THÍCH MINH CANG
Biên soạn

BIÊN NIÊN SỬ

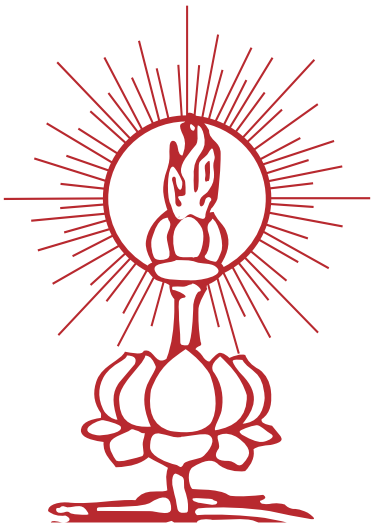
Hệ Phái Khất Sĩ Việt Nam

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

THÍCH MINH CANG

Biên soạn

BIÊN NIÊN SỬ

HỆ PHÁI KHẤT SĨ VIỆT NAM

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

Kính dâng lên lịch đại Tổ sư, Trưởng lão Hệ phái Khất sĩ cùng những bậc ân sư, thân mẫu đã giáo dưỡng đời con.

BIÊN NIÊN SỬ
HỆ PHÁI KHẤT SĨ VIỆT NAM

Lời giới thiệu
HÒA THƯỢNG THÍCH GIÁC TOÀN

Lời bạt
ĐẠI ĐỨC THÍCH MINH LIÊN

Biên soạn
ĐẠI ĐỨC THÍCH MINH CANG

LỜI GIỚI THIỆU

Hệ phái Khất sĩ, hay Đạo Phật Khất sĩ được Đức Tổ sư Minh Đăng Quang khai lập tại miền Nam nước Việt vào giữa thế kỷ trước, theo chí nguyện "Nối truyền Thích-ca Chánh pháp".

Trải qua thời gian hiện hữu gần 70 năm, cho đến nay, Hệ phái Khất sĩ luôn gắn bó với quê hương Việt Nam, hội nhập và phát triển, là một trong chín thành viên sáng lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam cuối năm 1981.

Từ hơn 20 ngôi tịnh xá đạo tràng thời Đức Tổ sư, hầu hết chỉ ở miền Nam, thì nay cơ sở thuộc Hệ phái Khất sĩ đã có mặt khắp cả ba miền đất nước, cả ở nhiều quốc gia và vùng lãnh thổ thuộc một số châu lục với gần 4.000 Tăng Ni hành đạo.

Con số đó cũng đang được thay đổi từng năm. Có được sự phát triển như vậy, trước hết càng khẳng định rằng Chánh pháp của Đức Thích-ca luôn thích ứng và cần thiết cho cuộc đời ở mọi thời đại và hoàn cảnh lịch sử. Thứ nữa, không thể không nhắc đến công đức của chư vị Tổ sư qua các thời kỳ truyền nối, hoằng dương, trong đó có Tổ sư Minh Đăng Quang và các bậc Tổ Thầy thuộc Hệ phái Phật giáo Khất sĩ Việt Nam.

Ở phương diện xã hội, dù lịch sử còn non trẻ, hiện hữu và phát triển chỉ gần 70 năm, nhưng Hệ phái Khất sĩ được xem là một trong những hiện tượng tôn giáo có yếu tố nội sinh, luôn vận động và phát triển. Do đó, một số hội thảo đã lấy Hệ phái làm đối tượng nghiên cứu khoa học và đã có những phân tích, nhận định, đánh giá khách quan. Tại các Học viện Phật giáo Việt Nam, Đạo Phật Khất sĩ Việt Nam cũng đã được Tăng Ni sinh viên chọn làm đề tài tốt nghiệp Cử nhân và Thạc sĩ Phật học.

Tác giả Thích Minh Cang là một trong số đó. Gần đây, tác giả lại chuyển cho chúng tôi xem bản thảo công trình "Biên niên sử Hệ phái Khất sĩ Việt Nam" mà tác giả đã thực hiện trong vòng hai năm, chúng tôi rất cảm kích tinh thần làm việc nhiệt thành của một vị Tăng trẻ, do vậy cũng đã có

những góp ý cụ thể về nội dung và phạm vị của đề tài cũng như sẵn lòng bỏ qua những điều bất cập, còn khiếm khuyết, chưa đạt trong công trình này.

Với sự cần mẫn, tác giả đã dành công sức và tâm huyết sưu tầm tài liệu, qua đó chọn lọc, hệ thống hóa, sắp xếp theo thời gian các sự kiện, hoạt động liên quan tới Hệ phái, từ ngày khai đạo cho đến gần đây, được phân theo các chủ đề về Hoằng pháp, Sáng lập, Tăng sự, Phật sự Giáo hội, Kiến thiết, Sự kiện, Tu học, Lễ hội, Ấn phẩm,…

Trong ý nghĩa là một công trình biên niên sử về Hệ phái Khất sĩ đầu tiên mà chúng tôi được biết cho đến nay, và tác giả là một vị Tăng trẻ, nên chúng tôi hoan hỷ viết ít dòng giới thiệu đến những ai quan tâm về sự hình thành, hội nhập và phát triển của Đạo Phật Khất sĩ Việt Nam có thêm tư liệu để tham khảo và tìm hiểu.

Chúng tôi cũng mong rằng, với sự nhiệt tâm và sức khỏe, tác giả có thời gian để tiếp tục có những bổ túc, hoàn thiện cho công trình này trong lần tái bản sau.

Với nhân duyên đó, chúng tôi có lời giới thiệu cuốn "Biên niên sử Hệ phái Khất sĩ Việt Nam" đến với chư Tôn đức và Phật tử, Quý độc giả hữu duyên.

Pháp viện Minh Đăng Quang (Q2, Tp. Hồ Chí Minh)
Mùa An cư Phật lịch 2561 – Đinh Dậu (2017)

Hòa thượng Thích Giác Toàn

LỜI NÓI ĐẦU

"Nối truyền Thích-ca chánh pháp, đạo Phật Khất sĩ Việt Nam" là lý pháp sáng ngời, là phương châm dẫn lối trên con đường Tự giác, Giác tha của Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954), Người đã khai sáng Hệ phái Khất sĩ Việt Nam vào khoảng giữa thập niên năm mươi của thế kỷ XX. Thập niên ấy với một hoàn cảnh xã hội đầy biến động, nhiễu nhương, những giá trị tinh thần hầu như không còn đúng nghĩa. Chính lúc bấy giờ, Tổ sư ra đời rồi lớn lên ở đồng bằng sông Cửu Long miền Nam nước ta, trong một gia đình Nho phong lễ giáo. Nhưng nhờ có túc duyên lâu đời nên sớm quay đầu tìm Chơn Như giải thoát, và Ngài đã sáng tỏ lý pháp "Thuyền Bát-nhã" sau thời gian ẩn tu, tham thiền tại vùng biển Mũi Nai (Hà Tiên) vào ngày Rằm tháng 02 năm Giáp Thân (1944), lúc ấy Tổ tròn 22 tuổi.

Sau đó, Tổ sư vân du truyền bá giáo pháp Khất sĩ khắp các miền Đông Tây Nam bộ, từ Mỹ Tho, Cai Lậy, Vĩnh Long, Sa Đéc (Đồng Tháp), Ô Môn, Thốt Nốt (Cần Thơ), Phụng Hiệp, Thủ Thừa (Long An), Gia Định, Sóc Trăng, Long Xuyên, Châu Đốc, Kiên Giang rồi lên Thủ Dầu Một (Bình Dương), Tây Ninh, Đồng Nai, Vũng Tàu,… "Cuộc đời hành đạo và đức độ của Sư trưởng Minh Đăng Quang cùng sáng chói đối với quần chúng cảm mến, theo thọ giáo rất đông, đi tới đâu cũng có người ủng hộ" *(theo Vĩnh Long Xưa và Nay, Huỳnh Minh, Nxb Cánh Bằng năm 1967, trang 290).* Đến năm 1954, trên đường hoằng pháp sang Cái Vồn (huyện Bình Minh) Tổ sư thọ nạn rồi vắng bóng. Như vậy, chỉ trong một thời gian khoảng 8 năm hoằng truyền hóa độ, Tổ sư đã thâu nhận trên 100 vị đệ tử xuất gia Tăng Ni; cảm hóa hàng vạn nam nữ cư sĩ; chứng minh và thành lập gần 30 ngôi tịnh xá. Ở vào thời kỳ đó, thì đây thật đúng là thành tựu vẻ vang trong sự nghiệp hoằng pháp của Ngài, nếu muốn có thể nói là vô tiền khoáng hậu.

Sau khi Tổ sư vắng bóng, các vị đệ tử xuất gia của Ngài tiếp tục ra đi hành đạo, giáo hóa nhân sinh rộng khắp hai miền Nam và Trung Việt Nam. Từ năm 1956 – 1961, chư tôn Trưởng lão lần lược thành lập nên các Đoàn :

Đoàn do TL. Giác Chánh và TL. Giác Như lãnh đạo; Đoàn của TL. Giác Tánh và TL. Giác Tịnh thành lập năm 1957-1958; Đoàn của TL. Giác An thành lập năm 1957; Đoàn của HT. Giác Nhiên thành lập năm 1957; Đoàn của TL. Giác Lý thành lập năm 1960; HT. Giác Huệ thành lập Giáo hội Khất sĩ Việt Nam năm 1971; Giáo hội Ni giới Khất sĩ Việt Nam do NT. Huỳnh Liên thành lập năm 1958;…Đến năm 1966, Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam chính thức được thành lập, do chư vị HT. Giác Nhiên, HT. Giác Nhu, HT. Giác Tường,…đứng ra xin phép. Từ đó, hiệp nhất các Đoàn, thống nhất Giáo hội, từng bước hoàn thiện tổ chức hành chánh, mở mang nhiều cơ sở tịnh xá, số lượng Tăng Ni cũng tăng thêm.

Sau năm 1975, đất nước hòa bình độc lập, giải phóng hoàn toàn, lịch sử lật sang trang mới. Đoàn Du Tăng và Tăng Ni các Đoàn tạm dừng bước chân du hóa, tùy nhân duyên mà an trụ tại trú xứ tịnh xá tu học, xiển dương Chánh pháp. Đến năm 1981, Hệ Phái Khất Sĩ Việt Nam khi ấy là 1 trong 9 tổ chức Hệ phái Phật giáo kết hợp thành lập Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam ngày nay. Bấy giờ, chư tôn đức lãnh đạo các Đoàn ổn định tổ chức, thay đổi danh xưng theo thứ tự là Giáo đoàn I, Giáo đoàn II,...Giáo đoàn VI (gồm có 6 Giáo đoàn).

Từ khi hội nhập, thống nhất trong ngôi nhà Phật giáo Việt Nam, HPKS đã từng bước hòa nhịp, đồng hành cùng phát triển. Số lượng tịnh xá, tịnh thất ngày thêm gia tăng, nếu tính đến năm 2013, thì đã có trên 500 ngôi tự viện. Nhiều công trình xây dựng mới, đại trùng tu rất tráng lệ uy nghiêm, như : tx. Ngọc Viên (Vĩnh Long), tx. Ngọc Đăng (Tp. HCM), tx. Ngọc Tòng (Nha Trang), tx. Ngọc Quang (Đăk Lăk), tx. Trung Tâm (Bình Thạnh, Tp. HCM), Pháp viện Minh Đăng Quang (Tp. HCM), tx. Trung Tâm (q.6, Tp. HCM), tx. Ngọc Cẩm (Quảng Nam), tx. Lộc Uyển (q.6, Tp. HCM), tx. Ngọc Phương (Tp. HCM), tx. Ngọc Phú (Tp. HCM), tx. Ngọc Uyển (Đồng Nai),…thật xứng đáng là danh lam thắng cảnh của non sông Việt Nam. Về tiếp Tăng độ chúng thì luôn luôn không ngừng. Theo sự thống kê vào năm 2010, thì tổng số Tăng Ni Khất sĩ có 2.167 vị. Đa số các Tăng Ni đều có theo học tại các trường Phật học. Hiện nay, Hệ phái Khất sĩ đã đào tạo được 43 vị Tiến sĩ, gần 30 Thạc sĩ, có 231 vị Cử nhân, hàng trăm Tăng Ni Tốt nghiệp Cao đẳng, Trung cấp Phật học (năm 2010). Nhiều tịnh xá ở hai miền Nam – Trung là cơ sở của trường Phật học. Tăng Ni Hệ phái được đào tạo về tham gia giảng

dạy tại Học viện cũng như các trường Phật học, số lượng này có đến mấy chục vị.

Ngoài những thành tựu về Giáo dục Tăng Ni, công tác Từ thiện Xã hội đã được phát huy và phát nguyện phục vụ cộng đồng ngày một tiến triển tốt đẹp. Hiện nay, nhiều cơ sở Tuệ Tĩnh đường và kinh tế tự túc được hình thành tại tịnh xá.

Vài nét sơ lược trên, chúng ta có thể thấy Hệ Phái Khất Sĩ Việt Nam ngày nay là một trong ba Hệ phái lớn (Bắc tông, Nam tông và Khất sĩ) của Phật Giáo Việt Nam, không những kế thừa giữ gìn bản sắc văn hóa truyền thống của Hệ phái mà còn luôn sánh bước cùng thời đại, mở mang truyền bá Phật pháp đến các nước Phương Tây.

Thế nên, để giữ gìn và phát triển nền văn hóa của Hệ phái thì việc biên soạn lịch sử là yêu cầu cấp thiết. Đây là lý do để chúng tôi mạo muội biên soạn quyển **Biên Niên Sử Hệ Phái Khất Sĩ Việt Nam** này, dẫu có hơi muộn nhưng cũng cố gắng, phải mất khoảng hai năm mới tạm kết. Ngần ấy thời gian thì quả là khiêm tốn đối với một công trình biên soạn lịch sử, hơn nữa chỉ cá nhân làm việc thì không sao tránh khỏi những sai sót, vì thế rất mong chư thiện tri thức chỉ giáo thêm. Tác giả hy vọng sau này sẽ có người tiếp nối bổ túc để tác phẩm được hoàn thiện hơn.

Trong quá trình làm việc, chúng tôi rất cẩn thận, nghiêm túc trong công tác sưu tầm tư liệu, đối chiếu các văn bản, phân tích sự kiện để biên soạn cho đúng khoa học sử biên niên.

Tuy chỗ học còn thô thiển, nhưng chúng tôi may mắn nhờ có chư tôn giáo phẩm Hệ Phái Khất Sĩ động viên, chỉ dạy, bổ sung tư liệu để tác phẩm được hoàn thành, ngõ hầu đền đáp thâm ân giáo dưỡng của tiền hiền Thầy Tổ.

Sau cùng, tác giả xin chân thành tri ân HT. Thích Giác Toàn đã đọc bản thảo, chỉ dạy và viết cho Lời giới thiệu; ĐĐ. Thích Minh Liên – Cố vấn công trình biên soạn, viết Lời bạt; chư tôn giáo phẩm HPKS; chư tôn đức Tăng Ni lãnh đạo các Giáo đoàn, Phân đoàn; chư vị trụ trì các tịnh xá đã ân cần khuyến khích, hỗ trợ sách vở tư liệu để tác phẩm được hình thành.

Xin trân trọng dâng lên với cả tấm lòng của người con Khất sĩ!

Thiền thất Minh Tâm, 29-04-2017
Mùa Phật đản năm Đinh Dậu

Sa-môn Thích Minh Cang

PHÀM LỆ

1. Nội dung sách Biên niên sử Hệ phái Khất sĩ Việt Nam được sắp xếp theo thứ tự thời gian từng năm một, ví dụ : *Năm 1948, năm 1949, năm 1950,...*năm Dương lịch trước, đến Âm lịch và Phật lịch. Ví dụ : *Năm 1948 (Mậu Tý- PL.2492); Năm 1949 (Kỷ Sửu- PL.2493); Năm 1950 (Canh Dần- PL.2494).*

2. Sự kiện lịch sử biên trong mỗi năm chúng tôi xếp theo từng nhóm chủ đề như sau : Hoằng pháp, Sáng lập, Tăng sự, Phật sự Giáo hội, Kiến thiết, Sự kiện, Tu học, Lễ hội, Ấn phẩm.

3. Trong tác phẩm này chúng tôi chỉ nghiên cứu, biên soạn về Hệ phái Khất sĩ Việt Nam do Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) khai sáng, còn những Đoàn Khất sĩ khác xin không biên soạn ở đây. Vì hiện nay, tài liệu về các Đoàn Khất sĩ này không đầy đủ, tác giả chưa có nhân duyên để nghiên cứu thực tế, khảo sát điền dã.

4. Về Phật lịch, Hệ phái Khất sĩ Việt Nam từ lúc sáng lập cho đến khi gia nhập GHPGVN vào năm 1981, đều sử dụng Phật lịch theo Hội Phật giáo Thế giới, lấy năm 544 trước Tây lịch (tức năm Đức Phật Thích-ca nhập Niết-bàn) là Phật lịch năm đầu tiên, tính đến năm nay (2017) thì Phật lịch là 2561 năm. Đây cũng là Phật lịch của GHPGVN dùng hiện nay.

5. Về tài liệu biên soạn, tác giả sử dụng các nguồn tài liệu như sau : Sử liệu về HPKS, Lịch sử Phật giáo Việt Nam, chùa Việt Nam; các báo : Tuần báo Giác Ngộ, Tập san Đuốc Sen, Kính Mừng Phật Đản, Tìm Lại Nguồn Xưa, Những Tâm Hồn Hiếu Hạnh; các bản thảo, kỷ yếu của HPKS; các trang Website của Phật giáo.

BẢNG CHỮ VIẾT TẮT

Sách và báo trích dẫn

- Báo Giác Ngộ số : BGN s
- Biên niên sử Phật giáo Gia định – Sài gòn – Tp. Hồ Chí Minh : BNSPGGĐ-SG
- Chơn lý – Tổ sư Minh Đăng Quang : CL-MĐQ
- Chuyến Du Hành Miền Trung tập… : CDHMT t
- Hệ phái Khất sĩ 70 năm Hình thành và Phát triển : HPKS 70 HTPT
- Kỷ yếu Lễ tang Hòa thượng Thích Từ Huệ : KYLTHTTTH
- Kỷ yếu Ni trưởng Thích nữ Huỳnh Liên : KYNTTNHL
- Lược Sử Chư Ni Sư Khất sĩ trụ trì tịnh xá khắp Nam Trung : LSCNSKS
- Mãn Bồ Đề Nguyện : MBĐN
- Minh Đăng Quang Pháp Giáo : MĐQPG
- 100 Ngôi Tịnh xá Tiêu biểu : 100 TXTB
- Tập san Đuốc Sen tập… : ĐS t
- Tìm hiểu Phật giáo Khất sĩ ở Nam bộ Việt Nam : THPGKSONB
- Tìm hiểu về Hệ phái Khất sĩ : THVHPKS

Danh từ chung :

- Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam : CHXH CNVN
- Đại đức : ĐĐ
- Giáo hội Khất sĩ Việt Nam : GHKSVN
- Hệ phái Khất sĩ : HPKS
- Hòa thượng : HT
- Hội đồng chứng minh : HĐCM
- Hội đồng giáo phẩm : HĐGP
- Hội đồng trị sự : HĐTS

- Mặt trận Tổ quốc : MTTQ
- Ni sư : NS
- Ni trưởng : NT
- Phật giáo Việt Nam : PGVN
- Phật giáo Khất sĩ Việt Nam : PGKSVN
- Sư cô : SC
- Tịnh xá : tx
- Thượng tọa : TT
- Trưởng lão : TL

MỤC LỤC

Lời giới thiệu
Lời nói đầu
Phàm lệ
Bảng chữ viết tắt
Mục lục
PHẦN A. NỘI DUNG
BIÊN NIÊN SỬ HỆ PHÁI KHẤT SĨ VIỆT NAM
I. Thời kỳ Nguyễn Thành Đạt (sau này là Tổ sư Minh Đăng Quang) ra đời, xuất gia và chứng ngộ chân lý (1923-1944).
II. Thời kỳ hình thành Hệ phái Khất sĩ và truyền bá (1944-1954).
III. Thời kỳ củng cố - thành lập Đoàn (1955-1980).
IV. Thời kỳ gia nhập Giáo hội Phật giáo Việt Nam và phát triển (1981-2017).
PHẦN B. PHỤ LỤC
I. Lời bạt
II. Hệ phái Khất sĩ Việt Nam Bảng tư liệu tóm tắt
III. Thư mục biên soạn
IV. Bài đăng Tập san, Kỷ yếu,…
V. Khảo sát điền dã, Sưu tầm sách – văn bản, nghiên cứu thực tế từ các tịnh xá

PHẦN A : NỘI DUNG
BIÊN NIÊN SỬ HỆ PHẬT KHẤT SĨ VIỆT NAM

I. THỜI KỲ NGUYỄN THÀNH ĐẠT (sau này là TỔ SƯ MINH ĐĂNG QUANG) RA ĐỜI, XUẤT GIA VÀ CHỨNG NGỘ CHÂN LÝ (1923-1944).

NĂM 1923 (QUÝ HỢI- PL.2467)

Xuất thế

• *Ngày 19 tháng 3,* ngày sinh của Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987), thế danh Nguyễn Thị Trừ, sinh tại làng Phú Mỹ, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Định Tường (Tiền Giang). Thân phụ là ông Nguyễn Văn Vận, pháp danh Thiện Trí, thân mẫu là bà Lê Thị Thảo (sau này là Tỳ-kheo ni Thiện Liên). Ni trưởng là người thành lập Giáo hội Ni giới Khất sĩ Việt Nam (1958), và là Đệ nhất Ni trưởng HPKSVN.

• *Ngày 26 tháng 9 năm Quý Hợi,* ngày sinh của Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954), thế danh Nguyễn Thành Đạt, tự Lý Hườn, sinh tại làng Phú Hậu, tổng Bình Phú, quận Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long (nay thuộc ấp 6, xã Hậu Lộc, huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long), thân phụ là ông Nguyễn Tồn Hiếu, thân mẫu là bà Phạm Thị Tỵ. Tổ sư là vị khai sáng HPKSVN.

• *Ngày 12 tháng 11*, ngày sinh của HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015) thế danh Nguyễn Văn Ất, tự Thành Được, sinh tại huyện Ô Môn, tỉnh Cần Thơ. Thân phụ là ông Nguyễn Hữu Hườn, pháp danh Thiện Đức, thân mẫu là bà Ngô Thị Sang, pháp danh Phước Ngọc. Ngài là thành viên sáng lập GHTGKSVN (1966); và làm Pháp chủ Giáo hội Phật giáo Tăng-già Khất sĩ Thế giới (1980-2015).

NĂM 1937 (ĐINH SỬU- PL.2481)

Sự kiện

• Ngài Nguyễn Thành Đạt (sau này là Tổ sư Minh Đăng Quang, 1923-1954) từ giã gia đình sang Campuchia tầm sư học đạo. Đến năm 1941, Ngài trở về quê hương *(theo Lời Nói Đầu của Sa môn Giác Toàn trong quyển Y Bát Chơn Truyền, Chơn lý số 12, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2011)*.

NĂM 1942 (NHÂM NGỌ- PL.2486)

Sự kiện

• Ngài Nguyễn Thành Đạt (1923-1954) xin phép thân phụ về miền núi Thất sơn xuất gia.

II. THỜI KỲ HÌNH THÀNH HỆ PHÁI KHẤT SĨ VÀ TRUYỀN BÁ (1944-1954).

NĂM 1944 (GIÁP THÂN- PL.2488)

Hoằng pháp

• Ngài Nguyễn Thành Đạt (1923-1954) đến vùng biển Mũi Nai – Hà Tiên ẩn tu, tham thiền, và Ngài tỏ sáng lý pháp "Thuyền Bát-nhã" vào ngày Rằm tháng 02 năm Giáp Thân, lúc Ngài tròn 22 tuổi *(100 TXTB).*

NĂM 1946 (BÍNH TUẤT- PL.2490)

Hoằng pháp

• Ngài Nguyễn Thành Đạt (1923-1954) được cư sĩ cung thỉnh về chùa Linh Bửu, làng Phú Hậu, tỉnh Mỹ Tho, phổ hóa nhân sanh. Vào ngày Rằm tháng Tư và Rằm tháng Bảy năm này, Ngài đối trước Tam bảo chùa Linh Bửu 7 ngày đêm thu nhiếp tam nghiệp, phát nguyện thọ trì Y Bát giới Sa-di, rồi cụ túc Tỳ-kheo 250 giới, lấy pháp hiệu là Minh Đăng Quang, với đại nguyện "Nối truyền Thích Ca Chánh pháp, Đạo Phật Khất sĩ Việt Nam" *(CL-MĐQ).*

NĂM 1947 (ĐINH HỢI- PL.2491)

Hoằng pháp

• *Ngày 01 tháng 4 năm Đinh Hợi,* Lễ truyền giới xuất gia tại chùa Linh Bửu, làng Phú Mỹ, Mỹ Tho, tỉnh Định Tường (Tiền Giang), do Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) chứng minh và làm Bổn sư truyền giới. Bốn tín nữ phát tâm xuất gia là Nguyễn Thị Trừ, Võ Thị Hiến, Huỳnh Thị Mạnh, Đặng Thị Toàn, được Tổ sư truyền giới và ban pháp danh tuần tự : Huỳnh Liên, Bạch Liên, Thanh Liên và Bửu Liên. Đây là bốn nữ Khất sĩ đầu tiên của Ni giới KSVN.

• Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) hóa độ cả hai chúng nam nữ Phật tử như : Phổ Hiền, Chơn Ngọc, Thiện Niệm, Nhu Ngọc,… và hai chúng xuất gia Tăng Ni Khất sĩ, như quý sư Tăng : Giác Chánh, Giác Tánh, Giác Như,

Giác Tịnh, Giác An, Giác Nhiên,…; quý Ni : Huỳnh Liên, Bạch Liên, Thanh Liên, Kim Liên, Ngân Liên, Chơn Liên,…

Sáng lập

• Ni sư Huỳnh Liên (1923-1987) được Tổ sư Minh Đăng Quang chứng minh cho thành lập tịnh xá Ngọc Liên nay tại số 59/12, đường Đề Thám, phường An Cư, Tp. Cần Thơ. Buổi đầu, tịnh xá được dựng tạm bằng vật liệu thô sơ, gồm một tịnh thất lá nhỏ của Tổ sư, nhà thờ Cửu Huyền, vài am cốc lá.

• Tịnh xá Ngọc Khánh nay tại số 128A, đường Trần Hưng Đạo, phường 2, thị xã Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng được thành lập; do Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) sáng lập; hiện nay NT. Hưng Liên trụ trì.

• Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) sáng lập tx. Ngọc Thanh nay tại số 403, tổ 9, khu 6, thị trấn Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang, do bà Minh Ngọc hiến cúng 2 công đất, cùng bà con Phật tử kẻ công người của chung tay xây dựng tịnh xá này. Tịnh xá được xây cất đơn sơ: mái lợp lá dừa nước, cột gỗ, nền đất, cốc của Tổ sư và am cốc chư Tăng cũng đều lợp bằng lá.

NĂM 1948 (MẬU TÝ- PL.2492)

Hoằng pháp

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Mậu Tý,* Đoàn Du Tăng Khất sĩ do Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) lãnh đạo làm lễ Tự tứ tại chùa Kỳ Viên ở Sài Gòn. Đây là lễ Tự tứ đầu tiên của chư Tăng Ni HPKS.

• *Ngày 24 tháng 5,* Sư cô Ngân Liên (1914-1990) thọ giới Cụ túc, Tỳ-kheo Ni tại chùa Linh Bửu, làng Tân Hòa Thành, tổng Hưng Nhơn, tỉnh Mỹ Tho.

• Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) hành đạo đến vùng Phú Lâm, Chợ Lớn, Sài Gòn an trú ở những nơi : Ngọc Lâm Tự (Đình Phú Lâm), chùa Tây Thiên, chùa Kỳ Viên, chùa Ngọc Sơn để truyền bá Phật pháp, vào những năm 1947, 1948, 1949. Thời ấy, Tăng đoàn Khất sĩ của Ngài cũng có lúc dừng chân ở vườn Tao Đàn. Năm 1948, Ngài chứng minh xây cất tx. Pháp Vân ở tỉnh Vĩnh Long *(www.anhnhiendang.com).*

• Sư cả Từ Huệ (1910-1997) hành đạo về Mỹ Tho, rồi qua Bến Tre.

Sáng lập

• *Cuối năm,* Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) được hai gia đình thí chủ Lê Quang Nhiêu và Thiện Niệm, Nhu Ngọc hiến cúng một khu đất rộng tại phường 2, tỉnh Vĩnh Long. Bấy giờ, Ngài liền cho xây cất tx. Ngọc Viên nay tọa lạc tại số 14/20/2, đường Xóm Chài, phường 2, thị xã Vĩnh Long, tỉnh

Vĩnh Long. Cũng năm này, Tổ sư sáng lập tx. Ngọc Trung nay tại số 52, đường Sư Vạn Hạnh, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ.
• *Đầu năm 1948 – 1949,* Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) và đoàn Du Tăng Khất sĩ chứng minh cho NS. Huỳnh Liên tiến hành xây dựng tx. Ngọc Châu nay tại khu phố 2, phường Châu Văn Liêm, quận Ô Môn, Tp. Cần Thơ, do Phật tử Tịnh Ngọc (Lê Thị Đạo) hiến cúng một phần đất. Tịnh xá do NT. Diệu Liên trụ trì (1948-1982).
• Tịnh xá Ngọc Sơn nay tại số 361/19/2, Bến Bình Đông, khu phố 4, phường 15, quận 8, Tp. HCM được thành lập; do Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) sáng lập; hiện nay NS. Hòa Liên trụ trì. Cũng năm này, Tổ sư sáng lập tx. Ngọc An nay tại thị trấn Dĩ An, huyện Dĩ An, tỉnh Bình Dương; hiện nay, ĐĐ. Minh Lực trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thành nay tại tổ 39, khu Cầu Xéo, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập.

NĂM 1949 (KỶ SỬU- PL.2493)

Sáng lập

• Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) khai sáng tx. Trúc Viên, do gia đình Phật tử Hương Ngọc (Huyện Lương) hiến cúng khu đất nghĩa địa của ông bà cho Ngài. Phật tử trong thôn cất cho Ngài 2 cốc nhỏ bằng tre lá đơn sơ, và Tổ đặt tên là tx. Trúc Viên. Sau đó, Ngài giao lại cho chư Ni quản lý. NT. Huỳnh Liên (1923-1987) tiếp nhận, đồng thời cho cất lên một ngôi tịnh xá bằng tre lá thô sơ và đổi tên là tx. Ngọc Thuận nay tại số 8/1, đường Ngô Quyền, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long.
• Tịnh xá Ngọc Trường nay tại Quốc lộ 53, xã Nguyệt Hóa, huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh được thành lập; do Sư bà Ngộ Liên (1902-1991) sáng lập; hiện nay SC. Hiệp Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Viên nay tại số 98, đường Cách Mạng Tháng 8, phường Cái Khế, Tp. Cần Thơ được thành lập, do NT. Tánh Liên sáng lập; hiện nay, NS. Hiếu Liên trụ trì.

NĂM 1950 (CANH DẦN- PL.2494)

Hoằng pháp

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Canh Dần,* Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) chứng minh trao truyền mười giới Sa-di Ni cho SC. Châu Liên tại tx. Ngọc

Viên, nay tại số 14/20/2 Xóm Chài, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long. Cũng năm này, Tổ sư hướng dẫn Đoàn Du Tăng Khất sĩ hành đạo đến Sa Đéc, Long Xuyên.

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) vâng lệnh Tổ sư Minh Đăng Quang hướng dẫn Ni đoàn hành đạo về miền Tây như Vĩnh Long, Sa Đéc và Long Xuyên.

• Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) và Đoàn Du Tăng Khất sĩ đến tỉnh Tây Ninh hành đạo, ở vườn cây măng cụt của bà Thuận *(Trung Giang Ký Sự, kỳ 37, Hành Vân, www.anhnhiendang.com)*.

Sáng lập

• *Ngày 24 tháng 7 năm Canh Dần,* Sư cả Từ Huệ (1910-1997) được bà Tám và cô chín Thanh cúng dường mảnh đất và một cái cốc để Ngài làm phương tiện hành đạo. Nơi đây sau này được Sư cả xây dựng thành tx. Mỹ Đức tại phường 2, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang. Cũng năm này, ngài được suy cử làm Thành viên Giáo hội Tăng già Nam Việt, rồi Giáo Hội Tăng Già toàn quốc (1950-1963).

• Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) sáng lập tịnh xá Ngọc Minh tại Cần Thơ nay ở số 103, đường Lý Tự Trọng, phường An Phú, quận Ninh Kiều, Tp.Cần Thơ. Tịnh xá được xây cất bằng vật liệu thô sơ, theo mô hình bát giác, rộng 8m, do Phật tử phát tâm hiến cúng đất. Hiện nay, tịnh xá do HT. Giác Nhường trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc An nay tại số 22, đường Phan Đình Phùng, phường 2, thị xã Tân An, tỉnh Long An được thành lập trên mảnh đất có diện tích khoảng 1.336m^2 của cư sĩ Hai Mai và Út Quẹo hiến cúng; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập.

• Tịnh xá Ngọc Hiệp nay tại đường Mái Dầm, ấp Châu Thành, thị trấn Phụng Hiệp, Tp. Cần Thơ được thành lập; do Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) sáng lập; hiện nay NT. Nghiêm Liên (Nguyễn Thị Trúc, sinh 1942) trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Mỹ nay tại số 65/5, đường Nguyễn An Ninh, khu phố 3, phường 2, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang được thành lập; do NT. Tràng Liên (Huỳnh Thị Liễu, sinh 1929) sáng lập. Mảnh đất ngôi tịnh xá này là của quý Phật tử Thiền Ngọc (bà Mười Nhàn), Bửu Ngọc (bà Tám Báo), cô Hai Chà (người Ấn Độ) hiến cúng cho Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) trước đây.

NĂM 1951 (TÂN MÃO- PL.2495)

Hoằng pháp

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Tân Mão,* Quý ngài Giác Tánh (1902-1978), ngài Giác Chánh (1912-2004) và ngài Giác Như (1911-1983) thọ giới Tỳ-kheo.

Sáng lập

• Sư cả Từ Huệ (1910-1997) thành lập tx. An Đức ở tỉnh Bến Tre. Cũng năm này, ngài sáng lập Tịnh xá Bồ-Đề ở Mỏ Cày, Bến Tre.

• Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) sáng lập tx. Ngọc Quang nay tại số 109, đường Lý Thường Kiệt, phường 1, Tp. Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp, do gia đình thí chủ Huỳnh Thủy Lê hiến cúng mảnh đất có diện tích trên 3.000m^2. Tịnh xá được xây dựng bằng vật liệu đơn sơ gồm cây, ván, lá…

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) thành lập tx. Ngọc Hải nay tại số 78, đường Nguyễn Trung Trực, phường Vĩnh Lạc, thị xã Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang, do Phật tử Huệ Ngọc (Lý Thị Dậu) hiến cúng mảnh đất gần 1.000m^2. Hiện nay, tịnh xá do NT. Liễu Liên (1935-2016) trụ trì.

• Ni trưởng Chơn Liên (1897-1974) vận động thiện nam tín nữ địa phương mua 6 công đất ruộng thấp toàn mồ hoang cỏ dại, rồi xây cất tx. Ngọc Thặng nay tại số 022/99, đường Phan Văn Tín, thị trấn Thủ Thừa, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An. Buổi đầu, tịnh xá được xây cất đơn sơ, chánh điện có hình bát giác, vách gỗ, mái lợp lá.

• Tịnh xá Ngọc Thọ nay tại số 137/7, ấp Phú Hòa, xã An Phú, huyện Tịnh Biên, tỉnh An Giang được thành lập; do ĐĐ. Giác Sơn sáng lập; ĐĐ. Giác Tấn trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Vân nay tại thôn Hòa Thuận, Chợ Lầu, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do SC. Diệu Huệ sáng lập.

NĂM 1952 (NHÂM THÌN- PL.2496)

Hoằng pháp

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Nhâm Thìn,* Quý ngài Giác Nhơn, ngài Giác Hải và ngài Giác Thần thọ giới Tỳ-kheo.

• *Ngày 16 tháng 7 năm Nhâm Thìn,* Sư cả Từ Huệ (1910-1997) đến tx. Ngọc Quang ở Thị xã Sa Đéc thăm viếng và đảnh lễ Đức Tôn sư Minh Đăng Quang xin phép được tách đoàn riêng để hành đạo. Cũng năm này, Sư cả sáng lập tx. Thành Đức nay ở Thành Thới, huyện Mỏ Cày, tỉnh Bến Tre.

• Ngài Phạm Văn Nên (sau này là HT. Giác Nhu, 1912-1997) xuất gia, do TL. Giác Như làm Thầy tế độ, được sự chứng minh của Tổ sư Minh Đăng Quang. Cũng năm này vào ngày rằm tháng bảy, Ngài được thọ giới Sa-di, y bát; và hai năm sau, cũng vào ngày rằm tháng 7, Ngài được thọ đại giới Cụ túc.

• Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) đi hành đạo đến Thốt Nốt, Phật tử phát hiện màu ten xanh, khi đựng thức ăn chua, mặn vào bát bị bốc mùi, ôxy hóa của nhôm, ăn vô dễ bệnh đau bao tử nên họ bạch với Ngài và xin phát tâm cúng bình bát đất. Bấy giờ, Tổ sư liền đồng ý cho chư Tăng đổi bát đất đến ngày nay *(trích Di Bảo, Giáo hội Tăng già Sư trưởng Minh Đăng Quang, Nxb Tổng hợp Tp. HCM 2014).*

Sáng lập

• *Ngày 15 tháng 8 năm Nhâm Thìn,* Các Phật tử Phổ Hiền, Chơn Ngọc cùng thiện nam tín nữ đệ tử tại gia của Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) tạo dựng tx. Mộc Chơn nay tại ấp Phú Thạnh, xã Phú Mỹ, huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang. Tịnh xá được làm bằng cây lá đơn sơ theo kiểu tứ trụ một căn hai chái *(100 TXTB).*

• Ông bà điền chủ Dương Thanh Lâm và Trần Thị Cối hiến cúng 2 héc-ta đất vườn cây ăn trái ở Bạc Liêu cho đoàn Du Tăng Khất sĩ, để làm nơi an dưỡng hành đạo. Cũng năm này, được sự chứng minh của Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954), ngôi tx. Ngọc Liên được tạo dựng bằng cây ván đơn sơn. Tịnh xá nay tọa lạc ở số 43/168, đường Cao Văn Lầu, khóm 4, phường 2, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu.

• Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) sáng lập tx. Ngọc Bửu nay tại số 24/2, đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai, do quý Phật tử : Khai, Trí, Quang, Khương mua 1 mẫu đất cúng dường cho Tổ sư, và họ chung tay góp sức xây cất ngôi tịnh xá này. Ban đầu, tịnh xá xây cất đơn sơ gồm : nhà dài có diện tích 75m^2, nhà khách 75m^2, mái lợp lá dừa nước, cột gỗ, nền đất (sau đó Tổ sư giao tịnh xá lại cho NT. Huỳnh Liên quản lý).

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) thành lập tx. Ngọc Đức nay tại số 283/3, Linh Đông, khu phố 3, phường Linh Đông, quận Thủ Đức, Tp. HCM, do cư sĩ Trần Thế Diêu hiến cúng mảnh đất thổ mộ 466,3m^2 cho Tổ sư Minh Đăng Quang lập đạo tràng.

• Tịnh xá Ngọc Vinh nay tại đường Bạch Đằng, ấp Long Bình B, phường 4, thị xã Trà Vinh, tỉnh Trà Vinh được thành lập, do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập. Tịnh xá xây cất bằng vách ván, mái lợp tole đơn sơ, với tổng diện tích 4.117m^2.
• Tịnh xá Ngọc Thạnh nay tại số 197, đường Trần Hưng Đạo, khu phố 1, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh được thành lập; do Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) sáng lập; hiện nay HT. Giác Thông trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Vân nay tại số 260, đường Nguyễn Thị Minh Khai, khóm 6, phường 7, thị xã Trà Vinh, tỉnh Trà Vinh được thành lập; do Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) sáng lập.
• Tịnh xá Ngọc Luân nay tại số 20/10A, quốc lộ 80, tổ 7, phường 2, thị xã Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay SC. Triệu Liên trụ trì.

Tăng sự

• Ni sư Thiện Liên (1913-1997) đảm nhiệm trụ trì tx. Ngọc Mỹ nay tại số 65/5, đường Nguyễn An Ninh, phường 2, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang (1952-1955). Tịnh xá là một ngôi nhà "bát dần" (mái giữa, chái hai bên).

Sự kiện

• Ni sư Bửu Liên (?-1952) thế danh Đặng Thị Toàn, pháp danh Bửu Liên (xuất gia từ Tổ sư Minh Đăng Quang, năm 1947), viên tịch.

Ấn phẩm

• Sách *Chơn Lý* lần đầu in ở Nhà in PHU TOAN tại số 61, đường Saliceti, Vĩnh Long. Cuối năm này, sách Chơn Lý được in ở Long Xuyên, tại nhà in Đại Đồng, số 35, đường Thoại Ngọc Hầu, thị xã Long Xuyên. Thời điểm in tại Đại Đồng là ngày 15/07/Nhâm Thìn (1952), *Chơn Lý* mới có 20 quyển đầu, từ Chơn Lý 1 – Võ Trụ Quan đến Chơn Lý 20 – Cư sĩ. Sách Chơn Lý in cuốn lẻ tiếp tục ấn hành vào các năm : 1954, 1955, 1956, 1957, 1958,…

NĂM 1953 (QUÝ TỴ- PL.2497)

Hoằng pháp

• *Ngày Rằm tháng 2 năm Quý Tỵ*, HT. Giác Nhiên (1923-2015) được Tổ sư Minh Đăng Quang truyền thọ y bát giới Sa-di tại tx. Ngọc Viên (nay ở Xóm Chài, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long).
• *Sau ngày lễ Tự tứ (ngày Rằm tháng 07 năm Quý Tỵ)*, Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) dẫn đoàn Du Tăng Khất sĩ hành đạo đến vùng Sài Gòn –

Chợ Lớn, rồi Tây Ninh được chư Tôn đức ở Giác Nguyên Phật học đường, chùa Quan Âm, chùa Vạn Thọ vùng Tân Định (ngày 16 tháng 09), chùa Ấn Quang, Phật Bửu tự, Tòa Thánh Tây Ninh (ngày 28 tháng 8).v.v…tiếp đón và trao đổi về pháp môn tu học, triết lý tôn giáo *(HPKS 70 HTPT).*

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Quý Tỵ*, Tại tx. Ngọc Viên nay ở số 14/20/2, đường Xóm Chài, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long, Tổ sư Minh Đăng Quang trao truyền giới pháp Tỳ-kheo ni và y bát Khất sĩ cho SC. Châu Liên (1928-2008), đồng thời Sư cô được NT. Huỳnh Liên cử về hành đạo ở Ngã Bảy, chuẩn bị xây cất tx. Ngọc Hiệp. Và cũng trong ngày lễ Tự tứ này, Tổ sư đã phân định, ban phong trách nhiệm trong Giáo đoàn : TL. Giác Tánh là Trưởng lão Chứng minh; TT. Giác Chánh là Thượng tọa thay Ngài hướng dẫn Đoàn du Tăng đi hành đạo *(Những Tâm Hồn Hiếu Hạnh, HT. Thích Giác Toàn – Chủ biên, Nxb Tổng hợp Tp. HCM 2008).*

• *Ngày 08 tháng 9,* Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) lãnh đạo Đoàn Du Tăng Khất sĩ gồm có 21 vị đến hành đạo tại Vĩnh Long, đi bằng xe hơi. Đến ngày 09/09, Tổ sư tiếp tục hướng dẫn Đoàn đến tỉnh lỵ Tân An; ngày 23/09 Đoàn rời khỏi đây và đến quận Thủ Thừa, tỉnh Tân An, ngày 25/09 Đoàn rời khỏi. Sau đó, Tổ sư tiếp tục hướng dẫn Đoàn đến tỉnh lỵ Tây Ninh vào ngày 09/10, sang ngày 26/10 đoàn ra đi. Ngày 01/11, Đoàn đến tỉnh lỵ Thủ Dầu Một. Sau đó đến ngày 08/11, thì du hóa sang tỉnh lỵ Biên Hòa, ở đây Tổ sư thuyết pháp tại rạp hát Vạn Khánh Hưng (từ ngày 08-14); ngày 14/11 rời Biên Hòa lên tỉnh lỵ Gia Định vào ngày 15/11. Cũng năm này ngày 29/11, Ngài tiếp tục hướng dẫn Đoàn hành đạo về quận Dầu Tiếng, tỉnh Thủ Dầu Một, đến ngày 01/12 thì Đoàn rời tỉnh này về miền Tây thuộc tỉnh lỵ Gò Công ngày 06/12, rồi trở lên tỉnh Gia Định trong ngày. Ngày 29/12, Đoàn rời tỉnh Gia Định đến quận Ba, tỉnh Sài Gòn – Chợ Lớn cùng ngày, hôm sau (30/12) thì chuyển sang một quận khác…*(theo Sổ trình Đi Hành đạo, Trung Giang ký sự, kỳ 22, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).*

• Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) đến Châu Đốc hành đạo, thuyết pháp tại sân vận động *(trích Di Bảo, Giáo hội Tăng già Sư trưởng Minh Đăng Quang, Nxb Tổng hợp Tp. HCM 2014).*

Sáng lập

• *Tháng 9,* Tịnh xá Ngọc Chánh ở vùng Đồng Ông Cộ, Bà Chiểu (Gia Định), nay thuộc phường 24, quận Bình Thạnh, Tp. HCM được tiến hành xây dựng trên mảnh đất có diện tích 932m^2. Ngôi chánh điện rộng 10m làm bằng cây

ván, mái tole, nền xi-măng. Ngoài ra, tịnh xá còn có nhà thờ Cửu Huyền Thất Tổ và các am cốc nhỏ bằng lá. Đây là ngôi tịnh xá do Phật tử hiến cúng đất cho Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) và họ cũng góp công xây dựng tịnh xá này.

• Cư sĩ Giác Lý (sau này là TL. Giác Lý, 1910-1973) vận động thiện nam tín nữ kẻ công người của góp sức tạo dựng ngôi tịnh xá đơn sơ, được Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) chứng minh và đặt tên là tx. Ngọc Hòa nay ở Hương lộ 3, ấp Thuận An, xã Long Thuận, thị xã Gò Công, tỉnh Tiền Giang. Đồng thời, bà Tánh Ngọc hiến cúng thêm 1 hécta đất ruộng để mở rộng tịnh xá này.

• Ni trưởng Hà Liên (1929-1999) khai sơn tx. Ngọc Liên nay ở đường Trần Phú, phường 3, Tp. Tân An, tỉnh Long An, và làm trụ trì.

Phật sự Giáo hội

• *Tháng 4,* Máy in Pháp Ấn được thành lập tại nhà số 46, đường Thoại Ngọc Hầu, thị xã Long Xuyên. Kỳ mua giấy in đầu tiên vào ngày 25/04/1953, và khởi in vào ngày 13/05/1953. Lần đầu in 36.000 quyển, trải qua 3 tháng mới hoàn thành, phí tổn 12.000 đồng, do thiện tín Bạc Liêu góp 4.000, thiện tín Sóc Trăng góp 5.000 và thiện tín Ngã Bảy góp 3.000 đồng. Sau 2 tháng mới xin giấy phép, được chính quyền đương thời cấp phép số 148.VP/B.K.S/A.L.P.Lgx, cấp ngày 15/07/1953 *(Trung Giang Ký sự kỳ 22, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).*

• *Ngày 08 tháng 9,* Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) làm đơn xin phép cho Đoàn Du Tăng Khất sĩ đi hành đạo, nội dung đơn viết tay như sau :

"Vinhlong, ngày 8 tháng 9 năm 1953.

Kính gởi Ngài Tỉnh Trưởng Châu thành Vinhlong

Kính Ngài,

Chúng tôi là Giáo hội Tăng-già Khất sĩ đạo Phật Thích-ca, Tịnh-xá Ngọc Viên, tại Xóm-búng, hộ nhì, ngã ba Cantho Vinhlong

Trân trọng đến yêu cầu Ngài chứng kiến cho Giáo hội tăng-già chúng tôi khởi đi hành đạo tại các tỉnh khác trong xứ Nam-Việt.

Rời tỉnh Vinhlong ngày 8 tháng 9 năm 1953, cả thảy hai mươi mốt người đi bằng xe hơi./.

Nay kính
Giáo hội tăng già Khất sĩ
Minh Đăng Quang

(đã ký tên Hườn và đóng dấu)

(Trung Giang Ký sự kỳ 18, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).

• Ông Lê Văn Ở cúng dường bộ máy âm thanh cho Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954), gồm có : máy truyền thanh dùng điện, máy hoán điện, máy phóng thanh và máy cơ đèn. Cũng năm này, vợ chồng bà Hoa, ông Khánh Thành cúng dường cho chiếc xe để Tổ sư làm phương tiện hành đạo; một đạo hữu khác cúng dường cái máy đĩa ghi âm *(HPKS 70 HTPT).*

NĂM 1954 (GIÁP NGỌ- PL.2498)

Hoằng pháp

• *Ngày 27 tháng Giêng năm Giáp Ngọ,* Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) đến thăm tx. Mỹ Đức ở Mỹ Tho 3 ngày, và ngài đã thuyết giảng Phật pháp giáo hóa chư Tăng và tín đồ vùng này.

• *Ngày 30 tháng Giêng năm Giáp Ngọ,* Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) trở về tx. Ngọc Quang (Sa Đéc) tạm trú. Tại đây, Ngài tập trung các đệ tử lại dạy bảo về sự tu học và mở mang mối đạo, đêm hôm ấy Ngài từ giả các đệ tử để đi tịnh tu tại núi "lửa", các đệ tử xin theo nhưng Ngài không đồng ý *(HPKS 70 HTPT).*

• *Cuối năm 1954,* Trưởng lão Giác Tịnh (1929-2008) và vài đệ tử lớn của Tổ sư Minh Đăng Quang hành đạo ra miền Trung, TT. Giác Tánh cùng TL. Giác Tịnh đã phát tâm trụ lại giáo hóa. Các ngài dấn thân hoằng pháp, kiến lập đạo tràng, tiếp Tăng độ chúng *(100 TXTB).*

Sáng lập

• Quý Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987), Bạch Liên, Sanh Liên đảm nhiệm kiến tạo tx. Ngọc Bích nay tại số 106, đường Hạ Long, phường 1, Tp. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu, nhưng do nghịch duyên công trình tạm ngưng. Đến năm 1958, NT. Tạng Liên tiếp nối xây dựng tịnh xá này.

• *Khoảng năm 1954,* Đại đức Giác Hoằng sáng lập tx. Ngọc Ẩn nay tại số 115/5, ấp Vĩnh Xuân A, xã Dương Xuân Hội, huyện Châu Thành, tỉnh Long An, do ông bà Bộ Dung hiến cúng hai liếp đất và lập tịnh xá đơn sơ để Ngài hành đạo.

• Ni trưởng Ngân Liên (1914-1990) sáng lập tx. Ngọc Lâm nay tại khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.

• Tịnh xá Ngọc Vinh nay tại số 1/5, đường Bạch Đằng, phường 4, thị xã Trà Vinh, tỉnh Trà Vinh được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay NT. Sâm Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Truyền ở vùng núi Bà Đen, Tây Ninh được thành lập; do NT. Trí Liên (1901-1984) sáng lập. Năm 1978, chư Ni dời tịnh xá về khu đất mới nay tại số 10, tổ 18, khu phố 1, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh.
• Tịnh xá Ngọc Bình nay tại số 20/75, đường Nguyễn Tri Phương, phường Chánh Nghĩa, thị xã Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương được thành lập; do NT. Huỳnh Liên sáng lập; NT. Tập Liên trụ trì *(TBGN, s 201).*

Tăng sự

• Ni trưởng Bạch Liên (1924-1996) được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Bửu nay tại số 24/2, đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai (1954-1955). Cũng năm này, tịnh xá được thành lập.
• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) tiếp quản tx. Ngọc Thanh nay tại số 403, tổ 9, khu 6, thị trấn Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang, đồng thời chỉ định các Ni trưởng, Ni sư luân phiên nhau về hành đạo.

Phật sự Giáo hội

• *Ngày 19 tháng 1,* Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) làm đơn gởi đến Quan Thủ Hiến Nam Việt, xin phép thuyết pháp hành đạo. Nội dung đơn như sau :

"Giadinh, ngày 19 Janvier 1954.
Trân trọng kính gởi Ngài Thủ Hiến Nam Việt.
Kính xin phép Quan Thủ Hiến
Tôi ký tên dưới đây, Lý Hườn, pháp danh Minh Đăng Quang, Sư trưởng Giáo hội Tăng-già đạo Phật Thích-ca, ở tại tịnh xá Giadinh, xin phép thuyết pháp bố thí lưu động, bằng máy truyền thanh, những bài pháp đã kiểm duyệt, ở tại chỗ nào đã trình giấy phép, hoặc khi xe chạy dọc đường, hát dĩa đọc kinh kệ, khuyến tu cho chúng sanh.
Kính xin Quan Thủ Hiến cho phép, tôi rất vui mừng đa tạ.
Mô Phật
(đã ký tên Hườn)
Copie cone"
(Trung Giang ký sự, kỳ 18, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).

• *Ngày 21 tháng 1,* Đoàn du Tăng Khất sĩ của Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) được ông Đốc Phủ sứ Nguyễn Văn Diệu ký văn bản số 194/6T của Thủ Hiến Nam Việt cho Đoàn du Tăng Khất sĩ đến địa phương nào thì trình Sổ Hành Đạo ra và xin chính quyền địa phương nơi ấy cho phép hành đạo thuyết giảng *(THPGKSONBVN).*

Sự kiện

• *Ngày 05 tháng 3 (nhằm ngày 01/2/Giáp Ngọ),* Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) cùng với TL. Giác Thủy (80 tuổi), tiểu Sa-di Giác Pháp theo hầu, và một người lái xe, trên đường hành đạo từ Sa Đéc về Vĩnh Long, rồi đi tỉnh Cần Thơ. Bấy giờ, đoàn thiện tín từ Sài Gòn đi xe riêng có các Phật tử : Kim Ngọc, Tâm Ngọc, Chơn Ngọc, Thiên Ngọc v.v… cùng đoàn đi nhưng đến Bắc Cái Vồn (huyện Bình Minh, tỉnh Vĩnh Long) thì có lệnh giữ lại và đưa vào tổng hành dinh của Trung tướng Tư lệnh Trần Văn Soái (Năm Lửa). Một chiếc xe với 2 tài xế và các cư sĩ được cho về sau 4 ngày bị bắt, riêng Tổ sư bị bắt đi mất tích. Kể từ đó ngài vắng bóng cho đến nay *(HPKS 70 HTPT).*

• *Ngày 03 tháng 2 năm Giáp Ngọ,* tám vị sư là Giác Tôn, Giác Hoằng, Giác Lập, Giác Nguyên, Giác An, Giác Thường, Giác Duyên và Giác Giới cùng đi tìm tin tức của Đức Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) nhưng không ngờ quý vị ấy đến nơi (tổng hành dinh của Trung tướng Tư lệnh Trần Văn Soái) thì cũng bị bắt giam luôn gần bốn tháng, đến ngày 28 tháng 05 mới cho về *(HPKS 70 HTPT).*

• Trưởng lão Giác Bảo (1909-1992) được Tổ sư Minh Đăng Quang cho phép tách đoàn riêng để độc giác hành đạo.

III. THỜI KỲ CỦNG CỐ - THÀNH LẬP GIÁO ĐOÀN (1955-1980).

NĂM 1955 (ẤT MÙI- PL.2499)

Hoằng pháp

• *Ngày 15 tháng 7 năm Ất Mùi,* Ngài Giác Nhiên (1923-2015) được TL. Nhị Tổ Giác Chánh chứng truyền y bát Cụ túc giới Tỳ-kheo, tại tx. Ngọc Hiệp, huyện Phụng Hiệp, tỉnh Cần Thơ.

Sáng lập

• *Khoảng năm 1955 – 1956,* Ni trưởng Bạch Liên (1924-1996) và NT. Quang Liên thành lập tx. Ngọc Phước nay ở số 1, đường Trần Quốc Toản, phường Long Thủy, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước, do các Phật tử

phát tâm khai khẩn cho miếng đất 20.000m^2. Bấy giờ, ngôi chánh điện và Ni xá được làm bằng tre lá đơn sơ, do NT. Huỳnh Liên đặt hiệu là tịnh xá Ngọc Phước.

• Tịnh xá Ngọc Tâm nay tại số 253/14, đường Nguyễn Thông, phường 3, thị xã Tân An, tỉnh Long An được thành lập, do song thân của NT. Minh Liên (Phạm Thuyền, sinh 1924) hỷ cúng mảnh đất vườn của hai ông bà họ Huỳnh và họ Nguyễn.

• Tịnh xá Ngọc Quang nay tại số 928, hương lộ 3, ấp Thuận An, xã Long Thuận, thị xã Gò Công, tỉnh Tiền Giang được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay NT. Tân Liên trụ trì.

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) khai sơn tx. Ngọc Thạch nay tại số 502, đường Trần Hưng Đạo, khu phố 3, phường Lạc Đạo, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận, SC. Thiện Liên được cử làm trụ trì (1955-1957).

Tăng sự

• Ni sư Kim Liên (1912-1990) được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Bửu nay tại số 24/2, đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai (1955-1956).

Kiến thiết

• Ni trưởng Chơn Liên (1897-1974) trùng tu tx. Ngọc Thặng nay tại số 022/99, đường Phan Văn Tín, thị trấn Thủ Thừa, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An, do NS. Quang Liên trợ duyên. Đến năm 1960, Tịnh xá tiếp tục trùng tu, với vật liệu xây dựng kiên cố, chánh điện hình bát giác, mở rộng diện tích đất, khuôn viên đắp đất cao ráo, vườn cây ăn trái xum xuê.

NĂM 1956 (BÍNH THÂN- PL.2500)

Hoằng pháp

• *Tháng 5,* Thượng tọa Giác Chánh (1912-2004) hướng dẫn Đoàn Du Tăng Khất sĩ khoảng 20 vị đến hóa duyên hành đạo tại các tỉnh miền duyên hải và cao nguyên miền Trung như Phan Thiết, Phan Rí, Phan Rang, Nha Trang.

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Thành nay tại số 3, đường Trần Phong Sắc, khu phố Bình Yên Đông 1, phường 4, Tp. Tân An, tỉnh Long An được xây dựng bằng vật liệu đơn sơ (cây, ván, lợp lá). Tịnh xá xây dựng dưới sự chứng minh của HT. Giác Như (1911-1983), do gia đình ông Nguyễn Văn Hóa (Giác Hoa), bà Ngô Thị Nên (Đức Ngọc) hiến cúng đất.

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) kế thừa trực tiếp lãnh đạo và thành lập Giáo hội Ni giới Khất sĩ Việt Nam, đặt trụ sở tại tx. Ngọc Phương ở quận Gò Vấp, tỉnh Gia Định (nay là Tp. HCM) *(100 TXTB).*
• Tịnh xá Ngọc Hưng nay tại ấp Mỹ Trung 1, xã Mỹ Thạnh Trung, huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long được thành lập; do TL. Giác Hải sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Lâm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Nguyên nay tại số 335, đường Lê Văn Duyệt, tổ 17, khu 2, khóm 4, thị trấn Cái Bè, tỉnh Tiền Giang được thành lập; do NT. Đức Liên (1906-2002) sáng lập; hiện nay NS. Nguyệt Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Trà nay tại đường Thống Chế Điều Bát, khu 3, tổ 1, thị trấn Trà Ôn, tỉnh Vĩnh Long được thành lập; do NT. Thành Liên (1913-1968) sáng lập.
• *Cuối năm,* Tịnh xá Ngọc Nhẫn nay tại số 502, khu phố 2, thị trấn Trảng Bom, huyện Trảng Bom, tỉnh Đồng Nai được thành lập, do ĐĐ. Giác Hội sáng lập. Quý Phật tử ở Sài Gòn và Biên Hòa chung tay xây cất tịnh xá này, bằng cây lá đơn sơ, dâng cúng cho Đại đức. Có lẽ năm sau Ngài cúng dường tịnh xá lại cho Giáo đoàn I. Đến năm 1962, tịnh xá được giao lại cho Giáo đoàn IV. Hiện nay, tịnh xá do HT. Giác Thông trụ trì.

Tăng sự

• Ni trưởng Kim Liên (1912-1990) về trụ trì tx. Ngọc Thanh nay tại số 403, tổ 9, khu 6, thị trấn Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang.
• Ni trưởng Thanh Liên (1925-1968) được cử về trụ trì tx. Ngọc Bửu nay tại số 24/2, đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa (1956-1968).

Kiến thiết

• Ni trưởng Ngoạt Liên (1924-…) trùng tu tx. Ngọc Liên nay tại số 59/12, đường Đề Thám, phường An Cư, Tp. Cần Thơ. Đến năm 1968, Ni trưởng tiếp tục vận động trùng tu tịnh xá này. Lần trùng tu này tịnh xá được xây dựng kiên cố, gồm các hạng mục : chánh điện hình bát giác truyền thống, nhà thờ Cửu Huyền, khách đường, am cốc chư Ni, nhà trù, đài Quan Âm.

NĂM 1957 (ĐINH DẬU- PL.2501)

Hoằng pháp

• *Tháng 3,* Trưởng lão Giác Chánh (1912-2004) hướng dẫn Đoàn Du Tăng Khất sĩ đến hóa duyên hành đạo tại các tỉnh miền Trung : Đà Lạt, Khánh Hòa, Tuy Hòa, Quy Nhơn, Quảng Ngãi, Đà Nẵng, Thừa Thiên.
• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) dẫn đoàn Ni giới Khất sĩ (Giáo hội Liên Hoa) hành đạo ra miền Trung *(HPKS 70 HTPT).*

Sáng lập

• *Mùa thu,* Trưởng lão Giác An (1901-1971) khai lập tx. Ngọc Phúc nay tại số 342, đường Phan Đình Phùng, phường Yên Đỗ, Tp. Lleiku, tỉnh Gia Lai, do đồng bào Phật tử khai khẩn khu đất rộng hơn 1 héc-ta cúng dường cho Trưởng lão và Tăng đoàn. Cũng năm này, Ngài khai sơn tx. Ngọc Cát ở đồi cát động Làng Thuyền, nay thuộc phường Đức Nghĩa, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận.
• Trưởng lão Giác Tánh và TL. Giác Tịnh (1929-2008) kiến lập tx. Ngọc Trang ở Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Đến năm 1961, tịnh xá dời đến khu đất khác cách đó khoảng 300m, nay tại số 558 Hương Lộ, phường Ngọc Hiệp, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.
• Sư Giác Luận tạo dựng một thảo am ở cao nguyên Đà Lạt để tịnh tu. Năm sau (1958), TL. Giác An (1901-1971) và các đệ tử của Ngài hành đạo đến đây, và đã chứng minh, thành lập, đặt hiệu là tx. Ngọc Đà nay tại số 2, đường Tô Vĩnh Diện, phường 7, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Hiện nay, tịnh xá do TT. Giác Minh trụ trì.
• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) xây dựng kiến tạo tx. Ngọc Phương nay tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM, với diện tích đất 2.500m^2. Buổi đầu, tịnh xá chỉ xây dựng đơn sơ, ngôi chánh điện hình bát giác với vách ván, mái lợp fibro xi-măng. Đây là ngôi Tổ đình của Ni giới HPKSVN.
• Ni trưởng Ngân Liên (1914-1990) sáng lập tx. Ngọc Lâm nay tại khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu, do cư sĩ Bảy Phán cúng dường vật liệu, HT. Giác Nhiên (1923-2015) cùng chư Tăng trong Hệ phái đứng ra giúp đỡ xây dựng thành một ngôi tịnh xá có chánh điện theo mô hình bát giác, vách bằng ván, mái lợp tole, với diện tích 80m^2, trên tổng diện tích 8.000m^2. Năm sau (1958), Lễ khánh thành Tịnh xá, dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhiên.
• Trưởng lão Giác An (1901-1971) sáng lập tx. Ngọc Rạng nay tại Quốc lộ 1A, ấp Chánh Lộc, xã Xuân Lộc, huyện Sông Cầu, tỉnh Phú Yên. Cũng năm

này, Trưởng lão sáng lập tx. Ngọc Phú nay tại số 16/1, đường Phan Đình Phùng, phường 1, Tp. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên. Ban đầu, tịnh xá chỉ có vài am cốc nhỏ làm bằng tranh tre đơn sơ. Đến năm 1960 mới xây dựng chánh điện.

• Tịnh xá Ngọc Cát nay tại đường Nguyễn Văn Cừ, phường Đức Nghĩa, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Cảm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Hiệp nay tại xã Kim Hòa – Bàu Cát, huyện Cầu Ngang, tỉnh Trà Vinh được thành lập; do NT. Ngoạt Liên và NT. Chiêu Liên sáng lập; hiện nay NS. Huy Liên (Lưu Anh Liên, sinh 1945) trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Sơn nay tại đường Bạch Đằng 1, thôn Phụ Đức, thị trấn Bồng Sơn, huyện Hoài Sơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) và NT. Bạch Liên sáng lập.

• Tịnh xá Ngọc Hồ nay tại số 28, tỉnh lộ 28, khu phố 2, phường Bình San, thị trấn Hà Tiên, tỉnh Kiên Giang được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập. Cũng năm này, NT. Châu Liên được cử về trụ trì tịnh xá này (1957-1960). Tịnh xá Ngọc Hồ trải qua các đời trụ trì kế tiếp : Sư bà Chánh Liên (1960-1963); NS. Minh Liên (1964-1966); Sư bà Tuyên Liên (1967); NS. Phương Liên (1968-1969); SC. Hoa Liên, SC. Phương Liên (1975); và SC. Ánh Liên, SC. Nghĩa Liên, SC. Viên Liên (1987); SC. Định Liên (1989 đến nay).

Tăng sự

• Ni trưởng Thanh Liên (1925-1968) được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Bửu nay tại số 24/2, đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai (1957-1968).

• Ni sư Đức Liên được cử làm trụ trì tx. Ngọc Thạch nay tại số 502, đường Trần Hưng Đạo, khu phố 3, phường Lạc Đạo, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận (1957-1962). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp : NS. Cầm Liên (1962-2007 ?); hiện nay NS. Liêm Liên trụ trì.

• Đại đức Giác Thủy về trụ trì tx. Ngọc Minh nay tại số 103, đường Lý Tự Trọng, phường An Cư, Tp. Cần Thơ (1957-1961). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp : ĐĐ. Giác Hải (1961-1969); ĐĐ. Giác Xuân (1969-1975); HT. Giác Nhường (1975 đến nay).

• Ni trưởng Thành Liên (1913-1968) được bổ xứ làm trụ trì tx. Ngọc Phương nay tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM

(1957-1962). Tịnh xá này tiếp tục trải qua các đời trụ trì : NT. Đức Liên (1963); NT. Châu Liên (1964); từ năm 1965 – 1969, có 8 vị Ni trưởng, Ni sư luân phiên trụ trì là : NS. Giới Liên, NS. Tùng Liên, NT. Thiền Liên, NT. Diệu Liên, NT. Minh Liên, NT. Chiêu Liên, NT. Khánh Liên, NT. Liên Liên. Từ năm 1970 đến nay, NT. Ngoạt Liên trụ trì tịnh xá này *(Tập san Kính Mừng Phật đản PL.2552, HT. Giác Toàn – Chủ biên, Nxb Tôn giáo 2008).*

Phật sự Giáo hội

• *Ngày 18 tháng 10,* Giáo hội Ni giới Khất sĩ Việt Nam làm bản Điều lệ có 30 điều, với các nội dung về : Danh hiệu – Hội sở - Mục đích (có 5 điều), Thành phần của Giáo hội (có 1 điều), Nhập hội – Xuất hội và Khai trừ (có 11 điều), Đại hội (có 3 điều), Tải sản của Giáo hội (có 1 điều), Đổi thay điều lệ (có 2 điều), Chi hội ở tỉnh (có 3 điều), Giải tán và qui dụng tài sản (có 4 điều), do BTS sáng lập : Tri sự trưởng : Võ Thị Hiển – pháp danh Bạch Liên, Tri sự phó : Huỳnh Thị Hạnh – pháp danh Thanh Liên, Thơ ký : Lê Thị Được – pháp danh Thành Liên, Kiểm soát viên : Nguyễn Thị Có – pháp danh Chơn Liên, Cố vấn : Ngô Thị Châu – pháp danh Tạng Liên, Duyệt y để đính theo Nghị định số 7/BNV/NA/P5 *(THVHPKS).*

• *Ngày 16 tháng 12,* Trưởng lão Giác Chánh (1912-2004) làm đơn gởi đến Bộ Nội vụ nước Việt Nam Cộng Hòa xin phép cho Đoàn Du Tăng Khất sĩ Thuyết pháp lưu động. Đến ngày 10/02/1958, Bộ Trưởng Nội vụ có văn bản trả lời như sau :

Sài gòn, ngày 10 tháng 2 d.l. năm 1958
Bộ Trưởng Nội Vụ

Kính gởi
Ông Bạch Văn Biện, pháp danh Giác Chánh
Ngụ tại tịnh xá
VĨNH LONG

(qua ông Tỉnh Trưởng Vĩnh Long)
GIA ĐINH

Kính Ông,

Tiếp theo đơn ông đề ngày 16.12.1957 xin phép thuyết pháp lưu động và đọc kinh kệ để khuyến tu dân chúng bằng máy truyền thanh, trân trọng tin ông rõ việc thuyết pháp này có tính cách một cuộc nói chuyện nơi công cộng, vậy cần phải tuân theo các thể lệ hiện hành sau đây :

- *Việc tổ chức, phải xin phép nhà cầm quyền địa phương. Đơn phải ghi rõ ngày, giờ, địa điểm và mục đích,*
- *Về việc sử dụng máy phóng thanh, phải tuân theo luật lệ Cảnh sát và Kiều-lộ ở mỗi nơi và chỉ được xử dụng phương tiện nầy khi được phép,*
- *Về nội dung của bài giảng, phải tuân theo chế độ hiện hành về kiểm duyệt.*

Tuy nhiên, Bộ tôi tưởng việc thuyết pháp nầy nên tổ chức tại các chùa chiền, đền thờ hoặc trụ sở Hội Phật Giáo thì hơn.
Kính chào Ông ./.

T.L. BỘ TRƯỞNG NỘI VỤ
THAM LÝ NỘI AN
(đã ký và đóng dấu)
VŨ TIẾN HUÂN

(Trung Giang Ký sự kỳ 18, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).

• Trưởng lão Giác An (1901-1971) thành lập Đoàn (sau này (1981) là Giáo đoàn III) tại miền Trung, trải dài từ Bình Thuận ra đến Quảng Ngãi và lên các tỉnh cao nguyên. Về tổ chức hành chánh của Đoàn này từ năm 1957 - 1971 như sau : *Trưởng đoàn* : TL. Giác An; *Phó Trưởng đoàn* : TL. Giác Phải; Trị sự trưởng : ĐĐ. Giác Lượng; Thư ký : ĐĐ. Giác Thảo. *Ban Hành đạo* : TL. Giác An chứng minh; Trưởng ban : ĐĐ. Giác Phải, Phó ban : ĐĐ. Giác Phất; Thư ký : ĐĐ. Giác Tôn (trưởng), ĐĐ. Giác Lộc (phó); các Ủy viên : quý Đại đức : Giác Hoằng, Giác Dũng, Giác Dưỡng, Giác Hiền, Giác Chơn, Giác Xuân. *Ban Hoằng pháp* : Trưởng ban : ĐĐ. Giác Lượng, Phó ban : ĐĐ. Giác Đề; các Ủy viên : quý Đại đức : Giác Hiền, Giác Dũng, Giác Hay, Giác Thảo, Giác Tôn, Giác Diệu; Ban Kiểm soát : Trưởng ban : ĐĐ. Giác Hoằng, Phó ban : ĐĐ. Giác Tôn *(100 TXTB, THVHPKS).*

• *Đầu năm 1957 – 1958,* Trưởng lão Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh thành lập Đoàn ở miền Trung (sau này (1981) là Giáo đoàn II của HPKSVN) *(100 TXTB).*

Kiến thiết

• Ni sư Thanh Liên (1925-1968) điều hành trùng tu xây dựng tx. Ngọc Thành nay tại tổ 39, khu Cầu Xéo, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai. Chánh điện tịnh xá có kiến trúc hình bát giác truyền thống, mái tole, vách ván, nền xi măng.

• *Ngày Rằm tháng bảy năm Đinh Dậu,* Giáo hội Tăng già Khất sĩ tổ chức Lễ Tự tứ Tăng tại tx. Ngọc Thạnh, tỉnh Tây Ninh. Trong dịp Tự tứ, Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) cùng 5 vị Trưởng lão : Giác Lập, Giác Tường, Giác Lạc, Giác Tấn và Giác Bảo xin phép Giáo hội về núi Ông Tiêu, xã Tam Phước, huyện Long Điền, tỉnh Phước Tuy (nay là tỉnh BR-VT) tịnh tu. Từ đó, Hòa thượng thành lập Đoàn Du Tăng Khất sĩ riêng (sau này (1981) là Giáo đoàn IV) của HPKSVN. Đồng thời, Ban lãnh đạo Đoàn này được suy cử như sau : Trưởng Đoàn : HT. Giác Nhiên, Trưởng BTS : ĐĐ. Giác Bảo, Phó Trưởng BTS : ĐĐ. Giác Ngộ, Thư ký : ĐĐ. Giác Tuấn *(100 TXTB, HPKS 70 HTPT, Trung Giang Ký Sự, kỳ 36, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).*

Sự kiện

• Giáo hội Liên Hoa (tức Giáo Hội Ni Giới Khất Sĩ Việt Nam) tổ chức Giới đàn Sa-di Ni tại tx. Ngọc Hiệp, ấp Châu Thành, thị trấn Phụng Hiệp (Ngã Bảy), tỉnh Cần Thơ. NT. Huỳnh Liên (1923-1987) được cung thỉnh làm Hòa thượng Ni Đàn đầu, chư Tôn đức Tăng được thỉnh chứng minh và thuyết giáo *(theo Ni trưởng Huỳnh Liên cuộc đời và đạo nghiệp, Thích nữ Khiêm Liên – Nhật Huy, Nxb Hồng Đức PL.2558-DL.2014).*

NĂM 1958 (MẬU TUẤT- PL.2502)

Hoằng pháp

• *Tháng 5,* Thượng tọa Giác Chánh (1912-2004) hướng dẫn Đoàn Du Tăng Khất sĩ khoảng 20 vị đến hóa duyên hành đạo ở các tỉnh : Đà Lạt, Khánh Hòa, Quy Nhơn, Quảng Ngãi, Đà Nẵng, Thừa Thiên.

• Ni trưởng Bạch Liên (1924-1996) dẫn đoàn Ni giới Khất sĩ (Giáo hội Liên Hoa) hành đạo ra miền Trung *(HPKS 70 HTPT).*

Sáng lập

• Trưởng lão Giác An (1901-1971) khai sơn tx. Ngọc Hải nay tại số 441/18, đường Nguyễn Trãi, phường Cam Linh, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa, do Phật tử Thiện Trí (Nguyễn Văn Thọ) hiến cúng đất để xây cất. Cũng năm này, ĐĐ. Giác Biên được cử về đây trụ trì (1958-1965).

• Ni trưởng Ngân Liên (1914-1990) thành lập tx. Ngọc Bình nay tại thị trấn Dĩ An, huyện Dĩ An, tỉnh Bình Dương, do bà Phật tử Đức Ngọc (Đoàn Thị Tuần) cúng dường mảnh đất 5.000m^2 để lập đạo tràng. Cũng năm này, Ni trưởng khai sơn tx. Ngọc Lâm (ở Long Hải, Bà Rịa – Vũng Tàu).

• Tịnh xá Ngọc Nhơn nay ở số 999, đường Trần Hưng Đạo, phường Đống Đa, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Trực trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Bích nay tại số 106, đường Hạ Long, khu phố 4, phường 2, Tp. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập, do NT. Tạng Liên (1916-2002) sáng lập. Đến năm 1968, tịnh xá trùng tu chánh điện và hoàn thành năm này. Tịnh xá tiếp tục trùng tu vào những năm : 1999 (nhà thờ Cửu Huyền) và 2008 (cổng tam quan).
• Tịnh xá Ngọc Cảnh nay tại đường Suối Cát, Xuân An, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay NS. Diệu Liên trụ trì (1958-1961).
• Tịnh xá Ngọc Khoa nay tại xã Mỹ Quang, huyện Phù Mỹ, tỉnh Bình Định được thành lập; do TT. Giác Hồi sáng lập.
• Tịnh xá Ngọc Kỳ nay tại số 49, đường Trần Dư, khu phố 6, phường An Xuân, thị xã Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay NT. Hội Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Truyền nay tại số 10B18, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh được thành lập; do NT. Văn Liên sáng lập; hiện nay NT. Phổ Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hương nay tại số 32, đường Đinh Tiên Hoàng, phường 2, Tp. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do HT. Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập; hiện nay NT. Vinh Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Lâm nay tại ấp 2, xã Định Thành, huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương khởi công xây dựng; do NT. Quang Liên sáng lập; hiện nay NS. Hoa Liên trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Mậu Tuất,* Lễ Tự tứ tại tx. Ngọc Liên, Bạc Liêu và mở Giới đàn phương trượng truyền giới Tỳ-kheo cho các giới tử gồm có 6 vị sư : Giác Đức, Giác Tâm, Giác Bửu, Giác Tường, Giác Trang, Giác Huệ *(Trung Giang ký sự, kỳ 13, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).*
• Quý Ni trưởng Tràng Liên, Thông Liên, Nhan Liên về tx. Ngọc Mỹ nay tại số 65/5, đường Nguyễn An Ninh, phường 2, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang an trú và hoằng pháp.

Phật sự Giáo hội

• *Ngày 11 tháng 1,* Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) thành lập Giáo hội Ni theo Nghị định số 7 – BNV/NA/P5 của Chính phủ miền Nam cho phép

thành lập, lấy tên là Giáo Hội Ni Giới Khất Sĩ Việt Nam, đặt trụ sở tại tịnh xá Ngọc Phương nay tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM *(THVHPKS).*

Kiến thiết

• Ni trưởng Nhu Liên trùng tu tx. Ngọc Hải nay tại số 78, đường Nguyễn Trung Trực, phường Vĩnh Lạc, thị xã Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang. Đến năm 1987, NS. Liễu Liên (1935-2016) tiếp tục trùng tu tịnh xá gồm : Ni xá, nhà thờ Cửu Huyền, nhà thờ chư Tôn đức Ni. Cả hai lần trùng tu này đều dưới sự chứng minh của NT. Huỳnh Liên.

Sự kiện

• Đại đức Giác Sơn (1907-1958) trụ trì tx. Ngọc Thọ (Tịnh Biên, An Giang), thị tịch, trụ thế 51 năm.

Lễ hội

• Lễ khánh thành tx. Ngọc Lâm nay tại khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu, được sự chứng minh của HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015). Tịnh xá có tổng diện tích đất là 8.000m^2, ngôi chánh điện kiến tạo theo mô hình bát giác, vách bằng gỗ ván, mái tole.

NĂM 1959 (KỶ HỢI- PL.2503)

Hoằng pháp

• *Từ ngày 17 – 24 tháng 2 năm Kỷ Hợi,* Đoàn Ni giới Khất sĩ du hành ra miền Trung đến Phan Thiết, Phan Rang, Nha Trang và Vạn Giã, do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) làm Trưởng đoàn. Ni đoàn có 21 vị, gần 10 cư sĩ. Phái đoàn đến thăm viếng và dừng chân ở các nơi : tx. Ngọc Cát (Phan Thiết), tx. Ngọc Trang (Nha Trang), chùa Chiêu Ứng (của Huê Kiều, Vạn Giã); ngày 18, cúng dường trai Tăng tại chùa Tứ Phước (của hội Huê Kiều); ngày 24, dự lễ trai Tăng tại chùa Tân Long (Vạn Giã). Những nơi đến Ni đoàn khất thực hóa duyên, Ni trưởng và quý Ni sư thuyết pháp giáo hóa thiện nam tín nữ với các đề tài : *"Mặt đất Tây phương", "Đường về Phật quốc", "Phước báu sự cúng dường", "Tu tâm", "Bà lão bán nghèo", "Lý nghĩa cầu an" (CDHMT, t1).*

• *Từ ngày 25/2 – 10/3 năm Kỷ Hợi,* Đoàn Ni giới Khất sĩ do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) làm Trưởng đoàn, tiếp tục du hành ra miền Trung đến : Quy

Nhơn, Bồng Sơn, Quảng Ngãi, Hội An, Đà Nẵng. Ni đoàn đã thăm viếng và dừng chân ở các nơi : tx. Ngọc Nhơn (Quy Nhơn), tx. Ngọc Tịnh (Bồng Sơn), Chi hội Phật giáo ở Hoài Nhơn; cúng trai Tăng trong lễ Thanh Minh tại Hoài Nhơn, chùa của Giáo hội Tăng-già (Quảng Ngãi), chùa Chiêu Đàn, chùa Bửu Thắng (Hội An), chùa Bửu Nghiêm (Đà Nẵng). Trên đường hành đạo, Ni trưởng và quý Ni sư thuyết pháp giáo hóa các thiện tín với những đề tài : *"Giải thoát", "Nhẫn nhịn", "Lý nghĩa cầu siêu và cầu an", "Nhơn quả", "Phát lòng Bồ-đề", "Sợ tội lỗi", "Cây quạt phép", "Khuyến tu", "Con ngạ quỷ", "Nguồn gốc giáo lý Khất sĩ", "Xuất gia báo hiếu", "Đời đạo đức", "Lục độ" (CDHMT, t1).*

• *Từ ngày 11 – 18 tháng 3 năm Kỷ Hợi,* Đoàn Ni giới Khất sĩ do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) làm Trưởng đoàn, tiếp tục du hành ra Huế. Ni đoàn đã thăm viếng và dừng chân ở các nơi : Hội quán Quảng Trị Văn Hóa, chùa Linh Mụ, Thành nội điện Thái Hòa, đình Lương Phong, chùa Phước Thọ, viện Bảo Tàng, lăng vua Khải Định, lăng vua Minh Mạng, lăng vua Tự Đức. Mỗi buổi sáng, Ni đoàn đi khất thực hóa duyên tại Huế; vào 07 giờ tối những ngày 14, 15, 16 Ni trưởng thuyết pháp tại Chi hội Thông Thiên Học ở Đập Đá, với các đề tài : *"Bình đẳng", "Giải thoát" và "Giác ngộ" (CDHMT, t1).*

Sáng lập

• *Đầu năm,* chư Tăng Giáo đoàn II và Phật tử khởi công xây dựng tx. Ngọc Nhơn nay tại số 999, đường Trần Hưng Đạo, phường Đống Đa, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định, do bà Nguyễn Thị Tám hiến cúng mảnh đất có diện tích 2.500m^2 cho TL. Giác Tịnh (1929-2008) vào năm 1958. Đến tháng 05 năm này, tịnh xá xây dựng hoàn thành. Đây là ngôi tịnh xá đầu tiên của Giáo đoàn II tại miền Trung.

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) chỉ đạo sư bà Đức Liên trực tiếp lãnh đạo công trình xây cất tx. Ngọc Châu nay ở Cửa Đại, phường Cẩm Châu, thị xã Hội An, tỉnh Quảng Nam. Tịnh xá được xây dựng là nhờ ông Trần Tuân và Phật tử Thiện Bảo đại diện dân chúng ở Cẩm Châu cúng dường hai lô đất cho đoàn Du Tăng Khất sĩ do TT. Giác Chánh hướng dẫn về đây hành đạo (1956). Hiện nay, tịnh xá do NT. Ánh Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Đồng nay tại số 274/1, đường Trần Quốc Toản, huyện Gò Công Tây, tỉnh Tiền Giang được thành lập; do TL. Giác Chánh (1912-2004) sáng lập; hiện nay TT. Giác Tây trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Hội nay thuộc thị trấn Bồng Sơn, huyện Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập; hiện nay TT. Giác Mạnh trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Yên nay tại thôn Lệ Uyên, xã Xuân Phương, huyện Sông Cầu, tỉnh Phú Yên được thành lập; do HT. Giác Kỷ sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Nhựt trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Quảng nay tại số 364, đường Nguyễn Nghiêm, tổ 10, phường Nguyễn Nghiêm, Tp. Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi được thành lập; do NT. Đức Liên (1906-2002) sáng lập; hiện nay NT. Phát Liên trụ trì.
• Đại đức Giác Hạnh (Lê Văn Quân) thành lập tx. Ngọc Sanh nay tại số 1/5, đường Huỳnh Châu Sổ, khu phố 4, thị trấn Bến Lức, tỉnh Long An, do Phật tử Huệ Ngọc (Nguyễn Thị Nương) hiến cúng đất.

Tăng sự

• Ni trưởng Ngân Liên (1914-1990) giao trách nhiệm trụ trì tx. Ngọc Lâm nay tại khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu cho Sư bà Mỹ Liên, và Ni trưởng tiếp tục du phương hành đạo.
• *Khoảng năm 1959,* dưới sự hướng dẫn Tăng đoàn của HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015), quý Trưởng lão : Giác Lập, Giác Tường, Giác Lạc, Giác Tấn, Giác Bảo; quý Thượng tọa : Giác Ngộ, Giác Sanh, Giác Hiền về ẩn tu ở khu rừng hoang cạnh Hòn Bút, đồng thời xây dựng tịnh xá Ngọc Hòa tại núi Chân Tiên, xã Tam Phước, huyện Long Điền, tỉnh Phước Tuy, với diện tích tổng thể là 10.000m^2. Lúc ấy, ông Trần Văn Phán (ở Chợ Lớn) hộ trì xây dựng ngôi chánh điện đơn sơ hoàn thành *(100 TXTB).*

Sự kiện

• *Tháng 2 năm Kỷ Hợi,* Đại đức Giác Hườn (?-1959) hành đạo ở Phan Thiết, thị tịch.

NĂM 1960 (CANH TÝ- PL.2504)

Sáng lập

• *Đầu năm,* Đoàn Du Tăng do TL. Giác Chánh (1912-2004) và TL. Giác Như hướng dẫn về hoằng pháp tại các tỉnh miền Tây Nam bộ. Khi đến tỉnh An Giang, bà con Phật tử hiến cúng khu đất 2.000m^2 để kiến tạo ngôi đạo tràng. TL. Giác Chánh tùy hỷ chứng minh và giao lại cho TL. Giác Như và TT. Giác Trụ tiếp nhận, đồng thời vào ngày 15 tháng 02 năm này (1960), cho khởi công xây dựng tx. Ngọc Giang nay tại số 80B, đường Trần Hưng

Đạo, phường Mỹ Xuyên, Tp. Long Xuyên, tỉnh An Giang. Và đến ngày 15/10/Canh Tý thì hoàn thành, tịnh xá được làm bằng những vật liệu đơn sơ.

• Tịnh xá Ngọc Duyên nay tại thôn Bằng Châu, xã Đập Đá, huyện An Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập, do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập, gia đình cư sĩ Thiện Vinh (Đinh Trấp) hiến cúng đất.

• Trưởng lão Giác An (1901-1971) sáng lập tx. Ngọc Pháp nay tại số 25, đường Hương Sơn, phường Phước Hòa, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa, do Phật tử Thiện Phước (Huỳnh Văn Sự) hiến cúng đất để xây dựng. Cũng năm này, Ngài khai sơn tx. Ngọc Quang nay tại số 22, đường Đoàn Thị Điểm, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Dăk Lăk. Đến ngày 01/2/1966, tx. Ngọc Quang đã xây dựng các cơ sở hạ tầng khá hoàn chỉnh như chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, nhà khách, nhà trù, tịnh cốc.

• Quý Phật tử : Thiện Chơn, Thành Ngọc, Bửu Chánh, Diệu Phương, Đức Ngọc, Châu Ngọc,… vận động quyên góp, thành lập tx. Ngọc Hạnh nay tại số 4/107, đường Đặng Thúc Vịnh, xã Thới Tam Thôn, huyện Hóc Môn, Tp. HCM để quý Sư (thuộc Giáo đoàn IV) có chỗ hành đạo. Năm sau vào ngày 02/7/1961, tx. Ngọc Hạnh được khánh thành. Buổi đầu, tịnh xá được làm bằng mái lá, vách ván đơn sơ, với diện tích đất 1.000m^2. Hiện nay, tịnh xá do ĐĐ. Minh Phước quản lý.

• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập tx. Ngọc Thuận nay tại số 54, đường Nguyễn Văn Kiên, ấp Lộc An, thị trấn Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh, do cư sĩ Thiện Duyên (Nguyễn Văn Lợi) và vợ là Phúc Ngọc hiến cúng miếng đất 74m^2 cho Ngài lập đạo tràng. Buổi đầu, tịnh xá chỉ là một ngôi nhà dài (10m x 6m) và hai cốc lá nhỏ đơn sơ. Hiện nay, tịnh xá do TT. Minh Bửu trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Đồng tại quận Hòa Đồng tỉnh Định Tường (nay là Tiền Giang) được thành lập, do hai tín chủ là Võ Thị Năm và Võ Thị Sáu hiến cúng mảnh đất cho chư Tăng ở đây. Tịnh xá được xây dựng dưới sự chứng minh của TL. Giác Như (1911-1983) *(HPKS 70 HTPT).*

• Tịnh xá Ngọc Thuận nay tại phường Đạo Long, Tp. Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận được thành lập, do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập. Hiện nay, ĐĐ. Giác Lộc trụ trì tịnh xá.

• Tịnh xá Ngọc Long nay tại thị trấn Diêu Trì, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định được thành lập, do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập; hiện nay, ĐĐ.

Giác Tâm trụ trì. Cũng năm này, Ngài sáng lập tx. Ngọc Hòa nay tại Nhơn Lý, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định.

• Tịnh xá Ngọc Hà nay ở đường Trần Hưng Đạo, phường 1, thị xã Đông Hà, tỉnh Quảng Trị được thành lập; do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Thủ trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Sơn nay tại xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định được thành lập; do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập; hiện nay TT. Giác Trí trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Châu ở Quốc lộ 80, ấp Mong Thọ, xã Thạnh Trị, huyện Tân Hiệp, tỉnh Kiên Giang được thành lập; do TL. Giác Thần (?-1973) sáng lập.

• Tịnh xá Ngọc Phước nay tại số 13/404, tỉnh lộ 50, ấp 5, xã Đa Phước, huyện Bình Chánh, Tp. HCM được thành lập; do ĐĐ. Bửu Pháp sáng lập; hiện nay TT. Giác Hạnh trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Tân nay tại số 136/1, đường Phạm Hùng, phường 9, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long được thành lập; do TL. Giác Lý (1910-1973) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Hạnh trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Cát nay tại số 15A, Cô Bắc, phường 4, Tp. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do NS. Hành Liên sáng lập; hiện nay SC. Lâm Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Cơ nay tại K338/21, đường Hoàng Diệu, Bình Thuận, quận Hải Châu, Tp. Đà Nẵng được thành lập; do NT. Đức Liên (1906-2002) sáng lập; hiện nay NS. Lộc Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Đạo nay tại số 426/41/1, đường Nguyễn Văn Luông, khu phố 50, phường 12, quận 6, Tp. HCM được thành lập; do NT. Diệu Liên sáng lập; hiện nay NS. Thạnh Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Lộ nay tại Quốc lộ 9, thị trấn Cam Lộ, huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay NS. Nguyệt Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Thạnh nay tại số 32/7, Quốc lộ 20, thôn Phú Thạnh, xã Hiệp Thạnh, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập.

• Tịnh xá Ngọc Thặng nay tại số 2/29, đường Phan Văn Tình, khu phố 2, thị trấn Thủ Thừa, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An được thành lập. Tịnh xá xây dựng trên khu đất có diện tích khoảng 6.000m^2, Phật tử địa phương hiến cúng; do NT. Chơn Liên (1885-1974) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Thuận nay tại số 5/1, quốc lộ 22B, xã Cẩm Giang, huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh được thành lập; do NT. Quảng Liên sáng lập.
• Tịnh xá Ngọc Trản nay tại số 52/24, tỉnh lộ 19, ấp Gia Quỳnh, huyện Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh được thành lập; do NT. Tạng Liên (1916-2002) sáng lập; hiện nay NT. Tôn Liên trụ trì.
• Tịnh thất Vân Sơn nay tại thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do NT. Huệ Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Ni trưởng Minh Liên sáng lập tx. Ngọc Hải nay tại số 19, ô 5, ấp Hải Trung, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Hiện nay, tịnh xá do NS. Chí Liên trụ trì (1978 đến nay).
• Tịnh xá Ngọc Hòa nay tại xã Nhơn Lý, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Tri trụ trì.

Tăng sự

• Thượng tọa Giác Thường được cử về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định. Đây là ngôi tịnh xá do TL. Giác An và TL. Giác Phải khai sơn tạo dựng trước đây, được ông bà Nguyễn Quảng (Thiện Tâm) cúng dường mảnh đất 500m^2 để lập đạo tràng (1960-1961).
• *Năm 1960 – 1975,* Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) phát tâm dùng tiền ruộng hương quả của gia đình để ủng hộ việc xin cấp thẻ tín đồ cho Phật tử, giấy Tăng tịch và giấy hoãn dịch cho chư Tăng ở Mỹ Tho *(KYLTHTTTH).*
• Ni trưởng Trí Liên (1901-1984) xin phép Giáo hội Ni cho Ni trưởng đi tu tịnh, và được chấp nhận. Năm sau (1961), Ni trưởng được HT. Giác Nhiên giao quyền cho sử dụng hai tx. Ngọc Thanh ở Gò Dầu và tx. Ngọc Thuận ở Trảng Bàng, Tây Ninh để hành đạo *(Trung Giang Ký sự. 35, www.anhnhiendang.com).*

Phật sự Giáo hội

• *Ngày 15 tháng 1 năm Canh Tý,* Đại hội của 5 Đoàn (1. Đoàn của TT. Giác Chánh; 2. Đoàn của TL. Giác Tánh và TL. Giác Tịnh; 3. Đoàn của TL. Giác An; 4. Đoàn của HT. Giác Nhiên; 5. Đoàn của TL. Giác Lý) tại tx. Ngọc Viên nay tại phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long, diễn ra 3 ngày.
• *Ngày 10 tháng 6,* Trưởng lão Giác Lý (1910-1973) dẫn đoàn chư Tăng xuống núi Tây Ninh, đến dự lễ khánh thành tịnh xá ở Gò Dầu Hạ. Đến ngày 15/7/Canh Tý, Ngài đến dự lễ Tự Tứ tại tx. Ngọc Vinh (Trà Vinh), và xin

phép TL. Giác Chánh (1912-2004) cho tách đoàn riêng đi hành đạo. Cũng năm này, TL. Giác Lý thành lập Đoàn (sau này (1981) là Giáo đoàn V của HPKSVN), đồng thời Ngài làm Đệ nhất Trưởng Đoàn.

• *Ngày 18 tháng 12,* Giáo hội Tăng-già Khất sĩ Việt Nam làm bản Điều lệ của Giáo hội gồm có 32 điều, với các nội dung về : Danh hiệu – Hội sở - Mục đích (có 5 điều), Thành phần của Giáo hội (có 1 điều), Nhập hội – Xuất hội và Khai trừ (có 11 điều), Đại hội (có 3 điều), Tài sản của Giáo hội (có 1 điều), Đổi thay điều lệ (có 2 điều), Chi hội ở các tỉnh và quận (có 3 điều), Ban hoằng pháp (có 3 điều), Giải tán và qui dụng tài sản (có 3 điều) *(THVHPKS).*

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc Mỹ nay tại số 65/5, đường Nguyễn An Ninh, phường 2, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang được tái thiết xây dựng khang trang, với sự vận động ủng hộ của chư Tôn đức Tăng Giáo đoàn I và quý Phật tử.

• Ni trưởng Châu Liên (1928-2008) về hành đạo tại tx. Ngọc Khánh nay ở số 128A, đường Trần Hưng Đạo, phường 2, thị xã Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng và trùng tu tịnh xá này.

Ấn phẩm

• *Ngày 15 tháng 08 năm Canh Tý,* Soạn giả Hàn Ôn ở tại Bình Định soạn xong sách *Minh Đăng Quang Pháp Giáo* – Đạo Phật Khất Sĩ Việt Nam khảo cứu, và cho ấn hành. Sách này gồm có 6 phần chính và 1 phần phụ trương. Trước tiên là Phi lộ và Tựa; *Phần thứ nhất*, Tiểu sử Minh Đăng Quang, có 3 chương : chương 1. Thân thế và buổi ấu niên, chương 2. Buổi thiếu thời, tầm đạo và nghiệp lực, chương 3. Đạt đạo, tập tu hạnh xuất gia; *Phần thứ hai*, có 4 chương : chương 1. Cụ túc hạnh – Tứ y pháp, chương 2. Đạo Phật Khất sĩ xuất hiện, chương 3. Lễ tự tứ, chương 4. Kết Tăng đoàn giáo hóa; *Phần thứ ba*, có 4 chương : chương 1. Những ngày tang tóc xảy ra, chương 2. Lòng người ngưỡng vọng Đạo vẫn tiếp tục ban hành, chương 3. Một bức thơ, chương 4. Những cánh hoa chơn lý; *Phần thứ tư*, có 13 chương : chương 1. Tứ y pháp – Mười giới, chương 2. Kinh tụng, chương 3. Luật ngôn, chương 4. Phật ngôn, chương 5. Cõi Tịnh độ Giáo hội, chương 6. Thập lục hạnh, chương 7. Sự tiến bộ giác ngộ giải thoát, chương 8. Sự sợ, chương 9. Nước và sen, chương 10. Cảnh đời bảo ta tu, chương 11. Lập đời đạo đức, chương 12. Xá-lợi Phật, chương 13. Pháp sưu tập; *Phần thứ năm*, có 3 chương : chương 1. Những bức ảnh Khất sĩ hạnh giáo, chương 2. Những bài pháp siêu

đẳng, chương 3. Những huyền diệu; *Phần thứ sáu*, có 2 chương : chương 1. Toàn nhất, chương 2. Cầu nguyện hồi hướng; *Phần phụ trương*, có 3 chương : chương 1. Đoàn du Tăng, chương 2. Việt Nam Đạo Phật không có phân thừa, chương 3. Tầm mẹ *(MĐQPG).*

NĂM 1961 (TÂN SỬU- PL.2505)

Hoằng pháp

• *Tháng 4,* Thượng tọa Giác Chánh (1912-2004) lãnh đạo đoàn Du Tăng Khất sĩ đến hóa duyên hành đạo tại các tỉnh miền Trung như Quy Nhơn, Thừa Thiên, Quảng Trị *(www.anhnhiendang.com).*

• *Từ ngày 04 – 30 tháng 8 năm Tân Sửu,* Đoàn Ni giới Khất sĩ (có 20 Sư cô, 3 cư sĩ) hành đạo ra miền Trung, do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) làm Trưởng đoàn. Ni đoàn đã thăm viếng và dừng chân ở các nơi : Biên Hòa, Phan Thiết, Nha Trang, Qui Nhơn, Bồng Sơn, Quảng Ngãi, Tam Kỳ, Hội An, Đà Nẵng, Huế, Cam Lộ, Gio Linh, Triệu Phong, Quảng Trị. Những nơi đến tùy theo tình hình thuận duyên thì chư Ni khất thực, thuyết pháp giáo hóa đồng bào Phật tử, và xây cất tịnh xá ở tỉnh Quảng Trị *(CDHMT, t2).*

Sáng lập

• *Ngày 16 tháng 9,* Lễ khởi công xây dựng tx. Ngọc Tường nay tại số 1/8, đường Dương Khuy, phường 6, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang, dưới sự chứng minh của TL. Giác Chánh (1912-2004) và TL. Giác Như.

• Trưởng lão Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập tx. Ngọc Xuân nay tại đường Trần Hưng Đạo, khu phố Xuân An II, thị trấn Chợ Lầu, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận, với diện tích 5.000m^2 đất; hiện nay ĐĐ. Giác Thạnh trụ trì.

• Trưởng lão Giác Lý (1910-1973) thành lập tx. Ngọc Tháp nay thuộc phường Đô Vinh, thị xã Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận. Tịnh xá có diện tích rộng khoảng 0,5 ha. Chánh điện xây dựng trên nền một ngôi biệt thự cũ do Phật tử hiến cúng, được làm bằng bê tông cốt thép, tường gạch, mái tole, nền lót gạch bông.

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) thành lập tx. Ngọc Kinh nay tại số 12/378, đường Đinh Tiên Hoàng, phường Thạnh Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên – Huế, do Phật tử Nguyên Chí (Công Tằng Tôn Nữ Xuân Tứ) và cô Tâm Ngọc ủng hộ xây dựng.

• Ni trưởng Trí Liên (1901-1984) thành lập tx. Ngọc Hiệp nay tại số 408/2, Tân Phong, thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang, do Ban Khánh Tiết của miếu Trung Nghĩa cắt phần đất ruộng hương hỏa gần 1.000m^2 cúng dường để xây dựng tịnh xá. Lúc đầu, tịnh xá chỉ xây dựng đơn sơ, theo mô hình bát giác truyền thống.
• Trưởng lão Giác An (1901-1971) thành lập tx. Ngọc Trung nay tại số 98, đường Quang Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai, do Phật tử Nguyễn Thị Trang hiến cúng khu đất với diện tích 84.000m^2. Đồng thời bà con láng giềng dựng vài am cốc lá đơn sơ để chư Tăng lưu trú hoằng pháp.
• Tịnh xá Ngọc Trang nay ở số 558, Hương Lộ, phường Ngọc Hiệp, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập; hiện nay HT. Giác Dũng trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Phụng nay tại số 4/107, ấp Châu Thành A, thị xã Ngã 7, tỉnh Hậu Giang được thành lập; do HT. Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập; HT. Giác Giàu trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Tháp nay tại phường Đô Vinh, Tp. Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận được thành lập; do TL. Giác Lý (1910-1973) sáng lập; hiện nay HT. Giác Chí trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Ánh nay tại số 43, đường Trần Hưng Đạo, huyện Chợ Mới, tỉnh An Giang được thành lập; do HT. Giác Huệ (1939-1980) sáng lập; hiện nay TT. Giác Mỹ trụ trì.
• Tịnh xá Bửu Quang nay tại Quốc lộ 1, tổ 22, xã Phước Lộc, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định được thành lập; do TT. Giác Thường (1940-2010) sáng lập; hiện nay, NT. Kinh Liên trụ trì.

Tăng sự

• Ni sư Tuyết Liên (Nguyễn Kiên Trinh) được NT. Diệu Liên giao quyền trụ trì tx. Ngọc Cảnh nay tại đường Suối Cát, Xuân An, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng (1961-1964). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp : NT. Dõng Liên (1964-1968); NT. Tráng Liên (1968-1972); NT. Tĩnh Liên (1972-1990); SC. Thận Liên (1990 đến nay).
• Ni sư Thiện Liên (1913-1997) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Nguyên nay tại số 335, đường Lê Văn Duyệt, tổ 17, khu 2, khóm 4, thị trấn Cái Bè, tỉnh Tiền Giang (1961-1997).

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc Minh ở Cần Thơ di dời đến phần đất do gia đình thí chủ Phan Minh Chiếu hiến cúng, nay tại số 103, đường Lý Tự Trọng, phường An Phú, Tp. Cần Thơ, dưới sự chứng minh của TL. Giác Như (1911-1983).
• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) cho di dời tx. Ngọc Hòa tại núi Chân Tiên, xã Tam Phước, huyện Long Điền, tỉnh Phước Tuy về Bà Rịa, đồng thời xây dựng tịnh xá mới, đổi tên thành tx. Ngọc Phước nay ở phường Long Toàn, thị xã Bà Rịa, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.

Ấn phẩm

• Bộ sách *Chơn Lý* của Tổ sư Minh Đăng Quang được Chư tôn Thiền đức HPKS và HT. Giác Nhiên (1923-2015) in ấn tống. Toàn bộ tác phẩm gồm có 69 bài giảng luận của Tổ sư như : Vũ Trụ Quan, Ngũ Uẩn, Lục Căn, Thập Nhị Nhân Duyên, Công Lý Vụ Trụ, Giác Ngộ Khuyến Tu, Tu và Nghiệp, Ăn và Sống, Trường Đạo Lý, Nguồn Đạo Lý, Đời Đạo Đức, Tông Giáo, Đại Thừa Giáo, Đạo Phật, Pháp Tạng, Bài Học Khất Sĩ, Luật Khất Sĩ, Giới Bổn Tăng, Giới Bổn Ni,…Đây là lần đầu tiên đóng thành bộ sách lớn.

NĂM 1962 (NHÂM DẦN- PL.2506)

Sáng lập

• *Ngày 02 tháng 5 năm Nhâm Dần,* tx. Ngọc Hòa nay ở xã Nhơn Lý, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định xây dựng hoàn thành; do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập.
• Tịnh xá Ngọc Hiệp nay tại tổ Dân phố 2, Ninh Hòa, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do ĐĐ. Giác Linh sáng lập; hiện nay NS. Lạc Liên trụ trì.
• Trưởng lão Giác Tịnh (1929-2008) kiến tạo tx. Ngọc Hương trên cồn Tàng Thơ (thành nội Huế), nay tại số 558, đường Lê Văn Hưu, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên – Huế. Đến năm 1964, tịnh xá xây cất hoàn thành.
• Tịnh xá Ngọc Châu nay tại số 181, đường Lê Lợi, phường Châu Phú B, Tp. Châu Đốc, tỉnh An Giang được thành lập, do HT. Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập, gia đình Phật tử La Thành Thân hiến cúng đất. Đầu tiên, HT. Giác Ngộ đứng ra xây dựng tịnh xá với các hạng mục : chánh điện hình bát giác, nhà thờ Cửu Huyền, 4 cốc sàn làm bằng lá.
• Tịnh xá Ngọc Cẩm nay tại số 56/53, đường Hùng Vương, phường Cẩm Phô, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam được chư Tăng Giáo đoàn V thành lập, do

Phật tử Giới Ngọc (Nguyễn Thị Thiệt) hiến cúng khu đất 500m^2 và nhóm thiện nam tín nữ khác mua thêm 2.000m^2 nữa để cúng dường xây dựng. Tịnh xá được xây dựng đơn sơ bao gồm : chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, Tăng đường và một số am cốc. Hiện nay, tịnh xá do HT. Giác Tràng trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Túc nay tại xã An Cư, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai được thành lập, do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập, quý Phật tử hiến cúng mảnh đất 6.000m^2. Bấy giờ, Ngài cất một thảo am nhỏ để an trú hành đạo (hiện nay, tịnh xá do NT. Cảnh Liên trụ trì). Cũng năm này, Trưởng lão sáng lập tx. Ngọc Phước nay ở thị trấn Vạn Giã, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa.

• Tịnh xá Ngọc Thiện nay tại thôn 1, thị trấn Ma Lâm, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận được thành lập, do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập. Hiện nay, tịnh xá do HT. Giác Sơn trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Hương nay tại số 396/6, đường Nguyễn Tất Thành, khóm 5, phường 1, Tp. Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp được thành lập; do NS. Hương Liên sáng lập; hiện nay SC. Mẫn Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Khiêm nay tại ấp Phước Đức, xã Phước Đông, huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh được thành lập; do Sa-di Ni Liên Dĩ sáng lập; hiện nay SC. Nhuần Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Tân nay tại số 2/057 Ô 2, ấp Cầu Xây, thị trấn Thủ Thừa, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An được thành lập; do HT. Giác Huệ (1939-1980) sáng lập; hiện nay NS. Duyên Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Trước nay tại số 10C, khu phố 6, phường Phú Khương, thị xã Bến Tre, tỉnh Bến Tre được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay NT. Huyền Liên trụ trì.

• Đại đức Giác Đính kiến lập tx. Ngọc Chơn nay tại thị trấn Chơn Thành, huyện Chơn Thành, tỉnh Bình Phước.

• Tịnh xá Ngọc Tài nay tại đường Mai Xuân Thưởng, khu phố 3, phường 8, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do sư Giác Hầu (Phan Thành Khương, sinh 1932) sáng lập.

• Tịnh xá Ngọc Tịnh tại thôn An Đông, thị trấn Bồng Sơn, huyện Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do TL. Giác Tịnh (1929-2008) sáng lập. Hiện nay, tịnh xá do SC. Chủng Liên trụ trì.

Tăng sự

• Thượng tọa Giác Dưỡng (1921-1994) được cử về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định.

• Thượng tọa Giác Tuấn được HT. Giác Nhiên (1923-2015) cử về trụ trì tx. Ngọc Thuận nay tại số 54, đường Nguyễn Văn Kiên, ấp Lộc An, thị trấn Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh. Bấy giờ, Thượng tọa cùng với Phật tử địa phương xây dựng lên ngôi chánh điện hình bát giác nền gạch, vách ván, cây lá đơn sơ. Đến năm 1968, do ảnh hưởng chiến tranh nên tịnh xá bị hư hoại, và được xây cất lại trên nền cũ.
• Ni trưởng Cung Liên (1926-1990) về an trụ tại tx. Ngọc Ẩn nay tại số 115/5, ấp Vĩnh Xuân A, xã Dương Xuân Hội, huyện Châu Thành, tỉnh Long An. Bấy giờ, Phật tử Thiện Kiên (Nguyễn Văn Anh) hiến cúng miếng đất của gia đình hơn 6.000m^2 để xây dựng tịnh xá mới. Ni trưởng tiếp nhận và di dời tịnh xá sang mảnh đất mới bên kia sông, đồng thời khởi công xây cất.
• Ni sư Cầm Liên được cử làm trụ trì tx. Ngọc Thạch nay tại số 502, đường Trần Hưng Đạo, khu phố 3, phường Lạc Đạo, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận.
• Ni sư Nhan Liên (Trần Thị Anh, sinh 1939) về trụ trì tx. Ngọc Mỹ nay tại số 65/5, đường Nguyễn An Ninh, khu phố 3, phường 2, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang (1962 đến nay).

Sự kiện

• Sau lễ Tự Tứ tại tx. Ngọc Thạnh (Tây Ninh), HT. Giác Huệ (1939-1980) xin phép TL. Giác Chánh thành lập thêm Đoàn, được Trưởng lão chấp nhận. Cũng năm này, HT. Giác Huệ và HT. Giác Đức thành lập Đoàn (sau này (1981) là Giáo đoàn VI của HPKSVN) *(HPKS 70 HTPT).*

Lễ hội

• *Ngày 15 tháng 3 năm Nhâm Dần,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Hiệp nay tại Tân Phong, thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang, do NT. Trí Liên (1901-1984) sáng lập. Hiện nay, NS. Tuyết Liên trụ trì tịnh xá.

Ấn phẩm

• Sách *Bồ Tát Giáo* của Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) được tx. Ngọc Viên (nay tại Xóm Chài, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long) ấn hành. Sách ấn tống lần thứ nhứt 6.000 quyển.

NĂM 1963 (QUÝ MÃO- PL.2507)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Trung nay tại số 454/20, đường Liên Tỉnh, khu vực Long Thạnh I, phường Thốt Nốt, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ được thành lập; do NT. Diệu Liên sáng lập; hiện nay NS. Lý Liên (Thái Thị Nghe) trụ trì.
• Trưởng lão Giác An (1901-1971) khai sơn tx. Ngọc Hạnh nay tại số 89, đường Hùng Vương, phường Quang Trung, Tp. Kon Tum, tỉnh Kon Tum. Đến năm 1965, các hạng mục của tịnh xá đã hoàn thành : chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, nhà khách, nhà trù, tịnh cốc chư Tăng được xây cất hoàn tất, làm bằng vật liệu bán kiên cố nhưng trang nhã.
• Tịnh xá Ngọc Phước nay ở số 1, đường Trần Quốc Toản, khu phố 4, phường Long Thủy, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước được thành lập; do NT. Quang Liên (1908-2001) sáng lập.
• Ni trưởng Trí Liên (1901-1984) thành lập tx. Ngọc Lâm nay tại số 36/1, đường Kinh Dương Vương, phường 13, quận 6, Tp. HCM, do Phật tử Thiện Phước (Lý Văn Thạnh, chủ hãng xe đò Lộc Thành) phát tâm xây dựng cúng dường. Phật tử này cho khởi công xây dựng chỉ trong tám tháng thì tịnh xá hoàn thành gồm : chánh điện có hình bát giác, nhà thờ Cửu Huyền, am cốc chư Ni,…tất cả được làm bằng bê tông cốt thép, nền lót gạch bông, tường đá rửa kiên cố khang trang.
• Tịnh xá Ngọc Bảo nay tại khu phố 6, phường Bảo An, thị xã Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận được thành lập, dưới sự chứng minh của TL. Giác An (1901-1971), do Phật tử Năm Lợi hỷ cúng mảnh đất 3.000m^2. Bấy giờ, ông vận động thiện nam tín nữ xa gần góp công xây dựng tịnh xá đơn sơ để chư Tăng hành đạo. Cũng năm này, Trưởng lão cho khởi công xây dựng chánh điện tx. Ngọc Trung nay tại số 98, đường Quang Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai. Chánh điện được kiến trúc theo mô hình bát giác truyền thống.
• Ni trưởng Ngân Liên (1914-1990) sáng lập tx. Ngọc Bình nay tại khu phố Thắng Lợi, thị trấn Dĩ An, huyện Thuận An, tỉnh Bình Dương; sáng lập tx. Ngọc Hải nay thuộc thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; rồi tiếp nhận tx. Ngọc Đồng tại quận Hòa Đồng tỉnh Định Tường (nay là Tiền Giang) do chư Tôn đức Tăng giao lại. Sau đó, Ngài cử 3 sư cô đệ tử là Trung Liên, Hạnh Liên và Liên Liên và về trụ ở đây. Cũng năm này, Ni trưởng cúng dường tx. Ngọc An cho chư Tăng Giáo đoàn IV.

• Tịnh xá Ngọc Thạnh nay tại số 246/1 A1, thị trấn Ngã 5, huyện Thạnh Trị, tỉnh Sóc Trăng được thành lập; do HT. Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập; hiện nay TT. Minh Thạnh trụ trì.
• Ni trưởng Kỳ Liên khai sơn tx. Ngọc Hòa nay tại số 787, quốc lộ 61, khu phố Minh An, thị trấn Minh Lương, huyện Châu Thành, tỉnh Kiên Giang. Tịnh xá được thành lập do các Phật tử : Ngọc Yến, Ngọc An, Ngọc Thư và Ngọc Thân hiến cúng khu đất rộng trên 1.700m^2 để xây dựng. Ban đầu, chánh điện chỉ xây cất đơn sơ bằng vách ván, mái lợp tôn, hoàn thành năm 1968.
• Tịnh xá Ngọc Khánh nay tại số 91, đường Nguyễn Tri Phương, khu phố 4, phường Xuân An, huyện Long Khánh, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay NT. Chiêu Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thanh nay tại số 6A, đường Hà Thanh, khóm Vạn An, phường Vạn Thắng, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập.
• Tịnh xá Ngọc Thủy nay tại số 34/6, đường Bùi Hữu Nghĩa, phường Bình Thủy, Tp. Cần Thơ, tỉnh Cần Thơ được thành lập; do NS. Kiên Liên (?-1970) sáng lập và làm trụ trì đến năm 1970.
• Tịnh xá Ngọc Tịnh nay tại số 94/2, đường Lê Lợi, tổ 6, xã Tân Thới Nhì, huyện Hóc Môn, Tp. HCM được thành lập; do NT. Nhu Liên sáng lập. Hiện nay, tịnh xá do NS. Thủy Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thuận nay tại ấp Cẩm Thắng, xã Cẩm Giang, huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh được thành lập; do HT. Giác Đức (1936-1997) sáng lập; hiện nay NS. Thảo Liên trụ trì.
• Ni trưởng Sanh Liên khai sơn tx. Ngọc Chiếu nay tại đường Thống Nhất, thôn 1, xã Tân Hiệp, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận, và làm trụ trì.
• *Khoảng năm 1963 – 1964,* Sư Giác Yên xây cất tx. Ngọc Châu ở Hà Tiên, Kiên Giang *(www.anhnhiendang.com).*

Tăng sự

• Ni trưởng Đức Liên (1906-2002) được bổ nhiệm làm trụ trì tx. Ngọc Phương nay tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM (1963-1965).
• Ni sư Liễu Liên (1935-2016) được Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Hải nay tại số 78, đường Nguyễn Trung Trực, phường Vĩnh Lạc, thị xã Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang. Tịnh xá tiếp nối với các đời trụ

trì như sau : NS. Chuẩn Liên (1966), NS. Nhã Liên (1969), NS. Tùng Liên (1970), NS. Liễu Liên (1980 đến nay).

• Thượng tọa Giác Dũng (Trần Văn Rành, sinh 1942) về trụ trì tx. Ngọc Thành nay tại số 3, đường Trần Phong Sắc, khu phố Bình Yên Đông 1, phường 4, Tp. Tân An, tỉnh Long An (1963-1975). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp : ĐĐ. Giác Giáo (1975-1987); TT. Giác Nguyên (1987 đến nay).

• Ni trưởng Phát Liên (1933-2016) về trụ trì tx. Ngọc Kinh nay tại số 12/378, đường Đinh Tiên Hoàng, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên – Huế.

Kiến thiết

• Hòa thượng Giác Huệ (1939-1980) chứng minh xây dựng tx. Ngọc Châu nay tại số 43A, đường Nguyễn Tri Phương, thị xã Tân Châu, tỉnh An Giang. Hiện nay, tịnh xá do ĐĐ. Minh Bửu trụ trì.

• Hòa thượng Giác Giới trực tiếp thực hiện công trình xây dựng tx. Ngọc Lợi nay tại đường số 22, khóm 4, phường 7, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu, với diện tích 3.500m^2 đất, dạng bán kiên cố. Đây là ngôi tịnh xá do HT. Giác Huệ (1939-1980) sáng lập.

Sự kiện

• Sự kiện đảo chánh chính quyền Ngô Đình Diệm xảy ra, nên chư Tăng các Đoàn không thể về tx. Ngọc Giang (ở Long Xuyên, An Giang) để dự lễ Tự tứ, chỉ có chư tôn đức lãnh đạo các Đoàn về, bên Ni cũng không về được. TT. Giác Chánh (1912-2004) tuyên bố vì thời cuộc bất ổn nên các Đoàn sẽ sinh hoạt riêng từ đây *(Trung Giang Ký sự, kỳ 35, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).*

Lễ hội

• Tịnh xá Ngọc Kinh nay tại số 12/378, đường Đinh Tiên Hoàng, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên – Huế tổ chức lễ khánh thành trọng thể. NT. Huỳnh Liên (1923-1987), Đệ nhất Ni giới Khất sĩ, hướng dẫn đại chúng cung nghinh tượng Bổn sư từ chùa Từ Đàm về tôn trí tại tx. Ngọc Kinh. Hiện nay, tịnh xá do NS. Giao Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Ẩn nay tại số 115/5, ấp Vĩnh Xuân A, xã Dương Xuân Hội, huyện Châu Thành, tỉnh Long An tổ chức lễ khánh thành, dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhiên (1923-2015). Và, Ni trưởng cúng dường tịnh xá này lại cho Giáo đoàn Tăng.

NĂM 1964 (GIÁP THÌN- PL.2508)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Đăng ở vùng Đồng Ông Cộ, nay tại số 558, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM được thành lập, do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập. Hòa thượng Giám Trí (người Hoa) hiến cúng mảnh đất hương hỏa của tộc họ cho quý Trưởng lão để xây dựng tịnh xá. Bấy giờ, quý Ngài xây cất tịnh xá đơn sơ bằng vật liệu nhẹ, có nhà thờ Cửu Huyền, nhà Tăng, vài am cốc lá. Đến năm 1966, ngôi chánh điện xây dựng hoàn thành. Đây là ngôi tịnh xá trụ sở của Đoàn này (về sau (1981) là Giáo đoàn II).

• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) chứng minh thành lập tx. Ngọc Hưng gần hồ Tịnh Tâm, bên cạnh bến xe Sóc Trăng; HT. Giác Ngộ trực tiếp xây dựng, do ông bà Lê Quang Trọng hiến cúng 8.000m^2 đất để lập tịnh xá (nay tại số 44A, đường Điện Biên Phủ, phường 6, Tp. Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng. Hiện nay, HT. Minh Hồng trụ trì tịnh xá).

• Tịnh xá Ngọc Đức nay ở đường Phạm Hồng Thái, phường 10, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng khởi công xây cất, do TT. Giác Minh (A) giám sát công trình, dưới sự chứng minh của TL. Giác Lý (1910-1973). Mảnh đất này do Phật tử Thiện Đức hiến cúng cho ĐĐ. Giác Sĩ và đoàn chư Tăng tại Đà Lạt. Buổi đầu, tịnh xá chỉ xây dựng ngôi chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, một số am cốc đều bằng vật liệu nhẹ.

• Ni trưởng Thanh Liên (1925-1968) ủy nhiệm cho NT. Tốn Liên đứng ra xây dựng tx. Ngọc Khánh nay tại số 91, đường Nguyễn Tri Phương, thị trấn Xuân Lộc, huyện Long Khánh, tỉnh Đồng Nai. Tịnh xá này được xây dựng là nhờ bà Lưu Ngọc Nữ hiến cúng cho NT. Huỳnh Liên một khu đất 5.500m^2 vào năm 1963, để lập đạo tràng.

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) chỉ đạo cho NT. Bạch Liên và quý sư cô kiến tạo tx. Ngọc Ninh nay tại đường Ngô Gia Tự, phường Thanh Sơn, thị xã Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận. Đồng thời xây dựng một Cô nhi viện để giúp đỡ trẻ em bất hạnh ở vùng này.

• Quý sư cô Trung Liên, Hanh Liên và Liên Liên đến Núi Dài, Ba Chúc (An Giang) thành lập tx. Ngọc Ẩn.

• Trưởng lão Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập tx. Ngọc Nghĩa nay tại số 25, đường Võ Thị Sáu, phường Chánh Lộ, Tp. Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi; hiện nay ĐĐ. Giác Châu trụ trì.
• Ni sư Đàn Liên (1935-2015) sáng lập tx. Ngọc Duyên nay tại số 448, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp.HCM, dưới sự chứng minh của NT. Huỳnh Liên và NT. Tạng Liên.
• Tịnh xá Ngọc Đăng nay tại khu phố 3, phường Tô Châu, thị xã Hà Tiên, tỉnh Kiên Giang được thành lập; do ĐĐ. Giác Yên sáng lập; hiện nay TT. Giác Nghiêm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Giáng nay tại số 478/48, đường Lê Duẩn, phường Chính Gián, quận Thanh Khê, Tp. Đà Nẵng được thành lập; do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập. Tịnh xá được làm bằng bê tông cốt thép, có kiến trúc hình bát giác truyền thống, với diện tích 200m^2. Hiện nay, ĐĐ. Giác Ngạn và ĐĐ. Giác Đạo quản lý tịnh xá.
• Tịnh xá Ngọc Hương nay tại số 558, đường Lê Văn Hưu, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên – Huế được thành lập; do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập; hiện nay TL. Giác Cẩm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Lâm nay tại Quốc lộ 1A, khóm 5, thị trấn 3 Ngòi, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do TL. Giác Lý (1910-1973) sáng lập; hiện nay TT. Giác Nhựt trụ trì.
• Tịnh xá Kỳ Viên nay tại ấp Long Tân, xã Sơn Định, huyện Chợ Lách, tỉnh Bến Tre được thành lập; do TL. Giác Lý (1910-1973) sáng lập; hiện nay HT. Giác Minh trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Cầu nay tại khóm 3, thị trấn Cầu Kè, tỉnh Trà Vinh được thành lập; do NT. Chiêu Liên sáng lập; hiện nay SC. Đức Liên trụ trì.
• Chùa Long Hòa nay tại số 77, khu phố 3, phường Thống Nhất, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NS. Tráng Liên sáng lập; hiện nay SC. Đạt Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hòa nay tại số 13/18, Tân Hòa Đông, khu phố 3, phường 13, quận 6, Tp. HCM được thành lập; do NT. Diệu Liên (1906-1988) sáng lập; hiện nay NS. Huệ Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Minh nay tại số 45/3A, đường Phan Ngọc Hiển, phường 5, Tp. Cà Mau, tỉnh Cà Mau được thành lập; do NT. Ngoạt Liên sáng lập; hiện nay NS. Nhựt Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Bảo nay tại khu phố 7, phường Bảo An, thị xã Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận được thành lập, do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập. Năm 1992, Phật tử Hoàng Lai cúng dường xây dựng ngôi chánh điện mới. Tịnh xá có diện tích khoảng 3.000m^2. Hiện nay, tịnh xá do NT. Thông Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Trung nay tại số 498, đường Quang Trung, phường Tây Sơn, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai được thành lập; do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập.
• Thượng tọa Giác Thâu khai sơn tịnh thất Hương Thiền bên cạnh thác Prenn, trên khu đất có diện tích khoảng 5 ha, nay thuộc phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.

Tăng sự

• Ni Sư Từ Liên (1896-1991) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Long nay tại số 5/5, đường Nguyễn Trãi, phường Mỹ Long, Tp. Long Xuyên, tỉnh An Giang *(LSCNSKS)*.
• Ni trưởng Phát Liên (1933-2016) về trụ trì tx. Ngọc Yên nay tại số 22, đường Huỳnh Thúc Kháng, khu phố Lê Thánh Tôn, phường 3, Tp. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên.

Phật sự Giáo hội

• *Ngày 04 tháng 1,* Phái đoàn PGKSVN tham dự Đại hội Thống nhất PGVN được tổ chức tại chùa Xá Lợi – Sài Gòn. Phái đoàn gồm có chư tôn đức : TT. Giác Nhiên (1923-2015), TT. Giác Luận, TT. Giác Đạo, TT. Giác Đăng, TT. Giác Tâm, TT. Giác Lý, TT. Giác Nguyên, TT. Giác Hậu, TT. Giác Định, TT. Giác Thọ, TT. Giác Đức; Ni đoàn có : NS. Huỳnh Liên (1923-1987), NS. Thanh Liên, NS. Diệu Liên, NS. Minh Liên. Phái đoàn PGKSVN với tư cách là quan sát viên, và chia sẻ đồng tình với sự thống nhất PGVN, tuy nhiên vẫn giữ vị trí là tổ chức giáo phái độc lập *(BGN, s 732)*.
• *Đầu năm,* Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) cùng nhị vị HT. Giác Nhu, HT. Giác Tường đứng ra vận động chư tôn đức Đoàn Du Tăng tiến hành các thủ tục để xin phép thành lập GHTGKSVN *(nhưng đến năm 1966 GHTGKSVN mới được Chính phủ đương thời cho phép thành lập)*.

Kiến thiết

• Thượng tọa Giác Dưỡng (1921-1994) trùng tu tx. Ngọc Sơn nay thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định. Đến năm 1968, TT. Giác Đề

tiếp tục trùng tu tịnh xá này lần thứ ba. Cũng năm này, ĐĐ. Giác Tổng về trụ trì tịnh xá.

• Tịnh xá Ngọc Thọ nay tại số 137/7, ấp Phú Hòa, xã An Phú, huyện Tịnh Biên, tỉnh An Giang khởi công xây dựng chánh điện. Tịnh xá này do ĐĐ. Giác Tấn trụ trì đến năm 2016.

Lễ hội

• *Ngày Rằm tháng Giêng năm Giáp Thìn,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Châu nay tại số 181, đường Lê Lợi, phường Châu Phú B, Tp. Châu Đốc, tỉnh An Giang. Tịnh xá do HT. Giác Linh trụ trì (1976-2011); ĐĐ. Minh Thiền quản lý (2011 đến nay).

• *Ngày 14 tháng 5 năm Giáp Thìn,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Hòa nay ở xã Nhơn Lý, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định. Buổi lễ dưới sự chứng minh của TL. Giác An (1901-1971) và gần hàng trăm Đại đức Tăng, Ni cùng Phật tử các tịnh xá về tham dự *(theo Ngọc Hòa ký sự-phần 3 : Tái thiết đạo tràng tịnh xá, www.daophatkhatsi.vn).*

Ấn phẩm

• Bộ sách *Chơn Lý* của Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) được Giáo hội Tăng-già Khất sĩ tái ấn hành. Bộ sách này tiếp tục ấn hành vào những năm : 1965, 1971, 1993, 1998,… Bộ in năm nay (1964), được chia thành 5 quyển; bộ in năm 1965, chia làm 2 quyển.

• Sách *Pháp Môn Tọa Thiền*, soạn giả Pháp sư Giác Nhiên, GHTGKSVN ấn hành PL.2508 – DL.1964. Năm 1966, Pháp sư tiếp tục cho xuất bản tập thơ *Thương Nhớ Mẹ* và *Ánh Nhiên Đăng* – Thuyết minh chơn ngôn, do GHTGKSVN ấn hành.

NĂM 1965 (ẤT TỴ- PL.2509)

Sáng lập

• *Tháng 4,* Tịnh xá Trung Tâm nay tại số 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp. HCM được HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập và đặt làm trụ sở của Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam (1966). Tịnh xá được xây dựng là do bà phán Nguyễn Văn Chà (Diệu Kiến) hỷ cúng khu đất với diện tích 5.490m^2 để lập đạo tràng. Cũng năm này, gia đình Phật tử Diệu Kiến mang cây Bồ-đề về trồng ở tịnh xá, chiết từ bồ-đề đại thọ tại chùa Vàng ở Phnom-Penh. Kiến trúc sư Nguyễn Hữu Thiện là người thiết kế công trình ngôi tịnh xá này, với nét kiến trúc hài hòa kim cổ. Toàn

bộ tịnh xá có các hạng mục : cổng tam quan, bảo tháp Ngọc Phật, đài Quan Thế Âm, chánh điện hình bát giác ở tầng lầu, giảng đường Minh Đăng Quang ở tầng trệt, nhà khách, nhà thờ Cửu Huyền Thất Tổ, dãy lầu mặt sau tịnh xá (dùng làm văn phòng và Tăng xá), dãy lầu 3 tầng bên phải tịnh xá (tầng trệt dùng làm văn phòng lớp Sơ cấp Phật học quận Bình Thạnh, trai đường và phòng thọ Bát Quan Trai; tầng 1,2 là lớp Sơ cấp Phật học, phòng chư Tăng về an cư; tầng 3 là thiền đường Tánh Nhiên), dãy lầu bên trái ngôi tịnh xá (dùng làm khách đường, phòng chư tôn giáo phẩm, dãy nhà trù 2 tầng (tầng trệt là nhà trù, phòng ăn Phật tử; tầng 1,2 phòng khách Ni và Phật tử). Ngoài ra tịnh xá còn có nhà vãng sanh, Phòng Phát hành Văn hóa phẩm Phật giáo, Phòng Vật lý trị liệu, Đoàn quán Gia đình Phật tử Tâm Minh, Phòng Tuệ Tĩnh Đường, tháp thờ tro cốt. Đây là ngôi già-lam có kiến trúc tiêu biểu của HPKSVN *(100 TXTB).*

• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) chứng minh và thành lập tx. Ngọc Sơn nay tại số 97, đường Mạc Cửu, phường Vĩnh Thanh, Tp. Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang, do cô Ba Tuyết hiến cúng cho Giáo đoàn IV một miếng ruộng khoảng 5.000m^2. Buổi đầu, tịnh xá chỉ cất tạm mấy ngôi nhà lá và mấy cốc để sinh hoạt. Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì : HT. Giác Phúc (1964-1968); ĐĐ. Giác Cần (1968-1977); ĐĐ. Minh Tông (1977-1980).

• Tịnh xá Trung Tâm trên một khu đất ven đô Sài Gòn, nay tại số 367/1, đường Đặng Nguyên Cẩn, phường 13, quận 6, Tp. HCM được thành lập, do Trưởng lão Giác Lý (1910-1973) sáng lập. Đây là tịnh xá trụ sở chính của Đoàn TL. Giác Lý.

• Tịnh xá Lộc Uyển nay tại số 121, đường Kinh Dương Vương, phường 12, quận 6, Tp. HCM được thành lập, do HT. Giác Huệ (1939-1980) sáng lập. Tịnh xá được xây dựng gồm một tầng trệt, hai tầng lầu. Tầng trệt làm giảng đường, tầng một là chánh điện thờ Phật, thờ chư vị Tổ sư, tầng hai là mô hình bát giác, có bảo tháp thờ Bổn sư Thích Ca, bên trái là dãy phòng chư Tăng. Đây là ngôi tịnh xá trụ sở của Đoàn HT. Giác Huệ (năm 1971 tịnh xá này là trụ sở Trung ương của GHKSVN, từ sau năm 1981 là trụ sở trung tâm của Giáo đoàn VI).

• Ni trưởng Tốn Liên (1936-1999) và NT. Thẩm Liên thành lập Ký Nhi viện nay tại tổ 17, phường Blao, Tp. Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng trên khu đất có diện tích 6.000m^2, đến năm 1971 thì hoàn thành.

• *Khoảng năm 1965,* Tx. Ngọc Thành nay tại số 286, đường Lê Duẩn, phường Tân Thành, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk được thành lập, dưới sự chứng minh của NT. Bạch Liên; NT. Phát Liên (1933-2016) về trụ trì năm này. Tịnh xá được xây dựng là do gia đình bà Triệu Thị Lai và bà Châu Hảo phát tâm mua đất cúng dường, với diện tích khoảng 4.485m^2. Hiện nay, tịnh xá do NT. Phan Liên trụ trì.
• Ni trưởng Tuyết Liên và NT. Thông Liên xây dựng tx. Ngọc Tháp nay tại khu phố 6, phường 1, thị xã Kiến Tường, tỉnh Long An, theo chỉ đạo của NT. Huỳnh Liên (1923-1987). Tịnh xá chỉ xây cất đơn sơ, là một ngôi nhà lá ba gian, trên tổng diện tích đất 1.000m^2. Năm sau (1966), quý Ni sư khởi công xây dựng chánh điện hình bát giác, bằng vật liệu bán kiên cố, cột đúc tường gạch, mái lợp tole. Đến cuối năm 1967, chánh điện xây dựng hoàn thành.
• Tịnh xá Ngọc Hạnh nay tại số 89, đường Hùng Vương, phường Quang Trung, Tp. Kon Tum, tỉnh Kon Tum được thành lập; do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập; hiện nay, ĐĐ. Giác Hòa trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thành nay tại thôn Phú An, xã Phú Hội, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do ĐĐ. Giác Đạt sáng lập; hiện nay HT. Giác Tràng trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Phước nay ở ấp Bình Giang 1, xã Sơn Giang, huyện Phước Long, tỉnh Bình Phước được thành lập; do TL. Giác Lý (1910-1973) sáng lập. Cũng năm này, Trưởng lão sáng lập tx. Ngọc Thành nay tại số 28/4A, khu phố 1, thị trấn Chợ Lách, tỉnh Bến Tre; hiện nay TT. Giác Trí trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Chương nay tại số 63, đường 3/2, khu vực 2, phường 5, thị xã Vị Thanh, tỉnh Hậu Giang được thành lập; do NT. Ngoạt Liên sáng lập; hiện nay NS. Kiệm Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thanh nay tại số 56, đường Chùa, ấp Phú An, xã Tân Bình, huyện Châu Thành, tỉnh Đồng Tháp được thành lập; do NS. Chánh Liên sáng lập; hiện nay NS. Điền Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Trung nay tại số 22/12, Trung Lương, phường 10, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang được thành lập; do NT. Trí Liên (1901-1984) sáng lập; NS. Tài Liên đứng ra xây dựng và làm trụ trì (1965-1997).
• Ni sư Sanh Liên (1912-?) thành lập tx. Ngọc Chiếu nay tại đường Thống Nhất, thôn 1, xã Tân Hiệp, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận. Hiện nay, tịnh xá do SC. Thảo Liên trụ trì.

• Ni sư Khánh Liên (1931-…) thành lập tx. Ngọc Tường ở Hộ Phòng, Cà Mau *(LSCNSKS).*

Tăng sự

• Đại đức Giác Hảo (?-1970) cúng dường tx. Ngọc Hòa cho Giáo đoàn IV nay tại ấp An Ninh, xã Mỹ Tú, huyện Châu Thành, tỉnh Sóc Trăng. Tịnh xá lúc ấy chỉ có mấy cốc lá đơn sơ. Hiện nay, tịnh xá do HT. Giác Truyền trụ trì.

• Ni trưởng Châu Liên (1928-2008) được bổ nhiệm làm trụ trì tx. Ngọc Phương nay tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM (1965-1967).

Phật sự Giáo hội

• *Ngày 03 tháng 5,* Bộ Nội vụ ra văn thư số 462/BNV/KS chấp thuận cho sửa đổi Điều 21 của Nghị định số 7 – BNV/NA/P5, về việc thành lập "Giáo hội Khất sĩ Ni giới Việt Nam" ghi : "Vì Ni cô Khất sĩ không được quyền có tài sản nên không có đóng nguyệt liễm và Giáo hội không có tài sản mà chỉ có thể có am, cốc và tịnh xá do thiện tín cất cho". Nay sửa lại cho phù hợp với xã hội là "Vì Ni cô Khất sĩ không được quyền chấp giữ tiền bạc nên không có đóng nguyệt liễm. Giáo hội có thể tạo mãi bất động sản cần thiết để đạt mục đích của Giáo hội và có thể thâu nhận am, cốc và tịnh xá do thiện tín cất cho" *(THVHPKS).*

• Đoàn của HT. Giác Nhiên suy cử Ban Trị sự như sau : Trưởng Đoàn : HT. Giác Nhiên (1923-2015), Trưởng BTS : HT. Giác Ngộ, Phó Trưởng BTS : HT. Giác Phúc, Trưởng ban Quản lý : TT. Giác Thuận và TT. Giác Vạn. Đến năm 1974, ĐĐ. Giác Ngoan làm Chánh văn phòng, Thư ký : ĐĐ. Minh Bửu và Minh Tòng *(HPKS 70 HTPT).*

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc Phương nay tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM trùng tu hai dãy nhà (hai bên chánh điện) tường xây, mái lợp fibro xi-măng. Vào những năm : 1972, 1984, 1988 tịnh xá này tiếp tục trùng tu. Tịnh xá gồm ba khối nhà hai tầng : ở giữa là giảng đường (tầng trệt) và chánh điện (lầu 1), hai bên là hai dãy Ni xá. Ngoài ra tịnh xá còn có : đài Quan Âm, bảo tháp thờ cố NT. Huỳnh Liên, phòng Lưu niệm cố Ni trưởng, Văn phòng tịnh xá, nhà thờ Cửu Huyền, phòng học, Văn phòng Lớp Sơ cấp Phật học, thư viện, trai đường, nhà kho, nhà bếp, hầm xe, tất cả đều xây dựng kiên cố trang nghiêm.

NĂM 1966 (BÍNH NGỌ- PL.2510)

Sáng lập

• *Ngày 15 tháng 9,* Trưởng lão Giác Tịnh (1929-2008) và chư Tăng Đoàn này khởi công kiến tạo tx. Ngọc Nguyên nay tại số 233/32, đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, phường Thành Công, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk, do ông bà Hoàng Kim Triều và Đoàn Thị Chắc (Quảng Nghi) hiến cúng mảnh đất có diện tích 12.676m^2. Năm 1968, chiến tranh làm cháy căn nhà gỗ, mãi đến năm 1973 tu sửa mới hoàn thành *(BGN, s 265).*

• Trưởng lão Giác An (1901-1971) và chư Tăng Giáo đoàn III kiến lập tx. Ngọc Tòng nay tại thôn Lương Sơn, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa, do gia đình Phật tử Thiện Đức (Võ Phú) và vợ là Ngọc Trang (Huỳnh Thị Hoàng) hiến cúng mảnh đất 5.000m^2. Tịnh xá được tạo dựng bao gồm : chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, nhà Tăng, nhà khách và am cốc tranh lá thô sơ.

• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) thành lập tx. Ngọc Thịnh nay thuộc phường Lái Thiêu, thị xã Thuận An, tỉnh Bình Dương, do gia đình ông Nguyễn Văn Sử hiến cúng một khu đất cho Ngài. Hiện nay, tịnh xá do TT. Minh Thuấn trụ trì.

• Tăng đoàn của TL. Giác Lý khởi công xây dựng tx. Kỳ Viên nay thuộc xã Sơn Định, huyện Chợ Lách, tỉnh Bến Tre, do gia đình ông Ba hiến cúng mảnh đất 300m^2 để lập tịnh xá. Buổi đầu, ngôi chánh điện được làm bằng cây ván đơn sơ.

• Ni trưởng Hoa Liên (1952-2009) khởi công xây dựng tx. Ngọc Ban nay tại số 06, đường Phạm Văn Đồng, phường Tân Hòa, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk, do ông Anton Del Pane – Tổng Giám đốc công trường C.H.P.I tại Buôn Ma Thuột hiến cúng một lô đất 10.058m^2. Đến năm 1968, tịnh xá xây dựng hoàn thành *(100 TXTB).*

• Tịnh xá Ngọc Nguyên nay tại đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, phường Thành Công, Tp.Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập; hiện nay HT. Giác Thanh trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Bình nay tại phường Đức Long, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do ĐĐ. Giác Mỹ sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Viễn trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Đức nay tại đường Phạm Hồng Thái, phường 10, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng được thành lập. Phật tử Thiện Đức (Hồ Văn Ngọc) hiến cúng khu đất rộng 2.000m^2 cho chư Tăng đoàn của TL. Giác Lý (1910-1973) vào năm 1964, để kiến lập đạo tràng. Bấy giờ, Trưởng lão phân bổ ĐĐ. Giác Sỹ đứng ra chủ trì xây dựng tịnh xá. Ngôi tịnh xá này trải qua các đời trụ trì như ĐĐ. Giác Sỹ (1965), ĐĐ. Giác Linh (1966), ĐĐ. Giác Minh (1967), TT. Giác Hà (1968), TT. Giác Công (1969), TT. Giác Bạch (1970).
• Tịnh xá Ngọc Linh nay tại số 145, đường Cách Mạng Tháng 8, phường 2, thị xã Cao Lãnh, tỉnh Đồng Tháp được thành lập; do NS. Thành Liên sáng lập; hiện nay NS. Giao Liên trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày 01 tháng 02 năm Bính Ngọ,* Hòa thượng Giác Phúc và HT. Giác Cần về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay tại số 97, đường Mạc Cửu, phường Vĩnh Thanh, Tp. Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang. Sau đó, quý Ngài cho xây dựng tịnh xá này, đến năm 1971 thì hoàn thành.
• Thượng tọa Giác Nghiệm đảm nhiệm trụ trì tx. Ngọc Đăng nay tại số 558, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM (1966-1973).
• Thượng tọa Giác Nga được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Hải nay tại số 441/18, đường Nguyễn Trãi, phường Cam Linh, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa. Trong thời gian Thượng tọa trụ trì (1966-1973) tịnh xá chính thức được xây dựng.

Phật sự Giáo hội

• *Ngày 22 tháng 4,* Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam được Bộ Nội vụ Chính phủ Việt Nam Cộng hòa cho phép thành lập, với bản điều lệ 32 điều theo Nghị định số 405/BNV/KS cấp tại Sài Gòn. Quý HT. Giác Nhiên (1923-2015), HT. Giác Nhu (1912-1997) và HT. Giác Tường đứng đơn xin phép và làm sáng lập viên *(THVHPKS, MBĐN).*
• *Ngày 04, 05 ,06 tháng 5,* Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam tổ chức Đại hội lần đầu tiên, do HT. Giác Nhu (1912-1997) và HT. Giác Tường triệu tập chư Tăng Khất sĩ với tư cách là sáng lập viên mời họp. Bấy giờ, Đại hội đồng bầu cử HT. Giác Nhiên (1923-2015) vào chức vụ Trị sự Trưởng kiêm Tổng vụ trưởng các Tổng vụ : Tăng sự, Hoằng pháp và Từ thiện xã hội,…, đặt văn phòng Hội sở Trung ương tại tx. Trung Tâm số 98, đường Nguyễn Trung Trực, tỉnh Gia Định (nay thuộc quận Bình Thạnh, Tp.HCM).

BTS Trung ương nhiệm kỳ đầu (1966-1969) gồm có: Trị sự Trưởng: TT. Giác Nhiên, 2 Phó Trị sự Trưởng: TT. Giác Tường, ĐĐ. Giác Phúc, Tổng Thư ký: TT. Giác Nhu (1912-1997), Phó Tổng Thư ký : ĐĐ. Giác Hườn, Kiểm soát: TL. Giác Thọ, Cố vấn : TL. Giác Hiền *(THVHPKS).*

• Đoàn của TL. Giác Tánh và TL. Giác Tịnh đề cử BTS đầu tiên gồm có, Trị sự trưởng : TL. Giác Bình, Phó Trị sự trưởng : TL. Giác Định; ĐĐ. Giác Nghiệm, Thư ký : ĐĐ. Giác Kiên, nhiệm kỳ I (1966-1969).

Sự kiện

• Sau lễ Tự tứ ở Trà Vinh, HT. Giác Giới bạch với TL. Giác Như (1911-1983) nên phân chia tịnh xá thành hai khu nội ngoại rõ ràng, *"khu ngoại để sám hối, giảng kinh thuyết pháp…khu nội để dành riêng cho những vị ham tu…"*. Ý kiến này được TL. Giác Chánh, TL. Giác Như và chư Tăng tán thành thực hiện. Năm sau (1967), cũng sau ngày Tự tứ ở Cần Thơ, HT. Giác Giới đưa ra ý kiến, Đạo Phật Khất sĩ nên soạn hai hệ thống giáo lý căn bản và giới luật căn bản. Ý kiến này cũng được chư tôn đức Tăng tán đồng thực hiện, đồng thời cử ra Ban Soạn thảo *(Trung Giang ký sự, kỳ 17, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).*

Kiến thiết

• Đại đức Giác Lượng và sư Giác Mến di dời tx. Ngọc Duyên tại thôn Bằng Châu, xã Đập Đá, huyện An Nhơn đến khu Bắc Phương Danh, gần thành Đồ Bàn cũ và xây cất lại toàn bộ tịnh xá nay thuộc thị trấn Đập Đá, huyện An Nhơn, tỉnh Bình Định. Lần di dời này do Đại đức mua thêm lô đất của bà Bảy Tuyết và bà Năm, dưới sự chứng minh của TL. Giác An (1901-1971).

Lễ hội

• *Ngày Rằm tháng 4 năm Bính Ngọ,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Hưng (ở gần hồ Tịnh Tâm, bên cạnh bến xe Sóc Trăng - cũ). Khu trung tâm tịnh xá là một tòa nhà gồm : 1 tầng trệt làm giảng đường, ngang 16m, dài 32m; tầng trên là chánh điện 10m hình bát giác, nhà thờ Cửu Huyền. Ngoài ra, tịnh xá còn có nhà Tăng, nhà khách, nhà bếp và hai dãy cốc hai bên. Đây là ngôi tịnh xá lớn nhất của Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam thời bấy giờ.

• Tịnh xá Ngọc Quang nay tại số 22, đường Đoàn Thị Điểm, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Dăk Lăk tổ chức lễ khánh thành.

NĂM 1967 (ĐINH MÙI- PL.2511)

Sáng lập

• Hòa thượng Giác Ngộ khai sơn xây dựng tx. Ngọc Thiền nay tại Quốc lộ 20, thác Prenn, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, do vợ chồng ông Nguyễn An và bà Hồ Thị Định nhường một khu rẫy 21.500m^2 cho Ngài lập đạo tràng.

• Tịnh xá Ngọc Tiên nay tại khu phố 2, phường Tô Châu, thị xã Hà Tiên, tỉnh Kiên Giang được thành lập, NT. Ngân Liên (1914-1990) sáng lập.

• Ni sư Lý Liên cúng dường ngôi nhà nhỏ bằng cây lá đơn sơ cho Tam Bảo, được HT. Huệ Thế chứng minh cải gia vi tự, lấy hiệu là tx. Ngọc Chung nay tại số 16/5, đường Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Trung Chánh, huyện Hóc Môn, Tp. HCM. Hiện nay, tịnh xá do NS. Hạnh Liên trụ trì.

• Ni trưởng Cung Liên (1926-1990) thành lập tx. Ngọc Ninh nay tại số 5B7, khu phố 3, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh, do Phật tử địa phương cúng dường khu đất khoảng 1.050m^2. Tịnh xá được xây dựng với mô hình bát giác và một số công trình phụ bằng vật liệu thô sơ. Hiện nay, tịnh xá do NS. Châu Liên trụ trì.

• Ni trưởng Đăng Liên thành lập tx. Ngọc Thành nay tại số 37/12, đường 41, phường Linh Đông, quận Thủ Đức, Tp. HCM, do cô Võ Thị Đông (sau này là NS. Kiến Liên) hiến cúng mảnh đất 4.000m^2 và toàn bộ kinh phí xây dựng. Lễ khởi công xây dựng dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhiên và NT. Trí Liên (1901-1984).

• Quý sư cô Trung Liên, Hạnh Liên và Liên Liên thành lập tx. Ngọc Mai ở Núi Đất, nay tại số 135/7, thuộc ấp Phú Hòa, xã An Phú, huyện Tịnh Biên, tỉnh An Giang.

• Tịnh xá Ngọc Điểm nay tại ấp Hậu Lân, xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, Tp. HCM được thành lập, do HT. Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập. Hiện nay, tịnh xá do NS. Thắng Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Bảo nay tại số 349, đường Hùng Vương, phường Hội Phú, Tp. Pleiku được thành lập; do NS. Hạnh Liên (1928-2010) sáng lập, đồng thời cũng thành lập Cô nhi viện Nhất Chi Mai tại đây. Hiện nay, tịnh xá do NS. Trân Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Minh nay tại số 40/1, khu phố 3, phường Linh Chiểu, quận Thủ Đức, Tp. HCM được thành lập; do HT. Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Minh Nghi quản lý.

• Tịnh xá Ngọc Thọ nay tại khu phố 1, thị trấn Dầu Tiếng, huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương được thành lập; do TL. Giác Lạc sáng lập; hiện nay SC. Thành Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hòa nay tại số 45E, thị trấn Cầu Ngang, huyện Cầu Ngang, tỉnh Trà Vinh được thành lập; do NT. Chiêu Liên sáng lập; hiện nay NS. Biểu Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hội nay ở thôn Phú Trung, xã Phú Hội, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do ĐĐ. Minh Hùng sáng lập; hiện nay NS. Tường Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Phú nay tại số 60, đường Nguyễn Huệ, Ayun Pa, tỉnh Gia Lai được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay SC. Phục Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Tân nay tại thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang được thành lập; do HT. Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập; hiện nay SC. Ngàn Liên trụ trì.

Tăng sự

• Ni trưởng Thiền Liên được bổ nhiệm làm trụ trì tx. Ngọc Phương nay tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM (1967-1968).
• Đại đức Giác Mãnh được cử về trụ trì tx. Ngọc Nguyên nay tại số 233/32, đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, phường Thành Công, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk (1967-1969). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp : ĐĐ. Giác Hoa (1970-1972); TT. Giác Dũng (1973); TT. Giác Thanh (1974 đến nay).

Kiến thiết

• *Khoảng năm 1967,* Trưởng lão Giác Lý (1910-1973) chỉ đạo cho TT. Giác Lai trông coi xây dựng tx. Ngọc Hòa nay tại số 22, ấp Tân Hưng, xã Tân Hòa, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long. Tịnh xá được xây dựng là do Phật tử Thiện Kiến (Lê Văn Nhuận) hiến cúng mảnh đất 250m^2 cho chư Tăng đoàn của Trưởng lão. Buổi đầu, tịnh xá chỉ cất có ngôi chánh điện vỏn vẹn 24m^2 và vài am cốc nhỏ.
• *Khoảng năm 1967,* Ni trưởng Trí Liên (1901-1984) trùng tu chánh điện tx. Ngọc Châu nay ở Cửa Đại, phường Cẩm Châu, thị xã Hội An, tỉnh Quảng Nam. Đến năm 1968, 1969 tiếp tục trùng tu xây dựng tịnh xá này, với các hạng mục : nhà thờ Cửu Huyền, Ni xá, phòng học, đài Quan Âm.

• Tịnh xá Ngọc Hội thuộc thị trấn Bồng Sơn, huyện Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định trùng tu. Tịnh xá này tiếp tục trùng tu vào những năm : 1977, 1994.
• Tịnh xá Ngọc Sơn tại đường Bạch Đằng 1, thôn Phụ Đức, thị trấn Bồng Sơn, huyện Hoài Sơn, tỉnh Bình Định trùng tu. Tịnh xá này tiếp tục trùng tu vào những năm : 1987, 2004.

Sự kiện

• *Ngày 27 tháng 11 năm Đinh Mùi,* Trưởng lão Giác Trung (?-1967) viên tịch.
• Ni sư Trang Liên (?-1967) trụ trì tx. Ngọc Bình (Dĩ An, Bình Dương), viên tịch.

Lễ hội

• *Ngày 15 tháng 2 năm Đinh Mùi,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Đà nay tại số 2, đường Tô Vĩnh Diện, phường 7, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, sau gần 10 năm xây dựng. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức BTS GHTGKSVN.

NĂM 1968 (MẬU THÂN- PL.2512)

Sáng lập

• Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) thành lập tx. Trúc Lâm ở huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai.
• Tịnh xá Ngọc Ninh nay tại đường Ngô Gia Tự, khu phố 9, phường Thanh Sơn, Tp. Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận được thành lập; do NT. Bạch Liên (1924-1996) sáng lập.
• Pháp viện Minh Đăng Quang nay tại số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM được thành lập, do HT. Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập. Buổi đầu, Pháp viện chỉ có ngôi chánh điện hình chữ nhật và một số am cốc bằng tre lá, với tổng diện tích đất là 62.000m^2. Hiện nay, Pháp viện này do HT. Giác Toàn trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Đa ở sườn Núi Lớn, nay tại số 26/19, đường Đề Thám, phường 6, Tp. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập, dưới sự chứng minh của TL. Giác Lý (1910-1973). Nơi đây khởi thủy là tịnh cốc của TT. Giác Bạch khai sơn tạo dựng. Tịnh xá Ngọc Đa buổi đầu chỉ cất tạm chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền và một số am cốc bằng vật liệu nhẹ.
• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) thành lập tx. Ngọc Khánh nay tại số 128, đường Trần Hưng Đạo, khóm 2, phường 2, Tp. Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng, do điền chủ Trần Văn Quan hỷ cúng khu đất 10.000m^2 cho Giáo hội.

Buổi đầu, chánh điện (bằng cột đúc, mái lợp tole), nhà thờ Cửu Huyền, cốc thờ Tổ sư, nhà Ni, nhà bếp, đài Quan Âm đều xây dựng hoàn chỉnh.

• Tịnh xá Ngọc Thiền nay tại Nghĩa Tân, thị xã Gia Nghĩa, tỉnh Đăk Nông được thành lập, do TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh sáng lập.

• Tịnh xá Ngọc Hiệp nay tại số 274, khóm 3, phường Thống Nhất, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai được thành lập, do NT. Ngân Liên (1914-1990) sáng lập. Hiện nay, tịnh xá do NS. Nhẫn Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Uyển nay ở số K2/76, ấp Tân Bản, phường Bửu Hòa, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai được thành lập, do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập, ông Huỳnh Văn Chút hiến cúng 1 mẫu đất xây dựng. Cũng năm này, Ni trưởng thành lập Cô nhi viện Nhất Chi Mai tại đây. Hiện nay, tịnh xá do NS. Kha Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Tràng nay tại đảo Bình Ba, xã Cam Bình, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do HT. Giác Kỷ sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Hưng trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Bình nay tại số 390, khu phố 3, phường Bình Trưng Tây, quận 2, Tp. HCM được thành lập; do TT. Giác Thành sáng lập; hiện nay TT. Minh Đạm trụ trì.

• Thượng tọa Giác Xuân sáng lập tx. Báo Ân nay tại tổ 6, khu phố 6, phường Bùi Thị Xuân, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định, và Ngài làm trụ trì.

• Tịnh xá Bửu Minh nay tại T7, khu vực 5, phường Lê Hồng Phong, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do TT. Giác Xuân sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Nguyên trụ trì.

• Tịnh xá Lộc Uyển nay tại số 84, đường Phạm Ngũ Lão, phường Thành Công, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do TT. Giác Xuân sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Tuệ trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Xuân nay tại số 52B, đường Nguyễn Tri Phương, thị xã Long Khánh, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do TL. Giác Lý (1910-1973) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Đăng trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Yên nay tại số 22, đường Huỳnh Thúc Kháng, khu phố Lê Thánh Tôn, phường 3, Tp. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập. Và, NS. Tĩnh Liên làm trụ trì tịnh xá (1968-1969), sau đó đến NS. Hiếu Liên trụ trì (1972-1999 ?)

• Tịnh Độ Ni Giới nay tại thôn Lương Hòa, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do TL. Giác An (1901-1971) sáng lập; hiện nay NS. Tiến Liên trụ trì.
• Tịnh xá Kỳ Hoàn nay tại số 31/8A, đường Thống Nhất, phường 11, quận Gò Vấp, Tp. HCM được thành lập; do ĐĐ. Giác Tiến sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thành nay tại số 555A/5, ấp Thới Hòa B, xã Thới Thạnh, huyện Thới Lai, Tp. Cần Thơ được thành lập, do sư Huệ Nghĩa (Lương Văn Bền) sáng lập và làm trụ trì đến năm 1978.

Tăng sự

• Ni trưởng Minh Liên được cử về trụ trì tx. Ngọc Bửu nay tại số 24/2, đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa (1968-1970).
• Thượng tọa Giác Đề được cử về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định.
• Ni sư Kiệm Liên (1932-…) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Cam Lộ *(LSCNSKS).*
• Ni sư Hạnh Liên (1928-2010) Giám đốc Dưỡng nhi viện Nhất Chi Mai (Bảo Lộc, Lâm Đồng), cùng Sư cô Hương đi máy bay chở hàng cứu trợ ra chùa Diệu Đế (Huế) và tx. Ngọc Kinh (Huế) hiệp quý Sư cô nơi đây, đến phát quà cứu trợ cho đồng bào bị tai nạn chiến tranh. Năm sau (1969), quý Ni sư cũng tiếp tục chở hàng ra chùa này cứu trợ đồng bào *(LSCNSKS).*

Phật sự Giáo hội

• Trưởng lão Giác An (1901-1971) chứng minh thành lập Ni giới Đoàn này (sau này (1981) là Ni giới Giáo đoàn III), vào ngày Tự Tứ Tăng – Lễ Vu Lan tại tx. Ngọc Long (Diêu Trì, Qui Nhơn, Bình Định). Lúc bấy giờ có một số Sa-di Ni tu học tại tx. Ngọc Hải (Cát Lợi, Nha Trang), thuộc Phân đoàn do Ni trưởng Ngân Liên lãnh đạo, đến đảnh lễ Trưởng lão và Đại Tăng xin gia nhập Tăng Đoàn của Trưởng lão, sau này là sư bà Chiếu Liên, quý Ni trưởng : Hiệp Liên, Đền Liên, Nguyệt Liên, Duyên Liên, Thông Liên *(100 TXTB).*

Kiến thiết

• *Ngày 02 tháng 11,* Lễ khởi công trùng tu tx. Ngọc Hạnh nay tại số 4/107, đường Đặng Thúc Vịnh, xã Thới Tam Thôn, huyện Hóc Môn, Tp. HCM. Tịnh xá trùng tu các hạng mục : chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, trai đường, nhà trù, am cốc,…đều xây dựng kiên cố.

• Tịnh xá Ngọc Bích nay tại số 106, đường Hạ Long, phường 1, Tp. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu khởi công xây dựng dãy nhà 3 tầng dùng làm thư viện và Ni xá. Bấy giờ, tịnh xá có tổng diện tích đất là 4.200m^2.
• Tịnh xá Ngọc Sơn nay tại số 71bis, đường Mậu Thân, phường Vĩnh Thạnh, Tp. Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang trùng tu, đến năm 1971 hoàn thành. Tịnh xá này tiếp tục kiến tạo cảnh quang vào những năm : 1981, 1992 (sửa hồ sen), 1995 (xây Tăng xá). Cũng năm này (1968), ĐĐ. Giác Cần được cử về trụ trì (1968-1977); các đời trụ trì kế tiếp là ĐĐ. Minh Tông (1977-1980); rồi đến TT. Minh Nhuần (1980 đến nay).

Sự kiện

• Ni sư Hải Liên (1900-1968) thế danh Đặng Thị Thoàn, pháp danh Hải Liên, sanh quán ở Thủ Dầu Một, Bình Dương, (1948) xuất gia với Tổ sư Minh Đăng Quang, viên tịch, thọ 68 tuổi.
• Ni trưởng Thành Liên (Lê Thị Được, 1913-1968) quê quán ở Long Châu, Vĩnh Long, được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Thuận nay tại số 8/1, đường Ngô Quyền, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long. Cũng năm này, Ni trưởng thâu thần viên tịch, trụ thế 55 năm.
• Ni sư Thanh Liên (1925-1968) thế danh Huỳnh Thị Mạnh, pháp danh Thanh Liên, sanh quán ở Mỹ An Phú, Tân An, thị tịch, hưởng dương 44 tuổi.

NĂM 1969 (KỶ DẬU- PL.2513)

Sáng lập

• *Tháng 8,* Tịnh xá Ngọc Phú nay tại số 64, đường Ni sư Huỳnh Liên, phường 10, quận Tân Bình, Tp. HCM được thành lập, do NT. Trí Liên (1901-1984) sáng lập, Phật tử Hải Ngọc (Đặng Thị Tiên) và ông Hà Minh Cảnh hỷ cúng khu đất 3.500m^2 để xây dựng đạo tràng. Cũng năm này vào ngày 08/11, Lễ an vị Phật tại tịnh xá. Sau đó, Ni trưởng cử NS. Thinh Liên về trụ trì tịnh xá này.
• *Tháng 9,* Trưởng lão Giác An (1901-1971) kiến lập Tịnh độ Ni giới kế bên tx. Ngọc Tòng nay thuộc thôn Lương Sơn, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa, đồng thời cho quý sư cô : Hiệp, Lập, Ngọc Thành, Ngọc Đạo về trụ ở đây.
• Ni sư Trung Liên và NS. Hạnh Liên (1928-2010) khai lập tx. Ngọc Tân nay tại số 57, đường Châu Thị Kim, phường 3, Tp. Tân An, tỉnh Long An, do

Phật tử Lâm Văn Nhân (thân phụ của NS. Trung Liên) hiến cúng khu đất 1.100m^2 để lập đạo tràng.

• Tịnh xá Ngọc Thanh nay tại ấp Phú Hòa, huyện Tịnh Biên, tỉnh An Giang được thành lập, NT. Hoa Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Liên nay tại xã Nhơn Hưng, huyện Nhơn An, tỉnh Bình Định được thành lập; do TT. Giác Chiến sáng lập; hiện nay, ĐĐ. Giác Ngôn trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Lợi nay tại ấp 1, xã Tân Tây, huyện Gò Công Đông, tỉnh Tiền Giang được thành lập; do TL. Giác Lý (1910-1973) sáng lập; hiện nay TT. Giác Nhân trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Cát nay tại thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay NS. Ảnh Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Linh nay tại số 65, đường ¾, khu phố Thuận Lộc, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do NT. Hữu Liên (1931-…) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Minh nay tại số 209, đường Mai Thị Hồng Hạnh, phường Vĩnh Lợi, thị xã Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang được thành lập; do NS. Ngữ Liên và NS. Ấn Liên sáng lập; hiện nay NS. Ấn Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Nhuận nay tại số 5, đường Ngô Quyền, phường Trần Hưng Đạo, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; NS. Liên Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Tân nay tại số 57, đường Châu Thị Kim, phường 3, Tp. Tân An, tỉnh Long An được thành lập, do NT. Trung Liên (1923-2006) sáng lập, cư sĩ Lâm Văn Nhân hiến cúng đất.

• Tịnh xá Ngọc Châu nay tại xã Nhơn Châu, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do NS. Hành Liên sáng lập và làm trụ trì (1969 đến nay).

Tăng sự

• Ni sư Tân Liên được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Bửu nay tại số 24/2, đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai (1969). Cũng năm này, NS. Minh Liên được cử về trụ trì tịnh xá này (1969-1970). Tịnh xá tiếp tục được quý Ni sư về trụ trì như NS. Thiền Liên (1970-1971), NS. Nhã Liên (1971-1972), NS. Hưng Liên (1972-1973), NS. Đỗ Liên (1974-1998) và NS. Chân Liên (1998 đến nay) *(100 TXTB).*

• Hòa thượng Giác Tràng (1940-2014) được BTS Đoàn (của TL. Giác Lý) cử về trụ trì tx. Ngọc Ninh tại Lộc Ninh, Bình Long (1971-1972).
• Ni sư Ninh Liên (1937-1988) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay tại đường Bạch Đằng 1, thôn Phụ Đức, thị trấn Bồng Sơn, huyện Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định (1969-1971).
• Sư cô Liên Liên (Trương Thị Băng Tâm) được NT. Huỳnh Liên (1923-1987) cử về trụ trì tx. Ngọc Tài nay tại đường Mai Xuân Thưởng, khu phố 3, phường 8, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng (1969-1972).

Phật sự Giáo hội

• Đoàn của TL. Giác Tánh (1902-1978) và TL. Giác Tịnh bầu BTS nhiệm kỳ II (1969-1972) gồm có, Trị sự trưởng : TL. Giác Định; Phó Trị sự trưởng : ĐĐ. Giác Nghiệm, ĐĐ. Giác Vĩnh; Thư ký : ĐĐ. Giác Kiên.

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc Hương trên cồn Tàng Thơ (thành nội Huế), nay tại số 558, đường Lê Văn Hưu, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên – Huế trùng tu. Tịnh xá này lại được trùng tu lần nữa vào năm 2000.
• Hòa thượng Giác Phải (?-1996) về trụ ở tx. Ngọc Hạnh nay tại số 89, đường Hùng Vương, phường Quang Trung, Tp. Kon Tum, tỉnh Kon Tum, và ngài xây dựng lại tịnh xá này. Nhưng đến năm 1971-1972, trận chiến ở Kon Tum xảy ra, thành phố chìm trong lửa đạn, tịnh xá bị sập đổ điêu tàn.
• Sư cả Từ Huệ (1910-1997) mua ruộng thành lập nghĩa trang và xây cất tx. Long Đức nay tại xã Long An, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang. Năm 1990, tịnh xá này được trùng tu.
• Ni sư Phương Liên trùng tu tx. Ngọc An nay tại số 22, đường Phan Đình Phùng, phường 2, thị xã Tân An, tỉnh Long An, và trụ trì tịnh xá này đến năm 1970. Tịnh xá trải qua các đời trụ trì như sau : NS. Giới Liên (1971-1972); NS. Huyền Liên (1972-1973); NS. Tấn Liên (1973-1974); NS. Thiền Liên (1974-1994); SC. Ánh Liên (1994 đến nay).
• *Năm 1969 – 1970,* Tx. Ngọc Hạnh nay tại số 4/107, đường Đặng Thúc Vịnh, xã Thới Tam Thôn, huyện Hóc Môn, Tp. HCM trùng tu.

Sự kiện

• *Ngày 16 tháng 7,* Đại hội kỳ II của GHTGKSVN đã tổ chức trang nghiêm tại tx. Trung Tâm số 98, đường Nguyễn Trung Trực, quận Bình Thạnh, tỉnh Gia Định. BTS Trung ương nhiệm kỳ đầu (1966-1969) mãn nhiệm, và yêu cầu lưu lại nhiệm kỳ II (1970-1973) gồm có : Trị sự Trưởng : TT. Giác

Nhiên, 2 Phó Trị sự Trưởng : TT. Giác Tường, ĐĐ. Giác Phúc, Tổng Thư ký : TT. Giác Nhu (1912-1997), Phó Tổng Thư ký : ĐĐ. Giác Hườn, Kiểm soát : TL. Giác Thọ, Cố vấn : TL. Giác Hiền *(THVHPKS).*

• *Cuối năm,* Ni trưởng Hương Liên (1905-1989) và Liên Thiền ở tx. Ngọc Bình (Dĩ An – Bình Dương, là đệ tử của NT. Ngân Liên) xin gia nhập Ni chúng Đoàn của TL. Giác An, được Trưởng lão chứng minh *(100 TXTB).*

NĂM 1970 (CANH TUẤT- PL.2514)

Sáng lập

• *Đầu năm,* Trưởng lão Giác Lý (1910-1973) thành lập tx. Ngọc Hiệp nay tại số 53, đường Thủ Khoa Huân, thị xã Gò Công, tỉnh Tiền Giang, do vợ chồng Phật tử Thiện Trí và Cần Ngọc hiến cúng khu vườn để Ngài lập đạo tràng. Ban đầu, tịnh xá chỉ xây cất ngôi chánh điện bán kiên cố và một số công trình phụ để chư Tăng lưu ngụ hành đạo.

• *Đầu năm,* Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) thành lập tx. Ngọc Hòa nay tại số 26/1, khu phố 6, phường Thống Nhất, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai trên khu vườn bưởi có diện tích 3.572m^2, do Ngài mua lại vào năm 1969.

• *Ngày 15 tháng 7 năm Canh Tuất,* Ni trưởng Hà Liên thành lập tx. Ngọc Liên nay tại số 127, đường Châu Thị Kim, phường 3, Tp. Tân An, tỉnh Long An. Tịnh xá được xây cất bằng cây lá đơn sơ.

• Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) thành lập tx. Bình Phước nay tại ấp Bình Công, xã Bình Phú, Tp. Bến Tre.

• Tịnh xá Ngọc Định nay tại phường 5, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang được thành lập; do NT. Hưng Liên (1931-1997) sáng lập. Đến năm 1973, tịnh xá xây dựng hoàn tất và tổ chức lễ khánh thành, dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhiên và Tăng đoàn. Hiện nay, tịnh xá do NT. Nghĩa Liên trụ trì (1997 đến nay).

• Ni sư Nguyệt Liên (?-1995) và NS. Thủy Liên thành lập tx. Ngọc Chơn nay tại số 275, ấp Tân Phú, xã Tân Hòa, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long. Buổi đầu, tịnh xá được xây cất bằng cây ván đơn sơ, trên tổng diện tích 2.800m^2.

• Tịnh xá Ngọc Túc ở Gia Lai được chư Ni đồng ý giao lại cho Tăng Đoàn (của TL. Giác An), quý Ni về trụ ở tx. Ngọc Bảo (Tháp Chàm, Phan Rang) *(HPKS 70 HTPT).*

• Ni trưởng Trí Liên (1901-1984) sáng lập tx. Ngọc Vân nay tại số 5/75, xa lộ Hà Nội, khu phố 5, phường Linh Trung, quận Thủ Đức, Tp. HCM, do thân quyến của sư bà Nhiên Liên hiến cúng đất.
• Thượng tọa Giác Bạch (1934-1998) thành lập tx. Ngọc Thời ở đảo Phú Quốc.
• Tịnh xá Ngọc Hội nay tại tổ 11, phường Phù Đổng, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai được thành lập; do ĐĐ. Giác Xuân sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Chơn trụ trì.
• Tịnh thất Thiên Minh nay tại số 33/16, đường Trần Xuân Độ, khu phố 3, phường 6, Tp. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; hiện nay HT. Giác Tùng trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Triệu nay tại số 5/1, đường số 8, khu phố 2, quốc lộ 13, phường Hiệp Bình Chánh, quận Thủ Đức, Tp. HCM được thành lập; do ĐĐ. Giác Giao sáng lập; hiện nay TT. Giác Xuân trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Chánh nay tại số 45-13/4C, Bình Tiên, khu phố 1, tổ 8, phường 7, quận 6, Tp. HCM được thành lập; do Huệ Luật sáng lập; hiện nay NS. An Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Khánh nay tại số 84/18, đường Đoàn Văn Bơ, phường 14, quận 4, Tp. HCM được thành lập; do NT. Sanh Liên sáng lập và làm trụ trì (1970-1986).
• Tịnh xá Ngọc Lâm nay tại số 839, đường Trần Phú, thị trấn B'lao, huyện Bảo Lộc, tỉnh Đồng Nai được thành lập. NT. Huỳnh Liên (1923-1987) ủy quyền cho NS. Tốn Liên đứng ra xây dựng, ban đầu tịnh xá chỉ xây tạm Ni đường, Ký nhi viện và đắp nền móng.
• Niệm Phật đường Ngọc Minh nay tại số 45/3B**,** đường Phan Ngọc Hiển, phường 5, Tp. Cà Mau, tỉnh Cà Mau được thành lập; do NT. Châu Liên (1928-2008) sáng lập; hiện nay NS. Anh Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Phước nay tại số 39/1, đường Tô Ngọc Vân, khu phố 1, xã Thạnh Xuân, quận 12, Tp. HCM được thành lập; do NT. Diệu Liên sáng lập. Năm 1992, NS. Vị Liên (Phạm Kim Mai, sinh 1957) kế thế trụ trì tịnh xá này.
• Tịnh xá Ngọc Châu Như nay tại khóm Cà Lăng A (biển), phường 2, thị xã Vĩnh Châu, tỉnh Sóc Trăng được thành lập; do SC. Tâm Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• Ni trưởng Thiền Liên được cử về trụ trì tx. Ngọc Bửu nay tại số 24/2, đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai (1970-1971). Tịnh xá này tiếp tục trải qua các đời trụ trì : NS. Nhã Liên (1971-1972); NS. Hưng Liên (1972-1973); NS. Đỗ Liên (1974-1998); NS. Chân Liên (1998 đến nay).
• Đại đức Giác Tôn được cử về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định.
• Ni trưởng Ngoạt Liên được bổ nhiệm làm trụ trì tx. Ngọc Phương nay tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM (1970 đến nay).
• Ni trưởng Huệ Liên (?-1987) được cử về trụ trì tx. Ngọc Lâm nay tại số 36/1, đường Kinh Dương Vương, phường 13, quận 6, Tp. HCM.
• Ni trưởng Thông Liên (Nguyễn Thị Bê, sinh 1930) về trụ trì tx. Ngọc Tháp nay tại khu phố 6, phường 1, thị xã Kiến Tường, tỉnh Long An (1970-2002). Tịnh xá này được Ni trưởng trùng tu xây dựng : chánh điện (1988), cổng tam quan (1989), đại trùng tu chánh điện (1992), Ni xá (1997), tường rào (1999), nhà khách và nhà bếp (2001). Ngày 09/02/1990, UBND tỉnh Long An cấp giấy chứng nhận QSDĐ cho tịnh xá với diện tích 1.220,70m^2, do bà Trần Thị Sửa (Phó Chủ tịch) ký.
• Sư cô Phẩm Liên về trụ trì tx. Ngọc Thủy nay tại số 34/6, đường Bùi Hữu Nghĩa, phường Bình Thủy, Tp. Cần Thơ, tỉnh Cần Thơ (1970-1972). Đến năm 1972, Ni trưởng Ẩn Liên về trụ trì tịnh xá này đến nay.

Kiến thiết

• Thượng tọa Giác Lượng và TT. Giác Hiền trùng tu tx. Ngọc Duyên nay thuộc thị trấn Đập Đá, huyện An Nhơn, tỉnh Bình Định. Đến năm 1998, tịnh xá tiếp tục trùng tu, và năm 2002 TT. Giác Tần tổ chức Lễ khánh thành.
• Tịnh xá Ngọc Bích nay tại số 106, đường Hạ Long, phường 1, Tp. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu khởi công trùng tu. Tịnh xá trùng tu xây dựng các hạng mục công trình : ngôi chánh điện hình bát giác, Quan Âm các, vườn Lâm-tỳ-ni, Phật nhập Niết-bàn, nhà tưởng niệm quý Trưởng lão Ni. Đến năm 1999, tịnh xá xây dựng thêm một dãy nhà làm giảng đường và nhà thờ Cửu Huyền.
• Ni sư Hưng Liên (1931-1997) khởi công đại trùng tu tịnh thất Ngọc Định nay tại phường 5, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang, và đổi tên thành tịnh xá

Ngọc Định. Ngôi chánh điện được kiến trúc thượng lầu hạ hiên, mô hình bát giác truyền thống.
• Tịnh xá Ngọc Phú nay tại số 16/1, đường Phan Đình Phùng, phường 1, Tp. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên trùng tu xây dựng chánh điện. Đến năm 1984, ĐĐ. Giác Thuận trụ trì tịnh xá, xây dựng nhà thờ Cửu Huyền.
• Tịnh xá Ngọc Mỹ tại số 65/5, đường Nguyễn An Ninh, khu phố 3, phường 2, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang trùng tu.
• Tịnh xá Ngọc Hương nay tại số 558, đường Lê Văn Hưu, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên – Huế trùng tu, đến năm 1972 thì hoàn thành. Tịnh xá trùng tu chánh điện cột bằng bê-tông, mái lợp tôn, và các công trình phụ như nhà Cửu huyền, nhà Tăng.

Sự kiện

• *Ngày 18 tháng 10,* Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) tổ chức lễ "Xuống tóc vì Hòa Bình". Cũng năm này ngày 25/10, Ni trưởng tham gia tổ chức mít tinh chống Mỹ và Ngụy quyền; ngày 07/11, mít tinh ra tuyên ngôn 10 điểm về Hòa bình của Mặt trận nhân dân tranh thủ Hòa bình *(KYNTTNHL).*
• Ni sư Tâm Liên (1902-1970) thế danh Hồ Thị Út, pháp danh Tâm Liên, sinh tại Thốt Nốt, Long Xuyên, (1951) xuất gia với Tổ sư Minh Đăng Quang, viên tịch, thọ 69 tuổi.
• Đại đức Giác Hảo (?-1970) nguyên trụ trì tx. Ngọc Hòa (Sóc Trăng), thị tịch. Cũng năm này, BTS Đoàn (của HT. Giác Nhiên) bổ nhiệm TT. Giác Bổn về trụ trì tx. Ngọc Hòa nay tại ấp Châu Thành, xã An Ninh, huyện Châu Thành, tỉnh Sóc Trăng.
• Ni sư Kiên Liên (1902-1970) thế danh Ngô Ngân Cầm, pháp danh Kiên Liên, sanh quán ở Long Tuyền, Cần Thơ, trụ trì tx. Ngọc Thủy (Bình Thủy, Cần Thơ), viên tịch, thọ 69 tuổi.

NĂM 1971 (TÂN HỢI- PL.2515)

Hoằng pháp

• Ni trưởng Trí Liên (1901-1984) hướng dẫn chư Ni đệ tử của Ngài (gồm có mười mấy vị) lên đường hành đạo ở miền Tây. Ni đoàn có đến tx. Pháp Vân ở Vĩnh Long, tạm trú 3 ngày. Năm sau (1972), Ni trưởng bị tai nạn tổn thương đầu, nằm một chỗ suốt cả năm *(www.anhnhiendang.com).*

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Quang nay tại số 262, đường Lưu Hữu Phước, phường 5, quận 8, Tp. HCM được thành lập; do HT. Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập; NT. Vạn Liên trụ trì (1976 đến nay).
• Tịnh xá Ngọc Truyền nay tại thôn Bãi Làng, xã Tân Hiệp, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam được thành lập; do TT. Giác Công sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Tấn trụ trì.
• Hòa thượng Giác Nguyện thành lập tx. Ngọc Lâm nay tại khu phố Bình Quới, phường Bình Chuẩn, thị xã Thuận An, tỉnh Bình Dương, và Ngài làm trụ trì.

Tăng sự

• Hòa thượng Giác Tràng (1940-2014) được BTS Đoàn (của TL. Giác Lý) cử về trụ trì tx. Ngọc Cẩm nay tại số 56/53, đường Hùng Vương, phường Cẩm Phô, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam (1971-1972).
• Đại đức Giác Châu được cử về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định.
• Trưởng lão Giác Phải (?-1996) kế nhiệm làm Đệ nhị Trưởng Đoàn (sau này (1981) là Giáo đoàn III), theo di huấn của TL. Giác An, Đệ nhất Trưởng Đoàn. ĐĐ. Giác Lượng làm Tri sự Trưởng, ĐĐ. Giác Phùng làm Thư ký.
• Ni sư Ninh Liên (1937-1988) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Cơ nay tại K338/21, đường Hoàng Diệu, Bình Thuận, quận Hải Châu, Tp. Đà Nẵng.

Phật sự Giáo hội

• *Ngày 29 tháng Giêng,* Trưởng lão Giác An (1901-1971) tổ chức hành chánh của Đoàn như sau : Trưởng đoàn : TL. Giác An, Phó Trưởng đoàn : TL. Giác Phải, Tri sự trưởng : ĐĐ. Giác Lượng, Thư ký, ĐĐ. Giác Thảo. *Ban Hành đạo,* Chứng minh : Trưởng lão Trưởng đoàn, Trưởng ban : ĐĐ. Giác Phải, Phó ban : ĐĐ. Giác Phất, Thư ký : ĐĐ. Giác Tôn (trưởng), ĐĐ. Giác Lộc (phó), Ủy viên : quý Đại đức : Giác Hoằng, Giác Dũng, Giác Dưỡng, Giác Hiền, Giác Chơn, Giác Xuân. *Ban Hoằng pháp,* Trưởng ban : ĐĐ. Giác Lượng, Phó ban : ĐĐ. Giác Đề, Ủy viên : quý Đại đức : Giác Hiền, Giác Dũng, Giác Hay, Giác Thảo, Giác Tôn, Giác Diệu. *Ban kiểm soát,* Trưởng ban : ĐĐ. Giác Hoằng, Phó ban : ĐĐ. Giác Tôn *(HPKS 70 HTPT).*
• *Ngày 02 tháng 04,* Đoàn Khất sĩ do HT. Giác Huệ (1939-1980) thành lập năm 1962, nay được Bộ Nội vụ chấp nhận cho thành lập với danh nghĩa

"Giáo hội Khất sĩ Việt Nam" theo Nghị định số 314 BNV/KS/14 ngày 02/4/1971, và trụ sở Trung ương đặt tại Giảng đường Lộc Uyển ở Phú Lâm – Chợ Lớn (nay thuộc phường 12, quận 6, Tp. HCM). Đồng thời Ngài được công cử làm Tăng trưởng Giáo hội này nhiệm kỳ đầu (1971-1973) *(Đoàn này sau năm 1981 là Giáo đoàn VI của HPKSVN) (THVHPKS).*

• *Ngày 10 tháng 6 (nhằm ngày 18/5/Tân Hợi),* Đại hội Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam (GHTGKSVN) toàn quốc tại tx. Trung Tâm, số 98, đường Nguyễn Trung Trực, quận Bình Thạnh, tỉnh Gia Định (nay là Tp. HCM), gồm có chư Tôn đức đại biểu của 5 Đoàn Khất sĩ tham dự. Do nhu cầu phát triển, Giáo hội thành lập hai Viện : 1. Viện Chỉ đạo (gồm quý Trưởng lão, Tôn đức lãnh đạo); 2. Viện Hành đạo (gồm quý Thượng tọa, Đại đức, tức BTS TW). Tại Đại hội này TL. Giác Tánh (1902-1978) được suy tôn vào ngôi vị Đệ nhất Phó Tăng chủ GHTGKSVN; TL. Giác An (1901-1971) được suy tôn làm Đệ nhị Phó Tăng chủ GHTGKSVN; HT. Giác Nhiên (1923-2015) được suy cử làm Tổng Trị sự trưởng kiêm Viện trưởng Viện Hành đạo GHTGKSVN; Hòa thượng Giác Đức (1936-1997) được suy cử làm Đệ nhất Phó tổng Trị sự GHTGKSVN *(Tập san Những Tâm Hồn Hiếu Hạnh, tr.137, 138, 139, Nxb Văn Nghệ 2009).*

• Ni trưởng Hương Liên (1905-1989) được Ni chúng thuộc Giáo đoàn III suy cử làm Quản sự Ni chúng Giáo đoàn này.

Kiến thiết

• *Ngày 01 tháng 8 năm Tân Hợi,* Lễ đặt đá xây dựng bảo tháp cố TL. Giác An (1901-1971), Đệ nhị Phó Tăng chủ Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam, tại tx. Ngọc Tòng thuộc thôn Lương Sơn, quận Vĩnh Xương, tỉnh Khánh Hòa.

• Tổ đình tx. Ngọc Viên nay tại số 14/20/2, đường Xóm Chài, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long trùng tu.

• Ni sư Diệu Liên trùng tu tx. Ngọc Châu nay tại khu phố 2, phường Châu Liêm, quận Ô Môn, Tp. Cần Thơ, dưới sự chứng minh của NT. Huỳnh Liên (1923-1987). Tịnh xá trùng tu chánh điện và nhà thờ Cửu huyền. Cũng năm này, NS. Liêm Liên và NS. Điểu Liên được bổ nhiệm về trụ trì ngôi già-lam này. Tịnh xá tiếp tục trải qua các đời trụ trì : NS. Linh Liên (1976-1981), NS. Điểu Liên (1981 đến nay).

Sự kiện

• *Ngày 01 tháng 1,* Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) tham gia tổ chức biểu tình Đòi thả tù nhân chính trị. Cũng năm này ngày 07/04, Ni trưởng tham gia tổ chức họp báo với đề tài "Nhân dân đòi cơm áo, Phật giáo đòi hòa bình" "Nông dân đòi quyền sống", đòi lại ruộng đất đã bị Ngụy quyền cướp đoạt để xây dựng các công trình phục vụ chiến tranh; ngày 06/9, đấu tranh buộc Ngụy quyền phải thả bà Ngô Bá Thành – Chủ tịch phong trào Phụ nữ đòi quyền sống; ngày 18/9, phối hợp với sinh viên, học sinh Sài Gòn, Gia Định chống "Quân sự hóa học đường"; ngày 18/11, phối hợp với công nhân Hãng Pin Con Ó chống lại sự bóc lột và sa thải công nhân của chủ tư sản *(KYNTTNHL).*

• *Ngày 02 tháng 8,* tại chùa Ấn Quang (quận 10, Tp. HCM) ra mắt Phong trào Phụ nữ đòi Quyền sống, với sự tham gia thành lập của NT. Huỳnh Liên (1923-1987) và Ngài giữ vai trò cố vấn cho phong trào, trụ sở đặt tại tx. Ngọc Phương nay ở phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM.

• *Vào lúc 03 giờ 30 phút ngày 05 tháng 9 (nhằm ngày 16/7/Tân Hợi),* Trưởng lão Giác An (1901-1971) thế danh Nguyễn Văn Ngàn, pháp danh Giác An, sinh tại làng Hòa Long, tổng An Thới, quận Lai Vung, tỉnh Sa Đéc, Đệ nhị Phó Tăng chủ Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam, Đệ nhất Trưởng Đoàn (do Ngài thành lập), viên tịch, thọ 71 tuổi. Lúc còn tại thế, với 14 năm giáo hóa lập đoàn (1957-1971), Trưởng lão đã thành lập trên 20 ngôi tịnh xá.

• *Ngày 17 tháng 7 năm Tân Hợi,* Lễ nhập kim quan cố Trưởng lão Giác An, Đệ nhị Phó Tăng chủ Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam (GHTGKSVN), tại tx. Ngọc Cát, Phan Thiết. Buổi lễ với sự chứng minh của HT. Thích Giác Nhiên (1923-2015) – Tổng Trị sự trưởng GHTGKSVN, cùng chư tôn đức từ Giáo hội Trung ương (Gia Định) và đông đảo chư Thượng tọa, Đại đức, Tăng Ni từ các miền tịnh xá về tham dự cầu nguyện.

• *Vào lúc 07 giờ 00 ngày 09 tháng 9 (nhằm ngày 20/7/Tân Hợi),* Lễ Di quan cố TL. Giác An, Đệ nhị Phó Tăng chủ GHTGKSVN, tại tx. Ngọc Cát (Phan Thiết). Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Thích Giác Nhiên – Tổng Trị sự trưởng GHTGKSVN, chư tôn đức Hội đồng giáo phẩm GHTGKSVN, cùng chư Thượng tọa, Đại đức Tăng Ni trên toàn quốc. Về phía chính quyền đại diện có ông Đại tá Tỉnh trưởng tỉnh Bình Thuận, cùng một số sĩ quan, các Ty, Sở-trưởng, các tôn giáo bạn và các Phật tử từ các miền tịnh xá về tham dự cung tiễn. Kim quan cố Trưởng lão được chuyển về quàn tại tx.

Ngọc Tòng thuộc thôn Lương Sơn, quận Vĩnh Xương, tỉnh Khánh Hòa (4 ngày).

• *Vào lúc 09 giờ 10 phút ngày 24 tháng 7 năm Tân Hợi,* Lễ trà-tỳ cố TL. Giác An, Đệ nhị Phó Tăng chủ GHTGKSVN, tại tx. Ngọc Tòng thuộc xã Lương Sơn, quận Vĩnh Xương, tỉnh Khánh Hòa. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn giáo phẩm : TL. Thích Giác Tánh (1902-1978) – quyền Tăng chủ GHTGKSVN, HT. Thích Giác Nhiên – Tổng Trị sự trưởng GHTGKSVN cùng chư tôn Hòa thượng, Thượng tọa, Trưởng lão, Đại đức Tăng Ni, môn nhân pháp quyến và đông đảo tín đồ Phật tử khắp các nơi về tham dự cầu nguyện.

NĂM 1972 (NHÂM TÝ- PL.2516)

Sáng lập

• Tịnh thất Ngọc Phước nay tại ấp 1, xã An Phước, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NT. Tấn Liên (Dương Thị Tám, sinh 1946) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Bửu nay tại Quốc lộ 1, xã Nhị Thành, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An được thành lập; do NT. Tánh Liên (1926-2001) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Chơn nay tại số 157/7, tổ 1, khu phố 6, thị trấn Chơn Thành, tỉnh Bình Định được thành lập; do ĐĐ. Giác Đính sáng lập; hiện nay TT. Giác Nhuận trụ trì.

• Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) thành lập tx. Ngọc Hiệp ở Bình Dương.

• Tịnh xá Ngọc Minh tại thôn An Vinh, xã Sông Phan, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do HT. Giác Dũng (1929-2013) và HT. Giác Sự sáng lập. Hiện nay, tịnh xá do ĐĐ. Giác Hiếu trụ trì.

• Tịnh thất Ngọc Nhẫn nay tại thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do HT. Giác Phùng sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Ấn trụ trì.

• Tịnh thất Linh Sơn nay tại thôn Lương Hòa, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do HT. Giác Lượng sáng lập; hiện nay TT. Giác Phùng trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Hương nay tại thôn Bãi Hương, xã Tân Hiệp, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam được thành lập; do ĐĐ. Giác Nguyện sáng lập; hiện nay HT. Giác Tràng trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Đức nay tại xã Lý Vĩnh, huyện Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi được thành lập; do HT. Giác Lượng sáng lập; hiện nay SC. Thùy Liên trụ trì.
• Tịnh xá Liên Hoa nay ở số 40/210, khu phố 2, phường Tân Tiến, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do TT. Giác Ninh sáng lập; hiện nay SC. Năng Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Diệp nay tại số 81, đường Lý Chính Thắng, phường 8, quận 3, Tp. HCM được thành lập; do NT. Tràng Liên (Huỳnh Thị Liễu, sinh 1929) sáng lập và làm trụ trì (1972 đến nay).

Tăng sự

• Ni sư Hiếu Liên (Phan Thị Ánh Tuyết, sinh 1940) về trụ trì tx. Ngọc Yên nay tại số 22, đường Huỳnh Thúc Kháng, khu phố Lê Thánh Tôn, phường 3, Tp. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên, và trùng tu tịnh xá này.
• Ni sư Hà Liên (1927-2004) được đổi về trụ trì tx. Ngọc Phú nay tại số 74, đường Bảo Hộ Thoại, phường B, huyện Châu Phú, thị xã Châu Đốc, tỉnh An Giang.
• Sư cụ Giác Tĩnh và sư Giác Thế hiến cúng tx. Ngọc Hiệp (nay tại khu phố 3, phường Thống Nhất, Tp. Biên Hòa) cho GHTGKSVN.
• Hòa thượng Giác Tràng (1940-2014) được BTS Đoàn (của TL. Giác Lý) cử về trụ trì tx. Ngọc Lâm nay tại Quốc lộ 1A, khóm 5, thị trấn Ba Ngòi, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa (1972-1973).
• Trưởng lão Giác Thọ (?-1975) được Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam cử về trụ trì tx. Ngọc Hòa nay tại khu phố 6, phường Thống Nhất, Tp. Biên Hòa. Cũng năm này, Ngài cho khởi công xây dựng chánh điện tịnh xá (đến năm 1975 còn xây dang dở).
• Ni sư Hiệp Liên được TL. Giác An (1901-1971) cử về trụ trì tx. Ngọc Trung nay ở số 498, đường Quang Trung, phường Tây Sơn, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai (1972 đến nay).
• Ni sư Tĩnh Liên (Võ Thị Tồn, sinh 1925) về trụ trì tx. Ngọc Cảnh nay tại đường Suối Cát, Xuân An, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.
• Ni sư Biểu Liên (Trần Thị Bui, sinh 1934) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Hòa nay tại số 45E, thị trấn Cầu Ngang, huyện Cầu Ngang, tỉnh Trà Vinh (1972 đến nay).
• Sư cô Thạnh Liên (Trần Thụy Thanh Liên, sinh 1945) được cử về trụ trì tx. Ngọc Thạnh nay tại số 32/7, quốc lộ 20, thôn Phú Thạnh, xã Hiệp Thạnh,

huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng (1972-1975). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp : SC. Thụy Liên (1975-1990); SC. Ngạn Liên (1990 đến nay).

Phật sự Giáo hội

• Tăng đoàn của TL. Giác Tánh (1902-1978) bầu BTS nhiệm kỳ III (1972-1975) gồm có, Cố vấn : TL. Giác Định; Trị sự trưởng : ĐĐ. Giác Nghiệm, Phó Trị sự trưởng : ĐĐ. Giác Vĩnh, ĐĐ. Giác Thường; Thư ký : ĐĐ. Giác Kiên.

• Thượng tọa Giác Huệ (1939-1980) được mời giữ chức vụ Tổng vụ trưởng Vụ Hoằng pháp thuộc GHPGVNTN.

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc Quang nay tại số 109, đường Lý Thường Kiệt, phường 1, Tp. Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp trùng tu, dưới sự chứng minh của TL. Giác Như (1911-1983).

• Tịnh xá Ngọc Đa ở sườn Núi Lớn, nay tại số 26/19, đường Đề Thám, phường 6, Tp. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu trùng tu nhưng công trình bị dang dở, mãi đến năm 1987 mới xây dựng trở lại. Toàn bộ tịnh xá có tổng diện tích đất là 13.600m^2, với các hạng mục công trình : chánh điện hình bát giác truyền thống, nhà thờ Cửu Huyền, Tăng đường, am cốc, Quan Âm các, bảo tháp thờ xá-lợi Trưởng lão đều được xây dựng kiên cố.

• Ni sư Bạch Liên (1924-1996) khởi công xây dựng tx. Ngọc Ninh ở đường Ngô Gia Tự, khu phố 9, thị xã Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận. Đồng thời Ni sư thành lập Cô nhi viện Ngọc Ninh để nuôi dưỡng trẻ bất hạnh mồ côi.

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) cho khởi công trùng tu tx. Ngọc Phương nay tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM. Đến năm 1984, tịnh xá trùng tu xây dựng mới hoàn thành công trình chánh điện theo mô hình tứ giác, tường xây mái đúc và lên thêm lầu.

• Tịnh xá Ngọc Phước nay tại số 18/6, ấp 5, Liên tỉnh lộ 50, xã Đa Phước, huyện Bình Chánh, Tp. HCM trùng tu.

Sự kiện

• Đại đức Giác Lai (?-1972) trụ trì tx. Ngọc Hòa (Vĩnh Long), thị tịch.

Lễ hội

• *Ngày 22, 23 tháng 2 (nhằm ngày 08, 09/1/Nhâm Tý),* Lễ khánh thành và cung nghinh xá lợi tro tàn cố TL. Giác An (1901-1971), Đệ nhị Phó Tăng chủ Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam, nhập bảo tháp tại tx. Ngọc Tòng thuộc thôn Lương Sơn, quận Vĩnh Xương, tỉnh Khánh Hòa. Quang lâm

chứng minh buổi lễ có chư tôn đức HĐGP Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam, cùng chư tôn đức Tăng Ni từ các miền tịnh xá ở lục tỉnh. Ngoài ra còn có đại diện các tôn giáo bạn, môn đồ pháp quyến và đông đảo Phật tử các nơi về tham dự cầu nguyện, chúc mừng. Nơi bảo tháp HT. Giác Nhiên, ĐĐ. Giác Lượng và Linh mục (đại diện Cha Chánh xứ Nha Trang) cắt băng khánh thành. Sau đó, chư tôn đức cung nghinh xá-lợi cố Trưởng lão nhập tháp.

NĂM 1973 (QUÝ SỬU- PL.2517)

Sáng lập

• Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) sáng lập tx. Ngọc Bình ở Phan Thiết.

• Tịnh xá Ngọc Hiếu tại Khe Sanh, phường 10, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do HT. Giác Đức (1936-1997) sáng lập.

• Hòa thượng Giác Dũng (1929-2013) và TT. Giác Từ sáng lập tx. Trúc Lâm ở thôn Đông Hòa, xã Tân Hà, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận. Đến năm 1975, chư Tăng tiến hành xây dựng ngôi chánh điện. Hiện nay, tịnh xá do Tỳ-kheo Minh Tâm quản lý.

• Ni trưởng Trí Liên (1901-1984) thành lập Tịnh Tân Bửu Tháp nay tại số 260, quốc lộ 1A, phường 5, Tp. Tân An, tỉnh Long An. Bảo tháp được xây dựng trên khu đất có diện tích 610m^2, cao 3,7m, rộng 1,55m, dài 1,55m, do cư sĩ Phan Văn Lớn hiến cúng đất. Bảo tháp cộng đồng này để thờ tro tàn xá-lợi của chư Ni Phân đoàn Ni giới – Đoàn của HT. Giác Nhiên.

• Tịnh xá Ngọc Thọ nay tại phường Mũi Né, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do HT. Giác Liên sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Chúng trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Khánh nay tại thị trấn Tân Phước Khánh, huyện Tân Uyên, tỉnh Bình Dương được thành lập; do HT. Giác Nhiên (1923-2015) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Minh Nhã trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Mỹ nay tại Quốc lộ 1A, phường Cam Nghĩa, thị xã Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do TT. Giác Tràng sáng lập; hiện nay TT. Giác Luyện trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Tâm nay tại thôn 3, Hà Lâm, thị trấn Đambri, huyện Đạ Huoai, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do cư sĩ Diệu Tâm sáng lập; hiện nay sư Minh Trung quản lý.

• Tịnh xá Ngọc An nay tại D23/621, đường Trịnh Quang Nghị, ấp 4, xã Phong Phú, huyện Bình Chánh, Tp. HCM được thành lập; do NS. Kiên Liên sáng lập; hiện nay SC. Trang Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Định nay tại số 45, khu phố 1, xã Hiệp Tâm 2, huyện Định Quán, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NT. Mai Liên sáng lập; hiện nay SC. Dung Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Tân nay tại số 283/9B, khu phố Tân Long, phường Tân Đông Hiệp, thị xã Dĩ An, tỉnh Bình Dương được thành lập; do Sư bà Thuận Liên (1904-1987) sáng lập; hiện nay NT. Nhã Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Lương nay tại thôn 1, xã Sông Lũy, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do TL. Giác Phải (?-1996) sáng lập; hiện nay NS. Dung Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thiền nay tại thôn Liêm Thuận, xã Hồng Liêm, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do HT. Giác Lượng sáng lập.
• Ni sư An Liên (Hoàng Thị Gái, sinh 1934) thành lập tx. Ngọc Tín nay tại số 10, đường Sương Nguyệt Ánh, phường 9, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, và làm trụ trì tịnh xá này *(LSCNSKS, nhưng theo sách 100 TXTB thì cho là tịnh xá thành lập năm 1983).*
• Ni trưởng Bạch Liên (1924-1996) thành lập Trường sơ cấp Bồ-đề Ngọc Ninh tại tx. Ngọc Ninh nay ở đường Ngô Gia Tự, khu phố 9, phường Thanh Sơn, Tp. Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận, do Ni trưởng lãnh đạo và điều hành *(Chùa Ninh Thuận, Thông Thanh Khánh, Nxb Tp. HCM 2000).*

Tăng sự

• *Ngày 04 tháng 2,* Ni sư Đồng Liên (Nguyễn Thị Long, sinh 1942) được cử về trụ trì tx. Mộc Chơn nay tại ấp Phú Thạnh, xã Phú Mỹ, huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang. Đồng thời Ni sư bắt tay vào trùng tu lại tịnh xá này. Đến ngày 28/06/Quý Sửu, Ni sư tổ chức lễ khánh thành tịnh xá.
• Sư cô Ni Liên được cử về trụ trì tx. Ngọc Châu ở Quốc lộ 80, ấp Mong Thọ, xã Thạnh Trị, huyện Tân Hiệp, tỉnh Kiên Giang (1973-1975). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp : ĐĐ. Minh Tồn (1975-1979); ĐĐ. Minh Tùng (1979-1980); ĐĐ. Minh Dũng (1980 đến nay).
• Ni sư Ẩn Liên (Ngô Thị Đức, sinh 1937) về trụ trì tx. Ngọc Thủy nay tại số 34/6, đường Bùi Hữu Nghĩa, phường Bình Thủy, Tp. Cần Thơ, tỉnh Cần Thơ (1973 đến nay).

• Hòa thượng Giác Tràng (1940-2014) được BTS Đoàn (của TL. Giác Lý) cử về trụ trì tx. Ngọc Pháp ở Tháp Chàm, Phan Rang (1973-1974).
• Thượng tọa Giác Diệu (1939-2006) đảm nhiệm trụ trì tx. Ngọc Đăng tại số 558, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM (1973-2006).
• Hòa thượng Giác Thảo (1935-2014) được cử về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định.
• Ni trưởng Phan Liên (Phan Thị Chấn, sinh 1933) được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Thành nay tại số 286, đường Lê Duẩn, phường Tân Thành, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk (1973 đến nay).
• Ni sư Lý Liên (Trần Thị Lệ, sinh 1937) được HT. Huệ Thế chứng minh cho về trụ trì tx. Ngọc Chung nay tại số 16/5, đường Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Trung Chánh, huyện Hóc Môn, Tp. HCM, theo sự chỉ đạo của TT. Giác Khai.
• Tịnh xá Ngọc Hải (nay tại số 41/18, đường Nguyễn Trãi, phường Cam Linh, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa) được chư Ni đồng ý giao lại cho chư Tăng đoàn của TL. Giác Tánh và TL. Giác Tịnh.
• Trưởng lão Giác Toại (1915-1993) được bổ nhiệm làm trụ trì tx. Ngọc Hòa tại thôn Lý Lương, xã Nhơn Lý, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định.

Phật sự Giáo hội

• *Ngày 04 tháng 9,* Đại hội khoáng Đại kỳ III của Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam khai mạc tại tx. Trung Tâm số 98, đường Nguyễn Trung Trực, Gia Định (nay thuộc quận Bình Thạnh, Tp. HCM), với sự tham dự của hơn 100 vị Trưởng lão, Thượng tọa, Đại đức Tăng Ni cao hạ, đại biểu chính thức cho hơn 500 Tăng Ni trên toàn miền Nam. Đại hội đề nghị cải tổ thành phần lãnh đạo tại Trung ương thành 2 viện :

1. *Viện Chỉ đạo* : có đức Tăng chủ (TL. Giác Tánh : 1902-1978), Phó Tăng chủ (TL. Giác An, TL. Giác Lý), Chánh Thư ký (các vị hàng Trưởng lão).
2. *Viện Hành đạo* : gồm có : Viện trưởng (HT. Giác Nhiên (1923-2015), Phó Viện trưởng TL. Giác Lý, TL. Giác Tường) Tổng Thư ký (HT. Giác Ngộ), Phó Tổng Thư ký (TT. Giác Lượng), Kiểm soát (HT. Giác Phúc) và một số các Tổng vụ như Tăng sự, Hoằng pháp, Cư sĩ, Xã hội.v.v…cùng một Hội đồng cố vấn Trung ương gồm các Trưởng lão, Thượng tọa cao hạ trong Giáo hội. Viện Hành đạo chịu trách nhiệm về đường lối hành đạo của Giáo hội, nhiệm kỳ của Viện này là 5 năm (1973-1978).

Sau 3 ngày làm việc, Ban tu chỉnh đã hoàn tất bản điều lệ mới 26 điều thay cho bản điều lệ cũ là 32 điều. Nhưng cuối cùng, kỳ Đại hội nầy có giá trị trong tinh thần nội bộ hiệp nhất các Đoàn, còn về mặt pháp lý thì chưa được nhìn nhận, bởi thủ tục tu chỉnh điều lệ chưa được chấp thuận, tuy nhiên vẫn có giá trị và niềm tin trọn vẹn bên trong Giáo hội *(THVHPKS).*

• *Tháng 9,* Thượng tọa Giác Bạch (1934-1998) được suy cử vào ban Cố vấn Viện hành đạo T.Ư GHTGKSVN, tại Đại hội 5 đoàn thuộc HPKS ở tx. Trung Tâm quận Bình Thạnh. Đến năm 1981, Ngài được 6 Giáo đoàn bầu vào Ban Chứng minh HPKS.

• Hòa thượng Giác Huệ (1939-1980) được bầu làm Tổng Trị sự trưởng Giáo hội Khất sĩ Việt Nam nhiệm kỳ (1973-1975).

Kiến thiết

• *Tháng 11,* Tịnh xá Ngọc Quang nay tại số 22, đường Đoàn Thị Điểm, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Dăk Lăk khởi công trùng tu. Đến tháng 8/1974, công trình trùng tu này cơ bản hoàn thành.

• Ni trưởng Văn Liên (1904-1987) tái lập tx. Ngọc Truyền nay tại số 10B18, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh.

• Tịnh xá Ngọc Liên nay tọa lạc ở số 43/168, đường Cao Văn Lầu, khóm 4, phường 2, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu trùng tu.

• Tịnh xá Ngọc Đa nay tại số 33/44, khu phố 3, đường Trần Xuân Độ, phường 6, Tp. Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu trùng tu, xây dựng mới.

• Ni sư Lập Liên (1940-1994) tiếp nhận và đại trùng tu tx. Bửu Quang nay tại quốc lộ 1, tổ 22, xã Phước Lộc, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định, đồng thời Ni sư cũng làm trụ trì tịnh xá này cho đến khi viên tịch.

• Quý Phật tử thuộc Đoàn của TL. Giác Tánh (1902-1978) quyên góp xây dựng chánh điện tịnh xá Ngọc Cát ở đồi cát động Làng Thuyền, nay thuộc phường Đức Nghĩa, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận.

• Tịnh xá Ngọc Luật tại đường Ấp Bắc, tổ 1, ấp 2, xã Trung An, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang xây dựng hoàn thành. Tịnh xá này khởi công xây dựng từ năm 1970, do Sư bà Hậu Liên (1904-1978) sáng lập và làm trụ trì (1973-1975).

Sự kiện

• *Vào lúc 11 giờ 45 phút ngày 27 tháng 3 (nhằm ngày 23/2/Quý Sửu),* Trưởng lão Giác Lý (1910-1973) thế danh Lê Văn Ba, pháp danh Giác Lý, sinh tại Tân Niên Đông, huyện Gò Công Đông, tỉnh Tiền Giang, nguyên Phó

Viện trưởng Viện Hành đạo Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam, Đệ nhất Trưởng đoàn (do Ngài thành lập), viên tịch, trụ thế 63 năm. Khi còn tại tiền, với đại nguyện hoằng pháp độ sanh Trưởng lão đã xây dựng hơn 20 ngôi tịnh xá; ngoài những chức vụ trên Ngài cũng từng được suy cử chức vụ Cố vấn Hội đồng Liên phái Phật giáo. Để tưởng niệm công đức vô lượng ấy, môn đồ tứ chúng xây dựng Bảo tháp phụng thờ tro tàn xá-lợi của Trưởng lão tại tx. Ngọc Đa, Núi Lớn, Tp. Vũng Tàu.

• *Ngày 28 tháng 3,* Ni sư Huỳnh Liên (1923-1987), TT. Pháp Lan, NS. Tâm Liên, NS. Ngoạt Liên tham gia Ủy ban đòi phóng thích và nhận tù nhân thuộc thành phần thứ ba *(BNSPGGĐ-SG).*

• *Ngày 15 tháng 12,* Tổ chức Nhân dân đòi thi hành Hiệp định Paris được thành lập, NS. Huỳnh Liên (1923-1987) tham gia làm thành viên trong Hội đồng này *(BNSPGGĐ-SG).*

• Trưởng lão Giác Thần (1899-1973) thế danh Nguyễn Văn Vĩ, pháp danh Giác Thần, sinh tại Ninh Bình, miền Bắc Việt Nam, trụ trì tx. Ngọc Châu (Tân Hiệp, Kiên Giang), viên tịch, thọ 75 tuổi. Nhục thân của cố Trưởng lão được đưa về chùa Phật Lớn (Rạch Giá) làm lễ trà tỳ, dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhiên – Tổng Trị sự trưởng Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam cùng chư Đại đức Tăng Ni và Phật tử.

• Ni sư Bích Liên (1890-1973) thế danh Trương Thị Thiệt, pháp danh Bích Liên, sinh tại Cần Thơ, (1952) xuất gia với Tổ sư Minh Đăng Quang, viên tịch, thọ 84 tuổi.

Lễ hội

• *Ngày 15 tháng 7 năm Quý Sửu,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Trung nay tại số 98, đường Quang Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai. Tịnh xá này do NT. Hiệp Liên trụ trì.

NĂM 1974 (GIÁP DẦN- PL.2518)

Hoằng pháp

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Giáp Dần,* Đoàn Du Tăng Khất sĩ do TT. Giác Chánh (1912-2004) lãnh đạo đến Bạc Liêu. Đêm hôm sau (16/07/âl), chư tôn đức Tăng khai Giới đàn truyền giới tại vườn trúc của Phật tử Thiện Đắc (Hai Định), cách chợ Bạc Liêu khoảng 500m. Ba vị Hòa thượng chứng minh truyền giới gồm có : HT. Giác Như, HT. Giác Tường và HT. Giác Giới; chư tôn đức Tăng chứng minh có 22 vị. Các giới tử thọ giới tại Giới đàn này có 9

vị sư : Giác Chuyển, Giác Tự, Giác Hữu, Giác Bình, Giác Đẳng, Giác Thời, Giác Thông, Giác Thọ, Giác Pháp *(Trung Giang ký sự, kỳ 25, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).*

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Mỹ nay ở số 406, đường Lê Duẩn, khóm 4, phường 4, Tp. Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng được thành lập; do ĐĐ. Giác Khánh sáng lập; hiện nay TT. Minh Phúc trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Hòa nay tại tổ Dân phố 4, phường Trần Hưng Đạo, thị xã Kon Tum, tỉnh Kon Tum được thành lập; do NS. Thuấn Liên sáng lập; hiện nay SC. Diệu Liên trụ trì.

• Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) thành lập tx. Phước Tu ở huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai.

• Ni sư Hành Liên khai sơn tx. Ngọc Thủy nay tại tổ 10, khóm Vĩnh Hội, phường Ngọc Hiệp, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Năm 2003, SC. Tứ Liên được Ni sư giao trách nhiệm trụ trì tịnh xá này. Đến năm 2016, Sư cô được BTS GHPGVN tỉnh Khánh Hòa cấp giấy bổ nhiệm trụ trì tịnh xá.

Tăng sự

• Ni sư Phẩm Liên (Lê Thị Bùi, sinh 1931) được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Thuận nay tại số 8/1, đường Ngô Quyền, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long.

• Ni sư Đỗ Liên (1940-1998) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Bửu nay tại số 24/2, tổ 27, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa (1974-1998).

• Hòa thượng Giác Tràng (1940-2014) được BTS Đoàn (của TL. Giác Lý) suy cử làm Phó trụ trì tx. Trung Tâm nay tại số 367/1, đường Đặng Nguyên Cẩn, phường 13, quận 6, Tp. HCM (1974-1975).

• Thượng tọa Giác Diệu được cử về trụ trì tx. Ngọc Hải nay tại số 441/18, đường Nguyễn Trãi, phường Cam Linh, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa (1974-1975).

• Trưởng lão Giác Phúc (1924-2001) về trụ trì tx. Ngọc Phúc nay tại số 342, đường Phan Đình Phùng, phường Yên Đỗ, Tp. Lleiku, tỉnh Gia Lai.

• Thượng tọa Giác Chí được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Tháp nay thuộc phường Đô Vinh, thị xã Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận. Đồng thời Ngài lo phần kiến tạo bảo tháp thờ xá-lợi TL. Giác Lý.

• Sư cô Nhẫn Liên được Giáo hội cử về trụ trì tx. Ngọc Hiệp nay tại khu phố 3, phường Thống Nhất, Tp. Biên Hòa.
• Ni sư Tưởng Liên (1940-2010) được Giáo hội cử về trụ trì tx. Ngọc Thiền nay tại Bầu Ốc, thị xã Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận.
• Ni sư Trân Liên (Lương Thị Kim Chi, sinh 1933) được NT. Bạch Liên cho đổi về trụ trì tx. Ngọc Bảo nay tại số 349, đường Hùng Vương, phường Hội Phú, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai (1974 đến nay).
• Ni sư Tập Liên (Nguyễn Thị Tống, sinh 1941) được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Bình nay tại số 20/75, đường Nguyễn Tri Phương, phường Chánh Nghĩa, thị xã Thủ Dầu Một, tỉnh Bình Dương (1974 đến nay).
• Ni sư Kiên Liên (Trần Thị Dửng, sinh 1938) được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Cầu nay tại khóm 3, thị trấn Cầu Kè, tỉnh Trà Vinh.
• Ni sư Tịnh Liên (Đinh Thị Ty, sinh 1917) được NT. Trí Liên cử về trụ trì Tịnh Tân Bửu Tháp nay tại số 260, quốc lộ 1A, phường 5, Tp. Tân An, tỉnh Long An.
• Thượng tọa Giác Linh (1934-2011) được HT. Giác Nhiên bổ xứ về trụ trì tx. Ngọc Quang – Sài Gòn (1974-1976).

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc Minh nay tại số 103, đường Lý Tự Trọng, phường An Phú, Tp. Cần Thơ trùng tu. Tịnh xá trùng tu chánh điện, có diện tích 115m^2, và các công trình phụ khác; tổng diện tích khuôn viên là 3.150 m^2, có tường rào cao 2m bao quanh.
• Thượng tọa Giác Minh trùng tu tx. Ngọc Trung nay tại số 52, đường Sư Vạn Hạnh, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ. Tịnh xá này tiếp tục được khởi công trùng tu vào ngày 17/11/Đinh Hợi (2007), TT. Giác Đăng chính thức di dời và xây dựng lại toàn bộ tịnh xá với diện tích khuôn viên là 15.916, 6m^2, riêng ngôi chánh điện có diện tích 1.465m^2. Lễ an vị Phật tại ngôi chánh điện này đã tổ chức vào ngày 17/11/Tân Mão (2011).

Sự kiện

• *Ngày 25 tháng 5 (nhằm ngày 03/4/Giáp Dần),* Ni trưởng Chơn Liên (1906-1974) thế danh Nguyễn Thị Có, pháp danh Chơn Liên, sanh quán tại Thủ Thừa, Long An, trụ trì tx. Ngọc Thặng (Thủ Thừa, Long An), viên tịch, thọ 69 tuổi, 36 hạ lạp.
• *Ngày 04 tháng 10,* Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) tham gia biểu tình cùng "với Ủy ban chống tịch thu báo chí tại chợ Bến Thành, gọi là "Đọc báo

nói" cho đồng bào nghe. Ban đầu mít tinh đông đảo, sau Ngụy quyền hoảng sợ đem xe lam phát loa "bán mì con cua" để lấn át tiếng đọc báo của Ủy ban, đoàn Ni cô can đảm áp lại đẩy lui xe mì, khiến địch hoảng sợ bỏ chạy, hóa ra cuộc biểu tình rất hào hứng sôi động, mỗi lúc một đông đảo." *(KYNTTNHL).*

• *Ngày 10 tháng 10,* Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) "tham dự ngày "Ký giả ăn mày" mang bị gậy diễu hành quanh chợ Bến Thành rồi đến Hạ Nghị Viện suốt ngày. Đoàn biểu tình bị đánh, được dân chúng bênh vực, can thiệp, giằng co thành cuộc mít tinh vĩ đại, hàng vạn người. Cuối cùng hai Ni cô và nhiều sinh viên bị thương phải đưa vào bệnh viện Sài Gòn cấp cứu." *(KYNTTNHL).*

• *Ngày 27 tháng 10,* Tịnh xá Ngọc Phương (nay tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM) bị chế độ ngụy quyền kiểm soát phong tỏa "nội bất xuất, ngoại bất nhập". Đến ngày 29/04/1975, tịnh xá này không còn bị phong tỏa, được hoàn toàn tự do *(Tập san Kính Mừng Phật đản PL.2552, tr.69, 70, 71, HT. Giác Toàn – Chủ biên, Nxb Tôn giáo 2008).*

• Đại đức Giác Nghi tốt nghiệp Cử nhân Phật học tại trường Đại học Vạn Hạnh. Đây có lẽ là vị cử nhân Phật học đầu tiên của Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam đào tạo.

NĂM 1975 (ẤT MÃO- PL.2519)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Đức nay tại số 265/3, ấp Phước Lập, xã Mỹ Xuân, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do TT. Giác Khai (1922-1997) sáng lập và làm trụ trì (1975-1997).

• Tịnh xá Ngọc Liên tại ấp Quy Lân 6, xã Thạnh Quới, huyện Vĩnh Thạnh, Tp. Cần Thơ được thành lập; do HT. Giác Hiệp sáng lập; hiện nay, ĐĐ. Minh Hiếu trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Cầu nay tại số 295, đường Phan Anh, khu phố 4, phường Bình Trị Đông, quận Bình Tân, Tp. HCM được thành lập; do NT. Diệu Liên sáng lập; hiện nay SC. Thọ Liên (Hồ Thị Giàu, sinh 1961) trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Thiền tại thôn Vạn Hạnh, thị trấn Phú Mỹ, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do NT. Huỳnh Liên (1923-1987) sáng lập; hiện nay NS. Hoa Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Tâm tại số 234/12, đường Trần Khánh Dư, phường An Hòa, Tp. Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang được thành lập; do SC. Nghĩa Liên sáng lập;

hiện nay NS. Nhu Liên trụ trì *(100 TXTB, nhưng có sách nói tịnh xá này do NS. Liên Liên (1947-1999) thành lập năm 1995, được hai Phật tử Tâm Ngọc và Thiện Huệ hiến cúng đất xây dựng).*

• Ni sư Hành Liên (Trần Thị Hạnh, sinh 1936) sáng lập tx. Ngọc Châu tại xã Nhơn Châu, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định, và được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm cho trụ trì tịnh xá này đến nay.

• Ni sư Hà Liên (Đào Thị Hai, sinh 1928) thành lập tịnh thất Pháp Viên ở xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai, và làm trụ trì tịnh thất này.

Tăng sự

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Ất Mão,* Hòa thượng Giác Tràng (1940-2014) được BTS Đoàn (của TL. Giác Lý) cử về trụ trì tx. Ngọc Cẩm nay tại số 56/53, đường Hùng Vương, phường Cẩm Phô, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam (1975-2014).

• *Tháng 7,* Thượng tọa Giác Ánh được chư Tôn đức Đoàn (của TL. Giác Lý) bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Hòa nay tại số 22, ấp Tân Hưng, xã Tân Hòa, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long (1975 đến nay).

• *Tháng 9,* TT. Minh Thuấn được cử về quản lý tx. Ngọc Thịnh nay thuộc phường Lái Thiêu, thị xã Thuận An, tỉnh Bình Dương.

• *Cuối năm,* Thượng tọa Giác Thông được chư Tôn đức Đoàn (của HT. Giác Nhiên) cử về trụ trì tx. Ngọc Nhẫn nay tại khu phố 2, thị trấn Trảng Bom, huyện Trảng Bom, tỉnh Đồng Nai. Và Ngài cùng Phật tử địa phương ra công trùng tu tịnh xá này.

• Hòa thượng Giác Tuân đảm nhiệm trụ trì tx. Ngọc Quang nay tại số 109, đường Lý Thường Kiệt, phường 1, Tp. Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp.

• Hòa thượng Giác Phùng được chư tôn đức Tăng đoàn (của TL. Giác An) bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Tòng nay thuộc thôn Lương Sơn, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.

• Tỳ-kheo Giác Quy (1900-1988) được cử về trụ trì tx. Ngọc Đà nay tại số 2, đường Tô Vĩnh Diện, phường 7, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.

• Thượng tọa Giác Y được cử về trụ trì tx. Ngọc Hải nay tại số 441/18, đường Nguyễn Trãi, phường Cam Linh, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa (1975-2013).

• Hòa thượng Giác Dũng (1929-2013) được chư Tôn đức Đoàn của TL. Giác Tánh bổ xứ về trụ trì tx. Ngọc Quang nay tại số 22, đường Đoàn Thị Điểm, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Dăk Lăk.

• Hòa thượng Giác Truyền được chư tôn đức Đoàn của HT. Giác Nhiên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Hòa nay tại ấp Châu Thành, xã An Ninh, huyện Châu Thành, tỉnh Sóc Trăng (1975 đến nay).
• Hòa thượng Giác Bổn được chư Tôn đức Đoàn của HT. Giác Nhiên thuyên chuyển về trụ trì tịnh xá Ngọc Hưng nay tại phường 6, Tp. Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng.
• Thượng tọa Giác Công (?-2004) được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Tân nay tại số 136/1, đường Phạm Hùng, phường 9, Tp. Vĩnh Long.
• Thượng tọa Giác Minh được cử về trụ trì tx. Kỳ Viên nay thuộc xã Sơn Định, huyện Chợ Lách, tỉnh Bến Tre (1975 đến nay).
• Thượng tọa Minh Tuyên về trụ trì tx. Ngọc Phước nay ở phường Long Toàn, thị xã Bà Rịa, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (1975-1980).
• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) bàn giao tx. Ngọc Ẩn nay tại số 115/5, ấp Vĩnh Xuân A, xã Dương Xuân Hội, huyện Châu Thành, tỉnh Long An cho NT. Trí Liên, Ni trưởng đã tiếp nhận và cử NS. Khoa Liên về đây hành đạo *(100 TXTB).*
• Ni trưởng Thông Liên đảm nhiệm trụ trì tx. Ngọc Bảo nay tại khu phố 6, phường Bảo An, thị xã Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận (1975 đến nay).
• Ni sư Cảnh Liên được chư Tôn đức Đoàn của TL. Giác An bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Túc nay tại xã An Cư, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai (1975 đến nay).
• Thượng tọa Giác Thường (1940-2010) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ tại tx. Trúc Lâm, xã Tân Hà, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận (1975-1990).
• Hòa thượng Giác Dưỡng (1921-1994) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Duyên nay tại Bắc Phương Doanh, thị trấn Đập Đá, huyện An Nhơn, tỉnh Bình Định.
• Ni trưởng Hà Liên (1927-2004) được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Phú nay tại số 74, đường Bảo Hộ Thoại, phường B, huyện Châu Phú, thị xã Châu Đốc, tỉnh An Giang.
• Ni sư Giới Liên (1931-2014) được HPKS bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Liên nay tại số 59/12, đường Đề Thám, phường An Cư, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ (1975-2014).
• Hòa thượng Giác Thảo (1935-2014) được cử về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định.

• Ni trưởng Nhã Liên (1935-…) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Tân nay tại số 283/9B, khu phố Tân Long, phường Tân Đông Hiệp, thị xã Dĩ An, tỉnh Bình Dương.
• Ni Sư Thiền Liên (1918-1995) về trụ trì tx. Ngọc An nay tại số 22, đường Phan Đình Phùng, phường 2, thị xã Tân An, tỉnh Long An.
• Ni sư Khoan Liên (Cao Thị Hòa, sinh 1918) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Long nay tại số 5/5, đường Nguyễn Trãi, phường Mỹ Long, Tp. Long Xuyên, tỉnh An Giang.
• Ni sư Liêm Liên (1907-1989) về trụ trì tịnh xá Ngọc Đạo nay tại số 426/41/1, đường Nguyễn Văn Luông, khu phố 50, phường 12, quận 6, Tp. HCM (1975-1989).
• Ni sư Phát Liên (Trần Thị Nhơn, sinh 1931) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Quảng nay tại số 364, đường Nguyễn Nghiêm, tổ 10, phường Nguyễn Nghiêm, Tp. Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi (1975 đến nay).
• Ni sư Sâm Liên (Từ Kim Son, sinh 1943) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Vinh nay tại số 1/5, đường Bạch Đằng, phường 4, thị xã Trà Vinh, tỉnh Trà Vinh (1975 đến nay).
• Ni sư Huyền Liên (1941-2015) được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Trước nay tại số 10C, khu phố 6, phường Phú Khương, thị xã Bến Tre, tỉnh Bến Tre (1975-2015).
• Ni sư Hương Liên (Nguyễn Thị Điệu, sinh 1945) được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Hưng nay tại số 118, đường 1/5, khu phố 6, thị trấn B'lao, huyện Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng (1975 đến nay).
• Ni sư Linh Liên (Đỗ Thị Lê, sinh 1932) được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Kinh nay tại số 12/378, đường Đinh Tiên Hoàng, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên Huế (1975-1984).
• Ni sư Mân Liên (Trần Thị Mậu, sinh 1937) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Nhuận nay tại số 5, đường Ngô Quyền, phường Trần Hưng Đạo, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định.
• Ni sư Xuân Liên (Phạm Thị Ba, sinh 1945) được Giáo hội bổ nhiệm về tx. Ngọc Trà nay tại đường Thống Chế Điều Bát, khu 3, tổ 1, thị trấn Trà Ôn, tỉnh Vĩnh Long (1975 đến nay).
• Ni sư Chất Liên (Trần Thị Lệ, sinh 1936) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Thanh nay ở số 6A, Hà Thành, khóm Vạn An, phường Vạn Thắng, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa (1975 đến nay).

• Ni sư Khoa Liên (Lưu Sáu, sinh 1949) về trụ trì tx. Ngọc Ẩn nay tại số 115/5, Vĩnh Xuân A, xã Dương Xuân Hội, huyện Châu Thành, tỉnh Long An (1975 đến nay). Năm 2000, Ni sư cho đại trùng tu tịnh xá này.
• Sư cô Hiếu Liên được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Luật nay tại đường Ấp Bắc, tổ 1, ấp 2, xã Trung An, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang (1975-1984). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì như sau : SC. Hào Liên (1984-1993); SC. Duy Liên (1993 đến nay).
• Đại đức Minh Đạo được cử về trụ trì tx. Ngọc Phước nay tại số 98, đường Nguyễn Văn Hưởng, khu phố 5, phường Long Tâm, thị xã Bà Rịa, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu (từ 01/02 – 15/04/Ất Mão). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp như sau : TT. Minh Tuyên (1975-1980); TT. Minh Hồi (1980); HT. Giác Nhu (1981-1984); NT. Mai Liên (1984 đến nay).
• Ni sư Tịnh Liên (Đinh Thị Tỵ, sinh 1917) được đề cử kế nhiệm trụ trì Tịnh Tân Bửu Tháp nay tại số 260, quốc lộ 1A, phường 5, Tp. Tân An, tỉnh Long An.
• Đại đức Giác Hiếu được cử làm trụ trì tx. Ngọc Minh tại thôn An Vinh, xã Sông Phan, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận (1975 đến nay).
• Ni sư Nguyệt Liên được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Lương nay tại thôn 1, xã Sông Lũy, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận. Đến tháng 08 năm 1987, Ni sư khởi công đại trùng tu tịnh xá này.
• Sư cô Nghĩa Liên được cử về trụ trì tx. Ngọc Tâm nay tại phường An Hòa, thị xã Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang (1975-1980). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp : SC. Đăng Liên (1980-1990); Cư sĩ Thiện Huệ (1990-1996); NS. Nhu Liên (1996 đến nay).
• Ni trưởng Phát Liên (1933-2016) được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Quảng thuộc xã Nghĩa Kỳ, huyện Tư Nghĩa, tỉnh Quảng Ngãi (1975 đến nay).
• Sư Giác Khương về trụ trì tx. Ngọc Trung "Tăng" nay tại số 306/13, khu vực Long Thạnh I, phường Thốt Nốt, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ (1975-1979). Tịnh xá này tiếp tục trải qua các đời trụ trì : ĐĐ. Giác Đẳng (1979-1987); TL. Giác Kim (1987-1988); TL. Giác Vân (1988-1993); TT. Giác Định (1993-1998); ĐĐ. Giác Đăng (Hồ Văn Hiếu, từ 1998 đến nay).

Phật sự Giáo hội

• *Từ ngày 20 – 24 tháng 4,* Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) cùng Phái đoàn Việt Nam đi dự Đại hội Phụ nữ Quốc tế tại Berlin – Cộng hòa Dân chủ Đức, chuyến về phái đoàn ghé thăm Liên Xô.

• *Ngày 17 tháng 6,* Đại hội khoáng đại (bất thường) của Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam tổ chức tại tịnh xá Trung Tâm số 98, đường Nguyễn Trung Trực, Gia Định (nay thuộc quận Bình Thạnh, Tp. HCM), với sự tham dự của Đại biểu 5 Đoàn nhằm mục đích : 1. Kiểm điểm tình hình Phật sự từ Trung ương đến hạ tầng cơ sở; 2. Kiện toàn BTS TW cho phù hợp với hoàn cảnh thực tế của Giáo hội và tình hình mới của đất nước; 3. Thông qua những chính sách, tài liệu cần thiết liên quan đến tín ngưỡng, tôn giáo của chính quyền; 4. Tu chỉnh bản điều lệ kỳ II với 6 chương, 27 điều. Đây là kỳ Đại hội duy nhất và sau cùng của Giáo hội này *(THVHPKS).*
• *Ngày 28 tháng 9,* Sư cô Trí Liên (Phạm Ngọc Lâm, 1901-1984) được Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam cấp giấy Chứng Nhận Chức Vụ cho Sư cô làm Trưởng Đoàn Ni giới Khất sĩ, theo số 023/CNCV/VP/TTS, do TT. Thích Giác Nhiên, Viện trưởng Viện Hành đạo ký ngày 28/09/1975 *(Trung Giang Ký sự. 35, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).*

Kiến thiết

• Ni trưởng Quang Liên (1908-2001) trùng tu xây dựng tx. Ngọc Phước nay ở số 1, đường Trần Quốc Toản, phường Long Thủy, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước.

Sự kiện

• *Ngày 25 tháng 1,* Các Ni sư thuộc Ni giới Khất sĩ biểu tình ngồi tại Công trường Ngã Bảy suốt 3 ngày 25, 26, 27/01/1975, đòi chính quyền Thiệu thực thi Hiệp định Paris, và đòi giải quyết thỏa đáng việc cảnh sát đánh trọng thương SC. Liên Định *(BNSPGGĐ-SG).*
• Trưởng lão Giác Thọ (?-1975) trụ trì tx. Ngọc Hòa (Tp. Biên Hòa), viên tịch.

NĂM 1976 (BÍNH THÌN- PL.2520)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Phúc tại huyện Giồng Riềng, tỉnh Kiên Giang được thành lập; do NS. Đắc Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh thất Ngọc Tùng nay tại số 87A, quốc lộ 62, phường 2, thị xã Tân An, tỉnh Long An được thành lập; do NS. Tùng Liên (Phạm Thị Đọt, sinh 1935) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Nghĩa tại đường Bãi Sậy, khu phố Lợi Hòa, phường Cam Lợi, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do SC. Ấn Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Hòa thượng Giác Dũng khai sơn xây cất tịnh thất An Lạc nay tại số 15/18, ấp Bình Hưng 1, xã Bình Mỹ, huyện Châu Phú, tỉnh An Giang. Tịnh thất được làm bằng cây lá đơn sơ trên mảnh đất có tổng diện tích 5.200m^2.
• *Khoảng năm 1976 – 1977,* Ni sư Đạm Liên và NS. Mỹ Liên khai sơn lập thảo am (sau này là tx. Ngọc Sơn tại số 22, quốc lộ 1, thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa) để tham thiền tịnh tu. Năm sau (1978), dựng thêm một cốc tranh lá đơn sơ cho NT. Bạch Liên (1924-1996) về an trú dưỡng bệnh.
• Tịnh xá Ngọc An nay tại ấp Vĩnh Phú, xã Cát Thắng, huyện Phù Cát, tỉnh Bình Định được TT. Giác Dõng thành lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hạnh nay tại số 25, xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NT. Minh Liên sáng lập; hiện nay NS. Nhụy Liên (Dương Thị Sang, sinh 1951) trụ trì.
• Tịnh xá Nhật Huy nay tại số 74 Núi Đỏ, khu Xuân Bình 4, thị xã Long Khánh, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NS. Khiêm Liên (Nguyễn Thị Thanh, sinh 1939) sáng lập và làm trụ trì. Đến năm 1999, Ni sư đại trùng tu tịnh xá này.
• Tịnh xá Ngọc Thuận nay tại thôn Thuận Đức, xã Nhân Mỹ, thị xã An Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do NS. Cần Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hương nay tại thôn Buôn Đun, xã Cư Abua, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do HT. Giác Dũng (1929-2013) sáng lập; hiện nay NS. Hạnh Liên trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Bính Thìn,* Thượng tọa Minh Ngạn được Giáo hội bổ nhiệm về Trụ trì, TT. Minh Phương Phó trụ trì tx. Ngọc Hòa nay thuộc xã Bình Trước, quận Đức Tu, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.
• *Tháng 7 năm Bính Thìn,* Hòa thượng Giác Thông (1939-2014) lãnh trách nhiệm trụ trì tx. Ngọc Đồng, huyện Gò Công Tây, tỉnh Tiền Giang (1976-1991).

• Ni sư Trang Liên (Nguyễn Thị Thanh Xuân, sinh 1946) về trụ trì tịnh xá Ngọc Ninh tại Ngô Gia Tự, khu phố 9, phường Thanh Sơn, Tp. Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận (1976-1990).
• Hòa thượng Giác Thảo (1938-2005) được TL. Giác Như cử về trụ trì tx. Ngọc Giang nay tại số 80B, đường Trần Hưng Đạo, phường Mỹ Xuyên, Tp. Long Xuyên, tỉnh An Giang (1976-2005).
• Ni trưởng Tân Liên được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Hòa nay ở Hương lộ 3, ấp Thuận An, xã Long Thuận, thị xã Gò Công, tỉnh Tiền Giang. Cũng năm này vào ngày 22 tháng 10, kho đạn Nguyễn Viết Thanh bị phát nổ nên toàn bộ tịnh xá bị hư hỏng nặng, chỉ còn lại tháp thờ Phật *(100 TXTB).*
• Thượng tọa Giác Thông (1939-2014) về trụ trì tx. Ngọc Thạnh nay tại số 197, đường Trần Hưng Đạo, khu phố 1, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh (1976-1991).
• Ni sư Mẫn Liên về trụ trì tx. Ngọc Thiền tại thôn Liêm Thuận, xã Hồng Liêm, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận (1976 đến nay). Năm 1991, Ni sư khởi công xây dựng chánh điện và đến năm 1993 hoàn tất.
• Ni trưởng Vạn Liên về trụ trì tx. Ngọc Quang nay tại số 262, đường Lưu Hữu Phước, phường 5, quận 8, Tp. HCM (1976 đến nay). Năm 1991, Ni trưởng khai lập nhà dưỡng lão tại tịnh xá, nuôi dưỡng người già neo đơn, bệnh hoạn có hoàn cảnh khó khăn. Hiện nay, tịnh xá có 17 phòng ở dành cho các cụ ông bà, có 3 nhân viên phục vụ.
• Hòa thượng Giác Linh (1934-2011) về trụ trì tx. Ngọc Châu nay tại số 212, đường Lê Lợi, phường 8, thị xã Châu Đốc, tỉnh An Giang (1976-2011). Năm 1980, Hòa thượng trùng tu tịnh xá này *(www.anhnhiendang.com).*

Phật sự Giáo hội

• *Ngày 15 tháng 6,* HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015), Viện trưởng Viện Hành đạo, (đang nghỉ trị bệnh) đệ trình văn thư lên đức Tăng chủ và Viện chỉ đạo, đề nghị HT. Giác Toàn phụ tá Viện trưởng kiêm nhiệm chức vụ Thường vụ Trung ương, chịu trách nhiệm về mọi mặt pháp nhân, pháp lý của Giáo hội cho đến hết thời gian còn lại của nhiệm kỳ (tức 1975-1978). Ngày 17/06/1976, Đức Tăng chủ thay mặt Viện chỉ đạo phê chuẩn chấp thuận *(THVHPKS).*
• Thượng tọa Giác Toàn tham gia làm Ủy viên Ban liên lạc Phật giáo yêu nước Tp. HCM (1976-1981).

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) được suy cử làm Phó Chủ tịch Ban liên lạc Phật giáo yêu nước Tp. HCM (1976-1981). Cũng năm này, Ni trưởng được bầu làm Phó Chủ tịch MTTQ Tp. HCM.
• Hòa thượng Giác Dũng (1929-2013) được chư tôn đức suy cử làm Trị sự Trưởng đoàn (sau này (1981) là Giáo đoàn III).

NĂM 1977 (ĐINH TỴ- PL.2521)

Sáng lập

• Ni sư Liên Liên (?-1999) cùng Ni chúng thành lập tx. Ngọc Quang thuộc huyện Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ.
• Tịnh xá Ngọc Đăng nay tại số 97/9/1 B2, đường Lê Hồng Phong, phường 7, Tp. Vĩnh Long được thành lập; do SC. Đăng Liên sáng lập; hiện nay NS. Nhu Liên trụ trì.

Tăng sự

• Ni sư Hưng Liên (Trịnh Thị Giác, sinh 1931) được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Khánh nay tại 128A, đường Trần Hưng Đạo, phường 2, thị xã Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng (1977 đến nay).

Phật sự Giáo hội

• Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) cùng Phái đoàn Việt Nam tham dự Đại hội Tôn giáo Thế giới vì Hòa bình về vấn đề giải trừ quân bị, chống chiến tranh hạt nhân, tổ chức tại Maxcơva từ ngày 06 – 10/06/1977. Chuyến về phái đoàn ghé thăm Mông Cổ, và sang công tác tôn giáo tại Campuchia.

Kiến thiết

• Thượng tọa Giác Giáo (1921-1987) trùng tu tx. Ngọc Thành nay tại số 3, đường Trần Phong Sắc, khu phố Bình Yên Đông 1, phường 4, Tp. Tân An, tỉnh Long An.

Sự kiện

• *Ngày 01 tháng 11 năm Đinh Tỵ,* Trưởng lão Giác Tâm (1920-1977) thế danh Trần Văn Bảo, pháp danh Giác Tâm, sinh quán ở Nam Định, trụ ở Pháp viện Minh Đăng Quang (Tp. HCM), viên tịch, thọ 78 tuổi, 40 hạ lạp.

NĂM 1978 (MẬU NGỌ- PL.2522)

Tăng sự

• Sư bà Mỹ Liên giao trách nhiệm trụ trì tx. Ngọc Lâm nay tại khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu cho NT. Mai Liên (Lâm Thị Huyền Mai, sinh 1946).
• Trưởng lão Giác Định (1898-1995) được TL. Giác Tịnh và chư Tăng cung thỉnh và trao quyền Trưởng đoàn (sau này là Giáo đoàn II) cho Ngài (1978-1995).
• Ni sư Huệ Liên (1928-2015) vì tuổi cao nên xin về sinh hoạt chung với Ni chúng trong Đoàn, và Ban lãnh đạo Đoàn (sau này là Giáo đoàn III) suy cử Ni sư làm Chứng minh cho chư Ni.
• Ni sư Vinh Liên (Bùi Thị Bé Hai, sinh 1944) được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Hương nay tại số 32, đường Đinh Tiên Hoàng, phường 2, Tp. Vũng Tàu (1978 đến nay).

Phật sự Giáo hội

• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) phó chúc trách nhiệm lãnh đạo tinh thần : Trưởng và Phó trưởng đoàn (sau này là Giáo đoàn IV); đồng thời chỉ định bổ xứ : TT. Giác Phúc, trụ trì Pháp viện Minh Đăng Quang, q. Thủ Đức (nay là Q.2); ĐĐ. Giác Toàn, trụ trì tx. Trung Tâm, q. Bình Thạnh, có trách nhiệm đại diện các mặt đối ngoại của Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam (Hệ phái và Giáo đoàn IV). Đến tháng 09 năm này, Ngài bắt đầu du hóa hoằng pháp sang Hải ngoại, và định cư tại Hoa Kỳ. Ngài đã từng đến hoằng pháp tại các nước Canada, Úc châu, Pháp quốc,...*(theo Kỷ yếu Lễ tang Đại lão HT. Pháp sư Thích Giác Nhiên, Nxb Tổng hợp Tp. HCM 2016, MBĐN).*

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc Vinh tại đường Bạch Đằng, ấp Long Bình B, phường 4, thị xã Trà Vinh, tỉnh Trà Vinh trùng tu, dưới sự chứng minh của NT. Huỳnh Liên (1923-1987).
• Tịnh xá Ngọc Truyền di dời về địa chỉ số 10, tổ 18, khu phố 1, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh và khởi công xây dựng lại. Đây là ngôi tịnh xá do NT. Trí Liên (1901-1984) sáng lập.

Sự kiện

• *Vào lúc 18 giờ 20 phút ngày 21 tháng 12 (nhằm ngày 22/11/Mậu Ngọ),* Trưởng lão Giác Tánh (1902-1978) thế danh Phạm Văn Cường, pháp danh Giác Tánh, sinh tại làng Bình Thành, tổng Cư Thượng, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An, nguyên Tăng chủ Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam, Đệ nhất Trưởng đoàn (sau này là Giáo đoàn II), viên tịch, trụ thế 77 năm, 50

năm hành đạo. Tang lễ cố Trưởng lão được cử hành trang nghiêm tại tx. Trung Tâm (q. Bình Thạnh, Tp. HCM), suốt 7 ngày. Đến 13 giờ 45 phút ngày 27/12/1978, Lễ trà tỳ hoàn mãn.

• Ni trưởng Hậu Liên (1904-1978) thế danh Lê Thị Chơn Liêng, pháp danh Hậu Liên, sinh tại làng Điều Hòa, tỉnh Mỹ Tho, trụ trì tx. Ngọc Luật (Mỹ Tho), viên tịch, thọ 75 tuổi. Khi còn tại thế, Ni trưởng với công hạnh cao cả đã thành lập 15 ngôi tịnh xá cho Giáo hội, tiếp độ nhiều Ni chúng *(LSCNSKS)*.

NĂM 1979 (KỶ MÙI- PL.2523)

Hoằng pháp

• Đoàn Du Tăng Khất sĩ của TL. Giác Chánh (1912-2004) đến hành đạo ở huyện Vĩnh Châu, tỉnh Sóc Trăng.

Sáng lập

• *Tháng 8,* Hòa thượng Giác Phất (1922-2008) khai sơn tx. Ngọc Định tại khu vực 8, phường Bùi Thị Xuân, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định, và làm trụ trì (1979-2008).

• Ni trưởng Siêu Liên (1937-2008) về hành đạo ở xã Xuân Hòa, Rừng Lá Căn Cứ 4, Đồng Nai. Cũng năm này, NT. Siêu Liên và NT. Hiếu Liên khai sơn tạo dựng tx. Ngọc Long nay tại ấp 2, xã Xuân Hòa, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai. Buổi đầu, ngôi tịnh xá được xây dựng bằng gỗ tạp, liêu cốc là nhà tranh vách lá đơn sơ. Hiện nay, tịnh xá do NT. Hiếu Liên trụ trì.

• Hòa thượng Giác Thảo (1935-2014) khai sơn xây dựng tx. Ngọc Phổ tại xã Vạn Hưng, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa *(www.daophatkhatsi.vn, nhưng theo sách 100 TXTB thì ghi là Hòa thượng thành lập năm 1989).*

Tăng sự

• Ni trưởng Hương Liên (1905-1989) được cung thỉnh làm Trưởng Ni chúng (sau này là Ni giới Giáo đoàn III), được sự chứng minh của TL. Giác Phải – Trưởng Giáo đoàn *(100 TXTB).*

• Ni sư Nguyên Liên (Trần Thị Sen, sinh 1944) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Thành nay tại tổ 39, khu Cầu Xéo, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai (1979 đến nay).

• Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) cùng với HT. Pháp Lạc, SC. Hiếu Liên hợp tác xây dựng lò thiêu miễn phí trong khuôn viên chùa Pháp Bảo ở Tp. Mỹ Tho. Ngoài ra HT. Từ Huệ còn lập Phòng thuốc Nam chữa bệnh miễn

phí; vào năm 1988, ngài cho in ấn bộ sách thuốc *Nam Phương Gia Truyền* (3 quyển, dày hơn 2000 trang) do Hòa thượng sưu tầm. Đến năm 1990, Hòa thượng lại đứng ra vận động thành lập Hội Từ Thiện Tp. Mỹ Tho, ngài được bầu làm Chủ tịch Danh dự của Hội này.

Sự kiện

• *Ngày 19 tháng 2 năm Kỷ Mùi,* Đoàn Du Tăng Khất sĩ đến hành đạo tại ấp Vĩnh Lộc, xã Vĩnh Phú, huyện Hồng Dân, tỉnh Minh Hải (nay thuộc tỉnh Bạc Liêu) thì bị chính quyền huyện Hồng Dân mời về kiểm tra và tạm giữ giấy tờ hành đạo của Đoàn. Giấy tờ gồm có : 1 Sổ trình Đi Hành đạo và 1 cái mộc tròn khắc hình đuốc Huệ nằm sau 3 chữ "Minh Đăng Quang". Đến ngày 22/6/1988, sư Giác Hữu thay mặt Đoàn Du Tăng Khất sĩ làm đơn xin lại sổ, có xác nhận của HPKS do TT. Giác Toàn viết, và có đề nghị giúp đỡ của BTS THPG Tp. HCM, cùng Phật tử địa phương…cuối cùng đã xin lại được Sổ đi Hành đạo, nhưng con dấu thì không được trả lại *(Trung Giang ký sự, kỳ 18, Hành Vân, www.anhnhiendang.com).*

NĂM 1980 (CANH THÂN- PL.2524)

Sáng lập

• Ni sư Xuân Liên (Bùi Thị Ngọc Hoa, sinh 1953) thành lập tx. Ngọc Uyên ở huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai, và làm trụ trì tịnh xá này *(LSCNSKS).*

• Tịnh thất Hoa Nghiêm nay tại số 112, Tầm Vu, phường Hưng Lợi, Tp. Cần Thơ được thành lập; do NS. Cảnh Liên sáng lập và làm trụ trì. Đến năm 2010, tịnh thất trùng tu, và SC. Hương Liên tiếp nối trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Tuệ nay tại số 60, ấp 1C, xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NS. Xuân Liên sáng lập và làm trụ trì *(100 TXTB, nhưng theo sách Những Ngôi Chùa Đồng Nai tập I, Nxb Văn hóa Thông tin 2002, ghi là tịnh xá xây dựng năm 1978).*

• Hòa thượng Giác Hiệp thành lập Tịnh thất An Lạc nay tại ấp Cái Côn, xã Đại Thành, thị xã Ngã 7, tỉnh Hậu Giang, và Ngài làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Hiệp nay tại Km 112, quốc lộ 20, ấp Hiệp Thuận, khu phố 4, xã Định Quán, huyện Định Quán, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NS. Ấn Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Chơn nay tại số 247, ấp Tân Phú, xã Tân Hòa, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long được thành lập; do NS. Nguyệt Liên và SC. Thủy Liên sáng lập; hiện nay NS. Yến Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Quang nay tại số 307, khu vực Long Thạnh 1, phường Thốt Nốt, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ được thành lập; do SC. Thúy Liên sáng lập; hiện nay NS. Huệ Liên trụ trì.
• Tịnh xá Hương Thiền nay tại thác Prenn, khu phố 8, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do HT. Giác Ngộ sáng lập; hiện nay SC. Thùy Liên trụ trì.
• Tịnh xá Liên Hoa nay tại số 57, tổ 23, ấp 1C, xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NS. Liên Liên (Trần Thị Lợm, sinh 1947) sáng lập và làm trụ trì *(100 TXTB, nhưng theo sách Những Ngôi Chùa Đồng Nai tập 1, Nxb Văn hóa Thông tin 2002, ghi là tịnh xá xây dựng năm 1975)*.

Tăng sự

• Hòa thượng Giác Trang (1933-2008) về trụ trì tx. Ngọc Chánh nay tại số 38/61, đường Nguyễn Thiện Thuật, phường 24, quận Bình Thạnh, Tp. HCM (1980-2008).
• Thượng tọa Minh Thuần được chư Tôn đức bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Hạnh tại số 4/107, đường Đặng Thúc Vịnh, xã Thới Tam Thôn, huyện Hóc Môn, Tp. HCM.
• Thượng tọa Giác Trí được HT. Trưởng đoàn cử về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định (1980 đến nay).
• Ni sư Kha Liên được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Uyển tại số K2/76, ấp Tân Bản, phường Bửu Hòa, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.
• Thượng tọa Minh Hồi và TT. Minh Hạnh về trụ ở tx. Ngọc Phước nay thuộc phường Long Toàn, thị xã Bà Rịa, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu, và quý ngài tiếp tục xây ngôi chánh điện hoàn thành (trước đây TT. Minh Tuyên đã xây dựng còn dang dở).
• Ni sư Mai Liên được NT. Huỳnh Liên (1923-1987) bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Đức nay tại đường Linh Đông, phường Linh Đông, quận Thủ Đức, Tp. HCM.
• Ni sư Viên Liên (Lê Thị Mộng Linh, sinh 1941) được đổi về trụ trì tx. Ngọc Tân nay tại số 2/057, Ô 2, ấp Cầu Xây, thị trấn Thủ Thừa, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An.
• Hòa thượng Giác Trang (1933-2008) về trụ trì tx. Ngọc Chánh nay tại số 38/61, đường Nguyễn Thiện Thuật, phường 24, quận Bình Thạnh, Tp. HCM (1980-2008).

• Sư cô Hân Liên về trụ trì tx. Ngọc Ẩn tại số 2/4B, đường Đinh Tiên Hoàng, phường Thới Bình, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ (1980-1991). Đến 1993, NS. Mãnh Liên về tịnh xá này đến nay.

Phật sự Giáo hội

• *Tháng 2,* Hòa thượng Giác Toàn đại diện GHTGKSVN, NT. Huỳnh Liên đại diện GHNGKSVN tham gia Ban Vận động Thống nhất Phật giáo Việt Nam thành lập ngày 12/02/1980 tại Tp. HCM.

• Hòa thượng Giác Đức (1936-1997) được suy tôn làm Đệ nhị Trưởng Đoàn (sau này (1981) là Giáo đoàn VI). Đến năm 1983, Hòa thượng được suy tôn vào Ban Chứng minh HĐGP HPKSVN.

• Hòa thượng Giác Phúc được cung thỉnh làm Trưởng Đoàn (sau này (1981) là Giáo đoàn IV), HT. Giác Ngộ, HT. Giác Toàn làm Phó Trưởng Đoàn *(THVHPKS).*

• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) đứng ra xin phép thành lập Giáo hội Phật giáo Tăng-già Khất sĩ Thế giới và được Chính phủ Hoa Kỳ chấp thuận, do Ngài làm Pháp chủ (1980-2015) *(MBĐN).*

Kiến thiết

• *Ngày 07 tháng 12,* Lễ đặt đá đại trùng tu tx. Trung Tâm tại số 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp.HCM.

• Thượng tọa Minh Ngạn khởi công trùng tu chánh điện tx. Ngọc Hòa nay tại khu phố 6, phường Thống Nhất, Tp. Biên Hòa. Tịnh xá này tiếp tục được trùng tu xây dựng : nhà thờ Cửu Huyền, cổng tam quan, hàng rào khuôn viên (1990); ngôi tháp 7 tầng, cao 15m, để thờ linh cốt (1999).

• Trưởng lão Giác Phúc (1924-2001) trùng tu tx. Ngọc Phúc nay tại số 342, đường Phan Đình Phùng, phường Yên Đỗ, Tp. Lleiku, tỉnh Gia Lai. Cũng năm này, Ngài được suy cử làm Phó Trưởng đoàn (sau này là Giáo đoàn III) (1980-1992).

• Hòa thượng Giác Linh (1934-2011) trùng tu tx. Ngọc Châu nay tại số 181, đường Lê Lợi, phường Châu Phú B, Tp. Châu Đốc, tỉnh An Giang.

• Tịnh xá Ngọc Hòa thuộc xã Bình Trước, quận Đức Tu, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai tiếp tục xây dựng chánh điện (phần còn dang dở trước đây 1975), do các Phật tử Thiện Ngộ, Tĩnh Ngọc và thiện nam tín nữ địa phương đóng góp tịnh tài xây dựng nên tạm hoàn thành.

• Thượng tọa Minh Thuấn trùng tu tx. Ngọc Thịnh nay thuộc phường Lái Thiêu, thị xã Thuận An, tỉnh Bình Dương. Đến năm 2000, tịnh xá tiếp tục

được trùng tu trên diện tích đất 5.200m^2, với các hạng mục công trình : chánh điện, cổng tam quan, tường rào, nhà Tăng, nhà bếp,…đều xây dựng khang trang.

• Ni sư Chí Liên, NS. Tâm Liên đại trùng tu tx. Ngọc Hải ở Long Điền. Năm sau (1981), tịnh xá di dời về gần Mộ Cô với diện tích 6.336m^2 (nay tại khu phố Hải Trung, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu), và khởi công xây dựng lại toàn bộ. Lần trùng tu và di chuyển này đều dưới sự chứng minh của NT. Minh Liên. Tịnh xá này tiếp tục trùng tu vào những năm : 1982, 1990, 2006 và 2009.

• Ni sư Khoa Liên trùng tu tx. Ngọc Ẩn nay tại số 115/5, ấp Vĩnh Xuân A, xã Dương Xuân Hội, huyện Châu Thành, tỉnh Long An.

• Ni sư Tấn Liên đại trùng tu tịnh thất Ngọc Phước nay tại ấp 1, xã An Phước, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai, và đổi tên thành tx. Ngọc Phước. Đến năm 1993, Ni sư cho dời tịnh xá cách nền cũ 30m, xây dựng mới. Tịnh xá được kiến trúc theo kiểu nhà tứ trụ, mặt tiền có 4 cột xi măng, có 2 tầng mái, mỗi tầng có 4 mái xung quanh, lợp ngói; nền có hành lang 4 phía đón gió mát từ vườn cây ăn trái của tịnh xá rộng 5.000m^2.

Sự kiện

• *Ngày 08 tháng 2 năm Canh Thân,* Hòa thượng Giác Huệ (1939-1980) thế danh Ngô Trọng Tín, pháp danh Giác Huệ, sinh tại Gia Định, nguyên Tăng trưởng GHKSVN, Đệ nhất Trưởng đoàn (do Ngài thành lập), vắng bóng, hưởng dương 41 tuổi, 25 năm hành đạo. Trong suốt cuộc đời hoằng pháp độ sanh Ngài đã xây dựng được 10 ngôi tịnh xá. Những tác phẩm của Hòa thượng có : *Thẳng Nét Mực Tàu, Tôn Giáo và Thế Giới Ngày Mai, Tôn Giáo và Sự Thống Nhất Nhân Loại, Đường Xa Xứ Lạ, Thằng Sửu Con Loan;* về thơ có : *Giác Huệ Thi Tập 1, Giác Huệ Thi Tập 2 (Bông Huệ Trong Rừng Thiền).*

IV. THỜI KỲ GIA NHẬP GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM VÀ PHÁT TRIỂN (1981-2017).

NĂM 1981 (TÂN DẬU- PL.2525)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Phát tại số 10/7, quốc lộ 1, ấp Tân Hưng, xã Tân Hạnh, huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long được thành lập; do NS. Phát Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• Hòa thượng Giác Thìn (1912-2006) được Giáo hội bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Giáng tại số 478/48, đường Lê Duẩn, phường Chính Gián, quận Thanh Khê, Tp. Đà Nẵng (1981-2006).

Phật sự Giáo hội

• *Từ ngày 04 – 07/11,* Hội nghị Đại biểu Thống nhất Phật giáo Việt Nam tại chùa Quán Sứ - Hà Nội, Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam là một trong chín Hệ phái Phật giáo hòa hợp thống nhất thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam (GHPGVN). Phái đoàn Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam có 8 thành viên đại biểu do HT. Giác Nhu (1912-1997) làm Trưởng đoàn, HT. Giác Phúc - Phó Trưởng đoàn, NS. Tố Liên làm Thư ký đoàn, hướng dẫn tham dự Hội nghị. Cũng tại Hội nghị này, HT. Giác Nhu được suy cử làm Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN nhiệm kỳ I (1981-1987); NT. Huỳnh Liên (1923-1987) được suy cử làm Ủy viên Kiểm soát Ban thường trực HĐTS GHPGVN.

• Chư Ni Giáo đoàn III bầu Ban quản chúng Ni giới nhiệm kỳ I (1981-1984) như sau : Trưởng ban : SC. Hiệp Liên, Phó ban : SC. Tưởng Liên, Thư ký : SC. Đền Liên *(HPKS 70 HTPT).*

• Thượng tọa Giác Thường (1940-2010) được chư Tăng Giáo đoàn II suy cử làm Phó Trị sự Trưởng Giáo đoàn này (1981-1991).

Kiến thiết

• Tịnh xá Trung Tâm tại số 367/1, đường Đặng Nguyên Cẩn, phường 13, quận 6, Tp. HCM trùng tu. Tịnh xá này tiếp tục trùng tu vào năm 1998.

• Ni sư Hành Liên trùng tu tịnh xá Ngọc Châu tại thôn Đông, xã Nhơn Châu, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định. Tịnh xá này tiếp tục trùng tu vào năm 2006.

NĂM 1982 (NHÂM TUẤT- PL.2526)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Vân tại số 99, quốc lộ 20, khu phố 3, ấp Hiệp Thuận, huyện Định Quán, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NS. Vân Liên (Trần Thị Nghi, sinh 1942) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Bình Đẳng tại số 608/21, khu vực Long Thạnh 1, phường Trung Kiên, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ được thành lập, do TT. Giác Đẳng (1925-2003) sáng lập và làm trụ trì (1982-2003).

Tăng sự

• Ni sư Hòa Liên (Trần Gừ Keo, sinh 1942) được cử về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay tại số 361/19/2, Bến Bình Đông, khu phố 4, phường 15, quận 8, Tp. HCM (1982 đến nay).

• Ni sư Điểu Liên (Đoàn Thị Điểu, sinh 1953) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Châu nay tại số 393/1, đường Trần Hưng Đạo, khu vực 2, phường Châu Văn Liêm, quận Ô Môn, Tp. Cần Thơ (1982 đến nay).

• Thượng tọa Giác Độ (?-1997) được Giáo hội cử về trụ trì tx. Ngọc Hạnh nay tại số 89, đường Hùng Vương, phường Quang Trung, Tp. Kon Tum, tỉnh Kon Tum.

• Hòa thượng Minh Nhuần về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay tại số 97, đường Mạc Cửu, phường Vĩnh Thanh, Tp. Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang.

• Giáo đoàn II bầu BTS nhiệm kỳ IV (1982-1987) gồm có, Trị sự trưởng : TL. Giác Định; Phó Trị sự trưởng : HT. Giác Thường, Phó Trị sự trưởng kiêm Thư ký : HT. Giác Thanh; Giám luật : HT. Giác Dũng; Ủy viên : TT. Giác Hiền.

• Đại đức Giác Quy (1900-1987) được TL. Giác Phải (?-1996) bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Đà tại số 2, đường Tô Vĩnh Diện, phường 7, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.

• Ni trưởng Mai Liên (1940-…) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Đức tại số 283/3, Linh Đông, khu phố 3, phường Linh Đông, quận Thủ Đức, Tp. HCM.

• Ni sư Hiện Liên (Nguyễn Thị Hiển, sinh 1939) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Vân nay tại thôn Hòa Thuận, Chợ Lầu, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận (1982 đến nay).

• Ni sư Ấn Liên (Trịnh Thị Ân, sinh 1936) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Lâm tại ấp 2, xã Định Thành, huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương.

Kiến thiết

• Ni trưởng Tánh Liên (1926-2001) trùng tu tx. Ngọc Bửu nay tại Quốc lộ 1, xã Nhị Thành, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An. Ngày 15/10/2003, UBND

tỉnh Long An cấp giấy chứng nhận QSDĐ tịnh xá với diện tích 1.102m^2 (thửa số 244), do ông Nguyễn Thanh Nguyên (Phó Chủ tịch) ký.
• Hòa thượng Giác Tràng (1940-2014) trùng tu tx. Ngọc Cẩm nay tại số 56/53, đường Hùng Vương, phường Cẩm Phô, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam. Đến năm 2003, Ngài tiếp tục cho trùng tu tịnh xá này.
• Ni trưởng Đỗ Liên (1940-1998) trùng tu tx. Ngọc Bửu nay tại số 24/2, đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Đến năm 1997, Ni sư tiếp tục đại trùng tu tịnh xá này. Năm sau (1998) vào ngày 18/11, thì công trình hoàn thành các hạng mục : chánh điện (mô hình bát giác truyền thống), nhà thờ Cửu Huyền, nhà Tổ, vườn Lâm-tỳ-ni, nhà chư Ni,…đều xây dựng kiên cố.
• Ni trưởng Cung Liên (1926-1990) trùng tu tx. Ngọc Ninh nay tại số 5B7, khu phố 3, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh.
• Ni trưởng Hiệp Liên (1957-…) trùng tu tx. Ngọc Trung nay tại số 98, đường Quang Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai, đến năm 1987 thì mới hoàn thành. Năm 2003, Ni trưởng tiếp tục khởi công đại trùng tu chánh điện và các hạng mục công trình : nhà thờ Cửu Huyền, Quan Âm các, vườn Lâm-tỳ-ni. Năm 2007, Ngài cho khởi công xây dựng bảo tháp bảy tầng, cao 22m; năm 2012-2013, xây dựng giảng đường và nhà Ni *(www.daophatkhatsi.vn).*

Sự kiện

• Ni sư Văn Liên (1899-1982) thế danh Trương Thị Phải, pháp danh Văn Liên, sinh tại Bình Hưng Hòa, Chợ Lớn, (1951) xuất gia với Tổ sư Minh Đăng Quang, viên tịch, thọ 84 tuổi *(LSCNSKS, nhưng theo Trung Giang Ký Sự kỳ 36, Hành Vân, www.anhnhiendang.com ghi là Ni trưởng viên tịch 1987, thọ 83 tuổi)*.
• Ni sư Nhàn Liên (1919-1982) thế danh Phạm Thị Phú, pháp danh Nhàn Liên, sanh quán tại Gò Công, viên tịch tại tx. Ngọc Bửu (Biên Hòa, Đồng Nai), thọ 64 tuổi.

Lễ hội

• *Ngày 01 tháng 2 năm Nhâm Tuất,* Lễ tưởng niệm Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) vắng bóng tại tx. Ngọc Hòa thuộc xã An Ninh, huyện Châu Thành, tỉnh Sóc Trăng, và nhân sự tùng sự TT. Giác Truyền khởi công trùng tu tịnh xá này. Tịnh xá tu sửa lại bằng vật liệu mái tole, tường gạch và nền xi-măng, với diện tích 1.000m^2.

NĂM 1983 (QUÝ HỢI- PL.2527)

Sáng lập

• Tịnh thất Thanh Bình ở núi Dinh, ấp Phước Thành, xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do TL. Giác Tịnh (1929-2008) sáng lập; hiện nay TT. Giác Mẫn quản lý.

• Tịnh thất Ngọc Hưng nay tại tổ 19, khu vực Tân Phước 1, phường Thuận Hưng, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ được thành lập; do NS. Niệm Liên (Phạm Thị Vân) sáng lập và làm trụ trì. Đến năm 2005, Ni sư chính thức được bổ nhiệm làm trụ trì tịnh thất này.

• Ni trưởng An Liên (1934-2015) thành lập tx. Ngọc Tín nay tại số 10, đường Sương Nguyệt Ánh, phường 9, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, do Phật tử Ngọc Tín (Nguyễn Thị Kiềm) hiến cúng khu đất rộng 4.000m^2, và Ngài làm trụ trì tịnh xá (1983-2015). Tịnh xá này dần dần được trùng tu xây dựng : Ni xá (1996), nhà Cửu Huyền (1998), đài Quan Âm và tượng Phật Di Lặc (2000), nhà trù (2001).

Tăng sự

• Thượng tọa Giác Minh (Nguyễn Văn Lân, sinh 1949) được chư Tôn đức trong Giáo đoàn III công cử về trụ trì tịnh xá Ngọc Đà nay tại số 2, đường Tô Vĩnh Diện, phường 7, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng (1983 đến nay).

• Đoàn Du Tăng Khất sĩ tạm dừng bước chân du hóa, quý sư an trụ ở những tịnh xá để tu tập tam học và xiển dương chánh pháp.

• Ni sư Chơn Liên (Phạm Thị Kim Thanh, sinh 1958) về trụ trì tx. Ngọc Sanh nay tại số 1/5, đường Huỳnh Châu Sổ, khu phố 4, thị trấn Bến Lức, tỉnh Long An (1983-1996).

• Hòa thượng Giác Khang (1940-2013) kế thừa trụ trì tx. Ngọc Vân tại số 260, đường Nguyễn Thị Minh Khai, khóm 6, phường 7, thị xã Trà Vinh, tỉnh Trà Vinh (1983-2013).

Kiến thiết

• *Ngày 19 tháng 2 năm Quý Hợi,* Tịnh xá Ngọc Lâm tại khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu khởi công xây dựng lại ngôi chánh điện, dưới sự chỉ đạo của Quý HT. Giác Nhu, HT. Giác Phúc, HT. Giác Ngộ cùng một số chư Tôn đức trong Hệ phái. Đến ngày 19/09/Quý Hợi, Lễ khánh thành chánh điện tịnh xá.

• *Ngày 09 tháng 10 năm Quý Hợi,* Ni sư Lý Liên (1937-…) trùng tu tx. Ngọc Chung nay tại số 16/5, đường Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Trung Chánh, huyện

Hóc Môn, Tp. HCM, dưới sự chứng minh của HT. Giác Phúc và chỉ đạo của HT. Giác Khai. Tịnh xá được bà Dương Kim Hoa hiến cúng 350m^2 đất và sang nhượng thêm 350m^2, để mở rộng tịnh xá.

• Ni trưởng Bạch Liên (1924-1996) trùng tu xây dựng tx. Ngọc Ninh nay tại đường Ngô Gia Tự, phường Thanh Sơn, thị xã Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận. Tịnh xá trùng tu xây dựng các công trình : nhà thờ Cửu Huyền Thất Tổ, phòng Ni chúng, nhà khách chư Tăng, kiến tạo các Thánh tích, bảo tháp 7 tầng, vườn Lâm-tỳ-ni, đài Quan Âm, hồ bát giác, hồ bán nguyệt.

• Tịnh xá Ngọc Hòa nay ở Hương lộ 3, ấp Thuận An, xã Long Thuận, thị xã Gò Công, tỉnh Tiền Giang, sau nhiều năm (1976–1983) trùng tu đến nay tạm hoàn thành, do NT. Tân Liên trụ trì và tổ chức trùng hưng tịnh xá.

• Ni trưởng Trí Liên (1901-1984) trùng tu tx. Ngọc Hiệp nay tại số 408/2, Tân Phong, thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang. Đến năm 1990, tịnh xá này tiếp tục trùng tu.

• Tịnh xá Ngọc Tâm nay tại số 253/14, đường Nguyễn Thông, phường 3, thị xã Tân An, tỉnh Long An trùng tu chánh điện. Đến năm 1984, Ni trưởng xây dựng Thiền đường; năm 2002 khởi công đại trùng tu ngôi chánh điện và nhiều hạng mục công trình như cổng tam quan, giảng đường, Ni phòng,…Tịnh xá trùng tu hoàn tất và khánh thành vào ngày 20/03/Quý Mùi (2003).

Sự kiện

• *Ngày 18 tháng 4 năm Quý Hợi*, Trưởng lão Giác Như (1911-1983) thế danh Phạm Trọng Yên, pháp danh Giác Như, quê quán ở Bình Tiên, Sa Đéc, Tri sự trưởng Giáo đoàn I, viên tịch, trụ thế 73 năm.

• *Ngày 12 tháng 5,* Thượng tọa Giác Xuân (1936-1983) thế danh Phạm Văn Tào, pháp danh Giác Xuân, trụ ở tx. Ngọc Giang (Long Xuyên, An Giang), thị tịch, trụ thế 47 năm, 23 hạ lạp.

• *Tháng 8,* Giáo hội Khất sĩ Việt Nam do HT. Giác Huệ (1939-1980) thành lập năm 1971, được HT. Giác Đức (1936-1997) kế thừa lãnh đạo nay gia nhập vào HPKSVN; theo thứ tự từng Giáo đoàn đã có trước, bấy giờ đặt danh xưng là Giáo đoàn VI *(theo Kính Mừng Phật Đản PL.2552, Chủ biên HT. Giác Toàn, Nxb Tôn giáo 2008).*

• Ni sư Tùng Liên (1929-1983) thế danh Võ Thị Lợi, pháp danh Tùng Liên, sinh quán tại Xuân Hòa, Sóc Trăng, trụ trì tx. Ngọc Hải (Rạch Giá, Kiên Giang), viên tịch, hưởng dương 55 tuổi.

Lễ hội

• *Ngày 11, 12 tháng 2 năm Quý Hợi,* Lễ lạc thành tx. Ngọc Hải nay tại khu phố Hải Trung, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm các cấp Giáo hội cùng HPKS và NT. Huỳnh Liên (1923-1987).

NĂM 1984 (GIÁP TÝ- PL.2528)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Thạnh ở thôn Phước Thành, xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do HT. Giác Cầu (Ngô Văn Cầu) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Bửu Hoa nay tại số 233/40/10, đường Nguyễn Văn Cừ, khu phố 4, phường An Hòa, Tp. Cần Thơ được thành lập; do HT. Giác Hùng sáng lập; hiện nay ĐĐ. Minh Lễ trụ trì.

• Tịnh thất Liên Hoa nay tại số 429/41, đường Long Hai, thị trấn Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ được thành lập; do HT. Minh Giác (Trần Văn Mười) sáng lập và làm trụ trì. Ban đầu, tịnh thất được tạo dựng bằng cây lá đơn sơ. Đến năm 1986, tịnh thất mới xây dựng ngôi chánh điện bán kiên cố; và nay do ĐĐ. Minh Nhãn trụ trì.

• Tịnh xá Quang Minh nay tại xã Phước Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do TT. Minh Điển (Lê Văn Nhàn, sinh 1958) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Đăng nay tại số 2/129, Hậu Mậu Thân, khu vực 5, phường An Hòa, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ được thành lập; do NS. Đăng Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• Ni sư Giao Liên (Lê Thị Tể, sinh 1941) được Giáo hội cử làm trụ trì tx. Ngọc Kinh nay tại số 12/378, đường Đinh Tiên Hoàng, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên Huế (1984 đến nay).

• Chư Tăng Giáo đoàn IV ủy nhiệm cho NT. Mai Liên quản lý tx. Ngọc Phước ở phường Long Toàn, thị xã Bà Rịa, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.

• Ni sư Nhơn Liên kế thừa trụ trì tx. Ngọc Hiệp nay tại số 408/2, Tân Phong, thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang.

• Ni chúng thuộc Phân đoàn II Ni giới – Giáo đoàn IV suy cử Ban điều hành thời gian (1984-2003) gồm : Trưởng Phân đoàn : NT. Thinh Liên (1919-

2011), Phó Phân đoàn : NS. Đồng Liên, Thư ký : SC. Tuyết Liên *(THVHPKS).*

• Ni trưởng Thinh Liên (1919-2011) kế thế trụ trì tx. Ngọc Phú nay ở số 64, đường Ni sư Huỳnh Liên, phường 10, quận Tân Bình, Tp. HCM.

• Sư cô Hương Liên (Nguyễn Thị Điệu, sinh 1949) được NS. Hạnh Liên (1928-2010) giao quyền trụ trì tx. Ngọc Hưng nay tại khu phố 6, phường Blao, thị xã Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng (1984 đến nay). Cũng năm này, NS. Hạnh Liên về trụ trì tịnh xá Ngọc Hiệp tại tỉnh Trà Vinh.

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc Lâm tại khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được Nhà nước cấp cho 800m^2 đất để sản xuất hoa màu. Sau đó, diện tích đất của tịnh xá tiếp tục được mở rộng, bà Nguyễn Thị Thiết cúng dường thêm 15m^2, ông Nguyễn Thành Phiến hiến cúng 1.500m^2 (1986), ông Trần Văn Kiều cùng vợ là Mai Thị Thư cúng dường 1.000m^2 (1990). Đến năm 1998, tịnh xá trùng tu nhà thờ Cửu Huyền Thất Tổ và các công trình khác.

• Tịnh xá Bửu Quang nay tại Quốc lộ 1, tổ 22, xã Phước Lộc, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định trùng tu.

Sự kiện

• *Vào lúc 22 giờ 00 ngày 29 tháng 8,* Ni trưởng Trí Liên (1901-1984) thế danh Nguyễn Ngọc Mai, tự Phạm Ngọc Lâm, pháp danh Trí Liên, sinh tại làng Mỹ Lạc Thạnh, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An, Trưởng Phân đoàn 2 Ni giới – Giáo đoàn IV, viên tịch, thọ 84 tuổi, 36 hạ lạp. Ni chúng và môn đồ đệ tử tôn thờ xá-lợi của cố Ni trưởng ở Tịnh Tân Bửu Tháp (Long An).

• *Ngày 07 tháng 12 (nhằm ngày 15/11/Giáp Tý),* Trưởng lão Giác Tỵ (1920-1984) thế danh Hồ Tiền, pháp danh Giác Tỵ, sinh tại thôn Thuận Truyền, xã Bình Thuận, huyện Tây Sơn, tỉnh Bình Định, ẩn tu ở núi Ông (xã Đức Bình, huyện Tánh Linh, tỉnh Bình Thuận), thọ nạn thị tịch, trụ thế 64 năm *(www.daophatkhatsi.vn).*

NĂM 1985 (ẤT SỬU- PL.2529)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Minh tại số 40B/3, ấp 3, xã Bình Quới, huyện Châu Thành, thị xã Tân An, tỉnh Long An được thành lập, do NS. Chiếu Liên (Lâm Thị Ngọc Thanh, sinh 1940) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Kỳ Viên tại xã Tân Túc, huyện Bình Chánh, Tp. HCM được thành lập; do TT. Giác Nhuận sáng lập; hiện nay Tỳ-kheo Minh Huệ quản lý.
• Tịnh xá Ngọc Sơn tại số 24, quốc lộ 1, khu phố 2, thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được NS. Đạm Liên và NS. Mỹ Liên khai sơn, do NT. Bạch Liên (1924-1996) trợ duyên.
• Thiền thất Tuệ Trung nay tại ấp 1, xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NS. Liêm Liên (Đào Thị Lành, sinh 1950) sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh thất Ngọc Duyên tại số 4/1, khu vực Tràng Thọ 1, phường Thốt Nốt, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ được thành lập, do SC. Toàn Liên (Huỳnh Thị Kim Vân) sáng lập và làm trụ trì (1985 đến nay). Đến năm 1991, Sư cô trùng tu tịnh xá này *(Kỷ Yếu Khái lược Tiểu sử Hình thành và Phát triển Phật giáo Hậu Giang – Cần Thơ từ năm 1983 đến nay, nhưng theo sách 100 TXTB thì ghi là tịnh xá này thành lập năm 1965).*

Tăng sự

• Chư Ni Giáo đoàn III bầu Ban quản chúng Ni giới nhiệm kỳ II (1985-1989) như sau : Trưởng ban : SC. Đền Liên, Phó ban : SC. Tưởng Liên, Thư ký : SC. Hiệp Liên *(HPKS 70 HTPT).*
• Ni sư Liễu Liên (1935-2016) được suy cử làm Phó Trưởng BTS kiêm đặc trách Ni giới Khất sĩ Tỉnh hội Phật giáo Kiên Giang.
• Ni sư Tráng Liên (Nguyễn Thị Trình, sinh 1940) tiếp nhận chùa Long Hòa nay ở số 77, khu phố 3, phường Thống Nhất, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Hiện nay, chùa này do SC. Đạt Liên trụ trì.
• Ni sư Chiếu Liên (1940-…) về hành đạo ở chùa Bửu Sơn nay tại số 40B/3, ấp 3, xã Bình Quới, huyện Châu Thành, tỉnh Long An. Năm sau (1986), Ni sư trùng tu chánh điện chùa này. Ngày 26/08/1987, Phật tử Nguyễn Tấn Đắc làm giấy ủy quyền lại cho Ni sư hộ trì chùa. Đến ngày 19/04/1990, Ni sư được BTS Tỉnh hội Phật giáo Long An công nhận trụ trì tại quyết định số 26/BTS/09, do TT. Minh Tánh (Phó BTS) ký. Sau này đổi hiệu chùa thành tx. Ngọc Minh.

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc Hưng (gần hồ Tịnh Tâm, cạnh bến xe Sóc Trăng) di dời về phần đất 6.122m^2 do chùa Long Hưng hiến cúng, nay tại số 44A, đường Điện Biên Phủ, khóm 1, phường 6, Tp. Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng. Tịnh xá

được xây dựng lại dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhu (1912-1997), Phó Pháp chủ GHPGVN, TT. Minh Hiếu trực tiếp xây dựng.

• Ni sư Nhẫn Liên khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Hiệp nay tại khu phố 3, phường Thống Nhất, Tp. Biên Hòa. Đến năm 1990, tịnh xá trùng tu mới hoàn thành. Tịnh xá trùng tu xây dựng các công trình : chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, nhà khách, nhà Ni, hàng rào xung quanh, cổng tịnh xá, đài Quán Âm (1998).

Sự kiện

• Chư Ni xin lại tx. Ngọc Truyền cũ trong núi Bà Đen, tỉnh Tây Ninh. Đến năm 2001, SC. Phụng Liên khởi công xây dựng mới tx. Ngọc Truyền này.

NĂM 1986 (BÍNH DẦN- PL.2530)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Minh nay tại số 149, tổ 23, ấp 1C, xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NS. Trì Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Tường Vân nay tại số 260/14/1, đường Bà Hạt, phường 9, quận 10, Tp. HCM được thành lập; do NS. Dũng Liên (Trần Thị Xuân, sinh 1948) sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• Ni sư Chủng Liên (Nguyễn Thị Liên Ái, sinh 1956) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Tịnh tại thôn An Đông, thị trấn Bồng Sơn, huyện Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định. Đến năm 1999, Ni sư khởi công đại trùng tu tịnh xá này *(LSCNSKS, nhưng theo sách 100 TXTB thì cho rằng tịnh xá được thành lập năm 2000).*

• Ni trưởng Hoa Liên (1930-2009) được bầu vào BTS Phật giáo tỉnh Đăk Lăk và đảm nhận chức vụ Trưởng ban Từ thiện Xã hội Phật giáo tỉnh qua 4 nhiệm kỳ. Đến năm 2006, Ni trưởng thành lập Tuệ Tĩnh Đường Ngọc Ban tại tịnh xá Ngọc Ban, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk.

• Ni trưởng Ngạn Liên (Lê Thị Oanh, sinh 1949) được NT. Huỳnh Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Thạnh nay tại số 32/7, Quốc lộ 20, thôn Phú Thạnh, xã Hiệp Thạnh, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng (1986 đến nay). Năm 1990, Ni sư khởi công xây dựng lại tịnh xá này, đến năm 1998 mới hoàn thành.

Kiến thiết

• *Ngày mùng 08 tháng 4 năm Bính Dần,* Tx. Ngọc Hưng nay tại số 44A, đường Điện Biên Phủ, khóm 1, phường 6, Tp. Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng xây dựng hoàn thành. Ngôi chánh điện hình bát giác với cổ lầu hình tứ giác như truyền thống, mái cong lợp ngói. Ngoài ra tịnh xá còn có tòa nhà 2 tầng (tầng dưới làm nhà thờ Cửu Huyền, phòng khách, tầng trên làm nhà Tăng), đài Quan Âm, am cốc chư Tăng với thảm cỏ xanh, hoa kiểng tạo nên phong cảnh thanh nhã yên tĩnh.

• Hòa thượng Giác Thìn (1912-2006) trùng tu tx. Ngọc Giáng tại số 478/48, đường Lê Duẩn, phường Chính Gián, quận Thanh Khê, Tp. Đà Nẵng. Tịnh xá tiếp tục trùng tu vào năm 2002, lần trùng tu này chánh điện được kiến thiết hoàn toàn bằng gỗ lim với 3 tầng mái ngói. Đặc biệt tôn tượng Đức Bổn sư cao 3,5m bằng đồng được mạ vàng; ngoài ra tịnh xá còn có tượng Phật Niết-bàn, đài Quan Thế Âm, tháp Phổ Hóa…tất cả đều được kiến tạo rất tráng lệ.

• Chư Ni tx. Ngọc Túc (tại xã An Cư, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai) khởi công xây dựng nhà thờ Cửu Huyền. Đến năm 1988, tiến hành xây dựng chánh điện bằng vật liệu kiên cố. Năm sau (1989) vào ngày 15/7/Bính Dần, Lễ khánh thành ngôi bảo điện tịnh xá này.

Sự kiện

• *Ngày 03 tháng 4,* Trưởng lão Giác Nhơn (1917-1986) thế danh Lê Văn Hùng, pháp danh Giác Nhơn, sinh tại làng Tân An, Long An, trụ ở tx. Ngọc Ẩn (Châu Thành, Long An), viên tịch, thọ 69 tuổi. Chúng đệ tử kiến tạo tháp thờ cố Trưởng lão tại tx. Ngọc Ẩn.

NĂM 1987 (ĐINH MÃO- PL.2531)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Điền nay tại số 172B, đường Bùi Công Minh, khu phố Long Bình, thị trấn Long Điền, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập. Năm sau (1988), NS. Ánh Liên về trụ trì.

Tăng sự

• Hòa thượng Giác Nhu (1912-1997) được cung thỉnh vào ngôi vị Phó Pháp chủ HĐCM GHPGVN nhiệm kỳ II (1987-1992) và nhiệm kỳ III (1992-1997).

• Hòa thượng Giác Cầu được Tăng chúng Giáo đoàn V suy tôn làm Tăng trưởng Giáo đoàn, và thành phần BTS Giáo đoàn này gồm có : Trị sự trưởng

: HT. Giác Hà; Phó Trị sự trưởng : HT. Giác Tràng; Thư ký : TT. Giác Pháp (chánh) và TT. Giác Nhân (phó). Cũng năm này, tx. Ngọc Thạnh ở xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được chọn làm Văn phòng BĐD Phật giáo liên xã Tân Hòa – Tân Hải, do HT. Giác Cầu trụ trì tịnh xá, và được suy cử làm CĐD *(THVHPKS).*

• Ni trưởng Ngoạt Liên được suy cử làm Ủy viên Ban thường trực HĐTS GHPGVN nhiệm kỳ II và nhiệm kỳ VII (1987-2017).

• Đại đức Giác Năng được bổ nhiệm kế thế trụ trì tx. Ngọc Hiệp nay tại số 53, đường Thủ Khoa Huân, thị xã Gò Công, tỉnh Tiền Giang.

• Ni sư An Liên được kế thừa trụ trì tx. Ngọc Lâm nay tại số 36/1, đường Kinh Dương Vương, phường 13, quận 6, Tp. HCM.

• Giáo đoàn II bầu BTS nhiệm kỳ V (1987-1992) gồm có, Quyền Trưởng Giáo đoàn : TL. Giác Định; Trị sự trưởng : HT. Giác Thường; Phó Trị sự trưởng kiêm Giám luật : HT. Giác Dũng; Phó Trị sự trưởng kiêm Thư ký : HT. Giác Thanh; Ủy viên : TT. Giác Hiền.

• Tăng chúng Giáo đoàn III suy cử Ban lãnh đạo như sau : Trưởng Giáo đoàn : TL. Giác Phất, Phó Trưởng Giáo đoàn : TT. Giác Phúc; Trị sự Trưởng : TT. Giác Dũng, Phó Trị sự Trưởng : TT. Giác Đăng, TT. Giác Thảo, *Thư ký* : TT. Giác Phùng (chánh), TT. Giác Thành (phó), *Ban Hoằng pháp* : TT. Giác Thảo (trưởng), và Ủy viên : có 4 Thượng tọa : Giác Phương, Giác Trí, Giác Minh, Giác Thành, *Trưởng ban Giáo dục* : TT. Giác Thuận *(HPKS 70 HTPT).*

• Ni sư Thắm Liên (1941-2016) được Giáo hội bổ nhiệm trụ trì chùa Phước Hưng (còn gọi là chùa Nước Nhĩ) thuộc ấp Trầu, xã Phước Thiền, huyện Nhơn Trạch, tỉnh Đồng Nai.

• Hòa thượng Giác Thảo (1935-2014) được chư Tôn đức Tăng Ni trong Giáo đoàn III suy cử chức vụ Phó Trị sự trưởng Giáo đoàn này.

Kiến thiết

• Ni trưởng Châu Liên (1928-2008) trùng tu xây dựng toàn bộ tx. Ngọc Long nay ở số 5/5, đường Nguyễn Trãi, phường Mỹ Long, Tp. Long Xuyên, tỉnh An Giang. Đây là ngôi tịnh xá do Tổ sư Minh Đăng Quang sáng lập. Hiện nay, tịnh xá do NT. Khoan Liên trụ trì.

• Ni sư Liễu Liên (1935-2016) khởi công trùng tu tx. Ngọc Hải nay tại phường Vĩnh Bảo, Tp. Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang.

• Thượng tọa Giác Sự được hiến cúng cho một ngôi chùa nhỏ ở ấp 1, xã Xuân Hưng, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai, và Ngài đổi tên thành tịnh xá Ngọc Hưng.
• Ni sư Nguyên Liên (1944-...) trùng tu xây dựng tx. Ngọc Thành nay tại tổ 39, khu Cầu Xéo, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai. Tịnh xá được trùng tu xây dựng các hạng mục : chánh điện, nhà chúng Ni, nhà chúng Tăng, nhà khách, trai đường, nhà bếp, tất cả đều khang trang.

Sự kiện

• *Vào lúc 16 giờ 20 phút ngày 16 tháng 4 (nhằm ngày 19/3/Đinh Mão),* Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987) thế danh Nguyễn Thị Trừ, pháp danh Huỳnh Liên, sinh tại làng Phú Mỹ, tỉnh Mỹ Tho, Ủy viên Kiểm soát HĐTS T.Ư GHPGVN, Đệ nhất Ni trưởng Ni giới HPKSVN, viên tịch, thọ 65 tuổi, 41 hạ lạp. Công hạnh và đạo nghiệp của cố Ni trưởng thật lớn lao, Người đã thành lập Giáo hội Ni giới KSVN, thành lập hàng trăm ngôi tịnh xá, tiếp độ hàng trăm Ni chúng, giáo hóa hàng vạn Phật tử tại gia. Những tác phẩm của Ni trưởng : *I Kinh Tam Bảo – II Xưng Tụng Tam Bảo, Kinh Vô Ngã Tướng, Kinh Tứ Thập Nhị Chương, Kinh Di Giáo (Việt dịch văn vần),*…Với công hạnh cao cả, Ni trưởng được Nhà nước tặng : Huân chương Kháng chiến chống Mỹ hạng Nhất, Huân chương Độc lập hạng Nhì…
• *Vào lúc 14 giờ 00 ngày 17 tháng 4 (nhằm ngày 20/3/Đinh Mão),* Lễ nhập kim quan cố NT. Huỳnh Liên cử hành trang nghiêm tại tx. Ngọc Phương. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức giáo phẩm GHPGVN : HT. Thích Thiện Hào, HT. Thích Minh Châu, HT. Thích Giác Nhu,…Về phía chính quyền có bà Đỗ Duy Liên, cùng quý vị trong Ban Thường vụ Trung ương, UBND, HĐND, MTTQ Tp. HCM, các ban ngành, đoàn thể và đại diện 17 quận huyện trong thành phố về dự lễ.
• *Vào lúc 08 giờ 00 sáng ngày 22 tháng 4 (nhằm ngày 25/3/Đinh Mão),* Lễ truy điệu và cung tiễn kim quan cố NT. Huỳnh Liên nhập bảo tháp trong khuôn viên tx. Ngọc Phương, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư Tôn đức giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN : HT. Thích Thiện Hào, HT. Thích Siêu Việt, HT. Thích Minh Châu, HT. Thích Giác Nhu,…cùng chư Tôn đức trong THPG Tp. HCM, đại diện 17 BĐD Phật giáo quận huyện,…chư Tôn đức giáo phẩm HPKS và Ni giới Hệ phái cùng chư Tăng Ni trụ trì các tự viện, tịnh xá trong thành phố và lân cận, với trên 800 môn đồ đệ tử, khoảng 3000 Phật tử từ các miền tịnh xá

về tham dự. Đại diện chính quyền có ông Lê Khắc Bình – Ủy viên Thường vụ T.Ư, Phó Chủ tịch UBND Tp. HCM,… cùng quý vị lãnh đạo các cơ quan, ban ngành, đoàn thể thuộc Trung ương và Thành phố, các Tôn giáo bạn, các nhân sĩ trí thức, cán bộ hưu trí,…đồng về dâng hương tưởng niệm, tiễn đưa kim quan cố Ni trưởng nhập bảo tháp.

• Ni sư Thuận Liên (1904-1987) thế danh Nguyễn Thị Thiệt, pháp danh Thuận Liên, (1953) xuất gia với NT. Huỳnh Liên, viên tịch, thọ 84 tuổi, 33 hạ lạp.

• Thượng tọa Giác Hơn (?-1987) trụ trì tx. Ngọc Hiệp (Gò Công, Tiền Giang), viên tịch.

• Ni trưởng Huệ Liên (?-1987) trụ trì tx. Ngọc Lâm (quận 6, Tp. HCM), viên tịch.

• Ni sư Thạnh Liên (1905-1987) thế danh Nguyễn Thị Chạnh, pháp danh Thạnh Liên, sanh quán tại tỉnh Hưng Yên, (1958) xuất gia với NT. Bạch Liên, viên tịch, thọ 83 tuổi.

• Thượng tọa Giác Giáo (1921-1987) thế danh Phạm Văn Thuận, pháp danh Giác Giáo, sinh tại Hải Dương, trụ trì tx. Ngọc Thành (Tân An, Long An), viên tịch, thọ 67 tuổi.

• Ni trưởng Văn Liên (1904-1987) thế danh Trương Thị Phải, pháp danh Văn Liên, sinh quán tại Trung Hoa, trú quán ở Phú Lâm, Chợ Lớn, nguyên trụ trì tx. Ngọc Truyền (phường 1, Tp. Tây Ninh), viên tịch, thọ 83 tuổi.

NĂM 1988 (MẬU THÌN- PL.2532)

Sáng lập

• Ni trưởng Liên Liên (1947-1999) chứng minh và sáng lập tx. Ngọc Liên nay tại số 10, ấp Tân Nhơn, xã Tân Hòa, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long, do Phật tử Thiện Phúc (Huỳnh Văn Ngoan) và Hiền Ngọc hiến cúng mảnh đất có diện tích 3.939m^2. Tịnh xá được dựng bằng gỗ ván, lợp tole đơn sơ.

• Tịnh xá Ngọc Nhơn nay tại xã Hàm Cường, huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do ĐĐ. Minh Nhơn sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Tâm tại thôn Bình Nghĩa, xã Bình Tân, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do HT. Giác Lượng sáng lập; hiện nay NT. Đền Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Định tại khu vực 8, phường Bùi Thị Xuân, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do HT. Giác Phất (1922-2008) sáng lập.
• Sư cô Độ Liên thành lập tx. Ngọc Tuyền tại số 4/34B, ấp Nhị Tân, xã Tân Thới Nhì, huyện Hóc Môn, Tp. HCM.

Tăng sự

• Ni sư Ánh Liên được NT. Ngân Liên (1914-1990) cử về trù trì tx. An Lạc II. Cũng thời gian này, tịnh xá được đổi hiệu là tx. Ngọc Điền nay tại số 142, đường Bùi Công Minh, thị trấn Long Điền, huyện Long Đất, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.
• Ni sư Cẩm Liên (Lý Long Anh, sinh 1948) tiếp nhận chùa Vĩnh Long nay tại số 13/20, đường Trần Xuân Soạn, phường Tân Hưng, quận 7, Tp. HCM. Đến năm 1991, Ni sư đại trùng tu chùa này, xây dựng kiến trúc tịnh xá theo mô hình bát giác truyền thống của HPKS và đổi tên thành tx. Ngọc Ân *(LSCNSKS)*.
• Ni sư Kha Liên (Nguyễn Thị Oanh Oanh, sinh 1948) được Đệ nhị NT. Bạch Liên bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Uyển tại K2/76, ấp Tân Bản, khu phố 3, phường Bửu Hòa, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai (1988 đến nay). Năm 1992, Ni sư trùng tu tịnh xá này.
• Ni sư Kiệm Liên (Nguyễn Thị Kiển, sinh 1952) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Chương nay tại số 63, đường 3/2, khu vực 2, phường 5, thị xã Vị Thanh, tỉnh Hậu Giang.
• Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) được Hội đồng Bộ trưởng nước CHXN CNVN tặng Huy chương Kháng chiến Hạng nhì, do Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng Võ Văn Kiệt ký tại Hà Nội ngày 29/04/1988.
• Thượng tọa Giác Cảnh (Trần Thanh Cảnh, sinh 1951) được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Đức nay tại đường Phạm Hồng Thái, phường 10, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng (1988 đến nay).

Kiến thiết

• *Tháng 6,* Tịnh xá Ngọc Chánh tại số 38/61, đường Nguyễn Thiện Thuật, phường 24, quận Bình Thạnh, Tp. HCM khởi công trùng tu xây dựng, dưới sự chứng minh của TL. Giác Chánh (1912-2004).
• Tịnh xá Ngọc Thuận tại số 54, đường Nguyễn Văn Kiên, ấp Lộc An, thị trấn Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh trùng tu, do hai cư sĩ Thiện Chánh và Liễu Ngọc phát tâm tu sửa. Đến năm 1994, chư Tôn đức giáo phẩm Giáo đoàn IV, HT. Giác Phúc chỉ đạo trùng tu. Sau 3 năm (1994-1997) trùng tu xây dựng

hoàn thành, gồm có tòa chánh điện 2 tầng, tầng trên là chánh điện hình bát giác truyền thống, tầng dưới là giảng đường, với diện tích gần 800m^2. Và năm 2003, Phật tử Đăng Ngọc (Phạm Thị Nguyệt) phát tâm mua lô đất kế bên tịnh xá cúng dường, nâng diện tích đất lên 1.605m^2. Bấy giờ, Thượng tọa cho xây dựng thêm cốc am chư Tăng, nhà kho, nhà bếp *(100 TXTB).*

• Tịnh xá Ngọc Nguyên tại số 233/32, đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, phường Thành Công, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk trùng tu. Công trình trùng tu này di dời ngôi chánh điện đến tọa lạc giữa trung tâm khuôn viên; kiến tạo đài Quan Âm lộ thiên. Đến ngày 17/11/Mậu Thìn, tổ chức Lễ khánh tạ tịnh xá trùng tu hoàn thành, dưới sự chứng minh HT. Giác Nhu (1912-1997) – Phó Pháp chủ HĐCM GHPGVN và Thượng tọa Trưởng BTS PG tỉnh Đak Lak.

• Tịnh xá Ngọc Phương tại số 498/1, đường Lê Quang Định, quận Gò Vấp, Tp. HCM khởi công xây dựng mộ tháp cố Đệ nhất NT. Huỳnh Liên (1923-1987). Tịnh xá này tiếp tục trùng tu vào năm 1998, tu sửa dãy Tăng đường bên trái; năm 2006, trùng tu dãy Tăng đường bên phải.

• Ni sư Thạnh Liên (Võ Thị Thu Vân, sinh 1956) khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Đạo tại số 426/41/1, đường Nguyễn Văn Luông, khu phố 50, phường 12, quận 6, Tp. HCM.

Sự kiện

• *Vào lúc 05 giờ sáng ngày Rằm tháng 5 năm Mậu Thìn,* Đại đức Giác Quy (1900-1988) thế danh Huỳnh Ký, pháp danh Giác Quy, sinh tại xã Kế Môn, huyện Phong Điền, tỉnh Thừa Thiên Huế, trụ trì tx. Ngọc Đà (Đà Lạt, Lâm Đồng), viên tịch, thọ 88 tuổi, 16 hạ lạp.

• Ni trưởng Diệu Liên (1906-1988) thế danh Hồ Thị Lý, pháp danh Diệu Liên, sanh quán Chợ Lớn, nguyên trụ trì tx. Ngọc Hòa (quận 6, Tp. HCM), viên tịch, thọ 83 tuổi.

• Ni sư Ninh Liên (1937-1988) thế danh Phạm Thị Bích Nghi, pháp danh Ninh Liên, sinh tại Cẩm Sa, Điện Bàn, Quảng Nam – Đà Nẵng, nguyên trụ trì tx. Ngọc Cơ (1971, Đà Nẵng), viên tịch, hưởng dương 52 tuổi.

• Ni sư Như Liên (?-1988) trụ trì tx. Ngọc Chương (Vị Thanh, Hậu Giang), viên tịch.

NĂM 1989 (KỶ TỴ- PL.2533)

Tăng sự

• Ni sư Hiền Liên (Đỗ Ngọc Hương, sinh 1948) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Đăng nay tại số 147/2, khu phố 3, xã An Lạc Thôn, huyện Kế Sách, tỉnh Sóc Trăng. Tịnh xá này được cư sĩ Nguyễn Văn Để thành lập 1954, hiện nay do SC. Lành Liên làm trụ trì.
• Ni sư Nhi Liên (Trần Thị Nhờ, sinh 1957) tiếp nhận chùa Lục Xuyên nay tại số 65/60, xã Tân Tạo, huyện Bình Chánh, Tp. HCM. Sau này đổi thành tx. Lục Xuyên và Ni sư được bổ nhiệm làm trụ trì tịnh xá này.
• Ni sư Định Liên (Vương Thị Kim Ngân, sinh 1948) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Hồ tại số 28, tỉnh lộ 28, khu phố 2, phường Bình San, thị trấn Hà Tiên, tỉnh Kiên Giang. Cũng năm này, Ni sư cho trùng tu tịnh xá; đến năm 1996, tịnh xá tiếp tục trùng tu.
• Ni sư Vĩnh Liên (1942-…) về trụ trì tx. Ngọc Chơn nay tại số 68/624, đường Nguyễn Thượng Hiền, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp. HCM.
• Thượng tọa Giác Sự được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Cát thuộc phường Đức Nghĩa, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận. Buổi lễ bổ nhiệm dưới sự chứng minh của BTS Phật giáo tỉnh Bình Thuận và chư Tôn đức Tăng Ni Giáo đoàn III.
• Ni trưởng Huệ Liên (1928-2015) được suy cử làm Trưởng Ni chúng Giáo đoàn III.

Kiến thiết

• *Tháng 3,* Tịnh xá Ngọc Chánh tại số 38/61, đường Nguyễn Thiện Thuật, phường 24, quận Bình Thạnh, Tp. HCM trùng tu hoàn thành.
• Thượng tọa Giác Trí khởi công trùng tu xây dựng lại tx. Ngọc Sơn dưới chân núi Kỳ Sơn nay thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định. Tịnh xá xây dựng các hạng mục : chánh điện, nhà Tăng, tháp Quan Âm, nhà trù,…Đến năm 2002, tịnh xá này tiếp tục trùng tu các công trình : chánh điện, thiền đường, giảng đường, thư viện, nhà Tăng,…và các công trình phụ khác. Hiện nay, quần thể Ngọc Sơn dưới chân núi Kỳ Sơn rất trang nghiêm tráng lệ.
• Tịnh xá Ngọc Hải nay tại khu phố Hải Trung, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu trùng tu ngôi chánh điện. Năm sau (1990) vào ngày 26 tháng 2 (02/2/Canh Ngọ), Lễ khánh thành chánh điện được tổ chức trọng thể, dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm GHPGVN. Đến năm 2003, tịnh xá xây dựng bảo tháp thờ xá-lợi Phật và Thánh Tăng, với mô hình bát giác.

• Hòa thượng Giác Ngộ trùng tu tx. Ngọc Thiền ở bên cạnh thác Prenn, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, và làm Viện chủ tịnh xá (1989 đến nay).
• Ni sư Nhụy Liên khởi công trùng tu tx. Ngọc Hạnh nay tại ấp 1C, xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai.
• Đại đức Minh Dũng khởi công trùng tu tx. Ngọc Châu ở Quốc lộ 80, ấp Mong Thọ, xã Thạnh Trị, huyện Tân Hiệp, tỉnh Kiên Giang.

Sự kiện

• *Vào lúc 23 giờ 00 ngày 26 tháng 6 năm Kỷ Tỵ,* Ni trưởng Hương Liên (1905-1989) thế danh Nguyễn Thị Ba, pháp danh Hương Liên, sinh tại làng Phước Châu, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định, Trưởng Ni chúng Giáo đoàn III, trụ ở tx. Ngọc Bình (Dĩ An – Bình Dương), viên tịch, thọ 85 tuổi.
• Ni sư Thiện Liên (1900-1989) thế danh Lê Thị Thảo, pháp danh Thiện Liên, sinh tại làng Phú Mỹ, Mỹ Tho, nguyên trụ trì tx. Ngọc Chơn (Bình Thạnh, Tp. HCM), viên tịch, thọ 90 tuổi.
• Thượng tọa Giác Độ (?-1989) nguyên trụ trì tx. Ngọc Hạnh (thị xã Kon Tum) viên tịch.
• Ni sư Liêm Liên (1907-1989) thế danh Phạm Thị Tư, pháp danh Liêm Liên, sinh tại Phú Lâm, quận 6 (Sài Gòn), trụ trì tx. Ngọc Đạo (quận 6, Tp. HCM), viên tịch, thọ 83 tuổi.

Lễ hội

• *Tháng 7,* Lễ Tự tứ Tăng và khánh thành Bảo điện tại tx. Ngọc Túc, xã An Cư, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai. Ngôi chánh điện này được NT. Cảnh Liên cho khởi công xây dựng năm 1988; và trước đây xây nhà thờ Cửu Huyền vào năm 1986. Đến tháng 11/2009, chư Ni xây dựng Giảng đường; tháng 9/2011, tiếp tục xây dựng nhà Ni, đến tháng 5/2012 thì công trình xây dựng hoàn thành *(www.daophatkhatsi.vn).*

NĂM 1990 (CANH NGỌ- PL.2534)

Sáng lập

• Phật tử Tĩnh Ngọc phát tâm hỷ cúng cho Ni giới HPKSVN một căn nhà nhỏ ở ấp Phú Bình, Gia Liêu, NT. Bạch Liên chứng minh tiếp nhận và đặt bảng hiệu là tx. Ngọc Phú nay tại số 73B, khu phố 2, phường Phú Bình, thị xã Long Khánh, tỉnh Đồng Nai.

• Tịnh xá Ngọc Duyên tại khu phố 4, phường 10, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang được thành lập; hiện nay SC. Duyên Liên làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hưng nay tại ấp 1, xã Xuân Hưng, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do HT. Giác Sự sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Năng (1948-2016) trụ trì *(100 TXTB, nhưng theo Đuốc Sen tập 10, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2010, tr124, cho là tịnh xá do TT. Giác Sự thành lập năm 1987).*
• Tịnh xá Ngọc Khánh tại thôn 4, xã Hòa Khánh, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do HT. Giác Dũng (1929-2013) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Sỹ trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Yên nay tại tổ 17, phường Yên Thế, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai được thành lập; do TT. Giác Độ sáng lập; hiện nay HT. Giác Thành trụ trì.
• Tu viện Pháp Viên tại thôn Phước Thành, xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do HT. Giác Hà (1945-…) sáng lập và làm Viện chủ. Hiện nay, tu viện do TT. Giác Thông trụ trì (1993 đến nay).
• Tịnh xá Ngọc Hạnh nay tại số 857/41, khu vực Thới An, phường Thuận An, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ được thành lập; do NS. Trí Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Phú nay tại số 73B, khu phố 2, phường Phú Bình, thị xã Long Khánh, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NT. Hiếu Liên (Châu Ngọc Mỹ, sinh 1936) sáng lập; hiện nay SC. Tường Liên trụ trì.
• Tịnh xá Quán Âm nay tại thôn Vĩnh Tiến, xã Vĩnh Tân, huyện Tuy Phong, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do NT. Đền Liên sáng lập; SC. Xuân Liên 2 trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Tâm tại ấp Thành Công, xã Song Trầu, thị trấn Trảng Bom, huyện Trảng Bom, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do SC. Dũng Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thái thuộc ấp 6, xã Phước Bình, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NT. Mai Liên sáng lập; hiện nay NS. Sang Liên trụ trì.
• Ni trưởng Thông Liên khai sơn tx. Ngọc Tồn tại xã Nhơn Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận, trên mảnh đất rộng khoảng 6 sào. Năm 2003, Ni trưởng cử SC. Loan Liên về trụ trì tịnh xá. Năm sau (ngày 28/7/2004) Ni trưởng cho xây dựng ngôi chánh điện nhỏ *(www.daophatkhatsi.vn).*

• Tịnh xá Ngọc Đức tại số 41/22, đường Nguyễn Bảo, phường 6, Tp. Vũng Tàu được thành lập; do NT. Phát Liên sáng lập; hiện nay SC. Tiến Liên trụ trì.

Tăng sự

• Chư Ni Giáo đoàn III bầu Ban quản sự Ni chúng nhiệm kỳ III (1990-1994) như sau : Trưởng ban : NT. Hiệp Liên, Phó ban kiêm Chánh Thư ký : NT. Cảnh Liên, Phó ban đặc trách Giám luật : NT. Tưởng Liên, Phó ban : NT. Thông Liên *(www.daophatkhatsi.vn).*

• Thượng tọa Giác Thường (1940-2010) được chư tôn đức bổ xứ về trụ tại tx. Ngọc Đăng, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM.

• Thượng tọa Minh Bửu đảm nhiệm trụ trì tx. Ngọc Thuận tại số 54, đường Nguyễn Văn Kiên, ấp Lộc An, thị trấn Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh (1990 đến nay).

• Ni sư Thủy Liên (Trần Thị Cẩm Hương, sinh 1940) kế thế trụ trì tx. Ngọc Tịnh tại số 94/2, đường Lê Lợi, tổ 6, xã Tân Thới Nhì, huyện Hóc Môn, Tp. HCM (1990 đến nay).

• Ni sư Châu Liên (Bùi Thị Bé Năm, sinh 1950) kế thế trụ trì tx. Ngọc Ninh tại số 5B7, khu phố 3, phường 1, tỉnh Tây Ninh (1990 đến nay).

• Ni sư Tùng Liên (Lê Thị Hân, sinh 1946) được Đệ nhị NT. Bạch Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Sơn nay tại đường Bạch Đằng 1, thôn Phụ Đức, thị trấn Bồng Sơn, huyện Hoài Sơn, tỉnh Bình Định (1990 đến nay).

• Ni sư Hiệp Liên (Trương Ngọc Anh, sinh 1957) về trụ trì chùa Linh Quang tại số 27/5, hẻm 46, đường Cách Mạng Tháng 8, phường 3, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh (1990 đến nay).

• Ni sư Thường Liên (Liêu Kim Huệ, sinh 1954) về trụ trì chùa Châu Long tại xã Bình Quới, huyện Châu Thành, tỉnh Long An (1990 đến nay).

• Sư cô Thanh Liên (Võ Thị Mười, sinh 1946) kế thế trụ trì tx. Ngọc Tiên tại khu phố 2, phường Tô Châu, thị xã Hà Tiên, tỉnh Kiên Giang.

• Trưởng lão Giác Toại (1915-1993) được suy cử làm Phó trưởng Hội đồng Tỳ-kheo của Giáo đoàn III.

Kiến thiết

• *Ngày Rằm tháng 2 năm Canh Ngọ,* Lễ khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Thành nay tại số 37/12, đường 41, phường Linh Đông, quận Thủ Đức, Tp. HCM, dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhu (1912-1997) – Phó Pháp chủ GHPGVN, cùng chư Tôn đức trong Hệ phái và BĐD Phật giáo quận Thủ

Đức. Đến ngày 26/09/Giáp Tuất (1994), tịnh xá trùng tu xây dựng hoàn thành, với các hạng mục gồm : tòa kiến trúc chính có một tầng trệt, một tầng lầu, tầng lầu là chánh điện hình bát giác, nhà thờ Cửu Huyền; tầng trệt là giảng đường và trai đường. Ngoài ra còn có dãy nhà 2 tầng phía sau chánh điện, tầng 2 là Thiền đường, tầng 1 là Ni xá, tầng trệt là khách đường, phòng phát hành kinh sách.

• Ni trưởng Siêu Liên (1937-2008) cùng NT. Hiếu Liên tái thiết xây dựng tx. Ngọc Long nay tại ấp 2, xã Xuân Hòa, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai.

• Thượng tọa Giác Phùng trùng tu xây dựng Tổ đình Nam Trung ở Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa, chiều dài 20m, rộng 15m, có cổ lầu.

• Tịnh xá Ngọc Hòa thuộc xã Bình Trước, quận Đức Tu, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai khởi công trùng tu xây dựng, do các Phật tử Thiện Ngộ, Tĩnh Ngọc (Úc Châu) và thiện nam tín nữ xa gần cúng dường tịnh tài xây dựng. Tịnh xá xây dựng các công trình : cổng tam quan, tường rào xung quanh, nhà thờ Cửu Huyền, nhà Tăng, nhà trù, hồ nước, tiền sảnh. Các hạng mục này hoàn tất sau 4 năm thi công.

• Tịnh xá Lộc Uyển tại số 121, đường Kinh Dương Vương, phường 12, quận 6, Tp. HCM khởi công xây dựng nhà thờ Cửu Huyền Thất Tổ và nhà khách cư sĩ.

• Ni sư Điểu Liên khởi công trùng tu xây dựng tx. Ngọc Châu tại số 393/1, đường Trần Hưng Đạo, khu vực 2, phường Châu Văn Liêm, quận Ô Môn, Tp. Cần Thơ. Tịnh xá xây dựng các hạng mục công trình: giảng đường, cốc thờ Tổ sư, Ni xá và nhà khách.

• Tịnh xá Ngọc Sơn tại số 22, quốc lộ 1, thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa trùng tu xây dựng. Quý Ni sư mua thêm đất, tôn tạo : tượng Quán Thế Âm trên đỉnh núi, vườn Lâm-tỳ-ni (1993), mở rộng nhà khách (1994).

• Ni trưởng Quang Liên (1909-2001) khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Thặng nay tại số 22/99, đường Phan Văn Tín, thị trấn Thủ Thừa, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An. Tịnh xá trùng tu xây dựng các hạng mục công trình : chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, Ni xá, nhà trù. Ngày 18/10/2002, UBND tỉnh Long An cấp giấy chứng nhận QSDĐ chùa với diện tích 6.204,1m^2 (gồm 3 thửa số 109, 119, 120), do ông Nguyễn Thanh Nguyên (Phó Chủ tịch) ký.

• Ni trưởng Thông Liên trùng tu tx. Ngọc Bình tại thị trấn Dĩ An, huyện Dĩ An, tỉnh Bình Dương.

• Ni trưởng Tạng Liên (1916-2002) khởi công trùng tu tx. Ngọc Bích tại số 106, đường Hạ Long, khu phố 4, phường 2, Tp. Vũng Tàu.
• Ni trưởng Tứ Liên (1913-2010) trùng tu chánh điện tx. Ngọc Châu tại số 315, Cửa Đại, khu phố Sơn Phô 1, phường Cẩm Châu, thị xã Hội An, tỉnh Quảng Nam. Năm sau, xây dựng nhà khách (1991), xây dựng tường rào tịnh xá, Quán Âm các (1992).
• Ni sư Viên Liên (Phạm Thị Ba, sinh 1951) về núi Dinh mua đất rừng lập tịnh xá. Năm 1992, Ni sư tổ chức lễ đặt đá xây dựng tx. Ngọc Tân ở ấp Phước Thành, xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu, dưới sự chứng minh của Giáo hội.
• Sư cô Hiền Liên trùng tu tx. Ngọc Đăng nay tại số 147/2, đường An Ninh 2, thôn An Lạc, huyện Kế Sách, tỉnh Sóc Trăng.
• Đại đức Minh Hiển khởi công trùng tu tx. Ngọc Bình tại số 390, khu phố 3, phường Bình Trưng Tây, quận 2, Tp. HCM.
• Tịnh xá Ngọc Chơn tại số 68/624, đường Nguyễn Thượng Hiền, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM trùng tu.
• Tịnh xá Ngọc Hiệp tại thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang trùng tu, do NT. Nhơn Liên (1915-2007) tổ chức. Đến năm 1996, Ni trưởng tiếp tục xây nhà thờ cố NT. Trí Liên.

Sự kiện

• *Vào 19 giờ 00 ngày 18 tháng 5 năm Canh Ngọ,* Ni trưởng Ngân Liên (1914-1990) thế danh Lê Thị Lợi, pháp danh Ngân Liên, sinh tại Long Kim, huyện Bến Lức, tỉnh Long An, Trưởng Phân đoàn 1 - Ni giới Giáo đoàn IV, trụ trì tx. Ngọc Tiên (Hà Tiên, Kiên Giang), viên tịch, thọ 76 tuổi, 42 hạ lạp. Ni chúng Phân đoàn cùng môn đồ đệ tử tôn tạo bảo tháp thờ Ni trưởng tại tịnh xá Ngọc Tiên (Hà Tiên – Kiên Giang).
• *Ngày 12 tháng 9 (nhằm ngày 24/7/Canh Ngọ),* Ni trưởng Kim Liên (1912-1990) thế danh Nguyễn Thị Đính, pháp danh Kim Liên, sinh tại Tân Hội Đông, huyện Bến Tranh, tỉnh Tiền Giang, trụ trì tx. Ngọc Thanh (Cai Lậy, Tiền Giang), viên tịch, thọ 87 tuổi, 44 hạ lạp.
• *Ngày 14 tháng 8 năm Canh Ngọ,* Ni trưởng Cung Liên (1926-1990) thế danh Nguyễn Thị A, pháp danh Cung Liên, sinh tại làng Nhơn Thạnh Trung, Tân An, Long An, trụ trì tx. Ngọc Ninh (phường 1, Tp.Tây Ninh), viên tịch, thọ 65 tuổi.

• Ni sư Xuân Liên (1931-1990) thế danh Lê Thị Kim Xuân, pháp danh Xuân Liên, sinh tại Thanh Sơn, Cần Thơ, (1955) xuất gia với NT. Huỳnh Liên, viên tịch, thọ 60 tuổi.

Lễ hội

• *Ngày 28 tháng 8 năm Canh Ngọ,* Lễ lạc thành tx. Ngọc Hiệp tại số 408/2, Tân Phong, thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang. Đây là lần trùng tu thứ hai của tịnh xá, do NS. Nhơn Liên và NS. Tuyết Liên thực hiện, dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhu và HT. Giác Tường. Tịnh xá đã hoàn thành các công trình : giảng đường, nhà thờ Cửu Huyền, am cốc chư Ni, phòng khách Tăng, cổng rào đều trùng tu, kiến tạo khang trang. Đến năm 2013, chư Ni môn đồ tạo lập tôn tượng NT. Trí Liên (1901-1984) bằng công nghệ sáp Thái Lan để phụng thờ.

NĂM 1991 (TÂN MÙI- PL.2535)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Cổ tại tổ 7, phường Yên Thế, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai được thành lập; do HT. Giác Thành sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Hiền trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Chiếu nay tại xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do NS. Thạnh Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Minh nay tại số 29, đường Trường Chinh, khu phố 8, thị trấn Liên Nghĩa, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do NS. Phúc Liên (Trương Thị Ngọt, sinh 1944) sáng lập và làm trụ trì.

• Ni trưởng Hiệp Liên thành lập tx. Ngọc An tại xã Sông An 1, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai. Cũng năm này, Ni trưởng cử NS. Chuyên Liên về trụ trì tịnh xá. Năm 2005, Ni sư khởi công xây dựng ngôi chánh điện nhỏ tại tịnh xá.

• Ni sư Tín Liên thành lập tx. Ngọc Tín tại phường An Kim, thị trấn Ngô Mây, huyện Phù Cát, tỉnh Bình Định, và làm trụ trì (1991-2008).

Tăng sự

• *Tháng 9,* Hòa thượng Giác Thông (1939-2014) được chư Tôn đức Giáo đoàn I bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Thạnh tại số 197, đường Trần Hưng Đạo, khu phố 1, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh (1991-2014).
• Hệ phái Khất sĩ suy cử Hội đồng Giáo phẩm Hệ phái nhiệm kỳ I (1991-1996) như sau : *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhu (1912-1997) – Chứng minh Đạo sư, HT. Giác Tường, HT. Giác Đức, HT. Giác Trang, HT. Giác Ngộ, HT. Giác Bạch; *Ban Thường trực* : Trưởng ban : HT. Giác Phúc, Phó Trưởng ban : HT. Giác Giới, HT. Giác Toàn, HT. Giác Phất, HT. Giác Hà, HT. Giác Thường; *Chánh Thư ký* : HT. Giác Toàn, *Phó Thư ký* : HT. Giác Thanh, TT. Minh Tòng, TT. Minh Thành; *Kiểm soát* : HT. Giác Tuệ, HT. Giác Tràng; *các Ủy viên* : quý Hòa thượng : Giác Thảo, Giác Cầu, Giác Duyên, Giác Diệu, Giác Tràng, Giác Phúc (GĐ III), Giác Dũng (GĐ III); quý Thượng tọa : Giác Minh (GĐ V), Giác Dũng (GĐ II), Giác Vạn, Giác Đăng, Giác Tuấn *(THVHPKS).*
• Thượng tọa Giác Thường (1940-2010) được chư Tăng Giáo đoàn II suy cử làm Trị sự Trưởng Giáo đoàn này. Đến năm 2007, Ngài được mời làm Ủy viên BTS THPG Tp. HCM nhiệm kỳ VII (2007-2012).
• Ni sư Hiếu Liên (Trần Thị Thai, sinh 1948) được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Viên tại số 98, đường Cách Mạng Tháng 8, phường Cái Khế, Tp. Cần Thơ (1991 đến nay).
• Ni sư Ánh Liên (Huỳnh Thị Bé, sinh 1945) được kế thế trụ trì tx. Ngọc Châu tại số 315, Cửa Đại, khu phố Sơn Phô 1, phường Cẩm Châu, thị xã Hội An, tỉnh Quảng Nam (1991 đến nay).
• Ni sư Cẩn Liên (Võ Thị Kim Thu, sinh 1963) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Bình tại số 209, đường Nguyễn Huệ, ấp Phú Thịnh, xã An Lộc, huyện Bình Long, tỉnh Bình Phước.
• Ni sư Thảo Liên (Lê Kim Nương, sinh 1940) về trụ trì tx. Ngọc Thuận nay tại số 5/1, quốc lộ 22B, xã Cẩm Giang, huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh (1991 đến nay).
• Đại đức Giác Luận về trụ trì tx. Ngọc Thành tại số 555A/5, ấp Thới Hòa B, xã Thới Thạnh, huyện Thới Lai, Tp. Cần Thơ (1991-1996). Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp : ĐĐ. Minh Điều (2002-2007); ĐĐ. Minh Chính (2007 đến nay).

Kiến thiết

• *Ngày 11 tháng 10 năm Tân Mùi,* Lễ khởi công xây dựng tx. Ngọc Lâm tại tổ 17, phường Blao, Tp. Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng.
• Tịnh xá Ngọc Giang tại số 80B, đường Trần Hưng Đạo, phường Mỹ Xuyên, Tp. Long Xuyên, tỉnh An Giang khởi công đại trùng tu, dưới sự chứng minh và chỉ đạo của HT. Giác Nhu (1912-1997) và HT. Giác Thảo. Lần trùng tu này HT. Giác Thảo đã mua thêm 900m^2 đất vào ngày 22/11/1991, để mở rộng khuôn viên tịnh xá. Chánh điện tịnh xá có kiến trúc hình bát giác ở tầng trên; tầng dưới là giảng đường. Ngoài ra, tịnh xá còn có : nhà thờ Cửu Huyền Thất Tổ, nhà khách, phòng phát hành kinh sách, dãy am cốc bằng gỗ, dãy lầu Tăng xá, nhà thọ trai và hoa kiểng tạo nên khung cảnh thanh tịnh trang nghiêm.
• Trưởng lão Giác Định và chư Tăng Giáo đoàn II khởi công đại trùng tu chánh điện tx. Ngọc Trang tại số 558 Hương Lộ, phường Ngọc Hiệp, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.
• Thượng tọa Giác Phùng xây dựng điện Quán Âm cao 3m và đúc Đại hồng chung nặng 1 tấn tại tx. Ngọc Tòng thuộc thôn Lương Sơn, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Đến năm 1994, Thượng tọa tiếp tục trùng tu chánh điện tịnh xá này; năm 1996 xây dựng bảo tháp (cao 5m) tưởng niệm TL. Giác Phải - Đệ nhị Trưởng Giáo đoàn III. Ngoài ra vào năm 2000, Thượng tọa xây dựng thêm nhà Tăng hai tầng, dài 20m, rộng 8m; năm 2001, xây hai bảo tháp tròn, cao 3m để tưởng niệm nhị vị ĐĐ. Giác Xuân và Giác Nên.
• Tịnh xá Ngọc Khánh tại số 91, đường Nguyễn Tri Phương, thị trấn Xuân Lộc, huyện Long Khánh, tỉnh Đồng Nai khởi công đại trùng tu. Toàn bộ tịnh xá đều xây dựng kiên cố, với các công trình : chánh điện hình bát giác, nhà chư vị Trưởng lão Ni, các Thánh tích, vườn Lâm-tỳ-ni, Quan Âm các,…
• Hòa thượng Giác Đức (1936-1997) trùng tu tx. Lộc Uyển tại số 121, đường Kinh Dương Vương, phường 12, quận 6, Tp. HCM, xây dựng thêm nhà thờ Cửu Huyền và nhà Tăng.
• Tịnh xá Ngọc Điền tại số 172B, đường Bùi Công Minh, khu phố Long Bình, thị trấn Long Điền, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu trùng tu, do NS. Ánh Liên tổ chức. Tịnh xá trùng tu các hạng mục công trình : chánh điện, nhà Ni chúng, nhà Tăng và trai đường.
• Tịnh Tân Bửu Tháp tại số 260, quốc lộ 1A, phường 5, Tp. Tân An, tỉnh Long An khởi công đại trùng tu. Toàn bộ tịnh xá được xây dựng bằng bê

tông cốt thép, chánh điện có kiến trúc bát giác, vách tường, mái lợp ngói; Ni xá nằm 2 bên bảo tháp, mái tôn, nền gạch men.
• Ni sư Tốn Liên (1937-1999) tiếp tục khởi công xây dựng tx. Ngọc Lâm tại số 839, đường Trần Phú, thị trấn B'lao, huyện Bảo Lộc, tỉnh Đồng Nai, đến năm 1995 mới hoàn thành. Tịnh xá gồm : chánh điện có kiến trúc hình bát giác ở tầng lầu, giảng đường tại tầng trệt, nhà thờ Cửu Huyền, phòng học, ký nhi viện, Ni xá, cổng tam quan, đài Quan Âm, bảo tháp,…đều kiến tạo khang trang.

Sự kiện

• Ni sư Ngộ Liên (1902-1991) thế danh Ngô Thị Hội, pháp danh Ngộ Liên, sinh tại xã Song Lộc, huyện Châu Thành, tỉnh Vĩnh Long, trụ trì tx. Ngọc Trường (Châu Thành, Trà Vinh), viên tịch, thọ 90 tuổi.
• Ni Sư Từ Liên (1896-1991) thế danh Trần Thị Dậu, pháp danh Từ Liên, sinh tại xã Tân Phú Trung, tỉnh Đồng Tháp, trụ ở tx. Ngọc Phương (Gò Vấp, Tp. HCM), viên tịch, thọ 96 tuổi, 36 hạ lạp.
• Ni sư Dõng Liên (1931-1991) thế danh Đàm Thị Sa, pháp danh Dõng Liên, sinh tại huyện Long Đức, tỉnh Trà Vinh, trụ trì tx. Ngọc Viên (Cần Thơ), viên tịch, thọ 61 tuổi, 37 hạ lạp.

NĂM 1992 (NHÂM THÂN- PL.2536)

Hoằng pháp

• Hòa thượng Giác Dũng (1929-2013) cùng chư Tăng ở tx. Ngọc Quang (phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk) đến truyền bá đạo Phật cho người dân tộc Ê-đê ở tỉnh Đăk Lăk, và truyền giới quy y Tam Bảo cho khoảng 60 người phát tâm. Cũng năm này, Ngài được suy cử vào chức vụ Quyền Trưởng BTS Phật giáo tỉnh Đăk Lăk nhiệm kỳ 2 (1992-1997).

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Sơn tại xã Đức Tân, huyện Tánh Linh, tỉnh Bình Thuận được thành lập, do ĐĐ. Giác Từ sáng lập.
• Tịnh xá Ngọc Kim tại xã Vạn Hưng, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do TL. Giác Phải (?-1996) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Chân trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Tháp tại xã Xuân Sơn, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do TL. Giác Phải (?-1996) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Thiền trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Vạn tại xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do HT. Giác Thảo (1935-2014) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Hạnh trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc An tại ấp Long Khánh, xã Long Mỹ, huyện Măng Thít, tỉnh Vĩnh Long được thành lập; do SC. Hiệp Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Bích tại số 2/16, khu phố 2, thị xã Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương được thành lập; do NS. Vĩnh Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Bửu nay tại tổ 1, khối 4, thị trấn Ea Kar, huyện Ea Kar, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do NS. Luật Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Chánh nay tại số 158, đường Giải Phóng, tổ Dân phố 4, thị trấn Ea Drăng, huyện Ea H'leo, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do NT. Cảnh Liên sáng lập; hiện nay SC. Hiếu Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Chơn tại phường Thiện An, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do NT. Cảnh Liên sáng lập; hiện nay NS. Lãnh Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hưng tại thôn Tân Đức Tây, xã Vạn Lương, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do SC. Hậu Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Duyên tại khu phố Hương Sơn, phường Long Hưng, thị xã Bà Rịa, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do SC. Hiền Liên (1954-…) sáng lập và làm trụ trì. Tịnh xá này được trùng tu vào những năm : 1997, 2003.
• Tịnh xá Ngọc Uyển tại thôn Lâm Quý, xã Lâm Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận được thành lập, do NT. Thông Liên sáng lập.
• Tịnh thất Ngọc Linh tại số 118/9/59, đường Trần Phú, phường Cái Khế, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ được thành lập; do NS. Linh Liên sáng lập.

Tăng sự

• *Ngày 03 tháng 5,* Đệ nhị NT. Bạch Liên (1924-1996) cho Ni giới Khất sĩ áp dụng thêm *Nội quy Ni giới Hệ phái Khất sĩ Việt Nam* gồm 18 điều "nhằm mục đích làm cho Ni giới Khất sĩ Việt Nam ngày càng xứng đáng là một tập thể Ni "giới đức", trang nghiêm tu học, song hành, giữ vững giềng mối xưa, làm rạng danh thầy tổ" *(THVHPKS).*
• *Tháng 7 năm Nhâm Thân,* Trưởng lão Giác Phúc (1924-2001) được suy cử làm Trưởng Giáo đoàn III; TT. Giác Dưỡng và TT. Giác Đăng làm Phó Trưởng Giáo đoàn. Trưởng lão được cung thỉnh về Tổ đình Nam Trung (kế tx. Ngọc Tòng), Tp. Nha Trang để lãnh đạo và điều hành Phật sự.

• Hòa thượng Giác Ngộ được suy cử làm Phó trưởng BTS Tỉnh hội Phật giáo Lâm Đồng. Cũng năm này, Ngài trùng tu tịnh xá Ngọc Thiền ở bên cạnh thác Prenn, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.
• Thượng tọa Minh Thuần (1955-2011) được chư Tôn đức Giáo đoàn IV bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Hạnh tại số 4/107, đường Đặng Thúc Vịnh, huyện Hóc Môn, Tp. HCM.
• Hòa thượng Giác Phúc được suy cử vào chức vụ Phó Ban Tăng sự T.Ư GHPGVN nhiệm kỳ III và IV (1992-2002).
• Giáo đoàn II bầu BTS nhiệm kỳ VI (1992-1997) gồm có, Cố vấn : HT. Giác Thìn, HT. Giác Diệu; Trị sự trưởng : HT. Giác Thường; Phó Trị sự trưởng kiêm Giám luật : HT. Giác Dũng; Phó Trị sự trưởng kiêm Hoằng pháp : HT. Giác Thanh; Thư ký : TT. Giác Hạnh; Ủy viên : TT. Giác Hiền, TT. Giác Sơn.
• Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) được cung thỉnh làm Thành viên HĐCM TƯ GHPGVN nhiệm kỳ III (1992-1997).
• Ni sư Châu Liên kế thừa trụ trì tx. Ngọc Ninh tại số 5B7, khu phố 3, phường 1, tỉnh Tây Ninh (1992 đến nay). Đến năm 2004, Ni sư tổ chức trùng tu tịnh xá này.

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc An tại D23/621, đường Trịnh Quang Nghị, ấp 4, xã Phong Phú, huyện Bình Chánh, Tp. HCM trùng tu.
• Tịnh xá Ngọc Khánh tại số 84/18, đường Đoàn Văn Bơ, phường 14, quận 4, Tp. HCM đại trùng tu. Đến năm 1996, tịnh xá trùng tu hoàn tất và tổ chức lễ khánh thành, do NS. Trang Liên trụ trì *(LSCNSKS)*. .
• Ni sư Hiếu Liên xây dựng mới tx. Ngọc Phú nay tại số 73B, khu phố 2, phường Phú Bình, thị xã Long Khánh, tỉnh Đồng Nai. Tịnh xá này tiếp tục trùng tu năm 2003.
• Ni trưởng Thông Liên khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Tháp nay tại khu phố 6, phường 1, thị xã Kiến Tường, tỉnh Long An. Năm sau (1993) vào ngày 25 tháng 03, Tịnh xá được khánh thành. Những năm sau này Tịnh xá tiếp tục trùng tu xây dựng : 2 phòng xá Ni (1998), tường rào khuôn viên (1999), nhà khách, nhà bếp (2001), dãy Ni xá một trệt một lầu (2013).
• Ni sư An Liên tổ chức trùng tu tx. Ngọc Lâm tại số 36/1, đường Kinh Dương Vương, phường 13, quận 6, Tp. HCM. Lần trùng tu này dưới sự

chứng minh của HT. Giác Nhu (1912-1997) và quý Ni trưởng lãnh đạo. Tịnh xá trùng tu hoàn thành các công trình : chánh điện (hình bát giác), giảng đường, trai đường, nhà thờ Cửu Huyền, phòng khách,…tất cả đều khang trang.

• Ni trưởng Thông Liên trùng tu tx. Ngọc Bảo tại khu phố 6, phường Bảo An, thị xã Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận, do Phật tử Thiện Ấn (Hoàng Lai) phát tâm cúng dường xây dựng. Tịnh xá trùng tu xây dựng lại chánh điện và nhà thờ Cửu Huyền, dãy nhà tập sự, nhà trù đều làm bằng bê-tông cốt thép kiên cố trang nghiêm. Sau này, tịnh xá tiếp tục xây dựng tôn tạo : Quan Âm các (2008), bảo tháp thờ xá-lợi cố NT. Hương Liên (2010), dãy nhà Ni (2012), dãy nhà Tăng (2013).

• Chư Ni tx. Ngọc Túc (ở xã An Cư, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai) kiến tạo tịnh xá Ngọc Chơn tại phường Thiện An, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk và tx. Ngọc Chánh ở số 158, đường Giải Phóng, tổ dân phố 4, thị trấn Ea Drang, huyện Ea H'leo, tỉnh Đăk Lăk.

• Tịnh xá Ngọc Giang tại số 80B, đường Trần Hưng Đạo, phường Mỹ Xuyên, Tp. Long Xuyên, tỉnh An Giang đại trùng tu, do HT. Giác Thảo (1938-2005) trụ trì tổ chức.

• Ni sư Liên Liên (1947-1999) khởi công trùng tu chánh điện tx. Liên Hoa nay tại số 57, tổ 23, ấp 1C, xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai. Năm 2001, tịnh xá này tiếp tục trùng tu (trên diện tích 1.985,6m^2). Các hạng mục trùng tu xây dựng hoàn thành có : chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, Ni đường, đài Quán Thế Âm, nhà khách, nhà kho, nhà sản xuất chao.

Ấn phẩm

• Sách *Ánh Minh Quang* của HPKS, Nxb Tp. HCM 1992, được ấn hành lần thứ nhứt. Nội dung sách gồm có : Lời nói đầu, Lược sử tưởng niệm Đức Tôn sư, Thi hóa tiểu sử Đức Tôn sư (của Thi sĩ Trụ Vũ), Phụ lục 1 : Trích Tinh hoa Chơn lý; Phụ lục 2 : Các bài thơ, kệ tưởng niệm : Tìm mẹ, Cảm niệm đến ân đức Tôn sư, Nguyện lực của đệ tử, Cầu nguyện Tôn sư, Lòng con. Sách này tiếp tục được tái bản nhân dịp Lễ tưởng niệm Đức Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) vắng bóng vào những năm : 1999 và 2004.

• Ni sư Mạo Liên (Trần Thị Chua, sinh 1940) về trụ trì tx. Ngọc Chung tại số 55/24/32, Thành Mỹ, khu phố 4, phường 8, quận Tân Bình, Tp. HCM (1992 đến nay).

NĂM 1993 (QUÝ DẬU- PL.2537)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Châu nay tại số 23/18B, đường Mậu Thân, khóm 1, phường 3, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long được thành lập; do NS. Thọ Liên sáng lập; hiện nay SC. Tiến Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Phú tại xã Tân Lập, huyện Đồng Phú, tỉnh Bình Phước được thành lập, do NS. Đệ Liên (Lê Thị Thấn, sinh 1945) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Lộ tại Quốc lộ 55, xã Tân Thiện, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do NS. Uẩn Liên (Võ Thị Út, sinh 1942) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Phước Đồng tại đường Nguyễn Tất Thành, xã Phước Đồng, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được thành lập, do HT. Giác Dũng (1929-2013) sáng lập.

• Tịnh thất Ngọc Nghĩa tại thôn Nghĩa Tân, phường Tân Nghĩa, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do NS. Hương Liên (Nguyễn Thị Hải, sinh 1945) sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Phước tại tổ 11, ấp Phước Thành, xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do SC. Toàn Liên sáng lập và làm trụ trì. Tịnh xá này được trùng tu vào những năm : 1995, 2004, 2006.

• Tịnh xá Ngọc Thành tại thôn Ea Rốk, xã Chư HDrông, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai được thành lập; do NT. Hiệp Liên sáng lập; hiện nay NS. Ngộ Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Xuân nay tại Xóm Mới, thôn Xuân Tự 2, xã Vạn Hưng, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập, do Phật tử cúng dường khu đất khoảng 8 sào. Bấy giờ, TL. Giác Phải (?-1996) chứng minh thọ nhận và cử SC. Lễ Liên về trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Sanh tại thôn Phú Nghĩa, xã Hàm Cường, huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do NS. Sanh Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• *Tháng 5,* Tuệ Tĩnh Đường ở tx. Trung Tâm, số 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp.HCM được thành lập. Đây là cơ sở II của Ban Từ thiện Xã hội THPG Tp.HCM.

• Ni sư Duy Liên (Đỗ Thị Hoàng Uyên, sinh 1961) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Luật tại tổ 1, ấp 2, xã Trung An, đường Ấp Bắc, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang.
• Ni sư Hoa Liên (Lê Thị Hoa, sinh 1952) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Phước ở số 1, đường Trần Quốc Toản, khu phố 4, phường Long Thủy, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước.
• Hòa thượng Minh Hồng được Giáo đoàn IV bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Hưng nay tại số 44A, đường Điện Biên Phủ, khóm 1, phường 6, Tp. Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng (1993 đến nay).
• Đại đức Giác Hạnh về trụ trì tx. Ngọc Vạn tại xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa.
• Ni sư Mãnh Liên (Thạch Thị Sung, sinh 1943) về trụ trì tx. Ngọc Ẩn tại số 2/4B, đường Đinh Tiên Hoàng, khu vực 1, phường Thới Bình, Tp. Cần Thơ (1993 đến nay).
• Ni sư Thoại Liên (Phan Ngọc Nữ, sinh 1949) về trụ trì chùa Tân Châu ở ấp Ái Ngãi, xã Phú Ngãi Trị, huyện Châu Thành, tỉnh Long An (1993 đến nay).
• Thượng tọa Giác Điệp được BTS THPG Tp. Cần Thơ bổ nhiệm làm trụ trì chùa Giác Quảng tại quận Cái Răng, Tp. Cần Thơ.
• Thượng tọa Giác Đăng (1944-2011) được Giáo đoàn cử về trụ trì tx. Ngọc Pháp tại Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.

Kiến thiết

• *Ngày 12 tháng 3 năm Quý Dậu,* Lễ khởi công đại trùng tu chánh điện tx. Ngọc Thành tại số 286, đường Lê Duẩn, phường Tân Thành, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk.
• *Ngày 15 tháng 7 năm Quý Dậu,* Ni trưởng Hà Liên trùng tu tx. Ngọc Liên tại số 127, đường Châu Thị Kim, phường 3, Tp. Tân An, tỉnh Long An. Tịnh xá trùng tu xây dựng lại bằng bê tông cốt thép, vách tường, nền gạch bông, mái lợp ngói Tây, chánh điện có kiến trúc mô hình bát giác.
• *Ngày 13 tháng 9 năm Quý Dậu,* Chư Tăng và Phật tử Giáo đoàn III khởi công đại trùng tu chánh điện tx. Ngọc Hải tại số 441/18, đường Nguyễn Trãi, phường Cam Linh, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa. Ngoài ra, các hạng mục khác cũng được xây dựng bằng vật liệu kiên cố.
• Tịnh xá Ngọc Viên tọa lạc tại số 14/20/2, đường Xóm Chài, phường 2, thị xã Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long khởi công xây dựng mới hoàn toàn. Tịnh xá có tổng diện tích trên 6.000m^2. Chánh điện có mô hình kiến trúc bát giác,

nền cao 1,4m, đường kính 26m, chiều cao (tính từ nền đến nóc) khoảng 13m. Nóc chánh điện có 3 tầng mái, nóc trên có 4 mái, lợp ngói; nóc giữa có 8 mái, và 4 góc có 8 mái nhỏ; nóc dưới lợp tole cũng có 8 mái lớn đưa ra xung quanh. Đỉnh nóc đặt búp sen bằng xi-măng, các cánh lam trên nóc có hình giống mũi thuyền. Chánh điện có 2 hành lang, lan can bằng gỗ bao bọc, 8 mặt có 4 cửa lan can. Nền chánh điện được lót gỗ, ở giữa điện là một tháp gỗ, 13 tầng. Trong tháp tôn trí tượng Đức Phật Thích Ca bằng đá trắng cao hơn 1m. Bốn góc tháp là 4 cột chính của chánh điện, bằng gỗ quí. Phía sau tháp là bàn thờ an trí di ảnh của Tổ sư Minh Đăng Quang. Trong khuôn viên tịnh xá còn có : Tăng xá, nhà khách Tăng, nhà khách Ni, nhà thờ Cửu huyền Thất tổ, cốc lưu niệm Tổ sư Minh Đăng Quang, và 12 cốc sàn gỗ dành cho chư Tăng, trai đường, nhà bếp. Ngoài ra, tịnh xá còn trang trí nhiều cây cảnh, hoa kiểng rất thanh nhã. Đây là ngôi tịnh xá tiêu biểu cho kiến trúc tịnh xá của HPKSVN, thật xứng đáng là danh lam của nước non miền Tây Nam Bộ.

• Tịnh xá Ngọc Ninh tại xã Ninh Gia, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng xây dựng hoàn thành, do ông Hoàng Văn Cẩn hiến cúng khu đất rộng 2.000m^2 cho SC. Tỉnh Liên. Bấy giờ, Sư cô sang nhượng thêm 1,2 ha đất bên cạnh để xây dựng tịnh xá, và Ngài làm trụ trì. Năm 2005, Sư cô khởi công xây dựng chánh điện.

• Ni trưởng Hiệp Liên khởi công xây dựng tx. Ngọc Hiệp tại phường Ninh Hiệp, thị xã Ninh Hòa, tỉnh Khánh Hòa. Năm sau (1994), tịnh xá xây dựng hoàn thành các hạng mục : chánh điện, nhà Ni, nhà khói,…Đây là ngôi tịnh xá của Tăng, chuyển giao cho Ni trưởng vào năm 1990.

• Sư cô Thạnh Liên trùng tu tx. Ngọc Tiên nay tại khu phố 2, phường Tô Châu, thị xã Hà Tiên, tỉnh Kiên Giang.

Sự kiện

• *Ngày 04 tháng 7 năm Quý Dậu,* Thượng tọa Giác Từ (?-1993) trụ trì tx. Trúc Lâm (Bình Thuận), thị tịch.

• *Ngày 01 tháng 8 năm Quý Dậu,* Trưởng lão Giác Toại (1915-1993) thế danh Trần Trong, pháp danh Giác Toại, sinh tại thôn Hưng Lương, xã Phước Lý, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định, nguyên trụ trì tx. Ngọc Hòa (Quy Nhơn, Bình Định), viên tịch, thọ 79 tuổi, 28 năm xuất gia hành đạo.

• Trưởng lão Giác Huyền (?-1993) trụ trì Pháp viện Minh Đăng Quang (q.2, Tp. HCM), viên tịch.

Lễ hội

• *Ngày Rằm tháng 2 năm Quý Dậu,* Lễ khánh thành chánh điện tx. Ngọc Trang tại số 558 Hương Lộ, phường Ngọc Hiệp, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.

NĂM 1994 (GIÁP TUẤT- PL.2538)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Bửu tại thôn Chánh Nghĩa, xã An Phú, Tp. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên được thành lập, do HT. Giác Hùng sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hà tại thôn Trung Sơn, xã Đăk Gằn, huyện Đăk Mil, tỉnh Đăk Nông được thành lập; do HT. Giác Dũng (1929-2013) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Tấn trụ trì.
• Tịnh thất Hoa Nghiêm nay tại ấp Hải Tân, xã Phước Hải, huyện Long Đất, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do HT. Giác Toàn sáng lập; hiện nay ĐĐ. Minh Trì quản lý.
• Tịnh xá Ngọc Duy nay tại số 99, đường Trần Nhật Duật, phường Duy Tân, Tp. Kon Tum được thành lập; do NS. Minh Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hòa nay tại khu phố Lộc An, phường Cam Lộc, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do NS. Trang Liên (Nguyễn Thị Thanh Xuân, sinh 1946) sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Liên nay tại số 29, đường Phạm Hồng Dũng, thị trấn Hồng Ngự, tỉnh Đồng Tháp được thành lập; do NT. Diệp Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• Sư cô Hiệp Liên (Trần Thị Hoa, sinh 1960) về trụ trì tx. Ngọc Trường nay tại Quốc lộ 53, xã Nguyệt Hóa, huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh (1994 đến nay).
• Ni sư Yến Liên (Phan Thị Ánh Băng, sinh 1959) về trụ trì chùa Quan Âm tại số 2/18A, ấp 4, xã Tân Quý, huyện Bình Chánh, Tp. HCM *(LSCNSKS)*.
• Ni sư Hòa Liên (Trần Thị Mùi, sinh 1954) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Khoa nay tại xã Mỹ Quang, huyện Phù Mỹ, tỉnh Bình Định.
• Ni sư Chân Liên (Trần Thị Dững, sinh 1950) được kế thế trụ trì tx. Ngọc An tại số 22, đường Phan Đình Phùng, phường 2, thị xã Tân An, tỉnh Long An (1994 đến nay).
• Ni sư Kinh Liên (1942-…) kế thế trụ trì tx. Bửu Quang nay tại quốc lộ 1, tổ 22, xã Phước Lộc, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định (1994 đến nay).

• Tịnh xá Ngọc Phương tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM được Bộ Văn hóa – Thông tin công nhận là Di tích lịch sử cấp quốc gia theo Quyết định số 2754 – QĐ/BT, ký ngày 15/10/1994.
• Chư Ni Tịnh xá Ngọc Túc (tại xã An Cư, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai) tiếp nhận chùa Thiên An ở thôn Tân Hiệp, xã Tân An, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai.
• Sư cô Truyền Liên (Nguyễn Thị Cúc Hoa, sinh 1956) được NT. Ngoạt Liên cử về trụ trì tx. Ngọc Tài tại đường Mai Xuân Thưởng, khu phố 3, phường 8, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng (1994 đến nay).
• Hòa thượng Trừng Ngân cúng dường ngôi chùa Thiên An (tại thôn Tân Hiệp, xã Tân An, huyện Đăkpơ, tỉnh Gia Lai) cho Giáo đoàn III, và NT. Cảnh Liên tiếp nhận. Năm 2000, Ni trưởng đại trùng tu chùa và đổi tên thành tx. Ngọc Tịnh. Năm 2012, SC. Nhu Liên được cử về trụ ở tịnh xá này *(www.daophatkhatsi.vn).*
• Ni sư Cẩn Liên (Võ Thị Kim Thu, sinh 1963) được suy cử làm CĐD PG huyện Bình Long (tỉnh Bình Dương) nhiệm kỳ II (1994-1999).

Kiến thiết

• *Ngày 08 tháng 2,* Thượng tọa Giác Nguyên (Huỳnh Minh Châu, sinh 1958) khởi công trùng tu tx. Ngọc Thành tại số 3, đường Trần Phong Sắc, khu phố Bình Yên Đông 1, phường 4, Tp. Tân An, tỉnh Long An. Đến ngày 08/02/1995, thì hoàn thành. Tịnh xá trùng tu bằng vật liệu kiên cố, chánh điện theo kiến trúc bát giác, nền gạch men, mái lợp ngói tây. Ngoài ra, tịnh xá còn nhà thờ Cửu Huyền Thất Tổ, Tăng xá, nhà khách. Ngày 16/07/2003, UBND tỉnh Long An cấp giấy chứng nhận QSDĐ chùa với diện tích 1.380,4m^2 (thửa số 10) do ông Nguyễn Thanh Nguyên (Phó Chủ tịch) ký. Đến năm 2010, gia đình ông Nguyễn Văn Mãnh (Thiện Hạnh), bà Phạm Thị Tiếu (Tịnh Tâm) hiến cúng 468m^2 đất để xây dựng nhà bếp và kho. Hiện nay, tịnh xá có tổng diện tích là 1.738,70m^2 *(100 TXTB).*
• Chư tôn đức Tăng Giáo đoàn II kiến tạo bảo tháp Phổ Giác tại tx. Ngọc Đăng, số 558, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM. Tháp cao 10m, có 7 tầng, hình lục giác, 6 mặt. Bên trong tháp có 3 tầng : tầng trên thờ Đất thiêng xứ Phật, tầng thứ thờ xá-lợi TL. Giác Tánh và TL. Giác Tịnh, tầng cuối thờ linh cốt chư Tăng Giáo đoàn II.

• Tịnh xá Ngọc Vinh tại đường Bạch Đằng, ấp Long Bình B, phường 4, thị xã Trà Vinh, tỉnh Trà Vinh khởi công đại trùng tu, đến năm 2002 thì hoàn thành.
• Thượng tọa Giác Đẳng (1925-2003) trùng tu tịnh thất Bình Đẳng tại số 608/21, khu vực Long Thạnh 1, phường Trung Kiên, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ và hoàn thành vào năm này.
• Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) trùng tu tx. Mỹ Đức tại số 69, đường Nguyễn An Ninh, phường 2, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang.
• Thượng tọa Giác Tràng (1940-2014) khởi công trùng tu chánh điện và đài Quan Âm tx. Ngọc Thành tại thôn Phú An, xã Phú Hội, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Đến năm 2001, tịnh xá trùng tu hoàn tất.
• Đại đức Giác Thanh khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Xuân tại đường Trần Hưng Đạo, khu phố Xuân An II, thị trấn Chợ Lầu, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận. Tịnh xá trùng tu xây dựng các hạng mục : cổng tam quan, chánh điện (có kiến trúc hình bát giác), Quan Âm các, nhà thờ Cửu Huyền, các am cốc,…tất cả đều trùng kiến rất trang nghiêm.
• Ni trưởng Kỳ Liên trùng tu tx. Ngọc Hòa tại số 787, quốc lộ 61, khu phố Minh An, thị trấn Minh Lương, huyện Châu Thành, tỉnh Kiên Giang.

Sự kiện

• *Ngày 18 tháng 3 (nhằm ngày 07/2/Giáp Tuất),* Hòa thượng Giác Dưỡng (1921-1994) thế danh Đào Vọng, pháp danh Giác Dưỡng, sinh tại thôn Thanh Liêm, xã Nhơn An, huyện An Nhơn, tỉnh Bình Định, Đệ nhất Phó Giáo đoàn III, trụ trì tx. Ngọc Duyên (An Nhơn, Bình Định), viên tịch, trụ thế 73 năm, 31 tuổi đạo.
• Ni sư Lập Liên (1940-1994) thế danh Huỳnh Thị Kim Sang, pháp danh Lập Liên, sinh tại Tuy Phước, Bình Định, trụ trì tx. Bửu Quang (Tuy Phước, Bình Định), viên tịch, trụ thế 54 năm.

Lễ hội

• *Ngày 15 tháng 12 năm Giáp Tuất,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Hải tại số 441/18, đường Nguyễn Trãi, phường Cam Linh, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa. Tịnh xá gồm có : chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền tầng trệt, niệm Phật đường tầng lầu, giảng đường (2 tầng), nhà khách Tăng, nhà khách Ni, nhà khách Phật tử, các am cốc, bảo tháp thờ xá-lợi Phật 7 tầng, cao 20m. Hiện nay, tịnh xá có tổng diện tích đất là 4.688,50m^2.

NĂM 1995 (ẤT HỢI- PL.2539)

Sáng lập

• Ni sư Ánh Liên thành lập tx. Ngọc Hưng tại tổ 9, ấp 4, xã Bình Hưng Hòa, quận Bình Tân, Tp. HCM.

• Tịnh xá Ngọc Diêm tại thôn Ngọc Diêm, xã Ninh Ích, huyện An Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do HT. Giác Phùng sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Năng trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Thạnh tại xã Xuân Lộc, huyện Sông Cầu, tỉnh Phú Yên được thành lập; do ĐĐ. Giác Ninh sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Nhựt trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Linh nay tại số 222, ấp 2, xã Bình Mỹ, huyện Củ Chi, Tp. HCM được thành lập; do NS. Linh Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Ngọc Mỹ tại số 653, ấp Mỹ Hưng, xã Mỹ Phú, Tp. Châu Đốc, tỉnh An Giang được thành lập; do SC. Gương Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày 24 tháng 2 năm Ất Hợi,* Ni sư Hoa Liên được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Phước ở số 1, đường Trần Quốc Toản, phường Long Thủy, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước.

• Ni trưởng Châu Liên (1928-2008) và một số Phật tử tiếp nhận tx. Ngọc Lợi nay tại đường số 22, khóm 6, phường 7, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu do nhị vị HT. Giác Đức và HT. Giác Giới bàn giao lại.

• Hòa thượng Giác Dũng được bổ nhiệm làm trụ trì tx. Ngọc Trang tại số 558 Hương Lộ, phường Ngọc Hiệp, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.

• Ni sư Nhựt Liên (Huỳnh Thị Nhung, sinh 1942) kế thế trụ trì tx. Ngọc Minh tại số 45/3A, đường Phan Ngọc Hiển, phường 5, Tp. Cà Mau, tỉnh Cà Mau (1995 đến nay). Ni sư cho trùng tu tịnh xá này hai lần vào năm : 1995 và 1999.

Kiến thiết

• *Ngày 01 tháng 11 năm Ất Hợi,* Lễ động thổ tái thiết xây dựng tx. Ngọc Hòa ở xã Nhơn Lý, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định. Buổi lễ với sự chứng minh tham dự của ĐĐ. Giác Tầng, ĐĐ. Giác Trí, ĐĐ. Đồng Quả, sư trụ trì Giác Năng cùng đông đảo thiện nam tín nữ.

• Đại đức Giác Hiếu trùng tu tx. Ngọc Minh tại thôn An Vinh, xã Sông Phan, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận. Tịnh xá trùng tu xây dựng bằng vật liệu kiên cố, chánh điện có kiến trúc bát giác truyền thống, có cổ lầu, nhà thờ Cửu Huyền,…công trình kiến tạo rất nguy nga.

• Tịnh xá Ngọc Minh tại số 40/1, khu phố 3, phường Linh Chiểu, quận Thủ Đức, Tp. HCM trùng tu.
• Ni sư Thạnh Liên (?-2009) khởi công xây dựng chánh điện tx. Ngọc Tiên tại khu phố 2, phường Tô Châu, thị xã Hà Tiên, tỉnh Kiên Giang.
• Ni sư Thủy Liên (1940-…) khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Tịnh tại số 94/2, đường Lê Lợi, tổ 6, xã Tân Thới Nhì, huyện Hóc Môn, Tp. HCM. Đến năm 2000, tịnh xá trùng tu hoàn thành.
• Tịnh xá Ngọc Yên tại số 22, đường Huỳnh Thúc Kháng, khu phố Lê Thánh Tôn, phường 3, Tp. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên trùng tu, do NS. Hiếu Liên tổ chức. Năm sau (1996), tịnh xá trùng tu xây dựng hoàn tất, khang trang và tổ chức lễ khánh thành.
• Tịnh xá Ngọc Liên tại ấp Quy Lân 6, xã Thạnh Quới, huyện Vĩnh Thạnh, Tp. Cần Thơ trùng tu. Hiện nay, ĐĐ. Minh Hiếu trụ trì tịnh xá này.
• Tịnh xá Ngọc Nhơn tại số 999, đường Trần Hưng Đạo, phường Đống Đa, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định trùng tu, do TL. Giác Tịnh (1928-2008) nguyên Trưởng Giáo đoàn II, tổ chức. Đến năm 2002, công trình trùng tu tịnh xá hoàn thành. Năm 2008, Ngài tiếp tục xây dựng nhà thờ Cửu Huyền Thất Tổ.
• Hòa thượng Giác Vạn khởi công xây dựng chánh điện Lan Nhã Kỳ viên (tx. Kỳ Viên) tại xã Vĩnh Trạch, huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang. Đến năm 2005, Hòa thượng tiếp tục xây dựng ngôi chánh điện mới ở đây. Tòa chánh điện có hình vuông, rộng 960m^2, cao 15m, 4 mặt giống nhau, có 2 tầng, 3 mái. Tầng trệt làm giảng đường, tầng lầu làm chánh điện. Ngoài ra, Lan Nhã kỳ viên còn có đài Quan Âm lộ thiên trên hồ nước trong xanh, có nhiều am cốc để tịnh tu, cả khuôn viên rộng lớn với cây xanh hoa kiểng tươi tốt, tạo nên khung cảnh trang nghiêm thanh tịnh *(www.anhnhiendang.com).*

Sự kiện

• *Ngày 17 tháng Giêng năm Ất Hợi,* Trưởng lão Giác Định (1898-1995) Quyền Trưởng Giáo đoàn II, trụ trì tx. Ngọc Trang (Nha Trang, Khánh Hòa), viên tịch, thọ 98 tuổi.
• Ni sư Nguyệt Liên (1941-1995) thế danh Nguyễn Thị Son, pháp danh Nguyệt Liên, sanh quán ở Thanh Hòa, Cai Lậy (Tiền Giang), trụ trì tx. Ngọc Chơn (Vĩnh Long) viên tịch, trụ thế 54 năm.

• Ni sư Tín Liên (1910-1995) thế danh Đoàn Thị Nghính, pháp danh Tín Liên, sinh tại Thuận Hưng, Cần Thơ, trụ ở tx. Ngọc Trung (Thốt Nốt, Cần Thơ), viên tịch, thọ 86 tuổi.
• Ni Sư Thiền Liên (1918-1995) thế danh Lâm Chi, pháp danh Thiền Liên, sanh quán Gò Công, trụ trì tx. Ngọc An (Long An), viên tịch, thọ 78 tuổi.
• Ni sư Phương Liên (?-1995) trụ trì tx. Ngọc Minh (Cà Mau), viên tịch.
• Ni sư Thúy Liên (?-1995) trụ trì tịnh thất Ngọc Quang (Thốt Nốt, Cần Thơ), viên tịch.

Lễ hội

• *Ngày 10 tháng Giêng năm Ất Hợi*, Lễ khánh thành tx. Ngọc Lâm tại tổ 17, phường Blao, Tp. Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng, dưới sự chứng minh của chư Tôn đức các cấp Giáo hội, HPKS và Chính quyền địa phương.
• *Ngày 17 tháng 3 năm Ất Hợi,* Lễ khánh thành chánh điện tx. Ngọc Thành nay tại số 286, đường Lê Duẩn, phường Tân Thành, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Tịnh xá được xây dựng khang trang với 2 tầng : tầng lầu là chánh điện hình bát giác; còn có nhà thờ Cửu Huyền, dãy nhà Ni, phòng khách Tăng, nhà bếp, bảo tháp 9 tầng, đài Quan Âm.

Ấn phẩm

• Tập *Thơ Ni trưởng Thích nữ Huỳnh Liên,* Nxb Tp. HCM 1995, do được chư Ni HPKS sưu tầm và biên soạn. Tập thi văn dày 400 trang, có hơn 200 bài thơ, văn với đủ các thể loại : ngũ ngôn, tứ tuyệt, lục bát, song thất lục bát, song thất biến thể, bát cú, tứ tự, phú, văn tế, thi điếu và thể tự do. Năm 2012, Ni giới Hệ phái cũng cho in ấn sách *Phương Tiện Hoằng Pháp* của Đệ nhất Ni trưởng, lưu hành nội bộ. Sách dày 167 trang, nội dung gồm có : Kịch vui, Chuyện thơ, Tả cảnh, Tả người, Diễn thuật, Giáo lý, Phương tiện hoằng pháp.

NĂM 1996 (BÍNH TÝ- PL.2540)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc An tại Khối 5, hẻm Trần Phú, Bồng Sơn, huyện Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập; do NT. Phan Liên (1933-…) sáng lập; hiện nay NS. Tuệ Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Ẩn tại đường núi Ấn, xã Mỹ Ka, Cam Nghĩa, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do NS. Hân Liên sáng lập; hiện nay NS. Mãnh Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Viên tại xã Nhân Cơ, huyện Đăk Lăk, tỉnh Đăk Nông được thành lập; do SC. Cát Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Tân tại thôn Tân Phước, xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do SC. Chơn Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thọ tại khu phố 2, phường 9, Tp. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên được thành lập; do SC. Quý Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Tịnh tại xã Cư An, huyện Đăkpơ, tỉnh Gia Lai được thành lập; do NT. Cảnh Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hưng tại số 118, đường 1/5, khu phố 6, thị trấn B'lao, huyện Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng được thành lập, do NT. Hạnh Liên (1928-2010) sáng lập. Cũng năm này, NS. Hương Liên trụ trì, khởi công đại trùng tu tịnh xá này. Đến năm 1998, tịnh xá trùng tu xây dựng hoàn thành các hạng mục : chánh điện (hình bát giác), Tăng đường, nhà Cửu Huyền, nhà khách, nhà trù, đài Quan Âm,…đều kiến tạo thanh nhã, trang nghiêm. Ngoài ra, tịnh xá còn có đồi trồng trà và các loại cây hoa màu, trong khuôn viên diện tích 2.700m^2.
• Ni sư Chơn Liên (Phạm Thị Kim Thanh, sinh 1950) khai sơn xây dựng tx. Ngọc Chơn trên núi Gia Lào, thuộc huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai. Hiện nay, SC. Đức Liên trụ trì tịnh xá này.

Tăng sự

• Sư cô Nguyên Liên (Huỳnh Ngọc Nga, sinh 1954) được bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Thanh nay tại số 403, tổ 9, khu 6, thị trấn Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang (1996 đến nay).
• Ni sư Thắm Liên (1941-2016) được suy cử làm Phó BĐD Phật giáo huyện Nhơn Trạch (Đồng Nai). Đến năm 1998, Ni sư được bầu làm Hội trưởng Hội Từ thiện huyện Nhơn Trạch (1998-2015). Năm 2007, Ni trưởng được suy cử làm Ủy viên BTS Tỉnh hội Phật giáo tỉnh Đồng Nai.
• Ni trưởng Tạng Liên (1916-2002) được suy tôn làm Đệ tam Ni trưởng Ni giới HPKSVN.
• Tịnh xá Ngọc Sơn tại số 22, quốc lộ 1, thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa vinh dự đón tiếp nguyên Thủ tướng Chính phủ Võ Văn Kiệt và nguyên Phó Thủ tướng Phan Văn Khải về thăm. Ban Chính phủ có lời khen ngợi và trao tặng Huân chương Lao động. Tịnh xá này do NS. Đạm Liên và NS. Mỹ Liên trụ trì *(100 TXTB).*

• Ni sư Nguyên Liên (Huỳnh Ngọc Nga, sinh 1954) được Giáo hội bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Thanh nay tại số 403, tổ 9, khu 6, thị trấn Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang (1996 đến nay).
• Tịnh xá Ngọc Lộ tại Quốc lộ 9, thị trấn Cam Lộ, huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị khánh thành, đồng thời NS. Nguyệt Liên (Tạ Thị Hòa, sinh 1954) được Giáo hội bổ nhiệm trụ trì tịnh xá này.
• Ni sư Lãnh Liên được chư Tôn đức trong Giáo đoàn III và Ni trưởng bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Chơn tại phường Thiện An, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk (1996 đến nay).

Kiến thiết

• Hòa thượng Giác Hà trùng tu tx. Trung Tâm tại số 367/1, đường Đặng Nguyên Cẩn, phường 13, quận 6, Tp. HCM. Tịnh xá là một tòa lầu 3 tầng, tầng 3 là chánh điện hình bát giác, 2 tầng còn lại bố trí : giảng đường, thư viện, phòng khách, tịch cốc chư Tăng, phòng nghỉ Phật tử, nhà bếp,… tất cả được xây dựng khang trang.
• Ni trưởng Phan Liên đứng ra tổ chức đại trùng tu tx. Ngọc Kinh tại số 12/ 378, đường Đinh Tiên Hoàng, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên – Huế. Đến ngày 19/02/1998, Lễ khánh thành tịnh xá này. Toàn bộ tịnh xá là tòa nhà gồm có 2 tầng : tầng trên ở giữa là chánh điện, còn có phòng trụ trì, đài Quan Âm, nhà thờ Cửu Huyền; tầng dưới là phòng khách, Tăng đường. Tịnh xá này do NS. Giao Liên làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Vinh tại số 1/5, ấp Long Bình B, phường 4, thị xã Trà Vinh, tỉnh Trà Vinh đại trùng tu. NS. Sâm Liên trụ trì tịnh xá tổ chức trùng tu xây dựng lại các công trình : chánh điện (hình bát giác), đài Quan Âm, phòng đọc sách,…tất cả đều khang trang.
• Tịnh xá Ngọc Viên tại số 98, đường CMT8, phường Cái Khế, Tp. Cần Thơ trùng tu. Hiện nay, tịnh xá do NS. Hiếu Liên trụ trì.

Sự kiện

• *Ngày 01 tháng 5 năm Bính Tý,* Trưởng lão Giác Phải (?-1996) Đệ nhị Trưởng Giáo đoàn III, viên tịch.
• *Ngày 30 tháng 6,* Sư cô Đài Liên (?-1996) trụ trì tx. Ngọc Thanh (Cai Lậy, Tiền Giang), thị tịch.
• *Vào lúc 21 giờ 30 phút ngày 26 tháng 12 (nhằm ngày 17/11/Bính Tý),* Ni trưởng Bạch Liên (1924-1996) thế danh Võ Thị Hiến, pháp danh Bạch Liên, tự Diệu Phùng, sinh tại Láng Cò, nay là ấp 4, xã Mỹ An, huyện Thủ Thừa,

tỉnh Long An, Đệ nhị Ni Trưởng Ni giới HPKSVN, viên tịch, thọ 73 tuổi, 50 hạ lạp.

• *Vào lúc 11 giờ 00 ngày 27 tháng 12 (nhằm ngày 18/11/Bính Tý),* Lễ nhập kim quan cố NT. Bạch Liên cử hành trang nghiêm tại tx. Ngọc Phương, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM. Đến 09 giờ 00 sáng ngày 30/12/1996, Lễ cung tiễn kim quan cố Ni trưởng nhập bảo tháp tại tx. Ngọc Uyển, ấp Tân Bản, khu phố 3, phường Bửu Hòa, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.

Lễ hội

• *Ngày mùng 08 tháng 4 năm Bính Tý,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Xuân tại đường Trần Hưng Đạo, khu phố Xuân An II, thị trấn Chợ Lầu, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận.

NĂM 1997 (ĐINH SỬU- PL.2541)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Ân tại thôn Bình Sơn, xã Bình Tân, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do ĐĐ. Thiện Huấn sáng lập; hiện nay SC. Hương Liên trụ trì.

Tăng sự

• Hòa thượng Giác Tuấn được suy cử làm Trị sự Trưởng Giáo đoàn VI, đồng thời trụ trì tx. Lộc Uyển tại số 121, đường Kinh Dương Vương, phường 12, quận 6, Tp. HCM. Cũng năm này, Thượng tọa cho khởi công xây dựng một số công trình tại tịnh xá : Quan Âm các, bảo tháp thờ linh cốt chư Tăng,…Ngoài ra, còn thành lập Phòng thuốc Nam khám và phát thuốc miễn phí cho đồng bào nghèo.

• Ni trưởng Tràng Liên được suy cử làm Ủy viên HĐTS GHPGVN nhiệm kỳ : IV, V, VI, VII (1997-2017).

• Hòa thượng Giác Dũng (1929-2013) – Đệ tứ Trưởng Giáo đoàn III, được suy cử vào chức vụ Trưởng BTS Phật giáo tỉnh Đăk Lăk, nhiệm kỳ III và IV (1997-2007). Năm trước (1996), Ngài được bầu làm Đại biểu HĐND tỉnh Đăk Lăk (1996-2006).

• Ni trưởng Tạng Liên (1916-2002) được suy cử làm Ủy viên HĐTS GHPGVN nhiệm kỳ IV (1997-2002).

• Giáo đoàn II bầu BTS nhiệm kỳ VII (1992-1997) và VIII (2002-2007) gồm có, Cố vấn : HT. Giác Thìn, HT. Giác Diệu; Trị sự trưởng : HT. Giác Thường; Phó Trị sự trưởng kiêm Giám luật : HT. Giác Dũng; Phó Trị sự

trưởng kiêm Hoằng pháp : HT. Giác Thanh; Thư ký : TT. Giác Hạnh; Ủy viên : TT. Giác Hiền, TT. Giác Sơn.
• Ni trưởng Tứ Liên (1913-2010) được HPKS mời về trụ trì tx. Ngọc Ninh tại đường Ngô Gia Tự, khu phố 9, phường Thanh Sơn, Tp. Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận. Cũng năm này, Ni trưởng bổ nhiệm cho NS. Ánh Liên trụ trì tx. Ngọc Châu tại số 315, Cửa Đại, khu phố Sơn Phô 1, phường Cẩm Châu, thị xã Hội An, tỉnh Quảng Nam.
• Sư cô Hòa Liên (Triệu Thị Chi, sinh 1960) được NT. Châu Liên giao nhiệm vụ trụ trì tx. Ngọc Lợi nay tại số 200/9, đường Hòa Bình, phường 7, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu (1997 đến nay).
• Sư cô Yên Liên (Huỳnh Thị Phụng, sinh 1966) kế thế trụ trì tx. Ngọc Trung tại số 22/12, Trung Lương, phường 10, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang (1997 đến nay).
• Ni sư Nghĩa Liên (Huỳnh Thị Thu Hồng, sinh 1947) kế thế trụ trì tx. Ngọc Định tại phường 5, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang (1997 đến nay).
• Ni sư Tâm Liên (Nguyễn Thị Đông, sinh 1954) đến trụ trì tx. Ngọc Chơn (chùa Pháp Chơn) tại khu Mộc Bài, xã Lợi Thuận, huyện Bến Cầu, tỉnh Tây Ninh (1997 đến nay).
• Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) được cung thỉnh làm Thành viên HĐCM TƯ. GHPGVN; đồng ngài cũng là Thành viên Ban Chứng minh BTS GHPGVN tỉnh Tiền Giang (1981-1997).
• Hòa thượng Giác Thìn (1912-2006) được suy cử làm Phó BTS THPG Tp. Đà Nẵng nhiệm kỳ I và II (1997-2007).

Kiến thiết

• *Ngày 16 tháng 3,* Thượng tọa Giác Đăng (1944-2011) khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Pháp tại số 25, đường Hương Sơn, phường Phước Hòa, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Sau bốn năm trùng tu xây dựng, đến năm 2002 mới hoàn thành. Cũng năm này, Thượng tọa được BTS tỉnh hội đề cử làm Phó BTS Phật giáo tỉnh Khánh Hòa.
• *Ngày 31 tháng 3,* Lễ khởi công trùng tu xây dựng tx. Trung Tâm tại số 367/1, đường Đặng Nguyên Cẩn, phường 13, quận 6, Tp. HCM. Đến ngày 28/03/2000, tịnh xá trùng tu hoàn thành, với kinh phí gần 2 tỷ đồng.
• *Ngày 08 tháng 10,* Lễ đặt đá đại trùng tu tx. Ngọc Bửu tại số 24/2, đường Nguyễn Văn Trỗi, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai do NS.

Đỗ Liên (1940-1998) trụ trì. Đến ngày 18/11/1998, tịnh xá trùng tu hoàn thành.

• Đại đức Giác Tấn khởi công trùng tu tx. Ngọc Đăng tại khu phố 3, phường Tô Châu, thị xã Hà Tiên, tỉnh Kiên Giang.

Sự kiện

• *Đầu năm (nhằm ngày 09/12/Bính Tý),* Trưởng lão Giác Lập (1924-1997) thế danh Bùi Văn Ngà, pháp danh Giác Lập, sinh tại làng Phú Ngãi Trị, quận Tân Trụ, tỉnh Tân An (Long An), trụ ở tx. Ngọc Hương (phường 2, Tp. Vũng Tàu), viên tịch, thọ 74 tuổi. Môn đồ đệ tử kiến tạo bảo tháp cao 7 tầng tại tx. Ngọc Hương, để tôn thờ xá-lợi cố Trưởng lão.

• *Ngày 18 tháng 03 năm Đinh Sửu,* Ni trưởng Hưng Liên (1931-1997) thế danh Phạm Thị Cảnh, pháp danh Hưng Liên, sinh tại Mỹ Tho, trụ trì tx. Ngọc Định (Mỹ Tho, Tiền Giang), viên tịch, thọ 67 tuổi. Môn đồ đệ tử kiến tạo bảo tháp 7 tầng tại tx. Ngọc Định để tôn thờ xá-lợi cố Ni trưởng.

• *Vào lúc 12 giờ 00 ngày 13 tháng 7 năm Đinh Sửu,* Hòa thượng Giác Đức (1936-1997) thế danh Phạm Văn Hòa, pháp danh Giác Đức, sinh tại làng Tân Nhuận Đông, Sa Đéc (Đồng Tháp), Đệ nhị Trưởng Giáo đoàn VI, viên tịch, thọ 62 tuổi, 39 hạ lạp.

• *Vào lúc 12 giờ 30 phút ngày 31 tháng 7 (nhằm ngày 27/6/Đinh Sửu),* Hòa thượng Từ Huệ (1910-1997) thế danh Tạ Văn Phụng, húy Từ Huệ, sinh tại làng Tân Hương, huyện Châu Thành, tỉnh Mỹ Tho, Thành viên HĐCM GHPGVN, Viện chủ tx. Mỹ Đức (Mỹ Tho), viên tịch, thọ 88 tuổi, 50 hạ lạp.

• *Vào lúc 20 giờ 00 ngày 31 tháng 7 (nhằm ngày 27/6/Đinh Sửu),* Lễ nhập kim quan Cố HT. Từ Huệ được cử hành trang nghiêm tại tx. Mỹ Đức, phường 2, Tp. Mỹ Tho. Đến 13 giờ 00 ngày 03/08/1997, Lễ truy điệu và di quan cố Hòa thượng đến lò thiêu xã Phú Mỹ, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang làm lễ trà tỳ. Buổi lễ với sự chứng minh của chư tôn đức giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN, BTS Tỉnh hội Phật giáo Tiền Giang cùng môn đồ pháp quyến, và đông đảo Phật tử về tham dự.

• *Vào lúc 10 giờ 30 phút ngày 02 tháng 10 (nhằm ngày 02/9/Đinh Sửu),* Đại lão Hòa thượng Giác Nhu (1912-1997) thế danh Phạm Văn Nên, pháp danh Giác Nhu, sinh tại xã Tân Thạnh Trung, huyện Thốt Nốt, tỉnh Long Xuyên, Đạo sư Chứng minh HPKSVN, Phó Pháp chủ HĐCM GHPGVN, viên tịch, thọ 85 tuổi, 43 hạ lạp.

• *Vào lúc 19 giờ 00 ngày 02 tháng 10 (nhằm ngày 02/9/Đinh Sửu),* Lễ nhập kim quan Cố HT. Giác Nhu tại tx. Trung Tâm, số 7, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp. HCM. Sau đó, vào lúc 13 giờ 30 phút ngày 06/10/1997, Lễ tưởng niệm và cung tống kim quan cố Đại lão HT đến Đài hỏa táng Xá lợi Phật đài, Thủ Đức, Tp. HCM làm lễ trà tỳ. Buổi lễ với sự chứng minh và tham dự của chư tôn đức Giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN, các Ban, Ngành của Giáo hội, chư tôn đức Tăng Ni BTS các quận, huyện trong Tp. HCM cùng chư tôn đức Tăng Ni HPKSVN và đông đảo Phật tử xa gần *(Kỷ yếu Lễ tang Hòa thượng Thích Giác Nhu, NXB Tp. HCM 1998).*
• Hòa thượng Giác Độ (?-1997) thuộc Giáo đoàn III, trụ trì tx. Ngọc Hạnh (Kon Tum), viên tịch.
• Ni trưởng Thiện Liên (1913-1997) thế danh Võ Thị Chức, pháp danh Thiện Liên, sinh tại huyện Đồng Xuân, tỉnh Phú Yên, trụ trì tx. Ngọc Nguyên (Cái Bè, Tiền Giang), viên tịch, thọ 85 tuổi, 48 hạ lạp.
• Tỳ-kheo Giác Ân (1930-1997) viên tịch, trụ thế 67 năm.
• Ni sư Tài Liên (?-1997) trụ trì tx. Ngọc Trung (Mỹ Tho, Tiền Giang), viên tịch.

Ấn phẩm

• Sách *Tuyển Tập Pháp,* Ni giới HPKS, Tác giả : Cố NT. Huỳnh Liên, do Ni chúng tx. Ngọc Phương sưu tầm, biên tập hơn 50 bài pháp của cố Ni trưởng, PL.2541 – DL.1997 (Lưu hành nội bộ). Nội dung sách đại loại có những bài pháp như *Lý nghĩa Tự tứ, Giải thích Cuộc lễ Vu Lan bồn, Chỉnh đốn Tăng-già : Tứ Y pháp, Thành lập Giáo hội; Cánh hoa đàm, Ý nghĩa Phước đức, Bố thí, Vô thường,…*

NĂM 1998 (MẬU DẦN- PL.2542)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Lộc tại Ninh Lộc, huyện Ninh Hòa, tỉnh Khánh Hòa được thành lập, do ĐĐ. Giác Sử sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thạch tại thôn Gia Mỹ, xã Ninh An, huyện Ninh Hòa, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do HT. Giác Thảo (1935-2014) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Cang trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Trì tại tổ 49, khu phố 5, phường Quang Trung, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định được thành lập, do ĐĐ. Giác Ân sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Đăng nay ở số 35/1A, đường Nguyễn Ảnh Thủ, xã Thới Tam Thôn, huyện Hóc Môn, Tp. HCM được thành lập; do NS. Hà Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Viên Quang tại tổ 11, khu phố 12, thị trấn Liên Nghĩa, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do SC. Hiếu Liên sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Tuyền tại thôn 7, xã Hàm Đức, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do SC. Duyên Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày 07 tháng 8,* Ni sư Thủy Liên cúng dường tx. Ngọc Chơn tại số 275, ấp Tân Phú, xã Tân Hòa, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long cho NS. Yến Liên, dưới sự chứng minh của HT. Giác Giới và NT. Minh Liên.
• Ban Quản chúng Ni Giáo đoàn IV nhiệm kỳ I (1998-2004) được thành lập, dưới sự chứng minh của HT. Giác Ngộ (Phó Trưởng Giáo đoàn IV). Ban Quản chúng gồm có 14 vị, *Chứng minh* : NS. Vinh Liên, NS. Thinh Liên, Trưởng ban : NS. Đồng Liên, Phó ban : NS. Khoa Liên, NS. Mai Liên, Chánh Thư ký : SC. Tuyết Liên, Phó Thư ký : SC. Xinh Liên, Giám luật : NS. Lan Liên, Phó Giám luật : NS. Thông Liên, Thủ quỹ : NS. Vạn Liên, các Ủy viên : NS. Hoa Liên, NS. Thắng Liên, SC. Nhung Liên, SC. Đắc Liên.

Các thành viên Ban Quản chúng tuân thủ nội quy, hội họp sinh hoạt theo định kỳ. Mỗi năm Ban Quản chúng có ba lần họp định kỳ vào lúc 13 giờ các ngày 29 tháng Giêng, mùng 06 tháng 4 và 13 tháng 7. Nếu vị nào vắng mặt liên tiếp trong ba kỳ họp mà không có lý do chính đáng, xem như vị ấy rút ra khỏi Ban *(THVHPKS).*
• Ni sư Chân Liên (Lê Thị Lý, sinh 1954) kế thế trụ trì tx. Ngọc Bửu tại số 24/2, tổ 27, phường Bửu Long, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai (1998 đến nay).
• Đại đức Minh Phước kế thế trụ trì tx. Ngọc Đức tại số 265/3, ấp Phước Lập, xã Mỹ Xuân, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Tịnh xá này trải qua các đời trụ trì kế tiếp như sau : ĐĐ. Minh Nghĩa (1999-2002); ĐĐ. Minh Đảnh (2003-2007); ĐĐ. Minh Hương (2008 đến nay).

Kiến thiết

• *Ngày 21 tháng 2,* Lễ đặt đá trùng tu xây dựng lại tx. Ngọc Mỹ tại số 65/5, đường Nguyễn An Ninh, khu phố 3, phường 2, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư tôn đức trong BTS PG tỉnh, quận, huyện và các tỉnh bạn cùng Phật tử.
• *Ngày 25 tháng 2,* Lễ khởi công đại trùng tu tx. Kỳ Viên thuộc xã Sơn Định, huyện Chợ Lách, tỉnh Bến Tre, dưới sự chứng minh của Hòa thượng Trưởng Giáo đoàn V, BTS THPG tỉnh Bến Tre cùng chư Tôn đức Tăng Ni trong và ngoài tỉnh.
• *Ngày 19 tháng 8,* Đại đức Minh Bửu trùng tu tx. Ngọc Châu nay tại số 42A, đường Nguyễn Tri Phương, huyện Tân Châu, tỉnh An Giang. Đến năm 2000 thì tịnh xá trùng tu hoàn thành các hạng mục công trình : chánh điện (với tháp Phật và bàn Tổ), nhà thờ Cửu Huyền, dãy am cốc của chư Tăng. Vào năm 2010, ĐĐ. Minh Điền tiếp tục trùng tu tịnh xá này.
• Ni sư Nhung Liên (Nguyễn Kim Hoa, sinh 1952) khởi công trùng tu tx. Ngọc Tân tại ấp Cửu Hòa, xã Thân Cửu Nghĩa, thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang.
• Tịnh xá Ngọc Tường tại số 1/8, đường Dương Khuy, phường 6, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang được TT. Giác Hảo tổ chức đại trùng tu, đến ngày 15/07/Canh Thìn (2000) thì hoàn thành.
• Tịnh xá Trung Tâm tại số 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp. HCM khởi công xây dựng Tòa nhà 3 tầng ở phía ngoài cổng của tịnh xá. Tòa nhà này tầng trệt là Phòng Phát hành Văn hóa phẩm Phật giáo, Phòng Vật lý trị liệu và Đoàn quán Gia đình Phật tử Tâm Minh; tầng 1, 2 là nơi thờ tro cốt của nam nữ hương linh.
• Hòa thượng Giác Tuấn khởi công xây dựng Quan Âm các, bảo tháp thờ xá-lợi chư Tôn đức (trong Giáo đoàn) tại tx. Lộc Uyển, số 121, đường Kinh Dương Vương, phường 12, quận 6, Tp. HCM.
• Ni trưởng Nhan Liên khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Mỹ tại số 65/5, đường Nguyễn An Ninh, phường 2, Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang. Năm sau (1999) vào ngày 06/01/Kỷ Mão, Lễ khánh thành tịnh xá, dưới sự chứng minh của chư Tôn đức các cấp Giáo hội và HPKS cùng đông đảo Phật tử về tham dự. Tịnh xá trùng tu xây dựng lại chánh điện, nhà Thiền khang trang.
• Thượng tọa Giác Tần khởi công trùng tu tx. Ngọc Duyên tại Bắc Phương Doanh, thị trấn Đập Đá, huyện An Nhơn, tỉnh Bình Định.

• Tịnh xá Ngọc Đăng tại số 2/219, đường Mậu Thân, phường An Hòa, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ trùng tu, do SC. Đăng Liên trụ trì tổ chức trùng tu.

Sự kiện

• *Vào lúc 18 giờ 00 ngày 11 tháng 2 (nhằm ngày 15/1/Mậu Dần),* Hòa thượng Giác Bạch (1934-1998) thế danh Võ Văn Hai, pháp danh Giác Bạch, sinh tại xã Tân Niên Đông, quận Hòa Tân, tỉnh Gò Công, Đệ nhị Trưởng Giáo đoàn V, viên tịch, thọ 65 tuổi, 40 hạ lạp. Đến ngày 16/06/1998, (nhằm ngày 26/04/Mậu Dần), Lễ nhập bảo tháp cố Hòa thượng tại tx. Ngọc Lợi ở Gò Công, Tiền Giang.

• *Vào lúc 03 giờ 5 phút ngày 17 tháng 3 (nhằm ngày 19/2/Mậu Dần),* Ni sư Đỗ Liên (1940-1998) thế danh Đỗ Thị Nghĩa, pháp danh Đỗ Liên, sinh tại phường Đức Nghĩa, thị xã Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận, trụ trì tx. Ngọc Bửu (Biên Hòa – Đồng Nai), viên tịch, trụ thế 59 năm, 36 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Ni sư chính thức cử hành lúc 11 giờ 30 phút ngày 17/3/1998. Đến 07 giờ 00 sáng ngày 20/3/1998, Lễ truy niệm và cung tiễn kim quan cố Ni sư đến đài hỏa táng tại Thuận An – Bình Dương trà tỳ.

• Sư Giác Long (?-1998) trụ trì tx. Ngọc Đăng (Hà Tiên, Kiên Giang), thị tịch.

Ấn phẩm

• Sách *Chơn Lý – Luật Nghi Khất Sĩ (riêng giới xuất gia)*, Nxb Tp. HCM 1998. Toàn bộ tác phẩm có 12 bài viết về Luật nghi Khất sĩ như sau : 1. Bài học Khất sĩ, 2. Luật nghi Khất sĩ, 3. Bài học Sa-di, 4. Kệ giới, 5. Diệt lòng ham muốn, 6. Định, 7. Niết-bàn, 8. Pháp vi tế, 9. Giới bổn Tăng, 10. Giới bổn Ni, 11. Giới Phật tử, 12. Luật nghi.

• Sách *Chơn Lý* của Tổ sư Minh Đăng Quang, Nxb Tp. HCM 1998. Sách này có tất cả 60 bài giảng luận của Tổ sư như sau : Phần đầu có Lời giới thiệu, Lời cẩn bạch, 1. Võ Trụ Quan, 2. Ngũ Uẩn, 3. Lục Căn, 4. Thập Nhị Nhân Duyên, 5. Bát Chánh Đạo, 6. Có và Không, 7. Sanh và Tử, 8. Nam và Nữ, 9. Chánh đẳng Chánh giác, 10. Công Lý Võ Trụ, 11. Khất Sĩ, 12. Y Bát Chơn Truyền, 13. Ăn Chay, 14. Nhập Định, 15. Bài Học Cư Sĩ, 16. Cư Sĩ (Giáo hội Tăng già), 17. Tâm, 18. Tánh Thủy, 19. Học Chơn Lý, 20. Trên Mặt Nước, 21. Chánh Pháp, 22. Chánh Kiến, 23. Tam Giáo, 24. Tông Giáo, 25. Thần Mật, 26. Giác Ngộ, 27. Khuyến Tu, 28. Đi Tu, 29. Ăn và Sống, 30. Chư Phật – Chư Phật vị lai, 31. Hột Giống, 32. Sợ Tội Lỗi, 33. Trường Đạo Lý, 34. Nguồn Đạo Lý, 35. Con Sư Tử, 36. Đi Học, 37. Đời Đạo Đức, 38.

Đại Thừa Giáo, 39. Xứ Thiên Đường, 40. Vị Hung Thần, 41. Phật Tánh, 42. Học Để Tu, 43. Đạo Phật. 44. Tu và Nghiệp, 45. Pháp Tạng, 46. Vô Lượng Cam Lộ, 47. Quán Thế Âm, 48. Đại Thái Thức, 49. Địa Tạng, 50. Pháp Hoa, 51. Thờ Phượng, 52. Pháp Chánh Giác, 53. Số Tức Quan, 54. Sám Hối, 55. Chơn Như, 56. Hòa Bình (Đoàn du Tăng), 57. Lễ Giáo, 58. Đạo Phật Khất Sĩ, 59. Khổ và Vui, 60 Pháp Học Cư sĩ, Kinh Tam Bảo.

NĂM 1999 (KỶ MÃO- PL.2543)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Văn tại số 175, ấp 3, xã Phạm Văn Cội, huyện Củ Chi, Tp. HCM được thành lập; do SC. Nguyệt Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Như tại ấp Hàng Gòn, xã Lộc An, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do SC. Diệu Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Quan Âm tại số 60/78/8/14, đường Lâm Văn Bền, phường Tân Kiểng, quận 7, Tp. HCM được thành lập; do SC. Nhã Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Hòa tại thôn Tân Hạnh, xã Phú Mỹ, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do SC. Lài Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Châu tại thôn Bãi Giếng 2, xã Cam Hải Tây, huyện Cam Lâm, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do HT. Giác Hùng sáng lập; hiện nay, ĐĐ. Giác Tài trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Nam ở thôn Trung Hiệp, xã Hiệp An, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng được thành lập, do ĐĐ. Giác Nghĩa (Nguyễn Thanh Nở, sinh 1960) sáng lập và làm trụ trì (1999 đến nay).

• Tịnh xá Ngọc Bình tại ấp Bà Nghiệm, xã Mỹ Lạc, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An được thành lập; do NS. Duyên Liên sáng lập; hiện nay SC. Phấn Liên (Lê Mỹ, sinh 1939) làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Bình tại xã An Hải, huyện Ninh Phước, tỉnh Ninh Thuận được thành lập; do SC. Hỷ Liên sáng lập.

• Tịnh xá Ngọc Hưng nay tại số 151, tỉnh lộ 1, Buôn Ky, phường Thành Nhất, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do NT. Phan Liên sáng lập; NS. Hỷ Liên trụ trì.

• Tịnh thất Ngọc Thọ tại tổ 1, xã Xuân Thọ, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai được thành lập, do SC. Đoan Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• Trưởng lão Giác Phúc (1924-2001) được suy cử làm Trưởng Giáo đoàn III, và Ngài được Tăng chúng thỉnh về Tổ đình Nam Trung (Nha Trang) để điều hành Phật sự *(100 TXTB).*

• Thượng tọa Giác Thành đảm nhận chức vụ trụ trì tx. Ngọc Phúc nay tại số 342, đường Phan Đình Phùng, phường Yên Đỗ, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai. Cũng năm này, ngài khởi công trùng tu tịnh xá, với các hạng mục : chánh điện 2 tầng, giảng đường, nhà thờ Cửu Huyền, tượng đài Đức Bổn Sư, điện Di Lặc, vườn Lâm-tỳ-ni, đài Quan Âm, bảo tháp thờ cố TL. Giác Phúc, nhà Tăng, nhà khách Ni, nhà khách, phòng cốc đều được xây dựng khá khang trang,…với tổng diện tích xây dựng 2.785m^2. Năm 2006, Thượng tọa xây dựng thêm dãy Tăng xá một trệt, một lầu, dài 30m.

• Ni sư Thẩm Liên (Phạm Thị Thé, sinh 1941) kế thế trụ trì tx. Ngọc Lâm ở khu 5, phường Blao, thị xã Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng (1999 đến nay).

• Ni sư Hạnh Liên được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Chung tại số 16/5, đường Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Trung Chánh, huyện Hóc Môn, Tp. HCM.

Kiến thiết

• *Ngày 08 tháng Giêng năm Kỷ Mão,* Lễ đặt đá khởi công xây dựng tx. Ngọc Phước (ở số 98, đường Nguyễn Văn Hưởng, khu phố 5, phường Long Tâm, thị xã Bà Rịa, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu), do NT. Mai Liên trụ trì tổ chức. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư tôn giáo phẩm : HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc,…chư Tôn đức Tăng Ni cùng Phật tử. Tịnh xá được xây dựng trên khu đất mới với diện tích 8.000m^2, do Nhà nước hoán đổi, tại Gò Cát 1, phường Long Toàn (tịnh xá cũ do nằm trong đất quy hoạch của Nhà nước).

• *Ngày 20 tháng 7 năm Kỷ Mão,* Lễ khởi công xây dựng tháp Phổ Đồng tại tx. Ngọc Hòa thuộc xã Bình Trước, quận Đức Tu, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai.

• Chư tôn đức Tăng Giáo đoàn II kiến tạo bảo tháp Phổ Hạnh tại tx. Ngọc Trang, số 558, Hương Lộ, phường Ngọc Hiệp, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Tháp cao 15m, có 7 tầng, hình lục giác có 6 mặt giống nhau. Đỉnh tháp là ngọn đèn Chơn lý, biểu tượng của giáo pháp Khất sĩ. Bên trong tháp có 3 tầng : tầng trên thờ Đất thiêng xứ Phật, tầng thứ thờ xá-lợi TL. Giác Định và chư Tăng Giáo đoàn II, tầng cuối còn trống.

• Tịnh xá Ngọc Đức tại số 41/22, đường Nguyễn Bảo, phường 6, Tp. Vũng Tàu đại trùng tu, do NT. Phát Liên trụ trì tổ chức. Tịnh xá có diện tích khoảng 500m^2, được kiến thiết quy mô, tráng lệ.
• Tịnh xá Ngọc Trung tại số 454/20, đường Liên Tỉnh, khu vực Long Thạnh I, phường Thốt Nốt, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ trùng tu, do NS. Lý Liên (Thái Thị Nghe) trụ trì tổ chức.
• Tịnh xá Trung Tâm tại số 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp. HCM khởi công xây dựng dãy lầu 3 tầng (dùng làm Lớp Sơ cấp Phật học quận Bình Thạnh, trai đường, phòng thọ bát, thiền đường,…)
• Hòa thượng Giác Cảnh vận động trùng tu tx. Ngọc Đức ở đường Phạm Hồng Thái, phường 10, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Tịnh xá có chánh điện là tòa nhà một trệt một lầu, với tổng diện tích sử dụng 720m^2, tầng lầu là chánh điện hình bát giác truyền thống; tầng trệt là giảng đường.
• Ni trưởng Châu Liên (1928-2008) tổ chức lễ đặt đá khởi công trùng tu xây dựng lại tx. Ngọc Lợi nay tại đường số 22, khóm 6, phường 7, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu, do HT. Giác Giới trợ duyên. Đến đầu năm 2001, Lễ khánh thành tịnh xá. Toàn bộ tịnh xá được xây dựng bằng vật liệu kiên cố, có diện tích 3.500m^2, với các công trình : chánh điện hình bát giác, giảng đường, đài Quán Âm, tượng Phật Thích-ca tọa thiền với cửu long, vườn Lâm-tỳ-ni, nhà thờ quý Trưởng lão Ni, nhà thờ Cửu Huyền, Ni xá.
• Ni trưởng Hoa Liên (1930-2009) khởi công đại trùng tu chánh điện tx. Ngọc Ban nay tại số 06, đường Phạm Văn Đồng, phường Tân Hòa, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Sau 2 năm trùng tu xây dựng, ngôi chánh điện và nhà thờ Cửu Huyền đã hoàn thành. Đến năm 2007, tịnh xá tiếp tục trùng tu xây dựng các công trình : tượng Phật nhập Niết-bàn, tạc tượng Bồ-tát Quan Âm (bằng gỗ quý), đài Quán Thế Âm, cổng tam quan, am cốc chư Ni, đồng thời thành lập Tuệ Tĩnh Đường (Đông Tây y).
• Ni sư Cần Liên trùng tu tx. Ngọc Thuận tại thôn Thuận Đức, xã Nhơn Mỹ, thị xã An Nhơn, tỉnh Bình Định.
• Tịnh xá Ngọc Khoa tại thôn Bình Trị, xã Mỹ Quang, huyện Phù Mỹ, tỉnh Bình Định trùng tu.
• Tịnh xá Ngọc Tịnh tại thôn An Đông, thị trấn Bồng Sơn, huyện Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định trùng tu. Năm sau (2000), SC. Chủng Liên được cử làm trụ trì tịnh xá đến nay.

• Tịnh xá Bửu Minh tại T7, khu vực 5, phường Lê Hồng Phong, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định trùng tu.

Sự kiện

• *Vào lúc 22 giờ 00 ngày 06 tháng 6 năm Kỷ Mão,* Ni trưởng Tốn Liên (1936-1999) thế danh Nguyễn Thị Cúc, pháp danh Tốn Liên, sinh tại Thốt Nốt (Cần Thơ), trụ trì tx. Ngọc Lâm (Bảo Lộc, Lâm Đồng), viên tịch, thọ 64 tuổi. Ni chúng tôn tạo bảo tháp thờ cố Ni trưởng trong khuôn viên tx. Ngọc Lâm.

• *Ngày 16 tháng 6 năm Kỷ Mão,* Ni trưởng Hà Liên (1929-1999) thế danh Phan Thị Tây, pháp danh Hà Liên, sinh tại làng Bình Chánh, Tân An, Long An, trụ trì tx. Ngọc Liên (Tân An, Long An), viên tịch, trụ thế 70 năm. Chúng đệ tử kiến tạo tháp mộ tôn thờ nhục thân cố Ni trưởng tại tx. Ngọc Liên *(www.anhnhiendang.com).*

• *Ngày 24 tháng 8,* Ni trưởng Liên Liên (?-1999) viên tịch.

• Ni sư Nguyệt Liên (?-1999) thuộc Ni Giáo đoàn III, viên tịch.

• Ni sư Quảng Liên (1926-1999) thế danh Phạm Thị Kim, pháp danh Quảng Liên, sinh tại Tân Nhuận Đông, tỉnh Đồng Tháp, nguyên trụ trì tx. Ngọc Thuận (Cẩm Giang, Tây Ninh), viên tịch, thọ 74 tuổi.

NĂM 2000 (CANH THÌN- PL.2544)

Sáng lập

• Tịnh thất Ngọc Huỳnh tại thôn An Định, xã Diên Phước, huyện Diên Khánh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập, do HT. Giác Phùng sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Ngọc Phước ở số 8/400, ấp Biển Tây B, xã Vĩnh Trạch Đông, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu được thành lập; do SC. Nhẫn Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Thủy tại phường Phước Hòa, thị xã Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam được thành lập; do NS. Châu Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Ngọc Tánh tại số 236, ấp Long Khánh, xã Tam Phước, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NT. Mai Liên sáng lập; hiện nay SC. Tánh Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Thành tại xã Hàm Cường, huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận được thành lập, SC. Nhẫn Liên sáng lập. Ngày 10/10/2011, Sư cô được cấp Giấy Bổ nhiệm trụ trì tịnh xá này.

• Tịnh xá Ngọc Liên tại phường Phú Tài, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận được thành lập, do NS. Dung Liên sáng lập *(www.daophatkhatsi.vn).*

Tăng sự

• *Ngày 18 tháng 3,* Đại đức Giác Năng (1948-2016) được chư Tôn đức Giáo đoàn III cử về trụ trì tx. Ngọc Hưng ở ấp 1, xã Xuân Hưng, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai.

• *Ngày 26 tháng 12,* Sư cô Thông Liên (Nguyễn Thị Tám, sinh 1965) được BTS Tỉnh hội Phật giáo Long An bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Sanh tại số 1/5, đường Huỳnh Châu Sổ, khu phố 4, thị trấn Bến Lức, tỉnh Long An, theo công văn số 004/QĐ/BTS/2000, do TT. Thiện Huệ (Phó BTS) ký.

• Sư cô Chi Liên (Võ Ngọc Lượng, sinh 1955) về trụ trì chùa Long Hòa tại số 17/11, ấp 11, Thị trấn Thủ Thừa, tỉnh Long An. Năm sau (2001), Sư cô đại trùng tu chánh điện làm bằng xi-măng cốt thép, theo kiến trúc mô hình bát giác. Ngày 02/7/2002, UBND tỉnh Long An cấp giấy chứng nhận QSDĐ chùa với diện tích 1.836,10m^2 (thửa số 289), do ông Nguyễn Thanh Nguyên (Phó Chủ tịch) ký.

Kiến thiết

• Tịnh xá Ngọc Sơn tại số 22, quốc lộ 1, thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa tổ chức lễ đặt đá xây dựng chánh điện.

• Ni sư Khoa Liên khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Ẩn nay tại số 115/5, ấp Vĩnh Xuân A, xã Dương Xuân Hội, huyện Châu Thành, tỉnh Long An. Sau 10 năm xây dựng tịnh xá, Lễ an vị Phật được tổ chức vào ngày 02/10/Canh Dần (2010). Tịnh xá đã hoàn thành các công trình : chánh điện, Tổ đường, Ni xá, đài Quan Âm, cổng tam quan,…đều xây dựng kiên cố, khang trang.

• Ni trưởng Hiệp Liên khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Trung nay tại số 98, đường Quang Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai.

• Chùa Thiên An ở thôn Tân Hiệp, xã Tân An, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai trùng tu xây dựng toàn bộ và đổi tên thành tx. Ngọc Tịnh, do Chư Ni tx. Ngọc Túc (xã An Cư, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai) chủ trì.

• Hòa thượng Giác Cầu khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Thạnh ở thôn Phước Thành, xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.

• Đại đức Giác Cảnh (Trần Thanh Cảnh, sinh 1951) khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Đức tại đường Phạm Hồng Thái, phường 10, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Tịnh xá trùng tu xây dựng chánh điện, gồm có 2 tầng, tầng hai làm chánh điện, tầng một làm giảng đường, phòng khách và trưng bày kinh sách,

tầng trệt là nhà thờ Cửu Huyền. Ngoài ra, trong khuôn viên tịnh xá còn có các am cốc, nhà khách Tăng, nhà khách Phật tử.

• Thượng tọa Minh Phúc trùng tu tx. Ngọc Mỹ ở số 406, đường Lê Duẩn, khóm 4, phường 4, Tp. Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng.

• Từ năm 2000 – 2004, Tịnh xá Ngọc Tâm tại bản Chăn-xá-vang, huyện Sỉ-khốt-tạ-bong, thủ đô Viêng-chăn (Lào) khởi công xây dựng và hoàn tất thủ tục hành chánh của tịnh xá. Đến năm 2010, ĐĐ. Giác Thiện được Giáo hội Liên minh Phật giáo Lào bổ nhiệm làm trụ trì tịnh xá Ngọc Tâm. Cũng năm này, tịnh xá tổ chức Lễ An vị tôn tượng Quán Thế Âm Bồ-tát lộ thiên, với sự chứng minh tham dự của đông đảo chư Tăng Ni Phật giáo Bắc tông Việt Nam, Phật giáo Lào và bà con người Việt Nam ở Lào. Bảo tượng cao 6m, bằng đá non nước, được cung thỉnh từ Tp. Đà Nẵng, Việt Nam *(theo Hệ phái Khất sĩ quá trình Hình thành, Phát triển và Hội nhập, Chủ biên : HT. Thích Trí Quảng, HT. Thích Giác Toàn, TS. Nguyễn Quốc Tuấn, Nxb Hồng Đức 2016).*

• Tịnh xá Ngọc Hương tại số 558, đường Lê Văn Hưu, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên – Huế đại trùng tu. Tịnh xá trùng tu xây dựng toàn bộ cơ sở hạ tầng như chánh điện, nhà thờ Cửu huyền, Tăng xá, am cốc,…đều kiên cố và trang nghiêm.

Sự kiện

• *Ngày 14 tháng 11 năm Canh Thìn,* Ni sư Lý Liên (1923-2000) thế danh Đoàn Thị Thuận, pháp danh Lý Liên, trụ ở tx. Ngọc Chung (Hóc Môn, Tp. HCM), viên tịch, trụ thế 77 năm, 26 hạ lạp.

• Ni sư Viên Liên (1929-2000) thế danh Lý Huyền Sanh, pháp danh Viên Liên, sinh tại Chợ Lớn, Gia Định, trụ ở tx. Ngọc Bửu (Thủ Thừa, Long An), viên tịch, thọ 72 tuổi.

• Tịnh xá Ngọc Cảnh tại đường Suối Cát, Xuân An, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng bị bão lũ làm sập chánh điện và nhà thờ Cửu Huyền. Năm sau (2001), SC. Thận Liên xây dựng lại nhà thờ Cửu Huyền theo kiến trúc hiện đại một trệt một lầu.

Lễ hội

• *Ngày 19 tháng 2 năm Canh Thìn,* Lễ lạc thành tx. Ngọc Phước ở số 98, đường Nguyễn Văn Hưởng, khu phố 5, phường Long Tâm, thị xã Bà Rịa, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Hệ phái, BTS Phật giáo tỉnh, trụ trì các tự viện lân cận cùng quý Phật tử xa gần

về tham dự. Tịnh xá này sau 3 lần di dời nay được xây dựng lại quy mô tráng lệ. Đồng thời, Gia đình Phật tử Ngọc Phước cũng đi vào sinh hoạt lại vào Chủ Nhật hàng tuần, có 40 đoàn sinh.

• *Ngày Rằm tháng 10 năm Canh Thìn*, Lễ khánh thành tx. Kỳ Viên thuộc xã Sơn Định, huyện Chợ Lách, tỉnh Bến Tre.

NĂM 2001 (TÂN TỴ- PL.2545)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Bình tại xã Bảo Bình, huyện Cẩm Mỹ, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do SC. Ý Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Nguyên tại thôn Ninh Thiện, xã Ninh Gia, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do NT. Mai Liên sáng lập; NS. Vân Liên trụ trì *(100 TXTB, nhưng theo Tập san Đuốc Sen, tập 12, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2011, tr.132, 133,...ghi là tịnh xá được thành lập năm 2003).*

Tăng sự

• Trưởng lão Giác Dũng (1929-2013) được suy tôn làm Đệ tứ Trưởng Giáo đoàn III.

• Tịnh xá Ngọc Thạnh ở xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu mở khóa Sơ cấp Phật học (2001-2002).

• Giáo đoàn III suy cử cơ cấu thành phần nhân sự của Ban lãnh đạo mới gồm : Trưởng Giáo đoàn : HT. Giác Dũng, Phó Trưởng Giáo đoàn : TT. Giác Đăng, TT. Giác Thảo; bổ sung thêm Phó Thư ký : TT. Giác Minh, và 4 Ủy viên Hoằng pháp là quý Đại đức : Giác Duyên, Giác Hiếu, Giác Hoàng, Giác Viễn *(nguyên do suy cử, cơ cấu nhân sự mới này bởi TL. Giác Phúc, Trưởng đoàn đã viên tịch trong năm này) (HPKS 70 HTPT).*

Kiến thiết

• *Ngày 04 tháng 11,* Lễ đặt đá trùng tu xây dựng tx. Ngọc Nguyên ở số 233/32, đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, phường Chánh Công, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn giáo phẩm : TT. Thích Giác Dũng – Trưởng BTS PG tỉnh Đăk Lăk; TT. Thích Châu Quang – Phó ban Thường trực BTS PG Đăk Lăk; HT. Thích Giác Thìn, TT. Thích Giác Thường,…cùng chư tôn đức các BĐDPG, chư tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện trong ngoài tỉnh và đông đảo Phật tử về tham dự cầu nguyện. HT. Giác Thanh trụ trì tịnh xá cho biết, kiến trúc ngôi chánh điện gồm 2 tầng nhà 3 cấp, tầng trệt làm giảng đường, phòng khách; tầng lầu làm

chánh điện, nhà thờ Tổ, nhà Cửu huyền, với diện tích 354m^2, tổng kinh phí xây dựng dự trù khoảng 700 triệu đồng *(TBGN, s 95).*

• Ni trưởng Tứ Liên (1913-2010) cho khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Cát tại thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.

• Ni sư Xuân Liên cho khởi công trùng tu tx. Ngọc Tuệ tại số 60, ấp 1C, xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai.

• Tịnh xá Ngọc Phú tại số 64, đường Ni sư Huỳnh Liên, phường 10, quận Tân Bình, Tp. HCM khởi công xây dựng mới ngôi chánh điện, do NS. Thinh Liên (1919-2011) trụ trì tổ chức. Chánh điện với kiến trúc kiên cố, có mô hình bát giác truyền thống, gồm một trệt, một lầu với diện tích 576m (18m x 32m).

Sự kiện

• *Vào lúc 21 giờ 30 phút ngày 13 tháng 3 (nhằm ngày 19/2/Tân Tỵ),* Trưởng lão Giác Phúc (1924-2001) thế danh Trần Viết Trấp, pháp danh Giác Phúc, sinh tại thôn Phụng Sơn, xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định, Đệ tam Trưởng Giáo đoàn III, Viện chủ tx. Ngọc Phúc (Gia Lai), viên tịch, thọ 78 tuổi.

• *Ngày 18 tháng 4 năm Tân Tỵ,* Ni trưởng Tánh Liên (1926-2001) thế danh Trần Thị Nơi, pháp danh Tánh Liên, sinh tại Thủ Thừa, trụ trì tx. Ngọc Bửu (Thủ Thừa, Long An), viên tịch, trụ thế 76 năm, 50 hạ lạp.

• *Ngày 06 tháng 12 (nhằm ngày 22/10/Tân Tỵ),* Ni trưởng Quang Liên (1909-2001) thế danh Nguyễn Thị Sâm, pháp danh Quang Liên, sinh tại Thủ Thừa, Long An, trụ trì tx. Ngọc Thặng (Thủ Thừa, Long An), viên tịch, thọ 93 tuổi, 53 hạ lạp.

• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) và Phật tử hải ngoại trở về thăm quê hương Việt Nam. Phái đoàn do Hòa thượng hướng dẫn hành hương chiêm bái các di tích, thắng tích, Tổ đình già-lam Phật tích, các bảo tháp cổ kính,…và làm công tác từ thiện xã hội từ Nam ra Bắc.

• Thượng tọa Giác Duyên (1931-2001) trụ trì tx. Ngọc Thọ (Tịnh Biên, An Giang), viên tịch, thọ 70 tuổi, 36 hạ lạp.

Lễ hội

• *Ngày 01 tháng 2,* Lễ khánh tạ tx. Ngọc Pháp tại số 25, đường Hương Sơn, phường Phước Hòa, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Sau gần 4 năm (1997-2001) trùng tu xây dựng tịnh xá hoàn thành các hạng mục : chánh điện (theo

mô hình bát giác truyền thống) ở tầng trên, giảng đường tầng dưới, có phòng khách, nơi thờ Cửu Huyền.

NĂM 2002 (NHÂM NGỌ- PL.2546)

Sáng lập

• Tịnh thất Ngọc Ngân tại số 62, đường Quang Trung, thị trấn M'drăk, huyện M' drăk, tỉnh Đăk Lăk được thành lập, NS. Lạc Liên sáng lập và làm trụ trì (2002-2008). Năm 2008, SC. Kim Liên về trụ trì tịnh thất đến nay.

• Tịnh thất Ngọc Đăng ở thôn Tân An, xã Hiệp An, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng được thành lập; do SC. Thu Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Ngọc Trường tại ấp Trung Sơn, xã Xuân Trường, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do NT. Chiêu Liên sáng lập; hiện nay SC. Huệ Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Chung nay tại số 55/24/32, Thành Mỹ, khu phố 4, phường 8, quận Tân Bình, Tp. HCM được thành lập; do NT. Giới Liên sáng lập; hiện nay NS. Mạo Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Viên tại thôn Trà Giang 1, xã Lương Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận được thành lập; do HT. Giác Y sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Từ trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Linh tại xã Sùng Nhơn, huyện Đức Linh, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do SC. Thuận Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Lâm tại Đội 5, thôn Tân Lập 2, xã Lương Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận được thành lập; do NS. Lãnh Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày 26 tháng 6,* Ni trưởng Tràng Liên (Huỳnh Thị Liễu, sinh 1929) Viện chủ tx. Ngọc Diệp, quận 3, Tp. HCM được Ni giới HPKS suy tôn ngôi vị Đệ tứ - Trưởng Ni giới HPKSVN. Cũng năm này, Ni trưởng được suy cử làm Thành viên HĐTS GHPGVN nhiệm kỳ V (2002-2007) *(theo Cánh Chim Bằng Của Ni Giới Hệ Phái Khất Sĩ, Huyền Phương – Phương Tử, Nxb Tôn Giáo 2009).*

• Hòa thượng Giác Phúc được cung thỉnh làm Phó ban Tăng sự TƯ GHPGVN nhiệm kỳ V (2002-2007).

• Hòa thượng Giác Giới được cung thỉnh làm Ủy viên HĐTS TƯ GHPGVN nhiệm kỳ V (2002-2007).

• Thượng tọa Giác Toàn được cung thỉnh làm Ủy viên HĐTS TƯ GHPGVN nhiệm kỳ V (2002-2007). Cũng năm này, Thượng tọa được suy cử làm Phó ban BTS THPG Tp.HCM nhiệm kỳ VI (2002-2007).
• Ni trưởng Ngoạt Liên được cung thỉnh làm Ủy viên HĐTS TƯ GHPGVN nhiệm kỳ V (2002-2007). Cũng năm này, Ni trưởng được suy cử làm Ủy viên BTS THPG Tp.HCM nhiệm kỳ VI (2002-2007).
• Ni sư Ngôn Liên (Trương Thị Bình, sinh 1951) được NT. Thông Liên ủy quyền cho kế thừa trụ trì tx. Ngọc Tháp tại khu phố 6, phường 1, thị xã Kiến Tường, tỉnh Long An.
• Hòa thượng Giác Trang (1933-2008) được suy tôn làm Thành viên HĐCM GHPGVN nhiệm kỳ V (2002-2007) và VI (2007-2012).
• Quý HT. Giác Nhường, HT. Giác Thuận, HT. Giác Ngộ được suy tôn làm Thành viên HĐCM GHPGVN nhiệm kỳ V (2002-2007).
• Thượng tọa Giác Pháp được suy cử làm Phó BĐD Phật giáo Quận 6, nhiệm kỳ VI (2002-2007).
• Thượng tọa Giác Tràng (1940-2014) được suy cử làm Phó BTS kiêm Trưởng ban Giáo dục Tăng Ni Tỉnh hội PG Quảng Nam nhiệm kỳ II (2002-2007).
• Ni sư Liễu Liên (1935-2016) được suy cử làm Phó trưởng BTS kiêm Ủy viên Thủ quỹ Tỉnh hội PG Kiên Giang nhiệm kỳ VI (2002-2007).
• Thượng tọa Giác Hà được suy cử làm Ủy viên BTS THPG Tp.HCM nhiệm kỳ VI (2002-2007).

Kiến thiết

• *Ngày 20 tháng 1,* Lễ đặt đá trùng tu xây dựng tx. Ngọc Tâm tại số 253/14, đường Nguyễn Thông, phường 3, thị xã Tân An, tỉnh Long An, do NT. Minh Liên trụ trì tổ chức. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn đức giáo phẩm : HT. Thích Thiện Nhu – Cố vấn Chứng minh Trường Trung cấp Phật học Long An; TT. Thích Giác Toàn – Phó ban Giáo dục Tăng Ni TƯ GHPGVN, TT. Thích Thiện Thanh và TT. Thích Thiện Tâm – đồng Phó BTS THPG Long An; TT. Thích Thiện Huệ - Phó ban Thường trực BTS THPG Long An cùng chư tôn đức Tăng Ni, Phật tử trong và ngoài tỉnh về tham dự cúng dường cầu nguyện.
• Tịnh xá Ngọc Liên tọa lạc ở số 43/168, đường Cao Văn Lầu, khóm 4, phường 2, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu trùng tu.

• Tịnh xá Ngọc Tháp thuộc phường Đô Vinh, thị xã Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận trùng tu, do chư Tăng Giáo đoàn V tổ chức.
• Hòa thượng Giác Cầu trùng tu tx. Ngọc Thạnh ở xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu, đến cuối năm này thì hoàn thành, gồm các công trình : chánh điện, nhà thờ Tổ, đài Quan Âm.
• Ni sư Lãnh Liên khởi công xây dựng chánh điện tx. Ngọc Chơn tại phường Thiện An, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk. Năm 2007, Ni sư cho xây dựng nhà Tăng và nhà Ni.
• Tịnh xá Ngọc Duyên tại Bắc Phương Doanh, thị trấn Đập Đá, huyện An Nhơn, tỉnh Bình Định khánh thành. Sau 4 năm trùng tu (1998-2002) tịnh xá mới hoàn thành. Năm 2012, HT. Giác Tần trụ trì tịnh xá, cho khởi công trùng tu xây dựng Quan Âm lộ thiên, tường rào, cổng tam quan. Đến ngày 07/02/Quý Tỵ (2013), tịnh xá tổ chức lễ lạc thành và tưởng niệm húy kỵ TL. Giác Dưỡng.

Sự kiện

• *Vào lúc 12 giờ 00 ngày 15 tháng 2 (nhằm ngày 04/1/Nhâm Ngọ),* Ni trưởng Tạng Liên (1916-2002) thế danh Ngô Thị Sến, pháp danh Tạng Liên, sinh tại xã Bình Tâm, tỉnh Long An, Ủy viên HĐTS GHPGVN, Đệ tam Ni trưởng Ni giới HPKSVN, trụ trì tx. Ngọc Bích (Vũng Tàu), viên tịch, thọ 86 tuổi, 52 hạ lạp.
• *Vào lúc 08 giờ 00 ngày 16 tháng 2 (nhằm ngày 05/1/Nhâm Ngọ),* Lễ nhập kim quan cố NT. Tạng Liên cử hành trang nghiêm tại tx. Ngọc Phương, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM. Đến 05 giờ 00 ngày 20/2/2002, Lễ truy niệm và di quan cố Ni trưởng về lò hỏa táng tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu tổ chức lễ trà tỳ.

Lễ hội

• *Ngày 01 tháng 4,* Lễ tưởng niệm Tiểu tường cố TL. Giác Phúc (1924-2001) và Lễ khánh thành tx. Ngọc Phúc (tại số 342B, đường Phan Đình Phùng, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai), an vị Phật, cung nghinh ngọc Xá-lợi Phật do HT. Pháp chủ Vương quốc Thái Lan tặng. Quang lâm chứng minh và tham dự buổi lễ có chư tôn giáo phẩm HPKSVN, BTS PG các tỉnh : Gia Lai, Đak Lak, Đà Nẵng, Kiên Giang, chư tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện. Về phía chính quyền có ông Mai Kim Đồng – Phó ban Dân tộc và Tôn giáo tỉnh Gia Lai cùng đại diện lãnh đạo Đảng, chính quyền, cơ quan, ban ngành, đoàn thể Tôn giáo bạn. Tịnh xá trùng tu xây dựng các hạng mục : chánh điện (ở tầng

lầu, có hình bát giác), nhà Tăng, nhà khách, nhà trù, nhà đoàn quán, tổng diện tích hơn 1.500m^2 có tường rào bao quanh. TT. Giác Thành trụ trì tịnh xá cho biết, tổng kinh phí của công trình trùng tu này khoảng 2,5 tỷ đồng *(BGN, s 117).*

• *Ngày 02 tháng 5,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Tuệ tại số 60, ấp 1C, xã Phước Thái, huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai, do NS. Xuân Liên trụ trì. Sau gần một năm trùng tu xây dựng tịnh xá đã hoàn thành, ngôi chánh điện có hai tầng (tầng lầu là chánh điện thờ Phật, có mô hình bát giác; tầng trệt là giảng đường).

NĂM 2003 (QUÝ MÙI- PL.2547)

Sáng lập

• *Ngày 23 tháng 12,* Tịnh xá Ngọc Kỳ tại Đội 5, thôn Tân Lập 2, xã Lương Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Bình Định được thành lập, do NS. Hải Liên sáng lập và làm trụ trì (2003 đến nay).

• Tịnh xá Ngọc Hải tại khóm 1, phường Tân Xuyên, Tp. Cà Mau được thành lập; do SC. Thảo Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày 30 tháng Giêng,* Ban Quản chúng Ni Giáo đoàn IV nhiệm kỳ II (2004-2007) được thành lập, dưới sự Chứng minh của chư Tôn đức Tăng lãnh đạo Giáo đoàn IV. Ban Quản chúng Ni gồm có 16 vị. *Chứng minh* : NS : Vinh Liên, NS. Thinh Liên, Trưởng ban : NS. Đồng Liên, Phó ban : NS. Khoa Liên, NS. Mai Liên, Chánh Thư ký : SC. Tuyết Liên, Phó Thư ký : SC. Xinh Liên, Giám luật : NS. Lan Liên, Phó Giám luật : NS. Thông Liên, Thủ quỹ : NS. Vạn Liên, các Ủy viên : NS. Hoa Liên, NS. Thắng Liên, SC. Nhung Liên, SC. Đắc Liên, SC. Hạnh Liên, SC. An Liên *(THVHPKS).*

• *Đầu năm,* Tịnh xá Ngọc Phương tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM khai giảng lớp Sơ cấp Phật học cho chư Ni tân xuất gia tu học.

• *Ngày 04 tháng 2 năm Quý Mùi,* Thượng tọa Minh Thành phát tâm tiếp nhận tx. Mộc Chơn (tại ấp Phú Thạnh, xã Phú Mỹ, huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang) theo sự cung thỉnh của NT. Đồng Liên. Đồng thời, Ngài lên kế hoạch trùng tu tịnh xá này.

• Đại đức Giác Yên (Giác Vân) được Chính quyền địa phương và Phật tử thỉnh về trụ trì tịnh xá Phúc Lâm (chùa Nội) tại thôn An Cừ, xã Yên Bình, huyện Ý Yên, tỉnh Nam Định.
• Ni chúng thuộc Phân đoàn II Ni giới – Giáo đoàn IV suy cử Ban điều hành thời gian (2003-2010) gồm : Ban Cố vấn : NS. Thinh Liên, NS. Ánh Liên, NS. Linh Liên, NS. Chiếu Liên. Trưởng Phân đoàn : NS. Đồng Liên, Phó Phân đoàn : NS. Lan Liên, Thư ký : SC. Tuyết Liên, Tăng sự : NS. Khoa Liên, Kiểm soát : NS. Vạn Liên, Từ thiện : NS. An Liên. Hội đồng Tỳ-kheo Ni có 15 vị điều hành Phật sự *(THVHPKS).*

Kiến thiết

• *Ngày 18 tháng 3 (nhằm ngày 16/2/Quý Mùi),* Lễ khởi công đại trùng tu chánh điện tx. Ngọc Hiệp tại số 53, đường Thủ Khoa Huân, thị xã Gò Công, tỉnh Tiền Giang.
• *Ngày 22 tháng 3 (nhằm ngày 20/2/Quý Mùi),* Lễ đặt đá trùng tu xây dựng tx. Ngọc Trung tại số 498, đường Quang Trung, phường Tây Sơn, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có chư tôn giáo phẩm : TT. Thích Từ Hương – Trưởng BTS Phật giáo Gia Lai; TT. Thích Giác Dũng – Trưởng BTS Phật giáo Đaklak và chư tôn đức Tăng Ni THPG Gia Lai, trụ trì các tự viện trong ngoài tỉnh và Phật tử gần xa.
• *Tháng 3 năm Quý Mùi,* Tịnh xá Ngọc Giáng tại số 478/48, đường Lê Duẩn, phường Chính Gián, quận Thanh Khê, Tp. Đà Nẵng khởi công đại trùng tu.
• *Ngày 14 tháng 10 (nhằm ngày 19/9/Quý Mùi),* Lễ cầu nguyện đặt đá khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Quang tại số 22, đường Đoàn Thị Điểm, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Dăk Lăk. Công trình đại trùng tu này được sự chấp thuận của UBND tỉnh Đaklak tại Công văn số 2648/CV-UB ngày 10/10/2003. HT. Giác Dũng trụ trì tịnh xá cho biết, kế hoạch đại trùng tu lần này là tôn tạo và xây dựng một số công trình trọng điểm như : chánh điện, giảng đường, Tăng xá, Bảo tháp xá-lợi, Quan Âm các,…kinh phí dự kiến trên hai tỷ đồng.
• *Ngày 25 tháng 10 năm Quý Mùi,* Lễ đặt đá trùng tu Ngọc Quán Tự tại phường Giang Biên, quận Long Biên, Tp. Hà Nội, do SC. Liên Vy tổ chức, dưới sự chứng minh của chư Tôn đức trong BĐD Phật giáo quận Long Biên cùng Chính quyền địa phương và dân làng. Đến ngày 10/02/Giáp Thân (2004), chính thức khởi công xây dựng, và đã hoàn thành vào tháng 08 năm Giáp Thân.

• Hòa thượng Giác Tràng (1940-2014) khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Cẩm nay tại số 56/53, đường Hùng Vương, phường Cẩm Phô, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam. Đến ngày 01/2/Đinh Hợi (2007), lễ khánh thành tịnh xá, sau 5 năm trùng tu gặp nhiều khó khăn trở ngại.

Sự kiện

• *Ngày 13 tháng 5 năm Quý Mùi,* Thượng tọa Giác Đẳng (1925-2003) thế danh Ngô Văn Minh, pháp danh Giác Đẳng, nguyên quán ở Rạch Giá, Kiên Giang, trụ trì tịnh thất Bình Đẳng (Thốt Nốt, Cần Thơ), viên tịch, thọ 78 tuổi, 29 hạ lạp.

• *Ngày 19 tháng 11,* Khu đất trang trại ở Sông Lô của tx. Ngọc Trang (số 558, Hương Lộ, phường Ngọc Hiệp, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa), bị đội công tác chuyên trách giải tỏa của Tp. Nha Trang và xã Phước Đồng đến phá một đoạn bờ rào bằng dây thép gai và phá ngoài cổng vào nhà…Sau đó, Thường trực BTS PG tỉnh Khánh Hòa có văn thư số 45/VT?BTS do HT. Thích Thiện Bình, Trưởng BTS ký ngày 20/4/2004 gởi các ngành chức năng Tp. Nha Trang. Văn thư có nêu rõ : *…khu đất này đã được tx. Ngọc Trang sử dụng 12 năm do quyết định số 307/QĐ ngày 22/03/1994 của UBND Tp. Nha Trang*...Nội dung văn thư đã khẳng định, *đất đai là do Nhà nước quản lý, Nhà nước lấy lại dùng cho việc ích lợi cho nhân dân, thì người sử dụng đất phải giao, nhưng có thu hồi phải báo trước, để người sử dụng có ý kiến nguyện vọng của họ…*

• Ni sư Đăng Liên (?-2003) nguyên trụ trì tx. Ngọc Đăng (Tp. Vũng Tàu), viên tịch.

Lễ hội

• *Ngày 21 tháng 4 (nhằm ngày 20/3/Quý Mùi),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Tâm tại số 253/14, đường Nguyễn Thông, phường 3, thị xã Tân An, tỉnh Long An. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Thích Trí Quảng – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN; TT. Thích Giác Toàn – Phó BTS THPG Tp. HCM và chư Tôn đức BTS THPG Long An, chư tôn giáo phẩm HPKS cùng đại diện chính quyền ban ngành, đoàn thể địa phương đến tham dự chúc mừng. NT. Minh Liên viện chủ tịnh xá cho khởi công trùng tu năm 2002, sau 10 tháng thi công nay đã hoàn thành. Tịnh xá có kiến trúc chính là tòa nhà 2 tầng. Tầng lầu làm chánh điện (hình bát giác truyền thống), tầng trệt làm giảng đường Minh Tâm. Ngoài ra, tịnh xá còn có : nhà thờ Cửu Huyền, am cốc chư

Ni, Ni xá, nhà thờ quý Ni trưởng, đài Quan Âm. Những năm sau đó, tịnh xá trùng tu xây dựng thêm : nhà khách (2010), nhà bếp (2013).

• *Ngày 25 tháng 9 (nhằm ngày 15/8/Quý Mùi),* Lễ ra mắt bếp ăn từ thiện Ngọc Tâm tại tx. Ngọc Tâm, thị xã Tân An, tỉnh Long An. Đến chứng minh và tham dự có TT. Thích Giác Toàn – Trưởng Ban Kinh tế Tài chánh TUGH và chư tôn đức Tăng Ni THPG Long An, chư tôn giáo phẩm HPKS, chính quyền các cấp, Ban Giám đốc Bệnh viện Đa khoa Long An, các nhà tài trợ cùng đông đảo Phật tử. Được biết, bếp ăn tặng cơm miễn phí cho bệnh nhân mỗi ngày trung bình trên 150 suất cơm chay.

• *Ngày 07 tháng 11 năm Quý Mùi,* Lễ khánh thành bảo tháp Phổ Đồng tại tịnh xá Ngọc Hòa thuộc xã Bình Trước, quận Đức Tu, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Tháp có hình lục giác, đường kính 10m, cao 15m gồm 7 tầng, có tiền sảnh rộng 6m x 5m, do kiến trúc sư Đỗ Hữu Nam thiết kế.

NĂM 2004 (GIÁP THÂN- PL.2548)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Đức tại thôn Lương Bình, thị trấn Lương Sơn, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận được thành lập; do SC. Hiền Liên sáng lập và làm trụ trì (2004 đến nay). Được biết, tịnh xá được xây dựng là nhờ một thí chủ hiến cúng ngôi nhà vách ván trên khuôn viên 2.000m^2. Kế đó, được UBND và BTS THPG tỉnh Bình Thuận cho phép cải gia vi tự.

• Tịnh thất Ngọc Hòa tại xã Phước Thiền, huyện Nhơn Trạch, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do ĐĐ. Giác Minh sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Ngọc Cầm tại ấp Bù Chí, xã Thới Hòa, huyện Bến Cát, tỉnh Bình Dương được thành lập; do SC. Liên Cầm sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Ngọc Duyên tại khu phố 4, phường Trảng Dài, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do SC. Kính Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Ngọc Phước ở ấp Phú Thanh B, xã Phú Quới, huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long được thành lập; do SC. Phước Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Quang tại tổ 9, ấp Sóng Xoài 2, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu được thành lập; do SC. Đăng Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh thất Ngọc Tâm tại Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do SC. Kính Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày 25 tháng 7,* Sư cô Hiệp Liên (Trần Thị Mỹ Phượng, sinh 1970) được BTS THPG Long An bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Bửu tại Quốc lộ 1, xã Nhị Thành, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An, theo công văn số 018/QĐ/BTS/NK 2004, do TT. Thiện Thanh (Trưởng BTS) ký.
• *Ngày 25 tháng 7,* Ni sư Nhung Liên (Thới Thị Đạt, sinh 1944) được BTS Tỉnh hội Phật giáo Long An bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Thặng tại số 22/99, đường Phan Văn Tín, thị trấn Thủ Thừa, huyện Thủ Thừa, tỉnh Long An, theo quyết định số 016/QĐ/BTS/NK 2004, do TT. Thiện Thanh (Trưởng BTS) ký.
• Đại đức Giác Hạnh được chư Tôn đức lãnh đạo Giáo đoàn V cử về trụ trì tx. Ngọc Tân tại số 136/1, đường Phạm Hùng, phường 9, Tp. Vĩnh Long.
• Tịnh xá Ngọc Phương tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM được THPG và BĐD Phật giáo quận Gò Vấp cho phép mở lớp Sơ cấp Phật học cho Ni chúng trẻ.
• Hòa thượng Giác Thuần được suy cử làm Phó BTS Thường trực kiêm Trưởng ban Tăng sự Tỉnh hội Phật giáo tỉnh Hậu Giang nhiệm kỳ VI (2004-2007).
• Hòa thượng Giác Giàu được suy cử làm Phó BTS kiêm Trưởng ban Văn hóa Tỉnh hội Phật giáo tỉnh Hậu Giang nhiệm kỳ VI (2004-2007).
• Thượng tọa Giác Điệp được suy cử chức vụ CĐD PG huyện Phong Điền, Tp. Cần Thơ nhiệm kỳ (2004-2011).

Kiến thiết

• *Ngày 19 tháng 2 năm Giáp Thân,* Lễ đặt đá trùng tu tx. Trúc Lâm ở thôn Đông Hòa, xã Tân Hà, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận, dưới sự chứng minh và lãnh đạo của HT. Giác Thường – Tri sự Trưởng Giáo đoàn II.
• *Ngày 16 tháng 3,* Lễ đặt đá xây dựng Bảo tháp Xá-lợi tại tx. Ngọc Hải, số 19 Ô5, ấp Hải Sơn, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Quang lâm chứng minh và tham dự có chư tôn giáo phẩm : HT. Thích Đồng Huy – Trưởng BTS PG tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu; HT. Thích Giác Phúc – Phó ban Tăng sự TƯ GHPGVN; TT. Thích Giác Toàn – Trưởng ban Kinh tế Tài chánh TƯ GHPGVN cùng chư tôn đức Tăng Ni, Phật tử tại địa phương và các tỉnh, thành lân cận.
• *Ngày 18 tháng 12,* Ni trưởng Trung Liên (1923-2006) khởi công đại trùng tu chánh điện tx. Ngọc Tân tại số 57, đường Châu Thị Kim, phường 3, Tp.

Tân An, tỉnh Long An. Tịnh xá trùng tu xây dựng gồm 2 tầng, tầng trệt là giảng đường, bằng bê tông cốt thép; tầng lầu là chánh điện, làm bằng gỗ.
• Ni sư Châu Liên khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Ninh tại số 5B7, khu phố 3, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh. Đến năm 2006, Lễ khánh thành tịnh xá tổ chức trọng thể. Tịnh xá trùng tu xây dựng hoàn thành các hạng mục công trình gồm : chánh điện hình bát giác, giảng đường, nhà thờ Cửu Huyền, trai đường, khách đường, Quan Âm lộ thiên, vườn Lộc Uyển, cổng tam quan,…tất cả đều được kiến tạo quy mô trang nghiêm.
• Ni trưởng An Liên (1934-2015) khởi công trùng tu tx. Ngọc Tín tại số 10, đường Sương Nguyệt Ánh, phường 9, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.
• Ni trưởng Tứ Liên (1913-2010) cho khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Châu tại số 315, Cửa Đại, khu phố Sơn Phô 1, phường Cẩm Châu, thị xã Hội An, tỉnh Quảng Nam (do NS. Ánh Liên trụ trì tịnh xá).
• Tịnh xá Ngọc Nhuận tại số 5, đường Ngô Quyền, phường Trần Hưng Đạo, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định trùng tu.
• Tịnh xá Ngọc Liên tại thôn Hòa Cư, xã Nhơn Hưng, huyện An Nhơn, tỉnh Bình Định trùng tu.
• Chư tôn đức Tăng Giáo đoàn II kiến tạo bảo tháp Phổ Hóa tại tx. Ngọc Giáng, số 478/48, đường Lê Duẩn, phường Chính Gián, quận Thanh Khê, Tp. Đà Nẵng. Tháp cao 15m, có 7 tầng, hình lục giác có 6 mặt giống nhau. Đỉnh tháp là một tòa sen nâng bình bảo dược của chư Phật (Chánh pháp). Bên trong tháp có 3 tầng : tầng trên thờ Phật, tầng thứ thờ Pháp bảo, tầng cuối thờ xá-lợi HT. Giác Thìn và chư Tăng Giáo đoàn II.

Sự kiện

• *Vào lúc 16 giờ 30 phút ngày 24 tháng 1 (nhằm ngày 03/1/Giáp Thân),* Ni trưởng Hà Liên (1927-2004) thế danh Huỳnh Thị Tư, pháp danh Hà Liên, sinh tại xã Thới An, thị trấn Ô Môn, tỉnh Cần Thơ, Nguyên UV BTS PG tỉnh An Giang, Viện chủ tx. Ngọc Phú (Châu Đốc – An Giang), viên tịch, thọ 78 tuổi, 36 hạ lạp.
• *Vào lúc 17 giờ 30 phút ngày 02 tháng 8 (nhằm ngày 17/6/Giáp Thân),* Trưởng lão Giác Chánh (1912-2004) thế danh Bạch Văn Biện, pháp danh Giác Chánh, sinh tại làng Mỗ Lao, thị xã Hà Đông, tỉnh Hà Tây, Bắc Việt, Đệ nhị Tổ HPKSVN, viên tịch tại tx. Ngọc Viên (Vĩnh Long), thọ 93 tuổi, 53 hạ lạp. Lúc 08 giờ 00 ngày 03/8/2004, Lễ nhập kim quan cố Trưởng lão

diễn ra trang nghiêm tại tx. Ngọc Viên, số 14/20/2, Xóm Chài, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long.

• *Vào lúc 07 giờ 00 ngày 06 tháng 8 (nhằm ngày 21/6/Giáp Thân),* Lễ tưởng niệm và cung tống kim quan cố TL. Giác Chánh, Đệ nhị Tổ sư HPKSVN, đến đài hỏa táng chùa Hạnh Phúc Tăng, huyện Vũng Liêm, tỉnh Vĩnh Long cử hành nghi lễ trà tỳ. Quang lâm chứng minh lễ tưởng niệm có chư tôn giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN, các ban ngành viện TƯ : HT. Thích Hiển Pháp – Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký HĐTS; HT. Thích Tắc Thành – Thành viên HĐCM; HT. Thích Đắc Pháp - Ủy viên HĐTS, Trưởng BTS PG tỉnh Vĩnh Long, chư tôn đức giáo phẩm HPKS : HT. Thích Giác Nhiên – Pháp chủ Giáo hội Phật giáo Tăng-già Khất sĩ Thế giới,…và đại diện Vụ Tôn giáo Dân tộc thuộc Ban Tôn giáo Chính phủ, chính quyền các cấp,..cùng đông đảo Phật tử từ các miền tịnh xá về tham dự tưởng niệm.

• *Ngày 23 tháng 9 (nhằm ngày 10/08/Giáp Thân),* Tỳ-kheo ni Thông Liên (1911-2004) thế danh Trần Thị Châu, pháp danh Thông Liên, trụ ở tx. Ngọc Tâm (Tân An, Long An), viên tịch, thọ 93 tuổi.

• Sư cô Định Liên (1926-2004) thế danh Trần Thị Tám, pháp danh Định Liên, trụ ở tx. Ngọc Hải (Rạch Giá, Kiên Giang), viên tịch, trụ thế 78 năm, 16 hạ lạp.

• Hòa thượng Giác Công (?-2004) thuộc Giáo đoàn V, trụ trì tx. Ngọc Tân (Tp. Vĩnh Long), viên tịch.

• Ni sư Bình Liên (?-2004) trụ ở tx. Ngọc Đăng (Tp. Vũng Tàu), viên tịch.

• Cư sĩ Hàn Ôn (1930-2004) tục danh Nguyễn Ngọc Các, pháp danh Giác Hoằng, quê quán ở Bến Tre, tạ thế, thọ 75 tuổi. Khi sinh tiền, ông từng xuất gia (1949 ?) làm đệ tử của Tổ sư Minh Đăng Quang, khoảng năm 1956 thì hoàn tục, lúc 27 tuổi. Tác phẩm của ông có : *Minh Đăng Quang Pháp Giáo – Hàn Ôn,* xuất bản năm 1961.

Lễ hội

• *Ngày 09 tháng 5 (nhằm ngày 21/3/Giáp Thân),* Đại lễ khánh thành tx. Ngọc Giáng tại số 478/48, đường Lê Duẩn, phường Chính Gián, quận Thanh Khê, Tp. Đà Nẵng. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn giáo phẩm : HT. Thích Thiện Duyên, HT. Thích Chơn Ngộ, HT. Thích Giác Trang, HT. Thích Giác Thìn, TT. Thích Giác Toàn, TT. Thích Giác Dũng, TT. Thích Giác Giới,…cùng trên 100 Tăng Ni HPKS, chư tôn đức trụ trì các tự viện, tịnh xá ở các tỉnh, thành lân cận. Về phía chính quyền có ông Ngô Khôi –

Phó Ban Tôn giáo Tp. Đà Nẵng cùng đại diện Công an Tp. Đà Nẵng, các vị lãnh đạo chính quyền sở tại, Mặt trận, đoàn thể và hơn 2.000 Phật tử gần xa đến tham dự chúc mừng.

• *Ngày 09 tháng 7,* Đại hội đại biểu Chi hội Chữ thập đỏ tx. Lộc Uyển (quận 6, Tp.HCM) nhiệm kỳ I (2004-2009). Đại hội diễn ra với sự tham dự của lãnh đạo Hội Chữ thập đỏ Thành phố và Quận 6. Chi hội Chữ thập đỏ tx. Lộc Uyển gồm có 13 thành viên do ĐĐ. Minh Khương làm Chi hội Trưởng *(BGN, s 234).*

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Giáp Thân,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Trung nay tại số 98, đường Quang Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai, do NT. Hiệp Liên trụ trì tổ chức. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn giáo phẩm : TT. Giác Toàn – Trưởng ban Kinh tế Tài chánh TƯ GHPGVN; TT. Giác Dũng – Trưởng BTS PG Đaklak; TT. Giác Thành – Phó BTS PG Gia Lai và chư tôn đức BTS THPG, trụ trì các tự viện cùng đại diện chính quyền sở tại. Tịnh xá đã trùng tu xây dựng hoàn tất những công trình : chánh điện hình bát giác, nhà thờ Cửu Huyền, điện Quan Âm, vườn Lộc Uyển, với kinh phí 1,3 tỷ đồng. Sau này, Ni trưởng tiếp tục xây dựng các hạng mục : bảo tháp thờ xá-lợi có 7 tầng (2007), giảng đường và thiền đường (2012), nhà Ni (2014) tất cả đều kiên cố khang trang.

• *Ngày 14 tháng 11 năm Giáp Thân,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Chung tại số 16/5, đường Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Trung Chánh, huyện Hóc Môn, Tp. HCM đã tổ chức trọng thể. Tịnh xá hoàn thành các hạng mục công trình : chánh điện, giảng đường, Quan Âm các, cổng tam quan, Tăng đường, Ni xá,…đều được xây dựng quy mô, hiện đại và trang nghiêm.

• Tịnh xá Ngọc Hạnh tại phường Quang Trung, Tp. Kon Tum, tỉnh Kon Tum tổ chức Lễ tưởng niệm húy kỵ lần thứ 13 năm, ngày cố TT. Giác Độ trụ trì tịnh xá viên tịch và Lễ An vị kim thân Quan Âm Bồ-tát trong khuôn viên tịnh xá.

• Tịnh xá Ngọc Vạn tại xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa tổ chức lễ khai đại hồng chung và Cầu an – cầu siêu. Chủ trì buổi lễ có TT. Giác Đăng, Phó Giáo đoàn III. Đại hồng chung cao 3m, đường kính 1,2m; tổng chi phí 48 triệu đồng.

Ấn phẩm

• Sách *Lịch Sử Đức Phật Thích Ca Và Giáo Pháp Của Ngài* được ĐĐ. Giác Sỹ (trụ trì tx. Ngọc Khánh, tỉnh Đăk Lăk) dịch sang tiếng dân tộc Ê-đê.

NĂM 2005 (ẤT DẬU- PL.2549)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Hoàng tại thôn 6, phường Chi Lăng, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai được thành lập; do HT. Giác Thành sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Kính trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thiện tại xã Hiệp An, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng được thành lập, do ĐĐ. Giác Hậu sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Hưng nay tại số 586, Tân Phú Đông, Tp. Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp được thành lập; do NS. Hồng Liên và NS. Xuân Liên sáng lập; hiện nay SC. Tánh Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Phước tại ấp 8 Xáng 1, xã Đông Hòa, huyện An Minh, tỉnh Kiên Giang được thành lập; do NS. Như Phước sáng lập; NS. Nhu Liên trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày 15 tháng 7,* Đại đức Giác Hiển (Lê Bá Phùng, sinh 1973) được BTS THPG Tp. Cần Thơ bổ nhiệm trụ trì Tịnh thất Bình Đẳng tại số 608/21, khu vực Long Thạnh 1, phường Trung Kiên, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ, theo quyết định số 52/QĐ/BTS do TT. Thích Đào Như (Trưởng ban) ký.
• Thượng tọa Giác Đăng (1944-2011) được chư Tăng Ni trong Giáo đoàn III nhất trí đề cử làm Đệ nhất Phó trưởng Giáo đoàn III.
• Đại đức Giác Tín được cử về trụ trì tx. Ngọc Giang tại số 80B, đường Trần Hưng Đạo, phường Mỹ Xuyên, Tp. Long Xuyên, tỉnh An Giang (2005 đến nay).

Kiến thiết

• *Ngày 18 tháng 2 năm Ất Dậu,* Lễ đặt đá đại trùng tu tx. Ngọc Hòa thuộc xã An Ninh, huyện Châu Thành, tỉnh Sóc Trăng. Qua 4 năm trùng tu xây dựng tịnh xá hoàn thành các hạng mục : chánh điện, giảng đường, hậu Tổ, nhà thờ Cửu Huyền, liêu phòng chư Tăng, nhà khách Ni.
• Thượng tọa Giác Bửu khởi công trùng tu tx. Ngọc Hạnh tại số 89, đường Hùng Vương, phường Quang Trung, Tp. Kon Tum, tỉnh Kon Tum. Tịnh xá trùng tu các hạng mục : chánh điện, giảng đường, nhà khách Tăng và các công trình phụ.
• Ni sư Trung Liên và NS. Hạnh Liên khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Tân tại số 57, đường Châu Thị Kim, phường 3, Tp. Tân An, tỉnh Long An. Năm sau (2006), tịnh xá trùng tu hoàn thành, gồm các hạng mục : chánh điện hình bát

giác (bằng gỗ) ở tầng trên, giảng đường ở tầng dưới làm bằng bê-tông, nhà thờ Cửu Huyền, nhà bếp, tịnh cốc chư Ni,…đều kiến tạo hiện đại uy nghiêm.
• Sư cô Tiến Liên khởi công xây dựng Trung tâm Bảo trợ Xã hội tx. Ngọc Đức tại số 41/18, đường Nguyễn Bảo, phường 6, Tp. Vũng Tàu, do gia đình Sư cô hỷ cúng 8 tỷ mua đất. Trung tâm Bảo trợ Xã hội này do Sư cô làm Giám đốc. Đến ngày 24/1/2013, UBND Tp. Vũng Tàu ký quyết định cho phép thành lập Trung tâm này bằng văn bản số 60/QĐ-UBND. Hiện nay, Trung tâm nuôi được 113 cháu, với chi phí mỗi tháng khoảng 10 triệu đồng.
• Tịnh thất Bửu Hoa tại số 233/40/10, đường Nguyễn Văn Cừ, phường An Hòa, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ trùng tu. Tịnh thất này do ĐĐ. Minh Lễ làm trụ trì.

Sự kiện

• *Ngày 13 tháng 5 năm Ất Dậu,* Hòa thượng Giác Thảo (1938-2005) thế danh Trịnh Lợi, pháp danh Giác Thảo, trụ trì tx. Ngọc Giang (Long Xuyên, An Giang), viên tịch, trụ thế 67 năm, 42 hạ lạp.
• *Tháng 9 và 11,* Phái đoàn chư tôn Giáo phẩm HPKS do HT. Giác Thường (1940-2010), HT. Giác Trang hướng dẫn sang Hoa Kỳ dự lễ khánh thành Như Lai Thiền Tự tại tiểu bang San Diego, do ĐĐ. Minh Hồi trụ trì và Thiền viện Minh Quang ở Sydney, châu Úc *(www.daophatkhatsi.vn).*

Lễ hội

• *Ngày 27 tháng 2 (nhằm ngày 19/1/Ất Dậu),* Lễ khánh tạ tx. Ngọc Nguyên tại số 233/32, đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, phường Thành Công, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Sau gần 4 năm (2001-2005) đại trùng tu, tịnh xá đã hoàn thành các cơ sở hạ tầng : chánh điện, nhà Tổ, nhà thờ Cửu huyền, giảng đường, Tăng đường, nhà khách, phòng đọc sách, phòng khách, điện thờ Di-lặc Tôn Phật, am cốc chư Tăng,…đều xây dựng khang trang. Ngoài ra, trong khuôn viên tịnh xá còn trồng bạch đàn, vườn hoa cây cảnh xanh tươi thanh thoát.
• *Ngày 16 tháng 2 năm Ất Dậu*, Lễ khánh thành chánh điện tx. Ngọc Hiệp tại số 53, đường Thủ Khoa Huân, thị xã Gò Công, tỉnh Tiền Giang và lễ tưởng niệm 17 năm cố TT. Giác Hơn viên tịch. Sau 2 năm (2003-2005) thi công trùng tu xây dựng ngôi chánh điện mới hoàn thành với mô hình một trệt một lầu. Tầng trệt là giảng đường, tầng lầu là chánh điện (hình bát giác truyền thống), phía sau là nhà thờ Tổ sư và nhà thờ Cửu Huyền.

• *Ngày 05 tháng 7,* Tịnh xá Ngọc Lâm (tại phường 13, quận 6, Tp.HCM) tổ chức lễ khánh thành Phòng chẩn trị Y học dân tộc cổ truyền. Phòng khám bệnh miễn phí cho dân nghèo, mở cửa vào sáng thứ Hai và thứ Sáu hàng tuần, do lương y Ngô Ngọc Điệp cùng 5 lương y phụ trách.

NĂM 2006 (BÍNH TUẤT- PL.2550)

Sáng lập

• Tịnh thất Ngọc Xuân tại ấp 2, tổ 3, xã Xuân Tây, huyện Cẩm Mỹ, tỉnh Đồng Nai được thành lập; do SC. Duyên Liên sáng lập và làm trụ trì.

Hoằng pháp

• *Tháng 4,* Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) cùng với Phật tử ở Pháp, Mỹ, Canada,…về thăm quê hương Việt Nam và đi làm từ thiện, ủy lạo. Ngài đã chứng minh lễ đặt đá đại trùng tu Pháp viện Minh Đăng Quang, quận 2, Tp. HCM, thăm HT. Thích Thanh Từ, Tông chủ Thiền phái Trúc Lâm. Từ ngày 16/4 – 04/5/2006, tx. Trung Tâm, quận Bình Thạnh, Tp. HCM kết hợp Saigontourist tổ chức chuyến hành hương và làm từ thiện trải dài cả miền Nam, Trung và Bắc. HT. Giác Nhiên hướng dẫn phái đoàn đến thăm và tặng quà : Trung tâm Cai nghiện Phú Văn (Bình Phước), đồng bào nghèo Kon Tum, Nhà Bàng (Châu Đốc), Ô Môn (Cần Thơ), Vị Thanh (Hậu Giang), chùa Hang (Kiên Giang), Trường Tình thương Phật Quang (Rạch Giá), trại mù ở Đà Nẵng, Tiền Giang; các trại phong ở Kon Tum, Sóc Sơn (Hà Nội), Hòa Vân (Hải Vân),…Tổng số tiền ủy lạo, từ thiện và cúng dường cho chuyến làm từ thiện này hơn 1 tỷ đồng. Cũng trong chuyến về thăm quê hương lần này, Hòa thượng đã đến thăm HT. Thanh Từ - Tông chủ Thiền phái Trúc Lâm *(BGN, s 330).*

Tăng sự

• *Ngày 02 tháng 1,* Ni sư Gương Liên (Hồ Thị Lệ, sinh 1951) được BTS Tỉnh hội Phật giáo Long An bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Tâm tại số 253/14, đường Nguyễn Thông, phường 3, thị xã Tân An, tỉnh Long An, theo Quyết định số 142/QĐ/BTS/VI do TT. Thiện Thanh- Trưởng BTS ký.

• Hòa thượng Giác Thảo (1935-2014) được suy cử làm Phó trưởng Giáo đoàn III.

Kiến thiết

• *Ngày 23 tháng 3,* Lễ đặt đá đại trùng tu tx. Ngọc Uyển tại ấp Tân Bản, khu phố 3, phường Bửu Hòa, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Quang lâm chứng

minh tham dự buổi lễ có chư tôn giáo phẩm : HT. Thích Minh Chánh – Phó BTS THPG Đồng Nai; HT. Thích Giác Thường – Chứng minh HPKS và chư tôn giáo phẩm HPKS; đại diện chính quyền, ban ngành, đoàn thể địa phương, chư tôn đức trụ trì các tự viện cùng Phật tử xa gần.

• *Ngày 09 tháng 4 năm Bính Tuất,* Lễ đặt đá khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Đăng nay tại số 558, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM, dưới sự chứng minh tham dự của chư tôn đức giáo phẩm, Tăng Ni và Phật tử HPKS. Đến cuối năm 2007, tịnh xá xây dựng hoàn thành.

• *Ngày 05 tháng 5,* Lễ đặt đá xây dựng Pháp viện Minh Đăng Quang, số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn giáo phẩm GHPGVN, BTS THPG Tp. HCM : HT. Thích Huệ Hải, HT. Thích Giác Nhiên, HT. Thích Giác Hải, HT. Thích Giác Trang, HT. Thích Tắc An, HT. Thích Trí Quảng,…cùng chư tôn đức Tăng Ni các tự viện. Về phía quan khách chính quyền có bà Nguyễn Thị Quyết Tâm – Trưởng ban Dân vận Thành ủy; ông Nguyễn Ngọc San – Trưởng ban Tôn giáo Tp. HCM,…cùng Phái đoàn Tăng Ni Phật tử hải ngoại do HT. Giác Nhiên hướng dẫn và đồng bào Phật tử các miền tịnh xá về tham dự cầu nguyện. Được biết, kế hoạch xây dựng gồm 7 hạng mục, trải rộng trên một diện tích 37.500m^2, bao gồm : ngôi chùa 3 tầng, chánh điện, giảng đường, thiền đường. Pho tượng Phật Thích-ca bằng đồng cao 36m được tôn trí phía trên ngôi chùa. Ngoài ra còn có 2 bảo tháp hình lục giác cao 9 tầng, 2 tháp sau hình tứ giác, 13 tầng. Sân trước tôn trí tượng Bồ-tát Di Lặc, bằng đồng cao 4,2m và tượng Bồ-tát Quan Âm cao 8,6m. Sân sau là Tăng xá 12 tầng và Tuệ Tĩnh đường. Dự kiến kinh phí khoảng 100 tỷ đồng *(BGN, s 330).*

• *Ngày 24 tháng 11 (nhằm ngày 04/10/Bính Tuất),* Lễ đặt đá đại trùng tu tx. Ngọc Đà tại số 2, đường Tô Vĩnh Diện, phường 7, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, do TT. Giác Minh trụ trì tịnh xá tổ chức. Buổi lễ dưới sự chứng minh chú nguyện của chư tôn đức tỉnh Lâm Đồng và Giáo đoàn III.

• *Ngày 08 tháng 12,* Hòa thượng Giác Dũng khởi công trùng tu tịnh thất An Lạc nay tại số 15/18, ấp Bình Hưng 1, xã Bình Mỹ, huyện Châu Phú, tỉnh An Giang. Tịnh thất được trùng tu bằng bê tông cốt thép, vật liệu kiên cố.

• Tịnh thất Ngọc Quang tại số 307, khu vực Long Thạnh 1, phường Thốt Nốt, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ trùng tu chánh điện, do NS. Huệ Liên trụ trì và Phật tử tổ chức.

• Ni trưởng Giới Liên (1931-2014) khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Liên tại số 59/12, đường Đề Thám, phường An Cư, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ. Tịnh xá trùng tu xây dựng các hạng mục : chánh điện, giảng đường, nhà thờ Cửu Huyền, phòng khách, trai đường,…

Sự kiện

• *Ngày 24 tháng 2 năm Bính Tuất,* Ni trưởng Trung Liên (1923-2006) thế danh Hồ Thị Út, pháp danh Trung Liên, sinh tại Bình Tịnh, Tân Trụ, Long An, Trưởng Ni giới Giáo đoàn I, trụ trì tx. Ngọc Tân (Tân An, Long An), viên tịch, thọ 84 tuổi.

• *Ngày Rằm tháng 7 năm Bính Tuất,* chư Ni từ hai hội chúng : (1) của Quý Ni trưởng Trung Liên, Hạnh Liên và Liên Liên, và (2) Hội chúng của NT. Sáng Liên chính thức xin nương tựa y chỉ Giáo đoàn I, dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhường, HT. Giác Giới, HT. Giác Dũng và chư Tăng trong Giáo đoàn I *(100 TXTB).*

• *Vào lúc 12 giờ 15 phút ngày 16 tháng 11 năm Bính Tuất,* Hòa thượng Giác Diệu (1939-2006) thế danh Hà Cường, pháp danh Giác Diệu, nguyên quán Quảng Đông, Trung Quốc, Giáo phẩm HPKS, trụ trì tx. Ngọc Đăng (Bình Thạnh, Tp. HCM), viên tịch, trụ thế 68 năm, 40 hạ lạp.

• *Vào lúc 08 giờ 30 phút ngày 18 tháng 11 (nhằm ngày 28/9/Bính Tuất),* Hòa thượng Giác Thìn (1912-2006) thế danh Hồ Đương, pháp danh Giác Thìn, sinh tại làng Thuận Truyền, xã Bình Thuận, huyện Tây Sơn, tỉnh Bình Định, Phó BTS THPG Tp. Đà Nẵng, trụ trì tx. Ngọc Giáng (Tp. Đà Nẵng), viên tịch, thọ 95 tuổi, 40 hạ lạp. Môn đồ tứ chúng tôn tạo bảo tháp thờ xá-lợi cố Hòa thượng tại tx. Ngọc Giáng, phường Chính Gián, quận Thanh Khê, Tp. Đà Nẵng.

• Gia đình Phật tử Bồ-đề Minh Quang thuộc Tổ đình Minh Quang ở Sydney, châu Úc được thành lập. Tổng số đoàn sinh hơn 140 em, với 30 giảng viên, 13 huynh trưởng hướng dẫn qua 4 ngành : Ban Hướng dẫn Gia đình Phật tử, Ban Đạo đức Phật học, Ban Việt ngữ và Ban chuyên môn (y tế, xã hội học, văn nghệ, ẩm thực,…) *(theo Hệ phái Khất sĩ quá trình Hình thành, Phát triển và Hội nhập, Chủ biên : HT. Thích Trí Quảng, HT. Thích Giác Toàn, TS. Nguyễn Quốc Tuấn, Nxb Hồng Đức 2016).*

• Tịnh xá Ngọc Viên tại số 14/20/2, đường Xóm Chài, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long được trao kỷ lục là Ngôi tịnh xá Khất sĩ đầu tiên của Việt Nam. Ngôi tịnh xá được dựng vào cuối năm 1948, là một trong những

nơi lưu dấu tích đầu tiên khai mở giáo pháp của Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954). Kỷ lục này do Trung tâm Sách kỷ lục Việt Nam và Báo Giác Ngộ công bố 10 kỷ lục PGVN giai đoạn III, trao tặng nhân kỷ niệm 25 năm thành lập GHPGVN.

• Tịnh xá Ngọc Hải tại khu phố Hải Trung, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu bị cơn bão số 9 làm sập đổ, hư hại nhiều cơ sở vật chất.

Lễ hội

• *Ngày 19 tháng 3,* Lễ khánh tạ nhà Tăng tại tx. Ngọc Vạn, xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa. Đến dự buổi lễ có chư tôn đức chứng minh HPKS, BĐD PG huyện Vạn Ninh và hơn 500 chư tôn đức Tăng Ni, Phật tử xa gần. Ngôi nhà Tăng có diện tích 3.000m^2.

• *Ngày 11 tháng 10 (nhằm ngày 20/8/Bính Tuất),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Tân tại số 57, đường Châu Thị Kim, phường 3, Tp. Tân An, tỉnh Long An. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức BTS GHPGVN tỉnh Long An và chư Tôn đức lãnh đạo HPKS. Cũng năm này, NT. Hạnh Liên ủy quyền trụ trì tx. Ngọc Tân cho NS. Thành Liên (Nguyễn Thị Dung, sinh 1956).

Ấn phẩm

• Sách *Diệu Lý Minh Quang*, Toàn Chân, quyển 3, Tổ đình Minh Đăng Quang, 3010 W. Harvard St. Santa Ana, CA 92704 USA, ấn hành Pl.2550 – Dl.2006. Những năm sau, Toàn Chân (HT. Giác Nhiên) tiếp tục cho xuất bản : *Diệu Lý Minh Quang, quyển 7 (2007), Diệu Lý Chân Như, Diệu Lý Bát Nhã, Diệu Lý Các Bộ Kinh, Lợi Và Hại Của Chữ "T"; Trai Giới Là Căn Bản, Diệu Lý Thậm Thâm, Diệu Lý Tĩnh Tâm và Tiếng Lòng Người Hiếu Tử.*

NĂM 2007 (ĐINH HỢI- PL.2551)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Huệ tại số 210/3, Quốc lộ 1A, thị trấn Cai Lậy, huyện Cai Lậy, tỉnh Tiền Giang được thành lập; do Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Minh Hải trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Ẩn tại Phước Sơn, Phước Đồng, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa được thành lập, do ĐĐ. Giác Chỉ sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Châu tại khu phố 2, thị trấn Dầu Tiếng, huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương được thành lập; do SC. Ngà Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Phước II tại xã Định Thành, huyện Dầu Tiếng, tỉnh Bình Dương được thành lập; do NS. Tấn Liên sáng lập; hiện nay SC. Xinh Liên trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Thường tại đường 8/3, khóm 5, phường 5, Tp. Vĩnh Long được thành lập; do NS. Nguyệt Liên sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày 13 tháng 5,* Sư cô Nghiêm Liên được BTS Tỉnh hội Phật giáo Long An bổ nhiệm trụ trì chùa Thuận Phước ở số 171, khu 11, ấp 4, xã Phước Vân, huyện Cần Đước, tỉnh Long An, theo quyết định số 145/QĐ/BTS/VI do HT. Thiện Thanh (Trưởng BTS) ký. Năm 2008, Sư cô dựng bảng hiệu và trùng tu chùa này.
• Hòa thượng Giác Toàn được suy cử vào chức vụ Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN nhiệm kỳ VI và VII (2007-2017); kiêm Trưởng ban Kinh tế - Tài chánh, nhiệm kỳ VI (2007-2012) và được Nhà nước trao tặng Huân chương Độc lập hạng III.
• Giáo đoàn II bầu BTS nhiệm kỳ IX (2007-2012) gồm có, Cố vấn : HT. Giác Thìn, HT. Giác Diệu; Trị sự trưởng : HT. Giác Thường; Phó Trị sự trưởng kiêm Giám luật : HT. Giác Dũng; Phó Trị sự trưởng kiêm Hoằng pháp : HT. Giác Thanh; Thư ký : ĐĐ. Giác Trực; Ủy viên : TT. Giác Minh, TT. Giác Sơn.
• Quý Hòa thượng Giác Tường, HT. Giác Nhường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Trang được cung thỉnh làm Thành viên HĐCM GHPGVN nhiệm kỳ VI (2007-2012).
• Hòa thượng Giác Giới được suy cử làm Ủy viên Thường trực HĐTS GHPGVN nhiệm kỳ VI (2007-2012).
• Ni trưởng Ngoạt Liên được suy cử làm Ủy viên Thường trực HĐTS GHPGVN nhiệm kỳ VI (2007-2012).
• Thượng tọa Minh Thành được suy cử làm Ủy viên, rồi Ủy viên Ban Thường trực HĐTS GHPGVN nhiệm kỳ VI và VII (2007-2017).
• Thượng tọa Giác Tràng (1940-2014) được suy cử làm Phó BTS kiêm Trưởng ban Kinh tế - Tài chánh Tỉnh hội Phật giáo Quảng Nam nhiệm kỳ III (2007-2012).
• Ni sư Yến Liên được suy cử làm Ủy viên BTS GHPGVN Tp. Vĩnh Long, qua 3 nhiệm kỳ (2007-2012; 2012-2016; 2016-2021).

Kiến thiết

• *Ngày 17 tháng 11 năm Đinh Hợi,* Lễ đặt đá trùng tu và di dời tx. Ngọc Trung "Tăng" đến địa chỉ hiện nay số 306/13, khu vực Long Thạnh I, phường Thốt Nốt, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ, do TT. Giác Đăng (Hồ Văn Hiếu) trụ trì tổ chức. Tịnh xá có tổng diện tích là 15.916,6m^2, ngôi chánh điện là một tòa lầu có mô hình bát giác, với diện tích 1.465m^2, tầng trệt làm giảng đường, tầng lầu làm chánh điện. Lễ an vị Phật tại ngôi chánh điện này vào ngày 17/11/Tân Mão (2011). Ngoài ra, tịnh xá còn có hậu Tổ, nhà Tăng, nhà khách, am cốc, cổng tam quan, hoa kiểng cây cảnh,…tất cả đều kiến tạo quy mô tráng lệ, trang nghiêm thanh tịnh.
• *Ngày 08 tháng 12,* Tịnh thất An Lạc tại số 15/18, ấp Bình Hưng 1, xã Bình Mỹ, huyện Châu Phú, tỉnh An Giang trùng tu hoàn thành, và đổi tên thành tx. An Lạc. Tịnh xá có tổng diện tích là 5.200m^2, với các hạng mục hoàn tất : chánh điện, nhà Tăng, nhà nghỉ Phật tử toàn bộ được xây dựng khang trang.
• Ni trưởng Hiệp Liên tổ chức lễ đặt đá xây dựng bảo tháp thờ Xá-lợi Phật tại tx. Ngọc Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai. Bảo tháp có 7 tầng, cao 18m, đường kính tầng trệt 6m.
• Ni sư Điều Liên khởi công đại trùng tu ngôi chánh điện tx. Ngọc Châu tại số 431/12, đường Trần Hưng Đạo, quận Ô Môn, Tp. Cần Thơ.

Sự kiện

• *Ngày 20 tháng 1,* Ni trưởng Nhơn Liên (1915-2007) thế danh Nguyễn Thị Cận, pháp danh Nhơn Liên, nguyên quán tại làng Tân Lý Đông, tổng Hưng Nhơn, quận Bến Tranh, tỉnh Mỹ Tho, nguyên trụ trì tx. Ngọc Hiệp (Châu Thành, Tiền Giang), viên tịch, trụ thế 92 năm, 33 hạ lạp *(www.anhnhiendang.com).*
• *Ngày 31 tháng 5,* Bảo tháp Phật Ngọc Xá-lợi ở tx. Trung Tâm, quận Bình Thạnh, Tp. HCM được trao Kỷ lục Phật giáo Việt Nam là ngôi tháp của HPKS cao nhất, do Trung tâm sách Kỷ lục – Vietbooks và Báo Giác Ngộ tổ chức nhân Đại lễ Phật đản PL.2551, tại hội trường chùa Vĩnh Nghiêm, quận 3, Tp.HCM. Bảo tháp Phật Ngọc có 9 tầng, cao 37m, đường kính chân tháp 7,2m, nếu kể cả lan can là 9,8m. Cũng năm này vào tháng 10, Tuệ Tĩnh đường của tịnh xá khởi công xây dựng lại.
• *Tháng 7,* Đoàn chư Tăng Khất sĩ do HT. Từ Huệ (1910-1997) thành lập năm 1950, nay gia nhập Giáo đoàn IV của HPKSVN *(HPKS 70 HTPT).*
• *Ngày 08 tháng 11 năm Đinh Hợi,* Đại đức Minh Điều (1954-2007) thế danh Nguyễn Văn Du, pháp danh Minh Điều, Phó Thư ký kiêm Chánh văn

phòng BTS GHPGVN tỉnh Cần Thơ, trụ trì tx. Ngọc Thành (Thới Lai, Cần Thơ), viên tịch, trụ thế 53 năm, 18 hạ lạp.

• Thiền viện thuộc HPKS tại Tây Úc được hợp pháp hóa cơ sở tự viện; năm sau (2008), một Thiền viện tại Nam Úc cũng được hợp pháp hóa *(theo Hệ phái Khất sĩ quá trình Hình thành, Phát triển và Hội nhập, Chủ biên : HT. Thích Trí Quảng, HT. Thích Giác Toàn, TS. Nguyễn Quốc Tuấn, Nxb Hồng Đức 2016).*

Lễ hội

• *Ngày 18 tháng 3 (nhằm ngày 30/1/Đinh Hợi),* Lễ tưởng niệm 53 năm ngày Tổ sư Minh Đăng Quang vắng bóng và Lễ khánh thành tx. Ngọc Cẩm tại số 56/53, đường Hùng Vương, phường Cẩm Phô, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam. Quang lâm chứng minh và tham dự buổi lễ có : HT. Thích Trí Quảng – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN; HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015) – Pháp chủ Giáo hội Phật giáo Tăng-già Khất sĩ Thế giới; cùng chư Tôn đức Tăng Ni giáo phẩm HPKS; chư Tôn đức Tăng Ni đại diện BTS THPG các tỉnh : Quảng Nam, Đà Nẵng, Khánh Hòa, Đăk Lăk, Tp. HCM, Hà Nội,…Về phía chính quyền có ông Nguyễn Đình Quang – Phó Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Nam và đại diện các cơ quan thuộc tỉnh Quảng Nam, đại diện các tôn giáo bạn, các ban người Hoa, thân hào nhân sĩ thị xã Hội An, và có hơn 100 Tăng Ni, Phật tử ở Hoa Kỳ, Pháp, Úc, Canada,…và hơn 5.000 Phật tử từ các miền tịnh xá trong cả nước về tham dự tưởng niệm, chúc mừng. Sau gần 5 năm (2003-2007) đại trùng tu, tịnh xá được kiến tạo rất nguy nga, tráng lệ. Tịnh xá có khuôn viên 5.000m^2, với hệ thống cơ sở hạ tầng gồm : tòa nhà chính một trệt một lầu (tầng lầu là chánh điện, có mô hình bát giác, giữa điện là tòa tháp thờ tượng Phật Bổn sư bằng đồng dát vàng, nặng 2 tấn; Tổ đường và nhà thờ Cửu huyền; tầng trệt là giảng đường và trai đường), Quan Âm lộ thiên với hòn giả sơn,…và các công trình phục vụ sinh hoạt tu học mang kiến trúc hiện đại, hài hòa giữa vườn cây xanh rợp mát trang nghiêm thanh thoát. Tổng kinh phí cho công trình trùng tu lần này là 6,5 tỷ đồng.

• *Ngày 26 tháng 3 (nhằm ngày 08/2/Đinh Hợi),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Phước ở số 98, đường Nguyễn Văn Hưởng, khu phố 5, phường Long Tâm, thị xã Bà Rịa, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn Giáo phẩm : HT. Giác Nhiên (1923-2015) – Pháp chủ Giáo hội Phật giáo Tăng-già Khất sĩ Thế giới, HT. Giác Tường – Thành viên HĐCM GHPGVN, HT. Quảng Hiển – Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Bà Rịa – Vũng

Tàu cùng chư tôn đức trong BTS PG tỉnh, huyện, HPKS và chư tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh. Về phía chính quyền có đại diện lãnh đạo các cấp tỉnh, huyện, đại diện cơ quan, ban ngành đoàn thể và đông đảo Phật tử đến tham dự chúc mừng.

• *Ngày 14, 15 tháng 2 năm Đinh Hợi,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Phú tại số 64, đường Ni sư Huỳnh Liên, phường 10, quận Tân Bình, Tp. HCM đã tổ chức trọng thể. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Tăng Ni và đông đảo Phật tử về tham dự. Tịnh xá có kiến trúc chính là tòa nhà 2 tầng : Tầng lầu là chánh điện hình bát giác, nhà thờ Cửu Huyền; tầng trệt là giảng đường, thư viện, phòng khách. Ngoài ra tịnh xá còn có : điện Quán Âm, bảo tháp Thiền Ân, cổng tam quan đều kiến tạo khang trang.

• *Ngày 13 tháng 4 năm Đinh Hợi,* Lễ Đại tường cố HT. Giác Thảo (1938-2005), trụ trì tx. Ngọc Giang (An Giang). Buổi lễ tổ chức trang nghiêm tại tx. Ngọc Giang, phường Mỹ Xuyên, Tp. Long Xuyên, tỉnh An Giang, dưới sự chứng minh tham dự của chư Tôn đức Tăng Ni và quý Phật tử gần xa.

• *Ngày 23 tháng 9 (nhằm ngày 13/8/Đinh Hợi),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Sơn tại số 8313 SE Hamay street, Portland, bang Oregon, Hoa Kỳ. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015), HT. Giác Phúc, HT. Giác Chân, HT. Giác Dũng, HT. Giác Thường,…Tịnh xá do HT. Minh Thiện sáng lập và làm trụ trì *(www.daophatkhatsi.vn).*

• Ni trưởng Giới Liên (1931-2014) tổ chức lễ khánh thành tx. Ngọc Liên tại số 59/12, đường Đề Thám, phường An Cư, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ.

NĂM 2008 (MẬU TÝ- PL.2552)

Sáng lập

• Tịnh thất Giác Khai tại tổ 6, ấp An Hòa, xã Tân Nhuận Đông, huyện Châu Thành, tỉnh Đồng Tháp được thành lập; do ĐĐ. Giác Tân sáng lập; hiện nay NS. Pháp Hiền trụ trì.

• Chùa Bửu Sơn tại 181, ấp Cái Nước, xã Hưng Yên, huyện An Biên, tỉnh Kiên Giang được thành lập; do ĐĐ. Minh Thân sáng lập; hiện nay SC. Thoại Liên trụ trì.

Tăng sự

• Sư cô Thủy Liên được Giáo hội bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Bảo ở thôn 10, xã Lộc Ngãi, huyện Bảo Lâm, tỉnh Lâm Đồng.

• Hòa thượng Giác Thường (1940-2010) – Trị sự Trưởng Giáo đoàn II, được THPG Tp. HCM bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Đăng, số 558, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM.
• Sư cô Hòa Liên (Võ Ngọc Mỹ, sinh 1966) kế thế trụ trì Tịnh Tân Bửu Tháp tại số 260, Quốc lộ 1, ấp 6, khu phố Phú Nhơn, phường 5, Tp. Tân An, tỉnh Long An (2008 đến nay).
• Sư cô Hiếu Liên được NT. Cảnh Liên bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Chánh tại số 158, đường Giải Phóng, tổ dân phố 4, thị trấn Ea Drăng, huyện Ea H'leo, tỉnh Đăk Lăk (2008 đến nay).
• Ni sư Tín Liên cúng dường tx. Ngọc Tín (tại phường An Kim, thị trấn Ngô Mây, huyện Phù Cát, tỉnh Bình Định) cho Giáo đoàn III. Cũng năm này, NT. Hiệp Liên cử SC. Duyên Liên về trụ và hành đạo tại tịnh xá này *(www.daophatkhatsi.vn).*
• Đại đức Minh Chính về trụ trì tx. Ngọc Thành tại số 555, Quốc lộ 91, ấp Thới Hòa C, xã Thới Thạnh, huyện Thới Lai, Tp. Cần Thơ (2008 đến nay).

Kiến thiết

• *Ngày 12 tháng 7 năm Mậu Tý,* Lễ đặt đá trùng tu chánh điện tx. Ngọc Hòa thuộc xã Bình Trước, quận Đức Tu, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Và đến ngày Rằm tháng 10 năm này, chính thức khởi công xây dựng. Tòa chánh điện có 2 tầng, tầng trệt làm giảng đường, dài 24m, rộng 15m; tầng lầu làm chánh điện, có hình chữ nhật, dài 26m, rộng 17,4m. Mô hình này do kiến trúc sư Lê Văn Tư thiết kế cúng dường. Ngoài ra, tịnh xá còn xây dựng : cổng tam quan, đài Quan Âm, dãy nhà 2 tầng (gồm : phòng trụ trì, phòng khách, Tăng xá),…
• Tịnh xá Ngọc Lâm tại khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu với nhiều công trình bị xuống cấp trầm trọng, NT. Mai Liên cho di dời sang miếng đất bên kia đường, là vườn cây ăn trái, để thiết kế chánh điện tạm (nhà tiền chế).
• Tịnh xá Trung Tâm tại số 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp. HCM khởi công xây dựng tòa tháp cao 7 tầng ở kế nhà vãng sanh, ngoài cổng tam quan. Tầng hầm và tầng trệt của tòa tháp này được sử dụng cho Tuệ Tĩnh Đường; các tầng trên của tòa tháp dùng làm nơi thờ tro cốt.
• Hòa thượng Giác Linh (1934-2011) khởi công trùng tu tx. Ngọc Châu tại số 181, đường Lê Lợi, phường Châu Phú B, Tp. Châu Đốc, tỉnh An Giang.

• Sư cô Chơn Liên khởi công xây dựng chánh điện nhỏ và dãy phòng Ni tx. Ngọc Tân, thôn Tân Phước, xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa. Tịnh xá có diện tích khoảng 5.000m^2.
• Sư cô Hậu Liên khởi công xây dựng chánh điện tx. Ngọc Hưng tại thôn Tân Đức Tây, xã Vạn Lương, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa. Sau 2 năm xây dựng chánh điện và nhà Ni của tịnh xá hoàn thành khang trang.

Sự kiện

• *Vào lúc 02 giờ 25 phút ngày 22 tháng 1 (nhằm ngày 15/12/Đinh Hợi),* Hòa thượng Giác Trang (1933-2008) thế danh Huỳnh Hữu Thọ, pháp danh Giác Trang, sinh tại xã Nhựt Minh, huyện Tân Trụ, tỉnh Long An, Thành viên HĐCM GHPGVN, trụ trì tx. Ngọc Chánh (Bình Thạnh, Tp. HCM), viên tịch, thọ 75 tuổi, 50 hạ lạp.
• *Vào lúc 20 giờ 00 ngày 27 tháng 1 (nhằm ngày 20/12/Đinh Hợi),* Ni trưởng Siêu Liên (1937-2008) thế danh Phan Thị Sen, pháp danh Siêu Liên, sinh tại làng Phổ Lại, xã Cam An, huyện Cam Lộ, tỉnh Quảng Trị, Trụ trì tx. Ngọc Long (Xuân Lộc, Đồng Nai), viên tịch, thọ 72 tuổi, 47 hạ lạp. Vào lúc 08 giờ 00 ngày 28/1/2008, Lễ nhập kim quan Cố Ni trưởng diễn ra trang nghiêm tại tx. Ngọc Long. Đến 07 giờ 30 phút ngày 31/1/2008, Lễ truy niệm và di quan cố Ni trưởng nhập bảo tháp trong khuôn viên tx. Ngọc Long, ấp 2, xã Xuân Hòa, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai.
• *Ngày 05 tháng 5 (nhằm ngày 01/4/Mậu Tý),* Hòa thượng Giác Phất (1922-2008) thế danh Võ Bích, pháp danh Giác Phất, sinh tại Quảng Nam, nguyên Phó BTS Phật giáo Bình Định, trụ trì tx. Ngọc Định (Qui Nhơn, Bình Định), viên tịch, thọ 86 tuổi, 41 hạ lạp.
• *Ngày 11 tháng 5,* Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015), Pháp chủ Giáo hội Phật giáo Tăng-già Khất sĩ Thế giới đã bắt đầu chuyến thăm quê hương và tham dự Đại lễ Phật đản LHQ 2008 tại Việt Nam. Đến ngày 12 -13 tháng này, Hòa thượng về thăm chùa Bái Đính ở tỉnh Ninh Bình. Sau đó, Ngài thăm viếng một số ngôi tự viện tiêu biểu tại Hà Nội trong đạo tình pháp lữ.
• *Ngày 19 tháng 5,* Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) dẫn đầu đoàn Tăng Ni HPKS tham dự Đại lễ Phật đản PL.2552 do BTS THPG Tp.HCM tổ chức tại Sân vận động Quân khu 7, quận Tân Bình, Tp.HCM. Sau đó, từ ngày 20 – 27/5, TL. Hòa thượng thăm viếng, làm từ thiện và có pháp thoại giao lưu ở các nơi : tx. Ngọc Hiệp (Tiền Giang), chùa Linh Quang (Tiền Giang), chùa Hang (Kiên Giang), Hậu Giang, Vĩnh Long. Tổng trị giá quà tặng trong đợt

từ thiện này và cúng dường một số tự viện, tịnh xá…hơn 500 triệu đồng. Ngày 28/5, Hòa thượng lên đường trở về Hoa Kỳ *(BGN, s 436).*

• *Vào lúc 17 giờ 00 ngày 23 tháng 6 (nhằm ngày 20/5/Mậu Tý),* Trưởng lão Giác Tịnh (1929-2008) thế danh Huỳnh Văn Sường, pháp danh Giác Tịnh, sinh tại Tân An, tỉnh Long An, Người khai lập Giáo đoàn II, trụ trì tx. Ngọc Nhơn (Bình Định), viên tịch, thọ 81 tuổi, 57 hạ lạp. Tăng chúng Giáo đoàn II tôn tạo bảo tháp thờ xá-lợi của Ngài tại tịnh xá Ngọc Nhơn, phường Đống Đa, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định.

• *Ngày 29 tháng 9 năm Mậu Tý,* Ni trưởng Tịnh Liên (1917-2008) thế danh Đinh Thị Tỵ, pháp danh Tịnh Liên, sinh tại Nam Định, trụ trì Tịnh Tân Bửu Tháp (Tân An, Long An), viên tịch, thọ 92 tuổi.

• *Vào lúc 01 giờ 20 phút ngày 16 tháng 11 (nhằm ngày 19/10/Mậu Tý),* Ni trưởng Châu Liên (1928-2008) thế danh Lê Thị Nha, pháp danh Châu Liên, sinh tại ấp Đông Chiêu, xã Tân Đông Hiệp, huyện Dĩ An, tỉnh Bình Dương, Giáo phẩm Ni giới HPKSVN, Viện chủ tx. Ngọc Lợi (Bạc Liêu), viên tịch, thọ 80 tuổi, 55 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Ni trưởng diễn ra trang nghiêm lúc 13 giờ 30 phút ngày 16/11/2008 tại Tổ đình Ngọc Phương, số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM. Vào lúc 04 giờ 00 ngày 19/11/2008, Lễ tưởng niệm và di quan Cố Ni trưởng về an trí tại tx. Ngọc Lợi, tỉnh Bạc Liêu. Đến 07 giờ 30 phút ngày 21/11/2008, Lễ nhập bảo tháp tại khuôn viên tx. Ngọc Lợi, số 200/9, đường Hòa Bình, phường 7, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu.

• Tập san KÍNH MỪNG PHẬT ĐẢN PL.2552 - DL.2008 của HPKS ra số đầu tiên. Tập san này, với Chủ biên : HT. Giác Toàn, Biên soạn : TT. Minh Thành, ĐĐ. Giác Duyên, NS. Tín Liên, NS. Tuệ Liên; Nxb Tôn Giáo.

• Đại đức Minh Sơn ở tx. Trung Tâm (Bình Thạnh, Tp.HCM) tạo một trang nhà với tên : www.daophatkhatsi.net. Nhưng mãi đến năm 2013, chư Tôn đức lãnh đạo HPKS mới chính thức cho ra đời trang web : daophatkhatsi.vn (hoặc daophatkhatsi.org), gồm các nội dung : Đức Phật, Bồ-tát Thánh Tăng, sử Hệ phái, Giáo pháp Khất sĩ, Phật giáo các ngành, Phật giáo Việt Nam, Phật giáo thế giới, Phật pháp tuổi trẻ, Thiền học, Giáo dục Phật giáo, Văn hóa Phật giáo, Văn học nghệ thuật Phật giáo, Hoạt động Hệ phái, Ấn phẩm, Hình ảnh.

Lễ hội

• *Ngày 18 tháng 12 (nhằm ngày 22/11/Mậu Tý),* Chư Tăng và Phật tử Giáo đoàn II tổ chức Lễ Đại tường Cố HT. Giác Diệu (1939-2006) và Tưởng niệm 30 năm TL. Giác Tánh viên tịch và Lễ khánh thành tx. Ngọc Đăng tại số 558, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM. Quang lâm chứng minh và tham dự có chư Tôn Giáo phẩm TƯGH và HPKS : HT. Giác Tường, HT. Giác Toàn, HT. Thiện Tánh, HT. Tịnh Hạnh, HT. Nhật Quang cùng chư tôn giáo phẩm lãnh đạo 6 Giáo đoàn, chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện, tịnh xá và hàng ngàn Phật tử gần xa. Về phía chính quyền có đại diện Ban Tôn giáo Tp, Công an Tp, lãnh đạo chính quyền quận và phường sở tại đến tham dự tưởng niệm, chúc mừng.

Ấn phẩm

• Sách *Tinh Hoa Bí Yếu,* Hệ phái Ni giới Khất sĩ, NT. Thích Nữ Huỳnh Liên biên soạn được tái bản lần thứ 2, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2008 – PL.2552. Nội dung sách gồm có : Lời nói đầu, các bài kinh và kệ chú : Chú Đại bi, Lễ Phật, Kinh Di giáo, Từ bi kinh, Kinh Vô ngã tướng, Kinh Pháp cú, Qui sơn cảnh sách, Kinh Khóa hư – tựa, Kinh Khóa hư – quyển thượng, Kinh Khóa hư – quyển trung, Kinh Khóa hư – quyển hạ, Kinh Tứ Thập nhị chương, Kệ trích lục, Kệ Chơn lý, Sử Phật Thích-ca, Ma-kiến-đề, Sa Môn quả, Ác ma thử thách, Bát Nhã Tâm kinh.

• *I Kinh Tam Bảo - II Kinh Xưng Tụng Tam Bảo* do cố NT. Huỳnh Liên Biên soạn, Nxb Tôn Giáo 2008, được ấn hành lần thứ 9. Nội dung các Kinh này gồm có : Lời nói đầu, Chú Đại bi; *Kinh Tam bảo* : Nghi Thức Cầu Siêu, Kinh A-di-đà, Bát Nhã Tâm Kinh, Cầu Siêu (cuộc nhân thế), Cầu Siêu (Hồng trần), Hồng Danh Bửu Sám, Kinh Vu Lan Bồn, Cảm Niệm Vu Lan, Nghi Thức Cầu An, Kinh Phổ Môn, Kinh Báo Hiếu; *Kinh Xưng Tụng Tam Bảo* : Tác Bạch Cầu An, Tác bạch Cầu Siêu, Nghi Thức Cúng Dường, Nghi Thức Thọ Trì, Nghi Thức Sám Hối, Nghi Thức Cúng Dường Thọ Trai, Nghi Thức Dâng Y Dâng Tịnh Xá (Dâng Y, Dâng Tịnh xá). Phụ lục Kệ ngôn, gồm có 40 bài đại loại như : Niệm Phật, Khai chuỗi, Thâu chuỗi, Phật đản, Đèn Chơn lý, Bồ-đề,…

NĂM 2009 (KỶ SỬU- PL.2553)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Như tại tổ 4, ấp Cầu Trường, xã Hảo Đước, huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh được thành lập, do ĐĐ. Minh Đăng sáng lập, gia đình Phật tử Như Ngọc hiến cúng mảnh đất 2.750m^2. Năm sau (2010), tổ chức Lễ đặt đá khởi công xây dựng tịnh xá. Chánh điện được kiến trúc mô hình bát giác truyền thống, nối dài là nhà thờ Tổ sư, nhà thờ Cửu Huyền, giảng đường, dãy nhà Tăng, các Thánh tích (Phật đản sanh, Phật thành đạo, Phật nhập Niết-bàn), tất cả đều được xây dựng kiên cố trang nghiêm.
• Ni trưởng Thông Liên thành lập tx. Ngọc Uyển (ở thôn Lâm Quý, xã Lâm Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận) và được công nhận là cơ sở thờ tự thuộc BTS PG Ninh Thuận quản lý, đồng thời bổ nhiệm SC. Liên Thâu làm trụ trì. Cũng năm này, Ni trưởng tiếp tục thành lập tx. Ngọc Lộc ở thôn Lập Xá, xã Lâm Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận. Năm 2012, Ni trưởng giao lại tx. Ngọc Lộc cho SC. Lý Liên trụ trì *(www.daophatkhatsi.vn).*
• Ni trưởng Hiệp Liên thành lập tx. Ngọc Nghiêm nay tại tổ 7, phường Ia Kring, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai. Hiện nay, tịnh xá do SC. Thúy Liên trụ trì *(www.daophatkhatsi.vn).*

Tăng sự

• *Ngày 14 tháng 5,* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Kỳ (tại thôn Tân Lập II, xã Lương Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận) cho SC. Hải Liên và lễ khánh tạ tịnh xá hoàn thành. Quang lâm chứng minh, tham dự buổi lễ có chư tôn giáo phẩm BTS PG tỉnh, đại diện HPKS, Tăng Ni trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh, lãnh đạo chính quyền địa phương và đông đảo Phật tử.
• *Ngày 07 tháng 9 (nhằm ngày 17/7/Kỷ Sửu),* Chư Tôn đức Ban Thường trực HPKS họp tổ chức cơ cấu hành chánh của Hệ phái gồm có : Ban chứng minh, Ban Thường trực và 4 tiểu ban : Tăng sự, Giáo dục, Nghi lễ, Hướng dẫn cư sĩ như sau :
Ban Chứng minh : HT. Giác Tường, HT. Giác Nhường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Ngộ.
Ban Thường trực : Trưởng ban : HT. Giác Giới, Phó Trưởng ban : HT. Giác Toàn, HT. Giác Dũng (GĐ I), HT. Giác Cầu, HT. Giác Dũng (GĐ III), HT. Giác Hà, HT. Giác Tuấn.
Chánh Thư ký : TT. Giác Pháp, *Phó Thư ký* : TT. Minh Hóa, TT. Giác Nhân, TT. Giác Thành, TT. Minh Thành.
Kiểm soát : HT. Giác Tuệ, HT. Giác Tràng.

Các Ủy viên : quý Hòa thượng : Giác Tùng, Giác Dũng (GĐ II), Giác Thanh, quý Thượng tọa : Giác Thảo (GĐ III), Giác Thuận, Giác Thông (GĐ IV), Giác Minh, Giác Ánh, Giác Phùng, Minh Bửu, Giác Hảo, Giác Tây, Giác Nguyên, Giác Trí, Giác Sơn, Giác Trong, Giác Điệp.
Tiểu ban Tăng sự : Trưởng ban : HT. Giác Giới (gồm có 17 vị)
Tiểu ban Nghi lễ : Trưởng ban : HT. Giác Thường (có 16 vị)
Tiểu ban Giáo dục : Trưởng ban : HT. Giác Toàn (có 21 vị)
Tiểu ban Hướng dẫn cư sĩ : Trưởng ban : HT. Giác Giới (có 15 vị) *(THVHPKS).*

• Ban Quản chúng Ni Giáo đoàn IV nhiệm kỳ V (2009-2012) được bầu lại theo tín phiếu, kết quả gồm có 27 vị : *Ban Chứng minh* : NS. Vinh Liên, NS. Thinh Liên, NS. Lan Liên, NS. Hoa Liên, NS. Nghĩa Liên, Trưởng ban : NS. Đồng Liên, Phó ban : NS. Tuyết Liên (thường trực), NS. Thông Liên, Thư ký : NS. Mai Liên, SC. Vân Liên (phó), Giám luật : NS. Khoa Liên, Phó Giám luật : NS. Vạn Liên, Tăng sự : NS. Đồng Liên, NS. Đắc Liên (phụ tá), Thủ quỹ : NS. Ánh Liên.
Đặc trách các phân ban : Văn hóa : NS. Vân Liên (trưởng), SC. Hạnh Liên (phó), Hoằng pháp : NS. Liêm Liên, Từ thiện : NS. Hạnh Liên, Nghi lễ : NS. Châu Liên, Phụ trách khu vực : SC. Sang Liên, SC. Duyên Liên, SC. Nguyệt Liên. *các Ủy viên* : NS. Chiếu Liên, NS. Thắng Liên, NS. An Liên, NS. Liêm Liên, NS. Hạnh Liên, NS. Đắc Liên, NS. Châu Liên, NS. Phát Liên; quý SC : Sang Liên, Duyên Liên, Kiến Liên, Hạnh Liên, Phấn Liên, Nguyệt Liên *(THVHPKS).*

• Ni sư Thanh Liên được NT. Hiệp Liên bổ nhiệm về trụ trì tx. Ngọc Định tại khu vực 8, phường Bùi Thị Xuân, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định (2009 đến nay).

• Hòa thượng Giác Dũng (1929-2013) được suy cử làm Ủy viên Ủy ban TƯ. MTTQVN nhiệm kỳ VII.

• Ni trưởng Mai Liên được suy cử làm Trưởng ban Kinh tế - Tài chánh PG tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu nhiệm kỳ IV (2007-2012).

Kiến thiết

• *Ngày 19 tháng 2 (nhằm ngày 25/1/Kỷ Sửu),* Lễ đặt đá khởi công xây dựng tx. Ngọc Đức tại thôn Lương Bình, thị trấn Lương Sơn, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư tôn giáo phẩm, chư Đại

đức Tăng Ni cùng đại diện chính quyền địa phương và đông đảo Phật tử về tham dự.

• *Tháng Giêng,* Ni sư Chí Liên và NS. Tâm Liên trùng tu tx. Ngọc Hải tại khu phố Hải Trung, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.

• *Tháng 2 năm Kỷ Sửu,* Lễ khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Thành tại số 28/3A, khu phố 1, thị trấn Chợ Lách, huyện Chợ Lách, tỉnh Bến Tre. TT. Giác Trí trụ trì cho biết, tịnh xá có diện tích xây dựng là 18x29, tòa nhà một trệt một lầu, tầng lầu làm chánh điện và nhà thờ Cửu huyền; tầng trệt làm giảng đường. Kinh phí dự trù khoảng 3 tỷ đồng.

• *Ngày 17 tháng 3 năm Kỷ Sửu,* Lễ đặt đá đại trùng tu tx. Ngọc Phước ở số 01, đường Trần Quốc Thảo, phường Long Thủy, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước. Công trình trùng tu bao gồm các hạng mục : chánh điện, cổng tam quan, đài Quan Âm, chỉnh trang tổng thể tịnh xá.

• *Ngày 28 tháng 6,* Lễ khởi công đại trùng tu Pháp viện Minh Đăng Quang tại số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015) – Pháp chủ Giáo hội Phật giáo Tăng già Khất sĩ Thế giới; HT. Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS TƯGH, chư Tôn đức giáo phẩm TƯ GHPGVN, Tăng Ni các quận huyện và đông đảo Phật tử các Giáo đoàn của HPKSVN về tham dự. Hiện tại Pháp viện có diện tích đất là 37.490m^2. Hạng mục chính là tòa nhà cao 3 tầng ở giữa : tầng trên là chánh điện bát giác truyền thống, tầng dưới là thiền đường, tầng dưới nữa là giảng đường, tầng hầm dùng làm nhà bếp và trai đường. Ngoài ra còn có tòa nhà "Tây Phương Cực Lạc" cao 5 tầng, thờ chư lịch đại Tổ sư, thờ Cửu Huyền Thất Tổ, phòng Tuệ Tĩnh Đường. Bốn góc của Pháp viện là bốn ngôi tháp (tháp Ca-diếp : thờ chư Phật và lịch đại Tổ sư; tháp Xá-lợi-phất : tầng trên tôn trí Tam tạng kinh điển, tầng trệt là phòng đọc sách; hai tháp sau là nơi thờ linh cốt của chư Tăng và Phật tử). Công trình đại trùng tu này do Sở Xây dựng Tp. HCM cấp giấy phép số 239/GPXD, ngày 22/12/2008. Theo dự kiến công trình sẽ được thực hiện trong vòng 7 năm, với tổng kinh phí đầu tư khoảng 150 tỷ đồng. Hiện nay, tuy với kiến trúc hiện đại nhưng Pháp viện vẫn mang dáng vẻ uy nghiêm tiêu biểu của Hệ phái *(100 TXTB).*

• *Ngày 19 tháng 6 năm Kỷ Sửu,* Lễ đặt đá khởi công đại trùng tu tx. Mộc Chơn tại ấp Phú Thạnh, xã Phú Mỹ, huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang.

Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức giáo phẩm Tăng Ni, quí vị lãnh đạo chính quyền Trung ương và các cơ quan chức năng địa phương, và đông đảo Phật tử về tham dự ủng hộ.

• *Ngày 01 tháng 8,* Lễ đặt đá khởi công xây dựng tx. Ngọc Chơn nay tại số 275, ấp Tân Phú, xã Tân Hòa, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long, do NS. Yến Liên trụ trì tổ chức. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn giáo phẩm Thường trực BTS và HPKS cùng lãnh đạo chính quyền địa phương và đông đảo Phật tử về tham dự cúng dường cầu nguyện.

• Hòa thượng Giác Cầu khởi công xây dựng giảng đường tx. Ngọc Thạnh ở xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Giảng đường được xây dựng trên diện tích gần 450m^2, gồm 3 tầng : tầng hầm để xe, tầng 1 làm giảng đường, tầng 2 dành riêng cho hành giả tham thiền và biệt thất chư Tăng. Cũng năm này, Hòa thượng được suy cử làm Phó BTS kiêm Ủy viên Kiểm soát PG tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu nhiệm kỳ IV (2007-2012).

• Tịnh xá Ngọc Phước ở số 1, đường Trần Quốc Toản, phường Long Thủy, thị xã Phước Long, tỉnh Bình Phước đại trùng tu, do NT. Hoa Liên tổ chức. Tịnh xá trùng tu xây dựng các công trình : chánh điện hình bát giác truyền thống, nhà thờ Cửu Huyền, Tăng đường, nhà khách, đài Quan Âm, tường rào xung quanh, nhà trù, cổng tam quan, tất cả đều xây dựng quy mô và trang nghiêm.

• Ni sư Kiến Liên khởi công xây dựng thêm dãy lầu 3 tầng tại tx. Ngọc Thành ở số 37/12, đường 41, phường Linh Đông, quận Thủ Đức, Tp. HCM. Ngoài ra tịnh xá còn kiến tạo : Quan Âm lộ thiên, tháp Báo Ân, bảo tháp để thờ NT. Đăng Liên, vườn Lâm-tỳ-ni.

• Tịnh xá Ngọc Túc tại xã An Cư, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai khởi công xây dựng giảng đường.

• Ni trưởng Phát Liên (1933-2016) trùng tu tx. Ngọc Quảng tại xã Nghĩa Kỳ, huyện Tư Nghĩa, tỉnh Quảng Ngãi. Tịnh xá trùng tu các hạng mục : chánh điện và nhà thờ Cửu Huyền.

• Tịnh xá Ngọc Ninh, đường Ngô Gia Tự, khu phố 9, phường Thanh Sơn, Tp. Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận khởi công trùng tu.

• Chư tôn đức Tăng Giáo đoàn II kiến tạo bảo tháp Phổ Chơn tại tx. Ngọc Nhơn, số 999, đường Trần Hưng Đạo, phường Đống Đa, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định. Tháp cao 17m, có 7 tầng, hình lục giác có 6 mặt giống nhau. Đỉnh tháp là ngọn đèn Chơn lý. Tháp này có 4 tầng bên trong, tầng trên thờ

xá-lợi Phật, tầng thứ thờ xá-lợi TL. Giác Tánh và TL. Giác Tịnh, tầng 3 thờ linh cốt chư Tăng Giáo đoàn II, tầng cuối trưng bày hình ảnh và kỷ vật của TL. Giác Tịnh.

• Lễ đặt đá xây dựng chánh điện tx. Ngọc Hưng tại ấp 1, xã Xuân Hưng, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai. Tịnh xá do ĐĐ. Giác Năng (1948-2016) trụ trì.

Sự kiện

• *Ngày 03 tháng Chạp năm Mậu Tý,* Ni sư Thạnh Liên (?-2009) Trưởng Phân đoàn I Ni giới – Giáo đoàn IV, trụ trì tx. Ngọc Tiên (Hà Tiên, Kiên Giang), viên tịch.

• *Ngày 24 tháng 5,* Tịnh xá Ngọc Quang (ở số 22, đường Đoàn Thị Điểm, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Dăk Lăk) vinh dự đón nhận Kỷ lục Việt Nam về "Tịnh xá Khất sĩ đầu tiên tổ chức Lễ quy y Tam Bảo cho đồng bào Ê-đê ở Việt Nam" do Trung Tâm Sách Kỷ Lục Việt Nam trao tặng. Năm 1989, HT. Giác Dũng trụ trì tịnh xá và ĐĐ. Giác Sỹ đến thăm và tặng quà cho đồng bào dân tộc Ê-đê tại buôn Sud M'Dưng, xã Cư Suê, huyện Cư M'gar. Đây là những người dân tộc thiểu số đầu tiên tin Phật sau gần 50 năm đạo Phật có mặt tại cao nguyên Đak Lak.

• *Vào lúc 17 giờ 40 phút ngày 22 tháng 8 (nhằm ngày 03/7/Kỷ Sửu),* Ni trưởng Hoa Liên (1930-2009) thế danh Nguyễn Thị Nhung**,** pháp danh Hoa Liên, quê quán huyện Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam, Viện chủ tx. Ngọc Ban (Buôn Ma Thuột, Đăk Lăk), viên tịch, thọ 81 tuổi, 46 hạ lạp.

• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) về thăm quê hương Việt Nam.

Lễ hội

• *Những ngày 23, 24, 25/2 (nhằm ngày 29, 30/1 và 01/2/Kỷ Sửu),* Đại lễ tưởng niệm lần thứ 55 năm (1954-2009) Tổ sư Minh Đăng Quang vắng bóng, do Ni giới HPKS đăng cai tổ chức tại tx. Ngọc Uyển, ấp Tân Bản, khu phố 3, phường Bửu Hòa, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Vào sáng ngày 24/2/2009, gần 500 chư tôn đức Tăng Ni Khất sĩ trì bình khất thực truyền thống. Sau đó, chư tôn giáo phẩm quang lâm chứng minh Đại lễ có : HT. Thích Giác Nhiên (1923-2015) – Pháp chủ Giáo hội Phật giáo Tăng-già Khất sĩ Thế giới, HT. Thích Giác Nhường – Phó Pháp chủ HĐCM GHPGVN, HT. Thích Trí Quảng – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN, HT. Thích Minh Chánh – Thành viên HĐCM GHPGVN kiêm Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Đồng Nai; cùng chư tôn giáo phẩm HĐCM, HĐTS, HPKS GHPGVN, chư tôn đức BTS

THPG Tp. HCM, Đồng Nai và các tỉnh; BĐD PG Tp. Biên Hòa, các huyện trong tỉnh Đồng Nai, đại diện UBTƯ MTTQVN, UBMTTQ và Ban Tôn giáo các tỉnh thành lân cận, các cấp chính quyền tỉnh Đồng Nai và hàng ngàn Phật tử nam nữ HPKS đến từ các miền tịnh xá về dâng hương tưởng niệm.

• *Thượng tuần tháng 2,* Lễ khánh thành Bảo tháp Ngọc Phật trong khuôn viên tx. Ngọc Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn giáo phẩm : HT. Thích Viên Quán – Phó ban Thường trực BTS PG tỉnh Gia Lai; HT. Thích Giác Dũng – Chứng minh BTS PG tỉnh Đăk Lăk, Trưởng Giáo đoàn III cùng chư tôn đức Tăng Ni BTS, PG các huyện thị, BĐD trụ trì các tự viện trong ngoài tỉnh. Ngoài ra, còn có đại diện lãnh đạo chính quyền, Mặt trận các cấp, ban ngành đoàn thể, tôn giáo bạn và đông đảo Phật tử xa gần về tham dự chúc mừng. Bảo tháp Ngọc Phật sẽ tôn trí 6 viên xá-lợi Phật, Tôn giả Xá-lợi-phất và Tôn giả Mục-kiền-liên, do NS. Hiệp Liên thỉnh về từ Thái Lan và Myanmar. Bảo tháp gồm 7 tầng, cao 20m với tổng kinh phí hơn 1,7 tỷ đồng.

• *Ngày 16 tháng 5,* Khánh thành cơ sở II Tuệ Tĩnh đường Phật giáo TP và Tháp thờ hương linh tại tx. Trung Tâm, quận Bình Thạnh, Tp.HCM. Quang lâm chứng minh tham dự có chư tôn giáo phẩm : HT. Giác Tường, HT. Giác Toàn, TT. Minh Giác,…cùng chư tôn đức Tăng Ni HPKS và đại diện chính quyền có ông Trần Trung Tính – Phó Chủ tịch UBMTTQTP; ông Nguyễn Ngọc Phong – Trưởng ban Dân Tộc, Tôn giáo UBMTTQTP,…và Phật tử. Cơ sở Tuệ Tĩnh đường với kiến trúc gồm tầng trệt, gác lửng, đầy đủ tiện nghi ở các phòng : khám bệnh, châm cứu, bấm huyệt, vật lý trị liệu, hốt thuốc, sao chế thuốc, kho thuốc, sân phơi và nhà vệ sinh, tổng diện tích hơn 550m^2, kinh phí đầu tư 1,6 tỷ đồng. Tuệ Tĩnh đường khám và điều trị miễn phí hoàn toàn cho bệnh nhân. Tháp thờ linh cốt cao 4 tầng, kinh phí xây dựng 1,4 tỷ đồng sẽ phục vụ các nhu cầu về tâm linh cho Phật tử, bá tánh muốn lưu giữ hình ảnh thân nhân quá vãng.

• *Ngày 01 tháng 9 (nhằm ngày 15/7/Kỷ Sửu),* Đại lễ khánh thành tx. Ngọc Đà tại số 2, đường Tô Vĩnh Diện, phường 7, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Quang lâm chứng minh và tham dự có chư tôn giáo phẩm : HT. Thích Trí Quảng – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN; HT. Thích Giác Tường – Thành viên HĐCM GHPGVN; HT. Thích Tánh Hải – Thành viên HĐCM GHPGVN cùng chư tôn đức Thường trực BTS THPG Lâm Đồng, chư tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh, chư Tăng Ni HPKS ở các

miền tịnh xá; đại diện các cấp chính quyền tỉnh, Tp. Đà Lạt và hơn 5.000 đồng bào Phật tử. Sau hơn 3 năm (2006-2009) trùng tu xây dựng, tịnh xá hoàn tất những hạng mục : chánh điện 3 tầng, Tăng đường, Ni đường, cổng tam quan và các công trình khác.

• *Ngày 21, 22 tháng 11 năm Kỷ Sửu,* Lễ Tưởng niệm lần thứ 32 (1977-2009) ngày cố TL. Giác Tánh (1902-1978) viên tịch, diễn ra trang nghiêm tại tx. Trung Tâm, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp.HCM. Nhân lễ tưởng niệm này chư Tôn đức lãnh đạo HPKS có cuộc họp định kỳ, và đồng nhất trí các Giáo đoàn sẽ luân phiên tổ chức "Khóa tu Truyền thống Giới Định Tuệ", bắt đầu từ năm 2010. Cơ cấu tổ chức gồm có 2 ban : *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường – Phó Pháp chủ kiêm Giám luật GHPGVN, HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Ngộ; *Ban tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN, Phó ban : HT. Giác Giới.

• Lễ Tự tứ Tăng – Vu Lan bồn và khánh thành tx. Ngọc Ninh tại xã Ninh Gia, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Sau 3 năm (2005-2009) NS. Tỉnh Liên khởi công xây dựng, nay đã hoàn thành các cơ sở hạ tầng của tịnh xá.

Ấn phẩm

• Sách *Nghi Thức Tụng Niệm,* Nxb Tôn Giáo, Đại đức Giác Sỹ (trụ trì tx. Ngọc Khánh, tỉnh Đăk Lăk) dịch sang tiếng dân tộc Ê-đê.

• Sách *Diệu Lý Đông Phương* – Tư tưởng Triết học thực hành Thánh thiện, ấn hành, tác giả HT. Pháp sư Thích Giác Nhiên, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2009.

NĂM 2010 (CANH DẦN- PL.2554)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Lam tại thôn Khánh Thành Nam, xã Suối Cát, huyện Cam Lâm, tỉnh Khánh Hòa được thành lập, do ĐĐ. Giác Nhật sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Thịnh tại thôn Suối Ru, xã Cam Thịnh Tây, Tp. Cam Ranh, tỉnh Khánh Hòa được thành lập; do HT. Giác Y sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Bình trụ trì.

• Tịnh xá Trúc Lâm tại ấp Thạnh Nam, xã Thạnh Tây, huyện Tân Biên, tỉnh Tây Ninh được thành lập; do HT. Giác Tuấn sáng lập; hiện nay ĐĐ. Minh Dẫn quản lý.

• Tịnh xá Đức Niệm tại xã Đắc Rờ Môn, tỉnh Đăk Nông được thành lập, do TT. Giác Sơn sáng lập.
• Hòa thượng Giác Thành – Chứng minh BTS GHPGVN tỉnh Gia Lai, thành lập tx. Ngọc Thanh tại xã Thanh Hưng, huyện Chư Prông, tỉnh Gia Lai. Hiện nay, tịnh xá do NS. Đắc Liên và NS. Khánh Liên an trụ *(www.daophatkhatsi.vn).*
• Tịnh xá Ngọc Ân tại thôn Lương Nam, xã Lương Sơn, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận được thành lập, do SC. Hường Liên sáng lập và làm trụ trì. Đến năm 2012, chánh điện xây dựng hoàn thành, toàn bộ đất tịnh xá rộng khoảng 3 sào *(www.daophatkhatsi.vn).*

Tăng sự

• *Ngày 01 tháng 2 năm Canh Dần,* Tăng chúng trong Giáo đoàn II cung thỉnh HT. Giác Thanh (Phó ban kiêm Hoằng pháp) lãnh chức vụ Quyền Trưởng BTS Giáo đoàn II, nhiệm kỳ IX (2007-2012). Cũng năm này, vào ngày lễ Vu lan - Tự Tứ Tăng, Tăng chúng nhất trí cung thỉnh HT. Giác Thanh làm Trưởng BTS, và bổ sung quý Thượng tọa : Giác Phi, Giác Minh làm Cố vấn, TT. Giác Sơn làm Phó ban kiêm Hoằng pháp, ĐĐ. Giác Phước làm Phó Thư ký.
• *Ngày 19 tháng 4 (nhằm ngày 04/3/Canh Dần),* HT. Giác Dũng (1929-2013) – Trưởng Giáo đoàn III, cùng gần 20 vị Tăng Ni và Phật tử qua cửa khẩu Lao Bảo vào Thái Lan để nhận 4 ha đất tại tỉnh Thạch-pa-nôm của quý Phật tử người Việt, quốc tịch Thái Lan, cúng dường xây dựng đạo tràng.
• *Ngày 14 tháng 7 năm Canh Dần,* Chư Ni Giáo đoàn III bầu Ban Quản sự của Ni giới như sau : *Trưởng ban* : NS. Hiệp Liên, *Phó ban* : Quý Ni sư : Đền Liên, Cảnh Liên, Thông Liên; *Thư ký* : Quý Sư cô : Hiếu Liên, Loan Liên, Hoa Liên, Chánh Liên; *Ban Giám luật* : Trưởng ban : NS. Cảnh Liên, Phó ban : NS. Thông Liên; các Ủy viên : Quý NS : Dung Liên, Lãnh Liên, Tĩnh Liên, Hạnh Liên; *Ban Hoằng pháp* : Trưởng ban : NS. Cảnh Liên, Phó ban : NS. Dung Liên, các Ủy viên : Quý NS : Tĩnh Liên, Lãnh Liên, Quý SC : Hiếu Liên, Thùy Liên, Chánh Liên, Hoa Liên, Loan Liên, Hợp Liên; *Ban Thủ quỹ* : Trưởng ban : NS. Thông Liên, Phó ban : SC. Chí Liên *(THVHPKS).*
• *Ngày 18 tháng 10 (nhằm ngày 11/9/Canh Dần),* Ban điều hành Ni Giáo đoàn IV được thành lập, dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Tăng lãnh đạo Giáo đoàn IV, Ban điều hành gồm có : Trưởng Phân đoàn : NS. Đồng

Liên, Phó Phân đoàn : NS. Thông Liên, NS. Mai Liên, NS. Tuyết Liên, Thư ký : NS. Mai Liên, Phó Thư ký : Quý SC. Hương Liên, Hạnh Liên, Phân Liên, Kiểm soát : NS. Vạn Liên, SC. Dũng Liên, SC. Phước Liên *(HPKS 70 HTPT).*

• Ni trưởng Minh Liên đảm nhận trụ trì tx. Ngọc Thuận tại số 8/1, đường Ngô Quyền, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long.

• Phân đoàn II Ni giới – Giáo đoàn IV suy cử Ban điều hành gồm : Chứng minh : NT. Lan Liên, Trưởng Phân đoàn : NS. Đồng Liên, Phó Phân đoàn : NS. Tuyết Liên, Thư ký : SC. Hạnh Liên, Tăng sự : NS. Khoa Liên, Kiểm soát : NS. Vạn Liên, Từ thiện : NS. An Liên. Hội đồng Tỳ-kheo Ni có 15 vị điều hành Phật sự *(HPKS 70 HTPT).*

• Chư Tăng Giáo đoàn VI suy cử Ban lãnh đạo Giáo đoàn VI (năm 2010) gồm : Chứng minh : HT. Giác Giới, HT. Giác Toàn. Trưởng BTS : HT. Giác Tuấn, Phó BTS : TT. Giác Thịnh, TT. Giác Điệp, Thư ký : ĐĐ. Giác Nhuận, Phó Thư ký : ĐĐ. Minh Tâm. Hội đồng Tỳ-kheo gồm quý Thượng tọa : Giác Mỹ, Minh Điển; và quý Đại đức : Giác Thiện, Giác Thọ, Giác Tân, Minh Nhơn, Giác Nghiêm, Giác Minh, Giác Nghĩa, Minh Bửu, Giác Tôn, Minh Sĩ, Minh Đăng, Minh Chính, Minh Chúng *(HPKS 70 HTPT).*

• Sư cô Phương Liên được NT. Hiệp Liên cử về trụ trì tx. Ngọc Tây tại thôn 1, xã Thăng Hưng, huyện Chư Prông, tỉnh Gia Lai. Ngôi tịnh xá được xây dựng là do ông bà thí chủ Sư cô hiến cúng mảnh đất 3.000m^2 cho Giáo đoàn III năm 2007, và NT. Hiệp Liên tiếp nhận *(www.daophatkhatsi.vn).*

Kiến thiết

• *Sáng ngày 10 tháng 4 (nhằm ngày 26/2/Canh Dần),* Lễ đặt đá tôn tạo Thánh tích Phật nhập Niết-bàn tại tx. Ngọc Nam, thôn Trung Hiệp, xã Hiệp An, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Cầu, HT. Giác Tùng, HT. Giác Minh,…cùng chư Tôn Thiền đức Tăng Ni trong và ngoài tỉnh. Về phía chính quyền có ông Mai Hữu Hòa – Phó phòng Nội vụ huyện Đức Trọng, cùng đông đảo Phật tử xa gần về tham dự. Công trình này được sự cho phép của UBND tỉnh Lâm Đồng qua quyết định số 8601/UBND-NC ban hành ngày 18/11/2009. Tượng Phật cao 8m, dài 49m, nằm trên tòa nhà cao 5m; tòa nhà dài 52m, rộng 10m được thiết kế làm giảng đường và phòng phát hành văn hóa phẩm Phật giáo.

• *Ngày 18 tháng 9,* Tịnh xá Ngọc Sanh tại số 1/5, đường Huỳnh Châu Sổ, khu phố 4, thị trấn Bến Lức, tỉnh Long An đại trùng tu chánh điện. Ngôi chánh điện được xây dựng bằng vật liệu kiên cố, gồm 2 tầng, tầng trệt làm giảng đường, tầng lầu làm chánh điện có kiến trúc hình bát giác. Ngày 28/8/2003, UBND tỉnh Long An cấp giấy chứng nhận QSDĐ cho tịnh xá với diện tích 1.365,3m^2, do ông Đỗ Hữu Lâm (Phó Chủ tịch) ký.
• *Ngày 09 tháng 8 năm Canh Dần,* Tịnh xá Ngọc Châu tại số 43A, đường Nguyễn Tri Phương, thị xã Tân Châu, tỉnh An Giang khởi công xây dựng mới.
• *Tháng 11 năm Canh Dần,* Tịnh xá Quang Minh tại ấp Ông Trịnh, xã Phước Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu khởi công đại trùng tu.
• *Ngày 16 tháng 11 năm Canh Dần,* Lễ đặt đá trùng tu tx. Ngọc Lâm tại khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Lần trùng tu này, tịnh xá xây dựng lại nhiều công trình kiên cố khang trang gồm : chánh điện, đài Quan Âm, nhà khách, đài Phật Bổn sư tọa thiền, nhà thờ Cửu Huyền.
• Tịnh xá Ngọc Quang tại số 109, đường Lý Thường Kiệt, phường 1, Tp. Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp trùng tu. Lần trùng tu này tịnh xá làm bằng cây, ván và lợp ngói, dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhường và HT. Giác Giới.
• Tịnh xá Ngọc Tân tại số 57, đường Châu Thị Kim, phường 3, Tp. Tân An, tỉnh Long An khởi công xây dựng giảng đường. Ngôi giảng đường làm bằng bê tông cốt thép, gồm một trệt hai lầu, rộng 7,5m, dài 25m, tổng diện tích xây dựng là 504m^2 . Kinh phí khoảng 1,5 tỷ đồng.

Sự kiện

• *Vào lúc 19 giờ 45 phút ngày 01 tháng 3 (nhằm ngày 16/1/Canh Dần),* Hòa thượng Giác Thường (1940-2010) thế danh Phạm Đỗ Văn Quân, pháp danh Giác Thường, sinh tại thôn 3, Cẩm Thanh, Hội An, tỉnh Quảng Nam, Ủy viên Ban Nghi lễ T.Ư GHPGVN, Trị sự Trưởng Giáo đoàn II, trụ trì tx. Ngọc Đăng (Bình Thạnh, Tp. HCM), viên tịch, thọ 71 tuổi, 42 hạ lạp.
• *Vào lúc 14 giờ 00 ngày 02 tháng 3 (nhằm ngày 17/1/Canh Dần),* Lễ nhập kim cố HT. Giác Thường chính thức cử hành tại tx. Ngọc Đăng, quận Bình Thạnh, Tp. HCM. Đến 05 giờ 00 ngày 06/3/2010, Lễ tưởng niệm và di quan cố Hòa thượng đến đài hỏa táng Bình Hưng Hòa, Tp. HCM làm lễ trà tỳ.
• *Ngày 24 tháng 4 (nhằm ngày 16/4/Canh Dần),* Ni trưởng Tưởng Liên (1940-2010) thế danh Nguyễn Thị Thanh, pháp danh Tưởng Liên, nguyên

quán thị xã Sông Cầu, tỉnh Phú Yên, trụ trì Tịnh Độ Ni Giới (Nha Trang – Khánh Hòa), viên tịch, thọ 71 tuổi, 36 hạ lạp.

• *Ngày 09 tháng 5,* HT. Thích Giác Toàn được trao văn bằng Tiến sĩ danh dự về Phật học tại Trường Đại học Mahachulalongkornrajavidyalaya (Thái Lan). Nội dung Văn bằng Tiến sĩ danh dự cấp cho Hòa thượng có đoạn như sau : *"...Tại phiên họp số 2/2553, ngày 1 tháng 4, 2010, PL.2553, Hội đồng trường Đại học Mahachulalongkorn đã nhất trí thông qua và ra quyết định...Ngang qua những công đức và những đóng góp tích cực về ngành giáo dục đã nêu trên, HT. Thích Giác Toàn được xem như là một nhà sư đã đóng góp rất lớn vì lợi ích cho quốc gia và thế giới, Ngài xứng đáng nhận sự kính ngưỡng và tán thán. Hội đồng Trường Đại học Mahachulalongkornrajavidyalaya đã hoàn toàn nhất trí quyết định trao Văn bằng Tiến sĩ danh dự Phật học cho Hòa thượng.*

Ngày 9 tháng 5 năm 2010, PL.2553

Đã ký và đóng dấu

Phra Dhamasudhi"

(Chủ tịch Hội đồng trường Đại học Mahachulalongkornrajavidyalaya)

• *Vào lúc 07 giờ 10 phút ngày 17 tháng 8 năm Canh Dần,* Ni trưởng Hạnh Liên (1928-2010) thế danh Nguyễn Thị Nguyên Tuyền, pháp danh Hạnh Liên, sinh tại Bình Phước, Tân An, nguyên trụ trì tx. Ngọc Bảo (1966, Lâm Đồng), viên tịch, thọ 83 tuổi, 52 hạ lạp. Lúc còn tại tiền : Ni trưởng đã sáng lập tx. Ngọc Bảo và Dưỡng ni viện Nhất Chi Mai ở Bảo Lộc, Lâm Đồng. Tác phẩm của Ni trưởng : *Lược Sử Chư Ni Sư Khất Sĩ Trụ Trì Tịnh Xá Khắp Nam Trung (lưu hành nội bộ).*

• *Ngày 27 tháng 9 (nhằm ngày 20/8/Canh Dần),* Hòa thượng Minh Giác (1940-2010) Ủy viên BTS Phật giáo tỉnh Cần Thơ, trụ trì tịnh thất Liên Hoa (Thốt Nốt, Cần Thơ), viên tịch, thọ 71 tuổi, 44 hạ lạp. Đến 07 giờ sáng ngày 01/10/2010, Lễ truy niệm và cung tiễn kim quan cố Hòa thượng đến đài hỏa táng tại Phú Hòa, Tp. Long Xuyên trà tỳ. Buổi lễ với sự chứng minh tham dự của HT. Thích Huệ Trường – Phó Ban Thường trực THPG Tp. Cần Thơ cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, chư Tôn đức Tăng Ni và Phật tử ở Tp. Cần Thơ.

• *Vào lúc 12 giờ 00 ngày 17 tháng 12 (nhằm ngày 12/11/Canh Dần),* Ni trưởng Tứ Liên (1913-2010) thế danh Nguyễn Thị Muôn, pháp danh Tứ Liên, sinh tại Tp. Quy Nhơn, Viện chủ tx. Ngọc Châu (Hội An – Quảng

Nam), viên tịch, thọ 98 tuổi, 53 hạ lạp. Sáng ngày 21/12/2010, Lễ truy niệm và cung tiễn kim quan cố Ni trưởng đến đài hỏa táng Tp. Đà Nẵng làm lễ trà tỳ.

Tu học

• *Từ ngày 06 – 12 tháng 4 (nhằm ngày 22 – 28/3/Canh Dần),* Khóa tu Giới Định Huệ lần đầu tiên được tổ chức tại tx. Ngọc Viên số 14/20/2, đường Xóm Chài, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long do HPKS tổ chức. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Tường, HT. Giác Nhường; *Ban tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Giới, Phó Trưởng ban : HT. Giác Toàn; Kiểm soát : HT. Giác Tuệ; Giáo thọ : HT. Giác Giới và HT. Giác Toàn; Giám thiền : HT. Giác Giới và HT. Giác Tuệ; Thư ký : ĐĐ. Giác Hoàng. Số lượng hành giả tham dự khóa tu này có 32 vị. Về thời khóa tu học : mỗi ngày có 5 thời thiền tọa, 4 thời thiền hành, 2 giờ pháp đàm, 1 thời sám hối.

• *Từ ngày 12 – 19 tháng 7 (nhằm ngày 01 - 07/6/Canh Dần),* Khóa tu thiền tại tx. Ngọc Chơn, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk do NS. Lãnh Liên trụ trì. Khóa tu này dưới sự chứng minh của HT. Giác Dũng, và do ĐĐ. Giác Hoàng hướng dẫn. Số lượng hành giả tham gia khoảng 80 vị, đủ mọi tầng lớp và lứa tuổi.

• *Từ ngày 02 – 08 tháng 9 năm Canh Dần,* Khóa tu truyền thống Giới Định Huệ lần 2 tại tx. Trúc Lâm thuộc xã Tân Hà, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận, do Giáo đoàn II đăng cai tổ chức. Số lượng hành giả tham dự là 45 vị. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới, Phó ban kiêm Giáo thọ : HT. Giác Thanh, TT. Giác Sơn; Kiểm soát : HT. Giác Dũng; Giám thiền : HT. Giác Hiệp; Trợ lý kiểm soát : TT. Giác Cảnh; Thư ký : ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Giác Trực; Trưởng ban Ngoại hộ : ĐĐ. Giác Phước.

• *Từ ngày 10 – 18 tháng 12 (nhằm ngày 05 – 12 /11/Canh Dần),* Khóa tu Truyền thống Giới Định Huệ lần thứ 3 tại tx. Ngọc Đà, phường 7, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Phó ban : HT. Giác Giới, HT. Giác Hà, HT. Giác Dũng; Kiểm soát : HT. Giác Thanh; Giám thiền : HT. Giác Hiệp; Điển lễ : TT. Giác Thuận; Thư ký : ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Giác Khánh, ĐĐ. Giác Trực. Khóa tu này có 88 hành giả tham dự. Thời

khóa tu học mỗi ngày có : 4 thời thiền tọa, 4 thời thiền hành, 1 thời giảng Chơn lý, 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối và 2 thời thọ thực.

• Chư Tôn đức Tăng Giáo đoàn I và chư Ni trong Ban Quản chúng chấp thuận mở khóa học Luật cho chư Tỳ-kheo Ni trong Giáo đoàn. Mỗi năm tổ chức 4 khóa, mỗi khóa 7 ngày luân phiên ở các tịnh xá. Khóa học này dạy *Bộ Tứ Phần Luật Tỳ-kheo Ni giới Bổn Hội Nghĩa* của Sa-môn Đức Cơ, do SC. Diệu Sơn dịch Việt; các *Pháp Yết-ma* do NS. Tuệ Như biên soạn; và tìm hiểu *Bộ Luật Tứ Phần Tỳ-kheo Ni* của NS. Phật Oánh do HT. Trí Minh dịch.

Lễ hội

• *Ngày 10 tháng Giêng năm Canh Dần,* Lễ an vị kim thân Bồ-tát Phổ Hiền tại tx. Ngọc Vạn, xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa. Đến chứng minh tham dự có HT. Giác Tường, HT. Giác Huệ cùng chư Tôn đức Tăng Ni HPKS và BĐD Phật giáo huyện Vạn Ninh; cán bộ chính quyền địa phương và khoảng 500 Phật tử về chiêm bái, cầu nguyện.

• *Sáng ngày 27 tháng 03 (nhằm ngày 12/02/Canh Dần),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Tín tại số 10, đường Sương Nguyệt Ánh, phường 9, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Quang lâm chứng minh có : HT. Thích Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN, HT. Thích Pháp Chiếu – Trưởng BTS Tỉnh hội Phật giáo tỉnh Lâm Đồng cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, chư Tôn đức trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh. Đại diện chính quyền có ông Lê Duy Quang – Phó ban Tôn giáo Dân tộc tỉnh Lâm Đồng, cùng đại diện các cấp lãnh đạo cơ quan, ban ngành tỉnh và địa phương với gần 7.000 Phật tử về tham dự. Sau 7 năm trùng tu xây dựng, tịnh xá đã hoàn thành các công trình : chánh điện (một trệt, một lầu), nhà thờ Cửu Huyền, nhà thờ linh, Tăng xá, khách đường, hòn non bộ tôn trí tượng Bồ-tát Quan Âm, bảo điện thờ Tam Thánh Tây Phương, cổng tam quan.

• *Ngày 12 tháng 5 (nhằm ngày 28/3/Canh Dần),* Đại lễ khánh thành tx. Ngọc Ninh, đường Ngô Gia Tự, khu phố 9, phường Thanh Sơn, Tp. Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận. Quang lâm chứng minh và tham dự buổi lễ có chư tôn giáo phẩm : HT. Thích Giác Tường – Thành viên HĐCM GHPGVN; HT. Thích Đồng Tâm – Trưởng BTS PG tỉnh Ninh Thuận cùng chư tôn đức Tăng Ni HPKS, trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh, đại diện lãnh đạo các cấp chính quyền và đông đảo Phật tử gần xa. Tịnh xá được xây dựng lại với quy mô 2 tầng khang trang; hiện nay do NT. Lý Liên trụ trì.

• *Ngày 19 tháng 5 (nhằm ngày 06/4/Canh Dần),* Lễ an vị Phật và hoàn nguyện một số công trình xây dựng tại tx. Ngọc Châu, thôn Bãi Giếng 2, xã Cam Hải Tây, huyện Cam Lâm, tỉnh Khánh Hòa. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Thích Thiện Bình – Phó Thư ký HĐCM GHPGVN, HT. Thích Giác Dũng – Ủy viên HĐTS GHPGVN,…cùng chư Tôn đức Ban thường trực Tỉnh hội Phật giáo tỉnh Khánh Hòa, chư Tôn đức Tăng Ni các tự viện, tịnh xá và đông đảo Phật tử gần xa đến tham dự.
• *Ngày 20 tháng 5 năm Canh Dần,* Lễ Đại tường TL. Giác Tịnh (1929-2008) Người khai lập Giáo đoàn II, lễ khánh tạ bảo tháp Phổ Chơn và cung thỉnh xá-lợi Trưởng lão nhập bảo tháp tại tx. Ngọc Nhơn tại số 999, đường Trần Hưng Đạo, phường Đống Đa, Tp. Qui Nhơn, tỉnh Bình Định. Cũng ngày này, Tỳ-kheo Giác Trực được bổ nhiệm làm trụ trì tx. Ngọc Nhơn *(100 TXTB).*
• *Ngày 19 tháng 7 (nhằm ngày 08/6/Canh Dần),* Lễ công nhận tx. Ngọc Bửu tại tổ 1, khối 4, thị trấn Eakar, huyện Eakar, tỉnh Daklak là cơ sở tôn giáo. Đến chứng minh và tham dự có HT. Giác Dũng – Ủy viên HĐTS GHPGVN, TT. Châu Quang – Ủy viên HĐTS GHPGVN, cùng chư Tôn đức trong BTS Phật giáo tỉnh, Giáo đoàn III, các cấp chính quyền địa phương và quý thân hữu đồng hoan hỷ cho sự kiện này. Tịnh xá này do NS. Luật Liên sáng lập và làm trụ trì.
• *Ngày 01 tháng 8 (nhằm ngày 22/6/Canh Dần),* Lễ an vị Bồ-tát Quán Thế Âm tại tx. Ngọc Đức, xã An Vĩnh, huyện đảo Lý Sơn, tỉnh Quảng Ngãi. Đến chứng minh và tham dự buổi lễ có : HT. Giác Tường, HT. Giác Dũng, TT. Trí Thắng cùng chư Tôn đức trong BTS Phật giáo tỉnh Quảng Ngãi, chư Tôn đức Giáo đoàn III, chính quyền địa phương và đông đảo Phật tử. Bảo tượng Bồ-tát cao 25m, do Phật tử Tuệ Cần và vài thân hữu ở Úc châu, thiện nam tín nữ tại tịnh xá kẻ góp công người góp của tôn tạo cúng dường.
• *Ngày 11 tháng 8 (nhằm ngày 02/7/Canh Dần),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Châu tại số 181, đường Lê Lợi, phường Châu Phú B, Tp. Châu Đốc, tỉnh An Giang. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức giáo phẩm HPKS và chư Tôn đức BTS GHPGVN tỉnh An Giang, chư Tăng Ni và Phật tử trong tỉnh về tham dự. Qua 2 năm thi công trùng tu tịnh xá đã hoàn thành các công trình : chánh điện hình bát giác ở tầng lầu, giảng đường ở tầng dưới, nhà thờ Cửu Huyền, xây tường rào xung quanh.

• *Ngày 22 tháng 8 (nhằm ngày 13/7/Canh Dần),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Sơn thuộc xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định. Đến chứng minh, tham dự buổi lễ có : HT. Thích Thiện Nhơn – Ủy viên HĐTS GHPGVN; HT. Thích Giác Dũng (1929-2013) – Ủy viên HĐTS GHPGVN,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni trong BTS Phật giáo tỉnh, Giáo đoàn III; về phía chính quyền có lãnh đạo UBMTTQ tỉnh Bình Định, Sở Nội Vụ, Công an, Chính quyền địa phương và hơn năm ngàn Phật tử khắp nơi. Tịnh xá đã hoàn thành sau 10 năm trùng tu với tổng kinh phí là 5 tỷ.
• *Ngày 09 tháng 9,* Lễ an vị Phật và hoàn nguyện một phần công trình xây dựng tại tx. Ngọc Hưng thuộc ấp 1, xã Xuân Hưng, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai. Đến chứng minh buổi lễ có chư Tôn đức Giáo phẩm của Hệ phái : HT. Giác Tường, HT. Giác Dũng, HT. Giác Thanh, HT. Giác Hiệp,…và đông đảo Phật tử xa gần về tham dự.
• *Ngày Rằm tháng 7 năm Canh Dần,* Lễ lạc thành tx. Trúc Lâm ở thôn Đông Hòa, xã Tân Hà, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận. Sau 6 năm (2004-2010) thi công trùng tu tịnh xá hoàn thành các công trình : ngôi chánh điện, cổng tam quan, điện Quan Âm.
• *Ngày 28 tháng 11 (nhằm ngày 23/10/Canh Dần),* Lễ an vị Phật tại Thiền viện Minh Quang ở Nam Úc. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Minh Hiếu cùng chư tôn đức Tăng Ni Bắc tông và HPKS (Hải Ngoại) và hàng trăm Phật tử về tham dự cầu nguyện *(www.thienvienminhquang.com).*
• *Ngày 22 tháng 12,* Lễ ra mắt tx. Ngọc Lai tại thị trấn Iakha, laGrai, tỉnh Gia Lai – cơ sở tôn giáo đầu tiên và là tịnh xá đầu tiên của HPKS tại huyện laGrai. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Thích Từ Hương – Ủy viên HĐTS, Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Gia Lai, HT. Thích Giác Dũng – Ủy viên HĐTS GHPGVN,…cùng chư Tôn đức trụ trì các tự viện, tịnh xá của Hệ phái trong và ngoài tỉnh; đại diện các cấp chính quyền, mặt trận, sở, ban, ngành, Bộ chỉ huy Quân sự huyện nhà cùng 500 đồng bào Phật tử về tham dự. Đây là ngôi tịnh xá do đại tín chủ Phạm Trường Thọ cúng dường mảnh đất 12.000m^2 và sự ủng hộ của vài Phật tử tín tâm.
• Lễ an vị Phật và Bồ-tát Quán Thế Âm tại chùa Thuận Phước ở số 171, khu 11, ấp 4, xã Phước Vân, huyện Cần Đước, tỉnh Long An, do SC. Nghiêm Liên tổ chức. Buổi lễ dưới chứng minh và tham dự của chư Tôn đức Ni giáo phẩm HPKS : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên, NT. Minh Liên,…cùng quý vị lãnh đạo chính quyền địa phương và đông đảo Phật tử gần xa.

• Lễ khánh thành chánh điện tx. Ngọc Sơn tại số 22, quốc lộ 1, thôn Cát Lợi, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa, với sự chứng minh của chư Tôn đức trong GHPGVN, HPKS, lãnh đạo các cấp chính quyền tỉnh Khánh Hòa và Phật tử về tham dự. Năm sau (2011), tịnh xá tôn tạo tượng Phật A-di-đà, Bồ-tát Quan Âm và Bồ-tát Thế Chí trên đỉnh núi.

NĂM 2011 (TÂN MÃO- PL.2555)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Lai tại khu phố 7, thị trấn Ia Kha, huyện Ia Grai, tỉnh Gia Lai được thành lập, do ĐĐ. Giác Liêm sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Linh tại thôn Phú Xá, xã Tân Trường, huyện Cẩm Giàng, tỉnh Hải Dương được thành lập, do ĐĐ. Giác Yên sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Như tại thôn 2, thị trấn Phú Hòa, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai được thành lập, do ĐĐ. Giác Khánh sáng lập và làm trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Tánh tại xã Ea Bar, huyện Buôn Đôn, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do HT. Giác Dũng (1929-2013) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Minh Vương trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Lý tại thôn 9A, xã Pơn Drăng, huyện Krông Búk, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do NS. Lãnh Liên sáng lập.

• Tịnh xá Ngọc Tiên tại thôn 3, xã Tiên Sơn, Tp. Pleiku được thành lập, do ĐĐ. Giác Kính sáng lập. Năm 2013, Đại đức xây dựng chánh điện và vài phòng nhỏ trên khu đất rộng khoảng 6.000m^2. Sau đó, Ngài chuyển giao cho chư Ni tx. Ngọc Túc. Năm 2015, NT. Cảnh Liên cử hai SC. Cầm Liên và SC. Chúng Liên về trụ ở tịnh xá này *(www.daophatkhatsi.vn).*

• Tịnh xá Pháp Đăng tại số 194A/11, ấp Phú Hòa 2, xã Đồng Phú, huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long được thành lập; do HT. Giác Giới sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Thuần trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày 03 tháng 12,* Đại đức Giác Hiếu được suy cử làm CĐD PG huyện Hàm Tân (Bình Thuận), nhiệm kỳ (2011-2016).

• *Ngày 26 tháng 12 (nhằm ngày 02/12/Tân Mão),* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Quan Âm (xã Tân Trung, huyện Tân Yên, tỉnh Bắc Giang) cho ĐĐ. Giác Đính. Buổi lễ với sự chứng minh của TT. Giác Trí – Ủy viên Ban Tài chánh TW. GHPGVN, TT. Thiện Văn – Phó Thường trực BTS Phật giáo tỉnh Bắc

Giang cùng quý chư Tôn đức Tăng Ni từ các tịnh xá, tự viện trong và ngoài tỉnh; đông đảo quý quan khách cùng Phật tử về tham dự.
• Chư Tôn đức lãnh đạo Giáo đoàn V hiến cúng tx. Ngọc Chơn (tại thị trấn Chơn Thành, huyện Chơn Thành, tỉnh Bình Phước) cho Giáo đoàn VI quản lý, dưới sự điều hành của TT. Giác Nhuận – Phó Tri sự Giáo đoàn IV.
• Ni trưởng Đồng Liên được chư Tôn đức Ni cung thỉnh làm Trưởng Phân đoàn 2 Ni giới - Giáo đoàn IV.
• Ni sư Chiếu Liên kế thừa trụ trì tx. Ngọc Phú tại số 64, đường Ni sư Huỳnh Liên, phường 10, quận Tân Bình, Tp. HCM (2011 đến nay).
• Chư Tăng Giáo đoàn IV suy tôn Ban lãnh đạo và thành lập BTS mới gồm :
Ban lãnh đạo (5 vị):
1. HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015)
2. Chứng minh Hệ phái : HT. Thích Giác Tường
3. Trưởng Giáo đoàn : HT. Thích Giác Phúc
4. Phó Giáo đoàn (Ngoại vụ) : HT. Thích Giác Ngộ
5. Phó Giáo đoàn (Nội vụ) : HT. Thích Giác Toàn
Ban Chứng minh (5 vị): HT. Giác Lai, HT. Giác Hiệp, HT. Giác Tuệ, HT. Giác Truyền, HT. Giác Tâm.
Ban Trị sự (17 vị) : Trưởng ban : HT. Giác Thông, Phó ban : TT. Minh Bửu, TT. Minh Ngạn, Chánh Thư ký : TT. Minh Hóa, Phó Thư ký : ĐĐ. Minh Lực, Giám luật : HT. Giác Hiệp, Kiểm soát : TT. Minh Thuấn, TT. Minh Hồng. Các Ủy viên : Quý HT : Giác Nguyện, Giác Nhiệm, Huệ Ngộ, Giác Giàu, Minh Nhuần, Giác Hạnh; Quý TT : Minh Thạnh, Minh Tông, Minh Đạm *(HPKS 70 HTPT).*

Kiến thiết

• *Ngày 24 tháng 3 (nhằm ngày 20/2/Tân Mão),* Lễ đặt đá đại trùng tu tx. Mỹ Đức ở số 69, đường Nguyễn An Ninh, phường 2, Tp. Mỹ Tho. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Giác Tường – Thành viên HĐCM GHPGVN, HT. Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tịnh xá trong và ngoài tỉnh, quan khách và đồng bào Phật tử về tham dự.
• *Ngày 08 tháng 4 (nhằm ngày 06/3/Tân Mão),* Lễ đặt đá đại trùng tu tx. Ngọc Hội tại tổ 11, phường Phù Đổng, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Thích Từ Hương – Ủy viên HĐTS, Trưởng BTS Phật giáo tỉnh Gia Lai, cùng chư Tôn đức Giáo phẩm các cấp Giáo hội, chư

Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tịnh xá, tự viện từ những tỉnh : Gia Lai, Kon Tum, Đăk Lăk và đông đảo Phật tử xa gần về tham dự cầu nguyện cúng dường.

• *Ngày 14 tháng 12 (nhằm ngày 20/11/Tân Mão),* Lễ đặt đá xây dựng tx. Ngọc Bửu tại tổ 1, khối 4, thị trấn Eakar, huyện Eakar, tỉnh Đăk Lăk. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có chư Tôn đức giáo phẩm : HT. Giác Dũng (1929-2013), TT. Châu Quang, HT. Giác Chí cùng chư Tôn đức trong BTS Phật giáo tỉnh Đăk Lăk, chư Tăng Ni và hơn 1.000 đồng bào Phật tử. Tịnh xá có tổng diện tích là 4.200m^2, xây dựng các hạng mục : chánh điện, bảo tháp, nhà Ni, nhà trù, am cốc, nhà khách, Quán Âm lộ thiên,…dự kiến kinh phí khoảng 40 tỷ.

• Tịnh xá Ngọc Hiệp ở ấp 2, xã Hưng Long, huyện Bình Chánh, Tp. HCM khởi công xây dựng lại. Tịnh xá này do ĐĐ. Minh Thảo quản lý.

• Ni trưởng Mai Liên khởi công đại trùng tu tx. Ngọc Đức tại Linh Đông, phường Linh Đông, quận Thủ Đức, Tp. HCM. Tịnh xá trùng tu các hạng mục : chánh điện (2 tầng) với diện tích 570,94m^2, hai dãy nhà Tăng, nhà khách, cổng tam quan,…đều xây dựng quy mô khang trang.

Sự kiện

• *Vào lúc 02 giờ 35 phút ngày 04 tháng 3 (nhằm ngày 02/2/Tân Mão),* Hòa thượng Giác Đăng (1944-2011) thế danh Võ Luân, pháp danh Giác Đăng, sinh tại thôn Phú Châu, xã Hành Đức, huyện Nghĩa Hành, tỉnh Quảng Ngãi, Phó BTS Phật giáo tỉnh Khánh Hòa, Phó Trưởng Giáo đoàn III, trụ trì tx. Ngọc Pháp (Nha Trang, Khánh Hòa), viên tịch, thọ 68 tuổi, 41 hạ lạp.

• *Sáng 11 giờ 00 ngày 24 tháng 6,* HT. Giác Toàn làm Trưởng đoàn Phật giáo Việt Nam (do Đạo tràng Liên Hoa Tuyết cung thỉnh), ĐĐ. Giác Hoàng điều phối chương trình, cùng Phật tử khởi hành từ Tp. HCM đến New Delhi để tham dự Pháp hội do ngài Đạt-lai Lạt-ma giảng cho cộng đồng người Việt lần đầu tiên tại Dharamsala - Ấn Độ (ngày 28-29/06/2011). Phái đoàn Việt Nam và Tăng Ni đang du học tại Ấn Độ tham dự là 560 vị.

• *Chiều ngày 07 tháng 9,* Đại lão Hòa thượng Sanghanayaka – Tăng thống GHPG Bangladesh và HT. Phra Dharmakosajarn – Viện trưởng Trường Đại học Mahachulalongkornrajavidyalaya (Thái Lan), đến thăm tx. Trung Tâm tại số 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp.HCM. Tiếp đoàn có chư Tôn Giáo phẩm HPKS cùng chư Tăng tại trú xứ, HT. Phra Dharmakosajarn đã chia sẻ những điều cốt yếu của tu sĩ và tầm quan trọng

của giáo dục; do TT. Nhật Từ dịch từ Anh sang Việt; ĐĐ. Giác Hoàng dịch từ Việt sang Anh *(ĐS.t.14)*.

• *Ngày 07 tháng 9 (nhằm ngày 10/8/Tân Mão),* Thượng tọa Minh Thuần (1955-2011) Giáo phẩm Giáo đoàn IV, trụ trì tx. Ngọc Hạnh (Hóc Môn, Tp. HCM), viên tịch, hưởng dương 56 tuổi, 36 hạ lạp. Chiều cùng ngày, sau buổi lễ cầu siêu trang trọng tại tx. Trung Tâm, quận Bình Thạnh, Tp.HCM, di thể Thượng tọa đã được bộ phận Giải phẩu học Trường Đại học Y dược Tp.HCM tiếp nhận trong sự đưa tiễn bùi ngùi của đông đảo Tăng Ni, Phật tử thuộc HPKS. Đây là tâm nguyện của Thượng tọa lúc sinh tiền, sau khi viên tịch hiến xác thân tứ đại của mình cho việc nghiên cứu khoa học y học.

• *Vào lúc 09 giờ 10 phút ngày 18 tháng 9 (nhằm ngày 21/8/Tân Mão),* Ni trưởng Thinh Liên (1919-2011) thế danh Phạm Thị Thiền, tự Nguyễn Thị Mười, pháp danh Thinh Liên, quê ở làng Thanh Phước, thị trấn Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh, Trưởng Phân đoàn 2 Ni giới- Giáo đoàn IV, trụ trì tx. Ngọc Phú (Tân Bình – Tp. HCM), viên tịch, thọ 93 tuổi, 43 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Ni trưởng cử hành trang nghiêm vào lúc 19 giờ 00 ngày 18/9/2011, tại tx. Ngọc Phú. Đến ngày 21/9/2011, Lễ tưởng niệm và cung tống kim quan cố Ni trưởng đến Đài hỏa táng Bình Hưng Hòa, Tp. HCM làm lễ trà tỳ.

• *Vào lúc 09 giờ 30 phút ngày 13 tháng 11 (nhằm ngày 18/10/Tân Mão),* Hòa thượng Giác Linh (1934-2011) Phó Trưởng BTS Phật giáo tỉnh An Giang, Viện chủ tx. Ngọc Châu (Châu Đốc – An Giang), viên tịch, thọ 77 tuổi, 44 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Hòa thượng chính thức cử hành trang nghiêm lúc 21 giờ 00 ngày 13/11/2011, tại tx. Ngọc Châu. Đến 08 giờ 00 ngày 19/11/2011, Lễ truy điệu và phụng tống kim quan cố Hòa thượng đến đài hỏa táng phường Núi Sam, thị xã Châu Đốc làm lễ trà tỳ.

Tu học

• *Từ ngày 05 - 12 tháng Giêng năm Tân Mão,* Khóa tu Thiền tập lần thứ 1 tại tx. Ngọc Chơn, phường Thiện An, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk; do NS. Lãnh Liên trụ trì. Khóa tu dưới sự chứng minh của HT. Giác Dũng – Trưởng Giáo đoàn III, ĐĐ. Giác Hoàng hướng dẫn.

• *Từ ngày 17 - 20 tháng Giêng năm Tân Mão,* Khóa tu Thiền tập lần thứ 2 tại tx. Ngọc Túc, huyện Dakpơ, tỉnh Gia Lai; do NS. Cảnh Liên trụ trì.

• *Từ ngày 05 – 12 tháng 4 (nhằm ngày 03 – 10/3/Tân Mão),* Khóa tu truyền thống Giới Định Huệ lần 4 được tổ chức tại tx. Mộc Chơn thuộc ấp Phú Thạnh, xã Phú Mỹ, huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang do TT. Minh Thành

trụ trì, Giáo đoàn IV đăng cai tổ chức. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Thiền chủ : HT. Giác Giới; Phó ban : HT. Giác Hà, HT. Giác Dũng; Kiểm soát : HT. Giác Thanh; Giám thiền : HT. Giác Hiệp; Thư ký : ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Minh Thảo; Điều phối ngoại hộ : TT. Minh Bửu; Điển lễ : TT. Giác Thuận. Số lượng hành giả tham gia có 79 vị. Thời khóa tu học mỗi ngày có : 4 thời thiền tọa, 4 thời thiền hành, 1 thời học Chơn Lý, 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối và 2 thời thọ thực trong chánh niệm.

• *Từ ngày 12 - 18 tháng 4 (nhằm ngày 10 – 16/3/Tân Mão),* Khóa tu Thiền "Giới Định Huệ" lần thứ I tại tx. Ngọc Phương số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM do Ni giới HPKS tổ chức. *Ban Tổ chức* : Thiền chủ : NT. Tràng Liên, Phó Thiền chủ kiêm Giám thiền : NT. Ngoạt Liên, NT. Tân Liên, NT. Minh Liên, NT. Chiêu Liên; Ban Kiểm soát : NT. Phục Liên, NT. Hàn Liên, NT. Thẩm Liên; Thư ký : NT. Viên Liên, SC. Tín Liên, SC. Phụng Liên,…Ban hộ thiền : NS. Tuấn Liên, SC. Hòa Liên. Khóa tu có 53 hành giả tham dự, trong đó có hơn 30 vị là trụ trì các cơ sở tự viện. Mỗi ngày hành giả có 6 thời thiền tọa, 5 thời kinh hành, 1 thời tụng kinh sáng, 1 thời sám hối chiều tối, nghe pháp 1 giờ 20 phút, và trình pháp 50 phút theo thời khóa tu tập.

• *Từ ngày 29/04 - 02 tháng 5 (nhằm ngày 27 – 30/3/Tân Mão),* Khóa tu Thiền tập lần thứ 3 tại tx. Ngọc Pháp, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Khóa tu dưới sự chứng minh của HT. Giác Dũng – Thành viên HĐTS GHPGVN, TT. Giác Phùng, TT. Giác Trong, ĐĐ. Giác Kiến, do ĐĐ. Giác Hoàng hướng dẫn, với hơn 100 thiền sinh Phật tử tham dự.

• *Từ ngày 02 - 07 tháng 7 năm Tân Mão,* Khóa tu Thiền tập lần thứ 4 tại tx. Ngọc Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai do NT. Hiệp Liên trụ trì. Khóa tu có sự chứng minh của chư Tôn đức : HT. Giác Giới, ĐĐ. Giác Nhường và sư Giác Không.

• *Từ ngày 05 - 12 tháng 9 (nhằm ngày 08 – 15/8/Tân Mão),* Khóa tu Thiền tập lần thứ 5 tại tx. Ngọc Túc huyện Dakpơ, tỉnh Gia Lai; do NS. Cảnh Liên trụ trì.

• *Từ ngày 28/9 – 04 tháng 10 (nhằm ngày 02 – 08 /9/Tân Mão),* Khóa tu truyền thống Giới Định Huệ lần thứ V tại tx. Ngọc Hòa xã Tân Hòa, Tp. Vĩnh Long do Giáo đoàn V đăng cai tổ chức. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Giới, Phó

ban : HT. Giác Toàn, HT. Giác Cầu, HT. Giác Hà, HT. Giác Dũng; Hóa chủ : TT. Giác Ánh; Kiểm soát : HT. Giác Thanh; Giám thiền : HT. Giác Hiệp; Điển lễ : TT. Giác Thuận; Thư ký : TT. Giác Pháp, ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Giác Nhường; Điều phối ngoại hộ : ĐĐ. Giác Hạnh. Số lượng hành giả tham gia là 83 vị. *Về thời khóa tu học*, mỗi ngày có : 4 thời thiền hành, 4 thời thiền tọa, 1 thời nghe Chơn lý, 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối, 2 thời điểm tâm và độ ngọ.

• *Từ ngày 18 - 25 tháng 10 (nhằm ngày 22 – 29/9/Tân Mão),* Khóa tu Thiền tập lần thứ 6 tại tx. Ngọc Chánh, thị trấn Ea Đrăng, huyện Ea H'leo, tỉnh Đăk Lăk do SC. Hiếu Liên trụ trì. Khóa tu với sự tham gia của chư Đại đức Tăng, Sa-di cùng khoảng 100 Phật tử địa phương.

• *Từ ngày 26/11 – 03 tháng 12 (nhằm ngày 02 – 09/11/Tân Mão),* Khóa tu Truyền thống HPKS lần thứ 6 tại tx. Ngọc Nhơn, xã Hàm Cường, huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận do ĐĐ. Minh Nhơn trụ trì, Giáo đoàn VI đăng cai tổ chức, với 99 hành giả tham dự. *Ban chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường; *Ban tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Thiền chủ : HT. Giác Giới, Phó ban : HT. Giác Hà, Phó ban kiêm Giám luật : HT. Giác Tuấn; Kiểm soát : HT. Giác Tuệ; Giám thiền : HT. Giác Dũng; Điển lễ : TT. Giác Thuận; Tri sự : ĐĐ. Giác Nhuận, ĐĐ. Minh Nhơn; Thư ký : ĐĐ. Giác Hoàng, Tỳ-kheo Minh Điệp. Thời khóa tu học mỗi ngày có : 4 thời thiền tọa, 4 thời thiền hành, 1 thời nghe Chơn lý, 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối và 2 thời thọ trai.

• *Từ ngày 14 - 20 tháng 12 (nhằm ngày 20 – 26/11/Tân Mão),* Khóa tu Ni giới HPKS lần thứ II tại tx. Ngọc Lâm thị trấn B'lao, huyện Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng. *Ban Tổ chức* : Thiền chủ : NT. Tràng Liên, Phó Thiền chủ kiêm Giám thiền : NT. Tân Liên, NT. Minh Liên, NT. Nhã Liên, NT. Thẩm Liên; Thư ký : NT. Viên Liên, NS. Tín Liên,… Ban hộ thiền : SC. Ý Liên, SC. Thủy Liên. Khóa tu có tổng số hành giả là 70 vị. Về thời khóa tu học mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 7 thời kinh hành, 1 thời sám hối, 1 thời học Chơn lý và 1 thời hành giả trình pháp.

Lễ hội

• *Ngày 10 tháng Giêng năm Tân Mão,* Lễ khánh thành Tuệ Tĩnh Đường tại tx. Ngọc Vạn, xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa đã tổ chức long trọng. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Tường, HT. Giác Dũng,…cùng đông đảo chư Tăng Ni thuộc Hệ

phái cũng như từ các tự viện tại Vạn Ninh; cán bộ chính quyền địa phương cùng khoảng hơn 1.000 Phật tử về tham dự.

• *Ngày 19 tháng 2 (nhằm ngày 17/1/Tân Mão),* Lễ lạc thành ngôi Thiền đường tx. Ngọc Túc tại xã An Cư, huyện Đăkpo, tỉnh Gia Lai và khai mở khóa tu Thiền 3 ngày, do ĐĐ. Giác Hoàng hướng dẫn, NS. Cảnh Liên trụ trì tổ chức. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Giác Dũng, TT. Giác Thành, TT. Quảng Châu cùng chư Tôn đức Tăng Ni và quý Phật tử về tham dự. Thiền đường có diện tích 420m^2, gồm có 2 tầng : tầng lầu là giảng đường và phòng giảng sư; tầng trệt là trai đường, phòng khách và phòng khách Tăng. Cũng năm này vào tháng 09, chư Ni tiếp tục xây dựng Ni xá, với diện tích 600m^2. Đến tháng 5 năm 2012, công trình hoàn thành.

• *Ngày 12 tháng 3 (nhằm ngày 08/2/Tân Mão),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Quảng tại số 364, đường Nguyễn Nghiêm, Tp. Quảng Ngãi. Quang lâm chứng minh tham dự lễ có HT. Thích Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN, HT. Thích Hạnh Lạc – Trưởng BTS Phật giáo tỉnh Quảng Ngãi, cùng chư Tôn đức Tăng Ni và đông đảo quan khách, Phật tử.

• *Ngày 23 tháng 3 (nhằm ngày 19/2/Tân Mão),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Đức tại thị trấn Lương Sơn, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận. Buổi lễ, dưới sự chứng minh của HT. Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN, cùng chư Tôn đức BTS THPG Bình Thuận, chư Tôn đức Tăng Ni Giáo phẩm HPKS, chư Tôn đức trụ trì các tịnh xá, tự viện trong và ngoài tỉnh, đại diện các cơ quan, ban ngành chính quyền địa phương cùng đông đảo đồng bào Phật tử gần xa về tham dự.

• *Ngày 10 tháng 4 (nhằm ngày 08/3/Tân Mão),* Lễ khánh thành và Bổ nhiệm trụ trì Ngọc Quán Tự tại phường Giang Biên, quận Long Biên, Tp. Hà Nội đã tổ chức trọng thể. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Thích Thanh Nhiễu – Phó Chủ tịch Thường trực HĐTS và HT. Thích Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN cùng chư Tôn đức Tăng Ni các cấp Giáo hội, chư Tôn đức Giáo phẩm Ni giới Khất sĩ. Về phía chính quyền có ông Lê Văn Cửu – Phó Giám đốc Sở Nội vụ, Trưởng Ban Tôn giáo Tp. Hà Nội, cùng các cấp chính quyền sở tại và đông đảo Phật tử hai miền Nam, Bắc về tham dự. Tại buổi lễ, SC. Liên Vi được Giáo hội công bố quyết định bổ nhiệm trụ trì Ngọc Quán Tự.

• *Ngày 24 tháng 4 (nhằm ngày 22/3/Tân Mão),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Phước ở số 01, đường Trần Quốc Thảo, phường Long Thủy, thị xã Phước

Long, tỉnh Bình Phước. Buổi lễ dưới sự chứng minh tham dự của chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS có : HT. Giác Tường, HT. Giác Hà, HT. Giác Tuệ,… cùng chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện; các cấp chính quyền địa phương, các tôn giáo bạn và đông đảo Phật tử.

• *Ngày 24 tháng 4 (nhằm ngày 22/3/Tân Mão),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Châu tại số 431/12, đường Trần Hưng Đạo, quận Ô Môn, Tp. Cần Thơ. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Giác Nhường – Thành viên HĐCM, HT. Giác Giới – Phó Ban Tăng sự T.Ư, HT. Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, chư Tôn đức trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh, các cấp chính quyền địa phương và Phật tử xa gần về tham dự.

• *Ngày 26 tháng 6 năm Tân Mão,* Lễ cải táng và an vị linh cốt cố NT. Hương Liên (1945-1989) Trưởng Ni giới Giáo đoàn III, nhập bảo tháp trong khuôn viên tx. Ngọc Bảo tại khu phố 6, phường Bảo An, thị xã Phan Rang – Tháp Chàm, tỉnh Ninh Thuận.

• *Ngày 03 tháng 8 năm Tân Mão,* Lễ tạ ơn Tam Bảo và Lạc thành tx. Ngọc Hải tại khu phố Hải Trung, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu đã tổ chức trọng thể, dưới sự chứng minh của chư Tôn đức các cấp Giáo hội. Sau bốn lần trùng tu, tịnh xá đã hoàn thành các công trình : chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, các Thánh tích (Tứ động tâm), đài Quán Âm, đài Phật Di Lặc, bảo tháp thờ xá-lợi, vườn hoa,…đều được kiến tạo quy mô tráng lệ, quả là một danh lam thắng cảnh của tỉnh này.

• *Ngày 06 tháng 10,* Lễ khánh thành Ni đường và Phòng Từ thiện tại tx. Ngọc Kỳ, Tp. Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam. Buổi lễ diễn ra trang nghiêm, với sự chứng minh của HT. Thích Thiện Duyên – UVTT HĐTS GHPGVN cùng chư Tôn đức Tăng Ni; đại diện chính quyền có ông Trương Công Kích – Phó Giám đốc Sở Nội vụ, cùng các vị lãnh đạo các ban, ngành tỉnh Quảng Nam và địa phương, đồng bào Phật tử về tham dự.

• *Ngày 30 tháng 11,* Lễ khánh thành tx. Ngọc Chơn, xã Lợi Thuận, huyện Bến Cầu, tỉnh Tây Ninh. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Thích Thông Nghiêm – Ủy viên HĐTS, Trưởng BTS Phật giáo tỉnh Tây Ninh, cùng chư Tôn đức Tăng Ni trong và ngoài tỉnh. Về phía chính quyền có ông Trang Văn Hải – Phó Giám đốc Sở Nội vụ, và đại diện các ngành chức năng của tỉnh, huyện Bến Cầu cùng đông đảo Phật tử về tham dự.

• *Ngày 03, 04 tháng 12 (nhằm ngày 09, 10/11/Tân Mão)*, Lễ lạc thành và an vị Phật tại tx. Ngọc Hòa, phường Thống Nhất, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Thích Minh Chánh – Thành viên HĐCM, HĐTS GHPGVN, HT. Thích Giác Phúc – Thành viên HĐCM GHPGVN,…cùng chư Tôn đức Tăng trong BTS và BĐD Phật giáo, chư Tôn đức HPKS trong và ngoài nước. Về phía chính quyền có ông Nguyễn Xuân Chiến – Phó Chủ tịch thường trực UBMTTQ tỉnh Đồng Nai, cùng đại diện các ban ngành đoàn thể Tỉnh và đông đảo Phật tử hoan hỷ đến tham dự. Sau hơn 3 năm đại trùng tu tịnh xá đã hoàn thành các công trình : chánh điện, Quán Âm các, 2 nhà tiền chế, phòng trụ trì, bồn hoa kiểng,…với tổng kinh phí gần 7 tỷ rưỡi.
• *Vào lúc 08 giờ sáng ngày 11 tháng 12 (nhằm ngày 17/11/Tân Mão)*, Lễ an vị Phật tại tx. Ngọc Trung khu vực Long Thạnh 1, phường Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ chính thức cử hành. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư Tôn đức Giáo phẩm Giáo hội : HT. Giác Nhường, HT. Giác Giới, HT. Đào Như, HT. Huệ Trường, TT. Thiện Huệ cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS; quý cơ quan, ban ngành, chính quyền địa phương cùng trên 2.000 Phật tử thuộc các miền tịnh xá về tham dự.

NĂM 2012 (NHÂM THÌN- PL.2556)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Đắc tại xã Đăk Gằn, huyện Đăk Mil, tỉnh Đăk Nông được thành lập; do HT. Giác Dũng (1929-2013) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Thuyết trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Nhiên tại khối I, thị trấn Phước An, huyện Krông Pak, tỉnh Đăk Lăk được thành lập; do HT. Giác Dũng (1929-2013) sáng lập; hiện nay ĐĐ. Giác Thăng trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Ý tại thôn Liêm Thái, xã Hồng Liêm, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận được thành lập, do ĐĐ. Giác Phục sáng lập và làm trụ trì.
• Tịnh xá Ngọc Nguyên tại thôn 2, xã Trà Đa, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai được thành lập, trên mảnh đất rộng 3.500m^2, do NT. Hiệp Liên sáng lập. Hiện nay, tịnh xá do SC. Diễm Liên trụ trì.

Tăng sự

• *Ngày 10 tháng 4 (nhằm ngày 20/3/Nhâm Thìn),* Lễ bổ nhiệm trụ trì chùa Quảng Thắng, thôn Hà Lãng, xã Thắng Hải, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận. Đến chứng minh buổi lễ có HT. Thích Chơn Thành – Trưởng BTS Phật giáo tỉnh Bình Thuận,…cùng chư Tôn đức trong BTS, BĐD, chư Tăng Ni từ các tự viện; các cấp chính quyền sở tại và hơn 700 Phật tử về tham dự. Tại buổi lễ, ĐĐ. Giác Hiếu – Chánh BĐD Phật giáo huyện Hàm Tân, tuyên đọc quyết định bổ nhiệm trụ trì chùa Quảng Thắng cho SC. Liên Kiên.
• *Ngày 13 tháng 4,* Đại đức Giác Hy được BTS GHPGVN tỉnh Bạc Liêu quyết định bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Liên tại số 43/168, đường Cao Văn Lầu, khóm 4, phường 2, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu.
• *Ngày 30 tháng 4 (nhằm ngày 10/4/Nhâm Thìn),* Lễ bổ nhiệm trụ trì và đặt đá xây dựng tx. Ngọc Lai, xã Iakha, huyện Iagrai, tỉnh Gia Lai. Quang lâm chứng minh buổi lễ có HT. Giác Dũng (1929-2013) – Ủy viên HĐTS GHPGVN, HT. Từ Hương – Ủy viên HĐTS, Trưởng BTS Phật giáo tỉnh Gia Lai,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni trong và ngoài tỉnh. Về phía chính quyền có ông Võ Thành Cam – Phó Giám đốc Sở Nội vụ,…cùng cán bộ các cấp chính quyền sở tại và đông đảo Phật tử xa gần về tham dự. Tại buổi lễ, ĐĐ. Giác Liêm được bổ nhiệm làm trụ trì tịnh xá.
• *Ngày 02 tháng 9,* HPKSVN suy cử cơ cấu tổ chức hành chánh của Hệ phái như sau :
Ban Chứng minh : HT. Giác Tường, HT. Giác Nhường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Ngộ, HT. Giác Dũng (GĐ I), HT. Giác Cầu.
Ban Thường trực : Trưởng ban : HT. Giác Giới, Phó Trưởng ban : HT. Giác Toàn (Thường trực), HT. Giác Dũng (GĐ III), HT. Giác Hà, HT. Giác Thanh, HT. Giác Tuấn.
Chánh Thư ký : TT. Giác Pháp, *Phó Thư ký* : TT. Minh Hóa, TT. Giác Nhân, TT. Giác Hoàng, TT. Minh Thành.
Kiểm soát : HT. Giác Hiệp, HT. Giác Tùng (GĐ V), HT. Giác Dũng (GĐ II).
Ủy viên Thường trực : quý Hòa thượng : Giác Tuệ, Huệ Tâm (GĐ IV), Giác Thông, Giác Thuận; quý Thượng tọa : Giác Minh (GĐ II), Giác Tây, Giác Ánh.
Các Ủy viên : HT. Giác Thảo (GĐ III), quý Thượng tọa : Giác Phùng, Giác Minh, Minh Bửu, Giác Cảnh, Giác Tây, Giác Nguyên, Giác Trí, Giác Sơn, Giác Trong, Giác Điệp, Giác Đăng, Giác Hạnh, Giác Minh (GĐ I), Giác Duyên (GĐ III), Giác Mỹ.

Tiểu ban Tăng sự : Trưởng ban : HT. Giác Giới (gồm có 11 vị)
Tiểu ban Nghi lễ : Trưởng ban : HT. Giác Thuận (có 11 vị)
Tiểu ban Giáo dục : Trưởng ban : HT. Giác Toàn (có 18 vị)
Tiểu ban Hướng dẫn cư sĩ : Trưởng ban : TT. Giác Nhân (có 15 vị)
Tiểu ban Hoằng pháp : Trưởng ban : TT. Giác Pháp (có 14 vị) *(HPKS 70 HTPT).*

• Ni trưởng Liễu Liên (1935-2016) được tái cử làm Phó Trưởng BTS kiêm Trưởng Phân ban Ni giới thuộc Ban Tăng sự GHPGVN tỉnh Kiên Giang và là Ủy viên Phân ban Ni giới T.Ư GHPGVN nhiệm kỳ (2012-2017).

• Ni sư Huệ Liên được suy cử làm Phó BTS GHPGVN quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ (2012-2016).

• Sư cô Duy Liên được suy cử làm Phó Thư ký BTS GHPGVN Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long, nhiệm kỳ (2012-2016; 2016-2021).

• Ni trưởng Thắm Liên (1941-2016) được chư Tôn đức lãnh đạo Giáo đoàn VI phân công làm Trưởng Phân ban Ni giới Giáo đoàn VI.

Kiến thiết

• *Ngày 05 tháng 2 (nhằm ngày 14/1/Nhâm Thìn),* Lễ đặt đá xây dựng chánh điện tx. Phú Cường tại xã Iapal, huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai do TT. Giác Duyên trụ trì. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Giác Dũng – Ủy viên HĐTS GHPGVN, HT. Viên Quán – Phó BTS Phật giáo tỉnh Gia Lai,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni các tự viện, tịnh xá. Về phía chính quyền có ông Nguyễn Hữu Tâm – Phó Chủ tịch huyện Chư Sê, và các cấp chính quyền địa phương, cùng khoảng 2.000 Phật tử, quan khách trong và ngoài tỉnh về tham dự. Ngôi chánh điện mới dự kiến gồm có 2 tầng cao 15,3m, diện tích xây dựng 500m^2, theo mô hình bát giác truyền thống. Cũng năm này, Thượng tọa tổ chức lễ an vị Phật A-di-đà và Bồ-tát Quán Thế Âm.

• *Ngày 12 tháng 2 (nhằm ngày 19/1/Nhâm Thìn),* Lễ đặt đá xây dựng Khu điều dưỡng Phật giáo tỉnh Lâm Đồng, do HT. Giác Ngộ - Viện chủ tx. Ngọc Thiền (Đà Lạt – Lâm Đồng), phát tâm xây dựng cơ sở này trên diện tích đất 38.684m^2. Buổi lễ dưới sự chứng minh tham dự của chư Tôn đức trong BTS Phật giáo tỉnh Lâm Đồng, chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, các cấp chính quyền sở tại và đông đảo Phật tử. Được biết, tổng kinh phí xây dựng công trình với giá vật tư như hiện nay có thể lên đến 100 tỷ đồng.

• *Ngày 12 tháng 3 (nhằm ngày 20 /2/Nhâm Thìn),* Lễ đặt đá trùng tu chánh điện tx. Ngọc Rạng tại ấp Chánh Lộc, thị xã Sông Cầu, tỉnh Phú Yên, do

ĐĐ. Giác Nhựt trụ trì. Buổi lễ dưới sự chứng minh tham dự của HT. Giác Dũng (1929-2013) – Ủy viên HĐTS GHPGVN, HT. Nguyên Đức – Phó ban Thường trực BTS THPG Phú Yên,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni và quý Phật tử.

• *Ngày 26 tháng 3 (nhằm ngày 18/3/Nhâm Thìn),* Lễ đặt đá xây dựng chánh điện và cổng tam quan tx. Ngọc Chơn thuộc tổ 4, phường Thiện An, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk, do NS. Lãnh Liên trụ trì. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Giác Dũng (1929-2013) – Ủy viên HĐTS GHPGVN, TT. Châu Quang – Ủy viên HĐTS GHPGVN cùng chư Tôn đức Tăng Ni các tự viện, tịnh xá trong và ngoài tỉnh. Đại diện chính quyền có ông Nguyễn Thanh Tùng – Trưởng Phòng Nội vụ thị xã Buôn Hồ và đại biểu các ban ngành trong tỉnh, đại diện các tôn giáo bạn, cùng hơn 2.000 Phật tử gần xa về tham dự.

• *Ngày 15 tháng 4 (nhằm ngày 25/3/Nhâm Thìn),* Lễ đặt đá trùng tu chánh điện tx. Ngọc Sơn, xã Đức Tân, huyện Tánh Linh, tỉnh Lâm Đồng. Buổi lễ dưới sự chứng minh tham dự của : HT. Giác Tường – Thành viên HĐCM GHPGVN, TT. Giác Sơn – Phó BTS Phật giáo tỉnh Bình Thuận cùng chư Tôn đức Tăng Ni trong BTS, BĐD, Giáo đoàn III, và hơn 500 Phật tử.

• *Tháng 4 năm Nhâm Thìn,* Tịnh xá Ngọc Giáng tại số 478/48, đường Lê Duẩn, phường Chính Gián, quận Thanh Khê, Tp. Đà Nẵng tổ chức Lễ đặt đá xây dựng thiền đường, nhà Tăng (một trệt, một lầu, diện tích trên 1.000m^2) bằng bê tông cốt thép.

• Tịnh xá Ngọc Thiền tại thị xã Gia Nghĩa, tỉnh Đắc Nông trùng tu hoàn thành.

• Ni sư Thành Liên khởi công xây dựng dãy nhà 3 tầng của tx. Ngọc Tân tại số 57, đường Châu Thị Kim, phường 3, Tp. Tân An, tỉnh Long An, đến cuối năm 2013 thì công trình hoàn thành.

• Hòa thượng Minh Hồng tổ chức trùng tu tx. Ngọc Hưng tại số 44A, đường Điện Biên Phủ, khóm 1, phường 6, Tp. Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng.

Sự kiện

• *Vào lúc 12 giờ 00 ngày 08 tháng 1(nhằm ngày 15/12/Tân Mão),* Trưởng lão Giác Khiết (1948-2012) thế danh Trần Văn Uốc, pháp danh Giác Khiết, nguyên quán tại huyện Củ Chi, Tp. HCM, Giáo phẩm Giáo đoàn IV, viên tịch tại tx. Ngọc Liên (Vĩnh Thạnh, Cần Thơ), trụ thế 64 năm, 44 hạ lạp. Lễ cầu nguyện cho Giác linh cố Trưởng lão có : HT. Giác Tuệ - Phó trụ trì tx.

Trung Tâm (Bình Thạnh, Tp. HCM); ĐĐ. Giác Tín – Trụ trì tx. Ngọc Giang (Long Xuyên, An Giang);…cùng chư Đại đức Tăng Ni và Phật tử ở địa phương. Sau lễ cầu nguyện, nhục thân cố Trưởng lão đã được Bệnh viện Đại học Y dược Tp. HCM chở về để phục vụ cho công tác nghiên cứu khoa học *(www.anhnhiendang.com).*

• *Vào lúc 05 giờ 00 ngày 2 tháng Giêng năm Nhâm Thìn,* Trưởng lão Giác Luận (1934-2012) thế danh Nguyễn Văn Thanh, pháp danh Giác Luận, sinh tại phường Lạc Đạo, Tp. Phan Thiết, tỉnh Bình Thuận, trụ ở tx. Linh Giang (Nha Trang – Khánh Hòa), viên tịch, thọ 78 tuổi, 52 hạ lạp.

• *Vào lúc 05 giờ 30 phút ngày 29 tháng 2 năm Nhâm Thìn,* Trưởng lão Giác Vân (1927-2012) thế danh Trần Văn Đạo, pháp danh Giác Vân, quê quán tại Thủ Thừa, Long An, trụ ở tx. Ngọc Trung (Thốt Nốt, Cần Thơ), viên tịch, thọ 86 tuổi, 49 hạ lạp. Đến 08 giờ 00 sáng ngày 03/02/Nhâm Thìn, Lễ cung tống kim quan cố Trưởng lão đến nhà hỏa táng xã Phú Hòa, Tp. An Giang làm lễ trà tỳ, buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm Giáo hội và HPKS.

• Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VII, nhiệm kỳ VII (2012-2017) của GHPGVN tại chùa Quán Sứ (Hà Nội), HT. Giác Nhường được cung thỉnh vào ngôi vị Phó Pháp chủ kiêm Giám luật HĐCM GHPGVN; quý Hòa thượng : HT. Giác Phúc, HT. Giác Tràng, HT. Giác Lai, HT. Giác Ngộ được cung thỉnh làm Thành viên HĐCM GHPGVN; HT. Giác Tường và HT. Giác Dũng (1929-2013) được cung thỉnh làm Ủy viên Ban Thường trực HĐCM GHPGVN. Quý NS. Tín Liên, NS. Hòa Liên được suy cử làm Ủy viên HĐTS GHPGVN.

• Chư Tôn đức HPKS thành lập "Quỹ Pháp học Khất sĩ", với thành phần Ban Chứng minh có : HT. Giác Tuấn, HT. Giác Hà, TT. Giác Thanh, TT. Giác Minh. Ban Chủ nhiệm : ĐĐ. Giác Hoàng,…. Ngày 05/10/2014, Lễ trao học bổng "Quỹ Pháp học Khất sĩ" lần 2 diễn ra tại tịnh xá Trung Tâm, quận Bình Thạnh, Tp.HCM. Ban tổ chức đã trao 100.000.000 đồng cho 49 vị đang theo học tại Học viện Phật giáo Việt Nam - Tp. HCM và trao 5.400 USD cho 52 vị du học ở nước ngoài (Tích Lan, Trung Quốc, Miến Điện).

Tu học

• *Từ ngày 04 – 13 tháng Giêng năm Nhâm Thìn,* Khóa tu Thiền tại tx. Ngọc Chơn thuộc thị xã Buôn Hồ, tỉnh Daklak, do ĐĐ. Giác Hoàng hướng dẫn.

Khóa tu dưới sự chứng minh của HT. Giác Dũng (1929-2013); và số lượng Phật tử từ các tịnh xá lân cận về tu tập khoảng 80 vị.

• *Từ ngày 23 – 30 tháng 3 (nhằm ngày 02 – 09/3/Nhâm Thìn),* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ lần thứ 7 tại tx. Ngọc Tường, phường 6, Tp. Mỹ Tho, do Giáo đoàn I đăng cai tổ chức. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới, Phó ban : HT. Giác Hà, HT. Giác Dũng, TT. Giác Nhân; Kiểm soát : HT. Giác Tuệ; Giám luật : HT. Giác Thanh; Điển lễ : TT. Giác Thuận; Hóa chủ : TT. Giác Hảo; Thư ký : ĐĐ. Giác Hoàng, Tỳ-kheo Minh Nhật. Khóa tu này có 120 hành giả về tham dự.

• *Ngày 25 tháng 3 (nhằm ngày 17/3/Nhâm Thìn),* Tăng đoàn Phật giáo Tây Tạng viếng thăm tx. Trung Tâm, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp. HCM. Tăng đoàn gồm 6 vị thuộc truyền thừa của Ngài Dalai Lama do Ngài Thamthog Rinpoche – Tu viện trưởng tu viện Namgyal tại Dharamsala - Ấn Độ, tiếp đón phái đoàn có HT. Giác Toàn cùng chư Tôn đức Tăng Ni HPKS và Phật tử tại tịnh xá trong không khí ấm áp đạo tình.

• *Từ ngày 31/3 – 06 tháng 4 (nhằm ngày 10 – 16/3/Nhâm Thìn),* Khóa tu Truyền thống Ni giới HPKS lần thứ IV tại tx. Ngọc Phương số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM. *Thiền chủ* : NT. Tràng Liên, *Phó Thiền chủ* : NT. Ngoạt Liên, NT. Tân Liên, NT. Minh Liên, NT. Nhã Liên; Ban Giám thiền : NT. Chiêu Liên, NT. Phục Liên, NT. Tố Liên; Ban Thư ký : NT. Viên Liên, NS. Tín Liên, SC. Phụng Liên, SC. Trí Liên. Tổng số Ni chúng tham gia khóa tu là 125 vị. Về thời khóa tu học mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 6 thời kinh hành, 1 thời học Chơn lý.

• *Từ ngày 10 – 17 tháng 5 (nhằm ngày 20 – 27/4/Nhâm Thìn),* Khóa tu Thiền lần thứ IV tại tx. Ngọc Túc, huyện Dakpơ, tỉnh Gia Lai. Khóa tu dưới sự chứng minh của HT. Giác Dũng (1929-2013), và ĐĐ. Giác Hoàng hướng dẫn.

• *Từ ngày 21 – 27 tháng 5 (nhằm ngày 01 – 07 /4/Nhâm Thìn),* Khóa tu Giới Định Huệ lần thứ V được tổ chức tại tx. Ngọc Tâm, Tp. Tân An, tỉnh Long An. *Ban Chứng minh* : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên; Thiền chủ : NT. Tân Liên; Phó Thiền chủ kiêm Trưởng ban Tổ chức : NT. Minh Liên; Phó Thiền chủ : NT. Chiêu Liên, NT. Nhã Liên; Giám Thiền : NT. Phục Liên, NT. Thẩm Liên,…Điều hành : NT. Viên Liên; Phó ban Tổ chức : NS. Gương Liên, NS. Phúc Liên; Thư ký và Điều phối chương trình : NS. Phúc

Liên, NS. Tín Liên, NS. Tường Liên. Tổng số chư Ni tham gia khóa thiền là 166 vị. Về thời khóa tu tập, mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 6 thời kinh hành, 1 thời học Chơn lý, 1 thời trình pháp hành.

• *Từ ngày 21 – 28 tháng 5 (nhằm ngày 02 – 09/4/Nhâm Thìn),* Khóa tu dành cho các Sa-di, Sa-di Ni và tập sự nam nữ thuộc Giáo đoàn III tổ chức tại tx. Ngọc Quang số 22, đường Đoàn Thị Điểm, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột. *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Dũng (1929-2013); Giám luật : TT. Giác Thuận, NS. Hạnh Liên; Kiểm soát : ĐĐ. Giác Hoàng, SC. Hiếu Liên; Tri sự : ĐĐ. Giác Phong, SC. Vân Liên; Ban Giáo thọ : TT. Giác Thuận, ĐĐ. Giác Nhường, TT. Giác Phương, NS. Cảnh Liên…Tổng số Tăng Ni tham gia khóa tu là 83 vị.

• *Từ ngày 21 – 28 tháng 5 (nhằm ngày 02 – 09/4 nhuần/Nhâm Thìn),* Khóa tu "Bồi dưỡng đạo hạnh" lần đầu tiên tổ chức tại tx. Ngọc Quang, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Tổng số hành giả tham gia có 77 vị (bao gồm Sa-di, Sa-di Ni, tập sự nam nữ).

• *Từ ngày 03 – 13 tháng 9 (nhằm ngày 18 – 28/7/Nhâm Thìn),* Khóa tu dành cho Tập sự, Sa-di, Sa-di Ni, Thức-xoa-ma-na lần thứ 2 tại tx. Ngọc Đà số 2, đường Tô Vĩnh Diện, phường 7, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng do Giáo đoàn III tổ chức. Ban Tổ chức : Trưởng ban : HT. Giác Dũng (1929-2013); Phó ban kiêm Giám luật : TT. Giác Thuận; Phó ban kiêm Hóa chủ : TT. Giác Minh; Giáo thọ : TT. Giác Trí, TT. Giác Trong,…Tổng số hành giả của khóa tu là 120 vị. Về thời khóa tu tập mỗi ngày có : 2 thời tụng kinh, 2 thời thiền hành, 2 thời học giáo pháp, 3 thời thiền tập, 1 thời sám hối.

• *Từ ngày 04 – 11 tháng 10 (nhằm ngày 19 – 26/8/Nhâm Thìn),* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ tại tx. Ngọc Nhơn, số 999, đường Trần Hưng Đạo, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định do Giáo đoàn II đăng cai tổ chức.

• *Từ ngày 07 – 13 tháng 10 (nhằm ngày 22 – 28/08/Nhâm Thìn),* Khóa tu Giới Định Huệ lần thứ VI của Ni giới HPKS được tổ chức tại tx. Mộc Chơn, xã Phú Mỹ, huyện Tân Phước, tỉnh Tiền Giang. Về chứng minh và tham dự khóa tu có chư Tôn đức Ni : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên, NT. Tân Liên, NT. Minh Liên, NT. Nhã Liên,…Khóa tu này có số hành giả tham gia là 90 vị. Về thời khóa tu tập, mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 6 thời kinh hành, 2 thời công phu, 1 thời học Chơn lý, 1 thời trình pháp hành.

• *Từ ngày 18 – 25 tháng 10 (nhằm ngày 04 – 11/9/Nhâm Thìn),* Khóa tu truyền thống Giới Định Huệ lần thứ 8 tại tx. Ngọc Nhơn số 999, đường Trần

Hưng Đạo, phường Đống Đa, Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định do Giáo đoàn II đăng cai tổ chức. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban kiêm Giáo thọ : HT. Giác Toàn; Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới; Phó ban kiêm Giám luật : HT. Giác Hà; Phó ban kiêm Giám thiền : HT. Giác Dũng; Phó ban kiêm Hóa chủ : HT. Giác Thanh; Điển lễ : TT. Giác Thuận; Phó Giám thiền : TT. Giác Trí; Kiểm soát : TT. Giác Minh; Thư ký : ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Giác Phước. Tổng số hành giả của khóa tu có 88 vị.

• *Từ ngày 05 – 11 tháng 11 (nhằm ngày 22 – 28/9/Nhâm Thìn),* Khóa tu Giới Định Huệ lần thứ VII của Ni giới HPKS tại tx. Ngọc Liên, phường An Cư, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ. *Ban Chứng minh* : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên (kiêm Trưởng ban tổ chức); Phó ban kiêm Thiền chủ : NT. Tân Liên; Phó Thiền chủ kiêm Phó ban : NT. Minh Liên, NT. Nhã Liên, NT. Giới Liên; Ban Kiểm soát kiêm Giám thiền : NT. Tố Liên, NT. Thẩm Liên,…Ban Điều hành : NT. Giới Liên, NT. Viên Liên; Ban Thư ký : NS. Tín Liên, NS. Phụng Liên,…Ban Hộ thiền : SC. Lan Liên, SC. Phương Liên,…Tổng số hành giả của khóa tu là 113 vị. Về thời khóa tu tập mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 6 thời kinh hành, 2 thời công phu, 1 thời đọc Chơn lý, 1 thời trình pháp hành.

• *Từ ngày 16 – 23 tháng 12 (nhằm ngày 04 – 11 /11/Nhâm Thìn),* Khóa tu truyền thống Giới Định Huệ lần thứ 9 tại tx. Ngọc Hưng, xã Xuân Hưng, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai do TT. Giác Năng trụ trì, Giáo đoàn III đăng cai tổ chức, với sự tham dự của 111 vị hành giả.

• Ni giới HPKS tổ chức khóa tu Giới Đinh Tuệ tại tx. Ngọc Chung tại số 16/5, đường Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Trung Chánh, huyện Hóc Môn, Tp. HCM, với hơn 100 hành giả về tham gia.

Lễ hội

• *Ngày 11 tháng 3 (nhằm ngày 19/2/Nhâm Thìn),* Lễ khánh thành chánh điện tx. Ngọc Phúc tại ấp Đường Xuồng, xã Long Thạnh, huyện Giồng Riềng, tỉnh Kiên Giang, do NS. Phúc Liên trụ trì. Buổi lễ với sự tham dự của khoảng 600 người trong và ngoài tỉnh. Tịnh xá đã khởi công trùng tu chánh điện vào cuối năm 2011, đến nay hoàn thành.

• *Ngày 25 tháng 3 (nhằm ngày 04/3/Nhâm Thìn),* Lễ khánh thành tx. Lan Nhã Kỳ Viên tại xã Vĩnh Trạch, huyện Thoại Sơn, tỉnh An Giang. Quang lâm chứng minh và tham dự có chư Tôn đức trong BTS Phật giáo tỉnh An

Giang, BĐD Phật giáo huyện Thoại Sơn, chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS cùng hơn 1.000 Phật tử, quan khách từ khắp các miền tịnh xá về chúc mừng.
• *Ngày 28 tháng 3 (nhằm ngày 07/3/Nhâm Thìn),* Pháp hội Trai Tăng Cầu nguyện Quốc thái dân an tại tx. Phúc Lâm, thôn An Cừ, xã Yên Bình, huyện Ý Yên, tỉnh Nam Định. Buổi lễ diễn ra trang nghiêm, dưới sự chứng minh của HT. Giác Tường – Thành viên HĐCM GHPGVN, HT. Giác Dũng – Ủy viên HĐTS GHPGVN, cùng chư Tôn đức Giáo phẩm của Giáo hội, Giáo đoàn III; các cấp chính quyền, ban ngành Tôn giáo, với hơn 100 Tăng Ni từ các miền tịnh xá, và hơn 2.000 đồng bào Phật tử về tham dự.
• *Ngày 02 tháng 11 (nhằm ngày 19/9/Nhâm Thìn),* Lễ khánh thành bảo tượng Bồ-tát Quán Thế Âm tại tx. Trung Tâm, quận Bình Thạnh, Tp. HCM. Quang lâm chứng minh và tham dự buổi lễ có chư Tôn đức Giáo phẩm : HT. Giác Ngộ, HT. Giác Lai, HT. Giác Toàn,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tịnh xá lân cận và đông đảo Phật tử gần xa. Bảo tượng cao 13,5m, được tôn tạo năm 1982 tại tịnh xá, và đã tiến hành đại trùng tu vào đầu năm này.

Ấn phẩm

• Ni giới HPKS xuất bản tập thơ *Đóa Sen Thiêng* của tác giả NT. Huỳnh Liên (1923-1987), do Phòng Văn hóa – Giáo dục và Đời sống biên tập, Nxb Tổng hợp Tp. HCM PL. 2556 – DL. 2012. Tập thơ dày 720 trang, có 481 bài thơ (với đủ thể loại : lục bát, song thất lục bát, song thất biến thể, thất ngôn bát cú, tứ tuyệt, ngũ ngôn,…), phú, văn tế mang đậm ý vị chuyển đạo vào đời.

NĂM 2013 (QUÝ TỴ- PL.2557)

Sáng lập

• *Tháng 8,* Ni sư Hải Liên khai sơn tx. Ngọc Hoàn tại xã Tân Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Bình Định. Tịnh xá được tạo dựng đơn sơ trên mảnh đất 600m^2 do Phật tử Đặng Thị Hồng Liên cúng dường ngày 08/05/2005, và Ni sư đã chứng minh tiếp nhận *(www.daophatkhatsi.vn).*

Tăng sự

• *Ngày 28 tháng 4 (nhằm ngày 19/3/Quý Tỵ),* Lễ tưởng niệm lần thứ 26 cố NT. Huỳnh Liên viên tịch. Và nhân tưởng niệm Ni giới HPKS thống nhất suy cử thành phần Ban lãnh đạo như sau :
Hội đồng Giáo phẩm : Có nhiệm vụ chỉ đạo và giám sát toàn Ni giới Hệ phái.

I. Thường trực Hội đồng Giáo phẩm : có 21 vị.
1. NT. Tràng Liên (Tp.HCM) Trưởng ban Thường trực
2. NT. Ngoạt Liên (Tp.HCM) Phó Trưởng ban Thường trực
3. NT. Tân Liên (Gò Công) Phó Trưởng ban
4. NT. Minh Liên (Bình Tâm) Phó Trưởng ban
5. NT. Chiêu Liên (Long Khánh) Phó Trưởng ban
6. NT. Liễu Liên (Rạch Giá) Phó Trưởng ban
7. NT. Phục Liên (Tp.HCM) Ủy viên
8. NT. Nhã Liên (Dĩ An) Ủy viên
9. NT. Mỹ Liên (Tp.HCM) Ủy viên
10. NT. Nhan Liên (Mỹ Tho) Ủy viên
11. NT. Mai Liên (Thủ Đức) Ủy viên
12. NT. Vĩnh Liên (Tp.HCM) Ủy viên
13. NT. Hàn Liên (Tp.HCM) Ủy viên
14. NT. Phát Liên (Quảng Ngãi) Ủy viên
15. NT. Kinh Liên (Bình Định) Ủy viên
16. NT. Giới Liên (Cần Thơ) Ủy viên
17. NT. Nhung Liên (Thủ Thừa) Ủy viên
18. NT. Viên Liên (Tp.HCM) Ủy viên
19. NT. Sâm Liên (Trà Vinh) Ủy viên
20. NT. Thẩm Liên (Bảo Lộc) Ủy viên
21. NT. Chất Liên (Nha Trang) Ủy viên
II. Ủy viên Hội đồng Giáo phẩm : có 20 vị.
1. NT. Thông Liên (Mộc Hóa)
2. NT. Đàn Liên (Tp.HCM)
3. NT. Phan Liên (Buôn Ma Thuột)
4. NT. Hữu Liên (Cam Ranh)
5. NT. Thuấn Liên (Kon Tum)
6. NT. Tố Liên (Ngọc Phương)
7. NT. Tĩnh Liên (Đà Lạt)
8. NT. Hưng Liên (Sóc Trăng)
9. NT. Nguyệt Liên (Long Khánh)
10. NT. Tập Liên (Bình Dương)
11. NT. Huyền Liên (Bến Tre)
12. NT. Đạm Liên (Nha Trang)

13. NT. Hiếu Liên (Đồng Nai)
14. NT. Hội Liên (Tam Kỳ)
15. NT. Giao Liên (Huế)
16. NT. Ánh Liên (Hội An)
17. NS. Nguyệt Liên (Long Thành)
18. NT. Mạo Liên (Tp.HCM)
19. NS. Hiện Liên (Phan Rí)
20. NS. Tôn Liên (Trảng Bàng)

III. Hội đồng Điều hành :

Trưởng ban : NT. Tràng Liên, Phó ban Thường trực : NT. Ngoạt Liên.

Phó ban Phụ trách chung Ni giới Hệ phái : có 12 vị gồm : Quý Ni trưởng : Tân Liên, Minh Liên, Chiêu Liên, Phục Liên, Nhã Liên, Vĩnh Liên, Liễu Liên, Hàn Liên, Viên Liên, Phát Liên, Kinh Liên, NS. Tuấn Liên.

Ban Điều hành Phụ trách các miền :

- Phụ trách miền Trung (gồm các tỉnh : Bình Thuận, Ninh Thuận, Khánh Hòa, Phú Yên, Bình Định, Quảng Ngãi, Quảng Nam, Đà Nẵng, Huế, Quảng Trị) có quý Ni trưởng : Phát Liên, Kinh Liên, Chất Liên, Đạm Liên, Hiện Liên; quý Ni sư : Ánh Liên, Hành Liên, Nguyệt Liên, Lý Liên.
- Phụ trách Tây Nguyên : Đăk Lăk, Gia Lai, Kon Tum (gồm 18 tịnh xá)
- Lâm Đồng : NT. Thẩm Liên, NT. An Liên, NS. Thận Liên, NS. Phúc Liên.
- Phụ trách miền Đông : (gồm các tỉnh : Đồng Nai, Bà Rịa – Vũng Tàu, Bình Dương, Bình Phước và Tây Ninh) có quý Ni trưởng : Chiêu Liên, Tập Liên, Tôn Liên, Hiếu Liên; quý Ni sư : Chí Liên, Nguyên Liên, Tấn Liên, Hoa Liên.
- Phụ trách miền Tây : các tỉnh : Long An, Tiền Giang, Bến Tre, Vĩnh Long, Trà Vinh (có 35 tịnh xá, 35 tịnh thất) có quý Ni trưởng : Tân Liên, Minh Liên, Nhan Liên, Sâm Liên; Các tỉnh : An Giang, Kiên Giang, Đồng Tháp (15 tịnh xá) có NT. Liễu Liên; các tỉnh : Cần Thơ, Sóc Trăng, Bạc Liêu, Cà Mau (14 tịnh xá) có NT. Giới Liên, NT. Hưng Liên, NS. Ẩn Liên, NS. Điểu Liên, NS. Mãnh Liên.

IV. Ủy viên Hội đồng Điều hành :

Có quý Ni sư : Dũng Liên, Nguyện Liên, Duyên Liên, Xuân Liên, Trang Liên, Tùng Liên, Uẩn Liên, Huyền Liên, Hoa Liên, Gương Liên, Lộc Liên, Chân Liên, Quý Liên, Vân Liên, Tùng Liên, Liên Liên, Khiêm Liên.

Ban Thư ký : Chánh Thư ký : NT. Viên Liên

Ủy viên Thư ký : có quý Ni sư : Chúng Liên, Hòa Liên (NP), Hòa Liên (VP2), Tín Liên, Phụng Liên, Tuệ Liên; SC. Trí Liên.
- Thủ quỹ : NT. Mỹ Liên (tịnh xá Ngọc Diệp).
Các ban (gồm có 10 ban) :
1. Ban Giám luật : Thường trực Hội đồng Giáo phẩm phụ trách Giám luật.
2. Ban Tăng sự (gồm tổ chức Giới đàn/danh mục thống kê) :
Thường trực Hội đồng Giáo phẩm chứng minh và giám sát hoạt động của Ban Tăng sự Ni giới Hệ phái.
Trưởng ban : NT. Tân Liên, Phó ban : NT. Viên Liên, Thư ký : NS. Tuệ Liên, NS. Hòa Liên, SC. Bửu Liên, SC. Nghiêm Liên.
3. Ban Giáo dục : Trưởng ban : NT. Thẩm Liên, Phó ban : NT. Phục Liên, NS. Tín Liên, Thư ký : NS. Hòa Liên, SC. Trí Liên (Tam Kỳ), SC. Trí Liên (Bình Thuận).
4. Ban Hoằng pháp : Trưởng ban : NT. Minh Liên, Phó ban : NT. Tố Liên, Thư ký : NS. Phụng Liên, SC. Huy Liên.
5. Ban Nghi lễ : Trưởng ban : NT. Nhã Liên, Phó ban : NT. Phục Liên, NS. Tấn Liên, Thư ký : NS. Hòa Liên (VP2), NS. Hòa Liên (NP), NS. An Liên, SC. Phúc Liên.
6. Ban Pháp chế : Trưởng ban : NT. Liễu Liên, Phó ban : NT. Viên Liên, NT. Thẩm Liên, NS. Tuấn Liên, NS. Lệ Liên, Thư ký : NS. Chúng Liên, NS. Tín Liên.
7. Ban Từ thiện : gồm các công việc Từ thiện – Ân nghĩa – Y tế.
* Tiểu ban Từ thiện : Trưởng tiểu ban : NT. Chiêu Liên, Phó tiểu ban : NT. Liễu Liên, NS. Linh Liên, NS. Ánh Liên, NS. Chân Liên, NS. Mãnh Liên, NS. Gương Liên; Thư ký : NS. Chúng Liên, SC. Huệ Liên, NS. Bảo Liên, NS. Nga Liên, SC. Thúy Liên.
* Tiểu ban Ân nghĩa : Trưởng tiểu ban : NT. Phục Liên, Phó tiểu ban : NT. Giới Liên, NT. Viên Liên, NT. Kinh Liên, NS. Điểu Liên, NS. Mãnh Liên, NS. Hoa Liên; Thư ký : NS. Minh Liên, NS. Khiết Liên.
* Tiểu ban Y tế : Trưởng tiểu ban : NS. Thanh Liên, Phó tiểu ban : NS. Phúc Liên, NS. An Liên, SC. Ánh Liên.
8. Ban Văn hóa : (gồm các Hoạt động Phật giáo Quốc tế/ Thông tin/ Kỹ thuật/ Trần thiết/ Nội san/ Kỷ yếu) Trưởng ban : NT. Phục Liên, Phó ban : NT. Thẩm Liên, NS. Chí Liên, NS. Tâm Liên; Thư ký : NS. Huệ Liên, NS.

Diễm Liên, NS. Kiên Liên, quý Sư cô : Nghiêm Liên, Tường Liên, Đạt Liên, Mẫn Liên.
9. Ban phiên dịch : Tiểu ban tiếng Anh : NS. Tín Liên, NS. Phụng Liên, SC. Trí Liên cùng quý Sư cô du học Ấn Độ và các nước biết Anh ngữ; Tiểu ban tiếng Hoa : NS. Tuệ Liên, NS. Kiên Liên và quý Sư cô, NT. Hàn Liên, Phó ban : NS. Tuấn Liên *(HPKS 70 HTPT).*
• *Ngày 12 tháng 4,* Hòa thượng Giác Toàn đã có Tờ trình lên Ban Thường trực HĐTS GHPGVN và Ban Thường trực GHPGVN Tp. HCM xin tổ chức phân đàn Truyền giới theo Hệ phái biệt truyền. Và được sự chấp thuận của Ban Thường trực HĐTS TW với công văn số 122/CV/HĐST ngày 13/4/2013, sau đó Ban Thường trực GHPGVN Tp. HCM cũng có công văn số 283/CV/BTS-PGTP cho phép HPKS thuận "Biệt truyền truyền giới" nhân Đại giới đàn Quảng Đức do THPG Tp. HCM tổ chức mà tổ chức Phân đàn Truyền giới riêng.
• *Ngày 29 tháng 4 năm Quý Tỵ,* Tăng chúng Giáo đoàn III suy cử tân Ban lãnh đạo mới gồm Ban Chứng minh và BTS. *Ban Chứng minh* : có chư Tôn đức : HT. Giác Thảo (1935-2014), HT. Giác Hùng, HT. Giác Tần, HT. Giác Phương, HT. Giác Y. *Ban Trị sự* : Trưởng ban : HT. Giác Thuận
Các Phó Trưởng ban :
* HT. Giác Thành kiêm phụ trách Kinh tế Tài chánh
* TT. Giác Phùng kiêm phụ trách Nghi Lễ
* TT. Giác Trong kiêm phụ trách Hoằng pháp
* TT. Giác Trí kiêm phụ trách Giáo dục
* TT. Giác Minh kiêm phụ trách Hướng dẫn Phật tử
* TT. Giác Tiến kiêm phụ trách Kiểm soát
Ban Thư ký :
Chánh Thư ký : TT. Giác Duyên
Phó Thư ký : ĐĐ. Giác Nhường, ĐĐ. Giác Tri
Ủy viên : ĐĐ. Giác Mãnh
Trưởng ban Văn hóa : ĐĐ. Giác Hoàng *(HPKS 70 HTPT).*
• *Ngày 26 tháng 8 (nhằm ngày 20/7/Quý Tỵ),* Chư tôn đức giáo phẩm HPKS họp tại tx. Trung Tâm, quận Bình Thạnh, Tp. HCM về các mặt của Phân đàn truyền giới theo hướng của GHPGVN và của HPKS. Cuộc họp với sự tham dự đông đủ của chư Tôn đức chứng minh, Thường trực Hệ phái như HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường, HT. Giác Ngộ, HT. Giác Giới, HT. Giác

Cầu, HT. Giác Toàn, HT. Giác Hà, HT. Giác Tuệ, HT. Giác Dũng (GĐ I), HT. Giác Dũng (GĐ II), HT. Giác Thanh, HT. Giác Tuấn,…

• *Ngày 08 tháng 8 năm Quý Tỵ,* Chư Ni Giáo đoàn VI được thành lập, do NS. Thắm Liên – trụ trì chùa Phước Hưng (Đồng Nai) làm Trưởng Ni chúng, đặt dưới sự chứng minh và điều hành của Hội đồng Tỳ-kheo Giáo đoàn *(100 TXTB).*

• *Ngày 29 tháng 4,* Hòa thượng Giác Thảo (1935-2014) được suy tôn làm Đệ nhất Chứng minh Giáo đoàn III.

• *Ngày 24 tháng 9 (nhằm ngày 20/8/Quý Tỵ),* Lễ bổ nhiệm trụ trì và đặt đá xây dựng tx. Ngọc Chơn, thị trấn Chơn Thành, huyện Chơn Thành, tỉnh Bình Phước. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có : HT. Thích Nhuận Thanh – Ủy viên HĐTS, Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Bình Phước, HT. Thích Giác Hà – Phó BTS GHPGVN Tp. HCM,…cùng chư Tôn đức trong BTS tỉnh, BĐD huyện, Giáo đoàn V, VI, NS. Nhật Khương và trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh. Về phía chính quyền có ông Phạm Quang Hà – Phó ban Tôn giáo tỉnh, cùng đại diện các cơ quan ban ngành đoàn thể tỉnh, huyện, quý quan khách, và hơn 1.000 Phật tử về tham dự. Tại buổi lễ, TT. Giác Nhuận được trao quyết định bổ nhiệm trụ trì tịnh xá Ngọc Chơn.

Kiến thiết

• *Ngày 13 tháng 2,* Lễ đặt đá khởi công xây dựng tx. Ngọc Hương tại thôn Buôn Đun, xã Cư Ebur, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk.

• *Ngày 17 tháng 2 (nhằm ngày 08/1/Quý Tỵ),* Lễ đặt đá xây dựng Tổ đình Minh Đăng Quang tại ấp 6, xã Hậu Lộc, huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Giác Nhường – Phó Pháp chủ HĐCM cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN, chư Tôn đức Tăng Ni Giáo phẩm HPKS, và ông Lê Văn Thế - Phó Chủ tịch UBMTTQ tỉnh Vĩnh Long, cùng lãnh đạo các cấp chính quyền địa phương và hàng ngàn Phật tử trong, ngoài tỉnh đến tham dự. Công trình xây dựng này được sự cho phép của UBND tỉnh Vĩnh Long theo Quyết định số 253/QĐ-UBND; đồng thời Sở Xây dựng tỉnh Vĩnh Long cấp giấy phép ngày 28/03/2013. Tổ đình có tổng diện tích đất là 21.600m^2. Theo quy hoạch tổng thể Tổ đình sẽ xây dựng các hạng mục, gồm có 3 dãy chính : Dãy giữa : chánh điện, nhà tổ, giảng đường, thiền đường; Dãy bên phải : núi đất, nhà khách Tăng, trai đường, nhà đại chúng; Dãy bên trái : ao sen, nhà Cửu Huyền, nhà khách Ni,

nhà đại chúng; Dãy phụ bên trái : ao sen, nhà bếp, khu nhà vệ sinh, dãy am cốc. Đây là ngôi Tổ đình do HT. Giác Giới sáng lập và làm trụ trì.

• *Ngày 27 tháng 3 (nhằm ngày 18/2/Quý Tỵ),* Lễ khởi công xây dựng Bảo tháp thờ xá-lợi Phật tại tx. Ngọc Sơn, xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định.

• *Ngày 06 tháng 4 (nhằm ngày 26/2/Quý Tỵ),* Lễ đặt đá khởi công xây dựng tx. Đại Quang tại ấp 3, xã Hưng Long, huyện Bình Chánh, Tp. HCM. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Giác Tường – Thành viên HĐCM GHPGVN, HT. Thiện Lạc – Trưởng BTS GHPGVN huyện Bình Chánh,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện, tịnh xá. Về phía chính quyền có ông Huỳnh Ngọc Thành – Phó Giám đốc Sở Nội vụ, Trưởng Ban Tôn giáo Tp. HCM, cùng đại diện các cơ quan ban ngành huyện Bình Chánh và 1.000 Phật tử về tham dự. Tịnh xá được xây dựng là do Phật tử Dương Văn Sương phát tâm mua đất cúng dường cho Giáo đoàn VI. Chư Tôn đức lãnh đạo Giáo đoàn này cho di dời tịnh xá Đại Quang ở quận 6 (Tp.HCM) về đây xây dựng lại, được sự chấp thuận của BĐD Phật giáo quận 6 và cơ quan Ban ngành các cấp. Nay được Ủy ban và Sở Xây dựng Tp.HCM cấp giấy phép. Theo ĐĐ. Giác Nhuận trụ trì Tịnh xá báo cáo : tịnh xá xây dựng các hạng mục gồm : chánh điện 3 tầng, nhà Tăng 2 tầng, nhà thờ Cửu huyền, nhà bếp, với tổng kinh phí dự án hơn 7 tỷ.

• *Ngày 06 tháng 4 (nhằm ngày 26/2/Quý Tỵ),* Lễ khởi công xây dựng chánh điện tx. Ngọc Phú tại kè Bạch Đằng, phường 1, Tp. Tuy Hòa, tỉnh Phú Yên. Buổi lễ với sự chứng minh của chư Tôn đức BTS GHPGVN tỉnh Phú Yên, BĐD Phật giáo Tp. Tuy Hòa, chư Tôn đức Giáo đoàn III cùng các cấp chính quyền sở tại và quý Phật tử về tham dự.

• *Ngày 24 tháng 11 (nhằm ngày 22/10/Quý Tỵ),* Lễ đặt đá xây dựng ngôi chánh điện tx. Ngọc Chánh tại thị trấn Ea Đrăng, huyện Ea H'leo, tỉnh Đăk Lăk. Quang lâm chứng minh buổi lễ có sự hiện diện của HT. Giác Chí – Ủy viên HĐTS TW GHPGVN, HT. Giác Phương,…cùng chư Tôn đức Giáo phẩm Giáo hội, chư Tôn đức Tăng Ni Giáo đoàn III, và ông Đoàn Tử Minh – Phó Chủ tịch UBND huyện Ea H'leo cùng đại diện chính quyền các cấp tại địa phương và khoảng 1.500 Phật tử thuộc Giáo đoàn III về tham dự.

• Tịnh xá Ngọc Nhơn tại thôn Phú Nghĩa, xã Hàm Cường, huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận tổ chức lễ đặt đá xây dựng chánh điện. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư Tôn đức giáo phẩm : HT. Giác Tường, HT.

Huệ Tánh, HT. Giác Tuấn,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh; các cấp lãnh đạo chính quyền địa phương và gần 1.000 Phật tử đồng tham dự. Theo lời của ĐĐ. Minh Nhơn – trụ trì tịnh xá, cho biết sẽ kiến tạo tịnh xá với mô hình bát giác truyền thống, xây dựng các công trình khác như cổng tam quan, Tăng xá, hậu Tổ, lầu chuông,…Tổng kinh phí dự trù là hơn 5 tỷ.

Sự kiện

• *Ngày 01 tháng 2,* Chương trình "Thắp sáng ước mơ và trao học bổng Thích Minh Thành" do Hội khuyến học thị trấn Tân Hiệp, TT. Minh Thành và Phật tử Đạt tổ chức tại trường Tiểu học Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang. Tiếp đoàn có cô Trần Thị Kim Hoa – Phó Chủ tịch UBND thị trấn Tân Hiệp, ông Dương Tôn Quyền – Hiệu trưởng trường,…cùng quí thầy cô trong trường Tiểu học. Tại buổi lễ, Thượng tọa cùng Ban tổ chức đã trao học bổng "Thích Minh Thành" đến 20 em, tặng 35 phần quà tết cho học sinh nghèo và 1167 phần quà bánh cho học sinh.

• *Vào lúc 09 giờ 45 phút ngày 05 tháng 4 (nhằm ngày 25/2/Quý Tỵ),* Hòa thượng Giác Dũng (1929-2013) thế danh Lê Mỹ, pháp danh Giác Dũng, sinh tại phường Đập Đá, thị xã An Nhơn, tỉnh Bình Định, Ủy viên Thường trực HĐCM GHPGVN, Đệ tứ Trưởng Giáo đoàn III, trụ trì tx. Ngọc Quang (Buôn Ma Thuột, Đăk Lăk), viên tịch, thọ 84 tuổi, 44 hạ lạp. Với những đóng góp cho Đạo pháp và Dân tộc, Hòa thượng đã được nhà nước tặng : Huân chương "Đại đoàn kết Dân tộc" do Chủ tịch nước CHXH-CNVN tặng; Huy chương "Vì sự nghiệp Đại đoàn kết Dân tộc" do Ủy ban T.Ư MTTQVN tặng; các bằng "Tuyên Dương Công Đức" do GHPGVN tặng vào những năm 2002, 2007, 2012.

• *Vào lúc 08 giờ 00 ngày 06 tháng 4 (nhằm ngày 26/2/Quý Tỵ),* Lễ nhập kim quan cố HT. Giác Dũng diễn ra trang nghiêm tại tx. Ngọc Quang, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Đến 07 giờ 00 sáng ngày 11/04/2013, Lễ tưởng niệm và phụng tống kim quan cố Hòa thượng trà tỳ tại Đài hỏa táng Tp. Nha Trang. Buổi lễ dưới sự chứng minh và tham dự của chư Tôn đức Giáo phẩm : HT. Thích Giác Nhường – Phó Pháp chủ HĐCM GHPGVN, HT. Thích Thiện Nhơn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN, HT. Thích Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN,…cùng chư Tôn đức lãnh đạo Giáo hội, BTS Phật giáo tỉnh và HPKS. Về phía chính quyền có đại diện lãnh đạo UBND, UBMTTQVN tỉnh Đăk Lăk, UBND và UBMTTQVN Tp. Buôn Ma Thuột

cùng hàng ngàn Tăng Ni, Phật tử khắp các tỉnh, thành về tham dự, tưởng niệm.

• *Vào lúc 15 giờ 00 ngày 30 tháng 3 năm Quý Tỵ,* Hòa thượng Giác Khang (1940-2013) thế danh Tô Văn Vinh, pháp danh Giác Khang, sinh tại tỉnh Bạc Liêu, trụ ở tx. Ngọc Vân (Trà Vinh), viên tịch, thọ 74 tuổi.

• *Vào 07 giờ 30 phút ngày 24 tháng 7 (nhằm ngày 17/6/Quý Tỵ),* Đại đức Minh Tâm (1939-2013) thế danh Đinh Văn Út, pháp danh Minh Tâm, sinh tại làng Long Điền A, huyện Chợ Mới, tỉnh An Giang, Phó trụ trì tx. Ngọc Châu (Tân Châu, An Giang), viên tịch, thọ 75 tuổi, 16 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Đại đức chính thức cử hành lúc 19 giờ 00 ngày 24/7/2013, tại tx. Ngọc Châu. Đến 08 giờ 00 ngày 27/7/2013, Lễ tưởng niệm và cung tống kim quan cố Đại đức về đài hỏa táng phường Núi Sam, thị xã Châu Đốc làm lễ trà tỳ.

• *Tháng 10,* Thượng tọa Giác Duyên trụ trì tx. Phú Cường (tại thôn 1, xã Ia Pal, huyện Chư Sê, tỉnh Gia Lai), tổ chức Lễ Quy y cho 350 người dân tộc thiểu số ở 2 làng Hlu và Mung (thuộc xã Ia Blang), dưới sự chứng minh và truyền giới của chư tôn đức Tăng Giáo đoàn III.

• *Cuối năm,* Ni sư Lễ Liên (?-2013) trụ trì tx. Ngọc Xuân (Vạn Ninh, Khánh Hòa), viên tịch.

Tu học

• *Từ ngày 05 – 10 tháng 1,* Khóa tu "Bồi dưỡng đạo hạnh" lần 3 diễn ra tại tx. Ngọc Quang, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk do chư Tôn đức lãnh đạo Giáo đoàn III chứng minh và tổ chức. Khóa tu này có : 28 Sa-di, 17 Sa-di Ni, 34 tập sự nam, 23 tập sự nữ tham dự, với thời gian là 10 ngày.

• *Ngày 20 tháng 2 (nhằm ngày 11/1/Quý Tỵ),* Lễ khai giảng lớp giáo lý tx. Ngọc Quang, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Giác Dũng – UVTT HĐCM GHPGVN, TT. Giác Tiến – Phó BTS Phật giáo tỉnh Đăk Lăk cùng chư Đại đức Tăng trong tỉnh và hơn 80 Phật tử học viên tham dự. Ban Giáo thọ có : HT. Giác Phương, ĐĐ. Giác Phổ, ĐĐ. Giác Kiến, ĐĐ. Giác Phong. Chương trình học gồm có 4 môn : Phật pháp căn bản, Phật học ứng dụng, Lịch sử truyền thừa và Phật học chuyên đề. Thời gian học từ 7 – 9 giờ tối thứ Tư hàng tuần.

• *Từ ngày 01 – 07 tháng 3 (nhằm ngày 20 – 26/1/Quý Tỵ),* Khóa tu Truyền thống Ni giới Khất sĩ lần thứ 9 tại tx. Ngọc Khánh, thị xã Long Khánh, tỉnh Đồng Nai. Ban tổ chức : Ban Chứng minh : NT. Tràng Liên và NT. Ngoạt

Liên; Thiền chủ : NT. Tân Liên; Phó Thiền chủ kiêm Trưởng ban : NT. Chiêu Liên; Phó Thiền chủ : NT. Nhã Liên; Ban Giám thiền : NT. Kinh Liên, NT. Thẩm Liên, NT. Hiệp Liên, NT. Khiêm Liên; Ban Kiểm soát : NT. Hiện Liên, NT. Ánh Liên,…Phó ban tổ chức : NT. Viên Liên; Điều hành : NS. Nga Liên và NS. Phú Liên; Thư ký và Điều phối : NS. Tín Liên và NS. Hòa Liên. Tổng số hành giả của khóa tu là 202 vị (trong đó có : 127 Tăng Ni, 75 Phật tử). Chương trình tu học mỗi ngày gồm có : thiền tọa, thiền hành, khất thực, đọc và giảng Chơn lý, sám hối.

• *Từ ngày 19 – 29 tháng 3 (nhằm ngày 08 – 18/2/Quý Tỵ),* Khóa tu "Bồi Dưỡng Đạo Hạnh" lần thứ IV tại tx. Ngọc Túc, huyện Đăkpơ, tỉnh Gia Lai do Giáo đoàn III tổ chức. Buổi lễ khai mạc dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Dũng, HT. Giác Thành, TT. Giác Thuận, TT. Giác Phùng, TT. Giác Minh, TT. Trí Đức, NT. Hiệp Liên, NT. Cảnh Liên. Số lượng hành giả gồm : Sa-di, Sa-di Ni và Tập sự nam nữ có hơn 100 vị.

• *Ngày 24 tháng 3 (nhằm ngày 13/2/Quý Tỵ),* Lễ khai giảng lớp giáo lý tại giảng đường tx. Lộc Uyển, quận 6, Tp. HCM. Buổi lễ dưới sự chứng minh tham dự của ĐĐ. Giác Nhuận – Trưởng ban điều hành lớp, cùng chư Đại đức Tăng và hơn 100 học viên theo học. Chương trình học có 5 môn : Kinh Tứ Thập Nhị Chương, Kinh Hạnh Phúc, Kinh Hiền Nhân, Kinh Pháp Cú và Kinh Na-tiên Tỳ-kheo.

• *Từ ngày 13 – 20 tháng 4 (nhằm ngày 04 – 11/3/Quý Tỵ),* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ lần thứ 10 tại tx. Ngọc Thiền bên quốc lộ 20, khu thác Prenn, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng do HT. Giác Ngộ làm Viện chủ, Giáo đoàn IV đăng cai tổ chức. *Ban tổ chức khóa tu* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới, Phó ban : HT. Giác Hà; Giám luật : HT. Giác Thanh, Hóa chủ : TT. Minh Lộc; Giám thiền : TT. Minh Bửu và TT. Giác Pháp; Kiểm soát : HT. Giác Giàu, TT. Giác Phùng,…Điển lễ : TT. Minh Thuấn; Ban Thư ký : TT. Giác Pháp, ĐĐ. Giác Hoàng và ĐĐ. Minh Bình. Khóa tu này có số lượng hành giả là 110 vị tham gia. Về thời khóa tu học, mỗi ngày có : 4 thời thiền tọa, 4 thời thiền hành, 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối, ngày thứ 9 hành giả đi khất thực hóa duyên ở khu vực Hồ Xuân Hương, Tp. Đà Lạt.

• *Từ ngày 19 – 25 tháng 4 (nhằm ngày 10 – 16/3/Quý Tỵ),* Khóa tu Truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 10 tại tx. Ngọc Chung, huyện Hóc Môn, Tp.

HCM. *Ban Chứng minh* : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên, NT. Tân Liên, NT. Minh Liên; *Ban Tổ chức* : Thiền chủ : NT. Chiêu Liên; Phó Thiền chủ : NT. Nhã Liên, NT. Phục Liên; Ban Giám thiền và Kiểm soát : NT. Tố Liên, NT. Khiêm Liên; Điều hành : NT. Viên Liên; NS. Tuyết Liên, NS. An Liên, NS. Hạnh Liên; Thư ký và Điều phối : NS. Tín Liên và NS. Phụng Liên. Tổng số hành giả tham gia khóa tu là 93 vị. Thời khóa tu tập mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 6 thời kinh hành, 2 thời công phu, 1 thời đọc Chơn lý, 1 thời hành giả trình pháp.

• *Từ ngày 30/7 – 06/8 (nhằm ngày 23 – 30/6/Quý Tỵ),* Khóa tu "Tâm tĩnh lặng" lần thứ VI tại tx. Ngọc Túc, xã An Cư, huyện Đăkpơ, tỉnh Gia Lai, do chư Tôn đức Ni Giáo đoàn III tổ chức. Khóa tu do ĐĐ. Giác Hoàng hướng dẫn.

• *Từ ngày 08 – 15 tháng 10 (nhằm ngày 04 – 11/9/Quý Tỵ),* Khóa tu truyền thống HPKS lần thứ 11, tại tx. Ngọc Thạnh thuộc thôn Phước Thành, xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu do HT. Giác Cầu làm Viện chủ, Giáo đoàn V đăng cai tổ chức. Số lượng hành giả của khóa tu là 142 vị.

• *Từ ngày 04 – 11 tháng 11 năm Quý Tỵ,* Khóa tu truyền thống Giới Định Huệ lần thứ 12 được tổ chức tại tx. Ngọc Nhơn, xã Hàm Cường, huyện Hàm Thuận Nam, tỉnh Bình Thuận do ĐĐ. Minh Nhơn trụ trì, Giáo đoàn VI đăng cai tổ chức, với sự tham dự của 111 vị.

Lễ hội

• *Ngày 25 tháng 2 (nhằm ngày 16/1/Quý Tỵ),* Chư tôn đức Tăng Giáo đoàn II tổ chức Lễ tưởng niệm 3 năm ngày cố HT. Giác Thường (1940-2010) Trị sự Trưởng Giáo đoàn II, viên tịch. Nhân ngày này, vào buổi tối Lễ khai giảng lớp giáo lý "Phật Học Áo Trắng" diễn ra tại giảng đường tx. Ngọc Đăng, quận Bình Thạnh, Tp. HCM. Lớp giáo lý này do ĐĐ. Giác Lộc, ĐĐ. Giác Phước chủ nhiệm; Ban giáo thọ gồm : ĐĐ. Giác Kiến, ĐĐ. Nhuận Đạt,…; và có 30 học viên. Chương trình học với 4 môn : Phật pháp căn bản, Phật học ứng dụng, Lịch sử Phật giáo, Thiền tập ứng dụng, mỗi môn 20 buổi; thời gian học từ 2 – 4 giờ chiều ngày chủ nhật hàng tuần.

• *Ngày 13 tháng 3 (nhằm ngày 02/2/Quý Tỵ),* Lễ Đại tường cố Hòa thượng Giác Đăng (1944-2011) và Khánh thành Bảo tháp xá-lợi tại tx. Ngọc Pháp, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa đã tổ chức trang nghiêm trọng thể. Quang lâm chứng minh có : HT. Thích Thiện Bình – Phó Pháp chủ GHPGVN, HT. Thích Giác Tường – UVTT HĐCM GHPGVN cùng chư Tôn đức Giáo phẩm

của Giáo hội, của HPKS, BTS Phật giáo tỉnh Khánh Hòa cùng chư Tôn đức Tăng Ni Giáo đoàn III và quý quan khách, Phật tử đồng tham dự.

• *Từ ngày 25/2 – 01/3 (nhằm ngày 26, 27, 28, 29/1 - 01/2/Quý Tỵ),* Đại lễ Tưởng niệm Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) vắng bóng tại Pháp viện Minh Đăng Quang số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp.HCM. Ban chứng minh của Đại lễ này là Đại lão HT. Thích Phổ Tuệ - Pháp chủ GHPGVN, Đại lão HT. Thích Trí Tịnh – Phó Pháp chủ kiêm Chủ tịch HĐTS TW GHPGVN, HT. Thích Giác Nhường – Phó Pháp chủ GHPGVN. Với Ban tổ chức : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Phó Trưởng ban : HT. Giác Giới, HT. Giác Hà. Đại lễ với chương trình : Ngày 25/2/2013, Hội thảo khoa học về Đạo Phật Khất sĩ Việt Nam : Quá trình hình thành, hội nhập và phát triển; Ngày 26/2/2013, Khóa lễ Tưởng niệm Tổ sư và Cúng dường chư Tôn đức Phật giáo Nam tông (buổi sáng), Phật giáo Hoa tông (buổi chiều); Ngày 27/2/2013, chư Tôn đức các cấp Giáo hội (buổi sáng) và các tôn giáo bạn, các cơ quan chức năng, các ban ngành tiêu biểu Trung ương và thành phố (buổi chiều) tham dự Đại lễ Tưởng niệm; Ngày 28/2/1013, Khất thực truyền thống, Đọc giảng Chơn lý, cúng dường trai Tăng, Pháp đàm, Thuyết pháp, Sinh hoạt nội bộ; Ngày 01/3/2013 (nhằm ngày 01/2/Quý Tỵ), Đại lễ Tưởng niệm Tổ sư.

• *Ngày 03 tháng 5 (nhằm ngày 24/3/Quý Tỵ),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Truyền, xã Tân Hiệp, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Thích Thiện Duyên – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN, HT. Thích Giác Cầu – Thành viên HĐCM GHPGVN cùng chư Tôn đức Giáo phẩm của Giáo hội, của HPKS, chư Tôn đức Tăng Ni trong và ngoài tỉnh; đại diện chính quyền có ông Nguyễn Quang Phúc – Phó Ban Dân vận tỉnh Ủy, và đại diện các cơ quan, ban ngành của tỉnh và hơn 4.000 Phật tử về tham dự. Trải qua 5 năm, tịnh xá đã xây dựng hoàn thành, với kinh phí gần 20 tỷ đồng.

• *Chiều ngày 20 tháng 8 (nhằm ngày 14/7/Quý Tỵ),* Lễ khánh thành tôn tượng Bồ-tát Quán Thế Âm và Đốt nến cầu nguyện tại tx. Ngọc Ninh tại xã Ninh Gia, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Tăng Ni và gần 3.500 Phật tử từ các miền tịnh xá thuộc Giáo đoàn III về tham dự cầu nguyện.

• *Từ ngày 05 – 15 tháng 9 (nhằm ngày 01 – 11/8/Quý Tỵ),* Tịnh xá Trung Tâm ở số 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp.

HCM mở Phân đàn Truyền giới "Đại giới đàn Quảng Đức" của HPKS PL.2557 – DL.2013 do BTS GHPGVN Tp. HCM tổ chức. Giới đàn tại tịnh xá này với Ban điều hành, Hội đồng Thập sư Đàn giới Tỳ-kheo và Sa-di như sau :

Ban điều hành : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Phó Trưởng ban : HT. Giác Giới, HT. Giác Hà, Chánh Thư ký : TT. Giác Pháp, Phó Thư ký : TT. Minh Hóa, các Ủy viên : HT. Giác Thuận, TT. Giác Minh, TT. Minh Lộc, ĐĐ. Giác Nhuận, ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Giác Phước.

Danh sách chư Tôn đức Đàn giới Tỳ-kheo :

1. Hòa thượng Đàn đầu : HT. Giác Nhường
2. Yết-ma A-xà-lê : HT. Giác Tường
3. Giáo thọ A-xà-lê : HT. Giác Giới
4. Đệ nhất Tôn chứng : HT. Giác Phúc
5. Đệ nhị Tôn chứng : HT. Giác Ngộ
6. Đệ tam Tôn chứng : HT. Giác Cầu
7. Đệ tứ Tôn chứng : HT. Giác Dũng
8. Đệ ngũ Tôn chứng : HT. Giác Hà
9. Đệ lục Tôn chứng : HT. Giác Thanh
10. Đệ thất Tôn chứng : HT. Giác Tuấn

Danh sách chư Tôn đức Đàn giới Sa-di :

1. Hòa thượng Đàn đầu : HT. Giác Tường
2. Yết-ma A-xà-lê : HT. Giác Giới
3. Giáo thọ A-xà-lê : HT. Giác Hà
4. Đệ nhất Tôn chứng : HT. Giác Dũng
5. Đệ nhị Tôn chứng : HT. Giác Thông
6. Đệ tam Tôn chứng : HT. Giác Thuận
7. Đệ tứ Tôn chứng : TT. Giác Pháp
8. Đệ ngũ Tôn chứng : TT. Giác Phùng
9. Đệ lục Tôn chứng : TT. Giác Sơn
10. Đệ thất Tôn chứng : TT. Giác Nhân

• *Từ ngày 05 – 15 tháng 9 (nhằm ngày 01 – 11/8/Quý Tỵ),* Tịnh xá Ngọc Phương ở số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM mở Phân đàn Truyền giới "Đại giới đàn Quảng Đức" của HPKS PL.2557 – DL.2013 do BTS GHPGVN Tp. HCM tổ chức. Giới đàn tại tịnh xá này có khoảng 60 giới tử đăng ký thọ các đàn giới : Tỳ-kheo Ni, Thức-

xoa-ma-na, Sa-di Ni. Với Ban điều hành, Hội đồng Thập sư Đàn giới Tỳ-kheo Ni, Thức xoa và Sa-di Ni như sau :
Ban điều hành : Trưởng ban : NT. Tràng Liên, Phó Trưởng ban : NT. Ngoạt Liên, NT. Tân Liên, NT. Minh Liên, NT. Chiêu Liên, NT. Liễu Liên; Chánh Thư ký : NT. Viên Liên, Phó Thư ký : NS. Tín Liên, NS. Phụng Liên, NS. Hòa Liên (LT), NS. Hòa Liên (VP2), NS. Tuệ Liên.
Các Ủy viên : NT. Nhã Liên, NT. Phục Liên, NT. Mai Liên (tx. Ngọc Đức), NT. Vĩnh Liên, NT. Đồng Liên, NT. Mai Liên (tx. Ngọc Lâm)
Danh sách chư Tôn đức đàn giới Tỳ-kheo Ni :
1. Hòa thượng Đàn đầu : NT. Tràng Liên
2. Yết-ma A-xà-lê : NT. Ngoạt Liên
3. Giáo thọ A-xà-lê : NT. Tân Liên
4. Đệ nhất Tôn chứng : NT. Minh Liên
5. Đệ nhị Tôn chứng : NT. Chiêu Liên
6. Đệ tam Tôn chứng : NT. Nhã Liên
7. Đệ tứ Tôn chứng : NT. Liễu Liên
8. Đệ ngũ Tôn chứng : NT. Phục Liên
9. Đệ lục Tôn chứng : NT. Mai Liên
10. Đệ thất Tôn chứng : NT. Vĩnh Liên
Danh sách chư Tôn đức đàn giới Thức-xoa :
1. Hòa thượng Đàn đầu : NT. Tràng Liên
2. Yết-ma A-xà-lê : NT. Ngoạt Liên
3. Giáo thọ A-xà-lê : NT. Tân Liên
4. Đệ nhất Tôn chứng : NT. Phát Liên
5. Đệ nhị Tôn chứng : NT. Kinh Liên
6. Đệ tam Tôn chứng : NT. Tố Liên
7. Đệ tứ Tôn chứng : NT. Giới Liên
8. Đệ ngũ Tôn chứng : NT. Viên Liên
9. Đệ lục Tôn chứng : NT. Sâm Liên
10. Đệ thất Tôn chứng : NT. Khoa Liên
Danh sách chư Tôn đức đàn giới Sa-di Ni :
1. Hòa thượng Đàn đầu : NT. Tràng Liên
2. Yết-ma A-xà-lê : NT. Ngoạt Liên
3. Giáo thọ A-xà-lê : NT. Tân Liên
4. Đệ nhất Tôn chứng : NT. Tập Liên

5. Đệ nhị Tôn chứng : NT. Thẩm Liên
6. Đệ tam Tôn chứng : NT. Hiện Liên
7. Đệ tứ Tôn chứng : NT. Hiếu Liên
8. Đệ ngũ Tôn chứng : NT. Chất Liên
9. Đệ lục Tôn chứng : NT. Mai Liên
10. Đệ thất Tôn chứng : NT. Tấn Liên

• *Ngày 24 tháng 11 (nhằm ngày 22/10/Quý Tỵ),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Sơn tại xã Đức Tân, huyện Tánh Linh, tỉnh Bình Thuận.

NĂM 2014 (GIÁP NGỌ- PL.2558)

Sáng lập

• Tịnh xá Ngọc Ân tại thôn Tân An, xã Hiệp An, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng được thành lập, do ĐĐ. Giác Bảo sáng lập và làm trụ trì.

Tăng sự

• *Sáng ngày 17 tháng 9 (nhằm ngày 24/8/Giáp Ngọ),* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Minh tại số 44, đường Chương Dương, phường Linh Chiểu, quận Thủ Đức, Tp. HCM. Quang lâm chứng minh và tham dự buổi lễ có chư Tôn đức giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN : HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Toàn, HT. Thiện Tánh,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni BTS Tp. HCM, quận huyện trong thành phố, chư Tôn đức HPKS và các tỉnh lân cận. Về phía chính quyền có ông Nguyễn Ngọc Phong – Phó Chủ tịch UBMTTQVN TP.HCM,…cùng đại diện các cấp chính quyền thành phố, quận, phường sở tại và đông đảo Phật tử về tham dự. Tại buổi lễ HT. Thiện Tánh trao quyết định bổ nhiệm trụ trì đến ĐĐ. Minh Nghi.

• Sư cô Lan Liên kế thế trụ trì tx. Ngọc Liên tại số 59/12, đường Đề Thám, phường An Cư, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ (2014 đến nay).

Kiến thiết

• *Ngày 19 tháng 2 năm Giáp Ngọ,* Lễ khởi công xây dựng chánh điện tx. Ngọc Hà tại đường Trần Hưng Đạo, phường 1, thị xã Đông Hà, tỉnh Quảng Trị.

• *Ngày 20 tháng 12 (nhằm ngày 29/10/Giáp Ngọ),* Lễ đặt đá trùng tu tx. Ngọc Lương tại Suối Nhôm, xã Sông Lũy, huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận. Tịnh xá trùng tu xây dựng các hạng mục : chánh điện, nhà thờ Cửu Huyền, đài Quan Âm,…

Sự kiện

• *Vào lúc 15 giờ 50 phút ngày 31 tháng 1,* Ni sư Vân Liên (1958-2014) thế danh Nguyễn Thị Xuân, pháp danh Vân Liên, sinh tại Tp. Quy Nhơn, tỉnh Bình Định, trụ trì tx. Ngọc Nguyên (Đức Trọng, Lâm Đồng), viên tịch, trụ thế 56 năm, 32 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Ni sư diễn ra trang nghiêm tại tx. Ngọc Thiền, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Đến 08 giờ 00 ngày 03/2/2014, Lễ tưởng niệm và Di quan cố Ni sư đến Đài hỏa táng Du Sinh – Đà Lạt làm lễ trà tỳ.

• *Vào lúc 01 giờ 20 phút ngày 15 tháng 8 (nhằm ngày 20/7/Giáp Ngọ),* Ni trưởng Giới Liên (1931-2014) thế danh Lữ Thị Năm, pháp danh Giới Liên, sinh tại xã Nguyệt Hóa, huyện Châu Thành, tỉnh Trà Vinh, Phó Trưởng BTS GHPGVN Tp. Cần Thơ, trụ trì tx. Ngọc Liên (Cần Thơ), viên tịch, thọ 84 tuổi, 47 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Ni trưởng vào lúc 11 giờ 00 ngày 15/8/2014, tại tx. Ngọc Liên. Đến 08 giờ 00 sáng 19/8/2014, Lễ truy niệm và cung thỉnh kim quan cố Ni trưởng nhập bảo tháp trong khuôn viên tx. Ngọc Liên số 59/12, đường Đề Thám, phường An Cư, quận Ninh Kiều, Tp. Cần Thơ.

• *Ngày 21 tháng 7 năm Giáp Ngọ,* Hòa thượng Giác Thông (1939-2014) thế danh Đỗ Văn Bé, pháp danh Giác Thông, sinh tại Mỹ Hòa Hưng, huyện Châu Thành, tỉnh An Giang, trụ trì tx. Ngọc Thạnh (Tây Ninh), viên tịch, thọ 76 tuổi, 40 hạ lạp.

• *Ngày 17 tháng 9 năm Giáp Ngọ,* Ni trưởng Thông Liên (1930-2014) thế danh Nguyễn Thị Bê, pháp danh Thông Liên, nguyên quán tỉnh Mỹ Tho, Giáo phẩm Ni giới HPKS, trụ trì tx. Ngọc Tháp (Mộc Hóa, Long An), viên tịch, thọ 84 tuổi.

• *Vào lúc 17 giờ 15 phút ngày 08 tháng 11 (nhằm ngày 16/9 nhuần/Giáp Ngọ),* Hòa thượng Giác Thảo (1935-2014) thế danh Quảng Ngọc Lý, pháp danh Giác Thảo, nguyên quán thôn Tân Mỹ, xã Vạn Thạnh, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa, Đệ nhất Chứng minh Giáo đoàn III, trụ trì tx. Ngọc Phổ (Vạn Ninh-Khánh Hòa), viên tịch, thọ 79 tuổi, 44 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Hòa thượng lúc 14 giờ 00 ngày 09/11/2014, tại tx. Ngọc Vạn, Vạn Ninh, Khánh Hòa. Đến 06 giờ 00 sáng ngày 13/11/2014, Lễ truy điệu và cung tiễn kim quan cố Hòa thượng đến đài hỏa táng làm lễ trà tỳ.

• *Vào lúc 05 giờ 10 phút ngày 15 tháng 11 (nhằm ngày 23/9 nhuận/Ất Mùi),* Hòa thượng Giác Tràng (1940-2014) thế danh Lê Hoàng, tự Văn Quảng, pháp danh Giác Tràng, sinh tại xã Cẩm Thanh, Tp. Hội An, tỉnh Quảng

Nam, Thành viên HĐCM GHPGVN, Viện chủ tx. Ngọc Cẩm (Hội An, Quảng Nam), viên tịch, thọ 75 tuổi, 48 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Hòa thượng diễn ra trang nghiêm lúc 20 giờ 00 ngày 15/11/2014, tại tx. Ngọc Cẩm. Sáng ngày 20/11/2014, Lễ truy niệm và phụng tống kim quan cố Hòa thượng đến đài hỏa táng An Phước Viên (xã Hòa Sơn, huyện Hòa Vang, Tp. Đà Nẵng) làm lễ trà tỳ. Lễ truy niệm dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN : HT. Thích Thiện Duyên, HT. Thích Thiện Nhơn, HT. Thích Giác Cầu,…chư Tôn đức đại diện các ban ngành, các Giáo đoàn thuộc HPKS, đại diện lãnh đạo chính quyền tỉnh Quảng Nam và các ban ngành đoàn thể địa phương, cùng đông đảo chư Tăng Ni, Phật tử trong và ngoài tỉnh về tham dự.

• Chùa Phước Hưng ở ấp Trầu, xã Phước Thiền, huyện Nhơn Trạch, tỉnh Đồng Nai đổi hiệu thành tx. Phước Hưng, được sự chấp thuận của BTS GHPGVN tỉnh Đồng Nai, BTS GHPGVN huyện Nhơn Trạch cùng các cấp chính quyền địa phương. Tịnh xá này do NT. Thắm Liên (1941-2016) làm trụ trì.

• Hòa thượng Giác Nhiên (1923-2015) về thăm quê hương Việt Nam, và Ngài tham dự Đại lễ Tưởng niệm 60 năm Tổ sư Minh Đăng Quang vắng bóng, tổ chức tại Pháp viện Minh Đăng Quang, quận 2, Tp. HCM.

Tu học

• *Từ ngày 17 – 23 tháng 2 (nhằm ngày 18 – 24/1/Giáp Ngọ),* Khóa tu Truyền thống lần thứ 13 của Ni giới HPKS tại tx. Ngọc Khánh, thị xã Long Khánh, tỉnh Đồng Nai. *Thành phần Ban tổ chức* : Chứng minh : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên; Thiền chủ : NT. Minh Liên; Phó Thiền chủ kiêm Trưởng ban tổ chức : NT. Chiêu Liên; Ban Kiểm soát : NT. Khiêm Liên; Giám thiền : NT. Hiện Liên; NT. Tùng Liên; Thư ký Điều phối : NS. Tín Liên, NS. Phụng Liên; Điều hành : NS. Nga Liên, NS. Phú Liên,…Tổng số hành giả của khóa tu là 132 vị. Thời khóa tu tập mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 6 thời kinh hành, 1 thời đọc Chơn lý, 1 thời trình pháp, 1 thời sám hối lục căn.

• *Từ ngày 25/2 – 05/3 năm Giáp Ngọ,* Khóa tu "Bồi dưỡng đạo hạnh" lần thứ 7 của Giáo đoàn III tại tx. Ngọc Chơn, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk. Quang lâm chứng minh lễ khai mạc khóa tu có chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Tường, HT. Giác Giới, HT. Giác Hùng, HT. Giác Phương,…NT. Cảnh Liên, NS. Lãnh Liên,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni từ các miền tịnh xá

về tham dự yểm trợ tinh thần. Tổng số Sa-di, Sa-di Ni, tập sự nam nữ tham gia trong khóa tu là 96 vị.

• *Từ ngày 06 – 13 tháng 3 năm Giáp Ngọ,* Khóa tu truyền thống Khất sĩ lần thứ 13 tại tx. Ngọc Liên số 43/168, đường Cao Văn Lầu, khóm 4, phường 2, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu do Giáo đoàn I đăng cai tổ chức. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới, Phó ban : TT. Minh Lành; Phó Thiền chủ : HT. Giác Dũng; Điển lễ : HT. Giác Thuận; Trưởng Giám luật : HT. Giác Thanh, Phó Giám luật : HT. Giác Giàu; Giám thiền : TT. Giác Minh; Hóa chủ : TT. Giác Đăng (chánh), ĐĐ. Giác Hy (phó); Kiểm soát : TT. Giác Phùng, TT. Giác Năng,…Thư ký : ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Minh Kiến. Tổng số hành giả của khóa tu có 143 vị. Về thời khóa tu tập, mỗi ngày có : 4 thời thiền tọa, 4 thời thiền hành, 1 thời học Chơn lý, 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối.

• *Từ ngày 06 – 12 tháng 4 (nhằm ngày 07 – 13/3/Giáp Ngọ),* Khóa tu Truyền thống lần thứ 14 của Ni giới HPKS tại tx. Ngọc Tín số 10, đường Sương Nguyệt Ánh, Tp. Đà Lạt. *Thành phần Ban tổ chức* : Chứng minh : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên, NT. Tân Liên; Thiền chủ : NT. Minh Liên; Phó Thiền chủ : NT. Chiêu Liên; Ban Kiểm soát : NT. Thẩm Liên, NT. Khiêm Liên; Giám thiền : NS. Thận Liên, NS. Nhụy Liên; Trưởng ban Tổ chức : NT. An Liên; Phó ban : NT. Thẩm Liên, NS. Hiền Liên; Thư ký điều phối : NS. Tín Liên, NS. Thắng Liên, NS. Phúc Liên; Điều hành ngoại hộ : SC. Mai Liên. Tổng số Ni chúng tham dự trong khóa tu có 95 vị và 15 Phật tử. Chương trình tu học mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 6 thời kinh hành, 1 thời đọc Chơn lý, 1 thời trình pháp, 1 thời sám hối lục căn.

• *Từ ngày 21 – 31 tháng 8 (nhằm ngày 26/7 – 07/8/Giáp Ngọ),* Khóa tu "Bồi Dưỡng Đạo Hạnh" lần thứ 8 tại tx. Ngọc Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai do Giáo đoàn III tổ chức. *Ban Chứng minh của khóa tu* : HT. Giác Hùng, HT. Giác Tần; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Thuận; Phó ban : TT. Giác Trí; Phó ban kiêm Trưởng ban Quản sự Ni chúng : NT. Hiệp Liên; ĐĐ. Giác Hoàng : Thư ký kiêm Quản chúng 1, ĐĐ. Giác Phổ : Thư ký kiêm Quản chúng 2, SC. Hiếu Liên : Thư ký chư Ni 1, SC. Hoa Liên : Thư ký chư Ni 2, NS. Chuyên Liên : Quản chúng Ni 1, NS. Ngộ Liên : Quản chúng Ni 2, NS. Hải Liên : Quản chúng Ni 3. Khóa tu có 160 vị tham gia (trong đó có 2 vị Tỳ-kheo, 2 vị Tỳ-kheo Ni, 54 Sa-di, 8 vị Thức-xoa, 26 Sa-di Ni, 32 tập sự

nam, 36 vị nhập chúng và tập sự nữ). Với thời gian 10 ngày tu học, buổi sáng ngày đầu tiên chư Tăng và Sa-di đều khất thực hóa duyên, dự lễ khai mạc; những ngày sau ngoài thời khóa tụng kinh, sám hối, ngồi thiền, kinh hành, hành giả đều phải học giáo lý (như Thực hành chánh niệm, Phép đi khất thực, Ý nghĩa xuất gia, Bát kỉnh bát, Giá trị và ý nghĩa 10 giới Sa-di,…).

• *Từ ngày 16 – 22 tháng 9 (nhằm ngày 23 – 29/8/Giáp Ngọ),* Khóa tu Truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 15 tổ chức tại tx. Ngọc Tâm, Tp. Tân An, tỉnh Long An. Với thành phần Ban tổ chức : Chứng minh : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên, Thiền chủ : NT. Minh Liên, NT. Chiêu Liên, Ban kiểm soát : NT. Khiêm Liên, NT. Ánh Liên, NT. Hiệp Liên, NT. Vân Liên, Ban Điều hành : NS. Gương Liên, NS. Phúc Liên, Ban Thư ký và Điều phối : NS. Tín Liên, NS. Phúc Liên. Khóa tu này có 114 hành giả. Với thời khóa tu tập mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 6 thời thiền hành, 1 thời công phu sám hối, 1 thời học Chơn lý và 1 thời hành giả trình pháp.

• *Từ ngày 11 – 18 tháng 10 (nhằm ngày 18 – 25 /9/Giáp Ngọ),* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ lần thứ 14 tại tx. Trúc Lâm, xã Tân Hà, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận, do Giáo đoàn II đăng cai tổ chức. *Thành phần Ban Tổ chức* : Chứng minh: HT. Giác Tường, HT. Giác Nhường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Ngộ; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn; Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới; Phó ban : HT. Giác Hà; Phó ban kiêm Hóa chủ : HT. Giác Thanh; Giám luật : HT. Giác Thuận Ủy viên Giám luật : TT. Giác Pháp, TT. Minh Chân; Giám thiền, TT. Giác Sơn, TT. Giác Phùng; Kiểm soát : TT. Giác Cảnh, TT. Giác Minh; Thư ký : ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Giác Trực; TT. Giác Hạnh (Kiểm soát GĐ. I), ĐĐ. Giác Châu (Kiểm soát GĐ. II), ĐĐ. Giác Kính (Kiểm soát GĐ. III), ĐĐ. Minh Tân (Kiểm soát GĐ.IV), TT. Giác Thông (Kiểm soát GĐ.V), ĐĐ. Giác Nghĩa (Kiểm soát GĐ.VI), ĐĐ. Giác Phước : Trưởng ban Ngoại hộ. Tổng số lượng hành giả trong khóa tu là 115 vị. Về thời khóa tu tập mỗi ngày có : 4 thời thiền tọa, 4 thời thiền hành, 1 thời học Chơn Lý, 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối, điểm tâm và độ ngọ *(ĐS, t.23).*

• *Từ ngày 23 – 30 tháng 11 (nhằm ngày 02 – 09/10/Giáp Ngọ),* Khóa tu "Tâm tĩnh lặng" lần thứ VII tại tx. Ngọc Túc, xã An Cư, huyện Đăkpơ, tỉnh Gia Lai, do chư Tôn đức Ni Giáo đoàn III tổ chức. Khóa tu do ĐĐ. Giác Hoàng hướng dẫn.

Lễ hội

• *Ngày 23 tháng 2 (nhằm ngày 24/1/Giáp Ngọ),* Lễ khánh thành Trung tâm Bảo trợ xã hội Vạn Phước tại huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có chư Tôn đức giáo phẩm : HT. Giác Tường, HT. Giác Thuận, HT. Giác Phương, TT. Giác Phùng, TT. Hoằng Chỉnh cùng chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện, tịnh xá. Về phía chính quyền có ông Bùi Phú Quốc – Công an tỉnh Khánh Hòa cùng đại diện các ban ngành trong huyện, và ông Michel Mor - Chủ tịch Hội "Ngôi nhà mơ ước", đơn vị từ thiện Sy-live, ông A Lanh,…và quý Phật tử gần xa về tham dự. Sau 3 năm xây dựng ĐĐ. Giác Hạnh (trụ trì tx. Ngọc Vạn) cùng chư Tăng, Phật tử và các hội từ thiện, mạnh thường quân trong và ngoài nước xây dựng hoàn thành Trung tâm Bảo trợ này, tương lai sẽ thu nhận và bảo trợ cho khoảng 200 trẻ mồ côi.

• *Những ngày 25, 26, 27, 28/2 và 01, 02/3 (nhằm ngày 26, 27, 28, 29/1 và 01, 02/2/Giáp Ngọ),* Đại lễ tưởng niệm 60 năm (1954-2014) Tổ sư Minh Đăng Quang vắng bóng tại Pháp viện Minh Đăng Quang, số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM. Đại lễ dưới sự chứng minh tối cao của TL. HT. Thích Phổ Tuệ - Pháp chủ GHPGVN; TL. HT. Thích Trí Tịnh – Phó Pháp chủ kiêm Chủ tịch HĐTS GHPGVN. Chư tôn đức giáo phẩm Ban chứng minh của Đại lễ : HT. Thích Giác Nhường – Phó Pháp chủ kiêm Giám luật HĐCM GHPGVN; HT. Thích Giác Tường – UVTT HĐCM; quý HT. Thích Giác Phúc, HT. Thích Giác Ngộ, HT. Thích Giác Cầu, HT. Thích Giác Lai, HT. Thích Giác Tràng đồng là Thành viên HĐCM GHPGVN; Ban Tổ chức : Trưởng ban : HT. Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN; Phó ban Thường trực : HT. Giác Giới, HT. Giác Hà, Phó ban : HT. Giác Dũng, HT. Giác Thanh, HT. Giác Tuấn, HT. Giác Thông, TT. Giác Thuận, NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên; Chánh Thư ký : TT. Giác Pháp, Phó Thư ký : TT. Giác Nhân, TT. Minh Thành, ĐĐ. Giác Hoàng, NT. Viên Liên; Thủ quỹ : TT. Minh Bửu, TT. Minh Hóa và ĐĐ. Minh Nghi;…Đại lễ diễn ra trong sáu ngày.

• *Sáng 05 giờ 00 ngày 25 tháng 2 (nhằm ngày 26/1/Giáp Ngọ),* Lễ an vị tôn tượng đức Phật và Tổ sư Minh Đăng Quang tại chánh điện Pháp viện Minh Đăng Quang số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM, với sự chứng minh cầu nguyện của chư tôn giáo phẩm HPKS và chư Tăng Ni, Phật tử. Đến 8 giờ 00, Hội thảo khoa học với chủ đề "Hệ phái Khất sĩ : Quá

trình hình thành, phát triển và hội nhập" diễn ra tại Pháp viện, do Viện Nghiên cứu Tôn giáo cùng Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam phối hợp với HPKS tổ chức. Quang lâm chứng minh và tham dự Hội thảo có chư Tôn đức giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN, chư Tôn đức giáo phẩm HPKS, hệ phái Phật giáo Nam Tông : HT. Thích Đức Nghiệp, HT. Thích Giác Nhường, HT. Thích Giác Tường, HT. Thích Trí Quảng, HT. Thích Giác Toàn, HT. Thích Giới Đức,…cùng chư Tôn đức trong BTS GHPGVN các tỉnh, thành; Ban Tôn giáo Chính phủ, đại diện cơ quan chức năng, các học giả, nhà nghiên cứu và đông đảo Phật tử. Hội thảo tổ chức một ngày, với 4 nhóm chủ đề chính và 102 tham luận, có 35 tham luận được trình bày tại hội trường chính và phụ. Vào lúc 16 giờ 00 chiều cùng ngày, Khai mạc Thư viện (hơn 4.000 đầu sách thuộc nhiều chủ đề phong phú, gồm 3 ngôn ngữ Việt, Anh, Hoa) và triển lãm "Ánh Minh Quang" giới thiệu về cuộc đời và đạo nghiệp của Tổ sư và chư tôn Trưởng lão đệ tử của Ngài.

• *Ngày 26 tháng 2 (nhằm ngày 27/1/Giáp Ngọ),* Các phái đoàn đại diện Phật giáo Nam tông, Phật giáo Hoa tông, BTS GHPGVN các quận huyện tại Tp. HCM quang lâm Pháp viện Minh Đăng Quang, quận 2, Tp. HCM dâng hương tưởng niệm 60 năm Tổ sư Minh Đăng Quang vắng bóng. Theo chương trình vào lúc : 10 giờ 45 phút cùng ngày, Lễ cúng dường trai Tăng đến chư tôn đức các phái đoàn Phật giáo.

• *Sáng ngày 27 tháng 2 (nhằm ngày 28/1/Giáp Ngọ),* Chư tôn giáo phẩm Ban Thường trực HĐCM, HĐTS GHPGVN, đại diện chư tôn đức của 30 BTS GHPGVN tỉnh thành trong cả nước, chư tôn đức giáo phẩm ở hải ngoại cùng ngài Panditha A. Wajirajothi Maha Thera, Phó Tăng thống và phái đoàn Phật giáo Sri Lanka quang lâm chứng minh Đại lễ tưởng niệm 60 năm Tổ sư Minh Đăng Quang vắng bóng tại Pháp viện Minh Đăng Quang, số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM. Vào lúc 10 giờ 30 phút, Lễ cúng dường trai Tăng đến chư tôn đức Tăng Ni. Theo chương trình Đại lễ chiều cùng ngày, Ban Tổ chức đón tiếp đoàn các ban Tôn giáo bạn, đại diện các cơ quan chức năng Trung Ương, thành phố, quận, huyện và địa phương về tham dự. Buổi tối, vào lúc 19 giờ 00 là chương trình văn nghệ "Pháp đăng rạng ngời" với sự tham gia biểu diễn của nhiều nghệ sĩ tên tuổi, tại sân khấu ngoài trời của Pháp viện Minh Đăng Quang.

• *Sáng ngày 28 tháng 2 (nhằm ngày 29/1/Giáp Ngọ),* Hơn 1.500 chư tôn đức Tăng Ni HPKS trì bình khất thực, thực hiện hạnh hóa duyên trên tuyến

đường vành đai xung quanh Pháp viện. Hàng ngàn Phật tử xếp hàng cung đón và đặt bát cúng dường phẩm vật đến chư tôn đức. Vào lúc 9 giờ 00 cùng ngày, chư Tăng Ni HPKS tọa đàm Chơn Lý tại Pháp viện Minh Đăng Quang, quận 2, Tp. HCM. Đến chứng minh và tham dự có chư Tôn đức Tăng Ni Giáo phẩm HPKS, cùng đại diện chư Tăng của 6 Giáo đoàn và đông đảo Phật tử từ các miền tịnh xá. Buổi chiều vào lúc 14 giờ 00, quý Phật tử HPKS tọa đàm Chơn lý tại Pháp viện. Theo chương Đại lễ, buổi tối là đêm hoa đăng "Ánh đuốc sen thiêng" tại Pháp viện với hàng ngàn Phật tử các giới tham dự, cùng thắp nến tưởng niệm Tổ sư và cầu nguyện thế giới hòa bình.

• *Sáng ngày 01 tháng 3 (nhằm ngày 01/2/Giáp Ngọ),* Môn đồ tứ chúng HPKSVN cử hành Đại lễ tưởng niệm 60 năm (1954-2014) Tổ sư Minh Đăng Quang vắng bóng, tại Pháp viện Minh Đăng Quang, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM. Buổi lễ với sự chứng minh tham dự của chư tôn giáo phẩm Tăng Ni HPKS, đại diện chư Tăng Ni của các Giáo đoàn và đông đảo nam nữ Phật tử từ các miền tịnh xá về dâng hương tưởng niệm. Tại buổi lễ, chư tôn đức cung tuyên Lược sử tưởng niệm Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954), đại diện chư Tăng, chư Ni và Phật tử đều dâng lời tưởng niệm Tổ sư. Sau đó đến 10 giờ 30 phút, Lễ cúng dường trai Tăng.

• *Ngày 24, 25 tháng 3 (nhằm ngày 24, 25/2/Giáp Ngọ),* Lễ Tiểu tường Cố HT. Giác Dũng (1929-2013) Đệ tứ Trưởng Giáo đoàn III, trụ trì tx. Ngọc Quang (tại số 22, đường Đoàn Thị Điểm, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Dăk Lăk) và Lễ đặt đá xây dựng bảo tháp thờ xá-lợi cố Hòa thượng, trùng tu nhà thờ Cửu Huyền, trai đường, nhà khói tại tịnh xá này.

• *Ngày 19 tháng 4 (nhằm ngày 20/3/Giáp Ngọ),* Lễ khánh thành tx. Ngọc An tại phường 2, Tp. Tân An, tỉnh Long An. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có chư Tôn đức giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN : HT. Giác Tường, HT. Giác Toàn, HT. Minh Thiện,…chư Tôn đức BTS GHPGVN tỉnh Long An, cùng chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh. Về phía chính quyền có ông Võ Lê Tuấn – Chủ Tịch UBMTTQ tỉnh Long An,…cùng các cấp lãnh đạo ban ngành đoàn thể, và hơn 1.000 Phật tử đồng về tham dự.

• *Ngày 02 tháng 4 năm Giáp Ngọ,* Lễ an vị Thánh tượng Quán Thế Âm Bồ-tát tại tx. Ngọc Hà tại thôn Sơn Trung, xã Đăk Gằn, huyện Đăk Mil, tỉnh Đăk Nông. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có chư Tôn đức Giáo

phẩm HPKS : HT. Giác Thanh, HT. Giác Thuận, TT. Giác Phùng, TT. Giác Trong,…chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các miền tịnh xá trong và ngoài tỉnh, đại diện chính quyền địa phương cùng đông đảo Phật tử.

• *Ngày 08 tháng 8 (nhằm ngày 13/7/Giáp Ngọ),* Lễ an vị Đức Phật Thích-ca, Bồ-tát Địa Tạng tại tx. Ngọc Vạn, xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Tăng Ni HPKS, cùng hàng ngàn Phật tử thuộc các Giáo đoàn từ các miền tịnh xá về tham dự. Theo ĐĐ. Giác Hạnh, trụ trì tịnh xá cho biết : Tôn tượng Phật Bổn sư cao 2m70, nặng 2 tấn, làm bằng đồng dát vàng, tổng trị giá là 600 triệu đồng; tượng Bồ-tát làm bằng đồng, trị giá 250 triệu đồng.

• *Ngày 10 tháng 9 năm Giáp Ngọ,* Lễ Chung thất cố HT. Giác Thông (1939-2014), trụ trì tx. Ngọc Thạnh (Tây Ninh). Buổi lễ tổ chức trang nghiêm tại tx. Ngọc Thạnh, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh, dưới sự chứng minh tham dự của chư Tôn đức Giáo phẩm Giáo đoàn 1, chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tịnh xá trong và ngoài tỉnh.

• *Sáng ngày 02 tháng 10,* Lễ khánh thành và bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Quang (ấp Láng Lớn, xã Sông Xoài, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu) cho SC. Đăng Liên. Chứng minh và tham dự có HT. Giác Cầu – Phó BTS GHPGVN tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu; chư Tôn đức trong BTS GHPGVN tỉnh, đại diện các cấp chính quyền địa phương, cùng hàng ngàn Phật tử.

• *Ngày 11 tháng 11 (nhằm ngày 19/9/Giáp Ngọ),* Lễ khánh thành cổng Tam quan và đúc Đại hồng chung tại tx. Ngọc Phúc, số 342B, đường Phan Đình Phùng, phường Yên Đỗ, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Thích Từ Hương – Thành viên HĐCM, Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Gia Lai, HT. Thích Giác Thuận – Tri sự Trưởng Giáo đoàn III,…cùng chư Tôn đức trong BTS Phật giáo tỉnh, Giáo đoàn III, trụ trì các tự viện, tịnh xá; đại diện chính quyền có ông Lê Văn Hòa – Trưởng phòng Nghiệp vụ Ban Tôn giáo tỉnh, cùng đại diện các ban ngành đoàn thể và gần 2.000 Phật tử trong, ngoài tỉnh về tham dự chúc mừng.

Ấn phẩm

• *Ngày 27 tháng 11,* Lễ ra mắt Bản dịch bộ *Kinh Hoa Nghiêm* thuộc Đại tạng Kinh Việt Nam, Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam ấn hành. Buổi lễ tổ chức tại tư gia của dịch giả Thiện Trí (Nguyễn Tri Bật), dưới sự chứng minh của HT. Giác Tường – Thành viên Thường trực HĐCM GHPGVN và chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS. Dịch giả Thiện Trí phải mất 7 năm (1963-1970)

phiên dịch mới hoàn tất công trình này nhưng còn trong tình trạng bản thảo. Ông dịch Đại kinh Hoa Nghiêm từ bản chữ Hán của ngài Thật-xoa-nan-đà. Đến năm 2006, NS. Tuệ Liên phát tâm hiệu đính toàn bộ bản thảo kinh suốt 8 năm mới xong. Năm 2014, Viện Nghiên cứu Phật học Việt Nam đã in và phát hành bộ kinh Hoa Nghiêm chữ Việt này, gồm 5 quyển với hơn 3.500 trang *(www.daophatkhatsi.vn).*

• Ni giới HPKS cho in ấn sách *Lời Dạy Của Đức Tổ sư Minh Đăng Quang* và sách *Di Bảo*, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2014. Sách *Lời Dạy Của Tổ Sư* gồm có : Lời giới thiệu, lời nói đầu, văn tưởng niệm Đức Tổ sư, Minh Đăng Quang đại nguyện thành Phật, Bốn mươi chín lời nguyện của Đức Tổ sư,…và 13 bài kệ; tiếp theo là các phần : Lời cẩn bạch (có 9 bài thơ), Văn uyển (kệ Ánh sáng, có 27 bài), Kệ triết lý (có 17 bài), Kệ Pháp Bảo Đàn (có 27 bài). Đây là tác phẩm rất có giá trị cho hàng đệ tử xuất gia cũng như tại gia của HPKS, nương theo lời dạy chân chánh, giản dị nhưng mang đậm lý pháp Giới- Định- Tuệ, sẽ đưa họ về con "đường giải thoát" và thấy được "Tự tánh Chơn như". Sách *Di Bảo*, toàn tác phẩm là những bút tích, di cảo, ngôn thuyết và hình ảnh của Tổ sư Minh Đăng Quang khi còn tại thế (được NT. Huỳnh Liên và quý Ni trưởng lưu giữ nay cho in ấn).

NĂM 2015 (ẤT MÙI- PL.2559)

Sáng lập

• *Tháng 10,* Tịnh xá Ngọc Tồn tại xã Nhơn Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận được thành lập, do SC. Xuân Liên sáng lập và làm trụ trì.

• Quý Phật tử ở Eavy là Thiện Tâm, Ngọc Lượng phát tâm kiến tạo ngôi chánh điện nhỏ tx. Ngọc Đạo tại thôn 2A, xã Eavy, huyện Eahleo, tỉnh Đăk Lăk. Tịnh xá xây dựng trên khu đất hơn một sào rưỡi do quý vị này đã hiến cúng cho Giáo đoàn III vào tháng 09/2014, và NT. Cảnh Liên thay mặt tiếp nhận, đồng thời đặt tên là tịnh xá Ngọc Đạo.

Tăng sự

• *Ngày 10 tháng 1 (nhằm ngày 20/11/Giáp Ngọ),* Lễ bổ nhiệm trụ trì Pháp viện Minh Đăng Quang – Trung tâm Văn hóa, tâm linh của HPKSVN (tại số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM) do Ban Thường trực BTS GHPGVN Tp.HCM kết hợp HPKS tổ chức. Quang lâm Chứng minh và tham dự có : HT. Thích Giác Nhường, HT. Thích Đức Nghiệp, HT. Thích

Hiển Pháp – đồng Phó Pháp chủ HĐCM cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN, các Giáo đoàn HPKS, BTS GHPGVN 24 quận, huyện Tp.HCM, các tự viện, chư thiện tri thức cùng đông đảo Phật tử. Đại diện các cơ quan, ban, ngành T.Ư và Tp.HCM có ông Lê Trung Dũng – Phó Cục trưởng Cục An ninh Xã hội (Bộ Công an), bà Trương Thị Ngọc Ánh – Phó Chủ tịch Ủy ban T.Ư MTTQVN,…đại diện UBND, UBMTTQVN, Ban Dân vận quận 2, phường sở tại. Tại buổi lễ, HT. Thích Như Niệm – UVTT HĐTS GHPGVN đọc quyết định bổ nhiệm trụ trì Pháp viện Minh Đăng Quang cho HT. Thích Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN.

• *Sáng ngày 18 tháng 1 (nhằm ngày 28/11/Giáp Ngọ),* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Đức tại xã Thạnh Đức, huyện Gò Dầu, tỉnh Tây Ninh. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có chư Tôn đức Giáo phẩm : HT. Giác Tường – UVTT HĐCM GHPGVN, HT. Thông Nghiêm – UV HĐTS, Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Tây Ninh,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tịnh xá, tự viện trong và ngoài tỉnh. Về phía chính quyền có ông Nguyễn Thanh Pha – Phó Ban Dân vận Tỉnh ủy,…cùng đại diện lãnh đạo các ban ngành cấp huyện, chính quyền sở tại và đồng bào Phật tử về tham dự. Tại buổi lễ HT. Niệm Thới trao quyết định bổ nhiệm trụ trì đến SC. Hạnh Liên.

• *Ngày 15 tháng 3 (nhằm ngày 25/1/Ất Mùi),* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Như tại thôn 2, thị trấn Phú Hòa, huyện Chư Păh, tỉnh Gia Lai. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có chư Tôn đức Giáo phẩm HĐCM GHPGVN, BTS GHPGVN tỉnh Gia Lai : HT. Từ Hương, HT. Giác Thuận, HT. Viên Quán, HT. Thông Đạt,…cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS. Về phía chính quyền có ông Lê Văn Hòa – Trưởng phòng Nghiệp vụ ban Tôn giáo tỉnh Gia Lai cùng đại diện các cơ quan ban ngành đoàn thể, lãnh đạo chính quyền các cấp và đông đảo quí quan khách, Phật tử cùng về tham dự chúc mừng. Tại buổi lễ, TT. Trí Thanh – Chánh Thư ký BTS Phật giáo tỉnh Gia Lai, đọc quyết định bổ nhiệm trụ trì cho ĐĐ. Giác Khánh.

Kiến thiết

• *Ngày 29 tháng 4 (nhằm ngày 11/3/Ất Mùi),* Lễ cầu nguyện khởi công xây dựng Bảo tháp Xá-lợi tại tx. Ngọc Quang, số 22, đường Đoàn Thị Điểm, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Giác Phương, TT. Giác Tiến, ĐĐ. Giác Phổ, ĐĐ. Quảng Phước, ĐĐ. Giác Nhường và đông đảo Phật tử gần xa tham dự. Tịnh xá khởi công xây

dựng các hạng mục : Bảo tháp Xá-lợi cao 7 tầng, nhà sinh hoạt 3 tầng và tháp chuông 1 tầng.

• *Ngày 21 tháng 9,* Lễ đặt đá trùng tu tx. Ngọc Bảo ở thôn 10, xã Lộc Ngãi, huyện Bảo Lâm, tỉnh Lâm Đồng. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có : HT. Thích Thái Thuận – nguyên Phó BTS Phật giáo tỉnh Lâm Đồng cùng chư Tôn đức Tăng Ni HPKS, ông Mai Việt Khoa – Phó phòng Nội vụ huyện Bảo Lâm cùng các cấp chính quyền sở tại và gần 200 Phật tử đồng tham dự.

• *Ngày 28 tháng 9 (nhằm ngày 16/8/Ất Mùi),* Lễ đặt đá xây dựng chánh điện chùa Thuận Phước ở số 171, khu 11, ấp 4, xã Phước Vân, huyện Cần Đước, tỉnh Long An. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Tường, HT. Giác Hà, HT. Giác Pháp,…NT. Ngoạt Liên, NT. Tân Liên, NT. Minh Liên,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện, tịnh xá; các cấp chính quyền địa phương và đồng bào Phật tử về tham dự. Chùa này do SC. Nghiêm Liên trụ trì.

• Tịnh xá Ngọc Uyển tại thôn Lâm Quý, xã Lâm Sơn, huyện Ninh Sơn, tỉnh Ninh Thuận khởi công xây dựng. Trải qua 6 tháng xây dựng tịnh xá hoàn thành các hạng mục : chánh điện, nhà Ni, phòng, cốc am, toàn bộ kinh phí do gia đình Phật tử Hoàng Lai phát tâm cúng dường *(www.daophatkhatsi.vn).*

• Ni sư Mẫn Liên khởi công xây dựng chánh điện tx. Ngọc Thiền tại thôn Liêm Thuận, xã Hồng Liêm, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận. Chánh điện có kiến trúc hiện đại hai tầng, mô hình bát giác truyền thống.

Sự kiện

• *Ngày 14 tháng 1 (nhằm ngày 24/11/Giáp Ngọ),* Lễ cầu nguyện dựng cột Thiền đường Tổ đình Minh Đăng Quang tại ấp 6, xã Hậu Lộc, huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long. Chứng minh buổi lễ có : HT. Giác Nhường – Phó Pháp chủ HĐCM GHPGVN, cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS và hơn 40 Đại đức Tăng Ni, khoảng 500 Phật tử xa gần về tham dự.

• *Vào lúc 03 giờ 30 phút ngày 06 tháng 4 (nhằm ngày 18/2/Ất Mùi),* Ni trưởng Huyền Liên (1941-2015) Phó Phân ban Ni giới GHPGVN tỉnh Bến Tre, Viện chủ tx. Ngọc Trước (Bến Tre), viên tịch, thọ 74 tuổi, 45 hạ lạp. Vào lúc 13 giờ 00 ngày 06/4/2015, Lễ nhập kim quan cố Ni trưởng diễn ra trang nghiêm tại tx. Ngọc Trước. Đến sáng 07 giờ 00 ngày 09/4/2015, Lễ truy niệm và cung tống kim quan cố Ni trưởng nhập bảo tháp trong khuôn viên tx. Ngọc Trước, phường Phú Khương, Tp. Bến Tre, tỉnh Bến Tre.

• *Ngày 09 tháng 4 (nhằm ngày 21/2/Ất Mùi),* Nhóm nam nữ Phật tử - thừa ủy quyền của Công trình ấn tống Tam Tạng Việt ngữ tại Tp. HCM đã dâng cúng dường 20 bộ Luật Tạng Pali đến chư Tôn đức Tăng Ni HPKS tại Pháp viện Minh Đăng Quang, quận 2, Tp. HCM. Đại diện chư Tôn đức HPKS có : HT. Giác Toàn, ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Giác Nhường,…chứng minh, tiếp nhận và có lời tri ân đến Công trình ấn tống cùng quý Phật tử phát tâm hỷ cúng.

• *Ngày 07 tháng 5 (nhằm ngày 15/3/Ất Mùi),* Ni trưởng Thắm Liên (1941-2016) trao quyền trụ trì tx. Phước Hưng (thuộc ấp Trầu, xã Phước Thiền, huyện Nhơn Trạch, tỉnh Đồng Nai) cho SC. Liên Phương, dưới sự chứng minh của BTS GHPGVN huyện Nhơn Trạch, chư Tôn đức Tăng Ni cùng các cấp Lãnh đạo chính quyền địa phương.

• *Vào lúc 02 giờ 45 phút ngày 02 tháng 7 (nhằm ngày 17/5/Ất Mùi),* Ni trưởng Đàn Liên (1935-2015) thế danh Nguyễn Thị Gấm, pháp danh Đàn Liên, sinh tại thôn Bà Khôi, ấp Phú An, xã Tân Bình, huyện Châu Thành, tỉnh Đồng Tháp, Viện chủ tx. Ngọc Duyên (Bình Thạnh - Tp.HCM), viên tịch, thọ 81 tuổi, 53 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Ni trưởng được tiến hành lúc 15 giờ 00 ngày 02/7/2015. Đến 05 giờ 00 sáng ngày 05/7/2015, Lễ tưởng niệm và cung tiễn kim quan cố Ni trưởng đến đài hỏa táng Bình Hưng Hòa, Tp. HCM làm lễ trà tỳ.

• *Ngày 16 tháng 6,* Phái đoàn Tăng Ni HPKS cứu trợ thảm họa động đất tại Nepal do TT. Minh Lộc – Ủy viên Ban Từ thiện T.Ư GHPGVN làm Trưởng đoàn, cùng chư Tôn đức : TT. Giác Hiển, ĐĐ. Giác Hoàng, NT. Chiêu Liên, NT. Hiếu Liên, NS. Hạnh Liên, NS. Kiến Liên, SC. Nga Liên, SC. Hợp Liên,… tất cả 19 vị. Đoàn làm từ thiện với thời gian 5 ngày, thăm các nơi : chùa Swayambhunat, chùa Muni Vihara, Trường Shree Manikhe Lower Secondary School, nạn nhân ở các lều tạm bên đường khu vực sân bay, làng Khokana, Lalitpur, Kathmandu,…động viên chia sẻ và phát quà, ủng hộ tiền mặt cho người dân nơi đây. Tổng số tịnh tài cho chuyến cứu trợ này là 180.000 USD.

• *Vào lúc 09 giờ 50 phút ngày 24 tháng 9 (nhằm ngày 12/8/Ất Mùi),* Trưởng lão Giác Cẩm (1926-2015) thế danh Phan Văn Đệ, pháp danh Giác Cẩm, nguyên quán Hà Trung, Vinh Hà, huyện Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế, trụ trì tx. Ngọc Hương (Thừa Thiên – Huế), viên tịch, thọ 90 tuổi, 51 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Trưởng lão chính thức cử hành lúc 10 giờ 00 ngày

25/9/2015. Đến 06 giờ sáng ngày 28/9/2015, Lễ di quan và trà tỳ tại đài hỏa táng Tp. Đà Nẵng. Và lễ nhập bảo tháp cố Trưởng lão trang nghiêm tổ chức lúc 08 giờ 00 ngày 29/9/2015, tại tháp Phổ Hóa (tx. Ngọc Giáng, Tp. Đà Nẵng).

• *Vào lúc 06 giờ 00 ngày 31 tháng 10 (nhằm ngày 19/9/Ất Mùi),* Ni trưởng An Liên (1934-2015) thế danh Hoàng Thị Gái, pháp danh An Liên, sinh tại làng Trung Đơn, huyện Hải Lăng, tỉnh Quảng Trị, trụ trì tx. Ngọc Tín (Đà Lạt-Lâm Đồng), viên tịch, thọ 82 tuổi, 74 hạ lạp.

• *Vào lúc 17 giờ 00 ngày 09 tháng 10 (nhằm ngày 27/8/Ất Mùi),* Ni trưởng Huệ Liên (1928-2015) Giáo phẩm Chứng minh Ni giới Giáo đoàn III, nguyên trụ trì tx. Ngọc Hiệp (Khánh Hòa), viên tịch, thọ 87 tuổi, 58 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Ni trưởng chính thức cử hành lúc 17 giờ 00 ngày 09/10/2015, tại tịnh xá Ngọc Hiệp, thị xã Ninh Hòa, tỉnh Khánh Hòa. Đến 07 giờ 00 sáng ngày 13/10/2015, Lễ truy niệm và cung tiễn kim quan cố Ni trưởng trà tỳ. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm : HT. Ngộ Tánh – Phó Thường trực BTS GHPGVN tỉnh Khánh Hòa; HT. Giác Hùng, HT. Giác Phương, NT. Như Minh, NT. Hiệp Liên,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni từ các miền tịnh xá trong và ngoài tỉnh cùng đông đảo Phật tử gần xa về tham dự.

• *Chiều ngày 15 tháng 11,* Hòa thượng Lama Lobzang – Tổng Thư ký Liên minh Phật giáo Toàn cầu, IBC và Tiến sĩ Maas Barbara – Thư ký Ủy ban Thường trực về môi trường và bảo tồn của Liên minh Phật giáo Toàn cầu, cùng TT. Thích Nhật Từ đã có chuyến thăm viếng và trò chuyện với chư Tôn đức Tăng Ni tại tịnh xá Trung Tâm (q. Bình Thạnh, Tp. HCM) và Pháp viện Minh Đăng Quang (q. 2, Tp. HCM). Trong buổi trò chuyện HT. Tổng Thư ký đã có lời thăm hỏi đến HT. Giác Tường, HT. Giác Toàn và quý chư Tôn đức, đồng thời Ngài cũng chia sẻ tình đoàn kết và tầm quan trọng của sự gắn bó giữa các nước Phật giáo trên thế giới trong giai đoạn hiện nay *(www.daophatkhatsi.vn).*

• *Tháng 10,* Tịnh xá Trúc Lâm tại ấp Thạnh Nam, xã Thạnh Tây, huyện Tân Biên, tỉnh Tây Ninh chính thức gia nhập GHPGVN và dựng bảng hiệu "Tịnh xá Trúc Lâm". Tịnh xá do HT. Giác Tuấn sáng lập (thuộc Giáo đoàn VI), đến năm 2010 được thành lập, có tổng diện tích đất là 45.000m^2; hiện nay ĐĐ. Minh Dẫn quản lý *(www.daophatkhatsi.vn).*

Tu học

• *Từ ngày 27/12 – 03 tháng 1 (nhằm ngày 06 – 13 /11/Giáp Ngọ),* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ lần thứ 15 tại tx. Ngọc Đà số 2, đường Tô Vĩnh Diện, phường 7, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng do Giáo đoàn III đăng cai tổ chức. *Thành phần Ban Tổ chức* : Chứng minh : HT. Giác Tường, HT. Giác Nhường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Ngộ; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn; Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới; Phó ban : HT. Giác Hà; Giám luật : HT. Giác Thanh; Phó ban Tổ chức kiêm Hóa chủ : HT. Giác Thuận; Giám thiền kiêm Điển lễ : TT. Giác Đăng, TT. Giác Năng; Trưởng ban Kiểm soát : TT. Minh Lộc; các thành viên trong ban Kiểm soát : ĐĐ. Giác Tân (GĐ I) : Văn phòng 1, ĐĐ. Giác Tín (GĐ II) : Văn phòng 2, ĐĐ. Giác Hậu (GĐ III) : Văn phòng 3, ĐĐ. Giác Hoàng : Chánh Thư ký, ĐĐ. Minh Điệp : Phó Thư ký, ĐĐ. Giác Đoan : Trưởng ban Ngoại hộ. Khóa tu này có 117 hành giả về tham dự.
• *Từ ngày 30/12 – 05 tháng 1 (nhằm ngày 09 – 15 /11/Giáp Ngọ),* Khóa tu Truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 16 tại tx. Ngọc Uyển, phường Bửu Hòa, Tp. Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai. Với thành phần Ban tổ chức : Chứng minh : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên, Thiền chủ : NT. Minh Liên, Phó Thiền chủ : NT. Chiêu Liên, NT. Nhã Liên, Ban kiểm soát kiêm Giám thiền : NS. Vân Liên, NS. Hoa Liên, NS. Dung Liên, Ban Điều hành : NS. Kha Liên, NS. Hạnh Liên, NS. Nga Liên. Ban Thư ký và Điều phối : NS. Tín Liên, NS. Phụng Liên. Khóa tu này có 107 thiền sinh về tham dự. Chương trình tu học mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 5 thời kinh hành, 1 thời công phu sám hối, 1 giờ 20 phút học Chơn lý của Tổ sư, và 50 phút hành giả trình pháp.
• *Từ ngày 09 – 19 tháng 1 (nhằm ngày 19 – 29/11/Giáp Ngọ),* Khóa tu "Bồi Dưỡng Đạo Hạnh" lần thứ 9 tại tx. Ngọc Tòng, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa do Giáo đoàn III tổ chức. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Hùng, HT. Giác Thuận; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Phùng; Phó ban kiêm Hóa chủ : HT. Giác Trong; Phó Thường trực Ban Tổ chức : HT. Giác Trí; Chánh Thư ký : ĐĐ. Giác Hoàng; Phó Thư ký : ĐĐ. Giác Phổ; Trưởng ban Quản chúng : ĐĐ. Giác Nhường; Phó ban Quản chúng : ĐĐ. Giác Nguyệt; Quản chúng Ni : NS. Tĩnh Liên; Thư ký Ni : SC. Hiền Liên và ban Giáo thọ (gồm có 10 vị). Tham gia khóa tu này có 102 vị (trong đó có 1 Tỳ-kheo, 28 Sa-di, 32 tập sự nam; 1 Tỳ-kheo Ni, 1 Thức-xoa-ma-na, 10 Sa-di Ni và 29 vị nhập chúng và tập sự nữ).

• *Từ ngày 10 – 16 tháng 3 (nhằm ngày 20 – 26/1/Ất Mùi),* Khóa tu truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 17 tại tx. Ngọc Châu, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam. *Ban chứng minh* : NT. Chiêu Liên, NT. Nhã Liên, NT. Phục Liên; *Ban tổ chức* : Trưởng ban : NT. Phát Liên; Phó ban : NT. Ánh Liên, NT. Viên Liên; Thư ký và Điều phối : NS. Tín Liên, NS. Phụng Liên; *Ban giáo thọ* : NT. Tố Liên, NT. Khiêm Liên, NT. Thẩm Liên,…*Ban kiểm soát* : NT. Tùng Liên, NT. Gương Liên, NS. Lộc Liên,…Tổng số hành giả tham gia khóa tu là 153 vị. Về thời khóa tu học mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 5 thời kinh hành, 1 thời sám hối, tụng kinh, 1 giờ 20 phút học Chơn lý, 1 thời trình pháp và 1 thời chia sẻ pháp hành.

• *Từ ngày 01 – 11 tháng 4 (nhằm ngày 13 – 23/2/Ất Mùi)* , Khóa tu "Bồi Dưỡng Đạo Hạnh Sa-di và Tập sự" lần thứ 10 tại tx. Ngọc Chánh số 158, đường Giải Phóng, tổ dân phố 4, thị trấn Ea Drăng, huyện Ea H'leo, tỉnh Đăk Lăk do Giáo đoàn III tổ chức. Khóa tu dưới sự chứng minh của HT. Giác Tần, ĐĐ. Minh Hiếu. Số lượng hành giả của khóa tu có 120 vị.

• *Từ ngày 04 – 11 tháng 3 năm Ất Mùi,* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ lần thứ 16 tại Pháp viện Minh Đăng Quang số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp.HCM do Giáo đoàn IV đăng cai tổ chức. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Lai; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, *Phó ban kiêm Thiền chủ* : HT. Giác Giới; *Ban Giám luật* : HT. Giác Hà (kiêm Phó ban), HT. Giác Thanh, HT. Giác Truyền; *Ban Giáo thọ* : HT. Giác Giới, HT. Giác Toàn, TT. Minh Bửu; *Ban Kiểm soát* : HT. Giác Thông, TT. Minh Thuấn, TT. Giác Thông; Ban Điển lễ : HT. Giác Thuận, TT. Giác Cảnh; Ban Giám thiền : TT. Giác Minh, TT. Giác Nhân, TT. Giác Đăng; *Ban Thư ký* : TT. Giác Nhân, ĐĐ. Minh Liên, ĐĐ. Minh Điệp; Ban Ngoại hộ : TT. Minh Hóa, TT. Minh Lộc. Khóa tu này có 181 vị hành giả về tham dự. Chương trình tu tập mỗi ngày có 6 thời khóa chính : thiền tọa, thiền hành, khất thực và độ ngọ, học Chơn lý, thiền đàm, sám hối.

• *Từ ngày 20 – 26 tháng 3 năm Ất Mùi,* Khóa tu Truyền thống lần thứ 1 tại tx. Ngọc Lâm, khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Ban Tổ chức : Trưởng ban kiêm Thiền chủ : NT. Mai Liên; Phó Thiền chủ : NS. Sang Liên; Phó ban : SC. Hạnh Liên, SC. Thuần Liên; Ban Thư ký và Điều phối : NS. Tín Liên, NS. Phụng Liên, SC. Hòa Liên; Ban Giáo thọ : NT. Mai Liên, NS. Phấn Liên, SC. Phước Liên, SC.

Hạnh Liên; Ban Kiểm soát : NS. Phấn Liên, SC. Thu Liên; Ban Giám thiền : SC. Phước Liên, SC. Thuần Liên; Ban Hộ thiền : Quý SC. Thanh Liên, Liên Ngôn, Tâm Lý.

• *Từ ngày 26/04 – 02 tháng 5 (nhằm ngày 08 – 14/3/Ất Mùi),* Khóa tu Truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 18 tại tx. Ngọc Chung, số 16/5, đường Tô Ký, ấp Mỹ Huề, xã Trung Chánh, huyện Hóc Môn, Tp.HCM. *Ban Chứng minh* : Chứng minh kiêm Trưởng ban Tổ chức : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên; Thiền chủ : NT. Chiêu Liên, Phó Thiền chủ : NT. Nhã Liên; *Phó ban Tổ chức* : NT. Viên Liên, NS. Hạnh Liên (kiêm Trưởng ban ngoại hộ); Thư ký (điều phối chương trình) : NS. Tuyết Liên, NS. Tín Liên, NS. Phụng Liên; *Ban Giám luật* : NT. Phục Liên, NT. Giao Liên, NT. Hiệp Liên; *Ban Giáo thọ* : NT. Tố Liên, NT. Khiêm Liên, NT. Khoa Liên, NT.Ánh Liên, NT. Hiệp Liên; *Ban Giám thiền* : NT. Gương Liên, NS. Lệ Liên, NS. Liêm Liên; *Ban Kiểm soát* : NS. Tuyết Liên, NS. An Liên, NS. Thắng Liên; Trợ lý văn phòng và MC : SC. Duyên Liên và SC. Nghiêm Liên. Chương trình tu học mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 7 thời thiền hành, 1 thời sám hối, 1 thời học Chơn lý và 1 thời trình pháp. Số lượng hành giả tham gia khóa tu có 117 vị.

• *Từ ngày 05 – 12 tháng 5 (nhằm ngày 17 – 24/3/Ất Mùi),* Khóa tu "Sống Chung Tu Học" lần thứ 1 tại tx. Ngọc Trung, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai, do chư Tôn đức Ni Giáo đoàn III tổ chức. Quang lâm chứng minh và tham dự ngày khai mạc có : HT. Giác Hùng, HT. Giác Tần, HT. Giác Trí, ĐĐ. Giác Hoàng. Khóa tu với thời gian là 7 ngày, mỗi ngày có : 2 thời tụng kinh, 4 thời thiền tọa, 1 thời thiền hành, 2 thời học pháp, ăn điểm tâm và thọ trai trong chánh niệm. Khóa tu có số lượng hành giả là 62 vị.

• ***N****gày 03 – 09 tháng 6 (nhằm ngày 17 – 24/4/Ất Mùi),* Khóa tu Truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 19 tại tx. Ngọc Phương, số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp.HCM. *Ban Chứng minh và Thiền chủ* : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên; *Phó Thiền chủ* : NT. Minh Liên, NT. Chiêu Liên, NT. Nhã Liên; *Ban Giáo thọ* : NT. Khiêm Liên, NT. Hội Liên, NT. Ánh Liên, NT. Thận Liên; Kiểm soát kiêm Giám thiền : NT. Mãnh Liên; *Ban điều hành* : NT. Viên Liên, NS. Hòa Liên, *Ban Thư ký kiêm Điều phối* : NS. Tín Liên, NS. Phụng Liên, SC. Trí Liên, SC. Hạnh Liên. Số lượng hành giả tham gia khóa tu là 90 vị. Thời khóa tu tập mỗi ngày có : 4 thời thiền tọa, 5 thời thiền hành, 1 thời công phu sám hối, 1 thời học Chơn lý, 1 thời chia sẻ pháp hành và 1 thời trình pháp.

• *Từ ngày 10 – 16 tháng 7 (nhằm ngày 25/05 – 01/6/Ất Mùi),* Khóa tu "Tâm tĩnh lặng" lần 8 tại tx. Ngọc Túc, xã Cư An, huyện Đăk Pơ, tỉnh Gia Lai do NT. Cảnh Liên trụ trì tổ chức. Đến chứng minh khóa tu có HT. Giác Tần, NT. Cảnh Liên, NS. Lãnh Liên, SC. Hiếu Liên,…cùng chư Ni từ các miền tịnh xá và gần 100 hành giả tham gia. Thời khóa tu học mỗi ngày có : thiền tọa, thiền hành, học giáo lý, tụng kinh, sám hối.
• *Từ ngày 07 – 13 tháng 8 (nhằm ngày 23 – 29/6/Ất Mùi),* Khóa tu "Bồi dưỡng đạo hạnh" lần thứ 1 tại tx. Ngọc Phương, quận Gò Vấp, Tp. HCM, do chư Tôn đức Giáo phẩm Ni giới HPKS tổ chức vào cuối mùa An cư PL. 2559.
• *Từ ngày 25/09 – 04/10 (nhằm ngày 13 – 19/8/Ất Mùi),* Khóa tu Truyền thống Ni giới Khất sĩ lần 3 của Phân đoàn 1 - Giáo đoàn IV tổ chức tại tx. Ngọc Ban, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Khóa tu dưới sự chứng minh và chủ trì của NT. Thông Liên, NT. Thắng Liên. Số lượng hành giả tham gia khóa tu có trên 20 vị. Thời khóa tu tập mỗi ngày có : 3 thời thiền tọa, 3 thời thiền hành, 1 thời khất thực, 1 thời nghe pháp, 1 thời tụng kinh, 1 thời đọc Chơn lý, 1 thời sám hối.
• *Từ ngày 23 – 29 tháng 8 năm Ất Mùi,* Khóa tu Truyền thống lần thứ 20 của Ni giới HPKS tại tx. Ngọc Tâm, Tp. Tân An, tỉnh Long An. Tổng số hành giả của khóa tu là 109 vị. Thời khóa tu tập mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 5 thời thiền hành, 1 thời sám hối, 2 thời học và nghiên cứu Chơn lý, 1 giờ trình pháp, 1 thời chia sẻ pháp hành.
• *Từ ngày 02 – 08 tháng 9 năm Ất Mùi,* Khóa tu Truyền thống lần thứ 5 của Ni giới Phân đoàn 2 – Giáo đoàn IV tại tx. Ngọc Chung, ấp Mỹ Huề, xã Trung Chánh, huyện Hóc Môn, Tp. HCM. Tổng số lượng hành giả có 26 vị. Thời khóa tu tập mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 2 thời thiền hành, 2 thời tụng kinh, 1 thời học Chơn lý, 1 thời đọc Luật, 1 thời pháp đàm.
• *Từ ngày 29/9 – 09/10 (nhằm ngày 17 – 27/8/Ất Mùi),* Khóa tu "Bồi dưỡng đạo hạnh" lần thứ 11 của Giáo đoàn III tổ chức tại tx. Ngọc Ninh, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Số lượng hành giả có 89 vị.
• *Từ ngày 16 – 23 tháng 10 (nhằm ngày 04 - 11/9/Ất Mùi),* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ lần thứ 17 tại tx. Ngọc Thạnh, ấp Phước Thành, xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu do Giáo đoàn V đăng cai tổ chức. *Thành phần Ban tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn; Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới; Phó ban kiêm Hóa chủ : HT. Giác Hà; Ban Giáo thọ :

HT. Giác Hà, HT. Giác Pháp, HT. Minh Bửu. Tổng số lượng hành giả có 131 vị. Chương trình tu tập mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 3 thời thiền hành, 1 thời học Chơn lý, 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối, giờ điểm tâm và độ ngọ trong chánh niệm.

• *Từ ngày 04 – 10 tháng 11 (nhằm ngày 22 – 29/9/Ất Mùi),* Khóa tu "Sống Chung Tu Học" lần 2 do Ni giới Giáo đoàn III tổ chức tại tx. Ngọc Chơn, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk. Khóa tu này có khoảng 60 hành giả tham dự. Thời khóa tu học mỗi ngày có : 3 thời thiền tọa, 3 giờ học pháp, 2 thời thiền hành, 2 thời tụng kinh, 1 thời sám hối và 1 thời chia sẻ kinh nghiệm tu học.

• *Từ ngày 04 – 10 tháng 10 năm Ất Mùi,* Khóa tu Truyền thống lần thứ 4 của Ni giới Phân đoàn 1-Giáo đoàn IV, được tổ chức tại tx. Ngọc Hải, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa. Số lượng hành giả có trên 20 vị. Thời khóa tu học mỗi ngày có : 3 thời thiền tọa, 3 thời thiền hành, 1 thời khất thực, 1 thời nghe pháp, 1 thời tụng kinh, 1 thời đọc Chơn lý, 1 thời sám hối.

• *Từ ngày 17 – 24 tháng 11 (nhằm ngày 06 – 13/10/Ất Mùi),* Khóa tu "Bồi dưỡng đạo hạnh" lần thứ 1 do HPKS tổ chức tại Pháp viện Minh Đăng Quang, quận 2, Tp. HCM. Thành phần Ban Tổ chức : Chứng minh và Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Phó ban : HT. Giác Hà; Ban Quản chúng : HT. Giác Minh (GĐ.II), HT. Minh Thuấn, TT. Minh Hóa, ĐĐ. Giác Đạo, ĐĐ. Giác Thăng, ĐĐ. Minh Phú, ĐĐ. Minh Thái, NS. An Liên (Phân đoàn 2-GĐ.IV), NS. Lãnh Liên (GĐ.III), NS. Phấn Liên (GĐ.IV), SC. Hạnh Liên (GĐ.IV), SC. Dũng Liên (Phân đoàn 1), SC. Tuyền Liên (GĐ.III), SC. Hoa Liên (GĐ.III), SC. Phước Liên (GĐ.I). Số lượng khóa sinh tham gia là 268 vị. Về thời khóa tu học mỗi ngày có : tụng kinh, hành thiền, cúng ngọ, sám hối, dò bài.

• *Từ ngày 18 – 24 tháng 11 (nhằm ngày 07 – 13/10/Ất Mùi),* Khóa tu truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 21 tại tx. Ngọc Quang, ấp Thuận An, xã Long Thuận, thị xã Gò Công, tỉnh Tiền Giang do NT. Tân Liên đăng cai tổ chức. *Ban chứng minh* : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên, NT. Minh Liên, NT. Nhã Liên; *Ban tổ chức* : Trưởng ban kiêm Thiền chủ : NT. Tân Liên; Phó Thiền chủ : NT. Chiêu Liên; Phó ban : NT. Viên Liên; Ban thư ký và Điều phối : NS. Tín Liên, NS. Phụng Liên; Ban giáo thọ : NT. Tân Liên, NT. Minh Liên, NT. Tố Liên,…Ban kiểm soát kiêm giám thiền : NT. Tố Liên, NT. Hiệp Liên, NT. Hội Liên,…Ban hộ thiền : NS. Huệ Liên, SC. Cương Liên, SC. Huy Liên. Tổng số chư Ni tham gia khóa tu là 145 vị (bao gồm 13

vị Ni trưởng và một số Phật tử công quả). Chương trình tu học mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 5 thời thiền hành, 1 thời sám hối, 2 thời học và nghiên cứu Chơn Lý, 1 thời trình pháp và 50 phút chia sẻ pháp hành.

• *Từ ngày 01 – 08 tháng 11 năm Ất Mùi,* Khóa tu Truyền thống lần thứ 6 của Ni giới Phân đoàn 2 – Giáo đoàn IV tại tx. Ngọc Hiệp, thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang. Số lượng hành giả có 18 vị. Thời khóa tu tập mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 2 thời thiền hành, 2 thời tụng kinh, 1 thời học Chơn lý, 1 thời đọc Luật, 1 thời pháp đàm.

• *Từ ngày 14 – 21 tháng 12 (nhằm ngày 04 – 11/11/Ất Mùi),* Khóa tu Truyền thống HPKS lần thứ 18 tại tx. Ngọc Như, xã Hảo Đước, huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh, do Giáo đoàn VI đăng cai tổ chức. *Thành phần Ban tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn; Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới; Phó ban kiêm Hóa chủ : HT. Giác Tuấn; Ban Giáo thọ : HT. Giác Hà, HT. Giác Pháp, HT. Minh Bửu. Tổng số lượng hành giả có 112 vị. Chương trình tu tập mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 3 thời thiền hành, 1 thời học Chơn lý, 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối, giờ điểm tâm và độ ngọ trong chánh niệm.

Lễ hội

• *Ngày 04 tháng 1 (nhằm ngày 16/12/Giáp Ngọ),* Lễ an vị chư Phật (Bổn sư Thích-ca, Phật A-di-đà, Bồ-tát Di Lặc) tại tx. Đại Quang, ấp 3, xã Hưng Long, huyện Bình Chánh, Tp. HCM. Buổi lễ với sự chứng minh và tham dự của chư Tôn đức Tăng Ni HPKS, các đại gia tín chủ, các cấp chính quyền địa phương sở tại và đông đảo Phật tử xa gần.

• *Ngày 02 tháng 2 (nhằm ngày 14/12/Giáp Ngọ),* Lễ an vị Phật tại tx. Ngọc Hương, thôn Buôn Đun, xã Cư Abua, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Đến chứng minh và tham dự có chư Tôn đức : HT. Giác Thanh, HT. Giác Chí, HT. Giác Phương, ĐĐ. Giác Phổ,…cùng chư quý Thượng tọa, Đại đức Tăng Ni từ các miền tịnh xá trong tỉnh.

• *Ngày 03 tháng 2 (nhằm ngày 15/12/Giáp Ngọ),* Lễ an vị Phật tại tx. Ngọc Chánh tại số 158, đường Giải Phóng, tổ dân phố 4, thị trấn Ea Drăng, huyện EaHleo, tỉnh Đăk Lăk.

• *Ngày 27 tháng 3 (nhằm ngày 08/2/Ất Mùi),* Lễ khánh thành tx. Đại Quang tại ấp 3, xã Hưng Long, huyện Bình Chánh, Tp. HCM và Lễ Tưởng niệm 35 năm ngày HT. Giác Huệ (1939-1980) viên tịch. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có : HT. Giác Tường – UVTT HĐCM GHPGVN, HT. Thiện Tánh – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN, HT. Thiện Lạc - Ủy viên BTS

GHPGVN Tp. HCM, Trưởng BTS GHPGVN huyện Bình Chánh,…cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, và hơn 100 chư Tôn đức Tăng Ni trú xứ các tịnh xá, tự viện. Về phía chính quyền có ông Nguyễn Văn Lượng – Trưởng Phòng Phật giáo – Ban Tôn giáo Tp. HCM, cùng đại diện các cơ quan ban ngành đoàn thể, chính quyền sở tại và hơn 500 Phật tử về tham dự chúc mừng. TT. Giác Nhuận trụ trì tịnh xá, đã báo cáo công trình xây dựng hơn 4 tỷ đồng do Phật tử Thiện Đức (Dương Văn Sương) phát tâm cúng dường tịnh tài và đất; tượng Phật bằng đá và gỗ trị giá hơn 1,5 tỷ đồng.

• *Ngày 24 tháng 2 năm Ất Mùi,* Lễ Đại tường cố HT. Giác Dũng (1929-2013) Đệ tứ Trưởng Giáo đoàn III, tại tx. Ngọc Quang, phường Thắng Lợi, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Buổi lễ dưới sự chứng minh và tham dự của chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Tường, HT. Giác Giới, HT. Giác Toàn,…và TT. Châu Quang – Ủy viên HĐTS GHPGVN, cùng chư Tôn đức lãnh đạo các Giáo đoàn, BTS Phật giáo tỉnh Đăk Lăk cùng chư Tôn đức Tăng Ni và hơn 3.000 Phật tử từ các tự viện, tịnh xá trong và ngoài tỉnh.

• *Ngày 13 tháng 4 (nhằm ngày 25/2/Ất Mùi),* Đại lễ khánh thành tx. Ngọc Đức tại phường 10, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Quang lâm chứng minh và tham dự có : HT. Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN, HT. Toàn Đức – quyền Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Lâm Đồng, chư Tôn đức lãnh đạo Giáo hội, quý vị lãnh đạo các cấp chính quyền địa phương và tôn giáo bạn, cùng đông đảo Phật tử.

• *Ngày 13 tháng 4 (nhằm ngày 25/2/Ất Mùi),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Hương tại thôn Buôn Đun, xã Cư Ebur, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk. Quang lâm chứng minh có chư Tôn đức Giáo phẩm : HT. Giác Tường – UVTT HĐCM GHPGVN; HT. Giác Thanh – Chứng minh BTS GHPGVN tỉnh Đăk Lăk, HT. Giác Hùng,…NS. Chúc Tâm – Trưởng Phân ban Ni giới tỉnh Đăk Lăk; NT. Hiệp Liên, NT. Đền Liên, NT. Cảnh Liên cùng chư Tôn đức Tăng Ni lãnh đạo các Giáo đoàn, chư Tôn đức Tăng Ni trong và ngoài tỉnh. Về phía chính quyền có bà H'luanh Ê Ban – Phó Chủ tịch UBND xã,…cùng đại diện các cấp chính quyền địa phương và gần 2.000 Phật tử khắp nơi về tham dự chúc mừng.

• *Ngày 06 tháng 5 (nhằm ngày 18/3/Ất Mùi),* Lễ an vị Phật và đi bát hội ở tx. Ngọc Linh thôn Phú Xá, xã Tân Trường, huyện Cẩm Giang, tỉnh Hải Dương. Quang lâm chứng minh lễ hội có chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS :

HT. Giác Tường, HT. Giác Thuận, TT. Giác Duyên cùng chư Tôn đức Tăng Ni các miền tịnh xá, các cán bộ thôn và khoảng 500 Phật tử về tham dự.

• *Ngày 14 tháng 5 (nhằm ngày 26/3/Ất Mùi),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Sanh, khu phố 4, đường Huỳnh Châu Số, thị trấn Bến Lức, tỉnh Long An. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm GHPGVN : HT. Giác Tường, HT. Giác Ngộ, HT. Tắc Ngộ, ĐĐ. Lệ Trí,…NT. Minh Liên, NT. Chiêu Liên, NS. Gương Liên,… cùng chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh; đại diện Chính quyền có ông Nguyễn Thành Nhân – Phó Chủ tịch UBND huyện Bến Lức, quý cấp chính quyền sở tại và hơn 1.000 đồng bào Phật tử về tham dự.

• *Sáng ngày 19 tháng 7 (nhằm ngày 04/6/Ất Mùi),* Lễ khánh thành tx. Ngọc Lâm tại khu phố Hải Tân, thị trấn Long Hải, huyện Long Điền, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu, sau 5 năm trùng tu xây dựng. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có chư Tôn đức Giáo phẩm : HT. Giác Tường – UVTT HĐCM GHPGVN, HT. Quảng Hiển – UV HĐTS GHPGVN,…cùng chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, chư Tôn đức lãnh đạo Giáo hội, chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh. Đại diện chính quyền có ông Nguyễn Văn Ngon – Phó Giám đốc Sở Nội vụ tỉnh BR-VT, cùng chính quyền các cấp và hơn 1.000 Phật tử khắp nơi về tham dự.

• *Sáng ngày 31 tháng 7 (nhằm ngày 16/6/Ất Mùi),* Lễ Vu Lan và lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Quang (tại thị trấn Trảng Bàng, huyện Trảng Bàng, tỉnh Tây Ninh) cho NS. Dũng Liên. Buổi lễ dưới sự chứng minh của HT. Thích Huệ Tâm – Phó BTS GHPGVN tỉnh Tây Ninh; chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện, tịnh xá cùng đồng bào Phật tử trong và ngoài tỉnh về tham dự. Đại diện lãnh đạo các ngành chức năng có ông Nguyễn Thanh Pha – Phó ban Dân vận tỉnh Ủy; cùng đại diện lãnh đạo một số ngành cấp huyện như UBMTTQVN, Phòng Nội vụ và các cấp chính quyền địa phương đồng tham dự.

• *Vào lúc 22 giờ 30 phút ngày 03 tháng 8 (nhằm ngày 19/6/Ất Mùi),* Đại lão Hòa thượng Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015) thế danh Nguyễn Văn Ất, tự Thành Được, pháp danh Giác Nhiên, sinh tại huyện Ô Môn, tỉnh Cần Thơ, Pháp chủ GHPG Tăng-già Khất sĩ Thế giới, Viện chủ Tổ đình Minh Đăng Quang (Việt Nam và Hoa Kỳ), viên tịch tại Tổ đình Minh Đăng Quang (Hoa Kỳ), hưởng thọ 93 tuổi, 60 hạ lạp. Khi còn tại thế, Đại lão Hòa thượng là Thành viên thành lập GHTGKSVN; đã chứng minh và thành lập hơn 18 ngôi

tịnh xá; những tác phẩm của Ngài : *Pháp Môn Tọa Thiền, Ánh Nhiên Đăng, Thương Nhớ Mẹ Hiền, Tiếng Lòng Người Hiếu Tử,* in chung *Tứ Kệ Tĩnh Tâm…*

• *Vào lúc 14 giờ 00 ngày 07 tháng 8 (nhằm ngày 24/6/Ất Mùi),* Lễ nhập kim quan cố Đại lão HT. Giác Nhiên chính thức cử hành trang nghiêm tại Nhà Tang lễ Peek Family, Westminster, CA.92683, Hoa Kỳ. Và từ 08 giờ đến 11 giờ, ngày 08/8/2015, Lễ thọ tang tại tx. Minh Đăng Quang, 8752 Westminster Blvd, Westminster, CA.92683, Hoa Kỳ.

• *Ngày 16 tháng 8 (nhằm ngày 03/7/Ất Mùi)*, Lễ cung đón kim quan Đại lão HT. Giác Nhiên từ Sân bay Tân Sơn Nhất về tôn trí tại Pháp viện Minh Đăng Quang ở số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp.HCM. Buổi lễ với sự tham dự của chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS cùng quý Phật tử các Giáo đoàn. Vào lúc 13 giờ 30 phút chiều cùng ngày, Lễ thọ tang của chư Tôn đức Tăng Ni Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Ngộ, HT. Giác Cầu, HT. Giác Lai, HT. Giác Toàn, HT. Giác Giới,…cùng chư Tăng Ni Hệ phái và hàng ngàn Phật tử về thọ tang nhằm để tưởng niệm công hạnh và ân đức sâu dày của Ngài.

Ban Tổ chức Lễ tang Đại lão HT. Pháp sư Giác Nhiên :

1. *Ban Chứng minh* : HT. Thích Thanh Sam, HT. Thích Hiển Pháp, HT. Thích Đức Nghiệp, HT. Danh Nhưỡng, HT. Thích Giác Nhường, HT. Danh Nhơn, HT. Thích Thanh Dũng, HT. Thích Hiển Tu, HT. Thích Viên Giác, HT. Thích Giác Tường, HT. Thích Tắc An, HT. Thích Viên Minh.

2. *Ban Cố vấn Chỉ đạo* : HT. Thích Thiện Nhơn, HT. Thích Chơn Thiện, HT. Thích Thanh Nhiễu, HT. Thích Thiện Pháp, HT. Thích Trí Quảng, HT. Thích Bảo Nghiêm, HT. Thạch Sok Xane, HT. Thích Thiện Tánh, HT. Thích Thiện Tâm, HT. Thích Huệ Trí, HT. Thích Huệ Minh, HT. Thích Thiện Minh, TT. Thích Đức Thiện, TT. Thích Thiện Thống.

3. *Ban Trưởng tử* : HT. Thích Giác Phúc, HT. Thích Giác Ngộ, HT. Thích Giác Lai, HT. Thích Giác Toàn.

4. *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Thích Giác Toàn; Phó Trưởng ban Thường trực : HT. Thích Giác Giới, HT. Thích Giác Cầu, HT. Thích Giác Hà; Phó Trưởng ban : HT. Thích Giác Thanh, HT. Thích Giác Hùng, HT. Thích Giác Thuận, HT. Thích Giác Tuấn, HT. Thích Giác Pháp, HT. Thích Minh Bửu, TT. Thích Minh Thuấn, TT. Thích Minh Hóa.

5. *Ủy viên* : HT. Thích Giác Hiệp, HT. Thích Giác Tuệ, HT. Thích Giác Truyền, HT. Thích Giác Vạn, HT. Thích Giác Thông, HT. Thích Minh Hồng, TT. Thích Minh Thành, TT. Thích Minh Ngạn, TT. Thích Minh Lộc, NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên, NT. Đồng Liên, NT. Thông Liên, NT. Mai Liên, NT. Hiệp Liên, NS. Yến Liên.
6. *Ban Thư ký* : HT. Thích Giác Pháp, TT. Thích Giác Nhân, TT. Thích Minh Thành, ĐĐ. Thích Giác Hoàng, ĐĐ. Thích Minh Liên *(ĐS - t.25).*
• *Vào lúc 06 giờ 00 sáng ngày 21 tháng 8 (nhằm ngày 08/7/Ất Mùi),* Lễ truy niệm và cung tống kim quan cố Đại lão HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015) đến nghĩa trang Phúc An Viên, quận 9, Tp.HCM làm Lễ trà tỳ. Buổi lễ với sự chứng minh tham dự của chư Tôn đức Giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN, chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, BTS THPG Tp.HCM, đại diện BTS 24 quận, huyện Tp.HCM, chư Đại đức Tăng Ni các Giáo đoàn, các ban ngành của Giáo hội; đại diện lãnh đạo chính quyền Trung ương, các cơ quan, ban ngành đoàn thể, chính quyền sở tại, cùng hàng ngàn Phật tử ở các miền tịnh xá, tự viện khắp nơi.
• *Ngày 19 – 20 tháng 9 (nhằm ngày 07 – 08/8/Ất Mùi),* Lễ Tưởng niệm trai tuần chung thất cố Đại lão HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015) tại Pháp viện Minh Đăng Quang, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư Tôn đức giáo phẩm GHPGVN : HT. Thích Hiển Pháp, HT. Thích Giác Nhường – đồng Phó Pháp chủ HĐCM GHPGVN,…HT. Thích Thiện Nhơn – Chủ tịch HĐTS GHPGVN, cùng chư Tôn đức Ủy viên HĐTS, đại diện các BTS GHPGVN các tỉnh, thành phố; đại diện các Ban Ngành Viện T.Ư GHPGVN; chư Tôn đức giáo phẩm HPKS; BTS GHPGVN 24 quận huyện tại Tp. HCM; Phân ban Ni giới T.Ư và Tp. HCM; chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện, tịnh xá các tỉnh lân cận cùng đông đảo quý Phật tử từ các miền tịnh xá về dự lễ tưởng niệm.
• *Ngày 10 tháng 11 (nhằm ngày 29/9/Ất Mùi),* Lễ tưởng niệm Trai tuần Bách nhật cố Đại lão HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015) tại tx. Trung Tâm, quận Bình Thạnh, Tp. HCM. Về tham dự buổi lễ có chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Lai, HT. Giác Toàn,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni các Giáo đoàn, Phân đoàn và nhiều nam nữ Phật tử từ các miền tịnh xá.
• *Chiều ngày 13 tháng 11 (nhằm ngày 02/10/Ất Mùi),* Lễ khai mạc chương trình Buffet chay gây quỹ từ thiện với chủ đề "Văn hóa ẩm thực xanh – sức

khỏe – chia sẻ yêu thương" tại Pháp viện Minh Đăng Quang số 505, xa lộ Hà Nội, quận 2, Tp. HCM. Quang lâm chứng minh và tham dự buổi lễ có chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Tường, HT. Giác Toàn,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni, lãnh đạo chính quyền, các ban ngành đoàn thể và hàng ngàn Phật tử. Chương trình diễn ra trong 3 ngày do vua đầu bếp Yan Can Cook trực tiếp trình diễn nấu các món chay – cùng hơn 200 đầu bếp từ các nhà hàng trong Tp. HCM về phát tâm ủng hộ.

• *Từ ngày 01 – 06 tháng 12 (nhằm ngày 20 – 25/10/Ất Mùi),* Đại Giới đàn Trí Đức PL.2559 – DL.2015 do THPG Tp. HCM tổ chức, Giới trường tx. Ngọc Phương, quận Gò Vấp, Tp. HCM mở Phân đàn Truyền giới cho chư Ni HPKS, do NT. Tràng Liên làm Trưởng ban Điều hành Giới trường tx. Ngọc Phương. Tại Phân đàn truyền giới này có 64 giới tử cầu thọ giới pháp (12 giới tử Tỳ-kheo Ni, 21 giới tử Thức-xoa và 31 giới tử Sa-di Ni).

• *Từ ngày 01 – 06 tháng 12 (nhằm ngày 20 – 25/10/Ất Mùi),* Đại Giới đàn Trí Đức PL.2559 – DL.2015 do THPG Tp. HCM tổ chức, Giới trường tx. Trung Tâm, quận Bình Thạnh, Tp. HCM mở Phân đàn Truyền giới Khất sĩ, do HT. Giác Toàn làm Trưởng ban tổ chức. Tam vị đàn đầu của đàn giới Tỳ-kheo gồm có : Hòa thượng Đàn đầu : HT. Giác Nhường; Yết-ma A-xà-lê : HT. Giác Tường; Giáo thọ A-xà-lê : HT. Giác Giới.

Hội đồng Giới sư đàn giới Tỳ-kheo : HT. Giác Phúc, HT. Giác Cầu, HT. Giác Dũng (GĐI), HT. Giác Hà, HT. Giác Tuấn, HT. Huệ Tâm, HT. Giác Thông, HT. Giác Pháp, HT. Giác Sơn, TT. Giác Nhân, TT. Giác Cảnh, TT. Giác Minh (GĐIII), HT. Giác Thành, TT. Giác Tây, TT. Giác Nguyên, TT. Giác Hạnh, TT. Giác Duyên, TT. Giác Nhuận.

Tam vị đàn đầu đàn giới Sa-di : Hòa thượng Đàn đầu : HT. Giác Tường; Yết-ma A-xà-lê : HT. Giác Giới; Giáo thọ A-xà-lê : HT. Giác Hà.

Hội đồng giới sư đàn giới Sa-di : TT. Minh Hóa, TT. Minh Lộc, ĐĐ. Giác Phổ, ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Minh Nghi, ĐĐ. Giác Thọ, ĐĐ. Giác Thăng, ĐĐ. Minh Khải, ĐĐ. Minh Phú, ĐĐ. Minh Điệp, ĐĐ. Minh Thái. Số lượng giới tử đủ tiêu chuẩn thọ giới Tỳ-kheo là 47 vị, thọ giới Sa-di là 10 vị. *(ĐS.t.26).*

NĂM 2016 (BÍNH THÂN- PL.2560)

Hoằng pháp

• *Từ ngày 02 - 24 tháng 2 năm Bính Thân,* Phái đoàn Ni giới HPKS du hành miền Trung thăm viếng và thuyết giảng tại 25 ngôi tịnh xá, mỗi tịnh xá một ngày.
• *Tháng 5,* Hòa thượng Giác Giới và chư Tăng Giáo đoàn I thăm viếng Thiền viện Pháp Thuận tại Hoa Kỳ. Trong chuyến đi này chư Tôn đức cũng đã đến thăm viếng và thuyết giảng tại các tịnh xá, thiền viện, chùa,…ở vùng Bắc California.
• *Từ ngày 15/09 – 06/10/Bính Thân,* Chư Tôn đức Ni : NT. Hiệp Liên, NT. Đền Liên, NT. Cảnh Liên (Ban Quản sự Ni chúng Giáo đoàn III) tổ chức và hướng dẫn đoàn Ni chúng gồm 13 vị, du hành thăm viếng 51 ngôi tịnh xá, tịnh thất Ni trực thuộc Giáo đoàn III (ở các tỉnh Bình Thuận, Ninh Thuận, Khánh Hòa, Bình Định, Gia Lai, Đăk Lăk, Lâm Đồng). Mỗi nơi đoàn đến thì khất thực hóa duyên, thăm viếng, thuyết pháp sách tấn Ni chúng và Phật tử, thông báo Phật sự của Hệ phái *(www.daophatkhatsi.vn).*

Tăng sự

• *Ngày 28 tháng 2 (nhằm ngày 21/1/Bính Thân),* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Phụng tại xã La Băng, huyện Chư Prông, tỉnh Gia Lai. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có : HT. Thích Từ Hương – Thành viên HĐCM GHPGVN, TT. Thích Từ Vân - Ủy viên HĐTS GHPGVN, Phó trưởng ban Thường trực BTS GHPGVN tỉnh Gia Lai, cùng chư Tôn đức lãnh đạo BTS GHPGVN tỉnh Gia Lai, chư Tôn đức Tăng Ni HPKS. Về phía chính quyền có ông Nguyễn Văn Nô – Phó trưởng ban Tôn giáo tỉnh Gia Lai và đại diện các ban, ngành trong tỉnh, huyện Chư Prông và đông đảo Phật tử cùng tham dự. Tại buổi lễ, TT. Từ Vân trao quyết định bổ nhiệm trụ trì cho ĐĐ. Giác Pháp.
• *Ngày 07 tháng 5,* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Đức, đường Linh Đông, khu phố 3, phường Linh Đông, quận Thủ Đức, Tp. HCM. Quang lâm chứng minh và tham dự có chư Tôn đức BTS GHPGVN Tp. HCM, BTS GHPGVN quận Thủ Đức, chư Tôn đức Ni HPKS, cùng đại diện chính quyền quận Thủ Đức và quí Phật tử. Tại buổi lễ, HT. Thích Thiện Đức – Phó BTS THPG Tp. HCM trao quyết định bổ nhiệm trụ trì và con dấu đến SC. Tâm Liên.
• *Ngày 10 tháng 5 (nhằm ngày 04/4/Bính Thân),* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Bửu, huyện Ea Kar, tỉnh Đăk Lăk và khánh tạ Quan Âm các. Quang lâm chứng minh và tham dự buổi lễ có chư Tôn đức giáo phẩm : HT. Giác Tường - UVTT HĐCM GHPGVN, TT. Châu Quang - Ủy viên HĐTS, Trưởng BTS

GHPGVN tỉnh Đăk Lăk, cùng chư Tôn đức Tăng Ni giáo phẩm HPKS. Về phía chính quyền có bà Đỗ Thụy Diệu Tâm – Phó vụ trưởng Vụ Dân tộc Tôn giáo Ban chỉ đạo Tây Nguyên, và các ban ngành đoàn thể, các phóng viên báo đài của huyện với hàng ngàn Phật tử trong và ngoài tỉnh về dự lễ. Tại buổi lễ, NS. Luật Liên (Nguyễn Thị Vân, sinh 1954) được chư Tôn đức trong BTS trao quyết định bổ nhiệm trụ trì tịnh xá này (Quyết định số 30/QĐ – BTS ký ngày 13/3/2016).

• *Ngày 30 tháng 4,* Đại đức Minh Chuẩn được bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Hương tại số 558, đường Lê Văn Hưu, phường Thuận Lộc, Tp. Huế, tỉnh Thừa Thiên – Huế.

• *Ngày 30 tháng 5 (nhằm ngày 24/4/Bính Thân),* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Mỹ tại phường 2, Tp. Mỹ Tho. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có chư Tôn Giáo phẩm chứng minh Ban Thường trực BTS GHPGVN Tp. Mỹ Tho, tỉnh Tiền Giang; chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS; cùng chư Tăng Ni trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh. Về phía chính quyền có đại diện UBMTTQ, Ban Tôn giáo tỉnh Tiền Giang, Phòng Nội vụ Tp. Mỹ Tho và gần 200 Phật tử gần xa về tham dự chúc mừng *(www.phatgiaotiengiang.org).*

• *Ngày 29 tháng 7 (nhằm ngày 26/6/Bính Thân),* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Mỹ Đức và Lễ tưởng niệm lần thứ 19 Trưởng lão HT. Từ Huệ viên tịch. Quang lâm chứng minh tham dự buổi lễ có : HT. Thích Giác Tường – UVTT HĐCM GHPGVN, HT. Thích Huệ Minh – Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Tiền Giang, chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, chư Tôn đức lãnh đạo Giáo hội, cùng chư Đại đức Tăng Ni trong tỉnh Tiền Giang. Đại diện chính quyền có ông Huỳnh Văn Phương – Chủ tịch Mặt trận tỉnh Tiền Giang, bà Nguyễn Thị Kim Mai – Trưởng Ban Tôn giáo tỉnh Tiền Giang, cùng các cơ quan, ban ngành trong tỉnh, các cấp chính quyền sở tại và hàng trăm Phật tử các nơi về tham dự. Tại buổi lễ, ĐĐ. Thích Lệ Hiếu – Phó BTS GHPGVN Tp. Mỹ Tho tuyên đọc quyết định bổ nhiệm trụ trì tx. Mỹ Đức cho ĐĐ. Minh Bửu.

• *Ngày 20 tháng 10 (nhằm ngày 20/9/Bính Thân),* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Hải tại số 19 Ô5, ấp Hải Sơn, thị trấn Long Hải, huyện Long Đất, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn giáo phẩm : HT. Thích Giác Tường – UVTT HĐCM GHPGVN, HT. Thích Giác Toàn – Phó Chủ tịch HĐTS GHPGVN, HT. Thích Quảng Hiển – UVHĐTS GHPGVN, Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu,…NT. Tràng Liên – UVHĐTS GHPGVN, NT. Ngoạt Liên – UV Ban Thường trực HĐTS

GHPPGVN,…Về phía chính quyền đại diện có bà Nguyễn Hồng Diệp – Phó Trưởng ban Dân vận, ông Huỳnh Sơn Tuấn – Trưởng ban Tôn giáo tỉnh;…cùng đại diện các cơ quan, ban ngành, đoàn thể, lãnh đạo chính quyền các cấp, đông đảo Phật tử đến tham dự chúc mừng. Tại buổi lễ, HT. Thích Như Thị trao quyết định bổ nhiệm trụ trì tịnh xá cho SC. Ngọc Liên *(phatgiaobariavungtau.org.vn).*

• Ni sư Huệ Liên được suy cử làm Ủy viên BTS GHPGVN Tp. Cần Thơ kiêm Ủy viên Kiểm soát Phân ban Ni giới Tp. Cần Thơ (2016-2021).

• Quý Ni trưởng Phân đoàn 2 Ni giới – Giáo đoàn IV cơ cấu lại Ban Quản chúng như sau : Chứng minh : NT. Lan Liên, Trưởng đoàn : NT. Đồng Liên, Phó đoàn : NS. Tuyết Liên, Thư ký : SC. Duyên Liên, Giám luật : NT. Vạn Liên, Tăng sự : NT. Khoa Liên, Thủ quỹ : SC. Duyên Liên; Ban Hoằng pháp : NT. Khoa Liên, NS. Tuyết Liên, NS. Đắc Liên,…; Ban Từ thiện : NT. Vạn Liên, NS. An Liên,…; Ban Nghi lễ : NT. Khoa Liên; Ban Văn hóa – Mỹ thuật : SC. Huệ Liên, SC. Hảo Liên,…; Hội đồng Tỳ-kheo Ni : NT. Đồng Liên, NT. Lan Liên, NT. Vạn Liên,…(có 12 vị) *(www.daophatkhatsi.vn).*

• *Ngày 05 tháng 7,* Lễ ra mắt Ban quản trị tx. Trúc Lâm tại xã Thạnh Tây, huyện Tân Biên, tỉnh Tây Ninh. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm : HT. Thích Niệm Thới, UV HĐTS, Phó ban thường trực BTS Phật giáo tỉnh Tây Ninh, HT. Thích Giác Tuấn, Trị sự trưởng Giáo đoàn VI,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tự viện thuộc Giáo đoàn VI. Về phía chính quyền có ông Giang Ngọc Trực, Phó ban dân vận Tỉnh ủy Tây Ninh,…cùng đại diện các cơ quan, ban ngành và chính quyền địa phương sở tại, đông đảo Phật tử tham dự. Tại buổi lễ, ĐĐ. Thích Thiện Âm tuyên đọc quyết định bổ nhiệm Ban quản trị tx. Trúc Lâm gồm có 5 thành viên do HT. Giác Tuấn làm Trưởng ban *(www.daophatkhatsi.vn).*

Kiến thiết

• *Ngày 16 tháng 2 (nhằm ngày 09/1/Bính Thân),* Lễ khởi công xây dựng tx. Pháp Đăng tại số 194A/11, ấp Phú Hòa 2, xã Đồng Phú, huyện Long Hồ, tỉnh Vĩnh Long, dưới sự chứng minh của HT. Giác Giới cùng chư Tôn đức Giáo đoàn I. Tịnh xá do ĐĐ. Giác Thuần trụ trì.

Sự kiện

• *Ngày 04 tháng 1 năm Bính Thân,* Đại đức Giác Tấn (?-2016) trụ trì tx. Ngọc Thọ (Tịnh Biên, An Giang), thị tịch.

• *Ngày 12 tháng 2 (nhằm ngày 05/1/Bính Thân),* Đoàn Phật giáo Tây Tạng do HT. Kyabje Gosok Rinpoche – Viện trưởng hệ thống tu viện Sera Mey ở Ấn Độ, Đài Loan và Pháp hướng dẫn đoàn viếng thăm và giao lưu với chư Tăng Pháp viện Minh Đăng Quang, quận 2, Tp. HCM. Đại diện chư Tăng tại Pháp viện có HT. Minh Thuấn, TT. Minh Hóa, TT. Minh Thành và ĐĐ. Minh Liên cùng Phật tử đạo tràng Liên Hoa Tuyết, Phật tử đạo tràng Pháp viện đã đón tiếp cùng giao lưu trong tình linh sơn pháp lữ *(www.daophatkhatsi.vn).*

• *Ngày 24 tháng 3,* Lễ đón nhận quyết định thành lập cơ sở tôn giáo chùa Bửu Chánh tại ấp Tân Thành, xã Phú Tân, huyện Phú Tân, Tp. Cà Mau, tỉnh Cà Mau. Quang lâm chứng minh và tham dự có : TT. Thích Phước Minh – Phó BTS GHPGVN tỉnh Cà Mau, cùng chư Tôn thiền đức Tăng Ni Thường trực BTS GHPGVN, trụ trì các tòng lâm tự viện các tỉnh : Cà Mau, Sóc Trăng, Cần Thơ, Long An và Tp. HCM. Về phía chính quyền có ông Nguyễn Văn Tăng – đại diện phòng Nội vụ huyện Phú Tân cùng đại diện chính quyền địa phương sở tại và hơn 100 Phật tử tham dự. Chùa Bửu Chánh do sư Ngọc Chánh (Phan Văn Hiệp) xây dựng năm 1994, nay được công nhận là cơ sở tôn giáo và Giáo hội cử SC. Giác Thanh về đảm trách Phật sự nơi đây *(www.daophatkhatsi.vn).*

• *Ngày 28 tháng 4 (nhằm ngày 22/3/Bính Thân),* Ban Văn hóa Trung ương có buổi tọa đàm với HPKS về chủ đề "Nét đặc trưng văn hóa Hệ phái Khất sĩ trong văn hóa Phật giáo Việt Nam" tổ chức tại tx. Trung Tâm, số 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp. HCM. Nhân đó, chiều cùng ngày một số chư Tôn đức Giáo phẩm và Tăng Ni HPKS đã có cuộc trao đổi về Văn hóa Tâm linh và Hoằng pháp của HPKS tại Pháp viện Minh Đăng Quang ở số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM. Chứng minh và chủ trì buổi trao đổi có : HT. Giác Toàn, HT. Giác Hà.

• *Vào lúc 21 giờ 30 phút ngày 01 tháng 5 (nhằm ngày 25/3/Bính Thân),* Ni trưởng Liễu Liên (1935-2016) thế danh Liễu Thị Muôn, pháp danh Liễu Liên, sinh tại Sa Đéc, tỉnh Đồng Tháp, Ủy viên Phân ban Đặc trách Ni giới T.Ư GHPGVN, trụ trì tx. Ngọc Hải (Rạch Giá – Kiên Giang), viên tịch, thọ 82 tuổi, 63 hạ lạp. Lúc 07 giờ 00 sáng ngày 02/5/2016, Lễ nhập kim quan cố Ni trưởng chính thức cử hành trang nghiêm. Đến 07 giờ 00 sáng ngày 05/5/2016, Lễ truy niệm và cung tiễn kim quan cố Ni trưởng đến lò hỏa táng

Tp. Long Xuyên làm lễ trà tỳ, và nhập bảo tháp tại tx. Ngọc Hòa, thị trấn Minh Lương, huyện Châu Thành, tỉnh Kiên Giang.

• *Vào lúc 02 giờ 00 ngày 15 tháng 07 (nhằm ngày 12/6/Bính Thân),* Ni trưởng Thắm Liên (1941-2016) pháp danh An Thắm, Ủy viên BTS GHPGVN tỉnh Đồng Nai, Trưởng Phân ban Ni giới Giáo đoàn VI, trụ trì tx. Phước Hưng (Đồng Nai), viên tịch, trụ thế 75 năm, 42 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Ni trưởng chính thức cử hành lúc 09 giờ 00 ngày 15/7/2016. Đến 07 giờ 00 ngày 20/7/2016, Lễ truy niệm và cung tống kim quan cố Ni trưởng về trà tỳ tại lò hỏa táng Biên Hòa.

• *Chiều ngày 09 tháng 8 (nhằm ngày 07/7/Bính Thân),* Hòa thượng Yoshimizu Daichi, nguyên Hội trưởng Hội Phật giáo Tịnh độ tông Nhật Bản, quang lâm viếng thăm và chia sẻ với hội chúng An cư và lớp "Bồi dưỡng đạo hạnh" tại Pháp viện Minh Đăng Quang, quận 2, Tp. HCM theo lời mời của HT. Giác Toàn – Trụ trì Pháp viện. Buổi pháp thoại của Hòa thượng do SC. Tâm Trí chuyển dịch sang Việt ngữ *(www.daophatkhatsi.vn).*

• *Vào lúc 05 giờ 00 ngày 09 tháng 11(nhằm ngày 10/10/Bính Thân),* Thượng tọa Giác Năng (1948-2016) thế danh Phạm Lõ, pháp danh Giác Năng, sinh tại thôn Phú Hữu, xã Ninh Ích, huyện Ninh Hòa, tỉnh Khánh Hòa, trụ trì tx. Ngọc Hưng (Xuân Lộc, Đồng Nai), viên tịch, trụ thế 69 năm, 24 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Thượng tọa diễn ra trang nghiêm tại tx. Ngọc Hưng vào sáng ngày 11/10/Bính Thân. Đến 07 giờ 00 ngày 14/10/Bính Thân, Lễ truy điệu và phụng tống kim quan cố Thượng tọa nhập bảo tháp trong khuôn viên tx. Ngọc Hưng, ấp 1, xã Xuân Hưng, huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai. Buổi lễ truy điệu dưới sự chứng minh và tham dự của chư Tôn đức giáo phẩm HPKS và BTS GHPGVN tỉnh Đồng Nai như HT. Giác Hùng, HT. Giác Quang,…cùng chư Tôn đức Tăng Ni Giáo đoàn III và Phật tử xa gần.

• *Vào lúc 06 giờ 30 phút ngày 09 tháng 12 (nhằm ngày 11/11/Bính Thân),* Ni trưởng Phát Liên (1933-2016) thế danh Trần Thị Nhơn, pháp danh Phát Liên, sinh tại làng Minh Hương, Tp. Hội An, tỉnh Quảng Nam, Ủy viên BTS Phật giáo tỉnh Quảng Ngãi, trụ trì tx. Ngọc Quảng (Tư Nghĩa, Quảng Ngãi), viên tịch, thọ 84, 53 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Ni trưởng lúc 15 giờ 00 ngày 09/12/2016, diễn ra trang nghiêm tại tx. Ngọc Quảng. Đến 06 giờ 30 phút ngày 15/12/2016, Lễ truy niệm và cung tống kim quan cố Ni trưởng nhập bảo tháp tại nghĩa trang riêng của tịnh xá (thuộc Nghĩa Kỳ, Tư Nghĩa, Quảng Ngãi).

• *Ngày 28 tháng 12 (nhằm ngày 30/11/Bính Thân),* Lễ nhập tháp di cốt cố NT. Thắm Liên (1941-2016) Ủy viên BTS GHPGVN tỉnh Đồng Nai, Trưởng Phân ban Ni giới Giáo đoàn VI và bổ nhiệm trụ trì tx. Phước Hưng, xã Phước Thiền, huyện Nhơn Trạch, tỉnh Đồng Nai. Quang lâm chứng minh và tham dự buổi lễ có chư tôn giáo phẩm : HT. Thích Quang Đạo – Thành viên HĐCM, Phó BTS GHPGVN tỉnh Đồng Nai; HT. Thích Giác Tuấn – Thành viên HĐCM GHPGVN, Trưởng BTS Giáo đoàn VI,…NT. Như Thuận - Ủy viên BTS, Phó Phân ban Ni giới tỉnh Đồng Nai;…cùng chư tôn đức BTS tỉnh, huyện; chư Đại đức Tăng Ni trụ trì các tự viện, tịnh xá tại huyện Nhơn Trạch và hơn 100 chư tôn đức Tăng Ni thuộc HPKS cùng đông đảo quý quan khách và Phật tử. Về phía chính quyền đại diện có ông Nguyễn Phước Ninh – Cán bộ Ban Tôn giáo Chính phủ; ông Nguyễn Thanh Hòa – Phó Chủ tịch UBMTTQ huyện Nhơn Trạch,…cùng đại diện các cơ quan, ban ngành, đoàn thể, lãnh đạo chính quyền các cấp đến tham dự chúc mừng. Tại buổi lễ, TT. Thích Huệ Sanh – Phó Thư ký kiêm Chánh văn phòng BTS GHPGVN tỉnh Đồng Nai công bố Quyết định bổ nhiệm trụ trì tịnh xá Phước Hưng cho SC. Liên Phương.
• Trưởng lão Giác Hữu viên tịch.

Tu học

• *Ngày 22 tháng 2,* Khóa tu truyền thống Khất sĩ lần thứ 6 tại tx. Ngọc Thành tại số 555, Quốc lộ 91, ấp Thới Hòa C, xã Thới Thạnh, huyện Thới Lai, Tp. Cần Thơ, do Giáo đoàn VI đăng cai tổ chức. Tịnh xá do ĐĐ. Minh Chính trụ trì.

• *Từ ngày 27/02 - 04 tháng 3 (nhằm ngày 20 – 26/1/Bính Thân),* Khóa tu Truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 22 tại tx. Ngọc Kỳ, khu phố 6, phường An Xuân, thị xã Tam Kỳ, tỉnh Quảng Nam do NS. Chúng Liên và chư Ni, quý Phật tử đăng cai tổ chức. Ban Chứng minh : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên,…; Ban Tổ chức : Trưởng ban : NT. Hội Liên, Phó ban : NT. Viên Liên, NS. Chúng Liên; các Ủy viên : NS. Nguyệt Liên, SC. Quán Liên (thủ quỹ),…; Ban Giáo thọ : NT. Tố Liên, NT. Ánh Liên, NT. Giao Liên,…; Ban Kiểm soát kiêm Giám thiền : NT. Tố Liên, NT. Ánh Liên, …Ban Hộ thiền : NS. Ý Liên, NS. Bảo Liên,…Số lượng hành giả của khóa tu là 112 vị. Thời khóa tu học mỗi ngày có : 5 thời thiền tọa, 5 thời thiền hành, 1 thời sám hối, 2 thời học và nghiên cứu Chơn lý, 1 thời trình pháp và 1 thời chia sẻ pháp hành.

• *Từ ngày 30/02 – 05 tháng 3 (nhằm ngày 22 – 28/2/Bính Thân),* Khóa tu "Sống Chung Tu Học" của Ni giới Giáo đoàn III, tổ chức tại tx. Ngọc Túc, huyện Đăk Pơ, tỉnh Gia Lai. Khóa tu này có 70 hành giả tham dự. Vào ngày 05/04/2016, Đoàn Ni giới HPKS do NT. Chiêu Liên – Giáo phẩm Ni giới Hệ phái làm Trưởng đoàn cùng quý NT : Kinh Liên, Tố Liên, Thẩm Liên, Hiếu Liên,…trên đường hành đạo đã ghé thăm và sách tấn chư hành giả tại Khóa tu này *(www.nigioikhatsi.net).*
• *Ngày 26 – 27 tháng 3 (nhằm ngày 18 – 19/2/Bính Thân),* Khóa tu "Hạnh Lắng Nghe" và Lễ an vị Bồ-tát Quán Thế Âm tại tx. Ngọc Chơn, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk, NS. Lãnh Liên trụ trì. Khóa tu do ĐĐ. Giác Hoàng tổ chức, dành cho quý Phật tử các lớp đào tạo từ xa của Học viện PGVN tại Tp. HCM và Phật tử địa phương. Chương trình của khóa tu gồm : Lễ sám hồng danh, tụng phẩm "Pháp môn viên thông", thiền hành, thiền tọa, thắp nến cúng dường và pháp đàm.
• *Từ ngày 30/03 – 05 tháng 4 (nhằm ngày 22 – 28/3/Bính Thân),* Khóa tu "Sống Chung Tu Học" lần thứ 4 của Ni giới Giáo đoàn III, tổ chức tại tx. Ngọc Chánh, huyện Ea H'leo tỉnh Đăk Lăk do SC. Hiếu Liên trụ trì. Buổi lễ khai mạc dưới sự chứng minh của chư Tôn đức lãnh đạo Giáo đoàn III : TT. Giác Tiến, ĐĐ. Giác Hoàng; NT. Hiệp Liên, NT. Đền Liên, NT. Cảnh Liên. Số lượng hành giả có 63 vị. Thời khóa tu học mỗi ngày có : 2 thời tụng kinh, 3 thời thiền tọa, 2 thời học pháp, 2 thời thiền hành, 1 thời đọc Luật và 1 thời sám hối. Tại khóa tu này ngày 23/7/Bính Thân, có ông Nguyễn Tấn Chức – Trưởng ban Tôn giáo tỉnh Đăk Lăk đến thăm và trình bày chính sách của nhà nước thông qua Nghị quyết 25 và Nghị định 92 của Đảng.
• *Từ ngày 21 - 27 tháng Giêng năm Bính Thân,* Khóa tu Ni giới Phân đoàn 2 – Giáo đoàn IV lần 7 tại tx. Ngọc Hiệp, thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang.
• *Từ ngày 02 - 12 tháng 2 năm Bính Thân,* Khóa tu "Bồi dưỡng đạo hạnh" lần thứ 12 dành cho Sa-di và tập sự do Giáo đoàn III tổ chức tại tx. Ngọc Đà, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng.
• *Từ ngày 04 - 11 tháng 3 năm Bính Thân,* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ lần thứ 19 tổ chức tại Tổ đình Minh Đăng Quang, ấp 6, xã Hậu Lộc, huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Cầu; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới, Phó ban kiêm Hóa chủ : HT.

Giác Dũng; Phó ban : HT. Giác Hà; Giám luật : HT. Giác Thanh, HT. Giác Thành; Giám thiền : HT. Giác Minh, TT. Giác Tây, TT. Giác Trí; Kiểm soát : TT. Giác Cảnh, TT. Giác Năng; Điển lễ : TT. Giác Hạnh, TT. Giác Nhuận; Thư ký : ĐĐ. Minh Khải, ĐĐ. Minh Điệp; Trưởng ban ngoại hộ : TT. Giác Hy; Ban Giáo thọ : HT. Giác Giới, HT. Giác Toàn, TT. Giác Tây,…. Tổng số lượng hành giả có 162 vị. Thời khóa tu học mỗi ngày có : 4 thời thiền tọa, 4 thời thiền hành, 1 thời học Chơn lý, 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối, điểm tâm, khất thực và thọ trai trong chánh niệm.

• *Từ ngày 17 – 23 tháng 4 (nhằm ngày 08 – 14/3/Bính Thân),* Khóa tu Truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 23 tại tx. Ngọc Cầu, khóm 3, thị trấn Cầu Kè, tỉnh Trà Vinh, do NS. Cương Liên trụ trì, đăng cai tổ chức. Quang lâm chứng minh tham dự khóa tu có chư Tôn đức Giáo phẩm Ni giới HPKS : NT. Tân Liên, NT. Chiêu Liên, NT. Nhã Liên, NT. Hiệp Liên,…cùng quí Ni trưởng, Ni sư, Sư cô đồng về tham dự. Chương trình tu học mỗi ngày có các thời khóa : thiền tọa, thiền hành, học Chơn Lý, chia sẻ pháp tu,…

• *Từ ngày 17 - 24 tháng 3 năm Bính Thân,* Khóa tu "Tâm tĩnh lặng" tổ chức tại tx. Ngọc Chánh, huyện Ea H'leo, tỉnh Đăk Lăk.

• *Từ ngày 20 - 27 tháng 3 năm Bính Thân,* Khóa tu Ni giới Phân đoàn 1-Giáo đoàn IV lần thứ 5 tại tịnh xá Ngọc Bình, huyện Dĩ An, tỉnh Bình Dương.

• *Từ ngày 11 – 15 tháng 7 (nhằm ngày 08 – 12/6/Bính Thân),* Khóa tu "Tâm tĩnh lặng" lần 9 tại tx. Ngọc Túc, xã An Cư, huyện Đăkpơ, tỉnh Gia Lai, do NT. Cảnh Liên trụ trì, đăng cai tổ chức. ĐĐ. Giác Hoàng – Giáo thọ sư của Khóa tu; hành giả thiền sinh tham gia có 80 vị (gồm chư Ni, quí Phật tử, thanh thiếu niên thành viên CLB Tấm Lòng Vàng). Chương trình tu học mỗi ngày có các thời : thiền tọa, thiền hành, học pháp, tụng kinh, sám hối.

• *Từ ngày 03 – 09 tháng 8 (nhằm ngày 01 – 07/7/Bính Thân),* Khóa tu "Bồi Dưỡng Đạo Hạnh" lần thứ 2 của Ni giới HPKS tổ chức tại tx. Ngọc Phương, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM. Khóa tu được sự sách tấn, hướng dẫn của chư Tôn đức giáo phẩm Tăng Ni lãnh đạo HPKS như HT. Giác Giới, HT. Giác Toàn, NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên, NT. Minh Liên, NT. Chiêu Liên, NT. Tố Liên, NT. Viên Liên,…Trong khóa tu mỗi ngày ngoài các thời tụng kinh, ngồi thiền, sám hối hành giả còn nghe pháp và cùng nhau pháp đàm.

• *Từ ngày 04 – 10 tháng 8 (nhằm ngày 01 – 08/7/Bính Thân),* Khóa tu "Bồi Dưỡng Đạo Hạnh" lần 2 tại Pháp viện Minh Đăng Quang, số 505, xa lộ Hà

Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM do HPKS tổ chức. Tổng số lượng hành giả tham gia là 266 vị (gồm Thức-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di Ni và tập sự nam nữ). Khóa tu với thời gian 7 ngày, chương trình tu học mỗi ngày có : 2 thời nghe giảng, 1 thời dò bài hoặc trùng tụng Chơn Lý, 2 thời tụng kinh, 2 thời ngồi thiền, 1 thời thiền hành.

• *Ngày 15 tháng 5 năm Bính Thân ,* Khai mạc khóa tu học Chơn Lý tại Pháp viện Minh Đăng Quang, số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM, do HT. Giác Toàn làm Chủ nhiệm lớp học.

• *Từ ngày 22 – 28 tháng 7 năm Bính Thân,* Khóa tu "Sống chung tu học" lần IV tại tx. Ngọc Chánh, thị trấn Ea Drăng, huyện Ea H'leo, tỉnh Đăk Lăk, do Ni giới Giáo đoàn 3 tổ chức. Sáng ngày 22/07/Bính Thân, Lễ khai mạc khóa tu dưới sự chứng minh của chư tôn đức HPKS : HT. Giác Thành, TT. Giác Tiến, ĐĐ. Giác Hoàng,…NT. Hiệp Liên, NT. Đền Liên, NT. Cảnh Liên,…cùng 59 hành giả tham dự khóa tu (trong đó có 3 Ni trưởng, 8 Ni sư và 48 Sư cô).

• *Từ ngày 04 – 11 tháng 8 năm Bính Thân,* Khóa tu truyền thống "Tập sống chung tu học" lần thứ 10 của chư Ni Phân đoàn 2 – Giáo đoàn IV tổ chức tại tx. Ngọc Vân, khu phố 5, phường Linh Trung, quận Thủ Đức, Tp. HCM. *Ban Tổ chức* : Chứng minh : NT. Lan Liên; Giáo thọ và Điều hành : NT. Khoa Liên, NS. Tuyết Liên và NS. Hạnh Liên; Thư ký : SC. Nghiêm Liên; Hộ thiền : SC. Tiến Liên và chư Ni tx. Ngọc Vân. Hành giả tham gia khóa tu có 23 vị. Về chương trình tu học mỗi ngày cũng giống như các khóa trước có : thiền tọa, thiền hành, tụng kinh, trùng tuyên Chơn lý, sám hối và pháp đàm.

• *Từ ngày 17 – 23 tháng 8 năm Bính Thân ,* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ lần thứ 5 do Phân đoàn 1 Ni giới - Giáo đoàn IV tổ chức tại tx. Ngọc Ban trên quốc lộ 26, phường Tân Hòa, Tp. Buôn Ma Thuột, tỉnh Đăk Lăk.

• *Từ ngày 17 – 27 tháng 8 năm Bính Thân ,* Khóa tu "Bồi Dưỡng Đạo Hạnh" lần thứ 13 do Giáo đoàn III tổ chức, tại tx. Ngọc Lai ở khu phố 7, thị trấn Ia Kha, huyện Ia Grai, tỉnh Gia Lai (do ĐĐ. Giác Liêm trụ trì). Khóa tu với thời gian 10 ngày, dành cho các Tập sự nam nữ, Sa-di, Sa-di Ni, Thức-xoa-ma-na. *Ban Tổ chức* : Chứng minh kiêm Trưởng ban : HT. Giác Thành; Phó ban : ĐĐ. Giác Hoàng, ĐĐ. Giác Phổ (kiêm Trưởng ban Quản chúng), NT. Hiệp Liên, ĐĐ. Giác Nhường (Phó ban Quản chúng); Thư ký : ĐĐ. Giác Khiêm; Trưởng ban Ngoại hộ : ĐĐ. Giác Liêm. Số lượng hành giả khóa tu là 88 vị.

• *Từ ngày 23 – 29 tháng 8 năm Bính Thân* , Khóa tu Ni giới HPKS lần thứ 24 tổ chức tại tx. Ngọc Tâm ở số 253/14, đường Nguyễn Thông, phường 3, thị xã Tân An, tỉnh Long An, do NT. Minh Liên trụ trì.
• *Từ ngày 04 - 11 tháng 10 (nhằm ngày 04 – 11/9/Bính Thân),* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ lần thứ 20 tại tx. Ngọc Yên, tổ 17, phường Yên Thế, Tp. Pleiku, tỉnh Gia Lai do Giáo đoàn III đăng cai tổ chức. *Ban Chứng minh* : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Cầu; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : HT. Giác Toàn, Phó ban kiêm Thiền chủ : HT. Giác Giới, Phó ban : HT. Giác Hà; Phó Thiền chủ : HT. Giác Hùng; Phó ban kiêm Hóa chủ : HT. Giác Thành; Giám luật : HT. Giác Pháp, HT. Giác Nhân; Giám thiền : HT. Giác Minh, HT. Giác Trí; Kiểm soát : TT. Giác Thông, TT. Minh Lộc; Điển lễ : TT. Minh Nghiêm, ĐĐ. Giác Phương; Thư ký : TT. Giác Duyên, ĐĐ. Giác Nhường; Trưởng ban ngoại hộ : ĐĐ. Giác Hiền; Ban Giáo thọ : HT. Giác Thành, HT. Giác Pháp, HT. Giác Toàn. Tổng số lượng hành giả của khóa tu là 200 vị.
• *Từ ngày 18 – 24 tháng 10,* Khóa tu lần thứ 6 của Ni giới Khất sĩ thuộc Phân đoàn 1 Giáo đoàn IV tại tx. Ngọc Ban, Tp. Ban Mê Thuột, tỉnh Đăk Lăk. *Ban Chứng minh* : NT. Thông Liên, NT. Thắng Liên; *Ban Tổ chức* : Trưởng ban : SC. Thảo Liên, Phó ban : SC. Thuận Liên; Thư ký : SC. Hương Liên; *Ban Giảng huấn* : NT. Thông Liên, NT. Thắng Liên, SC. Nguyệt Liên,… *Ban Kiểm soát* : SC. Gương Liên, SC. Nguyệt Liên. Tổng số hành giả tham gia là 33 vị. Về thời khóa tu học mỗi ngày có : tọa thiền, khất thực, thính pháp, thiền hành, tụng kinh, đọc Chơn lý.
• *Từ ngày 30/10 – 06/11 (nhằm ngày 30/9 – 07/10/Bính Thân),* Khóa tu Truyền thống lần thứ 12 của Phân đoàn 2 Ni giới – Giáo đoàn IV tại tx. Ngọc Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang. Khóa tu dưới sự chứng minh của NT. Lan Liên và NT. Khoa Liên, với số lượng hành giả có 25 vị. Chương trình tu học mỗi ngày gồm có : 5 thời thiền tọa, 2 thời thiền hành, 1 thời tụng kinh Di Giáo, 1 thời sám hối, 1 thời đọc Luật và 1 thời pháp đàm.
• *Từ ngày 04 – 11 tháng 11 năm Bính Thân,* Khóa tu truyền thống Khất sĩ lần thứ 21 tại tx. Trúc Lâm, xã Tân Hà, huyện Hàm Tân, tỉnh Bình Thuận do chư Tôn đức Giáo đoàn II đăng cai tổ chức. Vào sáng ngày 04/11, Lễ khai mạc Khóa tu với sự chứng minh tham dự của chư Tôn đức giáo phẩm HPKS : HT. Giác Cầu, HT. Giác Giới, HT. Giác Hà, HT. Giác Thanh,…cùng chư Tôn đức của 6 Giáo đoàn.

• *Vào lúc 13 giờ 30 phút ngày 28 tháng 11,* Khai giảng khóa học "Thiền ứng dụng và đời sống" (dành cho các nhân viên công ty TNHH Ứng dụng Bản đồ Việt) tại tx. Ngọc Đăng số 558, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM. Nguyên nhân khai mở khóa học này là theo sự thỉnh cầu của ông Lê Anh Vũ – Phó Giám đốc Công ty và được ĐĐ. Giác Phước – Trụ trì tx. Ngọc Đăng chứng minh, ĐĐ. Minh Hiếu – Tiến sĩ Phật học tại Ấn Độ hướng dẫn khóa học. Thời gian của khóa học thiền có 8 buổi vào mỗi chiều thứ bảy hàng tuần *(www.nigioikhatsi.net).*

• *Từ ngày 29/11 – 05/12 (nhằm ngày 01 – 08/11/Bính Thân),* Khóa tu truyền thống lần thứ 13 tại tx. Ngọc Thành, khu phố 6, phường Linh Đông, quận Thủ Đức, Tp. HCM do chư Ni Phân đoàn 2 – Giáo đoàn IV tổ chức. Ban tổ chức : Chứng minh : NT. Lan Liên, NT. Khoa Liên, NT. Ánh Liên; Giáo thọ : NT. Khoa Liên, NT. Tuyết Liên; Điều phối : SC. Hòa Liên; Kiểm soát : SC. Duyên Liên; Thư ký : NS. Ý Liên, SC. Huệ Liên; Hộ thiền : SC. Hóa Liên và chư Ni tịnh xá Ngọc Thành. Số lượng hành giả tham gia có 25 vị. Chương trình tu học mỗi ngày có : tụng kinh, thiền tọa, thiền hành, học Chơn Lý, pháp đàm.

Lễ hội

• *Ngày 09 tháng 1 (nhằm ngày 30/11/Ất Mùi),* Lễ đại tường Ni sư Vân Liên (1958-2014) và Lễ đón nhận quyết định công nhận cơ sở tôn giáo, bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Nguyên tại thôn Ninh Thiện, xã Ninh Gia, huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Quang lâm chứng minh và tham dự có chư Tôn đức Giáo phẩm : HT. Giác Ngộ, HT. Toàn Đức – Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Lâm Đồng, HT. Minh Chiếu – Trưởng BTS GHPGVN huyện Đức Trọng,… cùng chư Tôn đức BTS GHPGVN trong và ngoài tỉnh, chư Tôn đức Tăng Ni Giáo phẩm HPKS. Về phía chính quyền có ông Ngô Văn Đức – Phó Giám đốc phòng Nội vụ kiêm Phó ban Tôn giáo tỉnh Lâm Đồng, và các vị đồng ngành, cùng đông đảo Phật tử gần xa về tham dự. Tại buổi lễ chư Tôn đức BTS đã trao quyết định bổ nhiệm trụ trì cho SC. Hòa Liên.

• *Ngày 24 tháng 1 (nhằm ngày 15/12/Ất Mùi),* Lễ an vị Phật tại tx. Ngọc Vạn thuộc Sông Pha, thị xã Phan Rang, tỉnh Ninh Thuận do NS. Thức Liên trụ trì tổ chức. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Thích Hạnh Thể - Ủy viên HĐTS GHPGVN, HT. Thích Giác Phùng – Phó BTS GHPGVN tỉnh Khánh Hòa cùng chư Tôn đức BTS tỉnh, huyện, Giáo đoàn III, quý Tôn đức Ni và

đông đảo Phật tử về tham dự. Lễ an vị Phật tại ngôi chánh điện mới này do cư sĩ Thiện Ấn (Hoàng Lai) phát tâm xây dựng cúng dường.

• *Ngày 26 tháng 1 (nhằm ngày 08/12/Ất Mùi),* Lễ an vị Phật Bổn sư Thích-ca Mâu-ni tại tx. Ngọc Hà, xã Đăk Gằn, huyện Đăk Mil, tỉnh Đăk Nông. Quang lâm chứng minh và tham dự buổi lễ có chư Tôn đức Giáo phẩm Giáo hội cùng chư Tôn đức trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh; chư vị lãnh đạo chính quyền các cấp và đông đảo Phật tử xa gần. Bảo tượng Bổn sư đúc bằng đồng, cao 2,5m do quý Phật tử cúng dường.

• *Ngày 16 tháng 2 (nhằm ngày 09/1/Bính Thân),* Lễ khánh tạ tx. Ngọc Vạn, xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa. Buổi lễ dưới sự chứng minh tham dự của HT. Giác Tường – UVTT HĐCM GHPGVN, HT. Tuyên Quang – UV HĐTS GHPGVN cùng chư Tôn đức Giáo phẩm lãnh đạo Giáo hội, quý Ni trưởng, Ni sư, Đại đức Tăng Ni Giáo đoàn III. Đại diện chính quyền có ông Nguyễn Hữu Dinh – Phó Ban Tôn giáo tỉnh Khánh Hòa và đại diện quý ban, ngành địa phương, quan khách, Phật tử khắp nơi về dự lễ.

• *Ngày 26 tháng 3 (nhằm ngày 18/2/Bính Thân),* Lễ Tiểu tường cố Ni trưởng Huyền Liên (1941-2015) và Bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Trước (Bến Tre). Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Tăng Ni BTS Phật giáo tỉnh Bến Tre và HPKS, các cấp chính quyền sở tại và đồng bào Phật tử về tham dự. Sau đó, NS. Cương Liên được trao quyết định trụ trì tx. Ngọc Trước tại số 10C, khu phố 6, phường Phú Khương, thị xã Bến Tre, tỉnh Bến Tre.

• *Ngày 07 tháng 4 (nhằm ngày 01/3/Bính Thân),* Lễ khánh thành Bảo tháp thờ xá-lợi Phật tại tx. Ngọc Sơn, xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định. Quang lâm chứng minh tham dự có : HT. Nguyên Khiết –UVTT Ban Pháp chế T.Ư GHPGVN, HT. Giác Hùng – Giáo phẩm chứng minh Giáo đoàn III; NT. Hiệp Liên – UVTT BTS GHPGVN tỉnh Gia Lai, cùng chư Tôn đức lãnh đạo Giáo hội, chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS, chư Tôn đức Tăng Ni trụ trì các tịnh xá, tự viện trong và ngoài tỉnh. Về phía chính quyền có ông Dương Đình Lang – Phó Trưởng ban Tôn giáo tỉnh Bình Định cùng các vị lãnh đạo các ban ngành trong tỉnh, huyện, xã,…cùng đông đảo Phật tử xa gần về tham dự. Ngôi bảo tháp cao 39 mét, có 9 tầng rất uy nghi tráng lệ.

• *Ngày 18 – 19 tháng 6 năm Bính Thân,* Lễ Tiểu tường Đại lão HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015, sáng lập Giáo đoàn IV, Pháp Chủ GHPG Tăng già Khất sĩ Thế giới, diễn ra trang nghiêm tại Pháp viện Minh Đăng Quang, số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM. Buổi lễ với sự hiện

diện của chư Tôn đức Giáo phẩm Giáo hội như HT. Thích Giác Nhường, HT. Thích Đức Nghiệp - đồng Phó Pháp chủ GHPGVN, HT. Thích Thiện Nhơn – Chủ tịch HĐTS GHPGVN, và chư Tôn đức Tăng Ni trong 13 Ban Viện Trung ương, chư Tôn đức lãnh đạo các BTS GHPGVN tỉnh, thành lân cận, và chư Tôn đức trong 24 quận, huyện và các Tổ đình, Trường hạ Tp.HCM đều tham dự lễ tưởng niệm.

• *Ngày 23 tháng 8 (nhằm ngày 21/7/Bính Thân),* Lễ Đại tường cố HT. Thích Giác Thông (1939-2014) tại tx. Ngọc Thạnh, khu phố 1, phường 1, thị xã Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Nhường, HT. Giác Giới,…chư Đại đức Tăng Ni từ các miền tịnh xá lân cận cùng hàng trăm Phật tử về tham dự.

• *Sáng ngày 13 tháng 10 (nhằm ngày 13/9/Bính Thân),* Hệ phái Khất sĩ tổ chức Lễ kỷ niệm 35 năm thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam tại Pháp viện Minh Đăng Quang, số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM. Đến chứng minh và tham dự có chư Tôn Giáo phẩm : HT. Thích Đức Nghiệp, HT. Thích Trí Quảng, HT. Thích Giác Nhường - đồng Phó Pháp chủ HĐCM GHPGVN,…cùng chư Tôn Giáo phẩm HĐCM, HĐTS GHPGVN; chư Tôn đức Tăng Ni HPKS; BTS GHPGVN Tp. HCM; BTS GHPGVN quận 2. Về phía chính quyền có ông : Trần Tấn Hùng – Phó Ban Tôn giáo chính phủ,…cùng đại diện các cơ quan chức năng tại Tp. HCM, quận 2 và quý Phật tử đồng tham dự.

• *Sáng ngày 16 tháng 10 (nhằm ngày 16/9/Bính Thân),* Lễ đại tường cố HT. Thích Giác Thảo (1935-2014) tại tx. Ngọc Vạn, xã Vạn Phước, huyện Vạn Ninh, tỉnh Khánh Hòa. Buổi lễ dưới sự chứng minh chư Tôn đức giáo phẩm : HT. Giác Tường, HT. Quảng Thiện,…cùng quý Hòa thượng, Thượng tọa, Đại đức Tăng Ni từ các tự viện, quý nam nữ Phật tử khắp nơi về tham dự, tưởng niệm.

• *Ngày 17 tháng 10 (nhằm ngày 17/9/ Bính Thân),* Lễ đại tường cố NT. Thông Liên (1930-2014), Giáo phẩm HPKS, Viện chủ tx. Ngọc Tháp (Mộc Hóa, Long An). Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư Tôn đức Giáo phẩm Ni giới HPKS : NT. Tràng Liên, NT. Ngoạt Liên,…cùng chư Tôn đức Ni trụ trì các tự viện và quí Phật tử gần xa về tham dự, tưởng niệm.

• *Ngày 26 tháng 9 năm Bính Thân,* Đại lễ mừng ngày Đản sanh lần thứ 94 Đức Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954) – Vị khai sáng Đạo Phật Khất sĩ Việt Nam tại tx. Ngọc Duyên, thị trấn Đập Đá, huyện An Nhơn, tỉnh Bình

Định. Buổi lễ diễn ra trang nghiêm với sự hiện diện của chư Tôn đức : TL. Giác Chiến, HT. Giác Khiêm, HT. Giác Tần, NT. Kinh Liên, NT. Hiệp Liên,…và hàng ngàn Phật tử trong và ngoài tỉnh về tham dự.

• *Ngày 15 tháng 5 (nhằm ngày 09/4/Bính Thân),* Tại Pháp viện Minh Đăng Quang, quận 2, Tp. HCM diễn ra buổi Họp mặt Hội nhà Văn Tp. HCM do Giáo sư Trần Hữu Tá làm Chủ tịch với hơn 120 vị Giáo sư, Phó Giáo sư, giảng viên tại trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn Tp. HCM. Về phía GHPGVN có chư Tôn đức giáo phẩm tham gia : HT. Giác Toàn, HT. Tấn Đạt, HT. Minh Thiện, TT. Tâm Đức, TT. Phước Đạt,…cùng một số Tăng Ni Học viện PGVN tại Tp. HCM.

Ấn phẩm

• Ni giới HPKS xuất bản sách *Bút Tích Ni trưởng Huỳnh Liên*, do Nguyễn Khắc Oánh và Nguyễn Thế Vinh biên tập, Nxb Hồng Đức PL. 2560 – DL. 2016.

NĂM 2017 (ĐINH DẬU- PL.2561)

Hoằng pháp

• *Từ ngày 24/4 – 01 tháng 5 năm Đinh Dậu,* Chư tôn đức BTS Giáo đoàn III tổ chức chuyến Du hành hoằng pháp ở khu vực miền Trung (đợt 1 năm 2017), do HT. Giác Hùng – Giáo phẩm chứng minh Giáo đoàn III, làm Trưởng đoàn. Đoàn Du Tăng hoằng pháp có : HT. Giác Phùng, HT. Giác Trong – Tri sự Phó Giáo đoàn và 15 chư Tăng các miền tịnh xá. Suốt cả tuần Đoàn Du Tăng hoằng pháp thăm viếng các tịnh xá, tịnh thất thuộc Giáo đoàn III ở miền Trung như : tx. Ngọc Hưng, tx. Ngọc Minh, tx. Phổ Hiền, tx. Ngọc Cát, tx. Ngọc Bình, tx. Ngọc Thọ, tx. Ngọc Tuyền, tx. Ngọc Thiền, tx. Ngọc Tâm, tx. Ngọc Ân, tx. Ngọc Diên, tx. Ngọc Lương, tx. Ngọc Ngôn, tx. Ngọc Bảo, tx. Ngọc Hải, tx. Ngọc Qui, tx. Ngọc Y, tx. Ngọc Châu, tx. Ngọc Ấn, tx. Ngọc Lam, tx. Ngọc Hiệp, tx. Ngọc Thạch, tx. Ngọc Tháp, tx. Ngọc Kim, tx. Ngọc Vạn, tx. Ngọc Hưng, tx. Ngọc Phước, tx. Ngọc Phổ, Tổ đình Nam Trung, tx. Ngọc Tòng, Pháp viện Thánh Sơn, tx. Ngọc Pháp,… Những nơi đến Đoàn Du Tăng hoằng pháp tùy duyên mà trì bình khất thực, thuyết pháp sách tấn Tăng Ni, cảm hóa Phật tử các miền tịnh xá *(www.daophatkhatsi.vn).*

Tăng sự

• *Ngày 23 tháng 3 (nhằm ngày 26/2/Đinh Dậu),* Lễ bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Chánh tại số 158, đường Giải Phóng, thị trấn Ea'Drăng, huyện Ea'hleo, tỉnh Đăk Lăk. Quang lâm chứng minh tham dự có chư tôn giáo phẩm : HT. Thích Giác Tường – UVTT HĐCM GHPGVN; HT. Thích Châu Quang - Ủy viên HĐTS GHPGVN kiêm Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Đăk Lăk;…NT. Từ Thanh, NT. Hiệp Liên, NT. Cảnh Liên,…cùng chư tôn đức Tăng Ni HPKS, chư tôn đức BTS GHPGVN tỉnh Đăk Lăk. Về phía chính quyền có ông Nguyễn Tấn Chức – Phó Giám đốc Sở Nội vụ, Trưởng ban Tôn giáo tỉnh Đăk Lăk; ông Đoàn Tử Minh – Phó Chủ tịch UBND huyện Ea'Hleo cùng đại diện các ban ngành trong tỉnh và đông đảo Phật tử xa gần về tham dự chúc mừng. Tại buổi lễ, TT. Giác Tiến đại diện chư tôn đức BTS GHPGVN tỉnh công bố quyết định bổ nhiệm trụ trì cho SC. Hiếu Liên.

• Nhị vị HT. Giác Minh và HT. Giác Mãn được suy cử làm Thành viên Ban Chứng minh BTS GHPGVN tỉnh Bến Tre nhiệm kỳ VI (2017-2022).

Sự kiện

• *Vào lúc 11 giờ 30 phút ngày 11 tháng 3 (nhằm ngày 14/2/Đinh Dậu),* Thượng tọa Minh Điển (1952-2017) Giáo phẩm Giáo đoàn VI, trụ trì tx. Quang Minh (Tân Thành, Bà Rịa – Vũng Tàu), viên tịch, trụ thế 65 năm, 37 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Thượng tọa chính thức cử hành trang nghiêm tại tx. Quang Minh lúc 11 giờ 30 phút ngày 12/3/2017. Đến 07 giờ 30 phút ngày 15/3/2017, Lễ tưởng niệm và cung tiễn kim quan cố Thượng tọa trà tỳ và linh cốt được đưa về nhập bảo tháp tại tx. Quang Minh, khu 4, ấp Ông Trịnh, xã Phước Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.

• *Vào lúc 10 giờ 30 phút ngày 11 tháng 3 (nhằm ngày 14/2/Đinh Dậu),* Hòa thượng Giác Kỷ (1920-2017) thế danh Nguyễn Duy Khương, pháp danh Giác Kỷ, sinh tại huyện Phù Mỹ, tỉnh Bình Định, viên tịch tại tx. Ngọc Hải (Cam Ranh, Khánh Hòa), trụ thế 98 năm, 51 hạ lạp. Lễ nhập kim quan cố Hòa thượng chính thức cử hành lúc 09 giờ 00 ngày 12/3/2017, tại tx. Ngọc Hải. Đến 07 giờ 30 phút ngày 14/3/2017, Lễ truy điệu và phụng tống kim quan về đài hỏa táng Tp. Nha Trang làm lễ trà tỳ.

• *Vào lúc 07 giờ 00 sáng ngày 16 tháng 3 năm Đinh Dậu,* Đại đức Giác Mẫn (1933-2017) thế danh Trần Minh, pháp danh Giác Mẫn, sinh tại thôn Định Thiện, xã Phước Quang, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định, trụ ở tx. Ngọc Sơn (Tuy Phước, Bình Định), viên tịch, thọ 84 tuổi, 15 hạ lạp.

Tu học

• *Ngày 12 tháng 2 (nhằm ngày 16/1/Đinh Dậu),* Khóa tu một ngày dành cho Thanh thiếu niên – Phật tử, với chủ đề "Hạt Giống Từ Tâm" tổ chức tại Tổ đình Minh Đăng Quang, ấp 6, xã Hậu Lộc, huyện Tam Bình, tỉnh Vĩnh Long. Buổi lễ khai mạc dưới sự chứng minh của HT. Giác Giới cùng chư Đại đức Tăng,…đại diện các cấp chính quyền sở tại, các bậc phụ huynh của các em khóa sinh, các tình nguyện viên và hơn 250 khóa sinh tham dự.
• *Từ ngày 16 – 21 tháng 2 (nhằm ngày 20 – 25/1/Đinh Dậu),* Khóa tu truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 26 tại tx. Ngọc Trung ở số 498, đường Quang Trung, phường Tây Sơn, thị xã An Khê, tỉnh Gia Lai do Ni giới HPKS tổ chức. Chứng minh khóa tu có chư Tôn đức Giáo phẩm HPKS : HT. Giác Hùng, HT. Giác Thành, HT. Giác Tần; NT. Chiêu Liên, NT. Phục Liên, NT. Khiêm Liên, NT. Tố Liên, NT. Giao Liên, NT. Hiệp Liên, NT. Cảnh Liên. Số lượng hành giả tham gia có 107 vị. Chương trình tu học mỗi ngày có : 4 thời thiền tọa, 4 thời thiền hành, 1 thời học Chơn lý, 1 thời nghiên cứu và 1 thời thiền đàm, 1 thời sám hối và điểm tâm, khất thực độ ngọ trong chánh niệm.
• *Từ ngày 23/03 – 03 tháng 4 (nhằm ngày 27/2 – 07/3/Đinh Dậu),* Khóa tu Bồi dưỡng Đạo hạnh lần thứ 14 dành cho Sa-di, Sa-di ni cùng tập sự nam nữ tại tx. Ngọc Chơn, thị xã Buôn Hồ, tỉnh Đăk Lăk, do NS. Lạnh Liên trụ trì tịnh xá đăng cai tổ chức. Quang lâm chứng minh lễ khai mạc có chư tôn giáo phẩm HPKS : HT. Giác Tường, HT. Giác Hùng, HT. Giác Phương, HT. Giác Phùng, HT. Giác Trong, HT. Giác Trí, HT. Giác Minh, TT. Giác Tiến,…NT. Hiệp Liên, NT. Cảnh Liên, NT. Diệu Thông, NT. Đền Liên,…cùng quý Ni sư, Sư cô trụ trì các miền tịnh xá từ các tỉnh thành đồng về tham dự. Tổng số hành giả tham gia là 61 vị (32 vị Tăng, 29 vị Ni). Thời khóa tu học cũng như các khóa trước gồm có : Học tập oai nghi, dò bài Luật nghi Khất sĩ, thiền hành, thiền tọa, tụng kinh, sám hối, thọ trai trong chánh niệm.
• *Từ ngày 01 – 07 tháng 3 năm Đinh Dậu,* Khóa tu truyền thống Ni giới Khất sĩ lần thứ 15 thuộc Phân đoàn 2 – Giáo đoàn IV, tổ chức tại tx. Ngọc Lâm, quận 6, Tp. HCM.
• *Từ ngày 02 – 09 tháng 3 năm Đinh Dậu,* Khóa tu truyền thống Ni giới Khất sĩ thuộc Phân đoàn 1 – Giáo đoàn IV, tổ chức tại tx. Ngọc Bình tại khu phố Thắng Lợi, thị trấn Dĩ An, huyện Thuận An, tỉnh Bình Dương (do NT. Thông Liên làm trụ trì).

• *Từ ngày 21 – 28 tháng 3 năm Đinh Dậu,* Khóa tu "Sống chung tu học" lần thứ 5 do Ni giới Giáo đoàn III tổ chức tại tx. Ngọc Túc, xã Cư An, huyện Đăkpơ, tỉnh Gia Lai (do NT. Cảnh Liên trụ trì).

• *Từ ngày 31/03 – 07 tháng 4 (nhằm ngày 04 – 11/3/Đinh Dậu),* Khóa tu Truyền thống Khất sĩ lần thứ 22 tại tx. Ngọc Thiền, thác Prenn, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Ban Chứng minh : HT. Giác Nhường, HT. Giác Tường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Ngộ; Ban Tổ chức : HT. Giác Toàn – Trưởng ban kiêm Giáo thọ, HT. Giác Giới – Phó ban kiêm Thiền chủ, HT. Giác Hà – Phó ban; TT. Minh Lộc – Tri sự; ĐĐ. Giác Hoàng – Chánh Thư ký; Ban Điều hành : HT. Minh Bửu – Đệ nhất Giám luật kiêm Giáo thọ, HT. Giác Thành – Đệ nhị Giám luật, HT. Giác Minh – Đệ nhất Giám thiền, HT. Giác Nhân – Đệ nhị Giám thiền kiêm Thư ký; HT. Giác Minh – Đệ nhất Kiểm soát, TT. Giác Thông – Đệ nhị Kiểm soát; ĐĐ. Giác Phương, ĐĐ. Giác Hậu – Điển lễ. Về thời khóa tu tập mỗi ngày có : 4 thời thiền tọa, 4 thời thiền hành, 2 thời nghe pháp, 1 thời sám hối, khất thực và độ ngọ. Tổng số lượng hành giả tham dự có 117 vị.

• *Từ ngày 02 – 09 tháng 4 (nhằm ngày 06 – 13/3/Đinh Dậu),* Khóa tu truyền thống Ni giới HPKS lần thứ 27 tại tx. Ngọc Cảnh, đường Nguyễn Trung Trực, Xuân An, phường 3, Tp. Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, do Ni giới HPKS tổ chức. Sáng ngày 02/04/2017, Lễ khai mạc khóa tu dưới sự chứng minh của chư tôn giáo phẩm HPKS : HT. Giác Ngộ, HT. Giác Cảnh, NT. Chiêu Liên, NT. Tĩnh Liên, NT. Viên Liên, NT. Giao Liên, NT. Thẩm Liên, NT. Khiêm Liên, NT. Thận Liên, NT. Hiệp Liên, NT. Gương Liên, và 135 vị hành giả từ các miền tịnh xá về tham dự.

• *Ngày 12 tháng 5 (nhằm ngày 17/4/Đinh Dậu),* Khai giảng lớp Bồi dưỡng kiến thức truyền thông tại Pháp viện Minh Đăng Quang, số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM. Lớp học dưới sự hướng dẫn của TT. Thích Tâm Hải và ĐĐ. Thích Giác Hoàng, với trên 60 học viên là Tăng Ni và Phật tử các miền tịnh xá về tham dự.

Lễ hội

• *Ngày 26 tháng 1 (nhằm ngày 29/12/Bính Thân),* Lễ chung thất cố Ni trưởng Phát Liên (1932-2016), Phó Phân ban Ni giới tỉnh Quảng Ngãi, tại tx. Ngọc Quảng (Tp. Quảng Ngãi). Buổi lễ dưới sự chứng minh, tham dự của HT. Thích Hạnh Lạc, Trưởng BTS GHPGVN tỉnh Quảng Ngãi và quý Đại đức Tăng, Ni, môn đồ pháp quyến.

• *Ngày 15 tháng 3 (nhằm ngày 18/2/Đinh Dậu),* Lễ Đại tường cố NT. Huyền Liên (1941-2015), nguyên Phó Phân ban Ni giới PG tỉnh Bến Tre, tại tx. Ngọc Trước, Tp. Bến Tre, tỉnh Bến Tre. Quang lâm chứng minh buổi lễ có chư tôn giáo phẩm GHPGVN : HT. Giác Tường, HT. Huệ Tấn, HT. Huệ Ngộ,…NT. Tân Liên, NT. Nhã Liên, NT. Tố Liên, NT. Như Ngọc,…cùng chư tôn đức trụ trì các tự viện trong và ngoài tỉnh, đại diện chính quyền tỉnh Bến Tre, Tp. Bến Tre và phường Phú Khương cùng đông đảo Phật tử về tham dự tưởng niệm.

• *Ngày 16 tháng 3 (nhằm ngày 19/2/Đinh Dậu),* Lễ tưởng niệm NT. Huỳnh Liên, Lễ Bách nhật NT. Phát Liên (1933-2016) và Bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Quảng tại số 360, đường Nguyễn Nghiêm, Tp. Quảng Ngãi, tỉnh Quảng Ngãi. Quang lâm chứng minh buổi lễ có : HT. Thích Trí Thắng – Thành viên HĐCM GHPGVN, TT. Thích Thông Hội – Trưởng BTS GHPGVN Tp. Quảng Ngãi cùng chư tôn Hòa thượng, chư Thượng tọa, Đại đức Tăng trụ trì các tịnh xá, tự viện trong và ngoài tỉnh, cùng các cơ quan, ban ngành, đoàn thể và chính quyền sở tại, với đông đảo Phật tử về tham dự. Tại buổi lễ sau phần tưởng niệm, BTS GHPGVN tỉnh Quảng Ngãi công bố quyết định bổ nhiệm trụ trì tx. Ngọc Quảng cho SC. Nhàn Liên.

• *Ngày 05 tháng 5 năm Đinh Dậu,* Lễ tưởng niệm chung thất trai tuần cố ĐĐ. Giác Mẫn (1933-2017) tại tx. Ngọc Sơn, xã Phước Sơn, huyện Tuy Phước, tỉnh Bình Định. Buổi lễ dưới sự chứng minh của chư tôn đức : HT. Giác Tần – Phó ban Tăng sự kiêm Phó ban Kiểm soát BTS GHPGVN tỉnh Bình Định cùng chư tôn đức Tăng Ni thuộc Giáo đoàn III và các Phật tử về tham dự tưởng niệm.

PHẦN B : PHỤ LỤC

I. LỜI BẠT

Đầu năm 2017, Thầy Thích Minh Cang – người bạn đồng tu học với chúng tôi hơn 11 năm (1993 – 2005), sau hơn 10 năm xa biệt, huynh đệ gặp lại xiết bao vui mừng, và càng vui mừng hơn khi Thầy trao cho chúng tôi bản thảo "Biên niên sử Phật Giáo Khất Sĩ", nhờ chúng tôi duyệt đọc, góp ý và cho lời bạt. Đọc những dòng sự kiện lịch sử của Đạo Phật Khất sĩ diễn ra cách đây hơn 70 năm, trên quê hương Việt Nam mà tưởng chừng như xa xăm, như gần gũi trước mắt. Xa vì dòng lịch sử Đạo Phật Khất sĩ hơi mờ nhạt vì thiếu vắng những công trình nghiên cứu; gần gũi vì những sự kiện lịch sử mang tính thời đại rất gần với cuộc sống ngày hôm nay.

Tính đến nay, lịch sử Đạo Phật Khất sĩ hiện diện trên quê mẹ Việt Nam chỉ vẻn vẹn 72 năm, nếu so với lịch sử hơn 2.000 năm của Phật giáo Nam truyền, Bắc truyền có thể nói lịch sử của Đạo Phật Khất sĩ còn quá non trẻ.

Dẫu vậy, trên con đường khai tông lập đạo của Đức Tổ Sư, cũng như giai đoạn kế thừa và phát triển của quý Đức Thầy và quý Chư Tôn đức Tăng Ni tiền hiền qua các thời kỳ, đã lưu lại không ít ấn tích góp phần làm nên trang sử diệu kỳ của Đạo Phật Khất sĩ.

Thế nhưng, lĩnh vực lịch sử của Đạo Phật Khất sĩ trên bình diện nghiên cứu học thuật hiện nay vẫn còn bỏ ngỏ, từ thập niên 70 (năm 1960) khi soạn giả Hàn Ôn, một môn sinh của Đức Tổ sư Minh Đăng Quang cho ra đời ấn phẩm "Minh Đăng Quang Pháp Giáo", một ấn phẩm có thể được xem là công trình khơi nguồn cho dòng sử Đạo Phật Khất sĩ Việt Nam, cho đến cuối thế kỷ 20 là khoảng không im lặng.

Mãi cho đến những năm gần đây, xuất hiện một vài luận văn và ấn phẩm nghiên cứu về Đạo Phật Khất sĩ của các thế hệ Tăng Ni và các nhà nghiên cứu, tùy theo góc độ tiếp cận và nghiên cứu mà mỗi công trình đã đóng góp một phần nhất định cho những ai muốn tìm hiểu nghiên cứu về Đạo Phật Khất Sĩ.

Riêng về lĩnh vực lịch sử của Đạo Phật Khất sĩ, gần đây dẫu có một vài thành quả nghiên cứu liên quan, nhưng nhìn tổng quát vẫn còn là một khoảng trống, hiện nay rất cần sự lưu tâm, đóng góp công sức và tâm huyết của nhiều người, nhằm góp phần làm sáng tỏ một hiện tượng hiếm hoi trong dòng Phật sử Việt Nam hiện đại.

Công trình "Biên niên sử Phật Giáo Khất Sĩ", có thể là một điểm nhấn, một phần nào bổ khuyết vào khoảng trống lịch sử Đạo Phật Khất Sĩ. Bằng phương pháp thâu thập tư liệu, duyệt đọc thư tịch, so sánh đối chiếu và thực địa điền dã, Sa-môn Thích Minh Cang đã sưu tầm, chọn lọc từng sự kiện rải rác, kết thành chuỗi sự kiện hình thành nên dòng sử lưu lộ theo mốc thời gian: từ thời kỳ Nguyễn Thành Đạt (sau này là Tổ sư Minh Đăng Quang) ra đời, xuất gia và chứng ngộ chân lý (1923-1944), rồi đến thời kỳ hình thành Hệ phái Khất sĩ và truyền bá (1944-1954), tiếp đến thời kỳ củng cố - thành lập Giáo đoàn (1955-1980), và cuối cùng là thời kỳ gia nhập Giáo hội Phật giáo Việt Nam và phát triển (1981-2016).

Những sự kiện tưởng chừng đơn giản, bình dị như: độ cơm, thuyết pháp giảng kinh, in ấn kinh sách… nếu chúng ta đặt trong bối cảnh xã hội nhất định thì nó không những bỗng chốc trở thành lung linh, tỏa sáng, thiêng liêng mà nó còn gợi cho người đọc nhiều thông điệp về nếp sinh hoạt một thời của Đạo Phật Khất Sĩ, cũng như tình hình sinh hoạt mọi mặt của xã hội đương thời.

Ở đây trong khuôn khổ của lời bạt cuối sách, chúng tôi chỉ nêu ra vài dòng sự kiện tiêu biểu: Ngày 8-14/11/1953, Đức Tổ sư Minh Đăng Quang *"thuyết pháp ở rạp hát Vạn Khánh Hưng tại Biên Hòa; năm 1953 thuyết pháp tại sân vận động Châu Đốc; ngày 19/1/1954 xin phép bố thí pháp lưu động bằng máy truyền thanh, hoặc xe chạy dọc đường hát dĩa kinh kệ khuyến tu cho chúng sanh",* rồi sự kiện Tổ sư Minh Đăng Quang khi đệ đơn xin phép chính quyền đương thời để đi hành đạo với tư cách là "Giáo hội Tăng-già Khất sĩ",… là những điểm sáng lung linh cho tư tưởng phá chấp mang tính đột phá trong việc sử dụng phương tiện hiện đại để hoằng pháp; đồng thời, gợi cho người đọc suy tư về sự kiện thành lập Giáo hội Tăng-già Khất sĩ Việt Nam sau này, cũng như khơi nguồn cho sự hình thành Hệ phái Khất sĩ hiện nay.

Là một trong những tác phẩm tiên phong trong lĩnh vực lịch sử Đạo Phật Khất sĩ, tác phẩm "Biên niên sử Hệ phái Khất sĩ Việt Nam" ắt hẳn còn

nhiều khiếm khuyết, dẫu vậy tác phẩm không những góp phần soi sáng cho dòng lịch sử Đạo Phật Khất sĩ Việt Nam mà còn góp phần làm cho dòng Phật sử Việt Nam thêm sắc thêm hương.

Pháp viện Minh Đăng Quang
Xa lộ Hà Nội, An Phú, Q2, Tp. HCM
Mùa Hạ PL. 2561 – Đinh Dậu (2017)
Tỳ-kheo Minh Liên

II. HỆ PHÁI KHẤT SĨ VIỆT NAM
BẢNG TƯ LIỆU TÓM TẮT

I. Tổ sư, quý Trưởng lão, Hòa thượng, Ni trưởng khai sáng và hoằng truyền :

1. Tổ sư khai sáng HPKS : Tổ sư Minh Đăng Quang (1923-1954)
2. Đệ nhị Tổ sư : Trưởng lão Giác Chánh (1912-2004)
3. Trưởng lão Giác Như (1911-1983)
4. Trưởng lão Giác Tánh (1902-1978)
5. Trưởng lão Giác Tịnh (1929-2008)
6. Trưởng lão Giác An (1901-1971)
7. Hòa thượng Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015)
8. Hòa thượng Giác Lý (1910-1973)
9. Hòa thượng Giác Huệ (1939-1980)
10. Đệ nhất Ni trưởng Huỳnh Liên (1923-1987)
11. Đệ nhị Ni trưởng Bạch Liên (1924-1996)
12. Đệ tam Ni trưởng Tạng Liên (1916-2002)
13. Đệ tứ Ni trưởng Tràng Liên (1929-…)
14. Ni trưởng Trí Liên (1901-1984)
15. Ni trưởng Ngân Liên (1914-1990)
16. Ni trưởng Hương Liên (?-1989)

II. Các Giáo đoàn : HPKSVN có 6 Giáo đoàn Tăng và 6 Giáo đoàn Ni (1. Giáo đoàn Ni giới của NT. Huỳnh Liên, 2. Ni giới Giáo đoàn I, 3. Ni giới Giáo đoàn III, 4. Phân đoàn 1 Ni giới – Giáo đoàn IV, 5. Phân đoàn 2 Ni giới – Giáo đoàn IV, 6. Ni giới Giáo đoàn VI) và Hội chúng NT. Cung Liên.

• *Giáo đoàn I* : Do TL. Giác Chánh và TL. Giác Như kế thừa lãnh đạo từ những năm 1955 – 1956, hiện có 33 tịnh xá, tịnh thất (trong đó Tăng có 22 tịnh xá; Ni có 11 tịnh xá); các tịnh xá của Giáo đoàn I đa phần ở miền Tây.

• *Giáo đoàn II* : Do TL. Giác Tánh và TL. Giác Tịnh thành lập vào những năm 1957 – 1958, hiện có 17 tịnh xá và 1 tịnh thất; các tịnh xá của Giáo đoàn này đa phần ở miền Trung.

• *Giáo đoàn III* : Do TL. Giác An thành lập năm 1957, Tăng có 63 tịnh xá, Ni có 45 tịnh xá, tịnh thất; các tịnh xá của Giáo đoàn này cũng hầu hết ở các tỉnh cao nguyên miền Trung.
• *Giáo đoàn IV* : Do HT. Pháp sư Giác Nhiên (1923-2015) thành lập năm 1957, hiện có 80 tịnh xá, tịnh thất; các tịnh xá của Giáo đoàn IV đa phần ở Tp. HCM và miền Đông Tây Nam bộ.
• *Giáo đoàn V* : Do HT. Giác Lý thành lập năm 1960, hiện có hơn 30 tịnh xá, tịnh thất; các tịnh xá của Giáo đoàn này hầu hết ở Tp. HCM và miền Đông Tây Nam Bộ.
• *Giáo đoàn VI* : Do HT. Giác Huệ thành lập năm 1962, hiện Tăng có 18 tịnh xá, Ni có 7 tịnh xá; các tịnh xá của Giáo đoàn này đa phần ở Tp. HCM và miền Tây Nam Bộ.
• *Ni giới Khất sĩ của NT. Huỳnh Liên* (trước đây là GHNGKSVN) : Do Ni trưởng thành lập năm 1956, hiện có 220 tự viện; các tự viện của Giáo đoàn này ở khắp hai miền Nam và Trung.
• *Ni giới Giáo đoàn I* : Do hai hội chúng : (1) Hội chúng NT. Trung Liên, Hạnh Liên và Liên Liên, và (2) Hội chúng NT. Sáng Liên xin y chỉ nương theo chư Tôn đức Tăng Giáo đoàn I năm 2006, hiện có 11 tịnh xá.
• *Ni giới Giáo đoàn III* : Do TL. Giác An chứng minh thành lập năm 1968, hiện có 45 tịnh xá, tịnh thất.
• *Phân đoàn 1 Ni giới* – Giáo đoàn IV : NT. Ngân Liên làm Trưởng Phân đoàn này, thành lập năm 1967, hiện có 13 tịnh xá, 2 tịnh thất (bao gồm cả Hội chúng NT. Mai Liên, hiện có 5 tịnh xá, 2 tịnh thất).
• *Phân đoàn 2 Ni giới* – Giáo đoàn IV : Do cố NT. Trí Liên thành lập, hiện có 17 tịnh xá, tịnh thất.
• *Ni giới Giáo đoàn VI* : hiện có 5 tự viện.
• *Hội chúng Ni trưởng Cung Liên*, hiện có 4 tịnh xá.

III. Số lượng Tăng Ni :

Theo Bảng thống kê Tăng Ni Khất sĩ tháng 08 năm 2013, của sách *Hệ phái Khất sĩ 70 năm Hình thành và Phát triển* thì tổng số Tăng Ni của Hệ phái có : 2532 vị (trong đó Tăng 780 vị và Ni 1752 vị).
• Giáo đoàn I : Tăng có : 104 vị; Ni có : 78 vị.
• Giáo đoàn II : Tăng có : 63 vị.
• Giáo đoàn III : Tăng có : 288 vị; Ni có : 228 vị.
• Giáo đoàn IV : Tăng có : 165 vị; Ni có : 243 vị.

• Giáo đoàn V : Tăng có : 116 vị.
• Giáo đoàn VI : Tăng có 44 vị.
• Ni giới trực thuộc tịnh xá Ngọc Phương : có 1.203 vị.

IV. Những Tịnh xá Tổ đình của các Giáo đoàn :
Trụ sở của HPKSVN : Pháp viện **Minh Đăng Quang** tại số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 12, Tp. HCM.
1. Giáo đoàn I : Tịnh xá **Ngọc Viên** tại số 14/20/2, Xóm Chài, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long.
2. Giáo đoàn II : Tịnh xá **Ngọc Đăng** tại số 558, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM.
3. Giáo đoàn III : Tịnh xá **Ngọc Tòng** tại thôn Lương Hòa, xã Vĩnh Lương, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa.
4. Giáo đoàn IV : Tịnh xá **Trung Tâm** tại 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp. HCM.
5. Giáo đoàn V : Tịnh xá **Trung Tâm** tại số 367/1, đường Đặng Nguyên Cẩn, phường 13, quận 6, Tp. HCM.
6. Giáo đoàn VI : Tịnh xá **Lộc Uyển** tại số 121, đường Kinh Dương Vương, phường 12, quận 6, Tp. HCM.
7. Tịnh xá **Ngọc Phương** tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM (đây là Tịnh xá Tổ đình của Giáo đoàn Ni giới của NT. Huỳnh Liên).
8. Tịnh xá **Ngọc Tân** tại số 57, đường Châu Thị Kim, phường 3, Tp. Tân An, tỉnh Long An (đây là Tịnh xá Tổ đình của Ni giới thuộc Giáo đoàn I).
9. Tịnh xá **Ngọc Hiệp** tại Tân Phong, thị trấn Tân Hiệp, huyện Châu Thành, tỉnh Tiền Giang (đây là Tịnh xá Tổ đình của Phân đoàn 2 Ni giới – Giáo đoàn IV).
10. Tịnh xá **Ngọc Phú** tại số 64, đường Ni sư Huỳnh Liên, phường 10, quận Tân Bình, Tp. HCM (đây là Tịnh xá trụ sở của Phân đoàn 2 Ni giới – Giáo đoàn IV).

V. Chư Tôn đức giáo phẩm chứng minh, HĐTS của HPKSVN (suy cử ngày 02/09/2012):
Ban Chứng minh : HT. Giác Tường, HT. Giác Nhường, HT. Giác Phúc, HT. Giác Ngộ, HT. Giác Dũng (GĐ.1), HT. Giác Cầu.

Ban Thường trực : Trưởng ban : HT. Giác Giới; Phó Trưởng ban : HT. Giác Toàn, HT. Giác Hà, HT. Giác Dũng (GĐ.3), HT. Giác Thanh, TT. Giác Tuấn.
Thư ký : TT. Giác Pháp (Chánh Thư ký); TT. Minh Hóa, TT. Giác Nhân, TT. Minh Thành, ĐĐ. Giác Hoàng (Phó Thư ký).
Kiểm soát : HT. Giác Hiệp, HT. Giác Tùng (GĐ.5), HT. Giác Dũng (GĐ.3).
Ủy viên thường trực : HT. Giác Tuệ, HT. Huệ Tâm (GĐ.4), HT. Giác Thông, HT. Giác Thuận, TT. Giác Minh (GĐ.2), TT. Giác Tây, TT. Giác Ánh.
Các ủy viên : HT. Giác Thảo GĐ.3), TT. Giác Phùng, TT. Minh Bửu, TT. Giác Nguyên, TT. Giác Trí, TT. Giác Sơn, TT. Giác Đăng, TT. Giác Trong, TT. Giác Cảnh, TT. Giác Minh, TT. Giác Hạnh, TT. Giác Minh (GĐ.1), TT. Giác Duyên (GĐ.3), TT. Giác Mỹ *(sd. HPKS 70 HTVPT)*.

VI. Những ngày lễ lớn và tưởng niệm :

- Ngày 08 – 15 tháng 4 âl, Lễ Phật đản.
- Ngày 15 tháng 7 âl, Lễ Vu Lan và Tự tứ.
- Ngày 01 tháng 2 âl, ngày Lễ Tưởng niệm Tổ sư Minh Đăng Quang vắng bóng.
- Ngày 02 tháng 8 âl, ngày Tưởng niệm TL. Giác Chánh viên tịch.
- Ngày 18 tháng 4 âl, ngày Tưởng niệm TL. Giác Như viên tịch.
- Ngày 22 tháng 11 âl, ngày Tưởng niệm TL. Giác Tánh viên tịch.
- Ngày 20 tháng 5 âl, ngày Tưởng niệm TL. Giác Tịnh viên tịch.
- Ngày 16 tháng 7 âl, ngày Tưởng niệm TL. Giác An viên tịch.
- Ngày 19 tháng 6 âl, ngày Tưởng niệm HT. Giác Nhiên viên tịch.
- Ngày 23 tháng 2 âl, ngày Tưởng niệm TL. Giác Lý viên tịch.
- Ngày 08 tháng 2 âl, ngày Tưởng niệm HT. Giác Huệ viên tịch.
- Ngày 19 tháng 3 âl, ngày Lễ Tưởng niệm Đệ nhất NT. Huỳnh Liên viên tịch.
- Ngày 17 tháng 11 âl, ngày Tưởng niệm NT. Bạch Liên
- Ngày 04 tháng Giêng, ngày Tưởng niệm NT. Tạng Liên

VII. Những tác phẩm, tập san, website phổ biến :

- Chơn Lý, Tổ sư Minh Đăng Quang, Nxb Tp. HCM 1998.
- Chơn Lý – Luật Nghi Khất Sĩ, Tổ sư Minh Đăng Quang, Nxb Tp. HCM 1998.

- Sách Bồ Tát Giáo, Tổ sư Minh Đăng Quang, Tx. Ngọc Viên (Vĩnh Long) ấn hành 1962.
- Nghi Thức Tụng Niệm, Hệ phái Khất sĩ, Nxb Tôn Giáo 2000.
- Ánh Nhiên Đăng – Thuyết minh chơn ngôn, Tác giả TT. Thích Giác Nhiên, Tổng Trị sự GHTGKSVN.
- Pháp Môn Tọa Thiền, Giáo hội Tăng-già Khất sĩ Việt Nam, Soạn giả Pháp sư Giác Nhiên, Pl.2508.
- Ánh Minh Quang, Hệ phái Khất sĩ, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2008.
- 64 Tịnh Xá Của Hệ Phái Khất Sĩ, Thích Giác Toàn chủ biên, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2004.
- 100 Ngôi Tịnh Xá Tiêu Biểu, Hòa thượng Thích Giác Toàn chủ biên, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2014.
- Chuyến Du Hành Miền Trung tập I, Ni trưởng Thích nữ Huỳnh Liên, Nxb Hồng Đức 2015.
- Chuyến Du Hành Miền Trung tập II, Ni trưởng Thích nữ Huỳnh Liên, Nxb Mỹ Thuật 2012.
- Đóa Sen Thiêng, Ni trưởng Thích nữ Huỳnh Liên, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2012.
- Tập san Đuốc Sen, do HT. Giác Toàn Chủ biên, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM.
- www.daophatkhatsi.vn, www.nigioikhatsi.net

VIII. Những ngôi tịnh xá nổi tiếng :

1. Tp. HCM : Tx. Trung Tâm (q. Bình Thạnh), tx. Ngọc Phương (q. Gò Vấp), Pháp viện Minh Đăng Quang (q. 2), tx. Trung Tâm (q. 6), tx. Lộc Uyển (q. 6).

2. Miền Tây : Tx. Ngọc Viên (Vĩnh Long), tx. Ngọc Liên (Bạc Liêu), tx. Ngọc Minh (Cần Thơ), tx. Ngọc Liên (Cần Thơ), tx. Ngọc Hưng (Sóc Trăng), tx. Ngọc Tâm (Long An), tx. Ngọc Hiệp (Tiền Giang), tx. Ngọc Hải (Kiên Giang).

3. Miền Đông : Tx. Ngọc Bích (Vũng Tàu), tx. Ngọc Phước (Bình Phước), tx. Ngọc Lâm (Long Điền, Bà Rịa – Vũng Tàu).

4. Các tỉnh cao nguyên : Tx. Ngọc Thiền (Đà Lạt), tx. Ngọc Đà (Lâm Đồng), tx. Ngọc Quang (Đăk Lăk), tx. Ngọc Hạnh (Kon Tum), tx. Ngọc Phúc (Gia Lai), tx. Ngọc Túc (Gia Lai).

5. Miền Trung : Tx. Ngọc Tòng (Nha Trang, Khánh Hòa), tx. Ngọc Cát (Phan Thiết, Bình Thuận), tx. Ngọc Duyên (Bình Định), tx. Ngọc Châu (Quảng Nam), tx. Ngọc Hương (Thừa Thiên - Huế), tx. Ngọc Trang (Nha Trang, Khánh Hòa), tx. Ngọc Kinh (Huế).

THƯ MỤC BIÊN SOẠN

I. SÁCH

I.1 Nguồn sách biên soạn thứ 1

1. **AÙnh Minh Quang**, Heä Phaùi Khaát Só của Tổ sư Minh Ñaêng Quang- THPG Tp. HCM aán haønh 1992.

2. **Biên Niên Sử Phật Giáo Gia Định – Sài Gòn – Thành phố Hồ Chí Minh** (1600-1992), THPG Tp. HCM thực hiện, Nxb Tp. HCM 2001.

3. **Chôn Lyù**, Tổ sư Minh Ñaêng Quang, Nxb Tp. HCM- 1998

4. **Chôn Lyù- Luaät Nghi Khaát Só**, Tổ sư Minh Ñaêng Quang, Nxb Tp. HCM 1998.

5. **Chuyến Du Hành Miền Trung** tập I, Ni trưởng Thích nữ Huỳnh Liên, Nxb Hồng Đức 2015.

6. **Chuyến Du Hành Miền Trung** tập II, Ni trưởng Thích nữ Huỳnh Liên, Nxb Mỹ Thuật 2012.

7. **Di Bảo**, Giáo hội Tăng-già Sư trưởng Minh Đăng Quang, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2014.

8. **Goùp Phaàn Tìm Hieåu Phaät Giaùo Nam Boä**, Traàn Hoàng Lieân, Nxb Khoa Hoïc Xaõ Hoäi 2004.

9. **Hệ Phái Khất Sĩ 70 Năm Hình Thành và Phát Triển**, Thích Giác Duyên, Nxb Tôn Giáo 2014.

10. **Hệ Phái Khất Sĩ Quá Trình Hình Thành, Phát Triển và Hội Nhập**, Chủ biên : HT. TS. Thích Trí Quảng, HT. TS. Thích Giác Toàn, TS. Nguyễn Quốc Tuấn, Nxb Hồng Đức 2016.

11. **Lược Sử Chư Ni Sư Khất Sĩ Trụ Trì Tịnh Xá Khắp Nam Trung**, Thích nữ Hạnh Liên, Lưu hành nội bộ, PL.2545 – DL.2001.

12. **Lưu Kỷ** - *chung quanh sự viên tịch Đức cố Trưởng lão Giác An,* Thích Giác Lượng, Nxb Nguồn Sống, 3720 Klein Road, San Jose, CA 95148, 2004.

13. **Mãn Bồ Đề Nguyện** *(Tưởng niệm nhân lễ Trai tuần Chung thất cố Đại lão HT. Pháp sư Giác Nhiên)*, Hệ phái Khất sĩ, Nxb Tổng hợp Tp. HCM 2015.

14. **100 Ngôi Tịnh Xá Tiêu Biểu**, Hòa thượng Giác Toàn chủ biên, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2014.

15. **Minh Ñaêng Quang Phaùp Giaùo,** Cơ sở Tinh Thần – Đạo Phật Khất Sĩ Việt Nam khảo cứu, Soạn giả Haøn Ôn, in ấn năm 1960.

16. **Nghi Thöùc Tuïng Nieäm**, Hệ Phái Khất Sĩ Vieät Nam, Nxb Toân Giaùo 2000.

17. **Ni Trưởng Huỳnh Liên Cuộc Đời Và Đạo Nghiệp**, Thích Nữ Khiêm Liên – Nhật Huy, Nxb Hồng Đức PL.2558 – DL.2014.

18. **64 Tònh Xaù cuûa Heä Phaùi Khaát Só,** Thích Giaùc Toaøn chuû bieân, Nxb Toång Hôïp TP. HCM 2004.

19. **Söï Hình Thaønh Vaø Phaùt Trieån Cuûa Heä Phaùi Khaát Só** (Luaän Vaên Toát Nghieäp- Hoïc Vieän Phaät giaùo Vieät Nam Tp. HCM khoùa IV (1997- 2001) của Đại đức Thích Giaùc Trí.

20. **Tìm Hiểu Về Hệ Phái Khất Sĩ**, Thích Giác Duyên, Nxb Phương Đông 2011.

21. **Tìm Hiểu Phật Giáo Khất Sĩ Ở Nam Bộ Việt Nam** (trong thế kỷ XX), Thích Hạnh Thành, Nxb Tp. HCM 2007.

22. **Tinh Hoa Bí Yếu**, Ni trưởng Thích Nữ Huỳnh Liên Biên soạn, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2008.

23. **Tiểu Sử Danh Tăng Việt Nam** Thế kỷ XX, tập 1, Thích Đồng Bổn Chủ biên, THPG Tp. HCM ấn hành 1996.

24. **Tiểu Sử Danh Tăng Việt Nam** Thế kỷ XX, tập 2, Thích Đồng Bổn Chủ biên, Nxb Tôn giáo 2002.

24. **Tuyển Tập Pháp**, Ni giới Hệ phái Khất sĩ, Tác giả Cố Ni trưởng Huỳnh Liên, do chư Ni tịnh xá Ngọc Phương biên tập, PL.2541 – DL.1997 (Lưu hành nội bộ).

I.2 Nguồn sách biên soạn thứ 2

1. **Danh Mục Tự Viện – Tịnh Xá – Tịnh Thất – Niệm Phật Đường Tỉnh Sóc Trăng**, Ban Văn hóa Tỉnh hội Phật giáo Sóc Trăng, lưu hành nội bộ, PL.2554 - DL.2010.

2. **Danh Mục Tự Viện – Tịnh Xá – Tịnh Thất – Niệm Phật Đường Tp. HCM**, do Huỳnh Ngọc Trảng, Tạ Dục Hào, Trần Ngọc Chúc thực hiện, Nxb Tp. HCM 2001.

3. **Danh Mục Tự Viện Phật Giáo Tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu**, Ban Văn hóa Phật giáo tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu biên soạn, Nxb Phương Đông 2011.

4. **Danh Mục Tự Viện – Tịnh Xá – Tịnh Thất – Niệm Phật Đường tỉnh Bình Định**, Tỉnh hội Phật giáo tỉnh Bình Định, TT. Thích Viên Đạt biên soạn, lưu hành nội bộ PL. 2552 – DL. 2007.

5. **Lịch Vạn Niên Phổ Thông** (Đối chiếu lịch pháp Đông Tây) 1900 – 2043, Huỳnh Ngọc Chiến, Nxb Văn Hóa Dân Tộc 2002.

6. **Lược Sử Những Ngôi Chùa Tỉnh Lâm Đồng**, TT. Thích Không Trú Chủ biên, Nxb Tôn Giáo 2008.

7. **Lược Sử Phật Giáo Bình Thuận**, Tỉnh hội Phật giáo Bình Thuận thực hiện, Nxb Tổng hợp Tp. HCM 2012.

8. **Lược Sử Những Ngôi Chùa Ở Kiên Giang – Bắc Tông và Khất Sĩ**, TT. Thích Giác Phước chủ biên, Nxb Tp. HCM 2002.

9. **Lược Sử Phật Giáo và Các Chùa Phú Yên**, Nguyễn Đình Chúc – Huệ Nguyễn, Nxb Thuận Hóa 1999.

10. **500 Danh Lam Việt Nam**, Võ Văn Tường, Nxb Thông Tấn 2008.

11. **Nguoàn Soáng An Laïc** (taäp 1-2-3), TT. Thích Töø Giang-ĐĐ. Thích Phong Hoäi (bieân soaïn), Nxb Toân Giaùo 2001- 2004.

12. **Những Ngôi Chùa Đồng Nai**, tập I, Tô Lan Phương – Hoàng Lam biên tập, Nxb Văn hóa Thông tin 2002.

13. **Phật Giáo Tiền Giang Lược Sử và Những Ngôi Chùa**, HT. Thích Huệ Thông biên soạn, Nxb Tp. HCM 2002.

14. **Sơ Thảo Phật Giáo Bình Dương**, Thích Huệ Thông, Nxb Mũi Cà Mau 2000.

15. **Tự Viện Phật Giáo Long An**, Ban Văn hóa Tỉnh hội Phật giáo Long An biên tập, Nxb Từ Điển Bách Khoa 2012.

I.3 BẢN THẢO

1. **Báo Cáo Số Lượng Cơ Sở Thành Viên Tăng Ni và Sinh Hoạt Định Kỳ Năm 2012 của Giáo Đoàn I**, PL.2556 – DL.2012 *(bản photo, lưu tại thư viện tịnh xá Trung Tâm, quận Bình Thạnh – Tp. HCM).*

2. **Báo Cáo Sinh Hoạt Giáo Đoàn II**, tháng 7 năm Nhâm Thìn, PL. 2556 – DL. 2012 *(bản photo, lưu tại thư viện tịnh xá Trung Tâm, quận Bình Thạnh – Tp. HCM).*

3. **Báo Cáo Sinh Hoạt Giáo Đoàn III**, PL. 2556 – DL. 2012, Tịnh xá Ngọc Tòng, Tp. Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa *(bản photo, lưu tại thư viện tịnh xá Trung Tâm, quận Bình Thạnh – Tp. HCM).*

4. **Báo Cáo Sinh Hoạt Giáo Đoàn VI**, Tịnh xá Lộc Uyển quận 6, Tp. HCM, PL.2556 – DL.2012 *(bản photo, lưu tại thư viện tịnh xá Trung Tâm, quận Bình Thạnh – Tp. HCM).*

5. **Danh Muïc Tònh Xaù**, do Tx. Ngoïc Phöông biên soạn (Ni Giôùi Heä Phaùi Khaát Só) -1999.

6. **Ni Giôùi Heä Phaùi Khaát Só Vieät Nam vaø Vai Troø Laõnh Ñaïo cuûa Ni Tröôûng Huyønh Lieân** *(baûn ñaùnh maùy vi tính cuûa tx. Ngoïc Phöông, phöôøng 1, quaän Goø Vaáp, Tp .HCM).*

7. **Tieåu Söû Coá Tröôûng Laõo Thích Giaùc Baûo,** Truï Trì Tònh Xaù Ngoïc Vi- Vónh Long (1909- 1992), TT. Thích Giaùc Taïng *(baûn ñaùnh maùy).*

8. **Tiểu Sử Cố Hòa Thượng Giác Diệu và Hòa Thượng Giác Thìn** *(ĐĐ. Giác Phước, bản đánh máy vi tính của tx. Ngọc Đăng, quận Bình Thạnh, Tp. HCM).*

II. BÁO, TẬP SAN, KỶ YẾU, WEBSITE

II.1 BÁO

1. Tuần báo Giác Ngộ, Cơ quan Ngôn luận của THPG Tp. HCM, do HT. Thích Trí Quảng làm Tổng biên tập : Năm 1998, số : 101; Năm 2000, số : 47; Năm 2001, các số : 50, 95; Năm 2002, các số : 107-108, 117, 119, 126, 150; Năm 2003, các số : 167, 192, 193, 195, 196, 201, 202; Năm 2004, các số : 205, 211, 212, 216, 218, 224, 225, 229, 234, 237, 244, 245, 253, 256; Năm 2005, các số : 261, 265, 285, 301; Năm 2006, các số : 311, 323, 330, 341, 355, 357; Năm 2007, các số : 372, 379, 384, 396, 399, 412; Năm 2008, các số : 436, 441, 448, 461, 465; Năm 2009, các số : 473, 475, 477, 482, 486, 505, 506; Năm 2010, các số : 531, 538; Năm 2011, các số : 607, 608, 619; Năm 2012, các số : 629, 636,640; Năm 2013, các số : 690, 695; Năm 2014, các số : 732, 733, 734, 760, 765, 769,

II.2 TẬP SAN

1. Tập san Đuốc Sen – Hệ phái Khất sĩ – HT. Giác Toàn Chủ biên, Nxb Tổng hợp Tp. HCM, các tập : 9, 10, 11, 12 (2011); 13, 14, 15, 16 (2012); 017, 018, 19, 20 (2013); 21, 22, (2014); 23, 24, 25 (2015); 26, 27 (2016);

2. Kính Mừng Phật Đản PL.2552, Hệ phái Khất sĩ, HT. Giác Toàn - Chủ biên, Nxb Tôn giáo 2008.

3. Những Tâm Hồn Hiếu Hạnh, Hệ phái Khất sĩ, HT. Giác Toàn - Chủ biên, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM PL.2552 – DL.2008.

4. Những Tâm Hồn Hiếu Hạnh, Hệ phái Khất sĩ, HT. Giác Toàn – Chủ biên, Nxb Văn Nghệ PL.2553 – DL.2009.

5. Tập san Tìm Lại Nguồn Xưa, Hệ phái Khất sĩ, HT. Giác Toàn Chủ biên, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM PL.2552 – DL.2009.

6. Kính Mừng Phật Đản, Hệ phái Khất sĩ, tập 007, HT. Thích Giác Toàn Chủ biên, Nxb Tổng hợp Tp. HCM PL.2554 – DL.2010.

7. Tập san Tìm Lại Nguồn Xưa, Hệ phái Khất sĩ, số 006, HT. Giác Toàn Chủ biên, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM PL.2553 – DL.2010.

8. Những Tâm Hồn Hiếu Hạnh, Hệ phái Khất sĩ, tập 8, HT. Giác Toàn Chủ biên, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM PL.2554 – DL.2010.

II.3 KỶ YẾU

1. **Kyû Yeáu Leã Tang Hoøa Thöôïng Thích Töø Hueä-** Nxb Tp. HCM- 1999.

2. **Kyû Yeáu Ni Tröôûng Thích Nöõ Huyønh Lieân**, Nxb Tp. HCM 1994.

3. **Kỷ Yếu Tưởng Niệm Cố Ni Trưởng Thích Nữ Châu Liên** Viện chủ Tịnh xá Ngọc Lợi – Bạc Liêu (1928-2008) – Lưu hành nội bộ.

4. **Kỷ Yếu Tưởng Niệm Cố Ni Trưởng Thích Nữ Siêu Liên** Viện chủ Tịnh xá Ngọc Long (1937-2008) – Lưu hành nội bộ.

5. **Kỷ Yếu Lễ Tang Hòa Thượng Thích Giác Nhu**, Nxb Tp. HCM 1998.

6. **Kỷ Yếu Ni Sư Thích Nữ Đỗ Liên**, Ni giới Hệ phái Khất sĩ, PL.2542 – DL.1998 (Lưu hành nội bộ).

7. **Kỷ Yếu Ni Trưởng Đệ Nhị Thích Nữ Bạch Liên (1924-1996)**, Ni Giới Hệ Phái Khất Sĩ, Lưu hành nội bộ, PL.2541 – DL.1997.

8. **Kỷ Yếu Ni Trưởng Thích Nữ Huỳnh Liên**, Ni Giới Hệ Phái Khất Sĩ, Nxb Tp. HCM 1994.

9. **Kỷ Yếu Tưởng Niệm Ân Sư Cố Hòa Thượng Thích Giác Dũng** (1929-2013), Nxb Văn Hóa Văn Nghệ 2014.

10. **Kỷ Yếu Khái Lược Tiểu Sử Hình Thành Và Phát Triển Phật Giáo Hậu Giang – Cần Thơ** Từ Năm 1983 Đến Nay, do BTS THPG Tp. Cần Thơ biên soạn, in ấn năm 2017.

11. **Kỷ Yếu Lễ Tang Đại Lão Hòa Thượng Pháp Sư Thích Giác Nhiên** (1923-2015), HT. Thích Giác Toàn (Chủ biên), Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2016.

II.4 WEBSITE

www.daophatkhatsi.vn, www.nigioikhatsi.net, www.anhnhiendang.com, Giác Ngộ Online – Mobile, www.phattuvietnam.net, www.tinhxalocuyen.net, www.phatgiaokiengiang.com, phatgiaocantho.vn, www.phatgiaovinhlong.vn, www.phatgiaobaclieu.com, www.phatgiaodongthap.vn, www.phatgiaotiengiang.org, phatgiaobariavungtau.org.vn, www.phatgiaobinhduong.com, phatgiaosoctrang.vn, phatgiaodongnai.vn, phatgiaobentre.webstarterz.com, phatgiaodaklak.org, thuvienhuequang.vn, www.thienvienminhquang.com,

IV. BÀI ĐĂNG TẬP SAN, KỶ YẾU…

1. Ban biên soạn – *Trích lược tiểu sử Hòa thượng Giác Đăng (1944-2011),…*tr.37, 38 trong Tập san Đuốc Sen tập 018, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2556, Nxb Tổng hợp Tp.HCM 2013.

2. Ban biên soạn – *Tiểu sử cố Hòa thượng Thích Giác Bạch, Tiểu sử cố Ni trưởng Hạnh Liên,…*tr.126, 127, 128,…trong Tập san Đuốc Sen tập 9, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2554, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2011.

3. Ban Biên soạn tổng hợp – *Thông tin Phật sự Hệ phái Khất sĩ quý I – năm 2013* tr. 116, 117, 118, 119 trong Tập san Đuốc Sen tập 19, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2557, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2013.

4. Đàn Liên (Ni trưởng) – *Tiểu sử Ni trưởng Thích nữ Tạng Liên (1916-2002)* tr.86, 87, 88, 89 trong Tập san Tìm Lại Nguồn Xưa, số 006, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2553, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2010.

5. ĐĐ. Giác Hoàng và TK. Minh Điệp – *Báo cáo Phân đàn truyền giới Khất sĩ* tr.94, 95, 96, 97 trong Tập san Đuốc Sen tập 26, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2559, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2016.

6. Giác Hoàng (Tỳ-kheo) – *Báo cáo tổng kết 12 khóa tu Truyền thống Khất sĩ* tr.88, 90, 91, 92,… trong Tập san Đuốc Sen tập 21, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2557, Nxb Tổng hợp Tp.HCM 2014.

7. Giác Hoàng (Tỳ-kheo) – *Tóm tắt Khóa tu truyền thống lần thứ 8 tổ chức tại tịnh xá Ngọc Nhơn, Tp. Quy Nhơn – 2012,…*tr.91, 92 trong Tập san Đuốc Sen tập 17, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2556, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2013.

8. Giác Hoàng (Tỳ-kheo) – *Thông tin Phật sự Giáo đoàn III năm 2011,…*tr.118, 119, 120,… trong Tập san Đuốc Sen tập 14, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2555, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2012.

9. Giác Nhường (Tỳ-kheo) – *Điểm lại một số Phật sự Trong Giáo đoàn III năm Canh Dần (2010)* tr.122, 123, 124 trong Tập san Đuốc Sen tập 10, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2554, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2011.

10. Minh Điệp (Đại đức) – *Đôi dòng tưởng niệm Ni trưởng Thắm Liên,…*tr.118, 119 trong Tập san Đuốc Sen tập 27, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2560, Nxb Tổng hợp Tp.HCM 2016.

11. Ngọc Trang – *An vị Phật và Khánh thành các ngôi Tịnh xá trong 3 tháng đầu năm* tr.126, 127 trong Tập san Đuốc Sen tập 24, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2559, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2015.

12. Như Kha tổng hợp – *Theo dòng Phật sự* tr.99, 100, 101,…trong Tập san Đuốc Sen tập 15, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2556, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2012.

13. *Tiểu sử ngài Trưởng lão Giác Tánh – Tăng chủ Giáo hội Tăng già Khất sĩ Việt Nam, Tiểu sử ngài Trưởng lão Giác Lý, Tiểu sử cố Ni trưởng Thích nữ Bạch Liên* tr.122, 123,…trong Tập san Tìm Lại Nguồn Xưa, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2552, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2009.

14. *Thông tin Phật sự* tr.110, 111, 112,… trong Tập san Đuốc Sen tập 13, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2555, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2012.

15. Tín Liên (Ni sư) – *Báo cáo Khóa tu lần thứ 13 của Ni giới Hệ phái Khất sĩ* tr.119, 120 trong Tập san Đuốc Sen tập 22, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2558, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2014.

16. Thích Giác Toàn (Tỳ-kheo) – *Sơ lược tiểu sử Đại lão Hòa thượng Thích Giác Nhu* tr.7, 8, 9,… trong Kỷ yếu Lễ tang Hòa thượng Thích Giác Nhu, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2542, Nxb Tp.HCM 1998.

17. *Lược sử Đức Trưởng lão Giác Chánh (1912-2004)(Nhị Tổ Hệ phái Khất sĩ, Thành viên GHPGVN),* tr.81, 82, 83, 84 trong Tập san Những Tâm Hồn Hiếu Hạnh, Hệ phái Khất sĩ, năm PL. 2552, Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2008.

18. *Tịnh xá Ngọc Phương,* tr.69, 70, 71,...trong Tập san Kính Mừng Phật đản PL.2552, Hệ phái Khất sĩ, Nxb Tôn giáo 2008.

19. Ban Tổ chức – *Chương trình chi tiết Đại lễ Tưởng niệm 60 năm Tổ sư Minh Đăng Quang vắng bóng (Mùng 01/02 năm Giáp Ngọ 1954 – Mùng 01/02 năm Giáp Ngọ 2014),…*tr.114, 115, 116, 117 trong Tập san Đuốc Sen tập 21, Hệ phái Khất sĩ, năm PL.2557, Nxb Tổng Hợp Tp.HCM 2014.

20. Môn đồ pháp quyến cung soạn – *Lược sử Đại lão Hòa thượng Pháp sư Thích Giác Nhiên (1923-2015)* tr.23, 24, 25,… trong Kỷ yếu Lễ tang Đại lão Hòa thượng Pháp sư Thích Giác Nhiên (1923-2015), HT. Thích Giác Toàn (Chủ biên), Nxb Tổng Hợp Tp. HCM 2016.

V. KHẢO SÁT ĐIỀN DÃ, SƯU TẦM SÁCH - VĂN BẢN, NGHIÊN CỨU THỰC TẾ TỪ CÁC TỊNH XÁ

1. Tịnh xá Trung Tâm tại số 21, đường Nguyễn Trung Trực, phường 5, quận Bình Thạnh, Tp. HCM.

2. Pháp viện Minh Đăng Quang tại số 505, xa lộ Hà Nội, phường An Phú, quận 2, Tp. HCM.

3. Tịnh xá Ngọc Viên tại số 14/20/2, Xóm Chài, phường 2, Tp. Vĩnh Long, tỉnh Vĩnh Long.

4. Tịnh xá Ngọc Đăng số 558, đường Bùi Đình Túy, phường 12, quận Bình Thạnh, Tp. HCM.

5. Tịnh xá Trung Tâm tại số 367/1, đường Đặng Nguyên Cẩn, phường 13, quận 6, Tp. HCM.

6. Tịnh xá Lộc Uyển tại số 121, đường Kinh Dương Vương, phường 12, quận 6, Tp. HCM.

7. Tịnh xá Ngọc Phương tại số 498/1, đường Lê Quang Định, phường 1, quận Gò Vấp, Tp. HCM.

8. Tịnh xá Ngọc Phú tại số 64, đường Ni sư Huỳnh Liên, phường 10, quận Tân Bình, Tp. HCM.

9. Tịnh xá Ngọc Liên tại số 43/168, đường Cao Văn Lầu, khóm 4, phường 2, Tp. Bạc Liêu, tỉnh Bạc Liêu.

10. Tịnh xá Ngọc Hưng tại số 44A, đường Điện Biên Phủ, phường 6, Tp. Sóc Trăng, tỉnh Sóc Trăng.

11. Tịnh xá Ngọc Thạnh tại ấp Phước Thành, xã Tân Hòa, huyện Tân Thành, tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu.

12. Tịnh thất Bình Đẳng tại số 474/12, ấp Lân Thạnh I, xã Trung Kiên, quận Thốt Nốt, Tp. Cần Thơ.

Thư Viện Hoa Sen lập thành phiên bản PDF theo bản Word Doc do tác giả gửi tặng